imburgs agblad

Zo

aterdag 25 september 1993 · 75e jaargang nr. 226.

itgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,65

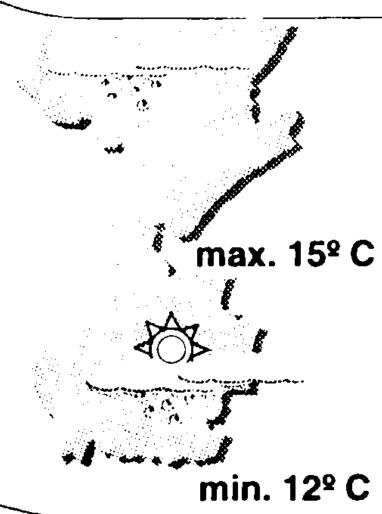
Justitie vervolgt adjunct-directeur in grottenaffaire

DOOR ROB PETERS

CADIER EN KEER – Adjunct-directeur E. W. van het voogdij-internaat Het Keerpunt in huize St.-Joseph in Cadier en Keer zal strafrechtelijk vervolgd worden wegens nalatigheid bij de dood van twee pupillen van het internaat. De twee jongens van 15 en 16 jaar werden op 26 augustus dood gevonden in de grotten onder de Keerderberg. Zij waren op 6 augustus in het gangenstelsel achter het instituut verdwenen. W. zou verzuimd hebben tijdig alarm te slaan en zo te bewerkstelligen dat er gezocht zou worden naar de twee jongens.

Officier van justitie mr. J. van Atteveldt heeft de directie laten weten dat hij op basis van de resultaten van het met voorrang uitgevoerde rijksrecherche-onderzoek W. een kennisgeving van verdere vervolging heeft gestuurd. Het onderzoek richt zich op de artikelen 307 cq 309 wetboek van strafrecht, waarin de dood door schuld al dan niet tijdens het uitoefenen van beroep of ambt strafbaar wordt gesteld. Er staat een maximale gevangenisstraf van twaalf maanden en ontzegging uit het ambt op.

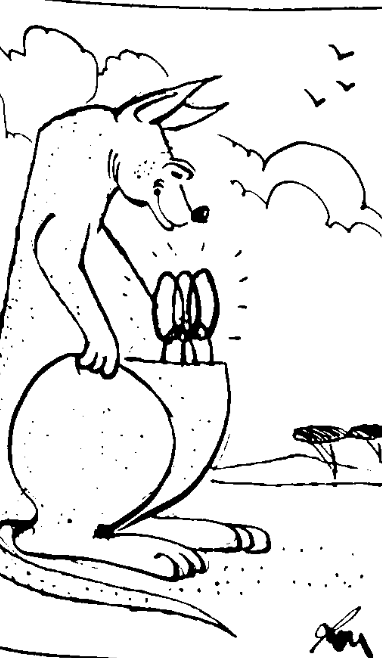
Zie verder pagina 18
● **Vervolging ter genoegdoening nabestaanden**

EERST NOG REGEN
Met een zuidelijke stroming wordt een storing naar onze omgeving gestuurd. Er is dan ook veel bewolking en van tijd tot tijd zijn er perioden met regen. De temperatuur loopt op tot zo'n 15 graden en er ontstaat een matige noordelijke wind. Morgen is de storing naar het oosten weggetrokken en komen we in een noordelijke stroming, waarmee licht onstabiele lucht wordt aangevoerd. Naast wolkenvelden, waaruit plaatselijk een lichte bui kan vallen, zijn er ook weer zonnige perioden en kan de temperatuur oplopen tot 18 graden.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:
zon op: 07.29 onder: 19.29
maan op: 17.06 onder: 01.45

Olympische Spelen naar Sydney

Russische president Jeltsin voert druk op tegenstanders op

Troepen naar parlement

Van onze redactie buitenland

MOSKOU – Met het sturen van honderden zwaarbewapende soldaten naar het parlementsgebouw in Moskou heeft de Russische president Boris Jeltsin gisteren de druk op zijn conservatieve tegenstanders opgevoerd. De ordetroepen raakten gisteravond slaags met een groep tegenstanders van Jeltsin, die de soldaten voor de voeten liepen. Enkele mensen raakten gewond.

De machtsstrijd tussen Jeltsin en de conservatieven lijkt op een climax af te stevenen nadat de Russische president zijn ministers van Defensie en Binnenlandse Zaken opdracht gaf de vrijwilligers te ontwapenen die het parlement, het Witte Huis, bewaken. Het besluit volgde op een nachtelijke overval op een militair hoofdkwartier in Moskou, waarbij twee doden vielen.

De conservatieve parlementsleden schorten hun overleg gisteravond op, vlak voordat het gebouw volledig in duisternis werd gehuld. De leiding van het parlement had donderdag al zaklampen uitgedeeld aan de afgevaardigden en zich zo opgemaakt voor een mogelijke verbreking van de stroomvoorziening. Het parlement was al vrijwel afgesloten van de buitenwereld doordat de telefoonlijnen zijn afgesneden en televisieuitzendingen vanuit het gebouw zijn opgeschort.
Jeltsin zelf bezwoer geen geweld te zullen gebruiken. Niettemin namen honderden politieagenten posities in rond het Witte Huis. Enkele kilometers verderop hielden nog eens honderden zwaarbewapende elitetroepen van het ministerie van Binnenlandse Zaken, de roemruchte Omon, zich paraat. Zij blokkeerden alle toegangswegen naar het parlement.

De Amerikaanse president Bill Clinton zei Jeltsin opnieuw zijn steun toe. De goedkeuring door de Senaat en het Huis van Afgevaardigden van een steunpakket van 2,5 miljard dollar voor Rusland is 'opnieuw een teken van vriendschap', aldus Clinton in een brief aan zijn Russische ambtgenoot. Rusland zou al vanaf oktober de vruchten kunnen plukken van de steun.

Geconfronteerd met de komst van troepen, koos Jeltsins conservatieve tegenstander Roeslan Chasboelatov voor een moralistische opstelling. „Onze wapens zijn de autoriteit van de wet," aldus Chasboelatov tegenover het Congres, het uitgebreide parlement. „Als ze geweld gaan gebruiken zijn we daartegen natuurlijk niet opgewassen."

● *Een communistische demonstrant beklimt een truck van de troepen die gisteren door president Jeltsin naar het parlementsgebouw in Moskou zijn gestuurd. De militairen hadden de opdracht om de mensen in en rond het gebouw te ontwapenen. Bij schermutselingen tussen de elite-troepen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en demonstranten vielen enkele gewonden.* Foto: EPA

EINDE ZOMERTIJD

zondag … september om … uur de klok een uur terugzetten

Luchthaven zoekt nieuwe directeur

BEEK – De luchthaven Maastricht zoekt zo snel mogelijk een nieuwe algemeen directeur. De huidige, Wim Jense, gaat zich als 'projectdirecteur' concentreren op de voorbereidingen voor de aanleg van de Oost-Westbaan. Dat heeft de raad van commissarissen van de luchthaven gisteren bekendgemaakt.

De wijziging in de top volgen op twee interne onderzoeken die het afgelopen jaar op de luchthaven zijn doorgevoerd. Eind vorig jaar heeft het organisatiebureau Van de Bunt het bedrijf doorgelicht. En in augustus bracht een van de commissarissen, ex-Schipholdirecteur A. Huijerman, rapport uit. Huijerman maakt nog tot eind dit jaar als gedelegeerd commissaris twee dagen per week deel uit van de directie.
Details van de twee rapportages zijn niet bekend. De voorzitter van de raad van commissarissen, Wiel Bremen, ontkent nadrukkelijk dat Jense gebrekkig zou hebben gefunctioneerd. Dat relativeert hij overigens meteen weer met de uitdrukking 'er is geen koe zo bont of er is wel een vlekje aan'. In een gisteren uitgegeven persbericht wordt de functiewijziging van Jense in verband gebracht met zijn leeftijd. Jense is over twee jaar 60 en wil het dan rustiger aan doen. Tot die tijd heeft hij zijn handen vol aan de Oost-westbaan.

De vervanger van de huidige algemeen directeur moet een 'kanjer' zijn, die in staat is van de luchthaven weer een bloeiende onderneming te maken. De topman zal via een headhuntersbureau buiten de luchthaven worden gezocht. Dat betekent dat de huidige financieel directeur Hans Messelink zijn aspiraties om aan de top van de luchthaven te komen, vaarwel moet zeggen.

Zie verder pagina 18
● **Toekomst luchthaven vergt ander management**

k

exposities

● HEERLEN
Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Scenario van Suchan Kinoshita. T/m 14/11. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● NUTH
Atelier Jac Vinken, Stationsstraat 282. Werk van Wim Steins, Gerriet Postma en Elly Smidt. T/m 17/10, open di t/m vr 9-18 uur, za 9-17 uur. **Galerie Tsant**, Rozenstraat 49 Vaesrade. Schilderijen van Trees Ruijs en beelden van Anne Martens. Do. en zo. 14-17 uur.

● LANDGRAAF
Galerie Gandi, Hereweg 83. Werk van Anita de Baaij en Yves Malfliet. T/m 10/10, open vr 16-20 uur, za en zo 13-17 uur.

● SCHIMMERT
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5, Oensel. Werk van Octavia Molea, Marja Bolt en Joop Crompvoets. T/m 25/10, open do-zo van 14-17 uur.

● BEEK
Galerie Artique, Prins Mauritslaan 105. Werk van Erna Gerrits. Open wo 14-17 uur, do-vr 14-18 uur, za-zo 11-17 uur.

● SITTARD
Galerie Zabawa, Agricolastraat 152. Schilderijen van René Reynders. open wo/vr 16-18 uur, zo 14-17 uur.

● MAASTRICHT
Bonnefantenmuseum, Dominicanerplein 5. De Aanloop II. T/m 10/10, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 11-17 uur. **Spaans Gouvernement**, Vrijthof 18. Expositie van collectioneurs Fré Wagner en Broos Wagner-de Wit. T/m 31/10, open wo, do en vr 14-17 uur. **Galerie Anny van den Bemelaar**, Tafelstraat 8a. Werk van Wim Beek en Jos Beurskens. T/m 10/10. Open vr t/m ma 13-17.30 uur. **Natuurhistorisch Museum**. Tranchot, Limburg in kaart gebracht. T/m 3/10, open ma t/m vr 10-12.30 en 13.30-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Duynstee**, Hoogbrugstraat 18. Grenze(n)loos. Zes Europese keramisten. T/m 30/10, open wo t/m vr 13.30-17 uur, za 11-17 uur. **Galerie Amarna**, Rechtstraat 84. Werk van Ginny Bartholomée, Irene Busselmaker en Floor Max. T/m 2/10, open di t/m za vanaf 11 uur. **Galerie Tracé**, Alexander Battalaan 31. Schilderijen van Charlotte le Fèvre, Nathalie Bertrams en Pim Piët. T/m 23/10, open do 14-18 uur, vr en za 12-17 uur. **Galerie Dis**, Tafelstraat 28. Werk van Leo Sterckx. T/m 29/9, open do t/m zo 13-17 uur. **Galerie SiO2**, Rechtstraat 71. De verhuizing, glas en keramiek van Resi Arts, Floris Meydam en Constance Ferdiny. T/m 2/10, open wo t/m za 13-17 uur. **Galerie Simera/Signe**, Bogaardenstraat 40b. Werk van Annehilde Bruining en Francis Feidler. T/m 9/10, open wo t/m za 13.30 t/m 17.30 uur. **Galerie Wolfs**, Hoogbrugstraat 69. Schilderijen van Jan Martens. Van 26/9 t/m 24/10. **Galerie Artisart**, Grote Gracht 43. Werk van Ben Rikken en Roger Scheffers. T/m 9/10, di t/m za 13.30-17.30 uur. **Galerie Henn**, St.-Nicolaasstraat 26c. Drawn, painted en concept Books. T/m 9/10, open do t/m za 15-19 uur. **Theater aan het Vrijthof**. Expositie. Stichting Grafische Ateliers Maastricht. T/m 10/10. **Galerie Harlequin**, St.-Bernardusstraat 25a. Schilderijen van Piet Jaspers. Open ma t/m za 10-18 uur, zo 14-17 uur. **Galerie Noortman**, Vrijthof 49. Europalia 93. Mexico. T/m 20/11, open di t/m za van 10-18 uur. **Galerie Fah**, Brusselsestraat 80. Gouaches van Henri Plaat. T/m 18/10. Open vr t/m zo 13-17 uur, do 16-20 uur. **Studio Maastricht**, Brusselsestraat 59. Jack Poell, tekeningen en beelden. Van 2/10 t/m 7/11. Open do.vr.za. 11-18 uur. **Galerie Harlequin**, St.-Bernardusstraat 25a. Schilderijen van Piet Jaspers. T/m 10/10. Open ma-za 10-18 uur. Zo. 14-17 uur. **Galerie Artotheek Schuwirth 7 Van Noorden**, Rechtstraat 64, Erik Oldenhof, schilderijen. T/m 24/10. Open do t/za 14-18 uur.

● GULPEN
De Aw Sjoklaatfebrik, Ringweg 31. Werk van Franscz Witte en Gerard Engels. T/m 3/10, open do t/m zo 14-17.30 uur.

● VAALS
De Kopermolen, Von Clermontplein 11. Schilderijen en tekeningen van Wim van de Plas. T/m 7/11.

● ROERMOND
Gemeentemuseum Roermond, Andersonweg 4. Foto's van Wim Isphording. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. T/m 14/11 werk van Dagmar Baumann, Irene Blume, Romy Finke en Jan Merx. **Galerie Wansink**, Neerstraat 76. Recent werk van Giotta Tajiri. T/m 3/10, open wo t/m za 11-17 uur, zo 14-17 uur. **Galerie Ruelle**, Kleine Kemp 3, Ool. Schilderijen Wijnand Thönissen. T/m 31/10, open zo 14-17 uur.

● STEVENSWEERT
Galerie Stevensweert Van Steffeswertplein 8. Schilderijen van Hans ter Horst, sculpturen van Francis von Wahlde. Van 25/9 t/m 7/11. Open do t/m zo 14-17 uur.

'Vinder' Jan Martens exposeert bij galerie Wolfs

Een leven gedrenkt in schilderkunst

DOOR PIETER DEFESCHE

MAASTRICHT – Jan Martens begon met exposeren in 1956 in Eindhoven, de stad waarin hij de academie voor Industriële Vormgeving bezocht, om in 1962 plotseling op te duiken in Athene. In 1966 exposeerde hij met de abituriënten van de Jan van Eyck-academie in Maastricht. Sindsdien volgden zijn tentoonstellingen in Nederland en daarbuiten elkaar met verbijsterende frequentie op. Wie die heeft bijgehouden heeft nu een diepe la vol documentatie over Martens: vouwbladen, catalogi dun en dik, knipsels en hele boeken. Opvallend is dat iedere tekstschrijver hem typeert als een zwerver, al of niet onder overlegging van een foto van de kunstenaar met een strohoed op, ploeterend in het zand van de Marokkaanse woestijn.

'Studiereizen door geheel Europa en Noord-Afrika' vertelt een catalogus nog in 1985, toen een netwerk van touroperators alle beroepsgroepen mitsgaders alle vervroegd gepensioneerden, zelfs populaties van bejaardenhuizen al veel verder op reis stuurde dan Noord-Afrika. In de voorlopig meest recente publicatie – het persbericht bij een tentoonstelling van Jan Martens bij Wolfs in Maastricht, van morgen tot 24 oktober – lijkt de ook daarin niet ontbrekende benaming 'zwerver' dan ook meer overdrachtelijk bedoeld: 'hij is een zwerver in zijn thematiek, als schilder eeuwig op zoek naar andere uitdagingen'.

● *Jan Martens, 'Memory Medaillon', acryl op doek.*

Divers

Zijn thematiek is ook uiterst divers: er zijn reeksen schilderijen met opspringende honden als uitgangspunt, vechtpakken, stokken, waaiers, kimono's, stevige messen, calligrafische figuratie uit het Verre- en Nabije-Oosten en brokstukken uit de klassieke wereld.

In elk geval: wie Martens wil ontmoeten, nog buiten zijn frequente verschijningen in het Limburgse openbare leven, groot, soms woest ogend als een Raspoetin, dan weer kort geknipt, geschoren en minzaam als een Zenboeddhist, kan gerust aanbellen aan zijn hoge deur aan de Roermondse Minderbroederssingel: de kans is klein dat de meester hem niet persoonlijk opendoet wegens verblijf in Tokio, Venetië of Instanboel.

Eenmaal de deur gepasseerd bevindt de bezoeker zich niet alleen oog in oog met de schilder, in het persbericht 'zwerver' en tevens een 'verfdier' genoemd, maar ook met een onoverzienbaar aantal schilderijen van vaak kolossaal formaat, tegen alle wanden gestapeld, maar een nauwe doorgang latend naar iets wat ooit de 'voorkamer' moet zijn geweest, toen werkkamer, nu nauwelijks iets anders dan magazijn. Voor wat niet meer te bergen was in het huis, waarin ook het resultaat van de niet geringe creativiteit van mevrouw Joke Martens, zich noemende Johanna Heinrichs, een plaats moet vinden, begeeft men zich naar het eigenlijke atelier in de Christoffelstraat. Door de omvang van de voorraden verbijsterd dient men te bedenken dat er buiten wat Wolfs voor zijn galerie heeft uitgekozen, en daarin zorgvuldig ingelijst en met smaak heeft opgehangen, honderd werken op tournee zijn naar Nanky de Vreeze in Amsterdam en naar twee andere plaatsen in de Randstad.

Martens, die gemiddeld zes tentoonstellingen heeft per jaar, was meermalen eerder bij Wolfs, laatstelijk in 1991. De nieuwe tentoonstelling had dus kunnen heten als de vorige: 'Il Ritorno'. Zij het niet in de zin van Monteverdis opera: 'Il Ritorno di Ulysse in Patria'. De naam zou de lading ook niet dekken: de collectie bij Wolfs is van het allernieuwste. Zij is herkenbaar aan een overal voorkomend vorm-element, hier meestal een ovaal dat als zodanig is aangereikt door een gedachtenis-medaillon, opgeraapt op een Belgisch kerkhof, en verder een slak, een mier en een boegbeeld.

Kan men zulke vorm-elementen thema's noemen? Steeds minder, zo lijkt het, sinds 'Il Ritorno di Ulysse', alsof de spannendste avonturen al zijn verteld en inhoudelijke verwijzingen niet meer wezenlijk zijn: het schilderkunstig proces verloopt meer en meer autonoom.

Het zou onzin zijn om de samenhang van een vroeg thema als aanvallende honden en vechtpakken met Martens' belevingswereld te ontkennen: het gaat hier niet alleen om schilderkunst en figuratie maar ook om de verwerking van een basale angst.

Zenboeddhisme

Zijn oosterse thematiek zal door zijn affiniteit met Zenboeddhisme zijn aangebracht – een levenshouding die hem ook bij calligrafie heeft betrokken. Bij de serie 'Il Ritorno' is de inhoudelijkheid door alle schrijvende droom-uitleggers geduid: na Martens' reis naar Venetië, met zijn inspirerende waarnemingen van een mediterraan kleurengamma met veel okers en dodekoprood, pracht, verfijning, melancholie, dood en verleden, werd 'Il Ritorno' gezien als een wending in zijn bestaan van zwerver, teweeggebracht door herinneringen en het voortschrijden van leven en tijd.

Hij wil er zelf wel iets van zeggen: hij kiest zijn thema's om de resonans die zij hebben met zijn psyche, maar wat de doorslag geeft is hun lading aan picturale kwaliteit. „Hoe lang kunnen ze mij bezighouden en van picturale ideeën voorzien? Ik vreet picturale ideeën. Wij zijn in dit huis voortdurend met schilderkunst bezig. Wij zijn erin gedrenkt: ik maak mijn schilderijen in drievoud om meer ruimte te hebben voor experiment. Ik ga wel driemaal per dag naar mijn atelier en doe dan wat, al geef ik maar een 'spoeling', een overschildering in glacistechniek. Ik schilder ook als ik 'schijnbaar zit': ik organiseer mijn schilderij in mijn hoofd. Als ik daarna ga om te doen wat ik bedacht heb, dan gaat het. Ik leg het schilderij vlak op de grond zowel om te spoelen als te schilderen. Het vergt nogal wat van je, ook fysiek; van het proces zelf word ik helemaal gek. Ik blijf het schilderij ondervragen; ik wantrouw het alweer twee uur nadat ik het onderhanden heb gehad."

Het is duidelijk dat Martens geen schilder is die zijn inspiratie vindt in een beeld dat zich incidenteel aan hem voordoet: het mooie licht over een binnentuin, de kleur van een jurk of bloemen op tafel. Het is ook niet dat soort schilderijen dat de presentatie uitmaakt bij Wolfs, al is de kleur ook daar een belangrijk element. Dezelfde vorm keert in alle olieverfschilderijen op doek en de acrylschilderijen achter glas terug, wel dertig. Schijnbaar abstracte vormen, afgeleid van het al genoemde medaillon, soms gehalveerd, of van een oud ovaal spieraam, van de achterkant bezien: alles dient bij Martens allermeest het schilderkunstig proces, al flakkeren de kaarsen nog zo hevig naast de medaillons.

Martens is een 'vinder' van van alles en nog wat. Een ondermatras kan dienen, al zuipt ze vijf kilo verf, een regengoot en lappen zwarte rubber. Hans van de Waarsenburg noemt hem een vindingrijk man en vergelijkt hem met Odysseus, wiens epitheton dat is. 'Bezing mij, muze, de vindingrijke man' is de regel waarmee de Odyssee begint: polytropon. En niets wijst er op dat zijn gelijk aan waarde inboet.

exposities

Drukte bij Ipomal

LANDGRAAF – Bij galerie en kunstuitleen Ipomal aan de Kerkb… in Landgraaf is het dezer dagen een drukte van belang. Dat wil z… gen: liefst veertien, veelal jonge Limburgse kunstenaars exposer… daar: Wim Albrink, Max de Barbanson, Aldsa Brunenberg, Leon v… Cuijk, Sandra Hommen, Josepf Kerff, Wanda Lenaers, Bert Mulle… ders, Isidore Postmes, Jana Stock-Cerna, Monika Sunder, Margr… Thissen, Annemarie Verheijen en Loes van Vliet. T/m 24 oktob… Open vr tussen 17 en 20 uur, za en zo tussen 14-17 uur.

Verbeeldingen van Wim van de Plas

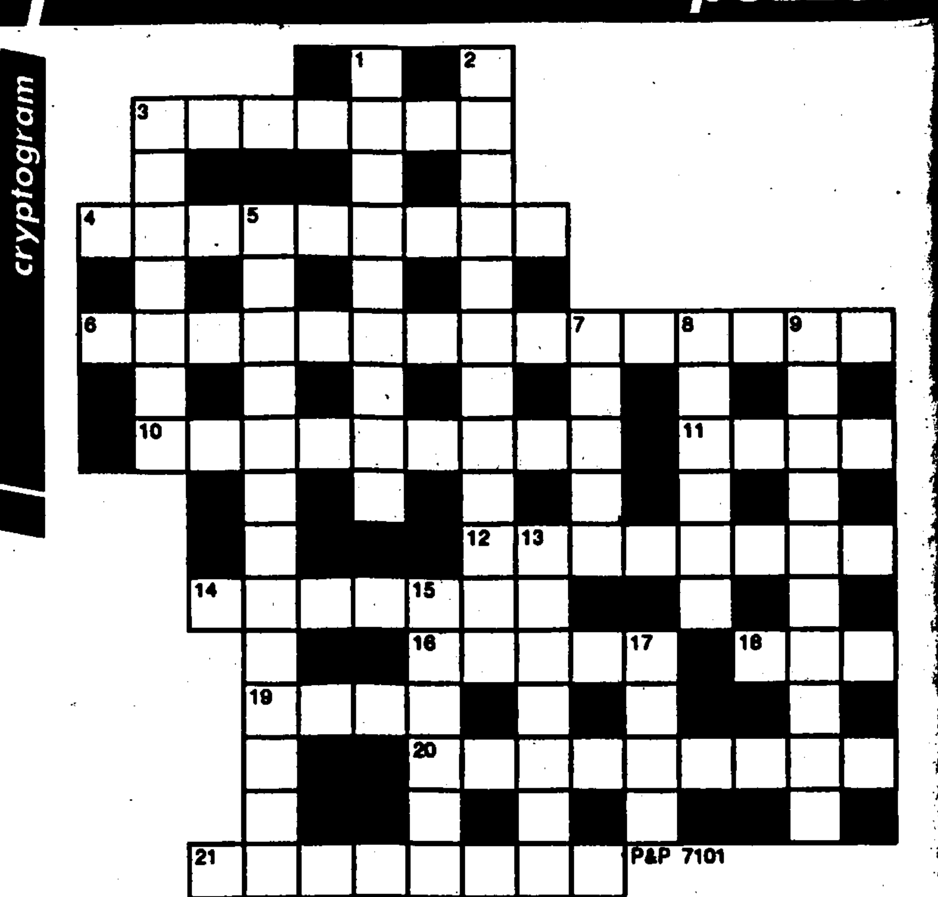
VAALS – In museum De Kopermolen te Vaals zijn tot en met 7 n… vember schilderijen, aquarellen en tekeningen van de in 1984 over… den Brabantse kunstschilder Wim van de Plas te zien.
Hij was een kunstschilder pur sang die niet alleen veel exposeer… maar ook lange tijd docent was aan de Kunstacademie in Den Bos… In 1947 nam Van de Plas een jaar onbetaald verlof om zich aan … École National Supérieur des Beaux Arts in Parijs om zich daar … verdiepen in het extistentialisme in de kunst. Hij hanteerde diver… technieken. Hij vervaardigde glas-in-lood, muurschilderingen … schilderde bloemen en stillevens tijdens reizen over de wereld. Open di t/m zo van 14-17 uur.

Beppie Gielkens in Herkenbosch

HERKENBOSCH – In Art Gallery Consultancy Spreeuwenbe… Hoofdstraat 27 in Herkenbosch, zijn tot en met 25 oktober tempe… pastels te zien van Beppie Gielkens en keramische objecten van Ni… Geelen. Open: do van 18 tot 21 uur, vr-zo 14-17 uur.

puzzels

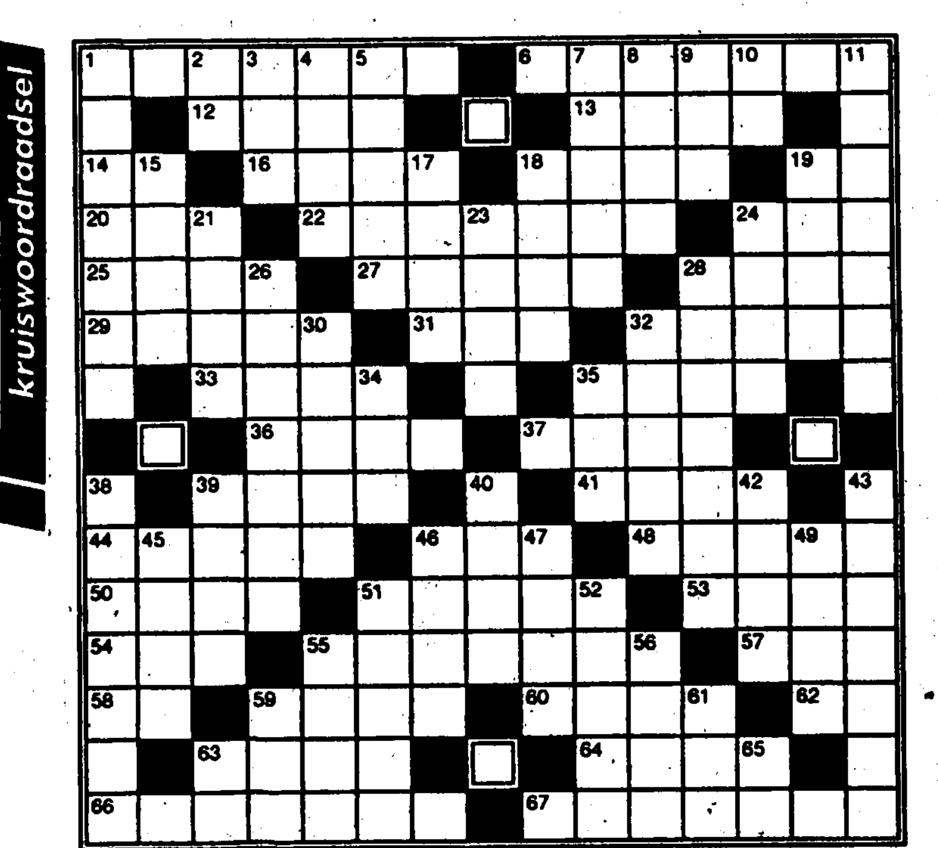
cryptogram

HORIZONTAAL: 3 Sporthal? (7); 4 Die vereniging is sterk in opkomst (9); 6 Zij is zo rond de vijftig (15); 10 Jouw zuster is een bezig bijtje, of niet? (9); 11 Die Engelsman zit in de katoen (4); 12 Gemaakt van halmen om mee te gooien (8); 14 Kleding van een jong ventje (7); 16 Wat een lawaaiig bestaan (5); 18 Bevat informatie voor het paard (3); 19 Dat middel zorgt voor samentrekking in de Duitse bios (4); 20 Voor altijd krullen? (9); 21 Die vogel loopt in de pas (8).

VERTIKAAL: 1 Niet te geloven wat een kabaal Lia maakt op dat instrument (9); 2 Zo'n ijverig meisje heeft een bloemetje verdiend (12); 3 Een telefoontje om het mee te maken (7); 5 Kerk voor militairen (14); 7 Die fluit klinkt alsof 'ie in het water heeft gelegen (5); 8 Is het spinnen een futiliteit? (6); 9 Slim bedacht dat ze klaar is met de bingo (10); 13 Vooraf de troeven bekendmaken (7); 15 Een tik van een begijn (6); 17 Vervelend in die richting (4).

kruiswoordraadsel

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: 1 geldstuk; 6 werptuig; 12 vr. munt; 13 kleur; 14 boom; 16 drank; 18 kledingstuk; 19 laatstleden; 20 speeltuinattraktie; 22 suikergoed; 24 slang; 25 op alle plaatsen; 27 voorz.; 28 stuk vis; 29 nimmer; 31 stuk hout; 32 operacomponist; 33 schaaldier; 35 harig; 36 sierplant; 37 boom; 39 vogel; 41 orgaan; 44 reliëfsteen; 46 zangstem; 48 pl. in N.-Brabant; 50 heugel; 51 riviermonding; 53 knevel; 54 lichaamsdeel; 55 zeer hard metaal; 57 sleepnet; 58 de dato; 59 bevreesd; 60 stad in N.-Afrika; 62 radium; 63 motorvoertuig; 64 paardegang; 66 plant; 67 wapenstilstand.

VERTIKAAL: 1 wapen; 2 waterhoogte; 3 mnl. dier; 4 toevalligheid; 5 bakenstok; 7 politiefunctionaris; 8 overschot; 9 hoofddeksel; 10 aardr. aand.; 11 onachtzaam; 15 graanpakhuis; 17 geluid; 18 bestendig; 19 metaal; 21 ijzeren staaf; 23 steekvlieg; 24 onderpand; 26 pruimesoort; 28 vrucht; 30 takel; 32 hartstochtelijk; 34 bundel; 35 snelle loop; 38 lommer; 39 voorganger; 40 smeersel; 42 fijn gebouwd; 43 ontrouw; 45 karakter; 46 Europeaan; 47 korenhalmen; 49 voorz.; 51 bloedgever; 52 planeet; 55 lampsterkte; 56 muziekstuk; 59 trommel; 61 vochtig; 63 reeds; 65 zangnoot.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 714
HORIZONTAAL: 1 chassis; 6 ijstaart; 12 peen; 13 lias; 14 TT; 16 tien; 18 moer; 19 MP; 20 rap; 22 neetoor; 24 lei; 25 open; 27 noest; 28 wees; 29 Essen; 31 net; 32 feest; 33 Oran; 35 brem; 36 gaai; 37 zoom; 39 wesp; 41 knot; 44 agent; 46 run; 48 terra; 50 roes; 51 talud; 53 daas; 54 kok; 55 kanarie; 57 pat; 58 lr.; 59 hand; 60 kalm; 62 KO; 63 zout; 64 naad; 66 sperwer; 67 kantoor.

VERTIKAAL: 1 citroen; 2 AP; 3 set; … sein; 5 ineen; 7 sloot; 8 tier; 9 aar; … as; 11 typiste; 15 taps; 17 neon; … most; 19 mees; 21 peso; 23 teef; … leem; 26 nergens; 28 weemoed; … naast; 32 front; 34 nap; 35 bok; … markies; 39 week; 40 aula; 42 trap; … pastoor; 45 goor; 46 rand; 47 nurk; … raak; 51 tante; 52 Diana; 55 kauw; … elan; 59 hor; 61 mat; 63 ze; 65 do.

Winwoord: WACHTGELDPREMIE

de slimme slapjanus

recept

Koude kiwi dessertsoep

Dessertsoepen zijn bij ons nog niet zo populair als bijvoorbeeld bij onze Oosterburen, waar ze 'suppe' of 'kaltschale' heten. Ook lekker wanneer U in het midden van het bord met koude soep een flinke bol ijs schept, en hier de plakjes kiwi omheen garneert. 5 dl appelsap, 40 gram suiker, 1 kruidnagel, stukje pijpkaneel, 1 theelepel citroenrasp, 1 eetlepel aardappelmeel, 2,5 dl zoete witte wijn, 6 kiwi's, 1/8 liter slagroom

Breng het appelsap langzaam aan de kook met de suiker, de kruidnagel, het stuk pijpkaneel en de citroenrasp. Roer tot de suiker volledig is opgelost en draai de warmtebron dan laag. Laat het sap met de kruiderijen ongeveer 10 minuten trekken. Bind het sap met aangemaakt aardappelmeel. Neem de pan van de warmtebron en laat het sap afkoelen. Voeg de witte wijn pas na afkoeling toe. Schil de kiwi's en snijd uit het midden van elke kiwi 2 plakken. Leg deze in plasticfolie in de koelkast.

Pureer de resterende stukken kiwi en voeg dit bij het appelsap-wijnmengsel. Schenk het geheel door een zeef en zet het geheel in de koelkast om door en door koud te worden. Roer pas kort voor het serveren de slagroom door de kiwisoep. Serveer de soep in diepe borden en leg in het midden van elk bord 3 plakjes kiwi.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie
mr. F.A.M. van Hellemondt
E.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739294
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739294

Bankrek:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Regiokantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-19404
Sittard 046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand f 28,40
per kwartaal f 85,20
Per acceptgiro:
per maand f 29,85
per kwartaal f 86,45
losse nummers f 1,65
Bfr. 38

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

Bankmedewerker vast wegens hulp aan drugssyndicaat

AMSTERDAM – De drugsbende rond de voormalige autocoureur en bloemenkoopman Charles Z. heeft zijn winsten witgewassen met behulp van een medewerker van de ING-bank in Amsterdam. De man is vorige week aangehouden.

De tientallen miljoenen die de bende verdiende met de hasjsmokkel uit Spanje en Marokko werden omgewisseld met behulp van de valuta-specialist van de bank. Volgens de directie van de ING-bank is de bank zelf niet betrokken geweest bij het witwassen van het drugsgeld en wordt daarvan ook niet verdacht. „Het gaat alleen om de adviezen van onze medewerker. In de bank zelf zijn geen valuta gewisseld," aldus woordvoerder R. Polet.

De ING-bank zegt niet de 'huisbankier' van het syndicaat rond Z. te zijn geweest. De betreffende bank, die niet met name door politie en justitie wordt genoemd maar wordt aangeduid als 'een gerenommeerde handelsbank' in Amsterdam, zou tegen de rechercheurs die vragen kwamen stellen hebben gelogen over de bedragen die zijn omgewisseld. De bank hield het op 16 miljoen gulden, maar de politie kon aantonen dat het bedragen tot 60 miljoen gulden moeten zijn geweest. Dat bedrag komt overeen met de winst die de bende maakte met 17 hasjtransporten van tussen twee en zes ton elk die door een 'kaalplukteam' van politie, justitie en belastingdienst is ontrafeld na aanhoudingen en huiszoekingen in maart en april van dit jaar.

Weinig vertrouwen in politiek voor oplossen werkloosheid

Nederlanders tegen lager minimumloon

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Veruit de meeste Nederlanders wijzen verlaging van het minimumloon af. Twee van elke drie zien er niets in als maatregel in de strijd tegen de werkloosheid. De helft van alle Nederlanders heeft er ook geen vertrouwen in dat het aanbieden van loonsverhogingen zal helpen om meer mensen aan het werk te krijgen. Dit blijkt uit de resultaten van een enquête van het onderzoeksbureau Intomart, uitgevoerd in opdracht van de Gemeenschappelijke Pers Dienst waarbij ook deze krant is aangesloten.

Wat het met de werkgelegenheid in het land de verkeerde kant op gaat, zien men overigens terdege te beseffen. Drie op elke vier ondervraagden (75 procent) delen de mening van de koningin in de troonrede dat de situatie 'alarmerend' is. Slechts één op de vijf (20,8 procent) gaf te kennen er niet over in te zitten.

Nicht even alarmerend zijn de enquête-antwoorden over het vertrouwen van de Nederlander in zijn politieke vertegenwoordigers. Meer dan de helft van de ondervraagden (... procent) zei niet te kunnen aangeven welke politieke partij het best in staat is om de huidige werkgelegenheidsproblemen aan te pakken.

Het CDA kreeg van ruim 15 procent het vertrouwen, de PvdA van ruim 9 procent, even veel als de VVD. D66 zou ruim 6 procent de zorg voor het werkgelegenheidsprobleem willen stallen. Bijna alle andere ondervraagden haakten echter af: geen vertrouwen in de politiek werd zo ver gezakt dat zij geen enkele partij zeiden te kunnen noemen.

Wat hun eigen inkomen in ... blijkt wat Nederlanders niet gerust. Weliswaar ziet 42 procent het eigen inkomen in de komende twee jaar gelijk blijven, maar 36 procent (één op de drie) vreest toch dat het volgend jaar en in 1995 minder zal worden. Vooral ouderen blijken er bang voor te zijn. Van de 65-plussers voorziet meer dan de helft (53,4 procent) dat ze in de komende twee jaar met minder toe moeten zien te komen. Van de mensen tussen de 50 en de 69 jaar geldt dat voor 45 procent.

Het blijkt voor de toekomstverwachtingen overigens nogal wat uit te maken of mensen een betaalde baan hebben of niet. Van de werkenden ziet 28 procent de eigen financiële situatie in de komende twee jaar achteruit gaan maar van de mensen zonder betaalde baan vreest bijna de helft dat het minder zal worden.

Van de ondervraagden die geen werk hebben, probeert 12 procent een baan te vinden. De overigen waren niet op zoek naar een betaalde werkkring. Van deze groep was bijna de helft 65 jaar of ouder. En van de vrouwen onder de mensen zonder betaald werk deden er 7 op de 10 geen moeite om ergens tegen een salaris aan de slag te komen.

Chronisch zieken zien niets in waarborgfonds

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Chronisch zieken hebben vooralsnog weinig belangstelling voor het waarborgfonds, waar zij een aanvullende wao-verzekering kunnen afsluiten. Volgens woordvoerder Ten Wolde van de pensioenfondsen zijn er pas honderd aanmeldingen binnen. De inschrijftermijn voor het fonds sluit op 1 december.

Het waarborgfonds, waar verzekeraars en pensioenfondsen zitting in hebben, kwam tot stand onder druk van de Eerste Kamer. Die vreesde dat chronisch zieken zich niet, of slechts tegen een zeer hoge premie, konden bijverzekeren tegen de korting op hun wao-uitkering. Het Verbond van Verzekeraars zegt niet te weten hoeveel chronisch zieken zich hebben gemeld. Destijds werd rekening gehouden met 17.000 gegadigden.

De verzekeraars stellen voor chronisch zieken 2,5 keer zoveel premie te laten betalen voor hun verzekering als gezonde werknemers. Aanvankelijk werd een vier keer zo hoge premie verwacht. Staatssecretaris Wallage (Sociale Zaken) steunt het voorstel. Het bestuur van het waarborgfonds stelt de uiteindelijke premiehoogte vast.

Ten Wolde van de pensioenfondsen noemt het premievoorstel van de verzekeraars uit sociaal oogpunt acceptabel. De pensioenfondsen vrezen er echter financieel bij in te schieten. Het verlies van het waarborgfonds wordt immers omgeslagen over alle wao-verzekerden in Nederland. „Uit dat oogpunt hadden wij liever een hogere premie gehad," aldus Ten Wolde.

Onderzoek naar bacterie in rundvlees

UTRECHT – De Keuringsdienst van Waren is bezig met een onderzoek naar een bacterie in rundvlees die een toenemend aantal ernstige infecties veroorzaakt. Het gaat om een variant van de E. coli bacterie.

In de Verenigde Staten zijn er begin dit jaar meer dan vijfhonderd mensen mee besmet geraakt. De oorzaak was een partij besmette hamburgers die onvoldoende waren verhit. In de VS heet de ziekte dan ook al 'Hamburgers disease'. President Clinton heeft extra vleeskeurmeesters aangesteld.

Ook in Nederland zijn volgens het ministerie van WVC door deze bacterie veroorzaakte infecties geconstateerd. Ze kunnen bij kinderen ernstige nierziekten veroorzaken en bij volwassenen buikkrampen en diarree. De bacterie is tot nu toe niet in voedingsmiddelen aangetroffen.

Treinverkeer getroffen door stroomstoring

UTRECHT – Het treinverkeer van Dordrecht naar Breda en van Dordrecht naar Roosendaal heeft gistermiddag twee uur stilgelegen. Oorzaak was een stroomstoring bij het belangrijke knooppunt Lage-Zwaluwe, waardoor wissels en seinen niet meer konden worden bediend.

NS liet treinen pendelen tussen Rotterdam CS en Dordrecht. Van Dordrecht naar Breda en naar Roosendaal reden snelbussen, terwijl tussen Dordrecht en Lage-Zwaluwe stopbussen werden ingezet. Dat leverde voor de reizigers ernstige vertragingen op.

Rond zes uur was de storing verholpen en kon het treinverkeer worden hervat. Tot een uur of zeven deden zich nog vertragingen voor.

KNV bepleit inhaalverbod vrachtwagens

DEN HAAG – De werkgeversorganisatie in het beroepsgoederenvervoer, Koninklijk Nederlands Vervoer (KNV), is voorstander van een inhaalverbod voor vrachtwagens op vierbaanswegen. Dat zegt voorzitter J. Jonker in het huisorgaan van het KNV.

Jonker noemt vrachtwagens die nodeloos met een snelheid van 90 of 95 kilometer per uur aan de linkerkant van de weg rijden levensgevaarlijk. Volgens hem zou het inhaalverbod gekoppeld moeten worden aan een verbod voor vrachtwagens om op snelwegen harder of zachter dan 80 kilometer per uur te rijden. Praktijkproeven tonen aan dat een inhaalverbod tot minder opstoppingen leidt en daarmee de verkeersveiligheid vergroot, aldus Jonker.

Het KNV vindt verder dat er meer rijstroken voor vrachtverkeer zouden moeten worden aangelegd.

Gezonde mensen hebben geen griepprik nodig

UTRECHT – Gezonde mensen hebben geen verhoogde kans op griep. Ook gezonde bejaarden lopen geen extra risico. Zij hoeven zich niet te laten inenten. Maar voor mensen met bepaalde aandoeningen kan griep gevaarlijk zijn en is een prik dus raadzaam.

Dat is de kern van een nieuwe richtlijn over griep en griepvaccinatie, opgesteld door het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG). Het NHG is de wetenschappelijke vereniging van de Nederlandse huisartsen. Er bestaan al meer NHG-richtlijnen, ook wel standaarden genoemd. Ze adviseren de huisarts hoe te handelen bij bepaalde klachten of ziekten. De huisarts kan nu op basis van deze standaard aangeven welke patiënt er verstandig aan doet zich te laten vaccineren.

Elk jaar wordt vijf tot twintig procent van het volk ziek door de griep, die meestal binnen een week vanzelf overgaat. Gemiddeld sterven jaarlijks 2.000 patiënten aan complicaties, vooral mensen met hartziekten of luchtwegproblemen.

Mandela spreekt VN toe

● Onder toeziend oog van de voorzitter van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, Samuel Insanally (links) en VN-secretaris-generaal Boutros Boutros Ghali, heeft ANC-leider Nelson Mandela gisteren gevraagd alle economische sancties tegen Zuid-Afrika op te heffen. Maar in zijn toespraak voor de VN-commissie tegen de apartheid zei Mandela dat het door de Veiligheidsraad uitgevaardigde wapenembargo en het verbod op verkoop van nucleaire technologie aan zijn land van kracht zouden moeten blijven tot een nieuwe, democratische Zuidafrikaanse regering is gevormd. Het opheffen van het vrijwillige olie-embargo jegens Zuid-Afrika wil Mandela overlaten aan de Algemene Vergadering. Foto: EPA

Sjevardnadze vraagt wanhopig om hulp

TBILISI – De Georgische leider Edoeard Sjevardnadze heeft gisteren vanuit Soechoemi, de belegerde hoofdstad van Abchazië, wanhopig gezocht om versterkingen.

Hij zei dat een algehele mobilisatie van Georgië noodzakelijk is nu goed bewapende Abchaziërs na een beleg van een week een grootscheepse aanval hebben ingezet om de weerstand van de Georgische verdedigers te breken.

Sjevardnadze meldde dat zijn troepen wanhopige straatgevechten voeren in Soechoemi. Alleen al gisteren sloegen zeshonderd granaten in. Indien geen noodmaatregelen worden genomen zal de stad spoedig in handen vallen van de Abchaziërs, aldus Sjevardnadze.

Ondanks de voortgaande escalatie van het geweld in de opstandige Georgische provincie, zijn de Verenigde Naties van plan volgende week vredesbesprekingen te beginnen. Een VN-woordvoerster zei dat de besprekingen tussen de Abchazische opstandelingen, Georgië en Rusland komende donderdag in Genève zullen plaatshebben. Het overleg zal onder leiding staan van Edouard Brunner, de Zwitserse ambassadeur in Parijs en speciaal VN-afgezant voor Georgië.

De crisissfeer in Georgië kreeg gisteren nog een extra impuls door de onverwachte terugkeer van oud-president Zviad Gamsachoerdia, die anderhalf jaar in ballingschap heeft geleefd. De oud-president zou vanuit Tsjetsjenië per vliegtuig zijn teruggekeerd naar Zoegdidi, zijn machtsbasis in het westen van Georgië. Deze stad is samen met andere plaatsen in het westen en zuidwesten nog altijd in handen van zijn aanhangers. Gamsachoerdia zei dat hij van plan is zijn oude functie van president weer op te nemen maar riep zijn aanhangers ook op de verdedigers van Soechoemi te hulp te schieten.

Enig uitzicht voor Sjevardnadze bieden alleen de duizend man Georgische troepen die met vijf tanks vanuit Otsjamtsjira, zestig kilometer zuidelijker, oprukken naar Soechoemi. De eerste versterkingen zouden gisteren al in de Abchazische hoofdstad zijn aangekomen.

Het vliegveld van Soechoemi is inmiddels gesloten, nadat deze week tot drie maal toe een burgervliegtuig door de Abchazische opstandelingen was neergeschoten. De sluiting heeft op het vliegveld geleid tot paniek onder de circa vijfduizend mensen, onder wie veel gewonden, die de belegerde stad willen ontvluchten.

Actieweek tegen vreemdelingenhaat in Duitsland

BONN – De Duitse vakbonden, werkgeversverenigingen en kerken hebben opgeroepen massaal deel te nemen aan een actieweek tegen vreemdelingenhaat, die morgen zal starten.

In meer dan 120 plaatsen in de Bondsrepubliek zullen ruim 1500 manifestaties en acties worden gehouden van 26 september tot 2 oktober. Een oecumenische commissie belast met de organisatie zei te hopen 'een klimaat te scheppen van solidariteit en gezamenlijke inspanning'.

Sinds de hereniging van de twee Duitslanden hebben talrijke racistisch gemotiveerde geweldadigheden plaatsgevonden. Sinds één januari 1992 hebben 26 mensen de dood gevonden bij dergelijke geweldadigheden.

Enkele hulpkonvooien bereiken toch hun doel

Strijd Bosnië duurt voort

SARAJEVO – Op verschillende plaatsen in centraal-Bosnië werd gisteren volop gevochten door moslims en Kroaten. De Verenigde Naties en het Rode Kruis hebben successen gemeld op het humanitaire front.

Een konvooi van negen vrachtwagens bereikte de belegerde zuidwestelijke stad Mostar met 92 ton voedsel en medicijnen, aldus Fernando del Mundo, VN-woordvoerder in Genève. Het Rode Kruis wist 516 ondervoede islamitische krijgsgevangenen die waren vrijgelaten uit een kamp in Bosnië, over te brengen naar het Kroatische eiland Korcula, om daar te worden behandeld. De moslims waren donderdag vrijgelaten uit het door de Bosnische Kroaten ingestelde kamp Dretelj, niet ver van Mostar. Volgens het Rode Kruis zitten er nog ongeveer duizend mensen in Dretelj vast. Gevangenen die eerder waren vrijgelaten, maakten melding van erbarmelijke omstandigheden in het kamp. Er was gebrek aan water en voedsel en de gevangenen, worden er geslagen.

Del Mundo zei dat de Amerikaanse luchtmacht weer is begonnen met het droppen van voedsel in Mostar. Deze nachtelijke operaties waren twee etmalen onderbroken vanwege gevechten.

Delen van Sarajevo werden donderdagavond hevig beschoten. Een Franse VN-soldaat raakte daarbij ernstig gewond.

Bij het Britse VN-bataljon in Vitez vielen twee gewonden bij een mortierbeschieting. In deze stad, die in handen is van de Bosnische Kroaten, werd fel gevochten.

Ook in Mostar, waar 50.000 moslims onder een langdurig beleg liggen van Bosnische Kroaten die hier de hoofdstad van hun ministaat willen, hielden de beschietingen aan.

punt uit

● Oekraïne

Het Oekraïense parlement heeft gisteren besloten volgend jaar vervroegde parlements- en presidentsverkiezingen uit te schrijven om de al maanden durende politieke impasse in de voormalige Sovjetrepubliek te doorbreken. De afgevaardigden besloten met 243 stemmen voor en 39 tegen op 27 maart een nieuw parlement en op 26 juni een nieuwe president te kiezen.

● Antiek

De Bulgaarse politie heeft in de afgelopen twee weken drie waardevolle voorraden antiek opgespoord. Ze waren alle drie verstopt in toiletten. Nikolai Markov, de hoofdcurator van het Museum voor Nationale Geschiedenis, verklaarde dat honderden schatjagers archeologische vindplaatsen en kerken in Bulgarije afstropen voor antieke spullen die ze in het buitenland willen verkopen.

● Leerlingwezen

Het kabinet wil ook in het leerlingwezen de leeftijdsgrens van 27 jaar invoeren. Leerlingen van 27 jaar en ouder moeten vanaf 1995 de tweede en derde fase van hun opleiding in het leerlingwezen zelf betalen. Of ze moeten een bedrijf vinden dat hun opleiding wil bekostigen.

● Nierziekten

Huisartsen moeten al in een vroeg stadium worden betrokken bij het opsporen van stoornissen in de nierfunctie. Preventie of vroegtijdige behandeling is goed mogelijk en bespaart op termijn veel menselijk leed en tientallen miljoenen gulden. Dat zegt de Nierstichting aan de vooravond van de nationale collecteweek.

● Parkeren

Het ministerie van Justitie neemt volgend jaar een proef met het uitbesteden van de aanpak van foutparkeerders aan een particulier bedrijf. Het experiment start 1 januari in vijf gemeenten, waar het bedrijf Parcon BV (Parkeercontrole Nederland) op elk moment van de dag parkeerwachters kan leveren. Die worden uitgerust met een speciale computer, waarin alle justitiële gegevens worden opgeslagen. Met een druk op de knop kan de bon worden uitgeprint.

● Levenslang

Twee Britten van 18 en 22 jaar zijn gisteren in Londen tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld wegens een racistische moord op een automobilist van Aziatische afkomst. De strafmaat wordt doorgaans aan terroristen voorbehouden, maar het gerechtshof veroordeelde de daad als 'bruut, gevoelloos en door hebzucht en rassenhaat gemotiveerd'. De jonge Britten moeten tenminste 22 jaar uitzitten, bepaalde de rechtbank.

● Kamperen

De stichting Natuur en Milieu is tegen vrij kamperen in de natuur. Ze heeft, ondersteund door Natuurmonumenten en de Provinciale Landschappen, de Tweede Kamer gevraagd de nieuwe wet op de openluchtrecreatie aan te passen. De nieuwe wet geeft gemeenten de vrije hand om overal in het buitengebied vrij kamperen toe te staan.

● Spanje

De Spaanse regering wil het begrotingstekort volgend jaar sterk terugdringen door de uitgaven te verminderen. Samen met de economische groei en de daling van de inflatie moet dit het land er financieel bovenop helpen.

Hoe een kleine groep studenten heel Europa in z'n greep krijgt.

In Maastricht studeer je anders. Meer gericht op het toepassen van kennis dan op het 'stampen' van een eindeloze hoeveelheid feiten.

Want in het nieuwe Europa gaat het niet alleen om wat je weet, maar ook om hoe je die kennis kunt gebruiken.

Meer greep op je toekomst met Probleem Gestuurd Onderwijs.

De Rijksuniversiteit Limburg hanteert bewust een ander onderwijssysteem: het Probleem Gestuurd Onderwijs.

Vanuit probleemstellingen die zijn ontleend aan de praktijk wordt naar de theorie toegewerkt. Je krijgt dus niet alleen een theoretische ondergrond, maar je leert ook hoe je een probleem praktisch moet benaderen. Om zo tot een oplossing te komen. Net zoals straks van je verwacht wordt.

Meer greep op je studie door kleinschaligheid.

In Maastricht werken we met kleine onderwijsgroepen, waarin studenten samen met een begeleider een onderwerp behandelen.

Je inspireert en motiveert elkaar. En dat werpt z'n vruchten af. Je leert veel in korte tijd en samen met je medestudenten houd je greep op je studie.

Meer greep op Europa door internationale atmosfeer.

Tijdens je studie in Maastricht maak je ook volop kennis met de internationale aspecten van je vakgebied. Door buitenlandse docenten. Door uitwisselingsprogramma's. En door internationale stages.

Stuk voor stuk zaken die het nieuwe Europa in Maastricht wel heel tastbaar maken.

Wil je weten hoe jij in Maastricht greep krijgt op Europa? Tijdens onze voorlichtingsdagen en via de studiebrochures krijg je alle informatie. Vul de bon in of **bel 06 - 0223773** (gratis!).

Maandag tot en met vrijdag van 9-12 en van 14-16 uur.

Studierichtingen en voorlichtingsdagen*

Geneeskunde (* 30 oktober)

Gezondheidswetenschappen (* 30 oktober en 6 november)
Afstudeerrichtingen: Beleid en beheer van de gezondheidszorg, Bewegingswetenschappen (ook als verkort programma voor fysiotherapeuten, voltijds), Biologische gezondheidkunde (ook als verkort programma, voltijds), Geestelijke gezondheidkunde, Gezondheidsvoorlichting (ook als verkort programma, voltijds), Verplegingswetenschap (ook als verkort programma, voltijds en deeltijds), Theorie van de gezondheidswetenschappen (ook als verkort programma, voltijds).

Milieugezondheidkunde (* 30 oktober en 6 november)

Rechtsgeleerdheid (* 6 november)
Studierichtingen: Nederlands recht (ook als avondopleiding), Fiscaal recht. Afstudeerrichtingen binnen Nederlands recht: Privaatrecht, Handels- en ondernemingsrecht, Staats- en bestuursrecht, Strafrecht, [illegible] recht, Internationaal recht, Europees recht en Gezondheidsrecht. Daarnaast is er een internationaal uitwisselingsprogramma: European Legal Studies met intensieve werkbezoeken en in het laatste studiejaar een verblijf aan twee buitenlandse universiteiten.

Economie (* 13 november)
Afstudeerrichtingen: Algemene economie, Bedrijfseconomie, Kwantitatieve economie, International management, International Economic Studies.

Econometrie (* 13 november)

Internationale bedrijfskunde (* 13 november)

Kennistechnologie (* 13 november)

Cultuur- en wetenschapsstudies (* 30 oktober)
Afstudeerrichtingen: Mens en natuur, Technologie en samenleving, Kunst en cultuur.

BON Deze bon in een open envelop zonder postzegel sturen naar: Rijksuniversiteit Limburg, Dienst Studentenzaken, Antwoordnummer 2, 6200 VB Maastricht.
(Het is mogelijk om op één dag aan twee voorlichtingsprogramma's deel te nemen).

☐ Ja, ik kom naar de voorlichtingsdag(en) op zaterdag:
☐ 30 oktober, studierichting(en) ______
☐ 6 november, studierichting(en) ______
☐ 13 november, studierichting(en) ______
☐ Ik kom niet naar de voorlichtingsdagen, maar ontvang wel graag informatie over de studie(s):
______

Naam: ______ m/v
Adres: ______
Postcode: ______ Woonplaats: ______
Telefoon: ______
Vooropleiding: ○ 4 VWO ○ 5 VWO ○ 6 VWO ○ HBO prop. ○ HBO voltooid ○ WO ○ overig

LB 72

Rijksuniversiteit Limburg

In Maastricht leer je je grenzen te verleggen.

'Moslim-staten werken mee aan etnische zuivering'

Hulporganisatie hekelt illegale kampen Kroatië

DOOR GEERTJAN CLAESSENS

ZAGREB/HEERLEN – In Kroatië zijn duizenden moslim-vluchtelingen gehuisvest in illegale kampen. Terwijl de Kroatische regering de andere kant opkijkt, gebruiken Islamitische staten de kampen voor het heropvoeden van moslim-vluchtelingen tot fundamentalistische gelovigen. Dat stelt de hulp- en vredesorganisatie Suncokret ('zonnebloem'), mede opgericht door Sittardenaar Wam Kat. Suncokret heeft forse kritiek op de manier waarop de Kroatische regering en een aantal moslim-staten het vluchtelingenprobleem 'oplost'.

Wam Kat steekt een beschuldigende vinger uit naar Saoedi-Arabië, Algerije, Egypte, Libanon en Turkije. Hij bracht het probleem naar voren in een spreekbeurt, deze week in Heerlen, in het kader van de vredesweek. De organisatie Suncokret begeleidt activiteiten en geeft hulp in 28 kampen in Kroatië en Bosnië-Herzegowina. In totaal wonen er ruim 17.000 mensen.

Volgens bestuurslid Vesna Pupavac op het Suncokret-hoofdkwartier in Zagreb zijn er in Kroatië naast de 28 officiële kampen zeker 140 illegale kampen waar hulpverleners geen toegang hebben. Ze worden beheerd door geestelijk leiders, die rechtstreeks vanuit andere staten worden binnengevlogen. „Vaak zie je na een tijdje dat meisjes en vrouwen daar hoofddoeken moeten dragen, terwijl dat vroeger geen gewoonte was."

De kampen bevinden zich in hotels, legerbarakken of op campings. De illegale vluchtelingenstroom kwam vooral op gang nadat de Kroatische regering de grenzen sloot voor moslim-vluchtelingen. De laatste tijd worden moslims in Kroatië steeds openlijker vijandig bejegend. Volgens Wam Kat verdwijnen veel van de vluchtelingen na verloop van tijd naar de verschillende Islam-staten. „Niemand weet wat daar met hen gebeurt, het kan zijn dat ze als goedkope arbeidskracht worden ingezet."

Het is volgens hem een misverstand dat de moslims uit ex-Joegoslavië Islamieten zijn. „Ze zijn net zo gelovig als de katholieken in Limburg. Uit onderzoeken bleek dat dertig procent van de mannen 'wel eens' in de moskee kwam. Dat kan dan eens per week, per maand of per jaar zijn. Verder eten de meesten gewoon varkensvlees en drinken bier."

Schoolkinderen maken boek over Bijlmervliegramp

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – „Het is vandaag 8 oktober en ik zal niet meer schrijven. Ik wil alleen schrijven dat er een gat in de flats is en tegelijkertijd ook in mijn hart." Dat schreef Heln Atmowirono in haar dagboek, vier dagen na de vliegramp in de Bijlmermeer. 'Een gat in mijn hart' werd de titel van een boekje met daarin teksten en tekeningen van leerlingen op de basisscholen in de Amsterdamse Bijlmer.

Maandag 4 oktober is het precies een jaar geleden dat om even na half zeven 's avonds de vrachtjumbo van El Al neerstortte op de flats Groeneveen en Kruitberg. In totaal 43 mensen kwamen daarbij om het leven, onder wie 18 kinderen. Op vrijwel elke school in de wijk viel een kind te betreuren. Veel kinderen zagen het drama met eigen ogen of woonden zelf in een van de getroffen flats.

Een ramp die diep heeft ingegrepen, bij volwassenen maar zeker ook bij de kinderen. Vooral de scholen speelden een heel belangrijke rol bij de opvang en verwerking van alle problemen. En dat betekende veel praten met elkaar, schrijven en tekenen. Een deel van die teksten en tekeningen werden verzameld in 'Een gat in mijn hart', evenals reacties van kinderen uit binnen- en buitenland.

„Ik vind het niet leuk, want het vliegtuig is neergestort," schrijft Ritu Kesharie. „En misschien is Lisandra dood. En dat wil ik niet, want Lisandra is mijn beste vriendin. En we spelen altijd met mij en Ingelina Anne-Maria-koekoek, maar soms is ze een beetje vervelend. Of ze is in het ziekenhuis. Ik wil niet dat Lisandra dood is!!!!!" Lisandra Yeanella Dijkhof zou nooit meer met Ritu spelen.

„...Opeens ging er rood voorbij het raam. Mijn stoel ging naar boven en mijn broer zei: Wat is dat? Toen riep mijn grote zus: Ma, Ma, kom eens kijken! Toen zagen we allemaal rook..." „...Later kwam mijn moeder terug. Ze huilde, want mijn familie was misschien dood..."

Monument

De angst en ontreddering waren groot. Wie was dood, wie zou nog leven, wie had geen huis meer? „...Mensen waren verdwaald. Als je iemand kwijt bent, moet je naar de sporthal bij de Amsterdamse Poort."

Vanuit heel het land, uit Israël en Amerika ontvangen de Bijlmerkinderen tekeningen en brieven. „Toen ik de vliegramp op de tv zag, begon ik een klein beetje te huilen, want mijn familie woonde daar ook. En als er nieuws op de tv komt huilt mijn vader wel eens," schrijft Angelo.

De kinderen herdenken op school, doen mee aan de stille tocht een week later, vieren Kerst en Nieuwjaar en zien met angst het oudejaarsnacht-vuurwerk tegemoet. Sommigen verhuizen naar een andere wijk of buiten Amsterdam en krijgen andere vriendjes, met wie je niet zo goed over die ramp kunt praten. Acht maanden na de ramp schrijft Redmar: „Ik voel me niet zo verdrietig als toen het gebeurde. Ik kan niet zoveel opschrijven, want ik kan niet." En Marley: „...Als ik nu een vliegtuig hoor, denk ik steeds weer aan de vliegramp, zeker als ze laag vliegen. Op het voetbalveld vliegen ze meestal laag en ben ik wel even bang."

Fluisteren

Waar nu een tijdelijke gedenkplaats is ingericht, vlak bij de rampflats, moet een monument komen. Ook de kinderen hebben daarover uitgesproken ideeën. Een park, een boom met een muurtje, een Efteling, een gouden vliegtuig met speelgoed. Mette: „...Je hoort er geen auto's, je hoort er alleen maar mensen die zachtjes fluisteren en de dieren... Je hoort er ook geen vliegtuigen..."

Niemand weet een oplossing voor Angola

1000 doden per dag in vergeten oorlog

● Regeringssoldaten in de straten van het stadje Cubal. De Unita-strijders hebben het plaatsje drie maanden bezet gehouden. Pas na felle gevechten wisten de regeringstroepen het plaatsje te veroveren. Cubal is nu bijna volledig verwoest. Foto: REUTER

DOOR PETER VAN NIJSENBURG

JOHANNESBURG – De burgeroorlog in Angola is, aldus een hoge functionaris van de VN, het bloedigste conflict dat de wereld nu kent. Het is, ging hij verder, ook het conflict, dat de wereld het minst kan schelen. Er sterven sinds het uitbreken van de oorlog in oktober vorig jaar meer dan duizend mensen per dag. Twee miljoen mensen, een vijfde van de bevolking, worden bedreigd door de hongersdood en miljoenen anderen zijn verdreven van huis en haard. Het zijn statistieken die alleen de experts kennen. De rest van de wereld heeft er geen belangstelling voor.

Een jaar geleden leek deze voormalige Portugese kolonie nog een toekomst te hebben. In mei 1991 waren de beide partijen, de Angolese regering en de rebellen van UNITA, tot de conclusie gekomen dat geen van beide de burgeroorlog kon winnen die toen al meer dna 16 jaar had geduurd. Ze sloten in de Portugese badplaats Estoril een akkoord, dat behalve in een wapenstilstand ook voorzag in verkiezingen in het najaar van 1992.

Sleutelwoorden

Deze verkiezingen hadden het begin van een nieuw tijdperk moeten worden. Een tijdperk waarvoor verzoening en wederopbouw de sleutelwoorden waren. Sceptici spraken toen al hun twijfels uit over dit rooskleurige vooruitzicht. Maar wat vervolgens gebeurde, hadden zij zelfs in hun zwartgalligste ogenblikken niet kunnen voorzien. De verkiezingen werden het startschot voor een nieuwe ronde in de burgeroorlog, die toen al aan meer dan 200.000 mensen het leven had gekost.

De verkiezingen werden gewonnen door de regering van president Dos Santos. Hoewel ze volgens VN-waarnemers 'over het algemeen vrij en eerlijk' waren geweest, weigerde UNITA-leider Jonas Savimbi de uitslag te accepteren. Fraude op grote schaal zou hem van de overwinning hebben beroofd.

Drie weken lang probeerden bemiddelaars Savimbi te bewegen zich bij het resultaat neer te leggen. De UNITA-leider gaf geen krimp. Eind oktober 1992 namen zijn troepen de wapens weer op tegen de regering die overeenkomstig het vredesakkkoord haar leger had gedemobiliseerd.

UNITA buitte dit voordeel bekwaam uit. Binnen een paar maanden van hevige gevechten, waarbij naar schatting 80.000 doden vielen, veroverde het rebellenleger Huambo, met 500.000 inwoners de tweede stad van het land. Twee maanden geleden zette het regeringsleger een offensief in om de stad, die UNITA beschouwt als zijn hoofdstad, te heroveren, maar de operatie is drie weken vastgelopen in het onherbergzame terrein rond de stad.

Boosdoener

Wat de regering op het slagveld niet lukte, lukte haar wel op het diplomatieke front. UNITA werd geïsoleerd en door de 'internationale gemeenschap' als de boosdoener gebrandmerkt, vooral nadat drie bemiddelingspogingen van de VN door de onwrikbare opstelling van UNITA op niets waren uitgelopen.

Voor de VS was na de laatste palaverronde de maat vol. De Amerikanen die UNITA jarenlang door dik en dun gesteund hadden en in de voormalige maoist Savimbi 'een fakkeldrager van de democratie' hadden gezien, maakten een draai van 180 graden en erkenden de regering in Luanda als het enige wettige gezag in het land.

Op 15 september besloot de Veiligheidsraad van de VN unaniem UNITA de duimschroeven aan te draaien en een olie- en wapenembargo in te stellen. Savimbi kondigde in een reactie een 'eenzijdig staakt-het-vuren af' dat op 20 september middernacht in zou gaan. Hij verklaarde zich bereid humanitaire hulp tot de belegerde regeringsbolwerken toe te laten en besprekingen met de regering en de vijandelijke legerleiding te openen.

Sancties

De Angolese regering zag niets in het initiatief. Het was een doorzichtige poging om de sancties te voorkomen, aldus een woordvoerder. De VN gunde Savimbi echter het voordeel van de twijfel: hij heeft tot vandaag de kans om zijn plan uit te voeren.

Een westerse diplomaat gelooft evenals de regering niet in de oprechtheid van de UNITA-leider. „Als een hond naar je gromt terwijl hij tegelijk met zijn staart kwispelt, wat zou jij dan geloven", zo zei hij deze week in Luanda.

Andere diplomaten betwijfelen overigens of sancties enig effect zouden hebben. UNITA is zwaar bewapend en heeft de diamantvelden in het land genoeg geplunderd om zich desnoods via de zwarte markt van wapens en brandstof te kunnen voorzien.

Zij gaan er daarom vanuit, dat de oorlog nog maanden zal duren. Beide partijen moeten opnieuw tot het inzicht komen dat ze de oorlog niet kunnen winnen. Dan pas heeft een nieuwe bemiddelingspoging zin en wordt een staakt-het-vuren mogelijk.

Luchtmacht moet wennen aan uitzending

Nederlandse vliegers terug uit Villa Franca

Van onze correspondent

ENSCHEDE – Relatieproblemen, luchtmachtpersoneel dat wegens slecht functioneren of wegens wangedrag naar huis is gestuurd. Op de vliegbasis Twenthe arriveerde deze week de de eerste groep 'Villafrancagangers' van het Twentse detachement die een half jaar in Noord-Italië verbleef om het vliegverbod boven Bosnië helpen af te dwingen.

Nog niet eerder was de luchtmacht zo lang van huis. Binnen de luchtmachtstaf circuleert inmiddels een evalutatierapport met de aanbeveling de verblijfsduur van een half jaar te bekorten tot enkele maanden. Zes maanden is te lang, luidt de conclusie van de arts, psycholoog en aalmoezenier die 'onze jongens in den vreemde' bijstonden. Basiscommandant F.J.M. Vogelpoel is het daarmee eens.

De marine en landmacht fronsen daarover ongetwijfeld de wenkbrauwen. Deze twee onderdelen van het Nederlandse leger zijn gewend langdurig op stap te zijn. Een half jaar te lang? Hoezo? Niet zeuren, het hoort bij je vak.

Was de luchtmacht niet gelegerd in goede hotels in plaats van in tenten midden in de bush? En zaten ze niet op veilige afstand van het front? Bovendien konden ze hun partners laten overkomen. Alle respect voor problemen. Maar zes maanden in dergelijke, relatief luxe, omstandigheden valt in het niet bij 'kamperen' in oorlogsgebied, zullen ze daar ongetwijfeld stilletjes denken.

Begrip

Voorzitter B. Snoep van de Algemene Federatie Militair Personeel (AFMP), met 25.000 leden de grootste belangenorganisatie, heeft begrip voor de spanningen bij het thuisfront en luchtmachtpersoneel. De opwinding over de lange duur van het verblijf, wijt de vakbondsbestuurder aan een 'gewenningsproces'.

„Kijk," zegt hij, „de mariniers zijn gewend als homogene groep regelmatig lang op pad te zijn. Dan wordt de knop omgedraaid, ook thuis. Maar bij de luchtmacht is dat nog niet zo. Daar zijn ze meestal enkele weken weg en dat staat in geen verhouding tot een half jaar, al dan niet onderbroken door verlof."

Snoep voorspelt dat de ook luchtmacht vaker wordt geconfronteerd met langdurig verblijven in het buitenland als deelnemer aan VN-operaties: „Je weet dat je in het leger overval ter wereld kunt worden ingezet. En dan mag je niet verwachten dat je, bij wijze van spreken, elke week naar huis kunt. De luchtmacht zal daar aan moeten wennen."

De voorzitter is nog niet zover dat hij de conclusie van het evaluatierapport om de uitzenduur in te krimpen deelt. Snoep wil eerst de uitkomst zien van een onderzoek naar de mogelijkheden die over enkele weken aan de orde komt in een overleg tussen vakbonden en luchtmachtstaf. De vakbondsman kan zich voorstellen dat de top vooralsnog vasthoudt aan een half jaarlijks verblijf.

Nadelen

Snoep: „Aan het sneller laten rouleren van mensen zitten nadelen. Nieuwkomers moeten worden ingewerkt. Vaak wisselen bevordert niet de continuïteit van zo'n VN-operatie. Maar wanneer het verblijf korter kan, moet je dat niet nalaten. Of dat in Villafranca mogelijk is, kan ik nu echter niet inschatten."

Het half jaarlijks verblijf in Noord-Italië zal hoe dan ook nog geruime tijd doorwerken bij het personeel en thuisfront. En als de VN-operatie 'Deny Flight' wordt voortgezet, zijn ze over een jaar, na aflossingen van personeel van de bases Leeuwarden en Volkel, weer aan beurt. Dat is wennen...

Israël ongerust over toekomst na akkoord

Oorlog kan beginnen nu Knesset ja heeft gestemd

DOOR AD BLOEMENDAAL

achtergrond

TEL AVIV – „De oorlog is begonnen", waarschuwde oud-premier Jitschak Shamir van de Likud, in een reactie op de uitslag van de stemming in het Israëlische parlement. De Knesset gaf donderdagmiddag zijn goedkeuring aan de erkenning van de PLO en het akkoord over beperkt Palestijns zelfbestuur in de Gazastrook en Jericho. Shamir doelde met zijn commentaar niet op gewapende strijd, maar op „de oorlog om de ziel van de natie". Wat hij ermee wilde zeggen, was dat de oppositie zich niet zal neerleggen bij de parlementaire nederlaag. En iedereen geloofde hem op zijn woord.

Shamirs opvolger, Jitschak Rabin, moet het parlementsdebat en de stemming met gemengde gevoelens hebben gevolgd, vooral omdat coalitiepartner Shas weigerde ja of nee te zeggen. Maar na afloop zei hij toch tevreden te zijn. Weliswaar hadden niet meer dan 61 van de 120 afgevaardigden voor de regeringspolitiek gestemd, maar daar stond tegenover dat slechts vijftig parlementariers zich er tegen verklaarden. „Een verschil van elf," rekende de premier snel uit. „Dat geeft me het vertrouwen en de goedkeuring die de regering nodig heeft om de overeenkomsten uit te voeren".

Oppositieleider Benjamin Netanyahu maakte liever een andere rekensom. „De Arbeiderspartij vertelde ons een paar weken geleden dat ze tevreden zou zijn met 70 stemmen voor de akkoorden. Het was ons doel dat aantal beperkt te houden tot 61 en daarin zijn we geslaagd". Iedereen tevreden dus. Of toch niet?

In feite is er in beide kampen redeen voor ongerustheid. De regering is weer eens met de neus op het feit gedrukt dat ze niet kan rekenen op de steun van meer dan 57 leden van het parlement. Meer afgevaardigden hebben de Arbeiderspartij en de links-liberale Meretz eenvoudig niet. Formeel maakt ook de religieuze Shas-partij - met zes parlementsleden - deel uit van de coalitie.

Maar Rabin moet bij iedere stemming afwachten wat de wispelturige rabbijn Ovadia Josef zijn discipelen opdraagt. Het enige wat hij kan doen, is vlak voor het cruciale moment een vernederende audientie aanvragen en de Tora-geleerde naar de mond te praten. Maar deze week leverde dat niet meer op dan de toezegging dat Shas niet zou tegen stemmen. Het moet Rabin op zijn zenuwen werken dat hij nu en in de toekomst bij zijn vredesbeleid zal moeten vertrouwen op de steun van de kleine fracties van de communisten en de Arabische Democratische Partij.

Verdeeld

Aan de andere kant heeft ook Benjamin Netanyahu het moeilijk. De Likud-leider ziet zich graag aan het hoofd van een verenigde rechtse oppositie, maar hij kan niet langer verhullen dat zijn partij verdeeld is. Drie Likud-Knessetleden onthielden zich van stemming. In feite steunen ze de akkoorden met de PLO, maar ze wilden niet zover gaan tegen te stemmen. Netanyahu weet dat de drie de top vormen van een kleine ijsberg. Volgens betrouwbare schattingen waren er tussen de acht en tien dissidenten in de fractie, maar de meesten bonden in toen de partijleiding liet weten dat ongehoorzaamheid schadelijk zou kunnen zijn voor hun politieke gezondheid.

Racistische tendenzen in de parlementaire discussie moeten Arabische afgevaardigden te denken hebben gegeven. Volgens sommige rechtse parlementsleden dienen hun Arabische collega's zich niet te bemoeien met zaken die de toekomst van de joodse staat betreffen. Zo zei Gonen Zegev van de Tzomet-partij: „Onder de 61 voor-stemmers zijn vijf Arabieren. Die Arabische Knessetleden noemen zich Palestijnen en ze kunnen niet objectief zijn als wij praten over Israël als een joods land".

Tenslotte: wat gaat er met de Israëlische coalitie gebeuren nu een van de partners, Shas, heeft geweigerd de regering te steunen? Die vraag laat zich gemakkelijk beantwoorden. De coalitie blijft gewoon in stand. Shas wil regeringspartij blijven om de geldstroom naar haar instituten in stand te houden. En Rabin en Peres zijn ervan overtuigd dat een periodieke greep in de schatkist ervoor kan zorgen dat ze Shas in ieder geval niet tegenover zich vinden.

● De ondertekening van het akkoord in Washington. De echte problemen beginnen nu pas. Foto: EPA

Limburgs Dagblad **piccolo's**

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966

Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) D930

Personeel aangeboden

Heeft U bewijzen nodig. Bel dan 045-453878
Detective-buro Eurode
Voor binnen- en buitenland, bedrijven en particulieren.

Schildersbedrijf
kan nog binnen- en buitenschilderwerken aannemen. Vanaf november t/m maart met winterkorting. ƒ 50,- Per man per dag. Vraag tevens offerte voor uw buitenwerk van 1994 aan voor de prijs van 1993. Geheel vrijblijvende prijsopgave.
Schildersbedrijf Van Eyck.
Landgraaf. Tel. 045-320550.

HEFTRUCKCHAUFFEUR met ervaring en diploma biedt zich aan. ☎ 04498-59289.

Leerling KOK wilt fulltime werken in goed horecabedrijf. Tegen redelijke vergoeding. Tel. 045-750457.

Huisvrouw zoekt THUISWERK. ☎ 046-529611.

Leerling SLAGER zoekt slagersbedrijf om het vak goed te leren. Hoeft alleen maar een vergoeding. Telefoon 045-750457.

Moeders even tijd voor u zelf! Breng dan uw kind tussen 10-15 uur van ma. t/m dond., bij vertrouwde OPPAS, omg. Heerlen. Telef.: 045-751182.

Personeel gevraagd

Diversen personeel

Junior Sales Managers (m/v)
Tengevolge van de sterke groei die ons bedrijf momenteel doormaakt zijn wij op zoek naar een aantal ondernemende personen. U zult werkzaam zijn binnen de financiële dienstverleningssector, waarvoor u geschoold wordt. Schriftelijke sollicitaties dienen binnen één week gericht te worden aan: Mr. C.P.R.M. Dekker, Opalinestraat 141, 6216 VX Maastricht.

Wegens de enorme groei van ons magazine vragen wij met spoed
ervaren advertentie-acquisiteurs
die in het bezit zijn van een eigen auto. Wij bieden u een goed salaris in een prettige werkkring. Telefonische reakties: M.P.A. bv Amstenrade, ☎ 04492-5300, Mw. Wilbert.

H5 Theaters
Gevraagd voor zo spoedig mogelijk
Interieurverzorgster
15 uur per week (incl. weekend)
Inlichtingen 045-219936 op maandag van 9.00-12.00 uur.

Equi Expo Group BV
int. tentoonstellingsbouw

Ons bedrijf is toonaangevend in de professionele standbouw.

Wij verzorgen in geheel Europa product- en bedrijfspresentaties op beurzen en congressen.

Vanwege een voortdurend groeiend opdrachtenpakket vragen wij ter versterking van ons opbouwteam
4 ervaren standbouwers (houtbouw).
Wij werken uitsluitend met eigentijdse vormgeving en kwalitatief hoogwaardige materialen.

Schrijf of bel naar

Equi Expo Group BV
Thermiekstraat 19, 6361 HB, Nuth.
☎ 045-246060 t.a.v. Bram Verhoog.

Modelagency
Fashion & Style
vraagt
Mannequins & dressmen
met of zonder ervaring of mensen die hiervoor opgeleid willen worden.

Info en casting: dinsdag 26 oktober, aanvang 20.00 uur. in Grand Café Puccini, Markt 54, Kerkrade.

Uitzendbureau Start Geleen
Basisarts m/v
Voor een asielzoekcentrum zijn wij op zoek naar een basisarts m/v. Betreft een full-time baan voor langere tijd. Voor meer informatie bel: Start Geleen, Rijksweg centrum 86-88, Geleen. ☎ 046-750040, vraag naar Myra of Jolanda.

Restaurant discotheek
Konigbenden 42, Eschweiler
showdansers, v.
gevraagd voor zaterdag.
Tel. afspr. v.a. 11.00 u.
Tel. 09-49.240327419.

Classic Club te Lanaken heeft nog plaats voor een represent. MEID die werken op niveau een pre vindt. Inl. 09-32.89472301 na 20.00 uur 09-32.89718692.

Gevraagd VERTEGENWOORDIGERS, die goede banden hebben met verenigingsleven, voor het boeken van sponsoravonden. Tel. reakties: 01650-65888.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Nette ervaren GLAZENWASSER gevraagd. Schoonmaakbedrijf Gebr. Klassen. 043-437004.

Een adviesburo vraagt: COMMERCIËLE medewerkers met middelbare opleiding. Bedrijf verzorgt benodigde opleidingen. Telefoon: 045-322123 of 045-219150.

Zoekt u werk of personeel. Bel de WERKLIJN: telefoon 06-350 150 36 ƒ 1,- p.m.

Aantrekkelijk BIJVERDIENSTE als vertegenwoordiger. Goed lopende produkten voor bedrijven, hoge provisie. Bel tijdens kantooruren: 046-580793 (Western Star).

Wij hebben plaats voor een MAGAZIJN-MEDEWERKER, lft. plm. 19 jaar en 1 leerl. br.- en banketbakker. Echte Bakker Jos Driessen., Ridder Hoenstr. 59, Hoensbroek. ☎ 045-212706.

Schoonmaakbedrijf van Graven vraagt SCHOONMAAKSTERS voor Heerlen e.o. ☎ 045-750841.

VOF Euro-Queen Heerlen is op zoek naar VERTEGENWOORDIGERS m/v. Bent u op zoek naar een nieuwe uitdaging? Wenst U te werken in een prettige omgeving en met een aangename groepssfeer? Wenst u een goede verdienste, eventueel met uitzicht op een vrijwel unieke carrière? Dan bent u ongetwijfeld de persoon die wij zoeken. Bent u overtuigd van uzelf, neem dan contact op met Dhr. Hugaerts. Ook als bijverdienste mogelijk. ☎ 045-712229, alle werkdagen 9.00-17.00 uur.

MAGAZIJNMEDEWERKER met spoed gevraagd, techn. opleiding en erv. met produktie van ramen en kozijnen strekken tot aanbeveling. Leeft. ca. 25 jr. Mila Benelux, De Koumen 62, Hoensbroek. Inl. M. Martinussen, 045-225020

BIJVERDIENEN, organiseer een party-avond van zijden bloemstukken. Tevens consulentes gevraagd. Tel. 04492-6030.

Verspreidingsburo zoekt op zeer korte termijn BEZORGERS/STERS voor het verspreiden van folders in Chevremont, Eygelshoven en Molenbossen. Inl. 046-511878, aanmelden tussen 14.00 uur - 16.00 uur.

Medisch pers.

Gezocht RÖNTGENLABORANT (m/v) voor groot röntgenpraktijk in Aaken. Telefoon: 09-49.2419469517 (Dr. Wicke).

Bouwvak personeel

Gevraagd LOODGIETERS en leerling loodgieters. Installatiebedrijf P. Cloodt b.v., Beitel 112, 6422 PB Heerlen. ☎ 045-421941.

Dakdekkersbedrijf Schrima vraagt met spoed voorman DAKDEKKER en ervaren dakdekkers, moeten zelfstandig kunnen werken. ☎ 045-463900.

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland ERVAREN betontimmerlieden. ☎ 04499-4899 en na 13.00 uur: ☎ 04499-4479.

Fa. WGW-Bouw. Voor direct gevraagd voor Duitsland METSELAARS/betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Aannemersbedr. Frenken GmbH vraagt voor langdurige projecten in Duitsland erv. ploegen: METSELAARS, ijzervlechters en betontimmerlieden. Goede sociale voorzieningen en hoog loon. Inl. tel. 04406-42592.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Huishoudelijk personeel/Oppas

Dringend OPPAS gevraagd voor de vrijdagavond. ☎ 045-718239.

Gevraagd HULP in de huishouding. Telefoon 045-412213.

KINDEROPPAS voor 2 kinderen gevr., 2 en 4 jaar, voor max. 3 dagen p.wk., leeftijd 35-40 jr., omg. Ubach over Worms. Tel. 045-411821.

POETSHULP met ervaring gevr. voor vrijdag van 8.00-12.00 uur, leeftijd 40-45 jaar. Inl. 04754-83479.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Dagelijks HULP in de huishouding gezocht, omg. Heerlerheide. ☎ 045-226918.

Kantoorpers.

$$ Look here! $$ Managers, assistent MANAGERS, secretaries. No experience required. Paid training, call: Head Office Maastricht. Phone: 043-671321.

Horeca personeel

In den Heerlyckheit
LUNCHROOM RESTAURANT-PARTYSERVICE
vraagt ervaren serveerster
voor de zondagen en die tevens kan fungeren als oproepkracht op andere dagen. Inl. Dhr. Janssen 045-754400. Woonboulevard Heerlen.

FRITUREHULP (vr) gevraagd voor 2 à 3 avonden per week. ☎ 045-457845.

Gevr. ervaren FRITUREHULP, ook weekend, geen zwart-werk. ☎ 045-214039.

Chauffeurs

Voor spoedige indiensttreding vragen wij een ervaren
Meubelbezorger/chauffeur
in bezit van rijbewijs C. Br.o.nr. B-04655, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. TAXI-CHAUFFEURS met ervaring, part-timers en/of loondiensten, ook voor avonduren en weekends. Persoonlijk melden: Maastrichterstr. 157, Brunssum.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Techn. pers.

Gevraagd KANTO MACHINE-MONTEUR ervaring en rijbewijs leeftijd 22-25 jaar. Kantoortechniek. Jos Rooijen ☎ 046-741015.

Winkelpersoneel

Gevraagd Medewerksters
voor 'n betere vrijetijdskledingzaak in Geleen. Leeftijd 18 t/m 26 jaar voor plm. 20-30 uur per week. Graag schriftelijke sollicitatie met pasfoto aan Br.o.nr. B-04648, Limb. Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevraagd, nette, vriendelijke, ervaren
verkoopster
voor winkel in glasartikelen en lampen in Aken-City, full-time of time-sharing mogelijk. Soll. met foto aan Tomk Pb. 538, 6295 ZG Lemiers of ☎ 09-49-241-404033 (Suse

Pap proficiat

Vanuit Tailand.

Proficiat

D'r May, ozze pap weët 50 joar

Bananen Jo
wordt 30

Ilona

Pap en Mam
proficiat met jullie 25-jarig huwelijk.
Frank !!

Hiep, hiep, hoera!
Ons moeder
wordt 60 jaar
en dat zal ze weten!!!
Proficiat van Eddy, Jan, Marion, Karlijn, Marloes, Jos, Trudie, Roel, Roos, Jo, Caroline en Jeroen.

Landbouw en Veeteelt

Voor verkoop en service van het KÄRCHER reinigingsprogramma voor zowel bedrijf als particulier. Maak kennis met de geheel vernieuwde lijn warmwaterreinigers of profiteer van de speciale aanbiedingen van de oude modellen. Collé Sittard Machinehandel BV, Nusterweg 90. ☎ 046-519980.

Te k. 2-paards VEEWAGEN, merk Bedford benz., bwj. '79. Tel. 045-721866.

Te koop HUIFKAR. Telefoon: 045-721866.

Te koop TRAEBOR Güldner 1952 Oldtimer, i.z.g.st. Tel. 045-217927.

Te huur PAARDENSTAL met wei. ☎ 045-419830.

SCHAPEN en weide-lammeren te koop gevraagd. Telefoon 045-724180.

Te koop 2 PONY'S, merrie's, 3 en 4 jaar oud, zeer lief voor kinderen. Rennemigerveldweg 70, Heerlen.

12 hect. MAIS te koop (hoeft niet in een partij). ☎ 04493-3078.

Te koop KERSTDENNEN Amorica 1.30-1.70 cm, 6.000 stuks, land moet geruimd worden. In één koop prijs laag. Tel. 04759-1570.

2 HENGST-VEULENS te koop, vader Holland en vader Frühling. ☎ 043-641729.

PAARDENBOXEN te huur met volledige verzorging en weidegang bij Vijlener bos, ƒ350,- per mnd. Telef. 04455-1373.

Te koop 4-jarige Engelse volbloed HENGST met springtalent. ☎ 04743-2100, na 19.00 uur.

Winkel & Kantoor

Kassa's & weegschalen in de aanbieding
Nieuwe-Occasions-Koop-Lease-Huur.
Roltex, ALLES voor Winkel & Kantoor.
Daelderweg 25, Bedr.terrein Horsel, Nuth.
Telefoon: 045-242880.

Faxen & Kopieermachines in de aanbieding
Nieuwe-Occasions-Koop-Lease-Huur.
Roltex, ALLES voor Winkel & Kantoor.
Daelderweg 25, Bedr.terrein Horsel, Nuth.
Telefoon: 045-242880, fax. 045-241690.

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ750,-, flip-overs en whiteborden.
NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 1200 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubelinrichting. De goedkoopste met de meeste service.

Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.00-18.00 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Te koop
Palletstelling in prima staat, 100 en 130 cm diep, legbalken 350 cm lang. Hoogte tot max. 680 cm, staanders van 340 cm ƒ87,50 per stuk, legbalken 350 cm ƒ37,50 per stuk. Stalen of houten legbordstelling incl. 5 platen v.a. ƒ120,- p. m. In diepte van 30/40/50/60/80 cm hoogte 200 tot 300 cm.

Rockmart
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen

Rock Za ƒ195,-
Armleggers ƒ50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.

Rockmart kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Te koop KOPIEERMACHINE Ranx Xerox, type 5009 R/E, 3 maanden oud. Info 04406-10305.

Te koop zwart leren, halflang MOTORJACK, soepel leer, z.g.a.n., mt. 40, pr. ƒ150,-. Tel. 045-315710.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

STOELMATTERIJ vernieuwd rieten- en biezenstoelen m. gar. 045-418820.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Ervaren satelliet antenne INSTALLATEUR plaatst al uw installaties. Ook reparaties, ☎ 045-228370.

LOODGIETER voor badkamer, keuken, riolering, C.V. Vrijbl. prijsopg. 045-352044.

Te koop antieke KINDERSLAAPKAMER: 1-drs. kleerk. ƒ800,-, ladencommode met spiegel ƒ800,-, kinderbed ƒ350,-, buro (teak) ƒ50,-. Telefoon 04492-4075.

SCHOONHEIDS-massageped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

NAGELSTYLISTE en manicure kan nog klanten aannemen. Inl. 045-225731.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

FOTOCAMERA Minolta 1000, compleet met alle toebehoren, ƒ450,-. Telefoon 045-323637.

IJSK., gasf. ƒ95,-; wasaut. ƒ175,-; diepvr. ƒ175,-; wasdr. ƒ175,-. 045-725595.

Voor Piccolo's zie verder pagina 10

Verkoopster in een keurslagerij, een fijn vak.
Dat durven wij gerust te beweren.
Als je van mensen houdt en het prettig vindt om klanten te adviseren, als je het prettig vindt om met leuke collega's samen te werken, als je full-time inzetbaar bent, dan ben jij misschien degene die wij zoeken.
Bel dan Keurslagerij Jos en Pierre van Melick, Hoofdstr. 78 Hoensbroek, tel. 045-212651, voor het maken van een afspraak.

Gevraagd nette, vriendelijke, ervaren VERKOOPSTER voor winkel in glasartikelen en lampen in Aken-City. Full-time of time-sharing mogelijk. Sollicitaties met foto aan: Domko, Postbus 538, 6295 ZG Lemiers.

Weggelopen!!!
Zwart dwerg-keeshondje, 4 mnd. oud, met blauw halsbandje, omg. Zeswegen/Beersdal. Terugbezorgen of inl. verblijfplaats van ons hondje, zeer hoge beloning. ☎ 045-708604 b.g.g. 721790.

MEDEWERKSTER voor kassa-groep gevraagd, voor koopavond en zaterdag, event. door de week, leeftijd 18-20 jaar. Praxis, Woonboulevard. ☎ 045-754140.

VERKOOPSTER gevr. met ervaring. Luxe porseleinzaak omg. Kerkrade, lft. 25-40 jr. Br.o.nr. B-04642, L.D., p.b. 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. weg. omst. MERKLIN. catalogusnr. 30.45 krokodil; catalogusnr. 30.15 Nordlander, geel/blauw, Deens. 1 prijs. Tel. 045-321728.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Reparaties

TV/VIDEO defect? Snelle en vakkundige reparaties. Meestal binnen 1 dag klaar. E + E Electronica, Servatiusstraat 2, Treebeek-Brunssum. Tel. 045-231340.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

Wij zijn weer OPEN! Café Le Chantal, Akerstr. Nrd. Hoensbroek. Tot ziens Carla.

Beursstandbouwer uit Düsseldorf zoekt:
- timmerbedrijven
- schildersbedrijven
- electrotechnische installatiebedrijven
die deelwerkzaamheden voor hen willen uitvoeren.
Indien u belangstelling heeft, kunt u zich wenden tot:
Herr Theyssen, Düsseldorf: ☎ 09-49.211.653045.

Te koop aangeboden OFFSET apparatuur type AB Dick 369, Plaatmaker type AB Dick 156 + etsblad, in zeer goede staat, vraagprijs 10% van de aanschafwaarde. Inl. Stella Maris College Meersen. ☎ 043-646425.

"OPGELET" Groothandel voor verkoop van de nieuwste vals-gelddetector. Enorme winst. Telefoon/fax: 020-6204884.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Hét Serviceburo in Aken
* Zakenadressen en bureaux
* Telefoon/fax-service
* Secretariaatsservice
* Verzend- opslagservice

ABS Büro-Service GmbH
Theaterstrasse 90,
D-52062 Aken
Tel. 09-49.241-446770
Fax 09-49.241.4467711

Bedrijfspand met ruime 5 kamer bovenwoning, winkelstr. BRUNSSUM 228 m2 inh. 1.400 m3 voor vele branches gesch. Vraagprijs ƒ425.000,-. Postbus 676, 6400 AR Heerlen.

Landbouw en Veeteelt

Agrariërs
met het maaidorsen, drogen en het C.C.M.-malen van uw maïs en het rooien van uw bieten willen wij u graag van dienst zijn. Loonbedrijf F. Jeurissen. Tel. 04499-2851.

AGRARIËRS
wij willen u graag van dienst zijn met het combinen en drogen van
korrelmaïs
Loonbedrijf Snijders, telefoon 04459-1254.

Tuinmachines gebruikt o.a.
Ingersoll tuintraktor 20 pk met maaier 120 cm;
Ferrari smalspoor traktor 26 pk met 4 w. aandrijving;
Ferrari 2 wielige trekker met freesbak 65 cm.
Nieuw:
Houtversnipperaars ca. 25 types,
Bladzuigers/vergers ca. 15 types.
LOZEMAN TUINMACHINES B.V., Markt 14, Lottum.
Telefoon: 04763-2341.

Bestel tijdig uw KERSTBOOMPLANTEN. Boomkwekerij Rompelberg, Bunde, tel. 043-645365.

Te koop 2½ hc. SNIJMAIS. Tel. 04404-1268.

Te k. zelfrijdende BIETENROOIER, 3-rijig met bunker (rooi klaar) en bietenlader. Tel. 04493-4098.

Te koop 4,5 ha. SNIJMAÏS. Telefoon 045-412042.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

ƒ400,- per hectare betalen wij uit als gebruikersvergoeding bij injecteren zuiveringsslib. Geen uitrijverbod per 1 september 1993, kan dus gehele jaar aangewend worden. MESTRECYCLING Stassen, 04493-2083.

Te koop mooie partij KERSTDENNEN (Omorica's) 1.00 tot 1.75 m. met goede kluit. ☎ 045-325173.

Te koop KERSTBOMEN Omorika, 1.50 - 2.00 mtr. Telefoon: 04765-2747.

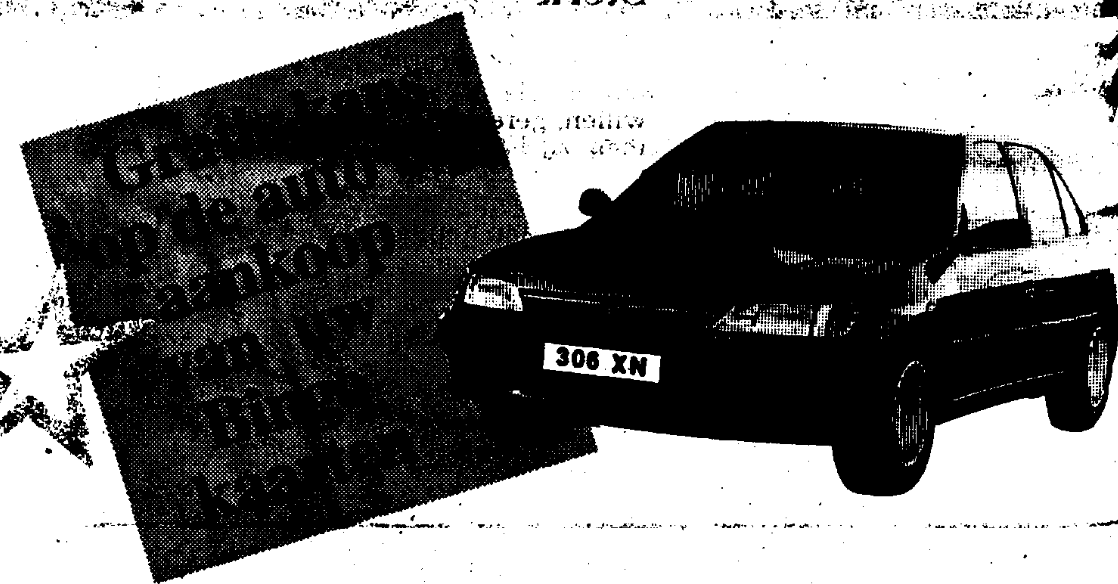
Heren veehouders: voor het hakselen van maïs, bel loonbedrijf J. SCHEREN, Schinveld, telefoon 045-253499. Tevens levering van alle soorten drijfmest.

Te koop of te ruil RIJPAARD, zadels, tuigen, halsters, hamen, hoofdstellen, afrijwagen, huifwagen, koetsen, paardensolarium. Telefoon 046-332036.

MAÏS te koop. Telefoon 04493-1242.

Limburgs Dagblad 75 Jaar

BINGO

Vergunning voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de Staatssecretaris van Justitie onder no. L.O. 930/109/134.93 d.d. 29-6-1993.

Prijs winnaars spelronde nr. 3

Eijpe P.	Rijdtstraat 40	Susteren	*f* 5000,-
Coenen A.	Diepdal 7	Born	*f* 500,-
Reinink H.	Paganinipassage 36	Landgraaf	*f* 500,-
Bodde J.	Hei Grindelweg 57	Heerlen	*f* 400,-
Creugers P.	Grachtstraat 15	Schin op Geul	*f* 400,-
Bouts J.	Vrangendael 153	Sittard	*f* 300,-
Berg M.v.d.	Marktstraat 37	Hoensbroek	*f* 200,-
Muyrers A.	Grachtstraat 19	Simpelveld	*f* 100,-
Piepers W.	dr.Poelsstraat 3	Amstenrade	*f* 100,-
Vooren C.	Spiesstraat 27	Kerkrade	*f* 100,-
Hundscheid E.	Sept.1944straat 63	Heerlen	*f* 100,-
Jaskowiak M.	Hunsstraat 37	Ubachsberg	*f* 100,-
Moonen M.	v.d.Boorenplein 18	Hoensbroek	*f* 75,-
Peeters C.	Kempstraat 12	Brunssum	*f* 75,-
Berge A.v.d.	Kampstraat 224	Heerlen	*f* 75,-
Meeuwsen F.	Vrijdagstraat 12	Heerlen	*f* 75,-
Himbergen A.v.	Achter de Hoven 28	Buchten	*f* 75,-
Eck. F.v.	Vonderstraat 55	Schinnen	*f* 75,-
Smeets J.	Briandstraat 27	Landgraaf	*f* 75,-
Peeters M.	Rembrandtstraat 17	Heerlen	*f* 75,-
Walraven J.	Drossaard 3	Brunssum	*f* 75,-
Crapels J.	Voorsterstraat 83	Nuth	*f* 75,-
Camps A.	St.Nicolaasstr. 43	Simpelveld	*f* 75,-
Sangen G.	Kloosterstraat 15	Hoensbroek	*f* 75,-
Keydener H.	L.Eliasstraat 12	Valkenburg	*f* 75,-
Titaley A.	Burg.Willemsstr. 30	Hoensbroek	*f* 75,-
Bruyn H.de	Palestinastraat 153	Heerlen	*f* 75,-
Ypelaar G.	Albertuslaan 366	Kerkrade	*f* 50,-
Senden G.	Jaagveld 6	Klimmen	*f* 50,-
Cober P.	Accacialaan 1	Landgraaf	*f* 50,-
Curvers J.	Rect.Weertsstraat 9	Hoensbroek	*f* 50,-
Rademacher A.	Gonthofweg 12	Mechelen	*f* 50,-
Laheye Mw.	Op den Toren 78	Nuth	*f* 50,-
Franssen H	Martinusstraat 19	Brunssum	*f* 50,-
Bunders Th.	Heulenderstraat 63	Brunssum	*f* 50,-
Bock A.de	Zadelmaker 3	Brunssum	*f* 50,-
Virginiyon V.	Populierweg 34	Maastricht	*f* 50,-
Claessens J.	Gulikstraat 30	Eygelshoven	*f* 50,-
Delahaye F.	Molenstraat 8	Limbricht	*f* 50,-
Meesters M.	Op de Weyer 25	Bocholtz	*f* 50,-
Janssen J.	Burg.Pappersweg 8	Mechelen	*f* 50,-
Kapler S,	de Nachtegaal 6	Bocholtz	*f* 50,-
Schendel M.van	van Goyenstraat 135	Geleen	*f* 50,-
Meulenberg T.	Diamantstraat 6 a	Heerlen	*f* 25,-
Mevissen J.	Vonderstraat 46	Schinnen	*f* 25,-
Janssen M.	Mauritsstraat 1	Grevenbicht	*f* 25,-
Slangen L.	dr.Poelsstraat 55	Hulsberg	*f* 25,-
Mulders L.	Abdissenlaan 37	Landgraaf	*f* 25,-
Bleschops J.	Potgieterstraat 53	Heerlen	*f* 25,-
Franken P.	Narcissenstraat 7	Bocholtz	*f* 25,-
Houben M.	Oirsbekerweg 23	Oirsbeek	*f* 25,-
Vlymen J.van	E.Casimirstraat 1	Landgraaf	*f* 25,-
Joosten E.	Kasteellaan 109	Heerlen	*f* 25,-
Schmitt F.	Bergstraat 5	Heerlen	*f* 25,-
Venrooy A.	dr.Poelsstraat 5	Amstenrade	*f* 25,-
Visser J.	Schuttenstraat 2	Heerlen	*f* 25,-

Hoofdprijs en nieuwe baan in Susteren

'Dit maak je maar zelden mee'

SUSTEREN - Kan het mooier? De 21-jarige Patrick Eijpe won de hoofdprijs in de derde bingoronde. Zijn broer Maurice hoorde op hetzelfde moment dat er een baan voor hem in het verschiet lag. Dubbel feest dus donderdagmiddag in Susteren. Ook al kon de moeder van beide geluksvogels het nauwelijks geloven.

Situaties kunnen snel veranderen. Zo had Patrick net een andere auto moeten aanschaffen omdat zijn oude exemplaar uitbundig veel uitlaatgassen produceerde. Hij had voor de koop zijn bankrekening geplunderd. De strip daarentegen liep lekker vol. En dan is het bingo-time.

Broer Maurice, alleen thuis, wist even niet waar hij het zoeken moest toen de trailer met de gloednieuwe Peugeot voor zijn deur halt hield. Drie mensen die daarna prompt met een bundel bankbiljetten en met een grote bos bloemen de huiskamer binnenstapten. Word je natuurlijk een beetje zenuwachtig van.

„Mijn broer komt gewoonlijk om kwart over vier thuis", vertelde Maurice met de telefoonhoorn in zijn hand. Het belletje naar Patrick, nog bezig in de fabriek, verrichtte wonderen. Binnen vijf minuten was hij present. Glunderend nam hij de hoofdprijs in ontvangst. „Dit maak je maar zelden mee", verzuchtte hij bij het zien van de vijfduizend gulden.

En toen rinkelde de telefoon. Aan de lijn het uitzendbureau dat werk had voor zijn broer. Voor langere tijd. Het kon niet op in huize Eijpe. Hij had nog maar net opgelegd of 'moeders' wilde zich telefonisch vergewissen of het ook allemaal wel echt was. Geen vergissing in het spel? Wij konden haar geruststellen. De vijfduizend gulden bleef in Susteren.

● *Patrick Eijpe ontvangt zijn vijf mille van pr- en promotiechef Karel van Knippenberg. Broer Maurice kreeg een baan.*
Foto: PETER ROOZEN

Tja, wat valt er dan nog te zeggen? „Ik vind het gewoon leuk om aan dit soort dingen mee te doen", verklaarde Patrick desgevraagd. Eigenlijk had hij de winnende kaart aan zijn broer te danken. Die kocht drie stuks en schreef er vrolijk de letters P, M en T op. „De T staat voor Tilla, dat is mijn moeder." Hij verdeelde de kaarten en de P won. Kan gebeuren. Patrick zal in ieder geval zijn spaarbankboekje weer aardig kunnen aanvullen.

En wat de Peugeot 306 XN betreft: die wordt bij elke prijsuitreiking op een trailer meegenomen. Een SUPERPRIJS van 27.500 gulden waarvoor u niets extra's hoeft te doen. Gewoon een bingokaart kopen voor vier gulden en u ontvangt steeds een gratis kaart met DRIE kansen op die gloednieuwe auto. Waarom zo gul zult u vragen? Wel, het LIMBURGS DAGBLAD bestaat dit jaar driekwart eeuw en dan mag er voor u als abonnee en lezer iets speciaals gedaan worden. Ja toch?

'Jachtseizoen op werknemers is geopend'

Vakbeweging underdog in overleg met werkgevers

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Kassa voor de werkgevers! Economische crisise, snel stijgende werkloosheidscijfers. In de confrontatie met de vakbeweging hebben de ondernemers het op dit ogenblik duidelijk even voor het zeggen. De positie van de vakbeweging is, op zijn zachtst gezegd, zwak. Een onevenwichtig speelveld, waarop het kabinet eerder als 'twaalfde man' het team van de werkgevers steunt dan van de werknemers. „Het jachtseizoen op de werknemers is geopend," vond de vakcentrale CNV zelfs deze week bij het uitkomen van de Miljoenennota.

In de loop van oktober moet overleg tussen de centrale organisaties van werkgevers en werknemers op gang komen. Dat moet uitmonden in afspraken en aanbevelingen waar het bedrijfsleven beter van wordt en de werkloosheid door wordt bestreden. Tot dat overleg is besloten na het gesprek dat een kabinetsdelegatie kort voor Prinsjesdag met de voormannen van de werkgeversorganisaties en de vakbeweging had. Als werkgevers en werknemers het met elkaar eens zijn, schuift de overheid weer aan.

Dat alle partijen veel aan gelegen is om tot afspraken te komen wil in de praktijk niet in de lucht blijven hangen. In voorbije jaren heeft men elkaar over en weer

herhaaldelijk verweten dat afspraken niet werden nagekomen. Vakbonden die in de praktijk niet bereid bleken tot arbeidsvoorwaardelijke prikkels (inhouding of inleveren van vrije dagen) ter bestrijding van het ziekteverzuim. Werkgevers die niet echt afspraken bleken na te komen ter bevordering van de werkgelegenheid.

Het komende overleg zal daarom wel omzichtig worden gevoerd. Het zal in eerste aanleg ook niet zoveel gebeuren aan de vergadertafels van de Stichting van de Arbeid maar in informele ontmoetingen. En meer dan voorheen zullen de centrale onderhandelaars voeling houden met de achterban.

Schrapen

„Veel te bieden hebben we niet als het aankomt op vergroting van de werkgelegenheid," zegt bijvoorbeeld het KNOV, de grootste van de ondernemersorganisaties in het midden- en kleinbedrijf. „Wij zullen moeten schrapen. De mogelijkheden liggen niet voor het oprapen." Het verbond zal dan ook nauwkeurig bij de ondernemersverenigingen die samen het KNOV vormen (en die weer bij hun leden) peilen welke afspraken in de praktijk kans van slagen hebben.

Op voorhand staat desondanks al vast dat afspraken met het KNOV niet meer zullen kunnen zijn dan aanbevelingen aan bedrijven en aan cao-onderhandelaars. Al jaren probeert het verbond cao's te ontdoen van bepalingen die verder reiken dan basis-afspraken. Het komende overleg zou ook niet tot nieuwe verplichtingen in cao's mogen leiden.

Van het Verbond van Nederlandse Ondernemingen VNO hoeven de werknemersonderhandelaars ook niet veel inschikkelijkheid te verwachten. VNO-voorzitter Rinnooy Kan liet onlangs nog weten dat er voorlopig niet op hoeft te worden gerekend dat de werkgelegenheid in het bedrijfsleven toeneemt. We mogen al blij zijn als de totale werkgelegenheid niet (verder) daalt. Net als de andere werkgeversorganisaties verwacht het VNO dat de vakbeweging langzamerhand bereid zal blijken een aantal zaken voor lief te nemen waartegen ze zich tot dusver met hand en tand heeft verzet. Misschien niet het belangrijkste, maar werken op zaterdag (en zondag) zou als 'gewoon' moeten worden aanvaard.

Sterk

De werkgevers voelen zich sterk in het overleg. „De tijd lijkt rijp om enkele zaken die we al lang willen, geregeld te krijgen," zegt men bij het VNO. „En mochten we niet tot een fatsoenlijk onderhandelingsprogramma kunnen komen, dan houden we het overleg gewoon voor gezien."

In de vakbeweging wekt die houding behoorlijk argwaan. Vooral onder degenen die weinig vertrouwen hebben in het slagen van het komende overleg, leeft de gedachte dat de werkgevers de vakbeweging snel hebben uitgenodigd voor de gesprekken om bij voorbaat al het eigen gezicht te redden: mocht het overleg mislukken, dan zouden zij altijd kunnen zeggen dat ZIJ het hebben geprobeerd.

Tegelijkertijd stelt men bij de vakcentrale FNV vast dat heel wat bonden al tot veel bereid zijn gebleken. Zo ging de Industriebond akkoord met een verlenging van de Hoogovens-cao zonder loonsverhoging en werd de Philips-cao opengebroken om er een loonsverhoging uit te kunnen schrappen. „De verschillende bonden hebben zich best gevoelig getoond voor situaties in bepaalde bedrijven."

Aan de andere kant koesteren ze echter de veronderstelling dat bedrijven toch ook hechten aan overeenstemming en aan het snel tot stand komen van cao's. Onrust of anderszins verstoorde arbeidsverhoudingen kunnen ze, zeker in moeilijke economische tijden, allerminst gebruiken.

Vergaand

Toch gaat de vakbeweging als underdog het overleg in. Te meer nu het kabinet een aantal maatregelen heeft aangekondigd die vergaand tegemoet komen aan wensen van de werkgevers: minder beperkingen wanneer een ondernemer personeel wil ontslaan, meer ruimte voor uitzendbureaus, grotere strengheid in de sociale zekerheid, beperking van het minimumloon. „De gebraden hanen vliegen de werkgevers de mond in," zegt men binnen de vakbeweging.

DOOR CAREL GOSELING

Het grote uitdelen is weer begonnen

DEN HAAG – Het vorige kabinet had bij zijn afscheid een aardig cadeautje voor de burgers. De belastingen gingen met ingang van 1990 fors omlaag. Kosten zo'n 4 miljard gulden. De PvdA probeerde het CDA-VVD-plan tijdens de formatie van het huidige kabinet nog terug te draaien, maar tevergeefs.

De truc van het duo Lubbers-Ruding (premier en minister van Financiën) was niet nieuw. Het gebeurde al eerder. Zo ging vicepremier Wiegel (VVD) kort voor de verkiezingen van 1981 het land door om 1,8 miljard gulden uit te delen aan Volvo Car, Océ-Van der Grinten, Fokker en Daf-Trucks.

Het huidige kabinet is er wat minder luidruchtig over. Maar voor wie oren en ogen gebruikt is één ding duidelijk: het grote uitdelen is weer begonnen. Bijvoorbeeld aan de ambtenaren. Die eerst strak werd vastgehouden aan de nullijn bij hun beloning, bleek er enige weken geleden toch nog een salarisverhoging mogelijk. Over de kosten repte toen niemand.

De Miljoenennota gaf uitsluitsel. Het looneakkoord van de ambtenaren kost 444 miljoen gulden per jaar. Die uitgaven zijn niet gedekt. Een volgend kabinet mag daarvoor een oplossing bedenken bij het opstellen van de begroting 1995.

Belastingtarief

Er is echter meer. Het laagste belastingtarief is in de begroting 1994 met 0,65 procent verlaagd. Van 38,4 naar 37,75 procent. Van die verlaging is echter 0,25 procent tijdelijk: alleen voor 1994. Omdat er voor een blijvende verlaging geen geld meer was, heet het in kringen rond minister

● Minister Kok van Financiën kijkt mee over de schouder van premier Lubbers tijdens de Algemene Beschouwingen op woensdag. Foto: ANP

Kok (Financiën). Wie het verband met de naderende verkiezingen niet ziet, moet wel blind zijn.

Zo bracht de Miljoenennota ook het nieuws dat de milieubelasting op brandstoffen, grondwater en afval volgend jaar minder stijgt dan eerder was bepaald. Met de belasting wil het kabinet 530 miljoen gulden binnenhalen. Dat is 120 miljoen gulden minder dan men eerder in de boeken had staan.

De algemene politieke beschouwingen van deze week brachten nog veel meer voorbeelden van uitdelen. Zo vertelde premier Lubbers doodleuk dat een eenmalige belastingmeevaller van 1,2 miljard gulden dit jaar, waarschijnlijk blijvend is. Daarbij verwijzend naar de zeer conservatieve ramingen van de zuinige Kok.

In maart volgend jaar wil het kabinet gaan bekijken waar dat geld aan besteed kan worden. Een doekje voor het bloeden, want de besteding staat, zo gaf Lubbers aan, al lang vast: lagere belastingen. Zijn de verkiezingen niet op 3 mei?

Huren

Een ander voorbeeld. Tot nu toe staat in de begroting een huurverhoging van 5,5 procent per 1 juli 1994. Lubbers heeft eerder zelf al voorspeld dat dat wel eens 5 procent zou kunnen worden, maar erg hard was die mededeling niet. Toch was de premier er deze week als de kippen bij een suggestie van PvdA-fractieleider Wöltgens over te nemen om de huurverhoging een procent te verminderen. De rente daalde immers en ook de subsidies in de volkshuisvesting werden afgebouwd.

„Het moet lager kunnen. Ik hoor de taakstelling van de PvdA. Wij gaan dat proberen," verklaarde Lubbers zonder blikken of blozen. Om daarna mee te delen dat een besluit begin mei zal vallen. Wedden dat dat eind april wordt? Net voor de gang naar de stembus.

De verhoging van de benzine- en dieselaccijns met respectievelijk 11 en 8 cent per liter dan. Hard ingezet door het kabinet, maar na een weekje praten in de Kamer alweer danig afgezwakt. Er zal opnieuw naar gekeken worden, vooral om het vrachtverkeer over de weg te ontzien, want ook in die sector zitten vele kiezers.

Van hetzelfde laken een pak bij de bezuinigingen op de bejaardenoorden. In juli stuurde minister d'Ancona alle betrokkenen een brief. De subsidies voor bejaardenoorden gingen 3,6 procent omlaag over de jaren 1994-1996. Opbrengst: 44 miljoen gulden komend jaar, blijvend 100 miljoen gulden per jaar. De bejaardenoorden schreeuwden moord en brand. De Kamer plaatste vrijwel unaniem vraagtekens achter de operatie. En zie daar. Het kabinet gaat met alle betrokkenen om de tafel zitten. En als dat gesprek een beetje positief verloopt, kunnen de bezuinigingen ook herzien worden.

Reserve

Klap op de vuurpijl was de mededeling van Lubbers dat er een stille reserve in de begroting zit van 3 miljard gulden. Geld afkomstig van woningcorporaties die staatsleningen met een hoge rente snel aflossen nu die rente daalt. Dat levert meer op dan gedacht: geen 5 maar 8 miljard gulden.

Dat geld heeft het kabinet stiekem opzij gelegd. In tijden van nood te gebruiken. Verkiezingsnood bijvoorbeeld? Als de verkoop van staatsaandelen PTT ook nog miljarden meer oplevert dan gedacht (een suggestie van Lubbers zelf, nu de beurskoersen hard stijgen), en de gasverkoop meer opbrengt, stroomt het geld weer binnen.

Een beetje van dat geld voor het huidige kabinet, en wat meer voor een vrolijke start van de volgende ploeg. Waarbij de samenstelling van de coalitie best eens dezelfde zou kunnen zijn. Waar tijdig uitdelen niet goed voor kan zijn. Of zoals premier Lubbers donderdag concludeerde: „De nieuwe verkiezingen beginnen vandaag".

• Bisschop

Het touwtrekken om de gunst van de nieuwe bisschop is in volle gang. Limburg houdt de adem in. Mgr. Beel spreekt in een uitvoerig artikel (Limburgs Dagblad d.d. 18/9) over bisschop Wiertz de wens uit om de erkenning van de leek in de kerk nog te mogen meemaken. Maar vanwege het enorme priestertekort hebben de leken het toch al overal voor het zeggen: bij de KRO, de overige media en in het onderwijs. Het gevolg? Een bijna volledige secularisatie. De UTP zelf volgde de fatale weg der ongehoorzaamheid en levert geen priesters meer, ook al vanwege haar grondige afkeer van de theologen uit Rome. God verhoede, dat er nog eens ooit iets van die modernistische, anticlericale sfeer van de UTP mag gaan overwaaien naar Rolduc, want dan is Rolduc verloren en de kerk in Limburg letterlijk en figuurlijk aan het eind van haar latijn. Hopelijk weet de nieuwe bisschop vooral in het katholiek onderwijs (die roemrijke parel aan de kroon van de kerk) een warme golfstroom van de 'gezindheid van Jezus Christus op te wekken'. Ook vanuit het onderwijs zelf is iets mogelijk, in navolging bijvoorbeeld van dat hoofd van een dorpsschooltje in Frankrijk destijds. Iedere dagtaak besloot hij samen met de kinderen met te bidden voor de bekering van zijn land. En smeekt ook in ons land de regering niet op haar knieën om het herstel van normen waarden?

SITTARD P. Brenneberg, koster-onderwijzer

• ABW

Is de ABW nog steeds een recht? Als uitkeringsgerechtigde (een uitkering is nog steeds een recht!) in Nederland voel je je verdacht. Je dacht te leven in een rechtsstaat, maar bent schuldig totdat je onschuld bewezen is.

Dus eenkwart van ons fraudeert. Wie let er al frauderende op je kind? En waar is de baan waarmee je kunt frauderen? Waarin je al dubbelop genietende van baan en uitkering rustig verder kunt frauderen en jezelf van alles kunt verschaffen wat je anders beslist niet zou kunnen? Waar is de partner waar je zogenaamd mee samenwoont en dus ook weer dubbel van kunt genieten?

De koopkracht van de minima is met ruim 5 procent gedaald. Voornaamste oorzaken zijn de kabinetsbezuinigingen op de individuele huursubsidies.

Als de plannen doorgaan ontvang je binnenkort nog slechts 70 procent, norm éénoudergezin. Dan moet je gaan bewijzen dat je alleen woont, hoe doe je dat?

Misschien legt de GSD je nog een sollicatieplicht op, waaraan je niet kunt voldoen, omdat je gewetensbezwaren hebt tegen het alleen, of aan anderen overlaten van je kinderen. Alle kans dat je binnen de kortste keren in de wao terechtkomt met alle financiële, emotionele en praktische gevolgen vandien. Weer tot last van de 'zorgzame' samenleving. Wie zorgt er dan voor je kinderen, voor jou?

VALKENBURG Christel Koenen en Elly van Bergen Namens de komitees Vrouwen in de Bijstand Limburg

• Indië-veteranen 4

De nationale dodenherdenking bij het Nationaal Indië Monument was geen beladen plechtigheid welke beheerst zou zijn door de affaire Princen. Ook was het de heer Ton Jorna die de genodigden aankondigde en op voortreffelijke wijze de zeer plechtige en waardige herdenking leidde. Het is dan ook niet van belang of hij de proza 'Heer houdt haar in uw hand' wat foutief aankondigde.

De Indië-veteranen spuwden niet hun gal, maar zullen ongetwijfeld op vragen van de journalist over Princen, hierover duidelijk hun standpunt hebben weergegeven.

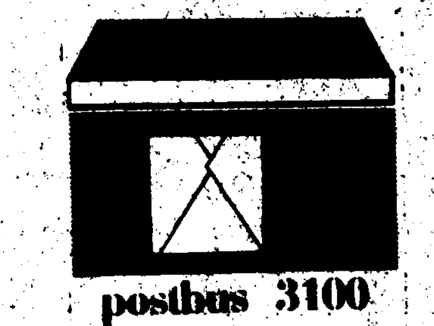
Het had de heer Hamans, uw verslaggever, gesierd als hij duidelijk was ingegaan op de voortreffelijke en gevoelige toespraak van mevrouw Spoor-Dijkema, zodat de bevolking van Limburg, in dé krant van Limburg, een duidelijk beeld had gekregen van wat de KNIL-militairen en de Indië-veteranen hebben beleefd.

Het is onwaardig en getuigt van zeer slechte journalistiek om over zo'n eerbetoon aan hen die gesneuveld zijn een artikel te wijden oder de titel 'Princen? Afschieten!'

Hulde aan de organisatoren en allen die hun medewerking verleenden aan de waardige herdenking.

ROERMOND J. Hecters Indië-veteraan

(Discussie gesloten - Redactie)

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

• Rottenberg 1

PvdA-voorzitter Felix Rottenberg laat er zich graag op voorstaan dat hij de partij is binnengehaald 'als vernieuwer'. Wat die vernieuwingen ook mogen inhouden, veel aantrekkingskracht hebben ze niet, getuige het verlies waar de PvdA na anderhalf jaar Rottenberg-bewind nog steeds op staat.

Verlies dat mijn inziens mede veroorzaakt wordt door de weinig fijnzinnige omgangsvormen die Rottenberg heeft geïntroduceerd. Een schrijnend hoogtepunt daarvan vormt het publiekelijk onderuit halen van fractievoorzitter Thijs Wöltgens, via een interview afgelopen weekeinde in De Telegraaf.

Een spraakmakend vraaggesprek waaraan de gehele Nederlandse pers de nodige aandacht heeft besteed (Limburgs Dagblad van 17 en 18 september jl.). Bij het lezen daarvan moest ik onwillekeurig denken aan de bijbelse uitspraak dat woorden van verklikkers dikwijls als 'lekkere hapjes' in ontvangst worden genomen (Spr. 26,22), maar grote wonden maken. Grote wonden die op termijn niet alleen dodelijk zijn voor de PvdA, maar bovenal ontoelaatbare schade toebrengen aan hoge socialistische idealen.

Wat mij in deze onsmakelijke affaire hooglijk verbaast, is dat de PvdA-achterban zich tot nu toe niet roert en als makke schapen de dreigende ondergang van de partij onder Rottenberg op zich af laat komen. Verbazingwekkend, omdat het overduidelijk is dat Rottenberg zijn invloed niet ontleent aan charismatische leiderskwaliteiten, maar aan bluf-poker en zijn functie als partijvoorzitter. Een erefunctie die iemand van zijn kaliber misstaat.

LANGENHOLTE Wouter ter Heide

• Rottenberg 2

Wilde Felix Rottenberg (PvdA) de 165 stemmen die hij in Limburg nog heeft ook nog kwijt raken, nu hij Thijs Wöltgens wilde lozen?

HEERLEN Jo Vestjens

• Drugsverslaafden

Het kan niet zo blijven doorgaan met de criminaliteit, evenmin als met al die overlast van drugsverslaafden. Maar wat moet je daar nou tegen doen? Kwaad met kwaad vergelden? Neen! Kwaad moet je vergelden met rechtvaardigheid. En het is rechtvaardig wanneer die mensen eindelijk eens onder strenge discipline geplaatst zouden worden.

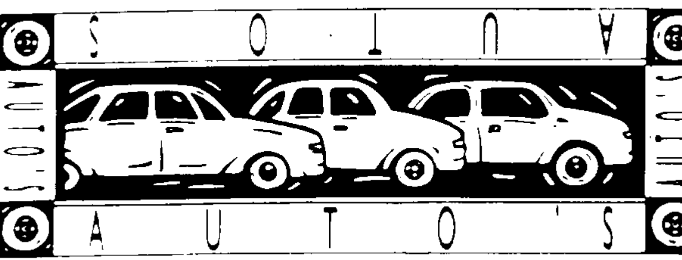
Strenge discipline! De gemeenten kunnen dat niet in hun eentje. Daarom moet de landelijke overheid centra - ik vermijd liever het woord kampen - creëren, in de eerste plaats in het belang van bovengenoemde lieden, of arme sloebers zelf. Maar nogmaals, streng, want die zachte heelmeesters van nu maken alleen nog maar grotere stinkende wonden!

HEERLEN Hub Selleeren

• Dierenmishandeling

Met medeweten van onze regering worden dieren getransporteerd en geëxporteerd onder de meest erbarmelijke omstandigheden. Dierenmishandeling voor geld door onze landbouwministers en de geldmakers. Gevoel voor het leven? Gelukkig zullen dit nooit mijn vrienden worden.

BRUNSSUM Herman Hoogeveen

Alfa

Alfa Romeo
DEALER
Automob.bedrijf
E.A. Kozole BV
Edisonstraat 23, Landgraaf
Tel. 045-32 10 88.

Te koop ALFA 33, 16VOV, type '91, kl. zwart, 73.000 km, t.e.a.b., inr. diesel mog. Telef. 045-424167.

Te koop ALFA 33, bwj. '90, evt. inruil mogelijk. ☎ 045-212525.

Alfa 164 TWIN Spark Inj., bwj. '90, in nw.st., inruil mogelijk. ☎ 046-583015.

ALFA Romeo 33 1300 S, bwj. 3-'89, kleur rood, APK 3-'94, 43.000 km. ☎ 045-316732.

Te k. 4 nieuwe originele LM-VELGEN plus banden voor Alfa 155. ☎ 04498-57049.

Te k. ALFA GTV 2 liter, '80, zwart, gereviseerde motor en gerestaureerde carrosserie., div. extra's, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. 045-339566.

Audi

Audi 200 Turbo QUATTRO, bwj. '85, 115.000 km, APK okt. '94, alle opties, pracht. expl., vraagpr. ƒ 15.000,-. Telef. 045-463376.

Te k. AUDI 100 5 S, bwj. '81, slechte banden, i.g.st., ƒ 1.500,-. ☎ 043-260311.

AUDI 100 5-cyl., 3-'89, 62.000 km., 1e eig. vr.pr. ƒ 29.500,-. Tel. 043-210252.

AUDI 80 18S, nieuw mod., '87, champ. metal., i.z.g.st., vaste pr. ƒ 12.750,-. 046-528336 b.g.g. 581841.

BMW

Keram
Maastricht
☎ 043-618555
3-serie occasions
316 rood 77.000 km. div. extra's '87
316i grijsm. 82.000 km. '89
318i alpine wit div. extra's '89
316i nw. model wit 28.000 km '91
318i nw. model zwartmet. 48.000 km '91
318i nw. model roodmet. 58.000 km '91
318i nw. model roodmet. ABS Airbag '93
5-serie occasions
520i zwartmet. schuifdak 103.000 km '88
520i grijsmet. 74.000 km '88
520i zwartmet. sportvlg. '88
520i d.blauw 114.000 km, alarm '89
524 TD wit div. extra's 97.000 km '90

Gelca Geleen
☎ 046-747676
3-serie occasions
318i grijsmet. 130.000 km '85
316i zwartm. 110.000 km '88
316i Alpine wit 60.000 km '89
316i groenmet. 39.000 km '90
320i groenmet. 59.000 km '89
320i touring rood div. extra's '89
316i nw. model, zwartmet. '91
5-serie occasions
518i grijsmet. div. extra's 51.000 km '91
520i zwartmet. 70.000 km '90
525i roodmet. div. extra's '91
524 TD zwartmet. 130.000 km '90

Kera Kerkrade
☎ 045-452121
3-serie occasions
316 rood 98.000 km. '86
316i zwartmet. 4-drs. 56.000 km. '88
320i rood div. extra's '90
325i Touring grijsmetal. div. extra's '89
318i nw. model rood 38.000 km '91
318i nw. model groenm. 19.000 km. '93
320i roodmet. nw. model '91
325i nw. model roodmet. '91
5-serie occasions
520i grijsmet. 52.000 km. '88
520i automaat grijsmet. 86.000 km '91
525i grijsmet. 64.000 km '89
628 CSi autom. blauwmet. 84.000 km '85
730i autom. wit '90

Te k. BMW 318i, '84, Delphingroenmet., schuif./k.dak, verl., sportvlgn. met nwe. bnd., zeer mooie en zuinige auto. Tel. 045-220335.

Te koop BMW 316, bouwjaar '85, vele extra's. Telefoon: 045-463816.

Te koop BMW 316 (1800), bwj. '84, nieuw model, Schnitzer dashboard, alu velgen, i.g.st., vraagprijs ƒ 6.500,-. ☎ 04455-2583.

Te koop BMW 316, APK '94, bwj. '79, 100% in orde, vr.pr. ƒ 1.400,-. ☎ 045-428517.

Te k. BMW 524 TD, bwj. '90, 137.000 km., diamantzwartmet., airco, cruise-control enz. van particulier, interessante prijs. ☎ 04762-1986.

Te k. BMW 525 E, bwj. '84, APK, sportvelgen, stuurbekr., 5-bak. 045-321065.

BMW 318, bwj. '85, moet weg! APK '94, vraagpr. ƒ 6.900,-. ☎ 045-427289.

BMW 320i Cabrio, bwj. '84, vele extra's, pr. ƒ 17.000,-. Telef. 045-324592.

Te k. BMW 320i, bwj. '83, nw. motor, schuifd., alarm, centraal, auto i.z.g.st, vr.pr. ƒ 7.500,-. ☎ 045-226869.

Te koop BMW 323i, bwj. '83, nieuw model, verlaagd, M3-uitgebouwd, Alpina-velgen, ƒ 8.500,-. ☎ 045-222177.

BMW 520 I A, bwj. '87, M uitv., diamant zwartmet., zeer compleet, pr. ƒ 12.750,-. ☎ 046-511293.

Wegens omst.heden zeer mooie 316 1.8 L '87, 1e eig., spoilers, diam.zwart/shadow, 4-drs., 5-bak, br. banden, alu velgen, ƒ 11.750,-, dealer onderh. 046-377675.

Wegens omstandigheden te koop BMW 520i, met onderhoudsboekje, bwj. '89. Tel. 045-224946.

BMW 628 CSi A, bwj. 4-'85, 84.000 km, Casmat blauw, originele staat. BMW KERA, 045-452121

Cabriolet

Ford ESCORT Cabrio, bwj. '86, nw. model, alle extra's, ƒ 16.250,-. ☎ 045-723736.

Te k. ESCORT Cabriolet, bwj. '85, in nw.st., vr.pr. ƒ 13.250,-. Tel. 045-225959.

Te k. Golf CABRIOLET 1600 GLS, bwj. '81, i.z.g.st., ƒ 9.750,-. Tel. 04492-1304.

Te k. VW KEVER cabriolet, bwj. '67, moet gerestaureerd worden, vraagprijs ƒ 4.500,-. ☎ 045-225959.

CABRIOLET VW Golf GLS, '79, i.z.g.st., ƒ 8.750,-, event. inruil. ☎045-453572.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Chrysler

CHRYSLER
DEALER
American-Cars
Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te k. CHRYSLER Le Baron cabriolet, zeer veel extra's, ƒ 9.500,-. Tel. 045-725595.

Te k. CHRYSLER Voyager, bwj. '91, z.g.a.n., km.st. 21.000. Tel. 045-215433.

Te koop CHRYSLER Voyager 6 cyl., alle opties, bwj. 10-'90. Hulserstr. 58, Geulle.

Citroën

DEALER
Van Leeuwen
Citroën
Strijthagenweg 129
Kerkrade Tel. 045-45 33 55.

BX 1.9 TZi
Break, bwj. '90, kleur rood, stuurbekrachtiging, roofrack etc. 1e eig.
Volvo Dealer
Klijn Heerlen BV
De Koumen 7, Hoensbroek
☎ 045-220055.

CITROEN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

CITROEN BX combi 19 TRS, t.'86, wit, goed, ƒ 6.750,-, event. inr. kl. auto of trail motor. Tel. 045-460577.

Mooie BX 19 TZD, bwj. 8-'90, electr. ramen, c.v., afstandsbediening, etc., ƒ 16.750,-. ☎ 04499-5348.

Te k. CITROËN GSA 1300 bwj. '83, APK 9-'94, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 1.250,-. 04405-3031.

Te koop 2CV-6 CLUB, bwj. eind '87, 61.000 km., ƒ 4.000,-. ☎ 04451-1528.

CITROËN 2CV6 Eend Special, 9-'84, APK 3-'94, i.g. st., ƒ 2.800,-. ☎ 04454-62092.

Te k. BX 14 RE, type '84, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.350,-. Unescoplantsoen 9, Vrieheide/Heerlen.

Te koop GSA X1, type '83, i. z.g.st., ƒ 950,-. Schaesbergerweg 160, Heerlen.

Fa. Bagnole verkoop en inkoop van CITROEN ID/DS en SM. Onderdelen nieuw en gebruikt uit voorraad leverbaar. Veerbol voor elk type ƒ 98,-. Tel. 04754-88669.

Occasions zoals het hoort
Rij nu betaal later!

Ford Escort 1.6i CLX lm velgen	rood	10-1990
Mitsubishi Lancer 1.8 GL diesel	wit	11-1990
Citroën BX 1.4 met spoiler	wit	10-1990
Citroën BX 1.9 TZi Break	grijs	08-1991
Alfa Romeo 75 2.0i TS	zwart	05-1990
Hyundai Exel 1.5 SX	grijs	06-1990
Fiat Panda 1000i CL	rood	05-1990
Ford Siërra 2.0i CL 4-drs schuifd.	zwart	10-1990
Volvo 340 DL 1.7	blauw	11-1988
Citroën BX 1.4i	wit	06-1990
Opel Kadett 1.3 combi	wit	06-1988
Audi 100 2.3 CC airco	wit	11-1988
Citroën BX 1.9 diesel	grijs	01-1989
Nissan Bluebird 2.0i LX	rood	01-1989
Citroën BX 1.9 TZi	grijs	10-1990
Citroën AX 1.1i TGE 5-drs	groen	04-1992
Citroën BX 1.4i Toulouse	grijs	04-1991
Citroën BX 1.6 TGi Break	grijs	06-1990
Citroën XM 2.0i Break airco	groen	07-1992
Citroën XM 3.0i V6 Ambiance	rood	04-1991

Demonstratieauto's

Citroën ZX Aura 1.8i 1993
Citroën ZX Reflex 1.4i 1993
Citroën ZX Avantage 1.4i 1993
Citroën Xantia 1.8i SX 1993

UW AKTIEVE CITROËN-DEALER IN ZUID LIMBURG
Autobedrijf
SONDAGH BV
De Koumen 34-36
Heerlen (Hoensbroek)
Telef. 045-223300.
OPENINGS-TIJDEN: Ma. t/m vr. van 9.00 -18.00 uur.
Zaterdags van 10.00 -17.00 uur.

Daihatsu

DAIHATSU
DEALER
Autobedrijf
H. Merckelbach
Benzenraderweg 295
Heerlen. Tel. 045-42 44 44.

Weg. omst. te k. DAIHATSU Cuore, bwj. '83, prijs ƒ 2.750,-. Tel. 045-712291.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Fiat

FIAT
DEALER
Schobben
Brunssum
Tegelstraat 3
Tel. 045-25 06 75.

Autobedrijf
Klankstad BV
Kaalheiderssteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

Automob.bedrijf
Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Van part. PANDA 34, rood, '85, zeer goed onderh./staat/mooi, 66.000 km, keuring toegestaan. Tel. 045-412643.

Te k. FIAT Tipo 1.4, l.blauw, '89, ƒ 10.500,-. Moet weg! 04755-2313 na 18 uur.

Fiat Panda 1000 CL IE, bwj. '90, rood. Automobielbedr. KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen. 045-428840. Off. Saab Dealer.

Te koop Fiat PANDA 1000 CC bwj. '90, 29.000 km, z.g. a.nw. Telef. 04409-4723.

Voor de liefhebber!! Te k. FIAT 500L Oldtimer. Perfect opgeknapt, zeer mooi. Telefoon 046-749925.

Te k. FIAT Uno 55 special, bouwjaar december '85. Telefoon: 045-251427.

Te koop Fiat PANDA 45, bwj. '83, opknapper, vaste prijs ƒ 700,-. W. van Oranjestr. 44, Landgraaf.

Te k. Fiat PANDA 1000 L IE, wit, bwj. '90, 30.000 km, ƒ 8.000,-. Tel. 046-334944.

Te koop Fiat UNO bwj. '83, i. z.g.st., pr. ƒ 2.750,-. ☎ 045-741973 b.g.g. 229779.

Fiat UNO 55, 4-drs., bwj. '84, APK 2-'94, vr.pr. ƒ 2.950,-. 04454-65259, na 12.00 uur.

Occasions
Panda 34 '86, Panda 1.0CL IE '89/'91, Panda 1.0 Italia '90, Panda 1.0L IE '92, Panda 1.0 Maggiore IE '93 0 km. Uno 45 Fire '86/'87, Uno 1.0S LPG 5D '90, Uno 1.4S IE 5D '90, Uno 1.1S IE '91
Ritmo 1.5CL IE '87
Tipo 1.4DGT IE '89/'90, Tipo 1.4AGT S '92, Tipo 1.4S 3D IE '93
Tempra 1.6 Skyline IE '92, Tempra 1.6 IE Stationwagon '91
Mercedes 230C '78, Peugeot 309 1.4 Profil '89, VW Polo 1.3 Fox '90
Auto van de week
Ducato 2.5D '91, ƒ 20.950,00 ex. BTW
Panda, Cinquecento & Uno Q Edition
speciale uitvoeringen, scherp geprijsd.
Kentekenklaar, 0 km. en snelle 24-uurs levering
1 Jaar 100% garantie
Persoonlijke lening, financial lease en/of verzekering vlot geregeld
Fiat Schobben Brunssum
Tegelstraat 3. Telefoon 045-250675.

FIAT
Nieuwe Auto's - 0 km.
Met 10% korting
Cinquecento
Panda 1000 CLX
Uno 1.1 IE Start
Uno 1.1 IE Hobby
Uno 1.1 SIE
Tipo 1.4 IE 3-drs.
Tempra 1.6 SIE
September - Aktie
Alleen bij
Fiat Klankstad Kerkrade,
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. ☎ 045-413916.

Jos Bogman Specials
SPORTIEF

Ford Fiësta XR2i	1989
Ford Fiësta 1.4i S	1990
Ford Escort 1.6i S	1991
Ford Escort 1.6 J.B. Special	1991
Ford Orion 1.4i J.B. Special	1991
Ford Siërra COSWORTH	1989

STATIONWAGONS
Ford Siërra 2.0i Azuur, schuifdak, centr. vergr., roofrack, bagage-afdeknet, getint glas, stuurbekrachtiging.....1991
Lancia Thema 2.0i E Turbo DARDI, met.lak, bagage-aldekzeil, Lm. velgen, stuurbekr., electr. bed. ramen.....1989

Voorts keuze uit plm. 35 geselecteerde auto's: Fiat Panda, '87/'91; Fiat Tipo '92; Fiat Tempra '92; Renault 19 GTR '91; Renault 21 GTS '91; Renault 25 GTS '86; Nissan Bleubird 2.0 SLX '90; Nissan Micra '88; Peugeot 205 1.1 '89

Jos Bogman Ford
Officiele Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.
Hamstraat 70, Kerkrade. ☎ 045-423030.

Te k. 5-drs. Ford ESCORT 1.4 L Bravo, bwj. '87, ƒ 8.850,-. ☎ 045-425390.

Ford Scorpio 2900 I GHIA, automaat, bwj. '87, alle opties en LPG blauwmet., ƒ 12.250,-. ☎ 046-581841.

Te koop Ford GRANADA 2.3 L, bwj. 10-'81, APK 12-'93, i.z.g.st. Evt. met extra o.a. sportvelg, t.e.a.b. Telefoon 045-258778.

Te koop Ford ESCORT bwj. '81, LPG, i.g.st. pr. ƒ 1.950,-. Telef. 045-354766.

Te koop Ford FIËSTA 1100, bwj. '78, vraagprijs ƒ 700,-. Telef. 045-231120.

Ford SIËRRA 2.0, bwj. '85, APK 5-'94, i.z.g.st., bumpers en spiegels zelfde kleur, vr.pr. ƒ 5.750,-. ☎ 045-443533.

Te koop ESCORT XR3i, bwj. '87, kleur rood, APK, prijs n. o.t.k. Tel. 045-427210.

Te koop Ford SIËRRA Sedan 1800, bwj. '87, pr. ƒ 6.900,-. ☎ 045-270319.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. Ford ESCORT XR3, bwj. '81, kl. rood, met kuipstoelen, sportstuur, vr.pr. ƒ 3.750,-. 046-515226.

Ford SIËRRA 2.3 D Station, bwj. '89, wit, APK '94. ☎ 04408-2568.

Te koop Ford FIËSTA XR 2, bwj. '85, kleur wit, nwe. banden. Tel. 045-259416.

TAUNUS 1.6 GL, bwj. '78, APK juni '94, t.e.a.b. Haesenstr. 34, Landgraaf.

Als nieuw Ford ESCORT 14 CL, bwj. '86, nw. model, vr. pr. ƒ 7.750,-. Ariensstr. 2 Kakert/Schaesberg.

Te koop Ford ESCORT 1.3 L, bwj. '83, prijs ƒ 3.250,-. Telefoon: 04492-5132.

Te koop Ford FIËSTA 1.8 diesel, bouwjaar '89, nieuw model. Tel. 045-451593.

Ford SIËRRA 2.0 Special, zwart, '89; Ford Siërra 2.0, 5-drs met LPG '86, ƒ 8.750,-; Ford Siërra 1.6 Laser, '87, ƒ 8.950,-; Scorpio 2.0 GL met LPG, '87. Bovag Leijenaar, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Ford

Ford
DEALER
Lautenslager bv
Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Te k. Ford ESCORT 1.3 GL, bwj. eind '83, 5-drs., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.250,-. 045-417932.

Te koop Ford SIËRRA 2.0 GL nieuwstaat, bwj. '89, grijsmetallic, schuif/kanteldak, alarm, elec. ramen, vr. pr. ƒ 13.500,-, evt. inr. mog. Tel. 04492-4748.

Te koop Ford FIËSTA 1.1, wit, bwj. '83, met trekh. en radio/cass., voor ƒ 2.900,-. Telefoon 046-525411.

Te koop Ford GRANADA-MOTOR 2.8i. Telef. 045-720487.

Te k. Ford ORION XL 1991, diesel, zilvermetallic, perfekte staat, nieuwprijs ƒ 36.000,- voor ƒ 21.250,-. Telefoon 045-427711.

Te k. FORD Siërra 2.0 CL, 3-drs, coupé, bwj. '88, 1e eigen., 70.000 km, onderh. boekje, i.nw.st. 045-270999.

FORD Siërra 1.6, 5-drs., zeer mooi, bwj. '84, vr.pr. ƒ 4.750,-. ☎ 045-315996.

Te koop Ford SIËRRA XR4i, bwj. '83, i.z.g.st. ☎ 046-529061.

ESCORT 1.4 CL, bwj. '87, wit, 67.500 km, pr.n.o.t.k. Schelsberg 9, Stein. ☎ 046-331949.

Te koop Ford ESCORT 1.1 Laser, bwj. mrt. '86, 5-bak, sunroof, spoiler, APK, zeer mooi, ƒ 4.950,-. ☎ 045-454087.

Te koop Ford LINCOLN Continental Mark 6 bwj. '80, de enige te koop in Nederland. Telef. 046-332172.

Te koop Ford FIESTA, bwj. '84, nieuw model, t.e.a.b. Telef. 046-580316.

Te koop Ford SCORPIO 2.0 GL kat., bwj. '88, met boekje, diverse extra's, ƒ 10.500,-. ☎ 046-741026.

Te koop Escort RS TURBO, bwj. '85, i.z.g.st., alle extra's, vr.pr. ƒ 11.750,-. ☎ 043-619058.

Te koop Ford FIËSTA 1100 bwj. '82, APK 4-'94, 87.000 km, auto i.z.g.st., zien is kopen, ƒ 2.650,-. 045-226869.

Ford ESCORT 1.6 CLX '91; Escort 1.4 CLi rood, '91; Escort 1.4 Bravo, 5-drs, '89; Escort 1.4 Bravo met RS pakket '89; Escort 1.6 XR3i '84. Bovag Leijenaar, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te k. Ford ESCORT 1.1 L Bravo, bwj. '82, APK tot 7-'94, veel extra's, ƒ 2.250,-. ☎ 046-522925.

Ford ESCORT 3-deurs, z. mooi, 100%, schadevrij,bwj. '85, ƒ 4.250,-. 045-727169.

Ford THUNDERBIRD 3.8 LX, bwj. '89, in perfekte staat, kleur wit, alle opties, pr.n.o.t. k. ☎ 046-581841.

Ford ESCORT 1.6 Ghia automatic, 5-deurs, als nieuw, '86. Bovag leijenaar, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet links onder op de envelope het nummer uit de advertentie te vermelden.

Patrol GR nieuw, grijs kent. zeer hoge korting
Patrol GR '90,
R'90, '87, 4-drs '86
Wrangler '89
Suzuki '89
Rocky '87-'86
Texacars 4x4
☎ 04702-3040.

Opknapper Mitsubishi PAJERO 2300 TD, softtop, bwj. '85, ƒ 11.500,-, incl. Telef. 04406-15449.

Te k. DAIHATSU Rocky Jeep 2.8 D, cabrio, bwj. '85, auto is als nw., weinig km, veel acc., vr.pr. ƒ 13.750,-. Inr. event. mog. 04407-3130.

LANDROVER County D, 88", bwj. '84, gr.kent., vr.pr. ƒ 12.500,-. Tel. 045-211982.

DAIHATSU Feroza, gr. kent. EL Resin-top, in nw.st., 29.000 km. ☎ 045-750489.

Te koop SUZUKI 410, bwj. '84, geel kenteken, APK, slip op koppeling, vr.pr. ƒ 4.750,-. ☎ 045-420119.

Honda

HONDA
DEALER
Autobedrijf
Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.

Crombag Auto's
Geleen
Rijksweg Zuid 236
Tel. 046-74 62 60.

Honda type CIVIC 1.2 De-Luxe, '85, bijz. mooi, ƒ 5.750,-. ☎ 045-424128.

HONDA Prelude EX, '83, APK 7-'94, 98.000 km, sportv., radio etc, ƒ 7.250,-. ☎ 045-310608 / 710396.

Te k. HONDA Civic, bwj. '80, APK 6-'94, ƒ 450,-. Tel. 045-229985.

Te k. Honda INTEGRA, bwj. 11-'86, APK, ƒ 7.950,-. Tel. 04406-42131, na 18.00 uur.

Te koop Honda CIVIC '82, aut., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-271003.

Te koop Honda PRELUDE 2.0 EX, bwj. '83, nw. model, div. extra's, met uitbouwset en stuurbekr., electr. dak, kl. zilvermet., pracht auto, pr. ƒ 6.500,-. ☎ 046-527379.

Hyundai

HYUNDAI
HET NIEUWE WERELDMERK
DEALER
Auto Vaessen
Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Auto
Leymborgh BV
Bornerweg 2-8, Limbricht
Tel. 046-51 58 38.

HYUNDAI Stellar, bwj. '86, rood, sunroof, APK 8-'94, ƒ 3.500,-. Tel. 045-317918.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Jeep

Jeep
DEALER
American-Cars
Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Jeep CHEROKEE, '86, alle extra's, ƒ 18.990,-, evt. inruil. Tel. 04406-16290.

Lada

Gevr. LADA 2104, 2105 en 2107, '82 t/m '90, zonder APK geen bezwaar. 04958-91917 b.g.g. 06-52964552.

Lancia

Lancia Dedra 1.6IE, bwj. '91, bordeauxrood, elektr. ramen, centr. lock. Automobielbedr. KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen. 045-428840. Off. Saab Dealer.

Lancia Prisma 1.6IE, bwj. '89, roodmet., elektr. ramen, houten stuur, l.m.-velgen. Automobielbedr.KOMPIER, Heerlerbaan 66, H'rln. 045-428840. Off. Saab Dealer.

Lancia Ypsilon 1.1IE, bwj. '90, rood. Automobielbedr. KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen. 045-428840. Off. Saab Dealer.

LANCIA Dedra 1.8 IE, plus LPG, alle extra's, bwj. '90, pr. ƒ 16.900,-. ☎ 046-745230.

Land Rover

Landrover t. 109
bwj. '79, i.z.g.st., met tropendak, 9-pers., APK-gek. 9-'94, ƒ 10.000,-.
Telef. 045-713126.

Mazda

mazda
DEALER
Autobedrijf
LOVEN BV
Palemigerboord 401,
Heerlen. Tel. 045 - 72 24 51.

Te koop, enige in Ned.! zeer excl. MAZDA 626 Stationcar 2.2 i, bwj. 6-'89, 5-bak, alles elektr. (incl.schuifdak), supersnel, excl. sportvelgen, verlaagd, bumper spoilers in kleur, schitterende auto, als nieuw, r.v.-schade! Vraagprijs ƒ 8.250,-. ☎ 045-719313.

Te koop MAZDA 323 F GLX, bwj. '90, zwart, LPG, ƒ 18.500,-. ☎ 04498-51190.

Te koop MAZDA 323 F, met stuurbekr., bwj. '91. Telefoon: 045-315546.

Mercedes

SMEETS
Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

Te koop MERCEDES 300 SL, bwj. '87, (58.000 km.), zr. mooi. ☎ 09-32.89.855939

Te k. MERCEDES 190 E, '84, aut., schuifdak, lichte brandschade, Duitse import, ƒ 8.500,-. Tel. 045-317777.

Te koop MERCEDES 190 E 2.3, automaat, bwj. '89, ƒ 30.000,-. ☎ 045-426766.

Te koop MERCEDES 230 E, bouwjaar '82, i.z.g.st., alle denkbare extra's, ƒ 4.750,-. ☎ 045-440773.

Te koop MERCEDES Benz 300 E, alle denkbare opties, ruilmotor, 35.000 km, verkeert in nieuwstaat, bwj. '85, eventueel kleinere auto in te ruilen. Tel. 04750-10541.

D. BENZ 280 SLC, aut., airco, 4 electr. ramen, centr. vergr., alu velgen DB, bwj. '78, expertise ƒ 30.000,-, pr. ƒ 22.500,-. ☎ 045-327354.

MERCEDES 300 D, bwj. 200.000 km, i.z.g.st. ƒ 4.250,-. 04493-4929.

Te k. MERCEDES automaat, alle opties, sec.-kap, perfecte staat, '86, pr. ƒ 38.500,-. Tel. 04406-12289/16769.

Te k. MERCEDES 190 '84, veel extra's, ƒ 14... inr. event. mog. 045-318...

MERCEDES 450 SLC rikaan, i.z.g.st., pr... alle extra's. Telef. 427626 of 708718.

l.v.m. lease-auto te k. CEDES 190 D, '89, ... del, alle extra's, vaste ƒ 29.500,-. ☎ 045-425725.

MERCEDES 200 Benz sel, bwj. '81, nieuwe Kasperenstr. 25, Ke... West.

Te k. MERCEDES 500 '86, in perf. staat, 300 Daim zwartmet., ABS rek. deal. t. inz., show inr. mog., t.e.a.b. Te be... Schaepmanln 61, Beek.

Morris

Te koop MINI Jet-Black '88. ☎ 045-424731.

Mitsubishi

Te koop Mitsubishi GA... turbo diesel, bwj. '85, l... zeer mooi. ☎ 046-580316.

Te koop Mitsubishi T... 1600 GLS, bwj. '83, in ... ☎ 045-741973 b.g.g. 229...

Te k. Mitsubishi PA... 2.3 TD, bwj. 11-'85, nw... tor en versn.bak, 7.000 gelopen. ☎ 045-41621... 04450-4631 na 19.00 uur.

Mitsubishi COMBI Wagon 1800 D, bwj. ƒ 6.750,-. ☎ 046-512543.

Nissan/Datsun

NISSAN
DEALER
JURGEN
Autocentrum
Langheckweg 36, Kerkrade
Tel. 045-45 25 70.

Nissan Garage
Schoenmakers
Limbrichterweg 78, Sittard
Tel. 046-51 28 14.

Te koop van 1e eig. NI... 200 SX Turbo 16V, ... cooler, bwj. sept. '89, ... uitlaat, verlaagd, airco, velgen, TNO goedg... alarm, centr. vergr., achterspoiler, Sony CD player, electr. ... serv.boekje aanwezig, rood, km.st.53.000, pr... k. Telef. 045-464614.

Te k. BLUEBIRD Nissan SLX kleur wit, bwj. 1990 g.st. pr. n.o.t.k. ☎ 045-45...

Mooie CHERRY, bwj. nwe. APK, vr.pr. ƒ 1... 045-217290 na 20.00 uur.

Nissan SUNNY Wagon SLX te k., bwj. 10-'92, fabrieksgarantie, div. ex... ☎ 045-714915.

Te koop Nissan MICRA (5-gang) bwj. 1987, ƒ 7.500,-. Telef. (na uur) 045-727378.

Te koop Nissan BLUEBIRD 2.0 GL Stationcar, bwj. In den Moel 41, Oirsbeek.

Te koop SPORTWAGEN 280 ZX, '81, 4-zits, 115... km. Tel. 04451-2168.

Te koop Nissan SUNNY coupé, zeer mooi, bwj. ƒ 4.000,-. ☎ 045-258312.

Nissan PICK-UP nieuw, grijs kent., zeer korting. Texacars ☎ 04702-3040.

Oldtimers

Te koop Opel RECORD Olympia, bwj. '57, te e... Duitse brief, vr.pr. ƒ 4.5... Telefoon 045-420119.

Te koop FORD Capri 1 GT, 1e eigen., km.st. 65... bwj. '69, Duitse brief, ƒ 3.000,-. ☎ 045-420119.

Te k. vleugelauto DODGE Coronet, bwj. '57, i.z.g.st., pr. ƒ 21.000,-. ☎ 04498-55...

Te k. MGB, '64, wit, chrome bumpers, zeer aantrekkelijke prijs. ☎ 04750-11228.

OLDTIMERSTALLING ƒ 50,- per maand. ☎ 04... 4534.

Te koop Opel KADETT bwj. '72, zeer mooi, 4 banden. Telef. 045-316419.

Opel

OPEL
DEALER
Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20
Rijksweg Noord 27
Tel. 046-51 65 65.

Garage
Bergsteijn BV
Rijksweg 61-67, Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Welling
Autobedrijf BV
Haefland 2, Brunssum
Tel. 045-25 77 00.

CORSA GTi, bwj. '86, i... st., diverse extra's o.a. velgen. Tel. 045-426975.

Te koop E-KADETT 1.6 bwj. 10-'85, al v.a. 10... km per jr. goedkoper, v... ƒ 4.500,-. Tel. 045-273656.

Voor Piccolo's zie verder pagina 30

'Houd winkels bereikbaar voor auto's'

N HAAG – De rijksoverheid houdt in r ijver om het autorijden terug te drin- te weinig rekening met de belangen winkeliers.

schrijft het Hoofdbedrijfsschap De-handel (HBD) in een rapport dat is aan-boden aan de gemeenten. Het HBD pt de gemeenten op om een eigen be-d te voeren, dat kan afwijken van dat het kabinet, bij het bestemmen van nkelcentra.

een werkdocument van de ministeries van onze economische zaken en verkeer en waterstaat blijkt dat winkeliers onder de categorie publieke voorzieningen worden geplaatst. Bedrijven die tot deze categorie behoren zijn volgens het document uitermate geschikt voor vestiging van A-lokaties. Dit zijn lokaties die goed bereikbaar zijn met het openbaar vervoer.

Het HBD stelt in het rapport „Bereikbaarheid van winkelcentra" dat de helft van de klanten van winkelcentra, met uitzondering van buurt- en wijkcentra, met de auto komt. Die automobilisten zijn goed voor tweederde van de omzet.

Afzet stagneert en winsten blijven dalen

Banengroei in midden- en kleinbedrijf voorbij

Van onze redactie economie

CHEDE – Voor het eerst sinds 1983 komt er in het mid- en kleinbedrijf (mkb) per saldo geen werkgelegenheid bij. Gemeten in volledige arbeidsplaatsen verloren. A nt nog toe. Voor volgend ja i met 2500 volledige banen wste prognoses die het Ec den- en kleinbedrijf (EIM) enning Midden- en Kleinbe

cijfers zijn heel wat somberder die welke het Koninklijk Ne-nds Ondernemers Verbond (KNOV) op 8 september bekendmaakte. Op basis van een steekproef sprak voorzitter J. Kamminga toen nog de verwachting uit dat het aantal banen in het mkb dit jaar met 'slechts' 30.000 zou toenemen. In voorgaande jaren was de werkgelegenheidsgroei er veel groter geweest: 55.000 in 1992, 68.000 een jaar eerder en zelfs 88.000 in het topjaar 1990.

Het mkb kan niet langer tegenwicht bieden aan het verlies van arbeidsplaatsen door de talloze reorganisaties bij het grootschalige bedrijfsleven, concludeert de Verkenning. De afzet stagneert, de winsten dalen dit jaar met gemiddeld 1,5 procent. Volgend jaar moet het herstel gaan komen, maar dit blijft nog relatief beperkt.

De hardste klappen bij het mkb vallen dit jaar bij de industrie. Op de binnenlandse markt verliezen de bedrijven terrein aan buitenlandse concurrenten, terwijl de export amper groeit. De detailhandel heeft in toenemende mate te lijden van de ongunstige ontwikkeling van de koopkracht van de consument. Hierdoor zullen nog maar weinig extra mensen werk vinden in de detailhandel.

De kleinschalige bouwnijverheid ziet zowel dit als volgend jaar de afzet teruglopen. De zakelijke dienstverlening, de laatste jaren de sterkste groeier binnen het mkb, deelt nu ook in de malaise. De groei blijft er beperkt tot een magere 1 procent. De auto- en reparatiebedrijven kampen dit jaar met een zeer forse daling van de autoverkoper (ruim 20 procent in het eerste halfjaar). Ook in het kleinschalige vervoer is de situatie weinig rooskleurig.

entener stapt it dagelijkse eiding SHV

CHT – De familie Fentener Vlissingen trekt zich terug uit gelijkse leiding van SHV. Het ngsmiddelen- en energiecon-met hoofdkantoor in Utrecht, opgesplitst in twee dochte-nemingen die elk hun eigen ie krijgen.

ievoorzitter Paul Fentener lissingen, die het bedrijf sinds eidt, blijft aan het roer van de Holdings maar zal geen direc-moeienis meer hebben met de ikse gang van zaken. De op- van SHV gaat volgend jaar

iviteiten van SHV worden ge- over twee volle dochters: stributiebedrijf, waarin on- de Makro's en de super-eten Otto Reichelt worden ebracht, en het SHV Ener-rijf dat de distributie van ar gas (waaronder Calor, Pri- en PAM) bestrijkt.

ochterondernemingen krijgen grote mate van zelfstandigheid llen de komende jaren 'uit el-kunnen groeien'. Het is voor eerst sinds de oprichting van in 1896 dat een Fentener van ngen het roer van het familie-rijf uit handen geeft. SHV, met omzet van ruim 19 miljard, een t van bijna 550 miljoen en we-wijd 50.000 werknemers, is een de grootste familiebedrijven Europa. Het werd in tien jaar ongeveer drie keer zo groot.

Mikado

● Een werknemer van het Amsterdamse recyclingbedrijf De Houtsnip staat voor een berg ingezameld afvalhout. Soortgelijk hout kan vermalen worden tot korrels die kunnen dienen als brandstof voor de traditionele kolencentrales. Foto: ANP

Vezeldivisie Akzo duikt in rode cijfers

EMMEN – De produktgroep vezels van Akzo heeft het derde kwartaal met verlies gedraaid. De vezelgroep, met een belangrijke vestiging in Emmen waar 2000 mensen werken, maakt de grootste crisis door sinds ruim twintig jaar. Akzo Fibers verwacht dat de komende jaren opnieuw banen moeten worden geschrapt bij de vezelgroep.

Eerder dit jaar had het chemieconcern al laten weten dat 560 banen bij deze industrietak moeten verdwijnen, waarvan ruim 300 in Emmen. Volgens Akzo valt aan gedwongen ontslag voor 175 mensen in Emmen niet te ontkomen. De vakbonden bestrijden dit. De bonden zien nog mogelijkheden om het aantal gedwongen ontslagen door omscholing, herplaatsing en wachtgeldregelingen te beperken en herplaatsing bij de aramideproduktie in Emmen, waar de capaciteit wordt uitgebreid en 70 mensen meer aan de slag kunnen. De bonden en Akzo zijn nog in onderhandeling.

Behalve de klappen bij vezels heeft Akzo nog enkele tegenvallers moeten boeken met zijn aramideactiviteiten. Het Amerikaanse chemieconcern Du Pont heeft Akzo aangeklaagd bij de International Trade Commission wegens dumping van de aramidevezel twaron in de VS, de belangrijkste markt voor deze vezel. Verder is een order voor 18.000 scherfwerende vesten voor het Nederlandse ministerie van Defensie naar Du Pont gegaan. Akzo had jarenlang met Ten Cate en Defensie samengewerkt aan de ontwikkeling van dit soort vesten.

Kabelkrant Wegener naar Duitsland

GRONINGEN – EGD Bucai, de kabelpoot van het Energiebedrijf voor Groningen en Drenthe, wil samen met Wegener Pers in Apeldoorn de Duitse kabelkrantmarkt gaan veroveren. Als eerste stap wordt getracht in de regio Bremen een kabelkrant van de grond te tillen.

Daartoe zijn inmiddels vergaande contacten met de regionale uitgever Nordsee Zeitung in Bremerhaven.

Het is de bedoeling om medio oktober en intentieverklaring voor samenwerking tussen de drie partijen te tekenen.

Het EGD neemt sinds begin dit jaar voor veertig procent deel in Wegener Kabel TV, exploitant van ook enkele noordelijke kabelkranten.

Duitsland kent eigenlijk geen kabelkranten op regionaal/lokaal niveau, zoals in Nederland gebruikelijk is. Er is een kabelkrant, maar die draait voor de gehele deelstaat Beieren. Wegener Kabel TV ziet over de grens een commercieel terrein braak liggen. De bekabeling is weliswaar gemiddeld niet zo dicht als in Nederland, maar in de grote steden goed. Het EGD heeft ook al een kantoortje in Bremen.

„Grenzen in Europa vervagen. Dat geldt vooral voor de energievoorziening en waarom dan niet voor activiteiten die in het verlengde daarvan liggen," zegt EGD Bucaiwoordvoerder D. Honef. Inhoudelijk wil hij verder niet op de plannen ingaan.

munt uit

● Oplichting

Koeweit heeft onterecht 600 miljoen pond (f 1,67 miljard) belasting teruggekregen uit de Britse schatkist. Het Arabische land heeft bij een aandelenaankoop in de jaren tachtig verzwegen wie de echte eigenaar van de stukken zou worden en had geen recht op de teruggave. De werkelijke houder van de aandelen blijkt de nationale oliemaatschappij van Koeweit te zijn.

● Diesel

Diesel wordt vandaag één cent per liter duurder. De adviesprijs aan de zelftank wordt 124,6 cent. Dit hebben marktleider Shell en de Novok (organisatie van zelfstandige pomphouders) meegedeeld. De prijsverhoging is het gevolg van de ontwikkeling op de internationale markt.

● Caravans

De twee Nederlandse fabrikanten van caravans, Kip en Chateau, gaan fuseren. De houdstermaatschappij van Chateau, H2, zal daartoe alle uitstaande aandelen Kip kopen. H2 is een investeerdersgroep onder directie van G.J. van der Hoeven en A. Hollander.

Chateau realiseert met 115 medewerkers een omzet van f 50 miljoen en Kip met 130 medewerkers f 35 miljoen.

● Vleesbedrijf

Justitie in Almelo heeft gistermorgen twee directieleden van het Almelose vleesverwerkende bedrijf Van der Laan op vrije voeten gesteld. Het tweetal, de algemeen en de financieel directeur, wordt niet voorgeleid aan de rechter-commissaris. Het onderzoek in de fraudezaak, waarin het bedrijf is verwikkeld, zal wel worden voortgezet, zo heeft persofficier mr. Wesselius laten weten.

Dow Chemical plukt vruchten van sanering

TERNEUZEN – De saneringsoperatie die Dow Chemical eind 1992 heeft ingezet heeft het concern tot nu toe een besparing opgeleverd ruim een kwart miljard dollar (bijna een half miljard gulden).

Dow Benelux en in het bijzonder de Terneuzense vestiging droegen in totaal ruim een kwart (65 miljoen dollar) aan de kostenbesparingen bij.

De verkopen van de chemiegigant over het eerste halfjaar van 1993 bleven gelijk aan die over dezelfde periode van vorig jaar, op 9185 miljoen dollar. De winst (551 miljoen dollar) bleef evenwel achter door een prijsdaling van de verschillende produkten en de lagere dollarkoers. De opbrengst van bezuinigingen compenseerde de winstval van 200 miljoen dollar ruimschoots.

Het bedrijf sloot in het afgelopen jaar fabrieken in Spanje en Italië waardoor vele honderden arbeidsplaatsen vervielen. In de Benelux verdwenen tussen april en augustus 1993 ruim 300 oudere werknemers van de werkvloer. De sanering bij de chemische onderneming wordt, tenzij de economie snel aantrekt, tot 1996 doorgevoerd. Tot die tijd moeten er volgens plan wereld wijd zo'n 5000 van de 60.000 arbeidsplaatsen worden geschrapt.

Bij Dow Terneuzen is inmiddels het ergste leed geleden. Toch gaan er nog arbeidsplaatsen verdwijnen: van de ruim 2800 arbeidsplaatsen zullen er nog hooguit 150 verdwijnen. Dat betreft vooral oudere werknemers, die met vervroegd pensioen worden gestuurd en niet worden vervangen.

beurs

usland

STERDAM – Op de Amsterdamse effectenbeurs heeft gisteren gehele dag een nerveuze stemming geheerst door de onduidelijke ontwikkelingen in Rusland. De hoge dollarkoers kon niet verhelpen beleggers, met het lange weekde in het vooruitzicht, besloten er even aan de zijlijn te blijven kijken.

en het meevallende eerste uur de effectenbeurs van New York de beurs van zijn laagste punt en. De EOE-index sloot uiteinde- met een verlies van 0,60 punt op ,60, na eerder op de dag gevoelig er te zijn geweest met een dieppunt op 343,65.

omzet bedroeg gisteren f 3,27 ljard, waarvan f 771 miljoen in ndelen en f 2,49 miljard obliga-. De obligatiemarkt kende evens een nerveuze dag met een grilkoersverloop. Uiteindelijk sloten meest courante leningen vijf tot cent onder het slot van donder-.

ineken sloot twee kwartjes lager f 179 na eerder op de dag 77,30 te hebben gestaan. Datzelfbeeld vertoonde VNU, om uitdelijk te sluiten met een klein lies van twintig cent op f 131,50.

ninklijke Olie sloot onveranderd f 181,60 en kende een grootste nst gedurende de handel van f 0. Begin deze week noteerde de ernational f 177. Bij de overige ernationale waarden wist Hoogos door vraag van een grote ko- vier dubbeltjes aan te trekken f 45,30. KLM moest datzelfde drag afgeven op f 35,40, terwijl ilever f 1,30 liet liggen op 00,00.

evier kon op buitenlandse vraag vig aantrekken en sloot met een nst van f 1,40 op f 140,70.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	62,80	62,80
ABN Amro A.in F.	87,00	87,00
ABN Amro L.Gr.F.	176,90	176,90
ABN Amro Obl.Gr.f.	203,00	203,00
Aegon	86,60	85,90
Ahold	87,20	86,60
Akzo	169,90	168,70
Alrenta	253,90	253,90
Amev cert.	72,50	71,70
Bols Wes. c.	40,00	39,80
CSM cert.	63,80	63,00
Dordtsche Petr.	169,40	169,50
DSM	92,50	93,10
Elsevier	139,30	140,70
Fokker cert.	19,30	19,00
Gist-Broc. cert.	46,10	45,70
Heineken	179,50e	179,00
Heineken Hold.	159,70	158,00
Hoogovens nrc	44,90	45,30
Hunter Douglas	69,00	68,00
Int.Ned.Gr. c.	75,00	74,30
KLM	35,80	35,40
Kon. KNP BT	33,40	33,60
Kon. Olie	181,60	181,60
Nedlloyd	41,80	41,80
Océ-v.d.Gr.	54,30	54,00
Pakhoed cert.	42,80	42,20
Philips	35,80	36,00
Polygram	63,10	64,10
Postb.Beleggf.	62,50	62,50
RG Florente F.	128,70	128,70
Robeco	112,80	113,00
Rodamco	57,60	57,60
Rolinco	111,70	112,50
Rorento	92,60	92,30
Stork	34,60	35,10
Unilever cert.	201,30	200,00
Van Ommeren nrc	37,20e	37,10
Ver.Bezit VNU	131,70	131,50
Wolters-Kluwer	100,00	99,80

Avondkoersen Amsterdam

KLM 35,40 (35,40)
Kon.Olie 181,60-182,20 (181,60)
Philips 36,00-36,10 (36,00)
Polygram 64,00 (64,10)
Unilever 200,00 (200,00)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	50,50	50,50
ABN AmroHld.prf.	6,69	6,57
ACF-Holding c.	48,30	48,10
Ahrend Groep c.	96,00	96,00
Asd Options Tr.	11,50	11,50
Asd. Rubber	2,35	2,70
Ant. Verff.	380,00	–
Atag Hold. cert	126,50	126,50a
Athlon Groep	57,60	57,60
Athlon Groep nrc	58,00	58,00
Aut.Ind.R'dam	75,00	72,00
BAM Groep	99,50	99,50
Batenburg	135,50	135,50
Beers	113,50	113,50
Begemann Groep	41,50	41,00
Belindo	304,00	307,00
Blydenst.-Will.	27,50	27,50
Boer Boekh. Kon.	23,20	23,20
Boer De Winkelb.	70,00	69,20
Borsumy Wehry	103,50	103,50
Boskalis c	38,60	39,30
Braat Beheer	27,30	27,30
Breevast	10,00	10,10
Burgman-Heybroek	1350,00	1350,00
Calvé-Delft pref	850,00	855,00
Calvé-Delft cert	1280,00	1280,00
Cindu Intern.	85,00	85,00
Claimindo	299,00	299,00
Content Beheer	20,70	20,70
Credit LBN	28,30	28,30
Crown v.G. cert.	129,50	129,50
CSM	63,00	63,50
Delft Instrum.	16,50	16,40
Dorp-Groep	34,00a	34,00a
Draka Holding	31,30	31,20
Econosto	21,80	21,70
EMBA	170,00a	–
Eriks Holding	81,00b	82,00
Flexovit Int.	52,50	52,50
Frans Maas cert.	36,70	38,70
Fugro McClelland	35,00	34,30
Gamma Holding	89,00a	87,00
Gamma pref.	6,10	6,10
Garzarelli $	11,80	11,80
Getronics	37,70	37,70
Geveke	27,50	27,10
Giessen-de N.	242,00	242,00
Goudsmit	28,00a	28,00a
Grolsch cert.	39,50	39,30e
GTI-Holding	157,00	157,00
Hagemeyer	109,20	109,40
HAL Trust B	14,80	14,80
HAL Trust Unit	14,80	14,80
HBG	251,50	254,00
Hes Beheer c	19,00	19,10
Heijmans	40,40	40,40
Hoek's Mach.	71,80	71,80
Holl.Sea S.	0,19e	0,20
Holl. Ind. Mij	42,00	42,00
Hoop Eff.bank	9,30	9,40
Hunter D.pref.	2,00f	–
IHC Caland	38,10	37,90
Internat.Muell.	68,90	68,90
Int.Ned.Groep	8,11	8,09
Kas-Associatie	54,00	53,90
Kempen & Co	11,10	11,00
Klene Holding	84,00	84,00
Kondor Wessels	38,00	37,80
KBB	100,20	98,90
Kon. Sphinx	51,00	50,50
Koppelpoort	405,00	404,00
Krasnapolsky	165,00	165,00
Landré & Gl.	44,00	44,00
Macintosh	49,70	49,70
Maxwell Petr.	146,20	146,20
Moeara Enim	1447,00	1461,00
M.Enim OB-cert.	19100,00	19100,00
Moolen Holding	31,70	31,80
Mulder Boskoop	40,00a	40,00a
Multihouse	2,20	2,20a
Naeff	405,00a	–
NAGRON	68,50	68,20
Nat. Inv. Bank	95,50	95,50
NBM-Amstelland	11,80	11,80
NEDAP	50,00e	50,50
Nedcon Groep	56,50	56,50
NKF Holding	132,00	134,00
Ned.Part.Mij	49,00	49,00
Ned.Springst.	5100,00	5100,00
Norit	17,10	17,20
Nutricia GB	133,80	132,10
Nutricia VB	137,30	136,00
Nijv.-Ten Cate	81,30	81,00
OPG cert.	43,00	42,90
Orco Bank cert.	87,00	87,30
OTRA	258,00	256,00
Pirelli Tyre	13,30	12,90
Polynorm	120,00	120,00
Porc. Fles	24,50	25,00
Randstad	50,70	50,70
Reesink	87,00	87,50
Samas Groep	43,20	43,50
Sarakreek	13,50a	13,50f
Schuitema	1630,00	1630,00
Schuttersveld	40,20	40,00
Smit Intern.	31,00	30,40
St.Bankiers c.	14,70	14,70
Stad Rotterdam c	40,40	40,10
Telegraaf De	115,50	115,00
Textielgr.Twente	71,00	72,00
Tulip Computers	15,40	14,70
Tw.Kabel Holding	182,00	181,50
Ubbink	82,00	82,00
Union	38,60	38,70
Vereenigde Glas	480,00	–
Volker Stevin	68,50	70,00
Volmac	22,20	22,00
Vredestein	12,40	12,30
Wegener	86,00	86,00
West Invest F.	11,00	11,00
West Inv.F. wb	80,50	80,50
Wolters Kluwer	397,00	398,00
Wyers	21,50	22,00b

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	91,10	91,60
ABN Amro Amer.F.	73,70	75,10
ABN Amro Eur. F.	78,40	78,30
ABN Amro Far EF.	68,30	68,80
ABN Amro Neth.F.	101,20	101,40
ABN Amro rent.div	163,60	163,60
Aegon Aandelenf.	41,50	42,10
Aegon Spaarplus	5,20b	5,20b
Aldollar BF $	31,70	31,70
Alg.Fondsenbez.	245,50	243,50
Alliance Fund	9,90	9,90
Amvabel	109,40	109,50
Asian Cap.F.$	54,10	54,10
Asian Tigers F.	88,90	89,40
Asian Select. F.	84,80	84,20
Austro Hung. F.	6,50	6,60
Beleg.f. Ned.	74,00	74,60
Bemco RentSel.	62,20	62,20
Bever Holding	3,20	3,20
CLN Obl. Div. F.	119,20	119,20
CLN Obl.Waardef.	130,90	130,90
Delta Lloyd Inv.	31,40	31,50
DP America Gr.F.	36,40	36,60
EGF Investm.	142,00	142,00
EMF Rentefonds	85,70	85,60
Eng-Holl.Bel.Tr.	19,40	19,40
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	10,60
Envir.Growth F.	44,40	44,40
Esmeralda part.	38,10	38,30
Eur.Ass. Trust	8,00	8,00
EMS Growth Fund	105,30	105,30
EMS Income Fund	100,00	99,90
EMS Offsh. Fund	105,40	105,30
EOE Index Fnd	375,00	373,00
Euro Growth Fund	53,50	53,50
Euro Spain Fund	8,00	8,00
Far East Sel.F.	75,00	75,00
Gim Global	65,30	65,30
Groeigarant	1,52	1,52
Holland Fund	80,80	80,80
Holl. Eur. Fund	56,50	56,40
Holl. Obl.Fonds	144,00	144,00
Holl. Pac. Fund	124,40	124,50
Holl. Sel.Fonds	97,60	97,90
ING Bnk Dutch Fnd	54,30	54,60
ING Bnk Geldm.Fnd	58,44	58,45
ING Bnk Glob.Fund	52,00	52,00
ING Bnk Oblig.Fnd	37,90	37,80
ING Bnk Spaard.F.	104,60	104,63
ING Bnk Rentegr.F	134,50	134,50
ING Bnk Vastg.Fnd	30,60	30,60
Innovest	65,20	65,20
Interbonds	535,00	535,00
Intereffekt 500	27,50	27,50
Intereffekt wt	55,90	55,90
Investa part.	77,60	77,60
IS Himal.Fund $	12,40	12,40
Jade Fonds	196,50	203,00
Japan Fund	20,30	20,30
Jap.Ind.Alpha F.	7950,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	6030,00	–
Korea Pac.Tr. $	9,30b	–
Leveraged Cap	62,20	62,50
Liquirent	52,80	52,80
Mal.Capital F.$	13,30	13,30
Mees Obl.Div.F.	128,80	126,70
Mexico Income F.	24,30	24,30
Mondibel	81,30	81,40
Nat.Res.Fund	71,10	70,70
Nedufo A	150,50	–
Nedufo B	151,00	–
Nevas	66,50b	–
Nevas 17 cumpref.	62,50b	–
New Asia Fund	9,30	9,30
Nomura Warr. F.	0,18	0,19
Obam, Belegg.	300,30	299,80
OAMF Rentefonds	16,10	16,10
Orange Fund	23,10	23,10
Pac.Dimensions	101,50	102,50
Pac.Prop.Sec.F.	34,90	34,90
Pierson Rente	128,50	128,50
Postb.Aand.f.	55,60	55,60
Postb.Obl.f.	54,30	54,30
Postb.Verm.gr.f.	62,50	62,50
Rentalent Bel.	170,80	170,80
Rentotaal NV	40,00	40,00
RG America F.	124,00	124,50
RG Divirent F.	55,50	55,50
RG Europe F.	118,00	117,50
RG Nettorente F.	101,70	101,70
RG Pacific F.	119,80	120,50
RG SP Groen	63,40	63,40
RG SP Blauw	62,60	62,60
RG SP Geel	50,80	50,90
Rodin Prop.$	78,00	78,00
Rolinco cum.p	94,00b	93,50
Schrod.Int.Pr.F	29,60	30,00
Sci/Tech $	14,20	14,20
Suez Liq.Grf.	194,70	194,70
Technology Fund	17,10	17,10
Tokyo Pac.Hold.	242,00	241,00
Trans Eur.Fund	83,80	84,00
Transpac.F.	357,00	362,00
Uni-Invest	22,50	22,50
Unico Inv.Fund	81,60	81,60
Unifonds DM	32,40	32,40
Vaste Waard.Ned	57,50	57,50
Vast Ned	115,00	115,00
VIB NV	58,00	57,70
VSB Mix Fund	58,50	58,30
VSB Obl.Gr.f.	112,60	112,60
VSB Rente Fonds	113,20	113,20
WBO Intern.	74,80	75,20
Wereldhave NV	105,20	105,00
Yen Value Fund	88,00a	88,00e
ZOM Florida F.$	30,00	–
Zonnespectrum	9,60a	9,50

Parallelmarkt

Alanberi	28,60	28,60
ABF	118,50	118,50
ASN Aandelenf.	52,00	52,00
Austria Global	1137,00	1137,00
Besouw Hold.	30,30	30,30
Biogrond Belegg.	10,70	10,80
Comm.Argeus F.	97,00	96,90
Comm.Benacus F.	97,80	97,60
Comm.Cea F.	98,90	98,90
De Drie Electr.	13,50	13,60
Delta Ll.Dollarf.	63,90	64,10
Delta Lloyd ECU	60,90	60,80
Delta Lloyd Mix	69,80	69,90
Delta Lloyd Rent	64,90	64,90
Dico Intern.	63,50	62,50
DOCdata	3,70	3,70
Ehco-KLM Kleding	32,00	32,00
E&L Belegg.1	79,50	79,70
E&L Belegg.2	82,90	82,90
E&L Belegg.3	114,10	114,10
E&L Belegg.4	85,10	85,10
E&L Kap.Rente F.	118,70	118,70
German City Est.	30,90	30,90
Gouda Vuurvast	52,90	52,90
Helvoet Holding	27,40	27,40
Inter/View Eur.	3,90	3,90
Kühne+Heitz	32,70	32,70
Management Share	2,50	2,50
Neways	5,70	5,70
Ohra Aand.F.	60,00	60,50
Ohra Liq.GrF.	52,70	52,70
Ohra Obl.Df.	58,90	58,80
Ohra Obl.Grf	55,90	55,90
Ohra Onr.G.F.	66,20	66,00
Ohra Totaal F.	59,30	59,40
Pan Pac. Winkel	6,00a	6,00a
P & C Groep	94,10	94,10
Pie Medical	3,00	3,00
Pitcher	41,80	42,00
Satcom Hold.	24,60	24,60
Simac Techniek	10,60	10,60
Suez Gr.Fund	51,90	52,30
VHS Onr. Mij	3,40	3,30
Welna	36,00	36,00
Wereldhave	4,30	–
Wolff	65,50	65,50

Parallel top-15

Artu Biologicals	5,00	5,00
Bergh. Pap.	35,70	36,00
Free Record	22,20	22,20
Gelderse Pap.	40,00	40,00
Groenendijk	28,30	28,30
Grontmij	53,50	53,70
Holland Col.	48,00	48,00
LCI Comput.Gr.	1,50	1,40
Melle, van nrc	60,00	60,00
Nedschroef	56,00	56,00
Ordina Beheer	14,50	14,50
Sligro Beheer	71,60	71,60
Vilenzo	37,30	37,30
Welna	36,00	36,00
Weweler	23,30	23,30

Wall Street

allied signal	73	71⅛
amer.brands	32¼	32½
amer.tel.tel	59⅞	59⅞
amoco corp	53⅜	53⅞
asarco inc.	17¾	17⅝
bethl. steel	13⅝	14
boeing co	39¼	39
can.pacific	15⅝	15¾
chevron	90⅛	91¼
chiquita	11½	11¼
chrysler	47⅜	47⅞
citicorp	36	36¼
cons.edison	37	36½
digit.equipm.	38¼	38⅛
dupont nemours	47¼	47
eastman kodak	57½	58¼
exxon corp	64½	65½
ford motor	56⅞	56¾
gen. electric	96⅛	94⅞
gen. motors	46⅛	46
goodyear	44¼	43⅞
hewlett-pack.	68⅞	68½
int. bus.mach.	41¾	41⅝
int. tel.tel.	92¼	91⅞
klm airlines	19½	19¼
mcdonnell	89⅝	89¾
merck co.	31¾	31½
mobil oil	76⅝	78⅜
penn central	32	31
philips	19⅝	19½
primerica	48⅜	48½
royal dutch	90⅜	90⅝
sears roebuck	57¼	56¼
sfe-south.pac.	18⅜	18⅜
texaco inc.	63¾	64⅜
united techn.	55½	55⅜
westinghouse	13¼	13¼
whitman corp	15	14⅞
woolworth	25⅛	25⅛

Advieskoersen

amerik.dollar	1,790	1,910
austr.dollar	1,16	1,28
belg.frank (100)	5,13	5,43
canad.dollar	1,340	1,460
deense kroon (100)	26,20	28,70
duitse mark (100)	108,70	113,70
engelse pond	2,65	2,90
finse mark (100)	30,10	32,60
franse frank (100)	30,65	33,40
griekse dr. (100)	0,68	0,86
ierse pond	2,46	2,71
ital.lire (10.000)	10,55	12,25
jap.yen (10.000)	170,50	176,50
noorse kroon (100)	24,20	26,70
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	1,00	1,18
spaanse pes. (100)	1,30	1,48
turkse lira (100)	0,0110	0,0180
zweedse kr. (100)	21,35	23,85
zwits.fr. (100)	126,25	130,75

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,85625-1,85875
antill.gulden	1,0325-1,0625
austr.dollar	1,2050-1,2150
belg.frank (100)	5,2650-5,2700
canad.dollar	1,40375-1,40625
deense kroon (100)	27,705-27,755
duitse mark (100)	112,2300-112,2800
engelse pond	2,7835-2,7885
franse frank (100)	32,235-32,285
griekse dr. (100)	0,7350-0,8350
hongk.dollar (100)	23,9150-24,1650
ierse pond	2,6200-2,6300
ital.lire (10.000)	11,605-11,655
jap.yen (10.000)	175,200-175,300
nwzeel.dollar	1,0235-1,0335
noorse kroon (100)	25,775-25,825
oostenr.sch. (100)	15,9510-15,9610
port. escudos (100)	1,0780-1,1180
spaanse pes. (100)	1,3990-1,4080
zweedse kr. (100)	22,935-22,985
zwits.frank (100)	128,945-128,995
e.c.u.	2,1395-2,1445

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	242,80	242,40
id excl.kon.olie	231,70	231,20
internationals	244,00	243,70
lokale ondernem.	243,50	243,10
id financieel	201,40	200,20
id niet-financ.	285,30	285,50

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	374,20	373,60
id excl.kon.olie	332,80	332,00
internationals	393,50	393,00
lokale ondernem.	352,10	351,50
id financieel	332,20	330,30
id niet-financ.	382,20	382,50

CBS-stemmingsindex (1983=100)

algemeen	124,10	123,80
internation	127,20	127,40
lokaal	123,00	122,80
fin.instell	151,20	150,80
niet-financ	117,70	117,40
industrie	120,40	120,30
transp/opel	92,30	91,80

Goud en zilver

Goud onbewerkt 21,140-21,740, vorige 20,800-21,200, bewerkt 23,340 laten, vorige 22,800 laten
Zilver onbewerkt 210-280, vorige 200-270, bewerkt 320 laten, vorige 310 laten.

Dow Jones

Industrie 3543,12
+ 3,37

OPTIEBEURS

	serie			omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c	okt	65,00	375	0,80	0,50
abn amro	c	jan	65,00	306	2,00	2,50
abn amro	c	jan	67,50	300	1,70	1,80
abn amro	c	jan	70,00	1188	1,20	1,10
abn amro	c	apr	67,50	164	2,80	2,70
ah	p	jan	85,00	150	2,50b	3,00
d/fl	c	okt	185,00	683	2,00	2,30
d/fl	c	okt	190,00	329	0,70	0,70
d/fl	c	nov	190,00	156	1,80	2,20
d/fl	c	dec	185,00	167	4,50	5,00
d/fl	c	dec	190,00	892	2,50	2,80a
d/fl	c	mrt	180,00	245	10,80a	10,00
d/fl	p	okt	185,00	314	2,50	2,70
d/fl	p	nov	185,00	236	3,00a	3,40b
d/fl	p	dec	180,00	203	2,50a	2,10
dsm	p	okt	100,00	600	7,90	7,50
dsm	p	jan	95,00	627	7,00	6,40
dsm	p	jan	100,00	300	10,30a	9,20
dsm	p	apr	90,00	320	6,50a	6,30
eoe	c	okt	340,00	226	10,00a	10,00b
eoe	c	okt	345,00	251	6,90	6,70
eoe	c	okt	350,00	492	4,10	4,20b
eoe	c	okt	355,00	137	2,40	2,40
eoe	c	okt	360,00	186	1,50	1,20
eoe	c	nov	355,00	172	6,00	5,80b
eoe	c	nov	365,00	271	3,00	2,50
eoe	p	okt	325,00	151	1,20	1,20
eoe	p	okt	330,00	158	1,70	1,70
eoe	p	okt	335,00	229	2,00	2,40
eoe	p	okt	340,00	306	3,70	3,50
eoe	p	okt	345,00	407	5,50	5,10
eoe	p	okt	350,00	139	8,00	7,40
eoe	p	nov	335,00	142	4,40	4,00
eoe	p	jan	330,00	967	5,00	6,00
goud	c	nov	400,00	130	1,50	1,00
hoog	p	okt	42,50	277	1,00	0,90
ing	p	okt	70,00	137	0,30	0,20
klm	c	okt	35,00	255	1,90	1,30
kpbt	p	okt	37,50	136	4,00	4,00
olie	c	okt	175,00	134	7,30b	7,90
olie	c	okt	185,00	797	1,00	1,50
olie	c	jan	190,00	569	3,50	3,90
olie	c	jan	195,00	151	2,30	2,50
phil	c	okt	30,00	241	6,00	6,10
phil	c	o96	35,00	216	7,10	7,30
top5	c	okt	650,00	206	9,70	7,50
unil	c	okt	205,00	264	2,20	1,70
unil	p	jan	190,00	154	3,00	3,20
x003	c	apr	P	165	P	1,68
x005	c	m96	P	2076	P	1,43a

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

JE ZAL 'T ZES KEER PER WEEK TEGENKOMEN...

Het lijkt zo vanzelfsprekend dat de krant dagelijks in de bus glijdt. Maar weinig mensen realiseren zich nog wat een enorme prestatie duizenden jongens en meisjes zes keer per week leveren. 's Ochtends of 's middags. Ze steken de handen uit de mouwen op uren dat anderen leuke dingen doen. Zij werken hard voor goed geld en houden niet hun hand op bij pa en ma. Zij overwinnen zichzelf keer op keer als het tegenzit door regen, wind, knorrige abonnees of lastige honden. Om nog maar niet te denken aan die kilometers fietsen. Ga d'r maar aan staan. Dan moet je toch uit het goede hout gesneden zijn? Dan ben je toch een held? Laten we ons dat alsjeblieft realiseren. Want zonder bezorgers is de krant nergens. Je zal 'm maar zes dagen per week moeten missen!

GEZOCHT: DAGBLADBEZORGERS M/V

ZONDER NIEUWE HELDEN IS DE KRANT NERGENS.

Meer weten over dagbladbezorgen? Bel H. van de Ven. Tel. 045-739375

imburgs agblad egionaal
Zaterdag 25 september 1993
Pagina 13
Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Duitsers sturen Nederlandstalig bezwaarschrift terug

LANDGRAAF - De Regierungspräsident in Keulen heeft een in het Nederlands opgestelde bezwaarschrift van Martin van der Weerden (namens het IVN afdeling Ubach over Worms) tegen een uitbreiding van de vuilverbrandingsoven in Eschweiler niet geaccepteerd. De brief had volgens de Duitse autoriteiten in het Duits moeten worden geschreven. Zij wijzen daarbij op paragraaf 23, lid 1 van het zogenoemde 'Verwaltungsverfahrungsgesetz' die voorschrijft dat de ambtelijke taal Duits moet zijn.

Martin van der Weerden, leraar aan het Bernardinuscollege, vindt de reactie uit het Keulse 'flauwe kul': „Dat past toch niet meer in deze tijd. De Duitsers schreven mij terug dat zij wel door hadden dat het om een brief in het Nederlands ging en ook over de vuilverbrandingsoven in Eschweiler, maar dat een en ander toch in het Duits duidelijk had moeten worden gemaakt."

Van der Weerden gaat de gang van zaken principieel aanvechten. Hij heeft een Duitse advocaat in de arm genomen en in een brief in het Nederlands gestelde brief teruggeschreven dat het bezwaarschrift gewoon geaccepteerd had moeten worden.

Maandagavond is in Alsdorf over het genoemd vuilverbrandingsproject een hoorzitting. Daar zal de advocaat van Van der Weerden aanwezig zijn om de zaak aanhangig te maken. Bovendien wordt Europarlementariër Nel van Dijk ingeschakeld om bij de Europese Commissie aan de bel te trekken.

Contractbesprekingen in vergevorderd stadium

Liass en VGZ genieten voorkeur huisartsen

GELEEN - Het is zo goed als zeker dat de Limburgse huisartsen, die zijn aangesloten bij de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV), binnenkort overeenstemming bereiken met de zorgverzekeraars Liass en VGZ om vanaf 1 januari 1994 met beide maatschappijen in zee te gaan.

Andere verzekeraars, die de belangen van Limburgse fondspatiënten behartigen, zullen zich met ingang van het nieuwe jaar moeten conformeren aan de raamovereenkomst zoals die binnenkort door de Limburgse huisartsen met de twee zorgverzekeraars wordt gesloten.

Dit heeft voorzitter Tjeu Klaassen van de Limburgse afdeling van de LHV gisteren gezegd. Vanaf 1992 is geëxperimenteerd met het landelijk werken van ziekenfondsen, maar met ingang van volgend jaar zullen de grenzen daadwerkelijk gaan vervagen en kunnen fondspatiënten hun eigen zorgverzekeraar kiezen. De Landelijke Huisartsenvereniging heeft van meet aan geprotesteerd tegen het vrijlaten van ziekenfondsen. Zij voorspelde voor haar leden een administratieve chaos.

Tot nu toe konden ziekenfondsverzekerden zich alleen laten inschrijven bij het ziekenfonds in hun regio. Dat fonds had een overeenkomst met de huisartsen in het gebied waarin onder meer de vergoeding voor de hulp aan patiënten was geregeld.

Momenteel wordt op landelijk en provinciaal niveau gesleuteld aan nieuwe contracten die per 1 januari 1994 van kracht moeten worden. Wat de Limburgse huisartsen betreft gaat de voorkeur uit naar Liass (en CZ-groep) en VGZ.

„Niet omdat we beide verzekeraars zo aardig vinden maar omdat de huisartsen van oudsher met beiden hebben gewerkt. De grenzen waren tot nu toe duidelijk afgebakend. Het Liass was actief in de Oostelijke en Westelijke Mijnstreek en Midden-Limburg en VGZ daarbuiten. In de nieuwe structuur vallen die grenzen weg," aldus Klaassen.

De echte overeenkomst, die binnenkort voortvloeit uit de onderhandelingen die momenteel worden gevoerd met de twee verzekeraars, past binnen het landelijke raamwerk dat de LHV heeft vastgesteld. De huisartsen vechten al maanden voor een extra vergoeding omdat ze door het vrijlaten van de ziekenfondsen te maken krijgen met hogere onkosten. Gisteren werden de resultaten bekend gemaakt van een onderzoek dat het Economisch Instituut voor het Midden- en kleinbedrijf (EIM) heeft ingesteld in opdracht van de Landelijke Huisartsenvereniging. Hieruit blijkt dat het landelijk werken van ziekenfondsen leidt tot aanzienlijke kostenverhogingen voor huisartsen. In sommige gevallen worden huisartsen in administratief opzicht geconfronteerd met meerkosten die in de duizenden guldens lopen. Bovendien zijn in de enquête van het EIM alleen de extra administratieve handelingen vertaald en zijn bijkomende kosten buiten beschouwing gelaten, zoals het sluiten van de overeenkomst, het informeren van patiënten en het aanpassen van de administratie.

Geen koeiedrek maar wel veel gelach toen wethouder welzijn Joep Geurts gisteren jongerencentrum De Boerderij in Geleen na een renovatiebeurt officieel heropende. Voor die gelegenheid had de leiding van het centrum een flink uit de kluiten gewassen koe laten aanrukken. Geurts had direct goed contact met het dier, dat de wethouder bij de grote poort zelfs gelaten op haar rug liet zitten om de fotografen te plezieren. Daarna stapten Joep en koe Betsie de verfraaide en tegen geluidoverlast geïsoleerde zaal in. De koe nam ook deze rondleiding voor lief en ze hield binnen, alsof het was afgesproken, de kringspier voortdurend strak aangetrokken. Alle vrijwilligers die aan de 2,5 ton kostende verbouwing en opknapbeurt hadden meegewerkt, kregen een pluim op de hoed. Onder de aanwezigen bevond zich ook raadslid Louis Keulen, geboren en getogen in de boerderij die begin jaren zestig voor het huidige doel werd onteigend. Ook Louis voelde zich dertig jaar later met de lofzang op alle hulp nog aangesproken. „Als ik de stal hier vroeger niet zo goed had uitgemest, stonk het hier nu nog flink."

Foto: PETER ROOZEN

acht mei

valt wel
verdomde
laat dit jaar

punaise

Kopie bouwopdrachten scholen niet opgestuurd

Vaals loopt 1,5 miljoen aan rijkssubsidie mis

DOOR LEON JEURISSEN

VAALS - De gemeente Vaals dreigt anderhalf miljoen gulden aan rijkssubsidie mis te lopen. Het betreft de stichtingskosten van een nieuwe school in Vaals en de verbouwingskosten van een school in Vijlen. Het college heeft verzuimd tijdig een kopie van de verleende bouwopdrachten van de twee scholen op te sturen naar het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen.

De minister van Onderwijs heeft het gemeentebestuur van Vaals laten weten dat de scholen niet meer voor een rijksvergoeding in aanmerking komen.

In 1989 werd de Mariaschool in Vijlen verbouwd en in 1990 vond de bouw plaats van de nieuwe openbare school De Robbedoes in Vaals. De minister heeft het college geschreven dat de afgegeven huisvestingsbeschikkingen voor de twee scholen zijn vervallen. Voorlopig krijgt Vaals dus de stichtingskosten van beide scholen door het rijk niet vergoed.

Eigenlijk had de gemeente Vaals moeten reageren op een nieuwe wet die vanaf 18 juni 1992 van kracht is. Volgens de nieuwe regeling dienen de gemeenten alle lopende aanvragen voor vergoedingen van stichtingskosten met terugwerkende kracht opnieuw in te dienen. En dat is dus in Vaals niet gebeurd.

De fractievoorzitters werden vorige week woensdag op de hoogte gesteld van deze nalatigheid. „Een college moet altijd attent zijn op wetswijzigingen. Er kleven voor- of nadelen aan zo'n bericht van het ministerie," reageert Thijs Jussen, fractievoorzitter van de PvdA.

De oppositieleider kan niet begrijpen dat nooit eerder door het college is gereageerd. Bij de bouw van de Robbedoes is de kwestie van de vervuilde grond nog aan de orde geweest en toen het college een extra subsidie aanvragen. „Het kan toch niet zo zijn dat er tot 1993 nooit meer iets is vernomen. Het is voor mij een teken van slecht besturen. Bijzaken zijn in Vaals belangrijker dan hoofdzaken."

Het college van Vaals heeft inmiddels een brief gestuurd naar de vaste commissie voor Onderwijs en Wetenschapppen van de Tweede Kamer met het verzoek de vergoeding alsnog uit te keren. Gisteren was niemand bij de gemeente voor commentaar bereikbaar.

Burgemeester wil exacte telling Awacs-vluchten

BRUNSSUM - Waarnemend burgemeester Jo Matti van Brunssum wil nauwkeurige tellingen van het aantal Awacs-vluchten dat momenteel plaatsvindt. Het ministerie van Defensie zegt dat dat aantal niet is uitgebreid. Wel vinden er meer vluchten plaats in het weekeinde en 's nachts, maar dit is niet tegen de afspraken in, aldus Defensie. Matti heeft echter zijn twijfels. De gemeenten Onderbanken en Brunssum zeggen dat het aantal Awacs-vluchten fors is toegenomen. Waarnemend burgemeester Matti van Brunssum liet eerder deze week weten dat er sprake is van grove overtredingen en dat het Awacs-convenant mogelijk ter discussie wordt gesteld. Volgens het ministerie van Defensie is het aantal vluchten niet toegenomen. Toch is er sprake van een verandering. „We zijn meer tijdens de stille uren gaan vliegen. Deze vluchten zijn onvermijdelijk, omdat de Awacs vanuit Geilenkirchen een operationele taak heeft om boven Hongarije te vliegen. Vandaaruit wordt het luchtruim boven Noord-Joegoslavië in de gaten gehouden," zegt Defensiewoordvoerder P. Fransen.

St.-Jozef samen met kraamcentrum

KERKRADE - Het St. Jozefziekenhuis in Kerkrade gaat intensief samenwerken met de Vroedvrouwenschool die sinds een half jaar in hetzelfde gebouw is gehuisvest. 'Een goede en intensieve samenwerking wordt als eerste prioriteit gezien. Toekomstplannen kunnen alleen samen met het bestuur van de Vroedvrouwenschool worden gemaakt', zo laat het ziekenhuis via een extra bulletin weten. Beide besturen maken hier op korte termijn afspraken over.

Varkens schrikken zich dood

VROENHOVEN - In Vroenhoven zijn zes varkens omgekomen als gevolg van het opstijgen van een luchtballon. De luchtballon, die in het kader van het ballonfestival was opgestegen aan de Dousberg in Maastricht, vloog laag over de stal met daarin de varkens. Door de brander te ontsteken probeerde de ballonvaarder hoogte te winnen. Dat leverde een enorm lawaai op. Zes zeugen schrokken zich letterlijk dood. De benadeelde boerin heeft een klacht ingediend. De rijkswacht is begonnen met een onderzoek om de eigenaar van de betreffende luchtballon op te sporen.

Statuut voor studenten RL

MAASTRICHT - De Universiteitsraad van de RL zal volgende week een nieuw studentenstatuut vaststellen. Het statuut is verplicht bij het van kracht worden van de nieuwe wet op het Hoger Onderwijs en het Wetenschappelijk Onderzoek. Het hbo kent al langer een dergelijk statuut, waarin de rechten en plichten van student en instelling ten opzichte van elkaar zijn vastgelegd. Het Maastrichtse statuut is opgesteld door een werkgroep waarin behalve vertegenwoordigers van de diverse faculteiten ook studentengroeperingen zitting hebben.

Mijnwerkers naar Wallage

HEERLEN - Het Aktiekomitee Ereschuld Mijnwerkers gaat maandag 4 oktober naar Den Haag om staatssecretaris Wallage van Sociale Zaken een petitie aan te bieden. De mensen die hun handtekening gezet hebben eisen een eenmalige uitkering voor alle oud-mijnwerkers met silicose en ook dat hun weduwen hiervoor in aanmerking komen. Bovendien eisen ze de stopzetting van de kortingen op de mijnwerkerspensioenen. Volgens het actiecomité moet de regering veel meer geld dan de toegezegde 4,6 miljoen gulden op tafel leggen om aan de eisen te kunnen voldoen. Belangstellenden die per bus mee willen naar Den Haag kunnen zich aanmelden via nummer 045-725777.

EG-subsidie voor Limburg

HEERLEN - De EG pompt vier miljoen gulden Efro-subsidie in verbetering van de bereikbaarheid van de kantorenboulevard in Heerlen-centrum. Dat heeft de stuurgroep van het Europees Stimuleringsprogramma voor Zuid-Limburg gisteren bepaald. Voor verbeteringen aan het bedrijventerrein Abdissenbosch in Landgraaf is een Efro-bijdrage van zes ton verleend. Een kwart miljoen gaat naar een project om de interne logistiek in fabrieken op te krikken. Voor het opknappen van de Akerstraat-Noord en het Emmaterrein in Hoensbroek is 2,5 miljoen gulden beschikbaar. Het gebied heeft nu een negatieve uitstraling. Het geld wordt gebruikt om er een prettiger woon- en werkklimaat te scheppen. Bijna een half miljoen gulden Efro-subsidie is bestemd voor toeristische wegwijzers in de hele Mijnstreek. Een half miljoen is bestemd voor innovatie-adviezen.

Man verdacht van moord op eega

ROERMOND - De 31-jarige N.K. uit Roermond wordt ervan verdacht op woensdag 15 september zijn 28-jarige echtgenote Umran Indere te hebben doodgeschoten. Dat heeft de woordvoerder van het rechercheteam, belast met deze zaak, gisteren bekendgemaakt. De verdachte woonde sinds een jaar niet samen met zijn vrouw, maar hij was officieel niet gescheiden van haar. De man is spoorloos. Urman Indre, moeder van twee kinderen, werd door buren ernstig gewond in haar woning aan de Van Heutzstraat in de Roermondse wijk Kitskensberg aangetroffen. De vrouw werd met spoed overgebracht naar het Roermondse ziekenhuis, waar zij enkele uren later overleed.

Winstdaling bij Sphinx

MAASTRICHT - Koninklijke Sphinx NV, producent van sanitair en keramiek, kampt momenteel met een sterk dalende winst als gevolg van tegenvallers bij de sanitairactiviteiten van het bedrijf in zowel Duitsland als Frankrijk. De directie in Maastricht heeft dat gisteren laten weten. Sphinx wordt naar eigen zeggen op de Duitse markt geconfronteerd met voortdurende prijsconcurrentie en in Frankrijk lukt het Sphinx-dochter Selles niet uit de problemen te komen wegens de stagnerende bouwmarkt. In juli kon Sphinx de aandeelhoudersvergadering niet beloven dat de winst dit jaar even hoog zou zijn als in het vorige boekjaar. De omzet ligt nu wel op een hoger niveau. „Verder is er sprake van positieve invloeden op het gebied van produktiviteit en efficiency. Desondanks wordt verwacht dat het resultaat in de eerste helft van dit jaar lager is dan in dezelfde periode vorig jaar.

Trouwen - Nooit!!!

Na een vriendschap van twaalf jaar
worden wij nu een echt-paar,
en ook als wij ons ja-woord geven
blijven wij vrienden voor het leven.

1 oktober 1993 is het zover, in kasteel Hoensbroek zullen wij om 15.00 uur in het huwelijksregister worden ingeschreven.

José Römgens-Jan Pinzke

Een viering uit dankbaarheid wordt gehouden om 16.30 uur in de kerk van de H.H. Dionysius en Odilia te Sweikhuizen.

Gelegenheid tot feliciteren in hoeve „Overste Hof", Overste Hofweg 14, Landgraaf, vanaf 20.00 uur. Onder het genot van een drankje en een hapje wordt het een feestelijk gebeuren.

Ons adres: Lotbroekerweg 45, 6433 HZ Hoensbroek.

In plaats van kaarten

†

Met grote droefheid, doch ook met grote dankbaarheid jegens O.L. Heer hem als lieve man, zorgzame vader, schoonvader, grootvader, overgrootvader, broer, zwager, oom en neef te hebben gehad, geven wij kennis dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten

Hein Van den Broek

echtgenoot van

Catharina Ummels

op de leeftijd van 78 jaar.

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: Catharina Van den Broek-Ummels
Hoensbroek: Tiny en Jan van Dusseldorp-Van den Broek
Hoensbroek: Ton en Truus Van den Broek-[illegible]
Hoensbroek: Finy en Math Gerits-Van den Broek
Asten: Hein en Joke Van den Broek-van Lieshout
Hoensbroek: Jos en Tiny Van den Broek-van den Bosch
Geldrop: Truily [illegible]
De klein- en achterkleinkinderen
Familie Van den Broek
Familie Ummels

24 september 1993
Prof. van 't Hoffstraat 18, 6431 VB Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 29 september om 11.00 uur in de St. Josephkerk te Hoensbroek-Passart, gevolgd door de crematie te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Maandag a.s. om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 17.30 tot 18.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.

Enige en algemene kennisgeving

†

Wij zijn verdrietig om het heengaan van onze tante

Maria Wijers

geboren 14 september 1902 te Roermond en overleden 21 september 1993 in de Lückerheidekliniek te Kerkrade.

Wij zullen ons haar blijven herinneren zoals zij was [illegible]

[illegible]: [illegible] Wijers
[illegible] Wijers-Krebels
Heerlen: Jo Wijers
[illegible] Wijers-Velsic

Corr.adres: [illegible]
[illegible]

Wij hebben haar in alle stilte begraven op de begraafplaats in [illegible].

---

†

Dankbaar dat hem verder lijden bespaard is gebleven, maar intens verdrietig dat wij hem moeten missen, delen wij u mede dat zacht en onverwacht van ons is heengegaan mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Oscar Schuitmaker

echtgenoot van

Finy Somers

Hij overleed in de leeftijd van [illegible] jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: [illegible]
[illegible]

[illegible] Kerkrade, [illegible] september 1993

[illegible]

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Niet mijn wil
maar Uw wil geschiede.

Verdrietig, maar in het besef dat hem de rust is gegeven en dankbaar voor zijn liefdevolle zorg, hebben wij afscheid genomen van mijn lieve man, onze broer, schoonbroer, oom, neef en vriend

Piet Grond

Hij overleed, gesterkt door de h. sacramenten, op de leeftijd van 59 jaar.

In dankbare herinnering:
Heerlen-Welten: José Grond-Haan
Familie Grond
Familie Haan

23 september 1993
Klaverstraat 18, 6419 XV Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 28 september om 11.00 uur in de St. Martinuskerk te Welten, waarna aansluitend de begrafenis plaatsvindt op het r.k. kerkhof aldaar.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Rozenkransgebed, met aansluitend avondmis, op maandag 27 september in voornoemde kerk om 18.40 uur.

Piet is opgebaard in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen. Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks tussen 16.00 en 17.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Langs deze weg wil ik mijn dank uitspreken aan de h. doktoren en verplegend personeel afd. 4 West van het De Weverziekenhuis te Heerlen voor de zeer goede verzorging van mijn man

Piet Grond

José Grond-Haan

---

†

Bedroefd, maar dankbaar dat haar verder lijden bespaard is gebleven, delen wij u mede, dat wij afscheid moesten nemen van [illegible] vrouw, onze zorgzame moeder, [illegible], oma, zus, schoonzus, tante en [illegible]

Netta Lindelauff

weduwe van

Piet Theunissen

echtgenote van

Sjef [illegible]

Zij overleed, na een [illegible] gesterkt door de h. sacramenten, [illegible] van 86 jaar.

Voerendaal: [illegible]
[illegible]

22 september 1993
[illegible]

De plechtige [illegible] zal worden gehouden op [illegible] uur in de parochiekerk [illegible] Voerendaal, waarna aansluitend [illegible] algemene begraafplaats aldaar.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren, achter in de kerk, vanaf 10.30 uur.

Avondwake ter intentie van haar maandagavond om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Netta is opgebaard in de rouwkamer van de begrafenis- en crematievereniging Voerendaal, Kerkplein 43, Voerendaal, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur. Zondag van 11.00 tot 12.00 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Dankbaar voor hetgeen zij voor ons betekend heeft, nam God heden tot Zich, voorzien van de h. sacramenten der stervenden, in de leeftijd van [illegible] jaar, na een langdurige ziekte, mijn dierbare vrouw, onze goede moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, schoonzus, tante en nicht

Maria Christina Voncken

echtgenote van

Andreas Kaenen

In dankbare herinnering:
Gulpen: A. Kaenen
Landgraaf: M. Niessen-Kaenen
J. Niessen
Kerkrade-West: † H. Kaenen
R. Kaenen-[illegible]
Simpelveld: J. Kaenen
T. Kaenen-[illegible]
Heerlen: W. [illegible]
T. [illegible]
Gulpen: P. Kaenen
M. Kaenen-[illegible]
Simpelveld: T. [illegible]-Kaenen
K. [illegible]
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Voncken
Familie Kaenen

Heerlen, 24 september 1993
Corr.adres: Bruinstraat 137
6369 XD Simpelveld

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 29 september om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Simpelveld, [illegible] gevolgd door de crematie in het crematorium te Imstenrade-Heerlen.

Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.

Dinsdagavond om 19.00 uur zal mede ter intentie van de overledene een h. mis worden opgedragen in voornoemde parochiekerk.

---

dankbaar voor het vele goede dat zij ons tijdens haar leven heeft gegeven, is heden, na een liefdevolle verpleging op afd. 7 van het maaslandziekenhuis te sittard, van ons heengegaan, in de leeftijd van 81 jaar, voorzien van het h. oliesel, onze zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

bets dirkx

echtgenote van wijlen

jacques peters

echt: ton peters
els peters-körvers
jack en linda
jos en astrid
liane
geleen: corry smeets-peters
jan smeets
maurice en denise
sittard: riny pernot-peters
pierre pernot †
theo en petra
bart en natascha
familie dirkx
familie peters

6127 bx grevenbicht, 24 september 1993
achter de kruiskapel 31

de plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 28 september om 10.30 uur in de st. catharinakerk te grevenbicht.

gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

maandag om 18.15 uur wordt de avondwake gehouden in voornoemde kerk.

gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur in het mortuarium van het maaslandziekenhuis te sittard.

---

†

Moedig gestreden, maar dankbaar voor de vele mooie dingen waarvan hij in dit leven heeft mogen genieten, en geheel vol overgave aan de Heer, heeft na een leven van hard werken afscheid moeten nemen mijn lieve man, onze [illegible], schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Leo Frohn

echtgenoot van

Gerti Crumbach

Hij overleed in de leeftijd van [illegible] jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Kerkrade: G. Frohn-Crumbach
Kerkrade: Annemie Verheule-Frohn
Frans Verheule
Rianne, Bas
Brunssum: Rika Swendrowski-Frohn
Wiel Swendrowski
Familie Frohn
Familie Crumbach

6461 VS Kerkrade, 23 september 1993
[illegible]

De plechtige uitvaartdienst, waarvoor wij u beleefd uitnodigen, zal gehouden worden op dinsdag 28 september a.s. om [illegible] uur in de parochiekerk van de H. Catharina [illegible].

Aansluitend zal de crematieplechtigheid plaatsvinden in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Samenkomst in de kerk. [illegible]

De avondmis tot intentie van de dierbare overledene is op maandag 27 september om [illegible] uur in voornoemde parochiekerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van het mortuarium Schifferheide van Lindeman Uitvaartcentra, Schifferheidestraat 7 te Kerkrade-West. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Voor vervoer kerk-crematorium v.v. is gezorgd.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

In de overlijdensadvertentie stond Maria Van den Heuvel. Dit moet zijn

Maria Van den Heuvel-Gielkens

Dankbetuiging

Het is ons niet mogelijk om iedereen persoonlijk te bedanken voor de belangstelling, het medeleven, de bloemen en de vele condoleances die wij van u mochten ontvangen tijdens de ziekte, na het overlijden en bij de begrafenis van mijn fijne man, vader, schoonvader en opa

Zef Orbons

De zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 3 oktober om 11.00 uur in de parochiekerk te Amstenrade.

Familie Orbons

Graag wil ik u danken voor uw belangstelling en goede wensen tijdens mijn ziekenhuisopname.

M.M. Orbons-de Vries
De Gyselaar 30, Amstenrade.

Dankbetuiging

†

Afscheid nemen doet pijn. Uw grote steun, uw overweldigende belangstelling en medewerking [illegible], de vele bloemen, [illegible] persoonlijke [illegible] en woorden van troost getuigen van waardering voor onze dierbare moeder, schoonmoeder, lieve oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Annie Crombag-Becker

Zij hebben deze pijn echter verzacht. Hiervoor onze oprechte dank.

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 3 oktober [illegible] om 11.30 uur in de parochiekerk van de H.H. Nicolaas en Barbara te Valkenburg.

Kinderen en kleinkinderen

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat, op 80-jarige leeftijd, onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, broer, zwager, oom en neef

Charel Leenderd (Leng) Brugman

echtgenoot van

Theresia Elisabeth (Trees) van Domburg

Heerlen: T.E. Brugman-van Domburg
Colombia: [illegible]
[illegible]
Brunssum: [illegible]
[illegible]
Familie Brugman
Familie Van Domburg

6418 [illegible] Heerlen, [illegible] september 1993
Heristraat 3[illegible]

De [illegible] zal worden gehouden op dinsdag [illegible] september om [illegible] in de parochiekerk H. Joseph te Heerlerbaan, Heerlen, waarna om [illegible] uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Overtuigd van uw medeleven, is er geen condoleren.

In de h. mis van zondag om 11.00 uur in voornoemde kerk, zal de dierbare overledene worden herdacht.

Wij u indien wij zijn vergeten u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Woorden zijn nog niet te vinden.
Het verdriet zal nog [illegible]
Nog [illegible]
[illegible]
[illegible]

Hij zal altijd in ons hart verder leven, mijn lieve man, onze vader en zoon

Lou Reuvers

Hartverwarmend door de volle kerk, de prachtige bloemen en de mooie mis. Daar het onmogelijk is u allen persoonlijk te bedanken, willen wij dit op deze manier doen. Hartelijk dank voor uw medeleven, de persoonlijke en schriftelijke condoléances.

Familie Reuvers
Familie Potten

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden heden, zaterdag 25 september, om 18.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Waubach.

---

† Elise Tercafs, 86 jaar, weduwe van Jeng Huynen, Breusterstraat 36, Eijsden. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 27 september om 14.00 uur in de parochiekerk van St.-Martinus te Breust-Eijsden.

† Frits Habets, 78 jaar, echtgenoot van Anna Olivier. Corr.adres: Celebesstraat 10, Maastricht. De uitvaartdienst heeft in besloten familiekring plaatsgevonden.

---

† Theresia Leenders, 87 jaar, weduwe van Emanuel Panis. Corr.adres: Bankastraat 8, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 27 september om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Theresia te Maastricht.

---

† Karel Slabbers, 81 jaar, echtgenoot van Corrie van Elmpt, Hoofdstraat 25, 6049 EA Herten. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden maandag 27 september om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Michael te Herten.

† Helena Stockbroeks, 91 jaar, weduwe van Johannes de Baar, Terpstraat 3, 6019 CD Wessem. De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden dinsdag 28 september om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Medardus te Wessem.

---

†

Bedroefd, maar ook dankbaar voor hetgeen hij voor ons heeft be[illegible]kend, geven wij kennis van het overlijden van onze lieve broer, zw[illegible]ger en oom

mr. P.M.M.C. Palmen

oud-directeur van het N.C.I.V.
ridder in de Orde van Oranje-Nassau

Geboren te Heerlen op 17 november 1916.
Overleden te Heerlen op 22 september 1993.

Namens de familie:
T. Huijdts-Palmen
J. Huijdts

22 september 1993
Johannes XXIII-singel 35, 6416 GE Heerlen

De gezongen h. mis van requiem wordt opgedragen op woensdag [illegible] september om 10.30 uur in de dekenale St. Pancratiuskerk, waar[illegible] bijzetting in de crypte van de Abdij S. Benedictusberg te Mameli[illegible] Vaals.

Gelegenheid tot schriftelijke condoléance van 10.00 uur af in de S[illegible] Pancratiuskerk.

Vigiliedienst op dinsdag 28 september om 18.30 uur in de kapel v[illegible] Huize Douvenrade.

---

†

Nooit klagend, nooit vragend,
zijn lasten in stilte dragend,
zijn handen hebben voor mij gewerkt,
zijn hart heeft voor mij geklopt,
zijn ogen hebben mij tot het laatst gezo[illegible]

Na een langdurig, maar met geduld gedr[illegible] lijden, is op 24 september, voorzien van h[illegible] sacrament der stervenden, in de leeftijd va[illegible] jaar, van ons heengegaan mijn lieve man, br[illegible] schoonbroer, oom en neef

Harrie Senden

echtgenoot van

Jo Huynen

peetoom van

Jolanda en Petra

De plechtige eucharistieviering, gevolgd [illegible] de begrafenis, zal gehouden worden op din[illegible] 28 september a.s. om 11.00 uur in de paroc[illegible] kerk te Ubachsberg.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven [illegible] geen condoleren.

[illegible]avond om 18.45 uur wordt de ro[illegible] [illegible] overledene gebeden.

[illegible] opgebaard in de rouwkamer van [illegible] crematievereniging Voeren[illegible] [illegible]43, Voerendaal, alwaar gelegenh[illegible] [illegible] dagelijks van 18.30 tot 1[illegible] [illegible] van 11.00 tot 12.00 uur.

[illegible] kennisgeving mochten ontvang[illegible] annonce als zodanig te willen [illegible]

J. Senden-Huynen
[illegible]ardsweg 15, 6367 KE Ubachsb[illegible]

---

†

[illegible] grote droefheid, maar dankbaar v[illegible] [illegible] betekend, de[illegible] wij u mede dat heden van ons is heengeg[illegible] voorzien van de h.h. sacramenten, onze va[illegible] schoonvader en opa

Peter Konigs

op de leeftijd van 83 jaar.

In dankbare herinnering:
Sjef en Elly
Konigs-[illegible]
Nicole-René

[illegible] september 1993,
[illegible] 84,
[illegible]

De [illegible] uitvaartdienst zal plaatshebben [illegible] september om 11.30 uur in de H. [illegible], gevolgd door de begrafenis [illegible] Daelderveld.

[illegible] in de kerk, alwaar gelegenheid [illegible] condoleren.

[illegible] om 19.00 uur avondwake in v[illegible]

U kunt afscheid nemen in een der rouwka[illegible] van De Universele, Hoofdstraat 160, Ho[illegible] broek; bezoekgelegenheid dagelijks van 1[illegible] tot 19.00 uur, zondag alleen van 14.00 tot 1[illegible] uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvang[illegible] gelieven deze annonce als zodanig te besch[illegible] wen.

Voor het opgeven van familieberichten vo[illegible] de krant van maandag, bestaat gelegenhe[illegible] op zondagmiddag tussen 15.00 en 16.00 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

Drukker VNU/De Boer schrapt duizend banen

Van onze redactie economie

AMSTERDAM – Roto Smeets De Boer, de fusiecombinatie van de drukkers De Boer Boekhoven en VNU Grafische Industrie, heeft bekendgemaakt in vier jaar 1000 van de 4100 arbeidsplaatsen te willen schrappen. Dat zijn er ongeveer 150 meer dan verwacht. De nieuwe onderneming zal wellicht nog de drukkerijen van ISO in Weert, Boekhoven-Bosch in Utrecht en SOB in Den Bosch saneren.

In het plaatsingsbericht van De Boer Boekhoven, uitgebracht vanwege de overname van VNU Grafische Industrie, blijkt dat de nieuwe groep 50 miljoen gulden opzij heeft gelegd voor de personeelsinkrimping. Niet duidelijk is of de reorganisaties gepaard gaan met ontslagen. Roto Smeets De Boer wil de afvloeiing zo veel mogelijk via natuurlijk verloop laten geschieden.

De fusie is ontstaan door de grote overcapaciteit in de grafische industrie in Nederland. Het nieuwe, samengevoegde bedrijf verwacht niet dat die situatie de komende jaren zal verbeteren. Daarom heeft het gekozen voor een vlucht naar voren. Roto Smeets de Boer wordt met een jaaromzet van 1,2 miljard gulden en ruimn 4000 werknemers één van de grote onafhankelijke grafische concerns in Europa en veruit de grootste van Nederland.

Over het verwachte jaarresultaat in 1993 durft de raad van bestuur nog geen voorspellingen te doen. In 1992 verdienden de fuserende ondernemingen samen ruim 9 miljoen gulden op een omzet van 1,17 miljard. Er wordt uitgegaan van een positief resultaat, ondanks alle met de fusie samenhangende kosten.

In Limburg heeft Roto Smeets de Boer naast de genoemde plaatsen bedrijven in Beek (De Nieuwe Mijnstreek) en Roermond (Van der Marck). Het bedrijf drukt onder meer telefoonboeken, omroepbladen, postcodeboeken, week- en maandbladen en catalogi.

Protest tegen uitbreiding KNP zonder succes

DEN HAAG/MAASTRICHT – KNP Fine Paper mag beginnen met de bouw van een nieuwe warmte-krachtcentrale. De Stichting Milieucentrum Maastricht probeerde de komst van de nieuwe centrale via een rechtszaak bij de Raad van State tegen te houden. Maar gisteren werd bekend dat ze de zaak verloren heeft.

Voor KNP is het een opluchting dat de bouw door kan gaan, want vertraging zou betekenen dat het bedrijf een subsidie van vele miljoenen misloopt.

De Stichting Milieucentrum vocht de milieuvergunningen voor de centrale aan, omdat ze gevaar ziet voor de volksgezondheid en het milieu. De nieuwe centrale zal volgens haar veel kooldioxide en stikstofoxide uitstoten. Dat zijn stoffen die bijdragen aan het broeikaseffect en verzuring van de bodem. Verder zou de centrale voor lawaai in de woonomgeving zorgen.

De provincie zei maandag tijdens de behandeling van deze zaak bij de Raad van State in Den Haag dat de centrale juist een vooruitgang betekent. Ze zal een oude, meer vervuilende gasturbine van KNP vervangen. Ook de vrees voor lawaai is volgens de provincie ongegrond. In de vergunningen voor de centrale zouden voldoende voorschriften zijn opgenomen om de omwonenden te beschermen tegen lawaai-overlast.

De nieuwe centrale moet de papierfabriek vanaf 1995 voorzien van elektriciteit en warmte.

Informatiemarkt over gezondheid ouderen

DOOR STEP VAESSEN

HEERLEN – „Ouderen zitten vaak de hele dag op de bank zonder dat ze beseffen dat zo hun gewrichten eerder slijten. In hun huiskamer liggen losse tapijtjes die een bron van ellende kunnen zijn als ze daarover uitglijden. En dan het verkeerde medicijngebruik, sommige mensen slikken alles door elkaar of houden zich niet aan de voorschriften. Ze beseffen niet dat ze zichzelf vergiftigen."

De artsen Anke Pisters en Ruud Bleylevens van de GGD Oostelijk Zuid-Limburg kennen genoeg voorbeelden van ouderen die zo onnodig letsel oplopen. „Ze komen veel te vroeg in een ziekenhuis of verpleegkliniek terecht." Mensen moeten gezonder ouder worden, vindt de GGD. Met dit thema start ze een campagne die dinsdag en woensdag ingeluid wordt met een informatiemarkt in de Heerlense Stadsschouwburg.

Gezond ouder worden, langer zelfstandig blijven, dat klinkt als het bekende bezuinigingsdeuntje. Bejaardenoorden zitten vol, verpleegklinieken kampen met wachtlijsten terwijl er steeds meer personeel moet verdwijnen. Logisch dat ouderen langer zelfstandig moeten blijven, ze kunnen eenvoudigweg nergens anders naartoe.

„Ja, het heeft natuurlijk ook met bezuinigingen te maken," vertelt Frans Klaassen, hoofd van de afdeling algemene gezondheidszorg van de GGD. „Het Rijksbeleid is er niet op gericht om in bestaande voorzieningen geld te stoppen. Ze zien veel meer in tussenvoorzieningen. En daar gaat het in de toekomst ook naartoe," aldus Klaassen.

In geen enkele regio in ons land wonen zoveel ouderen als in Oostelijk Zuid-Limburg. Hoe dat komt weet de GGD niet. Vooral de groep tussen 55 en 65 jaar groeit sterk. En juist deze ouderen zijn volgens de GGD nog heel goed in staat om zelfstandig te wonen, mits ze onder ogen zien dat ze toch een dagje ouder worden. „We willen ze geen angst aanjagen, maar ze moeten er wel rekening mee houden dat sommige dingen gewoon niet meer zo gemakkelijk gaan," meent Klaasen. „Ze moeten kritisch leren kijken naar dingen in huis die gevaarlijk zijn maar die snel verholpen kunnen worden."

Een ander belangrijk punt is dat ouderen volgens hem af moeten van het idee dat ze naar het bejaardenhuis moeten als ze de zestig ruim zijn gepasseerd. „Het is voor veel mensen een logische stap, maar in de praktijk is die stap helemaal niet zo vanzelfsprekend meer."

Zorg op maat, is de toverspreuk. Maaltijdvoorzieningen voor mensen die niet meer zelf kunnen koken, de belbus voor ouderen die moeilijk gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Seniorenflats waar ouderen bij elkaar wonen zonder dat ze intensieve zorg nodig hebben.

Maar werken al deze voorzieningen wel? „Dat is heel erg persoonlijk," vertelt arts Anke Pisters. „Sommige mensen vinden het heerlijk als hun warme hap elke dag verzorgd wordt of als ze thuis worden opgehaald. Maar het grootste probleem van veel ouderen is toch de eenzaamheid. Een partner die weggevallen is of dement is geworden. Deze mensen zien een bejaardenhuis als een oplossing, omdat daar bekenden wonen waar ze mee op kunnen trekken. Voor hen betekent een bejaardenhuis echt gezelligheid."

Dat een seniorenflat, waar mensen zelfstandig wonen, voor deze mensen ook niet echt de oplossing is, blijkt uit een voorbeeld van Pisters. „Ik ken drie vrouwen in een seniorenflat die alle drie kampen met eenzaamheid. Ze wonen nota bene naast elkaar, maar ze hebben helemaal geen contact. Hun eenzaamheid zou zo gemakkelijk verholpen kunnen worden, maar zo werkt het in de praktijk blijkbaar niet," aldus Pisters.

„Vooral oudere vrouwen hebben problemen met het leggen van contacten," vult Bleylevens aan. „Ze hebben vroeger altijd het huishouden gedaan, ze zijn niet gewend om zich buitenshuis te presenteren."

Toch kunnen deze tussenvoorzieningen heel nuttig zijn voor ouderen, menen de artsen. „Mensen weten heel vaak niet wat de mogelijkheden zijn. Tijdens de informatiemarkt komt het hele scala aan bod. Ook de huishoudelijke tips. Je gelukkig voelen heeft namelijk sterk te maken met hoe je je lichamelijk voelt. Als je last hebt van je gewrichten omdat je te veel zit, is zoiets gemakkelijk te verhelpen," aldus Pisters.

De informatiemarkt is dinsdag en woensdag in de Heerlense Stadsschouwburg. Dinsdag om tien uur is de opening.

PvdA-fractie woest op CDA: 'Hier rijdt de lobbykar'

Volksopera splijt Staten

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Na een opnieuw venijnig en emotioneel verlopen debat, lijken Provinciale en Gedeputeerde Staten eindelijk aan te sturen op een compromis in de hoog opgelopen 'subsidie-affaire' rond de Nederlandse Volksopera in Maastricht. Voor het gisteren echter zover was, werd CDA-fractievoorzitter Jan Ruth door zijn D66-collega Rob van der Heijden en PvdA-fractieleider Odile Wolfs vierkant beschuldigd van het ongegeneerd berijden van de 'lobbykar'.

Dat het CDA met hulp van oppositiefractie PNL wederom verrassend zwaar geschut had ingezet, toonde PvdA-gedeputeerde Ger Kockelkorn zich bereid om te praten over een hogere en ook 'vastere' provinciale bijdrage aan het operagezelschap. Voor de vuist weg opperde de cultuurdeputé de mogelijkheid om de Volksopera (NVO) vanaf 1994 eens in de twee jaar een ton subsidie te verlenen. Het andere jaar zou met name 'concurrent' Orpheus in Roermond dan kunnen rekenen op eenzelfde bedrag.

Op grond van de bestaande regeling 'Ondersteuning Vokale Kunst' moet de NVO nu nog van jaar tot jaar afwachten hoe hoog de bijdrage van de provincie uitvalt. Voor dit jaar hebben GS die vastgesteld op dertig mille. Zelf had VNO een 'dringend' subsidieverzoek ingediend ter hoogte van 375.000 gulden voor een periode van drie jaar. Afgelopen voorjaar werd de aanvraag teruggeschroefd tot 230.000 gulden. Maar ook aan deze concessie had het college geen enkele boodschap, mede op aanraden van de provinciale Adviescommissie Vokale Kunst.

Tot opperste irritatie van de fractiewoordvoerders van PvdA, GroenLinks en D66, weigerde CDA'er Ruth zich daarbij neer te leggen. „Dit heeft alles weg van een strijd tussen apostelen en democraten. Er zijn al heel wat uitstekende initiatieven in deze provincie om zeep geholpen, daar zullen we nu toch eindelijk vanaf moeten. Deze deputé heeft te eenzijdige aandacht voor prestigieuze opera (Ruth bedoelt Opera Zuid, red.), en te weinig voor opera van eigen bodem. De Volksopera beschikt over ruim voldoende kwaliteit en kan nog véél meer, maar het ontbreekt nog aan één ding: financiële ondersteuning. De regeling waar zij nu op stuit, is een regelrechte wurgconstructie."

Ruth's visie werd door PNL-er Peter Boudewijn hartgrondig onderschreven. Hij pleitte dan ook vurig voor een vaste jaarlijkse bijdrage van de provincie.

„Dit riekt naar verkiezingstijd. Volkomen in strijd met de bestaande regels, die wij nota bene als Staten zelf hebben vastgesteld. Hier heeft dus duidelijk iemand de lobbykar gevonden. Een schandalige zaak," brieste PvdA-aanvoerster Odile Wolfs. D66-er Rob van der Heijden liet zich in soortgelijke bewoordingen uit: „Meneer Ruth, lobbyisten krijgen bij u kennelijk alle kans. Ze zullen u weer weten te vinden."

Geconfronteerd met een nipte Statenmeerderheid, besloot Kockelkorn uiteindelijk wijselijk om de almaar wranger smakende wijn aan te lengen met een flinke kan water. „De Staten zijn ons heilig. Als zij wensen terug te komen op een eerder genomen besluit, dan kan dat. Maar dan wél graag helder. Maar één ding is duidelijk: we zullen nooit aan de bedragen komen die de Volksopera vraagt."

Opera Zuid na '96 in gevaar

MAASTRICHT – De toekomst van Opera Zuid is opnieuw in gevaar. Nieuwe bezuinigingen van het departement van WVC hebben tot gevolg dat het voortbestaan van Opera Zuid na 1996 allerminst verzekerd is. Die onheilsbloemde waarschuwing liet PvdA-gedeputeerde Ger Kockelkorn gisteren horen in de vaste statencommissie voor cultuur.

De gedeputeerde wees bovendien op de nog altijd aanwezige problemen rond de door minister d'Ancona opgelegde co-financiering van Opera Zuid door de lagere overheden in Zuid-Nederland. Omdat de gemeente Eindhoven categorisch elke bijdrage weigert, weet de 'regio' de vereiste 1,5 miljoen gulden per jaar niet bijeen te brengen. Over die kwestie wordt momenteel achter de schermen druk onderhandeld, zo bevestigde Kockelkorn.

Om 'stategische redenen' deed de gedeputeerde er voor het overige het zwijgen toe. „In het belang van de zaak is het beter dat het voorlopig mistig blijft," was het enige dat hij nog kwijt wilde.

Nederlanders bij vechtpartij Hasselt

HASSELT – Vier Nederlandse discotheekbezoekers zijn vrijdagochtend betrokken geweest bij een vechtpartij in disco The Ritz in Hasselt. Het handgemeen ontstond nadat de eigenaar en de portier van de discotheek de vier Nederlanders hadden buitengezet. Die begonnen toen met bierglazen de ruiten in te gooien. In de daarop volgende scherming zouden volgens ooggetuigen drie schoten gelost zijn. Twee personen liepen tijdens het incident verwondingen op. De politie van Hasselt onderzoekt de vechtpartij.

WVC bezorgd over Belgische verloskundigen

KERKRADE – De komst van in België opgeleide verloskundigen naar Nederland baart het ministerie van WVC grote zorgen. De Belgische opleiding vertoont tekortkomingen die het functioneren als volledig zelfstandig verloskundige in Nederland niet echt verantwoord maken.

Dat zei J.M. van der Klauw, hoofd van de hoofdafdeling beroepsbeoefening en opleidingen gezondheidszorg van het ministerie van WVC, vrijdag bij de opening van het nieuwe gebouw van de Katholieke Vroedvrouwenschool in Kerkrade.

De opleiding tot verloskundige in Nederland op een bijzonder hoog peil en mag toonaangevend worden genoemd voor heel Europa, aldus Van der Klauw. Als gevolg van de EG-richtlijnen kunnen in België opgeleide verloskundigen toelaten. De instroom van deze groep is aanzienlijk en leidt tot een ongewenste situatie.

Nederland kent een driejarige en binnenkort vierjarige opleiding tot verloskundige. In België kunnen verpleegkundigen binnen een jaar worden opgeleid. Ook Nederlanders gaan naar België om snel het diploma verloskundige te halen en in eigen land aan de slag te gaan.

Politie vecht met junks

● *Nadat versterking is aangerukt, rekent de Maastrichtse politie een agressieve verslaafde in.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Agenten slaags met vijftig verslaafden

MAASTRICHT – Ongeveer vijftig verslaafden zijn gisteren in opstand gekomen tegen twee agenten die een verslaafde man wilden aanhouden. De agenten gebruikten de wapenstok om zich de verslaafden van het lijf te houden, één agent trok zijn dienstpistool en dreigde daarmee te schieten.

Het tumult onstond toen de twee agenten te voet in het 'junkenparkje', gelegen langs de Maas in Wyck in Maastricht, controleerden op overtreding van de Opiumwet.

Toen de agenten een man die desgevraagd enkele bolletjes heroïne aan hem had afgegeven, wilden aanhouden, reageerde die furieus.

Toen de agenten de handboeien aanlegden, wist de man weg te rennen. Een van beide agenten wist de man kort daarop opnieuw in te rekenen, waarna de andere verslaafden zich met de aanhouding gingen bemoeien. De twee agenten gebruikten daarop de wapenstok en één van hen trok zijn pistool. Tevens werd versterking opgeroepen. Toen de aangehouden man andermaal wist te ontkomen en de agenten hem weer narenden, zette de hele groep verslaafden de achtervolging in op de agenten. Daarbij werd met een fles naar de agenten gegooid.

Dank zij de inmiddels gearriveerde versterking van de politie konden uiteindelijk de 40-jarige flessengooier en de ontsnapte verslaafde alsnog worden aangehouden. Hij bleek in het bezit van nog twintig gram heroïne en drie gram cocaïne.

Nieuwe arrestaties in grote drugszaak

ROERMOND – De politie heeft in de omvangrijke drugszaak waarin op 17 augustus op 24 plaatsen in het land huiszoekingen werden verricht, weer enkele aanhoudingen verricht en een hoeveelheid goederen in beslag genomen.

Vier mensen zijn gearresteerd, twee mannen met de Turkse nationaliteit, een 56-jarige Venlonaar en een 41-jarige Helmondenaar. Tijdens een van de huiszoekingen in Eindhoven meldden zich twee mannen van 37 jaar oud uit Amersfoort bij het pand.

Toen ze kenbaar maakten dat ze een hoeveelheid soft-drugs kwamen afleveren, werden ze ter plekke aangehouden. In het voertuig van het duo werd vijftig kilo soft-drugs aangetroffen. De werden inbeslaggenomen. In het pand waar huiszoeking werd verricht is een 45-jarige Eindhovenaar aangehouden.

Huurovereenkomst met Thermae Valkenburg

Herstelweekeinden Nijmeegs ziekenhuis

NIJMEGEN/VALKENBURG – Het Nijmeegse Canisius Wilhelmina Ziekenhuis (CWZ) gaat herstelweekeinden aanbieden en organiseren. Zorgverzekeraar VGZ, één van de grootste in Nederland, heeft zich bereid verklaard deze weekeinden in een hotel in het kuurcentrum Sanadome, dat naast het nieuwbouwcomplex van het CWZ komt, te vergoeden.

Dat heeft economisch directeur dr. H. van Essen van het CWZ gistermorgen in Nijmegen gezegd bij de ondertekening van de huurovereenkomst voor de grond met Thermae Development Compagnie (TDC) in Valkenburg, ontwikkelaar van Sanadome en eigenaar van Thermae 2000.

Het tachtig miljoen kostende kuurcomplex Sanadome zal uit vier onderdelen gaan bestaan. Naast thermaalbaden en therapieruimten waar ook mensen zonder medische indicatie gebruik van kunnen maken, worden er aparte afdelingen voor medische onderzoeken en keuringen en een gespecialiseerde sportschool gebouwd. Ook krijgt Sanadome 84 hotelkamers in het zogenoemde Sanatel. In dit hotel wil het CWZ, waarmee Sanadome nauwe banden gaat onderhouden, de herstelweekeinden realiseren.

Herstelweekeinden, die volgens Van Essen overigens ook door de week kunnen plaatsvinden, zijn bedoeld voor ziekenhuispatiënten die eigenlijk beter zijn maar de drukte van de thuissituatie nog niet aankunnen. Ook patiënten die niet meer behandeld worden maar nog onder controle moeten blijven zouden in aanmerking kunnen komen voor een herstelperiode in Sanatel.

„Iedereen is nog altijd verzekerd voor een verblijf in een rustoord of een sanatorium, maar die instellingen bestaan eigenlijk niet meer. Uit dat oogpunt is een herstelweekeinde in een hotel bekostigd worden, wat verzekeraar VGZ ook van plan is. Het is een veel goedkopere oplossing dan patiënten voor de zekerheid nog een paar dagen in het ziekenhuis te houden. Voor de patiënt zelf biedt zo'n hotelverblijf aansluitend aan een opname de ideale mogelijkheid om op te komen," aldus Van Essen.

Vrouwenbeweging Limburg herdacht

ROERMOND – Stichting Provinciaal Emancipatiewerk Limburg (Spel) presenteert donderdag de documentaire 'Emancipatie in Limburg, een impressie van de vrouwenbeweging'. Spel herdenkt hiermee de tweede feministische golf in Nederland, die 25 jaar geleden begon. De documentaire laat zien wat die 25 jaar hebben opgeleverd. De film wordt vertoond in de foyer van het Cultureel Centrum de Oranjerie in Roermond.

Raad van State bepaalt lot oude stort Berg

BERG EN TERBLIJT – De Raad van State zal een uitspraak moeten doen in het conflict tussen de provincie en het Samenwerkingsverband Vuilverwijdering Zuidelijk Zuid-Limburg (VZZL) over het stort Langen Akker in Berg en Terblijt. Het stort is al geruime tijd gesloten. De gemeenten Maastricht, Meerssen, Valkenburg, Margraten en Eijsden moeten voor de afwerking zorgen. Dat kost de gemeenten zeventien miljoen gulden.

Er is echter onenigheid ontstaan over het afwerkplan. De provincie heeft het plan afgewezen. Er moet volgens het provinciaal bestuur een dubbele afdeklaag komen, maar dat maakt de hele operatie stukken duurder. Het VZZL deelt de zienswijze van de provincie niet en heeft nu de Raad van State gevraagd een uitspraak te doen in het conflict.

Dat blijkt uit antwoorden van Gedeputeerde Staten aan de Statenleden Martin Eurlings en Jan Niesten, beiden van het CDA.

De Statenleden maken zich zorgen over het stort. Ze vinden dat het allemaal erg lang duurt en vragen zich ook af hoe het komt dat er vrachtwagens vol grond gestort worden.

Uit het antwoord van GS blijkt dat er in de eerste helft van dit jaar 21.000 kubieke meter grond is gestort op de Lange Akker in Berg en Terblijt. Het VZZL ging namelijk gewoon door met voorbereidingen voor de afdichting conform het oorspronkelijke afwerkplan. Er werd vierduizend kubieke meter verontreinigde grond aangevoerd en zeventien duizend kubieke meter schone grond. De vervuilde grond, waarvoor per ton tussen de 30 en 55 gulden aan stortgeld moet worden betaald, wordt onder de afdeklaag van schone grond gestopt.

Toezicht

De NV Sturing Afvalverwijdering Limburg (AVL-Sturing) houdt toezicht op het storten van grond. Maar inmiddels heeft de provincie het VZZL laten weten dat er onmiddellijk gestopt moet worden met deze activiteiten omdat er geen vergunning is.

Het VZZL wenst ook geen vergunning aan te vragen, voordat er een uitspraak is van de Raad van State in deze kwestie.

Gouverneur Van Voorst onthult 'illegale' kunst

SITTARD – Letterlijk met veel klokgelui onthulde gouverneur Van Voorst tot Voorst gistermiddag in Sittard een nieuw kunstwerk ter gelegenheid van de officiële opening van het NS-station.

Het was de eerste keer dat Van Voorst in zijn nieuwe functie naar Sittard kwam, maar de officiële opening had nog een bijzonder tintje: het kunstwerk is er illegaal gebouwd.

De Nederlandse Spoorwegen hadden met opzet geen bouwvergunning aangevraagd, omdat het kunstwerk – een stalen zuil met vier uurwerken – bedoeld was als cadeau voor de gemeente Sittard. Die vergunning moet nog steeds aangevraagd worden, zo bevestigde gisteren een woordvoerder van Sittard. Hij erkende ook dat de bouw daarmee in feite illegaal is. „Het plan was bij de gemeente wel bekend, maar niet bij het college van burgemeester en wethouders."

Hij verwacht dat NS op korte termijn alsnog een vergunning zullen aanvragen. De afgifte zal niet tot problemen leiden, omdat wel de nodige afdelingen bij het ontwerp van het kunstwerk zijn betrokken. Zo hebben bouw- en woningtoezicht en de welstandscommissie zich vooraf een oordeel gevormd over het project van de Rotterdamse kunstenaar Dienand Christe.

Schrijverscongres Euregio Maas-Rijn

MAASTRICHT – Het Akense literatuurbureau in de Euregio Maas-Rijn en de vakgroep Letteren van de faculteit Algemene Wetenschappen van de RL houden zaterdag 6 november in de universiteit van Maastricht een congres voor auteurs in de Euregio. Het initiatief wordt ondersteund door de werkgroep kunst en cultuur van genoemde Euregio. Een eerste congres van schrijvers en schrijfsters vond plaats in Aken in november 1989.

Tijdens het congres in Maastricht wordt vooral aandacht besteed aan de wijze waarop waarop de literatuur in de vier delen van de Euregio wordt gestimuleerd en welke mogelijkheden daartoe zijn. Vier inleiders laten hun licht schijnen over dat onderwerp. Voor Duitsland is dat Wolfram Dorn, de voorzitter van de Duitse schrijversbond. Wie zal spreken namens Nederland en België is nog niet bekend. Daarna volgt een forum onder leiding van prof. dr. Wiel Kusters van de RL.
Literaire groeperingen uit alle delen van de Euregio krijgen tijdens het congres de gelegenheid zich voor te stellen. Daartoe worden een aantal informatiestands ingericht die als een soort contactbeurs gaat functioneren.
Verder zal aanwezig zijn een aantal uitgeverijen met boeken van schrijvers en schrijfsters uit de Euregio of met publikaties die handelen over de Euregio of delen daarvan.
Het congres wordt om 11 uur geopend door dr. Peter Schmidt die voorzitter is van de werkgroep kunst en cultuur in de Euregio Maas-Rijn. Frank Ligtvoet, directeur van het Nederlands Literair Produktie- en Vertalingsfonds in Amsterdam is gevraagd een voordracht te houden over actuele zaken en nieuwe tendensen in de Nederlandse literatuur. Hij zal ook bijzondere aandacht schenken aan vertalingen van Nederlandse literatuur die in het Duits en Frans is verschenen.

Speeltuinen

HEERLEN – Leden van de Provinciale Vereniging voor Speeltuinwerk gaan zaterdag 2 oktober op excursie naar de tuinen in Bokrijk en Pietersheim. Ze kijken speciaal naar de veiligheid van speeltoestellen, omdat uit onderzoek is gebleken dat bijna een derde van de toestellen onveilig is.

Wegafsluiting autosnelweg bij Susteren

SUSTEREN/MAASEIK – In verband met werkzaamheden aan het viaduct over de autosnelweg Maastricht-Eindhoven (A2) zijn een aantal op- en afritten dit weekeinde afgesloten.
Het gaat om de afrit Susteren-Maaseik vanuit de richting Eindhoven, de afrit Roosteren-Maaseik vanuit de richting Maastricht, de oprit naar de A2 richting Maastricht en de provinciale weg Susteren-Maaseik tussen Susteren en Roosteren. De afsluiting duurt tot maandagochtend om zeven uur. Als de weersomstandigheden te slecht zijn, worden de werkzaamheden een week verschoven.

Overvaller muntenhand[...] veroordeel[...]

ROERMOND/ROTTERDAM [...] Rotterdamse rechtbank heef[...] dag de 31-jarige G.V. veroo[...] tot twaalf jaar gevangenisstr[...] rechtbank acht niet alleen be[...] dat de man op 1 december [...] jaar de 24-jarige G.G. Paulett[...] de brievenbus van een flat in [...] sluis heeft neergeschoten, ma[...] verantwoordelijk is voor een [...] val op 23 december vorig jaar [...] eigenaar van muntenhandel 't [...] je in de Neerstraat in Roer[...] Tegen G. was vijftien jaar ge[...]

G.'s raadsman, mr.B. van [...] heeft zijn cliënt aangeraden [...] ger beroep te gaan 'omdat h[...] niet heeft gedaan. Ook die o[...] in Roermond niet', aldus Van [...]

De rechtbank verwierp Van [...] stelling dat de fotoconfro[...] waarbij G. als dader werd aan[...] zen van de overval in Roer[...] niet in orde was. Die voldee[...] gens de rechtbank wel aan de [...] zakelijke eisen.

G. en zijn mededader werden [...] diverse getuigen in Roermo[...] zien op het moment dat zij m[...] buitgemaakte zeer kostbare m[...] in hun auto wegvluchtten.

Pleidooi voor samenwerking universiteiten

HASSELT – Hogescholen en universiteiten in Nederland en België moeten in toenemende mate samenmerken met elkaar en met de industrie om zich staande te kunnen houden in een Europa zonder grenzen. Die boodschap gaf prof.dr. ir. Harry Beckers, voorzitter van de Nederlandse Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid (AWT) zijn gehoor mee tijdens de opening van het academisch jaar van het Limburgs Universitair Centrum in het Belgische Diepenbeek.

Beckers hamerde erop dat kleine landen als België en Nederland provincies worden in een Europa zonder grenzen. Willen hogescholen en universiteiten zich staande houden, dan zullen zij nauwer moeten gaan samenwerken, aldus Beckers.

Volgens de voormalige topman research van Shell blijkt in de praktijk dat universiteiten elkaar vooral in eigen land beconcurreren. Universiteiten en hogescholen moeten meer Europees gaan denken. Net als grote ondernemeningen zouden ze een strategie moeten volgen van allianties met concurrenten die elkaar niet aanvullen maar aanvallen. Vooral in de grensregio's zoals Limburg en Brabant liggen de kansen voor samenwerking voor het grijpen, meent Beckers.

Hij waarschuwde tevens ervoor dat onderwijsinstellingen en overheden zich niet te zeer moeten blindstaren op high-tech-onderzoek, maar ook aandacht moeten blijven besteden aan het beroepsonderwijs dat volgens hem maatschappelijk wordt ondergewaardeerd.

Parketten Limburg handelen de zaken redelijk snel af

Van onze Haagse redacteur

DEN HAAG – De arrondissementen in Maastricht en Roermond scoren redelijk als het gaat om de duur en de trefzekerheid van de afhandeling van misdrijven en overtredingen. De gemiddelde looptijd van een zaak was in 1990 in Maastricht 167 dagen, in Roermond 169. Het gemiddelde bij de negentien parketten in Nederland bedroeg in 1990 188 dagen.

Dat blijkt uit onderzoek van het ministerie van Justitie over de jaren 1987-1990. De onderzoekers beoordelen de algehele prestatie van de Limburgse parketten als licht positief: met een landelijk gemiddelde van 0 scoort Maastricht 0,39 procent en Roermond 0,21 procent positief. Wat het aantal zaken dat op de een of andere manier strafrechtelijk wordt aangedaan, scoren Maastricht en Roermond met respectievelijk 74,2 en 71,8 procent redelijk goed.

De verklaring voor het feit dat sommige parketten beter en sneller werken dan andere, hangt volgens de onderzoekers vooral samen met de grootte van het parket. Kleinere parketten hebben naar verhouding een betere bezetting dan de grote en dat levert betere prestaties op. De officieren van justitie en de andere parketmedewerkers in de kleine parketten kunnen daardoor meer tijd steken in hun zaak.

Zo moest in 1990 iedere parketmedewerker bij het grote parket Amsterdam gemiddeld 258 zaken behandelen; in Maastricht en Roermond waren dat er 'maar' 223 en 177. Amsterdam scoort negatief bij de algehele prestatie; de gemiddelde looptijd van een zaak was daar in 1990 209 dagen. Roermond moet tot de kleinere parketten worden gerekend, Maastricht zit in de middenmoot.

De onderzoekers hebben ook bekeken wat de resultaten van de verschillende parketten zouden zijn als het aantal zaken per medewerker gelijk zou zijn. Dat gecorrigeerde beeld levert voor Roermond ineens een veel ongunstiger cijfer op. De kwalitatieve prestatie wordt dan negatief: ongeveer -0,6 procent. Maastricht daarentegen scoort beter: bijna 1,2 procent positief.

De onderzoekers doen de aanbeveling tot een rechtvaardiger verdeling van de medewerkers over de parketten te komen. De kleinere parketten zouden medewerkers moeten afstaan ten gunste van die in de Randstad. Het ministerie van Justitie heeft overigens al een begin gemaakt met de herverdeling van personeel.

Wetenschapsdag in Maastricht

MAASTRICHT – Het Natuurhistorisch Museum en het Bonnefantenmuseum in Maastricht hebben op 10 oktober, de landelijke Wetenschapsdag, een gezamenlijk programma onder het motto 'Maas en Mens'.

Het programma bestaat uit lezingen, filmvertoningen en een speciale kinderwerkplaats. In het Natuurhistorisch museum kunnen kinderen opgravingen doen en leren hoe ze het opgegraven materiaal moeten ordenen.

Op landelijke Wetenschapsdag kan het grote publiek kennis maken met verschillende musea, sterrenwachten en instellingen. Het landelijk thema is dit jaar 'Overleven'.

De Maastrichtse musea belichten dit thema vanuit de vraag 'hoe overleven het landschap en de sporen van menselijke activiteit in een steeds veranderende samenleving?'.

Kennisoverdracht belangrijk voor beheer van energie

HEERLEN – De ontwikkelingslanden zullen de komende jaren een gerechtvaardigde inhaalmanoeuvre wat energieverbruik maken. Gevoegd bij de groeiende energiebehoefte in de geïndustrialiseerde landen zal dat ertoe leiden dat de nog beschikbare energie- en grondstofvoorraden er bij ongewijzigd beleid nog sneller doorheen gejaagd zullen worden.

Dat stelt de in Kerkrade woonachtige professor dr. Riette van Dam. De nieuwe hoogleraar in de natuurwetenschappen aan de Open Universiteit in Heerlen hield gisteren haar inaugurele rede.
Met het oog op toekomstige generaties moet gestreefd worden naar een meer duurzame ontwikkeling. Dat streven heeft alleen kans van slagen als de hele menselijke bevolking meewerkt. Maar van mensen aan wier primaire levensbehoeften niet wordt voldaan, kun je geen zorgzame houding ten aanzien van de aarde eisen, aldus Van Dam.
Ze wijst op het grote belang van internationale kennisoverdracht bij het streven naar duurzame ontwikkeling. De ontwikkelde en geïndustrialiseerde landen moeten hun kennis op het terrein van natuurwetenschappen en technologie overdragen aan de zich ontwikkelende landen. Bij die kennisoverdracht moet wel respect worden opgebracht voor andere [...] gronden, benadrukt Van Dam.

Politie arreste[...] inbrekersben[...]

MEERSSEN – Een inbrekers[...] van dertien personen uit Maa[...] en omgeving, is door de polit[...] gerold. De bende was actief in[...] tisch heel Zuid-Limburg en pl[...] in wisselende samenstelling [...] 33 inbraken in woningen en t[...] fabrieken. De buit bestond m[...] uit audio- en videoapparatuu[...] ques en juwelen, maar er w[...] ook mountainbikes gestolen.

Eind augustus arresteerde [...] Meerssense politie een 26-[...] Maastrichtenaar en een 30-ja[...] woner van Ulestraten nadat [...] een woning hadden ingeb[...]

Deze arrestatie leidde tot een [...] gaand onderzoek naar een g[...] inbraken in de regio. Da[...] kwam de politie op het spoo[...] nog elf personen die zich op h[...] venpad bevonden. Vier va[...] komen uit Maastricht, één u[...] them, drie uit Valkenburg, tw[...] Meerssen en één uit Margrat[...] leeftijd variëren de verdacht[...] 21 tot 42 jaar.

Van de buit heeft de politie [...] een klein deel kunnen achte[...]

Er wordt nog gezocht naar [...] lers.

Mogelijk toch snel berechting drugsbaronnen

Officier van justitie verwerkt mentale klap

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – Wat een afgemeten en definitieve afrekening met een groep beruchte en voornamelijk brutale drugsbaronnen uit het ZuidLimburgse had moeten worden, werd afgelopen woensdag voor officier van justitie mr.J. Nabben een nachtmerrie.

„Ik ben echt aangeslagen," bekende de toch allerminst als extravert bekend staande vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie direct nadat de rechtbank in Maastricht hem weer niet ontvankelijk verklaarde in zijn vervolging van een groep uiterst sluwe vervaardigers en exporteurs van verdovende middelen.

Gisteren al leek hij de klap te boven en zocht hij met zijn medewerkers naar mogelijkheden nog voor de kerst een nieuwe aanval in te zetten op het gesloten drugsbastion in Zuid-Limburg.

De officier van justitie herstelde zich woensdag na zijn emotionele 'cri de coeur' snel en hield op zijn eigen bekende wijze weer iedereen kortaf op een afstand. „Geen commentaar, de feiten hoort u wel op een nieuwe openbare zitting," is een ingesleten antwoord van een openbare aanklager die toevallig ook persofficier van het arrondissement Maastricht is.

Zijn soms onvriendelijk aandoende terughoudendheid strookt trouwens in het geheel niet met het beeld dat anderen geven van een alleszins aimabele veertiger, die overigens voor de balie in Maastricht al enige tijd de gedoodverfde opvolger van hoofdofficier mr.J. Fransen is.

De uitspraak van de strafkamer onder voorzitterschap van mr.F. Fernhout van de rechtbank wordt door Nabben en de zijnen nu nog niet geheel begrepen. Weliswaar waren er veel dossierstukken en een aantal telefoontaps laat aangeleverd aan de advocaten, maar dat gebeurt in Maastricht wel meer en levert soms slechts een uitstel van behandeling op. Woensdag wilden de rechters plotseling niet verder.

Vice-president mr.J. Huinen van de rechtbank ontkent dat de rechters in Maastricht een soort offensief tegen het Openbaar Ministerie en Nabben persoonlijk in geval van late aanlevering stukken hebben ingezet. „Elke strafkamer neemt onafhankelijk, op basis van de omstandigheden van het moment, zijn beslissing. Daar praten we collegiaal achteraf wel over, maar elk college blijft verantwoordelijk," zegt Huinen.

Meer dan een jaar geleden zorgden gelijksoortige problemen en de openlijke kritiek van rechter Nolet daarop voor een ware functiecarrousel en de belofte dat het beter zou gaan. Volgens advocaten blijft het aanleveren van nagekomen en dikwijls zeer belangrijke processtukken een dagelijks probleem.

nieuwsanalyse

Nabben zelf was gisteren bezig feiten te verzamelen voor de verantwoording naar de instanties in Den Bosch en Den Haag. Hij weet zich gesteund door medewerkers op het parket, die de problemen van een overbelaste organisatie en de tomeloze inzet van een officier van justitie kennen.

Nabben had de zaak tot in de details voorbereid. Domme pech, zoals stagnatie op de repro-afdeling en het ontbreken van een fax-apparaat ter griffie (in oktober komt er een eindelijk een fax, waarmee sneller procesdeelnemers op de hoogte van nieuwe stukken gesteld kunnen worden) hebben zijn gerenommeerde tegenstanders in de kaart gespeeld. Advocaten als Jan Boonen en Theo Hiddema loeren op elke kans om klantjes vrij te krijgen, weet ook Nabben al jaren.

Hij had zich op het moment dat de rechtbank hem terugfloot al maanden – vooraleer op 22 juni op tientallen plaatsen in Limburg leden van de groep werden opgepakt – weer helemaal ingegraven in deze zaak. Gebeten als hij is op onder andere de internationaal voor amfetaminesmokkel gezochte Robbie van L.(48) uit Einighausen, die al sinds zijn ontsnapping uit een Zweedse gevangenis al 1988 steeds opnieuw uit handen van justitie weet te blijven.

● *Officier van justitie J. Nabben*
Foto: FRITS WIDDERHOVEN

Nabben reisde naar Engeland en Duitsland, hield undercover-operaties langdurig tegen het jurisprudentie-licht en gaf zelfs tijdelijk zijn functie als persofficier uit handen. Hij vertoonde zich ook al weken niet meer op zijn parket. Zijn requisitoir stond als een huis voor zogenaamde vormfouten hem de mond snoerden.

„De strijd gaat verder. Nog is niets verloren," heeft Nabben gisteren tegen medewerkers geroepen, want justitie is vastbesloten het miljoenen vergende onderzoek naar 'lieden die mogelijk miljoenen verdienden met verderfelijke stoffen' ongebruikt in de kast te leggen.

Nog voor de Kerstdagen komt Nabben terug in de arena. Tot de tanden bewapend...

Bibliotheekcentrale in beroep tegen verlaging budget

DEN HAAG/LIMBURG – De Stichting Informatie en Bibliotheekcentrale Limburg is bij de Raad van State in beroep gegaan tegen de forse korting op de subsidie door de provincie.

De Bibliotheekcentrale exploiteert drie bibliotheekbussen en levert aan alle bibliotheken in Limburg boeken die daar niet op voorraad zijn. De provincie wil het budget voor de centrale in fasen met dertig procent verlagen. Voor volgend jaar is een verlaging met 720.000 gulden voorzien. Bij de centrale, waar zeventig mensen werken, zouden dan banen moeten worden geschrapt.

Mr.I. Bakers wees gisteren tijdens een hoorzitting bij de Raad van State op de Welzijnswet, waaruit volgens hem blijkt dat de provincies alle kosten voor bibliotheekcentrales voor hun rekening moeten nemen.

Provincie-woordvoerder mr.G.J. Kusters stelde echter dat de provincies volgens de wet weliswaar middelen beschikbaar moeten stellen, maar dat de hoogte van het bedrag door de provincies zelf bepaald mag worden. „Als we bij wijze van spreken een gulden zouden geven, zouden we aan onze verplichting voldoen," aldus Kusters. Hij wees op de financiële noodzaak om te bezuinigen, door het stopzetten per 1 januari 1993 van extra Rijksuitkeringen die nog het gevolg waren van de mijnsluitingen.

De provincie ontvangt in totaal 18,5 miljoen minder van het Rijk. Alle welzijnsinstellingen in Limburg zijn daarom geconfronteerd met verlagingen van de subsidies van de provincie. „De provincie heeft alle instellingen over een kam geschoren, om moeilijke keuzes te omzeilen," zei Bakers.

De beslissing van de Raad van State in deze kwestie wordt waarschijnlijk volgende week bekend gemaakt.

Raad van State blijft bij dwangsom hondenkennel

DEN HAAG/GULPEN – De Raad van State wil dat de gemeente Gulpen streng blijft controleren of er niet opnieuw overlast ontstaat bij hondenkennel Klein Karsveld aan de Slenakerweg. Als stok achter de deur moet de gemeente blijven dreigen met een dwangsom. Dit heeft de Raad van State gisteren bepaald.

De gemeente Gulpen stapte donderdag naar de Raad van State, omdat ze wilde proberen om een eerdere uitspraak van de rechter ongedaan te maken. Hij stond op een uitspraak die deze deed op 8 juli van dit jaar. De Raad van State bepaalde toen dat de gemeente de hondenkennel een dwangsom op moest leggen, om te voorkomen dat het bedrijf nog langer overlast zou veroorzaken voor de buurt.

Volgens de gemeente is de kennel inmiddels opgeheven. Eigenaresse Wilma Bollen zou alleen nog enkele honden van zichzelf hebben. De dwangsom is daarom in de ogen van de gemeente overbodig geworden. Maar de rechter vindt dat de dreiging van een geldboete moet blijven bestaan, om te voorkomen dat Bollen toch weer meer honden zal gaan houden.

De dwangsom werd indertijd door de rechter opgelegd op aandringen van omwonenden. Zo'n zeventig bewoners van de buurtschappen Beutenaken en Waterop klaagden over hondengeblaf.

Kermiswagen in kanaal

HASSELT – De jaarlijkse kermis in Hasselt is door twee Brusselse kermisexploitanten benut om hun langslepende ruzie uit te vechten. Een van hen stal in de nacht van donderdag op vrijdag de truck van zijn kermisrivaal en reed ermee naar Diepenbeek. Daar werd het voertuig in het kanaal gedumpt. Dat werd toevallig opgemerkt door twee sluiswachters, die de rijkswacht waarschuwden. Die kon al snel de dader bij de kraag vatten. De truck werd nog dezelfde nacht uit het kanaal getrokken.

Steun gevraagd voor Euregionaal Masters-studie

MAASTRICHT – Het college van Gedeputeerde Staten gaat bij de Stuurgroep Interreg van de Euregio Maas-Rijn aandringen op een eenmalige bijdrage van 218.000 gulden voor een Masters-opleiding op het gebied van internationaal management en economie.

De studie is toegankelijk voor doctoraalstudenten van de drie faculteiten economie van de RL, de RWTH Aken en de Universiteit van Luik. Ook afgestudeerden van buiten de drie faculteiten kunnen deelnemen.

Het zogenoemde Mime-project (Masters of International Management and Economics) wordt door de drie universiteiten samen opgezet. De studenten volgen het onderwijs op elk van de drie voornoemde locaties. In het eerste jaar worden maximaal 45 studenten toegelaten. Na een proefperiode van drie jaar wordt de uiteindelijke capaciteit van de opleiding bepaald. De universiteiten denken dat er een goede arbeidsmarkt is voor minstens enkele tientallen afgestudeerden per jaar.

De opleiding duurt een jaar. In het lesprogramma wordt speciale aandacht besteed aan de sociaal-economische structuur van de Euregio en de internationale economische betrekkingen van het gebied.

● *Edelsmid Bert Kreijen legt de laatste hand aan het wapen van de bisschop dat is bestemd voor de cathedra in de kathedraal van Roermond.*
Foto: CHRISTA HALBESMA

Nieuwe bisschoptekens komen uit Kerkrade

Van onze verslaggever

KERKRADE – Edelsmid en beeldend kunstenaar Bert Kreijen uit Kerkrade heeft de bisschopsring, het officiële borstkruis met ketting en het pectorale kruis ontworpen en vervaardigd voor de nieuwe bisschop mgr. Frans Wiertz, die vandaag tot bisschop van Roermond wordt gewijd. Bovendien heeft de Kerkradenaar de bisschopsstaf aangepast en het nieuwe wapen voor de cathedra in de kerk uitgevoerd. De opdrachten daartoe zijn verleend door de familie van de bisschop en het bisdom zelf.

De bisschopsring is uitgevoerd in witgoud waarop het wapen van de bisschop in reliëf is uitgestoken. Het ontwerp van het borstkruis (zilver 925/000) is geïnspireerd op een vondst in februari 1988 in de St.-Servaaskerk: het loden grafkruis van proost Humbertus uit 1086. De nieuwe bisschop heeft voor dit ontwerp gekozen omdat hij zelf proost is van het Kapittel in Roermond. Op de voorkant van het kruis (9 cm hoog en 8,5 cm breed) is de wapenspreuk van mgr. Wiertz doorlopend gegraveerd in de Nederlandse en Latijnse tekst: 'Heer geeft liefde en geloof aan Uw Kerk' en 'Ecclesiam tuam in fide et caritate firmare digneris'. Het borstkruis (5 cm dik) wordt gecompleteerd met een handvervaardigde ketting.

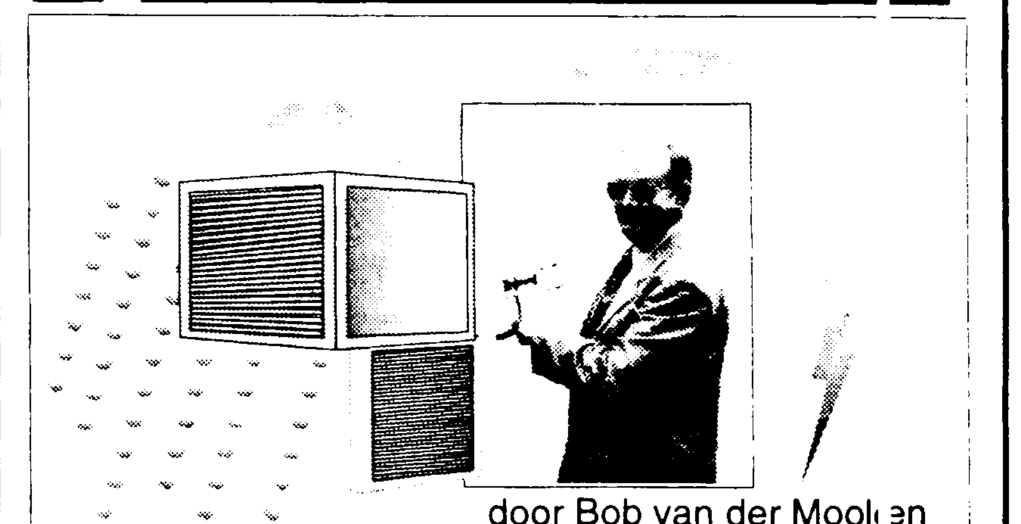
Het pectorale kruis (zilver 925/000) dat voornamelijk wordt gedragen tijdens eucharistievieringen, heeft dezelfde afmetingen als het borstkruis met in het midden een kleiner opgelegd kruis in 18 kasraats geelgoud zonder de tekst van de wapenspreuk.

De versiering in de kromming van de bisschopsstaf is ontleend aan de patroonheilige van de bisschop: St.-Franciscus van Sales.

Hij draagt in zijn hand een brandend hart. Het grote wapen voor de cathedra is uitgevoerd in brons en messing in de voorgeschreven heraldische kleuren.

Het wapen van de nieuwe bisschop van Roermond is ontworpen door prof.J. Stassen.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Echt herfstweer

De veelzijdigheid en dus ook de wisselvalligheid van het herfstweer kwam in de afgelopen week volledig tot uiting. Eerst een redelijk zonnig weekend met drie warme dagen, dat op maandag nog een vervolg kreeg. Het werd toen – en alleen in Limburg – nog zomers warm toen de thermometers plaatselijk 27 graden aanwezen. Daarna kwam de keerzijde, de zon kwam nauwelijks meer tevoorschijn, de hemelsluizen gingen af en toe wagenwijd open en het kwik ging daarna ruim 10 graden minder aan. Het echte herfstweer diende zich aan. Fronten vormen een scheidingslijn tussen twee luchtsoorten. Deze week kwamen op korte afstand grote temperatuurstegenstellingen voor. Toen het kwik in Keulen nog 24 graden Celsius aangaf, bleef het in Limburg al bij 14 graden steken. In een langgerekt front kwamen deze luchtsoorten herhaaldelijk met elkaar in aanraking en dit leidde tot grote onstabiliteit en turbulentie (ongeordende en warme luchtstromingen).

Boven de westelijke Middellandse Zee ontstonden gemakkelijk storingen, omdat daar in ruime mate 'brandstof' (warme en vochtige luchtmassa's) voorradig zijn. Met de zuidelijke bovenstroming kwamen deze ook op onze regio af waarbij de bijbehorende regengebieden nu en dan vrij actief waren. Ook zo onstabiel dat er nog onweer in voorkwam.

Septemberregen

Inmiddels is in Limburg al veel septemberregen gevallen, plaatselijk al meer dan 100 mm, terwijl 60 tot 70 mm normaal is voor de hele maand. Nu reeds kan worden vastgesteld dat september 1993 de natste septembermaand gaat worden sinds 1984. Dat was destijds een zeer natte maand. In Epen werd toen bijna 190 mm regen afgetapt. De landbouwers zijn inmiddels gestart met de bietencampagne en zullen nu een droge periode wel op prijs stellen.

Met het voor de natuur zo onmisbare grondwater wordt nu flink aangevuld. Het tekort op jaarbasis is nog lang niet opgelost, maar wordt wel elke dag minder. Dat de sterke verdamping van gevallen regen in het najaar; de neerslag verdampt vrijwel niet meer en kan dus meer de bodem indringen. Om het grondwater weer op peil te krijgen zou een sneeuwrijke winter ideaal zijn. Als in het voorjaar de sneeuw smelt en de vorst is uit de grond, kan het smeltwater volledig in de grond verdwijnen.

In de periode van april tot en met augustus valt er in Limburg normaal rond de 400 mm regen, echter ruim 470 mm verdampt. In de overige maanden, dus van september tot en met maart is de hoeveelheid neerslag eveneens 400 mm, maar dan verdampt er ongeveer 130 mm.

Na september zult u vrijwel geen enkele landbouwer meer zien begenen, omdat er ook weinig meer verdampt. De nachten worden langer en kouder en de in kracht verminderde zonneschijn zal niet meer in staat zijn nog extra drogend te werken.

Weekendweer

De in deze tijd al vaak voorkomende 'Altweibersommer' staat vooralsnog niet op het programma. Integendeel; de weercomputers hebben de volgende storing al gelokaliseerd en de regen zal van betekenis zijn in onze regio. Aan de achterzijde stroomt zondag koele lucht met buien over ons. Helaas, als in september de weergoden een slechte bui hebben, dan wordt ineens een stuk nazomer overgeslagen en kunnen we het kille, natte en onbehaaglijke van het najaar al voelen...

weerspreuk: *'Vallen de eikels al voor St.-Michiel dan snijdt de winter straks door lijf en ziel'.*

Brief GS Limburg aan 'Regierungspräsident'

GS: Garzweiler II bedreigt grondwater

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Het ontwerp-bruinkoolplan Garzweiler II biedt onvoldoende garanties om negatieve invloeden op het grondwater in Limburg te voorkomen. Dat schrijven Gedeputeerde Staten in een brief aan Regierungspräsident J. Antwerpes van Nordrhein-Westfalen in Keulen.

GS twijfelen aan de technische haalbaarheid van de voorgestelde maatregelen om het grondwater op peil te houden. De brief is ook verzonden namens de gemeente Roerdalen, het Zuiveringschap Limburg, de Stichting Milieufederatie Limburg, de nv Waterleidingsmaatschappij Limburg, de directeur LNO en het Waterschap Roer en Overmaas.

Garzweiler II is een gebied van ongeveer 66 vierkante kilometer ten zuiden van Mönchengladbach tot aan de Limburgse grens ter hoogte van Roermond. Daar wil de maatschappij Rheinbau rond het jaar 2000 op grote schaal met de winning van bruinkool beginnen.

GS verzoeken de Regierungspräsident te bewerkstelligen dat in het definitieve bruinkoolplan Garzweiler II hardere garanties voor handhaving van het grondwaterpeil op te nemen. Het dagelijks bestuur van de provincie Limburg wil daarom ook dat de bruinkoolwinning telkens een deel van de groeve in concessie wordt gegeven met een tijdelijke vergunning voor ongeveer tien jaar. In die periode zouden dan door een adequaat meetprogramma de daadwerkelijke effecten van de bruinkoolwinning op het grondwater kunnen worden vastgesteld.

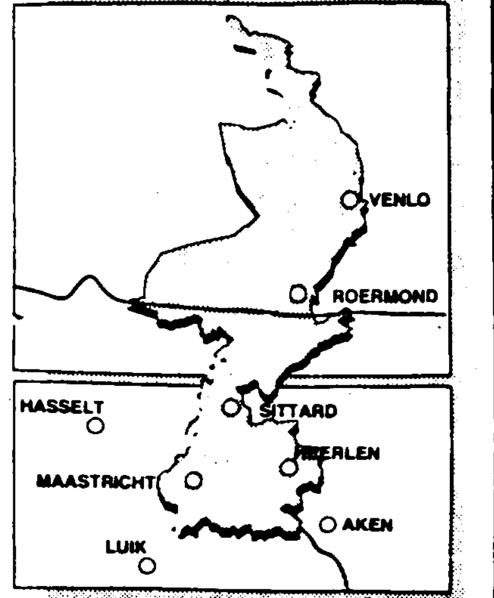
GS wijzen in de brief ook op andere effecten die kunnen optreden door een dalend grondwaterpeil, zoals zettingsschade aan gebouwen en te maken meerkosten voor een duurdere drinkwaterwinning.

De ingediende reacties op het ontwerp-bruinkoolplan worden te zijner tijd besproken tijdens een openbare bijeenkomst. Een exacte datum is nog niet bekendgemaakt.

Daarna wordt de bruinkoolcommissie (Braunkohlenausschusz) over de besprekingen geïnformeerd. Die beoordeelt alle opvattingen en beslist uiteindelijk over de afronding van het plan. Tenslotte wordt 'Garzweiler II' ter goedkeuring voorgelegd aan het Duitse ministerie voor Milieu en Ruimtelijke Ordening en Landbouw van de deelstaat Nordrhein-Westfalen.

Dat laatste blijkt uit antwoorden van GS op vragen van de CDA-statenleden M. Eurlings en J. Niesten. Dezelfde vragen werden ook gesteld door Ria Oomen-Ruyten aan de Europese Commissie en door de Tweede-Kamerleden M. van der Hoeven en Léon Frissen aan minister Alders van Vrom.

over de grenzen

De grensoverschrijdende uitwisseling van informatie en van consultatie is ook nog niet afgerond. De werkgroep (bestaande uit vertegenwoordigers van Vrom, Buitenlandse Zaken, de Duitse Bondsregering en de deelstaten Noordrhein-Westfalen en Niedersachsen) heeft nog geen overeenstemming bereikt. Een definitieve procedure tot een grensoverschrijdende MER tussen Nederland en Duitsland staat dus nog niet vast.

Een orderportefeuille van enkele tonnen, een omzet die in de richting van het miljoen gaat en een uitgebreide en tevreden klantenkring zijn niet voldoende om een onderneming te laten draaien. Hoe ongelooflijk ook, een gezond dakdekkersbedrijf in Grevenbicht moet sluiten omdat het ontbreekt aan één aspect: vakkundige werklieden. En dat terwijl de regering in de Miljoenennota deze week meer banen voor lager geschoolden beloofde. Is het bedrijf een uitzondering of is de situatie (binnenkort) regel? Een rondgang op de arbeidsmarkt moet het antwoord verschaffen.

Gebrek aan personeel nekt dakdekkersbedrijf

Ondernemers schreeuwen om kundige vaklieden

in het nieuws

DOOR GEERTJAN CLAESSENS

GREVENBICHT – „Een uniek geval," lijkt de kamer van koophandel. „Dat heb ik nog niet eerder gehoord," zegt de medewerker van de Stichting Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt Limburg (SWAL) oprecht verbaasd. Volgens de Nederlandse Vereniging van Ondernemers in de Bouw (NVOB) gaat het om een incident. De woordvoerder hoort het voor het eerst, hoewel onderzoeken uitwijzen dat alleen deze sector al 30.000 vakbekwame lieden tekort komt.

'Gelukkig' zit de bouw in een dal door de aanhoudende recessie. Maar „als de economie weer aantrekt wordt het echt moeilijk." Zelfs 'Het Hellend Dak', de vereniging van dakdekkersbedrijven heeft nog niet eerder gehoord van zo'n nijpend geval van personeelsgebrek.

Bedrijfsleider Joep Meijers van het gelijknamige dakdekkersbedrijf moet zijn zaak binnenkort opdoeken en zich bij het arbeidsbureau inschrijven. Het bedrijf is in vijf jaar opgebouwd en heeft altijd te lijden gehad aan personeelsgebrek, maar de laatste maanden werd het echt nijpend. Toen de laatste echte vakman enkele weken geleden ziek werd besloot Meijers zijn gereedschap aan de wilgen te hangen.

Die beslissing doet pijn, maar het kan niet anders. „Ik loop de deur bij het arbeidsbureau plat. Ik heb verschillende keren advertenties geplaatst, maar er komen geen geschikte mensen op. Ik kan zo zes of zeven mensen aan het werk zetten. Een aantal grote klussen kan ik niet uitvoeren zonder handlangers."

Volgens Meijers maakt de regering het te gemakkelijk voor zwartwerkers. „Dat ze openbaar bekendmaken dat ze fraude tot 12.000 gulden niet meer vervolgen, vind ik heel slecht." Verder zouden veel ouders het minderwaardig vinden als hun kinderen een vak leren.

Dat laatste argument wordt tegengesproken door A. Hawinkels, directeur van de Technische School Pastoor Jacob in Sittard. Hij heeft het verhaal al te vaak gehoord. „Iedere keer dat je daarover praat is een keer teveel. We merken juist een groeiende interesse in vakopleidingen. De overheid gaat ook stimuleren dat meer mensen beroepsgericht onderwijs volgen."

De technische school leverde vorig jaar 261 gediplomeerden af, en dit jaar 283. De meesten (90 procent) doen een vervolg-MBO opleiding. Hawinkels merkt het tekort aan vaklieden. „Tegen het einde van het schooljaar staat de telefoon hier roodgloeiend. Onze decanen worden gek gebeld door bedrijven die om mensen vragen." Ook de leerlingen die in het derde jaar op stage gaan zijn gewild. Ze krijgen vaak het aanbod te blijven, zonder hun opleiding af te hoeven maken.

Hawinkels' conclusie: „Er is een schreeuwend tekort aan vaklieden. Ik kan me voorstellen dat bedrijven om die reden sluiten."

Arbeidsbureau

Het meest verbitterd is Meijers over het arbeidsbureau. Hij heeft de afgelopen jaren wel 15 tot 20 personeelsleden gehad. Daarvan kwamen er zeven van het arbeidsbureau. „Daar zat niet één vakman bij, hoewel ze zich als zodanig uitgaven. De laatste keer stuurden ze me een afgekeurde metselaar met een versleten pols."

● Er dreigt een tekort aan technische vaklieden, vooral aan dakdekkers. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Het arbeidsbureau Westelijke Mijnstreek wil nog niet reageren op de kritiek. Men gaat eerst precies uitzoeken welke mensen naar Meijers gestuurd zijn. Het Regionaal Bureau Arbeidsvoorziening (overkoepelend orgaan van de arbeidsbureaus) heeft de kritiek nog niet eerder gehoord. „Het kan natuurlijk zijn dat iemand zich voor vakman uitgeeft, maar het niet is."

Wel kent het bureau een lijst van 'moeilijk vervulbare vacatures'. Banen die niet in drie maanden te vervullen zijn, komen vooral voor in de industrie, bouwnijverheid, detailhandel, horeca, gezondheids- en veterinaire dienst, (openbare) dienstverlening en onderwijs. De bouwnijverheid voert de lijst aan. „Onvoldoende vakbekwaamheid van de ingeschreven werkzoekenden kan een oorzaak zijn van moeilijke vervulbaarheid van de vacatures," verklaart het bureau.

In elk geval heeft Meijers de afgelopen dagen heel wat keren 'nee' moeten verkopen aan klanten. Hij neemt geen nieuw werk meer aan, en maakt de opdrachten nog af die nog afmoeten. Zijn bureautje ligt vol met nog te beantwoorden formulieren. „In november pak ik het allemaal op en gooi het in een vuilniszak. Dan is het afgelopen," zucht hij.

Voor de opdrachtgevers is het moeilijk te begrijpen dat een zo gezond bedrijf het werk neerlegt. „Ze hebben er geen begrip voor.

Ik spring er nu in elk geval financieel gezond uit. Maar als ik nu doorga kom ik straks in de problemen en ga ik failliet."

Een troost heeft Joep Meijers: hij zal waarschijnlijk weinig moeite hebben bij een ander bedrijf aan de slag te komen.

in de theat

HEERLEN
za. 25/9: musical: The music of tion, met Sarafina
zo. 26/9: opera: Opera van K met Carmen.
di. 28/9: opera: uitlegavond do van Schaik, van de opera L (19.30 uur)

KERKRADE
za. 25/9: musical: Kerkraads v neel, met Mienne joodvisj.
zo. 26/9: musical: Kerkraads v neel, met Mienne joodvisj.

MAASTRICHT
vr. 25/9: dans: De avond van d derlandse dans, door: Dan Krisztina de Chatel, NDT 2, damse dansgroep, Scapino balle terdam en Ton Simons/Karin (20.15 uur)
zo. 26/9: opera: Mestreechs V Tejater, met De kaptein vaan nick. (20.15 uur.)
ma. 27/9: opera: Mestreechs V Tejater, met De kaptein vaan nick. (20.15 uur)
wo. 29/9: dans: Koniklijk balle Vlaanderen, met Vivaldi. (20.15

ROERMOND
zo. 26/9: muziek: Harmonie De denkring Heel en Harmonie C dia Melick, met Galaconcert.
di. 28/9: cabaret: Hans Dorrestij "Na regen komt Dorrestijn".
wo. 29/9: toneel: Theater Het ap met jeugdtheater Pinokkio. (14.3

SITTARD
wo. 29/9: musical: Sikulu, the wa

VENLO
za. 25/9: ballet: Koninklijk balle Vlaanderen, met Man van la Ma
wo. 29/9: toneel: Theater Sirkel As. (14.30 uur)
wo. 29/9: cabaret: Jaap Mulder Noordkaap.

Tenzij anders aangegeven beg de voorstellingen om 20.00 uur.

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: Sliver, do t/m zo 19 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 20.30 uur, za en zo ook 16 u Dennis the menace, za zo en 14 uur, za en zo ook 16.30 u **Rivoli:** Dave, do t/m zo 18.45 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20 uur, za en zo ook 14.30 u **Maxim:** Hot shots 2, do t/m 19.15 en 21 uur, ma t/m wo 18 en 20.30 uur, za en zo 14 en uur. **H5:** The futgitive, dag. 14 17.45 en 20.30 uur, za ook 23 uur. The piano, dag. 14.15 18 20.45 uur, za ook 23 uur. In li of fire, dag. 14 18.15 en 21 uur, ook 23.30 uur. Last action he dag. 21 uur, za zo ook 16.15 u Cliffhanger, do vr ma di 14 18.30 uur, za zo en wo 18.30 u za ook 23.30 uur. Turtlles 3, za en wo 14 uur. Indecent propos dag. 21 uur. Guilty as sin, d 18.30 uur, za ook 23.30 uur. Ba bi, dag. 14 uur, za zo ook 16 u Dr. Vlimmén, zo 11 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: Hot shots 2, vr en 20.30 uur. Indecent proposal, en za 22.45 uur, zo 20.30 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: In line of fire, dag. 18 en 21.15 uur, za zo en wo o 14.30 uur. Hot shots, dag. 18 uur. Dave, dag. 21.15 uur. De nis the menace, za zo en wo 14 uur. Sliver, dag. 18.30 en 21 uur, za zo en wo ook 14.30 u The piano, dag. 18.30 en 21 uur, za zo en wo ook 14.30 u **Ciné-K:** Un coeur en hiver, d 21 uur. **Cinema-Palace:** The f gitive, dag. 18 en 21 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Guilty as si dag. 18 en 21.30 uur, za zo en w ook 14.30 uur. Indecent prop sal, dag. 18 en 21.15 uur. Bamb za zo en wo 14.30 uur. **Lumièr** Orlando, dag. 20 uur. Bewoge koper, dag. 20.30 uur. Les nui fauves, dag. 22 uur. Husband and wives, do t/m za 23 uur.

● **GELEEN**
Roxy: Sliver, dag. 20.30 uu Dragon, dag. 20.30 uur. Denn the menace, za zo en wo 14 uur

● **SITTARD**
Forum: Line of fire, dag. 20. uur. Indecent proposal, da 20.30 uur. Bambi, za zo en wo uur.

● **ECHT**
Royal-MicroRoyal: The fugitiv dag. 20.30 uur. The last actio hero, dag. 20.30 uur.

● **ROERMOND**
Royal: The fugitive,dag. 20. uur, zo ook 16.30 uur. **Royalin** Last action hero, dag. 20.30 uu vr za en zo 21.30 uur, zo oo 14.30 uur. Hot shots 2, vr za en 19.30 uur, zo ook 16.30 uur.

Toekomst luchthaven vergt ander management

DOOR PETER BRUIJNS

MAASTRICHT – Met het geschuif in de top bereidt de luchthaven zich voor op de 'dynamische tijd' die aanbreekt op het moment dat kan worden begonnen met de aanleg van de Oost-Westbaan. Dat zegt Wiel Bremen, voorzitter van de raad van commissarissen van het vliegveld.

● *Wim Jense, de bouwdirecteur die plaats moet maken voor een 'kanjer'.* Archieffoto: LD

Bremen verwacht dat de regering zeer binnenkort de definitieve goedkeuring zal geven aan de – omstreden – uitbreiding. Volgens de commissaris zal de aanleg van de baan deels in 1995 kunnen beginnen. Jense gaat zich concentreren op de voorbereiding en de uitvoering. Dat vergt volgens Bremen zoveel aandacht dat hij daar full time mee bezig zal zijn.

Tegenslagen

Volgens Bremen breekt nu voor de luchthaven een nieuwe periode aan. De afgelopen tien jaar stond hij aan het hoofd van een luchthaven die, langzaam groeiend, constant tegenslagen moest verwerken. De trage besluitvorming over de Oost-westbaan leidde tot het vertrek van een aantal grote luchtvrachtvervoerders. En dat gaf weer aanleiding tot een aantal ingrijpende reorganisaties. De afgelopen twee jaar stootte het vliegveld zo'n zeventig banen af. Een nieuw gevaar dreigt nu uit de eigen Euregio. Bremen: „De voorsprong die we hebben, dreigen we door de wettelijke brij in Nederland te gaan verliezen aan Bierset. De Belgen zijn als een razende aan het bouwen."

Hoog tijd dus dat Maastricht Airport alles op alles zet om de voorsprong te behouden. Daar zijn verschuivingen in het management en bij de staf voor nodig, constateerden de commissarissen, nadat ze zich over het functioneren van het huidige management hadden gebogen. Dat was kennelijk ook de conclusie van het organisatiebureau Van de Bunt, dat op verzoek van de commissarissen de luchthaven heeft doorgelicht op zoek naar mogelijkheden om de verliezen te beperken. Er is nu volgens Bremen behoefte aan een zeer sterke manager, een alleskunner, een schaap met vijf poten.

Bouwdirecteur

Die rol is niet op het lijf geschreven van Wim Jense (58), die dertien jaar geleden als directeur werd aangenomen toen er op de luchthaven gebouwd en geïnvesteerd moest worden. De oud-militair werd in Beek 'bouwdirecteur' genoemd. In de jaren zeventig had hij zich over de hele wereld beziggehouden met het aanleggen van pijpleidingen voor ondermeer de Gasunie. Bij Jenses komst naar de luchthaven stond er alleen een oude verkeerstoren en wat houten keten. Sindsdien is het luchthaventerrein helemaal volgebouwd en is het aantal banen gegroeid van 200 naar 1400. In die periode van groei was Jense op zijn best.

De aanhoudende tegenvallers in de uitbreidingsprocedures gingen hem echter steeds meer dwarszitten. De laatste jaren was zijn geduld op en raakte hij gebrouilleerd met de actiegroepen.

Het einde van zijn functie als algemeen directeur kwam eerder dan Jense tot nu toe aannam. Tot voor kort beweerde hij nog dat hij pas in het jaar 2000 met pensioen zou gaan.

De toevoeging in januari van gedelegeerd commissaris Huijerman aan de directie was al een voorbode van de tanende macht van Jense. Het rapport dat Huijerman in augustus voor de raad van commissarissen vervaardigde, heeft de definitieve aanzet gegeven tot de rollenwisseling in de top.

Vervolging ter genoegdoening nabestaanden

Vervolg van pagina 1

CADIER EN KEER – Tot vervolging is ook besloten ter genoegdoening van de nabestaanden van de twee jongens, die diep onder de indruk van de zaak zijn.

Volgens het onderzoek heeft al enkele uren na de verdwijning van de jongens op 6 augustus een andere pupil gemeld dat hij had gezien dat ze zich tijdens een wandeling hadden verstopt in een der gangenstelsels. De adjunct-directeur verzuimde dat te melden bij de aangifte van vermissing van het tweetal. De stoffelijke overschotten van de door kou en honger gestorven jongens werden door de politie op 26 augustus gevonden.

Tijdens het onderzoek bleek dat de vermissing door de politiekorpsen routinematig is behandeld, omdat er 'regelmatig jongens van het Keerpunt weglopen'.

Raadsman mr. Th. Hiddema in Maastricht kon een en ander gisteren niet bevestigen, omdat hij nog niet op de hoogte was van de nieuwe ontwikkelingen in de zaak. „Zonodig sta ik echter kwiek en snel ter beschikking voor een solide verdediging," wilde hij slechts kwijt.

Directeur J. Tielen en adjunct-directeur W. van St. Joseph waren gisteren onbereikbaar voor commentaar.

Gynaecoloog AZM: 'Succescijfers zijn geflatteerd'

Nederland gooit hoge ogen met reageerbuisbevruchting

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – In vergelijking met 32 andere landen in de wereld heeft Nederland de beste resultaten op het gebied van reageerbuisbevruchtingen. Dit is vorige week bekend gemaakt op een wereldcongres voor gynaecologen in het Japanse Kyoto. Volgens de Maastrichtse gynaecoloog prof. dr. J. Evers, verbonden aan het AZM, zijn de Nederlandse cijfers echter geflatteerd.

De ziektekostenverzekeraars in Nederland eisen dat tenminste 10 procent van de gestarte behandelingen dient te resulteren in een succesvolle zwangerschap, tekent Evers aan. „En dat is voor vele centra voor reageerbuisbevruchtingen aanleiding minder kansrijke paren niet in behandeling te nemen. Daar moeten we wel rekening mee houden, voordat we nu gaan juichen over die geweldige resultaten. Bij het congres is gewoon het aantal behandelingen gedeeld door het aantal zwangerschappen."

Volgens de op het congres gepresenteerde cijfers leidt de reageerbuisbevruchting in Nederland bij 16 procent van de vrouwen tot de geboorte van een kind. Na Nederland komt België op de tweede plaats. Duitsland heeft een succespercentage van 8 procent.

Evers, een expert op het gebied van de reageerbuisbevruchting, laat in zijn reactie duidelijk doorklinken niet erg gelukkig te zijn met de eisen van de ziektekostenverzek raars. „Nederland neemt ec een uitzonderingspositie Bovendien geldt een dergeli slagingspercentage alleen vo reageerbuisbehandelingen. Het is bijzonder cru als je ec paren voor wie de reageerbu bevruchting de enige kans een kind is, moet afwijzen moet vertellen dat ze niet aanmerking komen omdat h centrum dan wellicht ond het percentage komt en zi vergunning kan verliezen." Het is voor het eerst dat de r sultaten van reageerbuisb vruchting op wereldschaal b kend worden gemaakt. H vergelijkingsonderzoek betr ruim 120.000 behandeling gestart in het jaar 1991, uitg voerd in 760 klinieken in landen, waaronder 8 klinieke in Nederland.

Hobbybakker nu directeur van florerende patisserie

Vlinderkoekje haalt Heesen uit bijstand

De successtory van Jacq Heesen (62) begint met een triest verhaal. Zijn - eerste - vrouw sterft 21 jaar geleden. De ondergronds mijnwerker staat vanaf dat moment alleen voor de opvoeding van vier kleine kinderen.
Heesen neemt die taak op zich, en zijn baan in de mijn bij het Duitse Krefeld geeft hij op. De reisafstand is te ver en de opvoeding van zijn kroost wil hij niet aan derden overlaten. Heel even 'geniet' Jacq Heesen van een bijstandsuitkering. Maar de toen 41-jarige huisvader wil met zijn eigen knuisten de kost verdienen. Van zijn hobby, het bakken van koekjes, probeert hij zijn beroep te maken. In het amper acht vierkante meter grote keukentje van zijn houten woning aan de Corneliusstraat in Hoensbroek slaat de 'bakwoede' toe.
Het plan om het zogeheten vlinderkoekje uit bladerdeeg huis-aan-huis te gaan verkopen, wordt al snel uitgevoerd. Twintig jaar later is hij eigenaar/directeur van een van Limburgs grootste koekjesfabrieken.

DOOR HANS ROOIJAKKERS

ontmoeting op zaterdag

BRUNSSUM – „Voor het eerst in mijn leven ben ik geladen", zegt Jacq Heesen gistermiddag één uur voor de officiële opening van de gelijknamige patisserie aan de Pijler in Brunssum.

Op het voormalige Emma-terrein, precies op de plek waar hij zo'n 30 jaar geleden nog met kolen sjouwde, is een 3100m2 grote bakkerij gebouwd. Met zijn zoon Hans (27) gaat hij deze zaak runnen.

Er zijn al plannen om pal naast de nieuwbouw nog twee bakinrichtingen te realiseren.

Heesen is die vrijdag zeer gespannen. Niet vreemd, want het is zijn dag. „Dit is nu mijn trots. Mijn ziel en zaligheid," komt er met trillende stem uit zijn keel. Wijzend naar het fraaie wandbord bij de entree: 'Patisserie Jacq Heesen 24-9-1993'.

Achter die muur bevindt zich de produktiehal. Drie Dijko-ovens beslaan het grootste gedeelte van de werkvloer, waar dertien personeelsleden van maandag tot en met vrijdag garant staan voor de produktie van miljoenen koekjes.

Het duo Jacq/Hans is keurig op elkaar ingespeeld. Jacq blikt het liefst terug naar de start van het bedrijf, terwijl Hans toekomstgericht denkt én praat.

„Ik weet nog goed op welke manier de eerste vlinderkoekjes werden gebakken," vertelt Jacq Heesen.

„De platen met deeg werden vanaf vijf uur 's morgens stuk voor stuk op een houten plank in een kleine schietoven geplaatst; zo'n oven waar tegenwoordig de pizzeria's hun produkten in bakken. Keurig afgeteld, ingepakt, ingeladen in een oud, oranje Volkswagenbusje en dan maar venten. 's Avonds laat, na achttien uur in de weer te zijn geweest en na het tellen van de dagopbrengst, heb ik me wel eens afgevraagd 'Jacq waar ben je mee bezig?' Dan zat er nog geen tientje in de knip. Heel langzaam liep de opbrengst toch op. Dat gaf je weer *spirit* om door te gaan."

Al snel groeide het bedrijf uit zijn voegen. Het oventje in de Corneliusstraat kon de vraag naar Jacq's 'wonderkoekjes' niet meer aan. De bakactiviteiten verhuisden in 1976 naar een 60m2 groot pand aan de Lodewijkstraat in Hoensbroek en nadat de firma Esser uit Mönchengladbach als eerste buitenlandse klant aan de haak was geslagen, was het hek van de dam. Weer uitbreiden, Heesen streek rond 1985 neer in een gebouw aan de Ganzeweide in Heerlerheide.
Nog altijd bestond het assortiment uit zegge en schrijve één bladerdeegkoekje: de 'vlinder'. Het produkt bestaande uit bloem, margarine, suiker, zout en kaneel werd in heel Duitsland beroemd als *'Schweineohr'*.
Hans Heesen: „Negentig procent van onze omzet is bestemd voor Duitsland. Daar gaat ons produkt er in als zoete koek. In Noord-Duitsland wil men een harde, sterk gekruide vlinder. Meer zuidwaarts is men gecharmeerd van een zachter koekje met meer vanille." Volgens Heesen jr. ligt het smaakverschil in het feit dat veel Oost-Indiëgangers zijn neergestreken in Noord-Duitsland: „En die zijn gewend aan sterke specerijen en kruiden."

In de nieuwe zaak krijgt het vlinderkoekje 'concurrentie'. Het assortiment wordt met een tiental varianten uitgebreid om ook in eigen land bij grossiers meer terrein te winnen. Daarvoor heeft Heesen sales-manager Herman Dühne uit Grubbenvorst aangetrokken. Zijn 20-jarige verkoopervaring op koekjesgebied moet leiden tot een groter marktaandeel, waardoor automatisch het aantal personeelsleden zal toenemen.

Jacq Heesen zit, ondanks zijn respectabele leeftijd, nog vol plannen. Op de vraag of hij over drie jaar met pensioen gaat, antwoordt hij lachend: „met 75 jaar ga ik in de VUT..."
Voor zijn zoon Hans, die op 16-jarige leeftijd de Biologische School de rug toekeerde ('Ik had geen zin meer om te leren. Het werk van mijn vader vond ik veel leuker'), is de koek lang niet op: „Ik heb goede hoop dat het bedrijf binnen drie jaar is uitgebreid tot veertig arbeidsplaatsen."

● *Jacq Heesen en zijn zoon Hans aan het einde van de 'koekjeslijn' bij het kant en klare produkt.* Foto: DRIES LINSSEN

Bij de koffie

Zwemmers

● *Drie groepen Afcenters trekken zondagmorgen even voor negen uur de zwembroek aan voor een heuse zwemmarathon voor het goede doel in het 'eigen' Afcent-bad. Iedere zwemmer legt acht kilometer af. Inmiddels hebben de vijftien deelnemers – voordat er ook maar een meter is gezwommen – al 2500 gulden verzameld voor dagverblijf Rozengaard in Brunssum.*

Tijjijze

● *Kent u Tijjijze? Deze fotograaf, wereldberoemd in Kerkrade en omstreken, wordt vandaag voefzig (voor niet-Kerkradenaren: we hebben het over Theo Gijzen die vijftig wordt). Tij-forever young-Jijze onderscheidt zich altijd door zijn scherpe foto's die vergezeld gaan van minstens zo scherpe opmerkingen en grappen, zowel wanneer hij ze maakt, als wanneer hij ze op de redactie aflevert. Wij kunnen ons echter een geval herinneren, dat zijn scherpte ietwat te wensen overliet. Dat was toen op het politiebureau van Kerkrade nieuwe aparatuur voor blaasproeven werd gepresenteerd.*

Tijjijze 2

● *Thei kwam binnen met een ontzettende kegel en was dus de ideale proefpersoon voor de blaastest. Toen de politie om een vrijwilliger vroeg, draaide Thei zich voorzichtig naar de achtergrond. Kunt u het zich voorstellen, Tijjijze op de achtergrond? Afijn, de agenten zagen de genuttigde borreltjes door de vingers. Vandaag ziet Tijjijze Abraham en dat kunnen we niet door de vingers zien. Bescheiden als hij is, wil hij geen gasten op zijn feest. Wij vragen ons echter af waarom er in zijn tuin aan de Van Ederenstraat een enorme feesttent staat... Thei: kartelijk gefotografeerd.*

Noodkreet

● *Gisteren maakten wij onder het kopje 'Noodkreet' melding van een actie voor tweeduizend vluchtelingen uit Bosnië-Herzegovina. We vergaten erbij te zetten dat de actie komende zondag plaatsvindt. Nog even voor de volledigheid: om 10.45 uur is er een mis in de Fatimaparochie in Brunssum, daarna volgt een deurcollecte en kunnen voedselpakketten worden aangeboden.*

Nieuw

● *Net met veel bombarie geopend en nu al beklad. Of is deze tekening op het Heerlense gemeentehuis bedoeld om hardwerkende bestuurders een hart onder de riem te steken. Hebben ze wel nodig want vandaag staat het stadhuis tijdens de gemeentedag weer volop in de belangstelling.*

Kerntakendiscussie in raad mislukt

Miljoen tekort in Onderbanken

Van onze correspondent

ONDERBANKEN - De gemeente Onderbanken kampt volgend jaar met een begrotingstekort van een miljoen gulden. Het college beraadt zich nog over de invulling van het tekort. „Maar het wordt een treurige aanbiedingsbrief die de raad volgende week krijgt," aldus een sombere burgemeester Huub Meijers.

De gemeente Onderbanken heeft al de grootste moeite om in 1993 de financiële eindjes aan elkaar te knopen. Daarom wilde de nieuwe coalitie van Kleine Onderbanken en CDA samen met de nieuwe burgemeester Meijers dit najaar een kerntakendiscussie in de gemeenteraad op gang krijgen. Vóór de zomervakantie kregen alle fracties een lijst van gemeentelijke taken met het verzoek om te bekijken welke daarvan nog wel tot het takenpakket van de gemeente behoren.

Kruit

Alleen de Politieke Groepering Boy Goossens voldeed aan het verzoek van het college. „Maar we hebben dit echt met een flinke slag om de arm ingevuld en niet al ons kruit verschoten," zegt fractieleider Boy Goossens. Oppositielid Henk Evers (PvdA) had het college per brief laten weten dat hij niet op het verzoek wilde ingaan. „Dit college moet eerst maar eens met een eigen visie komen. In het bestuursakkoord van de coalitie kun je die niet vinden. Het lijkt me daarom logischer dat we geen omweg maken maar meteen met de begroting van 1994 aan de slag gaan," aldus Henk Evers.
Burgemeester Meijers concludeert uit de handelwijze van de raad dat de tijd nog niet rijp is voor een kerntakendiscussie. Laten we daar dan ook maar geen energie meer aan verspillen. Het is vijf voor twaalf. De raad moet ons dan maar via de begroting een aantal voorzetten geven," aldus burgemeester Meijers.

● *Jan Houben*

Eremedaille voor Jan Houben

NUTH – In de Remigiushoeve in Schimmert ontving Jan Houben, wonende aan de Dwarsstraat 4 in Nuth, gistermiddag de eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau. Houben (56) kreeg het koninklijk zilver uit handen van burgemeester Elly Coenen-Vaessen bij gelegenheid van zijn 40-jarig dienstjubileum bij Homij Technische Installaties in Geleen. Door verworven kennis klom Jan Houben op van monteur tot hoofd projectleider electrotechniek.
Ook in de Nuther gemeenschap heeft Houben zijn sporen verdiend. Hij is reeds 40 jaar lid van RKSV Minor, waarvan de laatste drie jaar als bestuurslid. Vanaf 1986 is hij collectant in de Bavokerk en sinds 1989 maakt hij deel uit van het parochiaal overleg. Jan Houben is daarnaast nauw betrokken bij de plaatselijke EHBO-vereniging en hij verzorgde reeds meerdere EHBO-cursussen voor zijn werkcollega's.

Uitzending van Lokale Omroep Onderbanken

ONDERBANKEN - De Lokale Omroep Onderbanken (LOO) zendt zaterdag en zondag een documentaire uit over de gevolgen van afgravingen in de Schinveldse Bossen. Vooral de aangetaste loop van de Ruscherbeek wordt daarin belicht. Ook toont de LOO een samenvatting van de optocht van het drielandenschuttersfeest in Merkelbeek, trekpaardenshow te Jabeek en het Galaconcert in de Eligiuskerk.
De uitzending begint op beide dagen om 19 uur en is te zien via het kanaal van TV-Gazet (49+).

Polen exposeren over emigranten

BRUNSSUM – De jubilerende Poolse zang- en dansgroep Syrena houdt morgen in d'r Brikke Oave een tentoonstelling over de aanwezigheid van de Poolse emigrant in de Mijnstreek en in het bijzonder in Brunssum. De opening is om drie uur.

De expositie kwam tot stand met medewerking van de gemeente Brunsssum en presenteert een verzameling van foto's, oorkonden, klederdrachten, volksprodukten en schilderijen. Daaruit ontstaat een beeld van de voorgeschiedenis van de huidige volksdansgroep. Ook wordt in Brunssum een Polychoonfilm uit 1937 vertoont die beelden laat zien van de voorloper van Syrena. Een belangrijk onderdeel van de expositie is een overzicht van het schilderwerk van M. Jakubowski, de in 1991 overleden oprichter van Syrena.

Extraatje voor actie nieuwe stoelen Rodahal

Van onze correspondent

KERKRADE – Mega-Limburg heeft de Rodahal in Kerkrade een extra subsidie van 45.000 gulden gegeven, omdat het gerenoveerde complex een flinke energiebesparing oplevert. Het bedrag wordt gebruikt om de kosten van de nieuwe stoelen in de hal te financieren.

Vlak voor het WMC startte het Cultureel Centrum Kerkrade (CCK), waartoe de Rodahal behoort, met een actie voor duizend nieuwe stoelen. Inmiddels hebben bedrijven en particulieren één ton (inclusief BTW) gegeven aan de actie. Daarmee zijn vijfhonderd luxe stoelen, dus de helft gefinancierd.

CCK-woordvoerster Gertie Bertrand vindt dat de stoelen-actie tot nu toe een groot succes is: „Met een opbrengst van één ton blijkt dat veel mensen de Rodahal een warm hart toedragen."

Het college van Kerkrade heeft inmiddels 'formeel' toestemming gegeven om het subsidiebedrag van Mega-Limburg aan de wijnrode stoelen te spenderen. Gertie Bertrand beseft dat de nieuwe stoelen nu voor driekwart zijn betaald. Omdat de stoelen-actie nog doorloopt, kan met een goede eindsprint nog dit jaar de Kerkradenaar in de Rodahal op een schuldvrije zetel zitten.

Jeugd uitgeserveerd

● *In het Jaar van de Ouderen wilden Heerlenaar Jan Lennartz (80) en de vijf jaar jongere Hein Verbruggen uit Terwinselen een tenniswedstrijd spelen tegen jeugdig talent om te bewijzen dat 'oudere mensen nog te jong zijn om een hele dag in een luie stoel te zitten'.*
Jan Matser (24) van kasteel-hotel Bloemendal in Vaals en de 19-jarige Klaas van der Valk dachten op de baan van tennishal Vaals dat varkentje wel even te wassen... Jan en zijn maat kregen echter klop in drie sets: 6-0, 6-2, 6-2.
Voor het duo Lennartz-Verbruggen is de tennisles in alle opzichten geslaagd: „Wij hebben laten zien dat oud zijn niet automatisch betekent dat je afgeschreven bent." De winnaars kregen van de verliezers een aardige prijs aangeboden: een gratis etentje samen met hun beide echtgenotes. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

in gesprek

● Awacs

Onlangs lazen wij tot ons genoegen dat burgemeester Jo Matti van Brunssum naar aanleiding van talloze klachten van inwoners van Brunssum, voornemens is persoonlijk actie te ondernemen inzake de toegenomen, storende vliegbewegingen van Awacs-toestellen boven plaatsen met een hoge bewoningsconcentratie. Hoewel wij niet in Brunssum wonen, willen wij toch onze waardering voor zijn initiatief laten blijken. Er wordt immers al jaren, ook door de gemeenteraad van Heerlen, kritisch gesproken over ongeoorloofde vliegbewegingen van Awacs-toestellen, maar van concrete verbetering is totnutoe geen enkele sprake. Er is nu zelfs sprake van een toename van de overlast. Deze beperkt zich niet tot de uren van de dag. Nee, men vindt het blijkbaar nodig om om 4.16 uur de halve bevolking van Hoensbroek uit de slaap te halen door laag over flatgebouwen te vliegen.

Wij begrijpen dat het toegenomen aantal vliegbewegingen in verband staat met de weinig plezierige situatie in het voormalige Joegoslavië. Dat neemt echter niet weg dat wij ons afvragen of Awacs-toestellen tot niet meer in staat mogen worden geacht dan het steeds weer volgens dezelfde routê te vliegen. De boordcomputer moet toch zeker zodanig geprogrammeerd kunnen worden, dat het toestel ook eens via een andere weg richting Joegoslavië vliegt. U begrijpt dat wij uw initiatief van ganser harte ondersteunen. Wij hopen dat het resultaat oplevert, en wensen u veel succes.

HOENSBROEK
D.J. van Dellen, F. Steins

Kerkrade voor de keuze: verkopen of slopen

Dit jaar besluit over huizen Terwinselen

Van onze verslaggever

KERKRADE – De gemeente Kerkrade neemt voor het eind van het jaar een beslissing over de tachtig woningen in de Vloedgraafstraat en omgeving. De bewoners vragen zich al drie jaar af zij hun huizen van de gemeente kunnen kopen.

De tachtig woningen in de wijk Terwinselen zijn ruim zeventig jaar oud. In de jaren zestig werd Kerkrade eigenaar van de huizen en circa vijftien jaar geleden zijn ze gerenoveerd. De woningen zijn toe aan een nieuwe renovatie, maar daar is nu geen geld voor.

De gemeente wil al haar huizen van de hand doen. Voor de Terwinseler woningen bestaat al drie jaar de keuze: helemaal of gedeeltelijk slopen of verkopen aan de bewoners. De huurdersbelangvereniging laat weten dat de meeste bewoners willen blijven en hun huis wensen te kopen.

Sinds enkele jaren worden geen nieuwe bewoners meer toegelaten in de Vloedgraafstraat. Indien een bewoner sterft of verhuist, dan wordt het huis dichtgespijkerd. In totaal zijn nu vijftien huizen in de buurt dichtgespijkerd of leeg, waardoor de buurt een onprettige uitstraling heeft.

De gemeente overlegt al geruime tijd met de huurdersbelangenvereniging in de wijk. Beide partijen rekenen op een uitspraak voor het einde van het jaar.

DE LIMBURGSE mv PERSONEELSGIDS

hogeschool heerlen

De Hogeschool Heerlen verzorgt hoger beroepsonderwijs in 16 verschillende studierichtingen, verdeeld over 4 onderwijssoorten: Technisch en Laboratorium Onderwijs, Gezondheidszorgonderwijs, Economisch Onderwijs, Pedagogisch Onderwijs. Binnen deze studierichtingen is een aantal specialistische opleidingen opgenomen. Naast het reguliere onderwijs verzorgt de Hogeschool tevens Post-HBO en verricht zij maatschappelijke dienstverlening en contractonderzoek. In totaal heeft de Hogeschool Heerlen ruim 3800 studenten en 480 medewerkers.

De Hogeschool Heerlen verzorgt in haar sector Economie/Gezondheidszorg o.a. de 4-jarige opleiding Fysiotherapie. Deze opleiding profileert zich mede door haar streven het vakgebied van de fysiotherapie zoveel mogelijk wetenschappelijk te onderbouwen en werkt daartoe o.m. nauw samen met de Rijksuniversiteit Limburg.
Voor deze opleiding worden op zo kort mogelijke termijn gevraagd:

docent inleiding fysiotherapie m/v

voor 17,4 klokuren per week

Taakomschrijving: het verzorgen van theorie- en praktijklessen en het verrichten van onderwijstaken zoals samenstelling van onderwijsprogramma's.

Functie-eisen: gedacht wordt aan een fysiotherapeut met een voltooide studie bewegingswetenschappen. Dit met het oog op de verdere wetenschappelijke onderbouwing van het fysiotherapie-onderwijs, o.a. voor wat betreft de bewegingsleer; bij voorkeur praktijkervaring als fysiotherapeut; 1e graads lerarenopleiding of-bewijs van didactische bekwaamheid; bij voorkeur jonger dan 35 jaar.

Geboden wordt: bezoldiging conform de CAO Hoger Beroepsonderwijs max. schaal 12 BBRA.

docent fysiotherapie m/v

voor 25 klokuren per week

Taakomschrijving: het verzorgen van theorie- en praktijklessen fysiotherapie en het verrichten van onderwijstaken zoals samenstelling van onderwijsprogramma's.

Functie-eisen: HBO-Fysiotherapie alsmede een voltooide opleiding manuele therapie of een gelijkwaardige specialistische vervolgcursus; het gehele vakgebied van de fysiotherapie kunnen beheersen; praktijkervaring; bij voorkeur 1e graads lerarenopleiding; bij voorkeur jonger dan 35 jaar.

Geboden wordt: bezoldiging conform de CAO Hoger Beroepsonderwijs max. schaal 12 BBRA.

Inlichtingen: over de inhoud van de functies: dhr. P. Stengen, studierichtingsleider Fysiotherapie, telefoon 045-700600.
Over arbeidsvoorwaarden en procedure: drs. M. Peters, voorzitter Sectordirectie Economie/Gezondheidszorg, telefoon 045-700677.

Sollicitaties: vóór 7 oktober 1993 te richten aan: Hogeschool Heerlen, Sectordirectie Economie/Gezondheidszorg, t.a.v. drs. M. Peters, Heuvelweg 7, 6415 XW Heerlen.

Sector Economie/Gezondheidszorg

---

gti installatietechniek

GTI Heerlen bv is een onderdeel van nv GTI [...] ding, een van Nederlands grootste organis[...] voor technische dienstverlening. De activite[...] omvatten detailengineering, realisatie en on[...] houd van uiteenlopende technische installa[...] zowel elektrotechnisch als werktuigbouwkun[...] voor utiliteit en industrie. Aan GTI Heerlen zij[...] 300 medewerkers verbonden. Momenteel is er [...] vacature vacant voor een

vestigings-administrateur

de functie Als vestigingsadministrateur bepaalt [...] overleg met de vestigingsdirectie in belangrijke [...] het te voeren financieel-economisch beleid. Vanui[...] specialisme wordt van u een bijdrage verwacht bi[...] het management-team van de vestiging. U be[...] financiële en administratieve gegevens, u bent ve[...] woordelijk voor de analyse en interpretatie van dez[...] gevens, u verzorgt de periodieke financiële rapport[...] en stelt de jaarplannen en de budgetten op. D[...] wordt u ondersteund door 7 deskundige medewer[...] Voor het uitvoeren van uw werkzaamheden ma[...] deels gebruik van geautomatiseerde systemen.

het profiel Na uw HEAO BE/SPD-opleiding de[...] enige jaren ervaring op in een financieel-economi[...] functie bij een dienstverlenend bedrijf, waarbij u te[...] leiding heeft gegeven aan een eigen afdeling. U [...] in staat anderen te overtuigen, beschikt over [...] gezond aanpassingsvermogen en goede contact[...] eigenschappen. Een psychotechnisch onderzoek m[...] deel uit van de selectieprocedure. Uw leeftijd ligt [...] de 35 jaar.

de voorzieningen Naast een uitdagende fu[...] biedt GTI aantrekkelijke primaire en secun[...]

de sollicitatieprocedure Als uw interesse is ge[...] kunt u - man of vrouw - uw schriftelijke sollicitatie [...] nen veertien dagen richten aan GTI Heerlen bv, [...] afdeling Personeelszaken, Postbus 2700, 6401 DE H[...] len. Nadere informatie kunt u telefonisch verkrijge[...] de heer H. van Wersch (regio-controller), telefoon [...] 58 28 28.

GTI Heerlen, Huskensweg 37, 6412 SB Heerlen, telefoon (045) 72 44 00.

technisch gesproken kun je bij ons alle kanten op.

installatie techniek

Door de snelle groei van onze bedrijven Kellerhuis Keukens Geleen en Keuken Design Kellerhuis Heerlen zoeken wij op korte termijn voor onze vestiging in Geleen

keukenverkopers

Tevens vragen wij

ervaren keukenmonteurs

Schriftelijke sollicitaties te richten aan:

KELLERHUIS KEUKENS GELEEN
t.a.v. de hr. C. Kellerhuis
Ringoverstraat 1, 6163 HJ Geleen
☎ 046-747905

Heidemij Advies zoekt actieve HBO-ers voor wie het milieu een zorg is.

Bij Heidemij Advies werken in interdisciplinair verband circa 1250 specialisten aan tal van projecten op het gebied van milieu, ruimtelijke inrichting, infrastructuur en vastgoed. Opdrachten komen van zowel overheid als bedrijfsleven. Heidemij Advies wordt ingeschakeld voor studies, adviezen, plannen, ontwerp, directievoering, projectmanagement en specialistische dienstverlening. De medewerkers van Heidemij Advies werken met veel denkkracht en een praktische visie aan de duurzame kwaliteit van de leefomgeving. Hun bijdrage kenmerkt zich door deskundigheid, innovatie, resultaatgerichtheid en enthousiasme. Om de klanten optimaal te kunnen bedienen, opereert Heidemij vanuit vijftien vestigingen verspreid over Nederland.

De regio Zuid van Heidemij Advies heeft de provincies Noord-Brabant en Limburg als werkgebied. Vanuit kantoren in 's-Hertogenbosch en Maastricht worden onder andere de volgende diensten verleend: advisering over bodem en grondwater, milieubeleidsadvisering, afvaladvisering, stortplaatstechnologie, planning en inrichting van stedelijk en landelijk gebied, waterbeheer, natuurontwikkeling, civiele techniek en cultuurtechniek. In nauwe samenwerking met specialistische afdelingen en deelnemingen van Heidemij Advies worden vraagstukken vertaald in kwaliteitsoplossingen.

Voor de adviesgroep Milieu in 's-Hertogenbosch en Maastricht wordt nu gezocht naar

a. een projectleider bodemsanering

(Maastricht)

b. een specialist milieutechnologie

('s-Hertogenbosch)

De projectleider bodemsanering werkt aan bodemsaneringsprojecten in Limburg en de Euregio vanaf onderzoek tot aan plan en bestekvoorbereiding.
De specialist milieutechnologie levert procestechnologische inbreng in projecten op het gebied van bodem- en grondwatersanering, zuivering van afvalstoffen en reiniging van [...].

De mensen die wij zoeken zijn flexibele, resultaatgerichte persoonlijkheden met een voltooide HBO-opleiding [...] (a) en chemische technologie (b) en enige ervaring in het werkveld milieu. Commercieel gevoel, organisatietalent, [...] verantwoordelijkheidsgevoel vinden wij belangrijk. Daarnaast zijn gevoel voor relatiebeheer, [...] en goede organisatorische en contactuele eigenschappen vereist.

Bij Heidemij zie je iets terug van je werk

Heidemij biedt een zelfstandige, interessante en uitdagende baan bij een van de meest gerenommeerde bedrijven op milieugebied, met een uitstekend arbeidsvoorwaardenpakket.
De ontplooiingsmogelijkheden bij Heidemij zijn legio, onder andere door goede interne opleidingen.

Voor nadere informatie over de functie kan contact worden opgenomen met de heer ir. W. van Acht, Hoofd Adviesgroep Milieu van Heidemij Advies 's-Hertogenbosch, tel. 073 - 809211, of de heer ir. F. Beckhuis, Projectmanager Milieu van Heidemij Advies Maastricht, tel. 043 - 616677.
Uw schriftelijke reactie kunt u binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad richten aan Heidemij Advies BV, t.a.v. mevrouw M.M.T. Gulver-Prosman, Personeel en Organisatie, Postbus 264, 6800 AG Arnhem.

heidemij advies

De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg biedt ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied. Van de stichting maken deel uit: Ziekenhuis De Weverziekenhuis & Gregorius, Verpleeghuis Schuttershof en de verzorgingshuizen Aan de Beek en Bronnenhof. Het verpleeghuis beschikt over 99 bedden voor somatische bewoners, 125 bedden voor psychogeriatrische bewoners en 24 plaatsen voor dagbehandeling.

Ten behoeve van een vernieuwd verpleeghuis Schuttershof [...] zoeken wij op korte termijn een full-time

activiteitenbegeleider

[...] Wij zoeken kandidaten [...] opleiding MDGO-AB of [...]

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg
Verpleeghuis Schuttershof

De cursus	BEDRIJFSVOERING
voor	managers en startende ondernemers
in de	Metaal
start in	Roermond, Geleen en Eindhoven
vanaf	4 oktober aanstaande

METAAL SOM

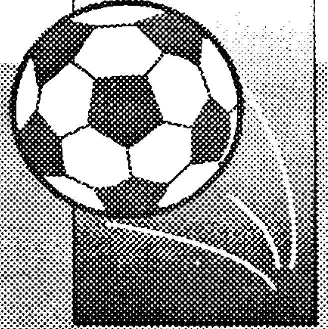
Er zijn nog enkele plaatsen open!

[...]
– bedrijfsorganisatie
– kostprijs en calculatie
– personele organisatie
– [...] bedrijfsvoering

[...] De prijs van de cursus bedraagt ƒ 850,–.

Stichting Opleidingen Metaal SOM
T.a.v. de afdeling Ondernemersopleidingen
Postbus 83
3440 AB WOERDEN
Natuurlijk kunt u ook bellen: 03480-10956

Limburgs Dagblad
sport

...elste tijd ...or Prost

...TORIL – De Franse formule ...oureur Alain prost maakte ...eren in zijn Williams de snel... trainingstijd op het circuit ... Estoril. Daar hoopt Prost ...rgen in de GP van Portugal ... vierde wereldtitel te verove... In juli bereikte de „profes...r" als eerste formule 1-cou...r de magische grens van vijf... Grand prix-overwinningen ...ens de GP van Engeland. In ...toril kondigde Prost's aartsri...al Ayrton Senna eerder op de ... aan het team van McLaren te ...laten. De Braziliaan, ook drie...udig houder van de wereldti..., neemt naar alle waarschijn...heid de plaats van Prost bij ...lliams in. Zoals bekend stopt ...ost na dit seizoen definitief.

...ydney wil ook ...K atletiek

...DNEY – Een etmaal na de ...verkiezing tot organisator van ... Olympische Spelen van 2000, ...erwoog Sydney in Monte Car... ook mee te dingen naar de or...nisatie van de wereldkam...oenschappen atletiek van 1999.

...ielerstrijd in ...eleen en Horn

...ELEEN – Hoewel het wieler...izoen in Limburg voor A-ama...urs van de KNWU bijna twee ...eken geleden reeds eindigde ... de Heerlense Beitel, gaan de ...amateurs en veteranen nog ...en door. Morgenmiddag om ...en uur staat een wedstrijd over ... kilometer op het programma. ...laats van handeling: het indus...ieterrein Vouwerrsveld in Ge...en-Zuid. Ook de NWB-licentie...ouders komen morgen in actie. ...at gebeurt in Horn waar vanaf ...en uur de wielen draaien.

...ieuwe ploegen ...n Frankrijk

...ARIJS – Wat vorig jaar niet ...an de grond kwam, zal komend ...eizoen wél gebeuren. Frankrijk ...rijgt twee nieuwe profwieler...ploegen waarvan de clubs Cor...beil en Aubervilliers de baker...mat vormen. Voornamelijk neo...profs en merkloze beroepsren...ners vinden in deze ploegen on...derdak. De team hebben starttic...kets voor alle Franse koersen, ...uitgezonderd de Tour, Parijs-...Roubaix en Parijs-Tours.

...chaaktweekamp ...ata morgana

...DEN HAAG – De geloofwaar...digheid van de wereldschaak...bond kwam in het geding, toen ...voorzitter Campomanes gisteren ...bekend maakte dat het tweede ...gedeelte van de WK-match tus...sen Timman en Karpov in elk ...geval niet naar Oman zal gaan. ...Het prijzengeld van twee miljoen ...Zwitserse franken bleek een fata ...morgana; een in het woestijn...land veel voorkomend verschijn...sel. Alleen als binnen zeer korte ...termijn één miljoen gulden op ...tafel komt voor de organisatie en ...op zijn minst nog één miljoen ...aan prijzengeld zal Nederland ...ook het tweede gedeelte van de ...WK-match kunnen organiseren. ...De stand is 6,5-4,5 in het voor...deel van Karpov.

Italië bezorgt Nederland kater in Europees kampioenschap

Valse start volleybalsters

BRNO – Het had een gala-voorstelling moeten worden, de openingswedstrijd van de Oranje-vrouwen vrijdag op het EK in Brno. Swingende volleybalsters die Italië in drie sets van de speelvloer dansten. Het scenario lag er, de uitvoering kwam er nooit. Het werd een volkomen mislukte try-out in een spookhuis. Swingen deed Oranje nimmer, wel klompendansen waarbij de klompen regelmatig uitschoten. Italië was niet veel beter, maar juist voldoende voor de bizarre overwinning, 2-3 (13-15 15-8 1-15 17-15 8-15) in 2 uur en 18 minuten.

● *Cintha Boersma (5) juicht nadat Oranje een punt gescoord heeft. De vreugde maakte naderhand plaats voor een teleurstellend verlies.* Foto: EPA

Door de nederlaag op de openingsdag van de Europese titelstrijd werden de kansen van de Nederlandse vrouwenploeg op een plaats in de halve finales op slag gehalveerd. De catastrofe tekende zich voor Nederland in de vroege uren van vrijdag af. Spelverdeelster Vera Koenen werd wakker met een ballon van een linker knie. Haar meniscus was aangetast. De handicap was groot, bleek in de ochtendtraining, maar Murphy gaf haar desondanks de voorkeur, boven tweede regisseuse Saskia van Hintum.

„Ze was minder mobiel", erkende Murphy. „Maar in staat te spelen. In de voorbereiding waren alle patronen door haar afgestemd." De blessure had z'n weerslag op de ploeg, die onzeker voor de dag kwam. Er stond 380 volt op de ploeg, hoogspanning die nooit verdween, zelfs niet bij de voorsprong van 9-2 in de tweede set. De twijfel, de stress uitten zich in de blokkering en de service-druk.

Accenten

„Op die punten", oordeelde Murphy hard, „verloren wij de wedstrijd." EK-debutante Jerine Fleurke, het aankomend talent, stond strak van de zenuwen. Toch handhaafde Murphy haar drie sets in de basis. Pas na 13-15 15-8 1-15 (!) koos hij voor de optie Weersing. „Fleurke was de blokkerende optie", aldus de coach, „Weersing de aanvallende." Met de komst van 'Dirty Harry' Weersing leefde de ploeg even op. De achterstand van 2-5 in de vierde set boog de beuker van Winschoten om in de voorsprong van 12-8.

Het werd de inleiding voor een fase die met de minuut bizarder werd en excentrieke vormen aannam. Italië, met drie speelsters van de EK-ploeg van 1991 en junioren, vocht zich langszij omdat Oranje het temperament miste, de agressiviteit, de spelvreugde ontbeerde om door te slaan. De ploeg stond als verlamd in het veld en bezat niet die ene hoogvlieger die haar medespeelsters door de inzinkingen loodste.

Matchpunten

Op 12-14 veroverden de Italiaantjes onder aanvoering van de 30-jarige spelverdeelster Benelli twee matchpunten. Beide werden tenietgedaan door aanvoerder Boersma, het hart van de ploeg, de motor ook die door gebrek aan brandstof in de slotfase langzaam uitviel. Boersma sloeg op 16-15 op het eerste setpunt zelfs toe en bracht de hoop terug in de Oranje gekleurde harten, 17-15.

Dat waren er weinig in de Hala Rondo, de ijshockeyhal van Brno die goed is voor 9000 toeschouwers, maar die door de aanwezigheid van pakweg 100 man meer op een spookhuis leek. Het was de vermoeide Boersma ook, die in de vijfde set in het rally-punt systeem de draad kwijtraakte en twee kardinale fouten maakte die Italië drie punten voorsprong bezorgde, 5-8. Het betekende voor de Azzurri het beslissende gat, 8-15.

Hersenschudding Johnny Bosman

BRUSSEL – Na veertig minuten in de strijd tussen Anderlecht en Club Brugge moest Johnny Bosman van de thuisclub gisteravond het veld verlaten. Hij had bij een botsing met een Brugge-verdediger een hersenschudding opgelopen. Anderlecht verloor met 0-3. Het was de eerste nederlaag voor de Brusselaars in dit seizoen.
In Frankrijk werd Marseille-Metz na 87 minuten bij de stand 0-3 gestaakt toen Marseille-aanhangers het terrein bestormden. Marseille had op dat moment nog negen man op het veld staan.

Verlies Bouwfonds

GELEEN – In de eerste divisie C van de zaalvoetbalcompetitie verloor Bouwfonds gisteravond thuis van Sport Petit uit Eindhoven: 2-4.

MVV mist Thal en Scheepers in derby op Kaalheide

Blessuregolf bij Roda JC

Van onze sportredactie

KERKRADE – Na één vrije competitiezondag hervatten Roda JC en MVV morgen de strijd. Dat gebeurt op Kaalheide in een regelrechte Limburgse derby, waarin beide ploegen overigens niet op volle oorlogssterkte kunnen aantreden. Het team van „gastheer" Huub Stevens is zelfs getroffen door een blessuregolf.

„Babangida, Broeders en Hofstede zijn sowieso niet beschikbaar", aldus Stevens. „De spierblessure van Senden is zodanig, dat ik zijn meespelen zelfs hoogst twijfelachtig durf te noemen. Huiberts heeft tegen Ajax gespeeld, maar hij moest de pijn verbijten. Als hij dat wéér moet doen om tegen MVV in actie te kunnen komen, laat ik hem buiten de ploeg. Hijzelf is niet te forceren niet gebaat; Roda JC derhalve ook niet."

Huiberts maakte in de loop van de strijd tegen Ajax plaats voor Kaliszan, die gisteren overigens nog niet terug was van de interlandverplichting van enkele dagen geleden, toen Jong Polen tegen Jong Noorwegen op het programma stond. Stevens: „De nederlaag tegen Ajax heb ik kunnen accepteren; de manier waarop het gebeurde niet", aldus Stevens. „Wij lieten de mogelijkheid op een beter resultaat liggen. Daarover is uiteraard gesproken."

Bij MVV ontbreken Reginald Thal en Twan Scheepers. De twee basisspelers ontbraken reeds twee weken geleden in de thuiswedstrijd tegen Utrecht. Thal, die eergisteren de training heeft hervat, heeft nog steeds last van zijn scheenbeenontsteking. Scheepers sukkelt met een spierblessure in de lies.

„Natuurlijk is het jammer dat ik niet kan beschikken over genoemd tweetal", aldus trainer Sef Vergoossen, „maar wij gaan hoe dan ook uit van ons eigen spelpatroon. Aanvallen dus. Aangezien Roda JC ook offensief is ingesteld wordt de derby beslist een aantrekkelijke wedstrijd."

Vanavond krijgt VVV bezoek van Willem II. Trainer Frans Körver voorspelt een boeiend gevecht om de punten omdat zowel zijn team als Willem II aanvallend zijn ingesteld.

Taihuttu in huwelijksbootje

● *Spits Jerry Taihuttu van Fortuna Sittard is gisteravond in Bakel in het huwelijksbootje gestapt. De mooie echtgenote van Taihuttu heet Daphne van Amersfoort en is een Brabantse van origine. De selectie van Fortuna Sittard kreeg gisteren toestemming het feest van de jonggehuwden bij te wonen. 'Op tijd naar huis' was echter het motto, want vanavond wacht Helmond Sport in De Baandert.* Foto: PETER SMULDERS

Personele problemen voor Fortuna Sittard

Van onze sportredactie

SITTARD – Trainer Chris Dekker van Fortuna Sittard kan voor de wedstrijd tegen Helmond Sport, vanavond om 20.00 uur in De Baandert, niet beschikken over de routiniers Anton Janssen, Fuat Usta en Jos Mordang.

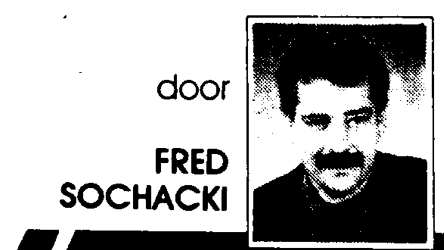
Naast de al lang slepende blessure van René Hofman en de absentie van Kenneth Nysäther (geopereerd aan knie) is dat een fikse aderlating voor de Sittardse coach. Als eenzaam pluspunt staat daar de rentree van Fred de Jong tegenover, maar dat kan de pijn voor Dekker niet helemaal verzachten.
„We zullen het moeten doen met de spelers die wel fit zijn. Met hard werken moet de rest het gemis van genoemde spelers goed maken," aldus de trainer/coach.

In de eerste periode, die vanavond voor Fortuna ten einde loopt, kunnen de Sittardenaren geen potten meer breken, „maar," aldus Dekker, „we moeten bijblijven. Tegen Helmond Sport, hooggeplaatst op de ranglijst van de eerste divisie, is een positie in de top van het klassement te verdienen."

Voor de tegenstander hoeft Fortuna niet bang te zijn volgens de trainer. „Het is een voetballende ploeg. Dat komt ons goed uit. Oud-Roda JC-coach Adrie Koster heeft in Helmond een nieuw, soepel draaiend team neergezet. Het zal niet makkelijk worden, maar het is een ploeg waar we ons spel tegen kunnen spelen."

Invallende duisternis geeft extra dimensie aan Ryder Cup

Europa en Amerika aan elkaar gewaagd

SUTTON COLDFIELD - Dat de beste golfers van Europa en Amerika aan elkaar gewaagd zijn, is in de laatste afleveringen van de Johnnie Walker Ryder Cup voldoende onderstreept. Gisteren tijdens de openingssessie van de dertigste uitgave, werd van de traditie niet afgeweken. Acht punten waren er te vergeven. Toen het te donker werd om verder te spelen was de stand 4-3 in Europees voordeel.

Colin Montgomerie en Nick Faldo moeten bij gelijke stand de achttiende hole tegen Paul Azinger en Fred Couples vanochtend nog spelen. Omdat de wedstrijd eindigde zoals hij begon: zonder zicht.

Engelser kon het niet. Dichte mist op een herfstochtend. The Belfry zat potdicht. Laaghangende bewolking en veel verkeer. Alles stond stil, behalve de klok. En de trekjes op de gezichten van de captains.
Tom Watson haastte zich te melden dat zijn boys uit Florida en Californië ook voor het Engelse weertype niet terugdeinzen. „Ze spelen over de hele wereld en zijn gewend onder alle omstandigheden te presteren."

Waar zelfs de de Amerikaanse Ryder Cupspelers moeite mee moeten hebben, is invallende duisternis. Een permanente dreiging die bovenop alle spanning, die sowieso al rond de confrontatie hangt, rustte.
Anderhalf uur te laat ging het spektakel van start. Tijd, die niet meer ingehaald kon worden als in de lunch de fourballs matchplay pas op de laatste holes beslist zou worden. Aldus geschiedde.

Het begin voor de Europeanen was veelbelovend. De foursomes, het spel waar de spelers om en om met dezelfde bal spelen, eindigden in 2-2. Psychologische winst voor het team van Bernard Gallacher, omdat de Amerikanen in deze spelvorm favoriet waren.
Enkel van het koppel Ballesteros/Olazabal werd wat verwacht en uitgerekend het Spaanse vuur bleef in de kilte van Midden-Engeland beperkt tot een waakvlammetje. Met nog een hole voor de boeg hadden tegenstanders Tom Kite en Davis Love III de buit binnen. In de middagsessie daarentegen volgde een prima herstel van het duo Ballesteros/Olazabal, dat weer oudervets op dreef was. Ongenaakbaar, derhalve.

De routiniers Sam Torrance en Mark James bakten er helemaal niets van. De 'oudjes' waren absoluut niet in vorm en gaven het spel eigenlijk al op de eerste hole uit handen. En dat terwijl Corey Pavin van pure zenuwen bijna in zijn broek deed.

„Ik kreeg de bal amper op de tee, zo trilde mijn hand. Misschien kwam het door die lange vertraging. Daardoor had ik veel te veel tijd om over die eerste slag te denken. Toen die eerste bal vertrok, was het ergste leed geleden."

Mistig

Wat er met het favoriete koppel Stewart/Azinger gebeurde zal wel net zo mistig blijven als de start. De twee kwamen nooit in hun spel en verspeelden hole na hole.
Zelfs het derde schot van Stewart, op de vierde hole verdween vanaf honderd meter afstand de bal meteen in de hole voor een eagle 3 (twee onder het baangemiddelde), bracht het in Florida levende duo niet meer op temperatuur.
„Het leek wel Kerstmis," dacht Ian Woosnam. „We hoefden alleen maar te zorgen geen domme fouten te maken. Daarvoor zorgde de tegenstander wel."

Cijfers eerste dag Europa-Verenigde Staten. Dubbel (Foursomes, 2 ballen): Woosnam/Langer - Azinger/Stewart 7 en 5, Wadkins/Pavin - Torrance/James 4 en 3, Kite/Love III - Balesteros/Olazabal 2 en 1, Faldo/Montgomerie - Floyd/Couples 4 en 3. Dubbel (4 ballen): Woosnam/Baker - Gallagher/Janzen 1 en 0, Wadkins/Pavin - Langer/Lane 4 en 2, Ballesteros/Olazabal - Love III/Kite 4 en 3. Stand na eerste dag: Europa - Verenigde Staten 4-3.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
NAC-FC Groningen
VVV-Willem II
PSV-Vitesse
FC Utrecht-Sparta
Morgen 14.30 uur:
Cambuur-Ajax
Feyenoord-GA Eagles
FC Twente-SC Heerenveen
Roda JC-MVV
RKC-FC Volendam

Ajax	7	6	1	0	13	16 – 2
Feyenoord	6	6	0	0	12	12 – 2
Vitesse	7	6	0	1	12	18 – 3
PSV	7	4	2	1	10	11 – 6
Roda JC	7	4	2	1	10	13 – 9
Heerenveen	7	4	2	1	10	5 – 4
NAC	7	4	0	3	8	14 – 9
FC Twente	7	3	1	3	7	14 – 9
Willem II	7	3	1	3	7	11 – 9
VVV	6	3	0	3	6	7 – 8
GA Eagles	7	2	1	4	5	12 – 13
MVV	7	1	3	3	5	8 – 12
Sparta	7	1	3	3	5	4 – 9
RKC	7	1	2	4	4	6 – 14
Groningen	7	2	0	5	4	7 – 16
Volendam	7	1	1	5	3	9 – 17
FC Utrecht	7	1	1	5	3	7 – 17
Cambuur	7	0	0	7	0	4 – 19

eerste divisie

FC Zwolle-RBC **3-1**

Dordrecht '90	7	5	2	0	12	13 – 6
ADO Den Haag	7	5	1	1	11	21 – 15
Helmond Sport	8	3	4	1	10	10 – 7
Heracles	7	4	1	2	9	14 – 8
FC Zwolle	8	3	3	2	9	14 – 12
Eindhoven	8	2	5	1	9	8 – 7
Graafschap	7	3	2	2	8	6 – 7
AZ	7	3	1	3	7	13 – 9
Excelsior	7	3	1	3	7	12 – 11
Emmen	7	3	1	3	7	13 – 14
Den Bosch	7	2	3	2	7	11 – 12
Telstar	7	2	2	3	6	12 – 9
Fortuna Sittard	7	2	2	3	6	6 – 8
Haarlem	7	2	1	4	5	11 – 17
RBC	8	2	1	5	5	15 – 23
Veendam	7	1	2	4	4	7 – 9
NEC	7	1	2	4	4	4 – 7
TOP	7	1	2	4	4	4 – 13

Vandaag 19.30 uur:
Fortuna Sittard-Helmond Sport
AZ-NEC
Graafschap-Heracles
FC Den Bosch-Emmen
TOP Oss-Haarlem
Veendam-Excelsior
Telstar-Eindhoven
Morgen 14.30 uur:
Dordrecht-ADO Den Haag

buitenland

BELGIe
Anderlecht-Club Brugge 0-3
Vandaag 20.00 uur:
Oostende-Standard
AA Gent-Beveren
Cercle Brugge-KV Mechelen
Waregem-Racing Genk
Luik-Seraing
Lierse-Charleroi
Lommel-Germinal

DUITSLAND
Frankfurt-Dynamo Dresden 3-2
Karlsruher SC-Schalke '04 0-0
Hamburger SV-MSV Duisburg 0-1
Vandaag 15.30 uur:
Mönchengladbach-VfB Stuttgart
Werder Bremen-Wattenscheid
Dortmund-Bayern München
FC Nürnberg-SC Freiburg
Kaiserslautern-Bayer Leverkusen
FC Köln-VfB Leipzig

vvv-willem II

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Sterk

VVV (opstelling): Roox, Spee, Polman, Janfada, Driessen, Verberne, Hanssen, Van Leenders, Braem, Graef, Laros. Wisselspeler: Jos Smits (keeper), Werner Smits, Van der Meer, Hasselbaink, Oestreich.
Willem II (selectie): Jansen, Van Hintum, Smits, Hofstede, Bogers, Feskens, Van Geel, Abdellaoui, Bouchlal, Stewart, Sylla, Van Arum, Verhagen.

roda jc-mvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Van Dijk

Roda JC (selectie): Waterreus, Scheutjens, Senden (?), Nascimento, Trost, Luijpers, Van Hoogdalem, Van Galen, Doomernik, Van der Luer, Huiberts (?), Kaliszan, Vanderbroeck, Romero, Derksen, Ilahauw, Ploem, Haan.
MVV (Selectie): Van Grinsven, Heffels, Van As, Beerens, Benneker, Delahaye, Hofman, Joordens, Lanckohr, Libregts, Linders, Reyners, Roelofsen, Verhoeven, Visser.

fortuna-helmond

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Helmstrijd

Fortuna Sittard (selectie): Hesp, Van Zwam, Maessen, P. Janssen, Szalma, Samuel, Boessen, Pernot, Vergoossen, Deckers, Barmentloo, Van de Heuvel, Fenane, Van der Zander, De Jong, Taihuttu.
Helmond Sport (selectie): Van Duijnhoven, Meeuwsen, Van der Linden, Kreekels, Schol, Captein, Sijahailatua, De Laat, Schuman, Schippers, Valentijn, Van de Kerkhof, Martens.

Gelijkspel Karlsruhe

KARLSRUHE – In eigen huis tegen Schalke'04 is Karlsruher SC, de tegenstander van PSV in het toernooi om de Uefabeker, gisteravond niet verder gekomen dan een doelpuntloos gelijkspel.

Ongeveer 19.000 toeschouwers zagen de thuisclub uiters zwak spelen. De Duitsers wonnen tien dagen geleden de eerste wedstrijd thuis tegen PSV met 2-1.

toto/lotto

HEERLEN – Cijfers sportprijsvragen. Lucky Ten, trekking vrijdag 24 september: 3 - 6 - 7 - 9 - 13 - 15 - 17 - 26 - 32 - 38 - 46 - 47 - 49 - 50 - 51 - 52 - 62 - 63 - 67 - 79 (onder voorbehoud).

Rob Hutting: 'Deze groep is zeer zelfstandig'

Waubach telt weer mee

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

LANDGRAAF – Tijden veranderen. Vorig seizoen vergaarde eersteklasser Waubach in de eerste tien duels zes punten, met als gevolg een penibele positie op de ranglijst. Ook na ongeveer tien maanden later staan zes punten op het conto van de oranjehemden. Deze zijn echter behaald in drie wedstrijden. Een maximale score derhalve, waardoor Waubach op dit moment op kop gaat in 1F.

Een opmerkelijke zaak. Zeker als men bedenkt dat er gedurende de overschrijvingsperiode geen belangrijke mutaties hebben plaatsgevonden. Van de basis vertrok alleen Tayeb Labayed, terwijl Con Snijders tot nu toe de enige echte aanwinst van formaat blijkt te zijn. Hoe is de succesvolle start te verklaren?

Hans Spronck, de 29-jarige centrale middenvelder: „De verdediging is dit jaar weer enorm sterk. Achterin spelen we weer in de oude bekende formatie. Verleden jaar heeft trainer Piet van Dijk door wisselingen voor onrust gezorgd. Dat is voorbij. Je ziet nu weer dat het een hecht blok is. Bovendien zijn we wat het scoren betreft niet puur afhankelijk van de spitsen. Het halve elftal is daartoe in staat. Verder merk je dat Rob Hutting als trainer goed valt. Hij heeft bij velen het plezier teruggebracht. Dat geldt ook voor mij. Ik speel hier vijf jaar en heb er weer zin in. Ik wil hier nog lang blijven voetballen. Ik realiseer me echter alleen dat het steeds moeilijker wordt om de diensten met collega-politieagenten geregeld te kunnen ruilen."

Loftuitingen

Rob Hutting luistert glimlachend naar de loftuitingen aan zijn adres. Over hoeveel kwaliteit beschikt zijn formatie? Een vraag waarop hij al filosoferend een antwoord geeft. „De groep is erg zelfstandig. Dat merk je in precaire situaties. Zonder aanwijzingen van mij worden dan snel oplossingen gevonden. Het was wel zo dat de door de vele verwikkelingen gedurende het vorige seizoen de discipline een punt van aandacht was en is.

Daaraan werken we gezamenlijk. Want ook de jongens zien dat als een probleem, praten er over en willen er iets aan doen."

Con Snijders, ex-Roda JC 2, kwam de gelederen dus versterken. De 20-jarige student wiskunde heeft naar zijn zeggen nauwelijks aanpassingsmoeilijkheden gehad. „Ik wen snel aan nieuwe situaties. Zowel aan nieuwe mensen, als aan een andere rol op het veld. Bij Roda mocht ik alleen verdedigen. Hier kan ik geregeld oprukken. Ik heb zelfs al twee keer gescoord.

Een heerlijk gevoel, echt waar!"

Wat is de doelstelling van Waubach voor dit seizoen? Even is het stil, maar dan zegt Hutting plotseling: „Wanneer we de huidige lijn kunnen vasthouden en niet te veel schorsingen en blessures krijgen, draaien we gegarandeerd bovenaan mee. Ik zeg niet dat we kampioen worden, maar geef ons wel degelijk een reële kans".

'EHC heeft zonder geldschieters geen overlevingskans'

Amateurclubs steeds meer afhankelijk van sponsors

● *Een select gezelschap. De sponsors van EHC tijdens hun golf-clinic te Brunssum.*
Foto: FRANS RADE

Van onze correspondent
ARNO RöMGENS

HEERLEN – Op de dag dat Jan met de Pet wegbleef, kwam Pieter Poen. Oftewel: vijfhonderd maal drie gulden per week zijn vervangen door twintigmaal drieduizend gulden per jaar. Om het nog concreter te zeggen: toen de publieke belangstelling langzaam maar zeker begon te verminderen, boorde de sportwereld nieuwe geldbronnen aan. Sponsors.

In het betaalde voetbal deed hij al tientallen jaren geleden zijn opwachting: de draagkrachtige persoon, die bereid is diep in zijn de zak te tasten om financiële injecties te geven aan zijn favoriete club. In het amateurvoetbal raakt het fenomeen sponsor pas de laatste jaren ingeburgerd.

Jarenlang hebben de amateurclubs zich op redelijke wijze zelf kunnen bedruipen. Contributies, kantine-opbrengsten, subsidies en recette's van wedstrijden zorgden ervoor, dat de gemiddelde penningmeester weliswaar voortdurend klaagde, doch nimmer echt met de handen in het haar hoefde te zitten.

Alles werd en wordt minder.

Het aantal leden van clubs vermindert gestaag, subsidie-kranen worden langzaam maar zeker dichtgedraaid. De publieke belangstelling loopt sterk terug, terwijl ook de kantines niet meer de omzet halen van een tiental jaren geleden.

Bij dat alles stijgen de kosten voor de clubs.

Reiskosten, huren, energiekosten, vergoedingen. Vooral voor clubs die prestatief een woordje mee willen spreken rijzen de kosten de pan uit. Een gemiddelde hoofd- of eersteklasser heeft een jaarlijkse begroting, die tussen de honderd- en tweehonderdduizend gulden ligt.

Het geld moet er toch komen. Vandaar dat clubs die op hoog niveau willen overleven, op zoek gaan naar nieuwe geldbronnen. Naar geldschieters. Mensen die bereid zijn om voor een schamele tegenprestatie een som geld te geven. De tegenprestatie is inderdaad gering. Een reclamebord op het terrein. Eens per jaar een feestavond. Meer zit er voor de gemiddelde sponsor niet in.

Clubliefde

De motieven om te sponseren zijn verschillend. Clubliefde, iets willen doen voor de gemeenschap, staat meestal op de eerste plaats. Sommigen worden meegezogen door anderen. Weer anderen gaan er prat op, om lid te kunnen zijn van een select sponsorgezelschap. Beginnende ondernemers hebben via sponsoring een instrument om zich enigszins te profileren..

„Maar puur uit reclame-oogpunt hoef je het niet te doen," zegt een ondernemer die al jarenlang als sponsor aan een club verbonden is. Hij wenst anoniem te blijven. „Sponsoring kan vaak tegen je werken. Het lijkt soms patserig. 'Die man heeft toch geld genoeg', zegt de omgeving dan al gauw, 'daar hoeven wij niet bij te kopen'. Liefde voor een sport of een club is meestal een overweging. Maar heel vaak doe je het voor de persoon, die binnen een club is belast met het werven van sponsors. Het is een kwestie van niet 'neen' kunnen zeggen," vervolgt hij.

Hulp van derden

EHC is een van de clubs die al jaren gebruik maakt van sponsors. „Zonder geldschieters zouden wij beslist geen hoofdklasser meer zijn," erkent woordvoerder Karel Bauling. „Wij zijn aangewezen op mensen die ons financieel steunen. Mensen die activiteiten op elk gebied mogelijk maken. Enkele jaren geleden zijn wij naar onze nieuwe accommodatie verhuisd. Zonder hulp van derden zou die accommodatie er een stuk soberder hebben uitgezien. Die sponsors betaalden bijvoorbeeld ook onze tegenstander PSV bij de opening van het terrein."

Bauling: „Wij kunnen niet veel terugdoen voor die mensen. Wij trachten hun zoveel mogelijk in de watten te leggen. Zij worden bij wedstrijden ontvangen in de bestuurskamer. Krijgen een hapje en een drankje aangeboden. Eens per jaar doen wij iets extra's. Onlangs hielden wij voor onze grotere sponsors een golf-clinic in Brunssum. Een schitterende belevenis. Dat is belangrijk. Erg belangrijk. Op zo'n dag worden de banden stevig aangehaald."

Bauling herhaalt het nog een keer: „Wij kunnen niet zonder sponsors. En zelfs met de hulp van onze geldschieters gaan wij moeilijke tijden tegemoet. Per 1 september 1994 verhoogt de gemeente Heerlen de huur voor onze opstallen van 2000 gulden per jaar tot 27.500 gulden per jaar. Om dat verschil te overbruggen moeten wij weer nieuwe geldschieters zoeken. En dat zie ik eigenlijk niet zitten. Het functioneren van EHC in de hoofdklasse zal daardoor in het gedrang komen. Maar ik kan geen sponsors gaan zoeken om de financiële problemen van de gemeente Heerlen op te vangen."

amateurs
Redactie:
Arno Römgens
op zaterdag

Beekse club zoekt het in eigen dor

Caesar herbore

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

BEEK - Vorig jaar nam het bestuur van Caesar een opmerkelijke beslissing. Jarenlang gold in Beek het credo: 'alleen het eerste elftal telt'. Van dat standpunt is men afgestapt. Caesar moet, zo beoogt het bestuur, weer een echte vereniging worden. De gewijzigde koers heeft de eerste vruchten afgeworpen. De jeugd heeft weer interesse voor de club en het bezoekersaantal is, ondanks de tegenvallende prestaties, stijgende.

„Caesar moet weer een vriendenclub worden. Prestatie en een gezonde verenigingsgeest moeten hand in hand gaan. De binding met de Beekse gemeenschap moet hersteld worden. Bouwen aan een toekomst met eigen mensen, is de rode draad die door de struktuurwijziging loopt," zegt voorzitter Peter Rijkers.

Rijkers: „De verloren naam moet terug, maar op een eerlijke en gezonde basis. Straks moet Caesar weer iets betekenen in Beek en vooral in de regio."

De befaamde rood-witte shirts zijn opgeborgen en hebben plaatsgemaakt voor een nieuwe outfit: blauw-wit. Op de oude successen wordt niet meer geteerd. Onder het roemruchte verleden is een streep gezet. In de Carmel is de realiteit weer terug. „Een herboren Ca volgens voorzitter Rijkers.

Hij: „Wij willen weer een Beekse club worden. Eigen jon op het veld, zodat de spelers herkenbaar zijn voor het B publiek. Voorts willen wij ee richte doorstroming vanuit jeugd."

Vijf jaar geleden kwam er bij C goed de klad in. De jeugd lie afweten, de resultaten waren droevend en de voormalige h klasser maakte een val die vo pig eindigde in de derde klasse.

„Dat er destijds een terugval komen was ingecalculeerd, dat we tot de derde klasse zo afglijden, hadden we niet wacht," aldus Rijkers, die verv „We hebben een schitterend punt. Over twee jaar bestaan jaar. Dat jubileum willen wij b nen met een kampioenschap. D ons eerste streven. Dan zijn sp die nu nog in de jeugd uitko klaar. De jeugd heeft onze gro aandacht."

Op sportief niveau lukt het voo nog niet. Na drie duels staat C nog altijd met lege handen. „K tatief hebben we goed mater Daarnaast is Jos Lacroix een tr waarin we alle vertrouwen heb Wij blijven optimistisch. Bin kort zullen we de eerste pu pakken," aldus Rijkers.

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
EHC-Deurne
Meerssen-TSC
Longa-SVN
WVO-Panningen
Baronie-BVV
Wilhelmina'08-Venray
Geldrop/AEK-Halsteren

Eerste klasse F
Waubach-Miranda
RKONS-Roermond
RKVCL-Lindenheuvel
Chevremont-Schuttersv.
FC Vinkenslag-Eijsden
Limburgia-Standaard

Tweede klasse A
SCG-GSV'28
RKBSV-Haslou
Almania-Born
RKVVL-MKC
Polaris-Kolonia
De Ster-Heer

Tweede klasse B
Egchel-Rios'31
Belfeldia-Veritas
RKMSV-VVV'03
EVV-Blerick
Wittenhorst-Someren
LHB/MC-FCV

Derde klasse A
SVME-Heidebloem
Simpelveld-Mheerder B.
Zwart Wit'19-Amicitas
Caesar-RVU
Scharn-SV Berg'28
Bunde-IVS

Derde klasse B
Heerlen-Minor
Heerlen Sp.-Heksenberg
Groene Ster-Bekkerveld
Vaesrade-SVM
Hoensbroek-Abdissenbosch
VKC-Obbicht

Derde klasse C
Megacles-FC Oda
Quick'08-DESM
Brevendia-Roosteren
Sittard-Susteren
RKSV-Haelen
Buchten-Merefeldia

Derde klasse D
Meterik-RKDEV
SVEB-SC Irene
Tiglieja-MVC'19
Montagnards-SV Meerlo
Reuver-KVC
Venlosche B.-Sparta'18

Vierde klasse A
SV Hulsberg-SC Caberg
Maastrichtse Boys-RKHSV
Willem I- De Heeg
Schimmert-Rapid
Leonidas-Walram
Oranje Boys-SC WVV'28

Vierde klasse B
Vilt-Slenaken,
zat. 17.30 uur
RKASV-FC Gulpen
Banholtia-Keer
Nijswiller-Sportclub'25
Wit Groen VC-Lemirsia
RKVVM-Vijlen

Vierde klasse C
KEV-KVC Oranje
RKSVB-Heilust
RKTSV-Hopel
SCKR-Centrum Boys
SVK-Coriovallum
Laura-FC Gracht

Vierde klasse D
NEC'92-Helios'23
Passart-DVO
Schinveld-RKDFC
Voerendaal-Kluis
Sanderbout-Adveo
Amstenrade-Mariarade

Vierde klasse E
RKSVW-OVCS
Susterse Boys-SVE
Thorn-Holtum
Stevensweert-PSV'35
Armada-SVH'39
Juliana K-RKAVC

Vierde klasse F
SV Nunhem-KOC
Leveroy-Crescentia
Swift'36-Eindse Boys
EMS-RKVB
RKESV-SVVH
Victoria R-Moesel

Vierde klasse G
Helden-HBSV
Grashoek-Bieslo
RKSVN-VOS
Baarlo-Venlo
Swalmen-GFC'33
Bevo-Koningslust

● *Ronald Klompenhouwer, Peter Dullens en trainer René Cremers (v.l.n.r.) op de voorgrond. De overige spelers van Kluis figureren.*
Foto: PETER ROOZEN

Geleense ploeg kent beste start sedert jaren

Kluis speelt op safe

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

GELEEN – Natuurlijk is de competitie pas drie wedstrijden oud. En natuurlijk kan geen zinnig mens iets zegggen over de afloop ervan. Feit is wel dat Kluis, bij velen bekend als een grijze muis, voor het eerst sinds jaren op de eerste plaats staat. Al moet die positie worden gedeeld met Voerendaal, de tegenstander van morgen, en Mariarade. Winst was in het verleden wel goed, maar handhaven vaak nog beter. Wordt het dit seizoen dan anders? Slaagt Kluis erin om eindelijk uit de anonimiteit te treden?
Van halleluja-stemming is noch bij trainer René Cremers, noch bij aanvoerder en voorstopper Peter Dullens, noch bij aanvallende middenvelder Ronald Klompenhouwer iets te merken. Uiteraard zijn zij blij met de plaats van Kluis op de ranglijst, maar zij relativeren onmiddellijk. Het trio speelt dus duidelijk op safe. Volgens Cremers schort er nog het een en ander aan het team en als excuus haalt hij daarom de schorsingen van William Denissen en Richard Manait aan, normaliter vaste krachten in de Kluis-defensie.

Cremers: „Maar morgen kunnen zij weer spelen, waardoor ik met een luxe-probleem wordt opgezadeld. Te veel spelers voor elf plaatsen."

Cremers is ruim een half jaar bij Kluis aan de slag. Gekomen in februari stelde hij zich tot doel Kluis voor de vierde klasse te bewaren. Het werd meer, want op het eind van de rit legde de ploeg beslag op de zesde stek. „Ik ben dus eigenlijk al langer met de voorbereiding op dit seizoen bezig en ik had gezien, dat dit team meer in zijn mars had. Wel jammer, dat we onze veel scorende spits Henk Theunissen aan Lindenheuvel zijn kwijtgeraakt. Maar dan moeten anderen maar scoren."

Dat is, zoals inmiddels is bewezen (twaalf doelpunten in drie duels), niet aan dovemansoren gericht. Ronald Klompenhouwer, in het verleden goed voor twee doelpunten in vier jaar, heeft die produktie dit seizoen al geëvenaard. Dat geldt ook voor de andere Kluis-spelers, zodat Cremers op zijn wenken wordt diend. Klompenhouwer draagt steeds sporen van het Kluis-v den met zich mee. „We hebben wel zes punten en we zullen zien waar het schip zal strand meent hij. Maar hij wil hierme leen maar duidelijk maken, dat favorietenrol niets voor zijn p is.

Peter Dullens, een andere belan ke pion in Cremers' formatie, sp al acht seizoenen in Kluis' ee team en wellicht wordt dit wel beste. „Misschien is Kluis altijd grijze muis geweest, maar vlak uit dat het hier eigenlijk een g familie is. Het resultaat telde maar gezelligheid en sfeer ook."

Wat dat betreft zijn de vooruitz ten in het kader van schaalver ting voor Kluis niet zo goed. een fusie met buurman Quick'08 Kluis overigens voorlopig niet ken. "Wij willen op eigen benen ven staan," zo beslisten de leden Kluis donderdagavond, daarmee al lang bestaande Geleense fu plannen voorlopig naar de ijs verbannend.

sport op tv

DAAG
17.00 Ned 3: tennis Daviscup Zweuitsland.
17.00 Dld 3: Sport 3 Extra.
17.26 Dld 3: Sport im Westen.
17.57 Dld 1: Sportschau.
19.45 Dld 1: Bundesligavoetbal.
20.00 BRT 1: Sport.
22.45 Ned 3: Studio sport, EK voll vrouwen.
23.35 Dld 2: Bundesligavoetbal, Daviscup Zweden-Duitsland, EK bal vrouwen.
23.00 BRT 1: Sport op zaterdag.
23.23 Ned 1: AVRO Nationale lag.
00.15 Dld 3: schaken, samenvat-WK.

GEN
11.30 Dld 1: rechtstreeks verslag thon van Berlijn.
13.00 Ned 2: TV Sport.
17.30 RTL 4: auto- en motorsport.
13.00 BRT 1: Sportmiddag.
15.50 RTL Television: Grote Prijs Portugal formule 1.
16.00 BRT 2: Grote Prijs van Por- formule 1.
17.00 Dld 1: motorsport Grote Japan, EK volleybal vrouwen.
18.15 Dld 2: Sport-Reportage.
18.40 Dld 1: Sportschau.
19.07 Ned 1: autorarally Londoney.
19.10 RTL Television: Sport.
20.15 Ned 3: Studio sport.
19.45 BRT 1: Sport.
20.30 BRT 1: Sportweekend.
19.58 Dld 1: Sportschau-Telem.
22.51 Ned 2: Spaans en Italiaans bal.
22.55 BRT 1: Sport.
23.00 Dld 2: Sport am Sonntag.
00.00 RTL 4: Sport.
01.10 RTL Television: samenvat-Grote Prijs van Portugal formule 1.

sport kort

OETBAL – De beroepscomsie van de KNVB heeft re van Hooijdonk voor zes strijden geschorst, waarvan e voorwaardelijk. De aanvalvan NAC die tegen RKC over schreef ging, was in eerste intie voor zes wedstrijden onrwaardelijk uitgesloten.

GOLFBILJART – Voor de artfinales van het bekertoeri worden vandaag GEEELD: Pimpernelleke-Maasei, Brand Taveerne-BVE, asgolf-BV Chevremont en ntrum-Hollandia.

BOKSEN – BVH'er Reiter en S'er Hoesselt komen vandaag lens de wedstrijd Zuid-Nederd – BC Leverkusen te Helnd in de ring tegen respectiejk Reineck en Verhaegen.

VOETBAL – Grensrechter ul Winkens sr. van Limburgia kent dat hij de wedstrijd ten Eijsden voortijdig verliet gens kritiek op zijn optreden. nkens meldde zich na een artier af 'omdat ik last had n een zweepslag'.

BOKSEN – In de sporthal te emig-Heerlen houdt BVH rgen vanaf 13.00 uur een naaal aspirantentoernooi. Van partij zijn boksertjes uit heel derland.

eurskens tegen Yamamoto in Amsterdam

STERDAM – De Amsterdamse rathon is morgen aan zijn achtde editie toe. Atletenmakelaar Hermens heeft met de ruim 3,5 die hem ter beschikking staat, aantrekkelijk deelnemersveld nen samenstellen. De oudeldrecordhouder uurloop won ele weken geleden een belange slag met de Marathon van Berdoor de Japanse Yoshiko namoto aan te trekken. De atlete het land waar de marathon een t religie is, verkoos de Amsterse hoofdstad boven Berlijn.

23-jarige Yamamoto is de voornste tegenstandster van Carla arskens. De Limburgse, met 3.34 nationaal recordhoudster, pt voor het eerst na drieëneenjaar een marathon in eigen d.

de mannen komen de kanshebs uit Afrika. Door zijn contacten Ethiopië heeft Hermens Belaya Wolashe, dit voorjaar tweede in rijs, en Wodajo Bulti, die in 1988 de wereldrecordrace van Belaya Densimo (2.06.50) in Rotterdam t 2.08.44 het nog steeds snelste buut op de marathon maakte, nnen vastleggen. Een derde Etpiër is Tadesse Woldemeskle, inmiddels asiel in Nederland eft gezocht.

derland is vertegenwoordigd or Tonnie Dirks en Marti ten Kadie beiden hopen op een tijd der de 2.13.00, waarmee zij dan den voldoen aan de eis voor uitding naar de Europese titeljd, die volgend jaar augustus in lsinki wordt gehouden.

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

Meerssen moet vroeg scoren

MEERSSEN – SV Meerssen, koploper in de hoofdklasse van het amateurvoetbal, treedt morgen op eigen terrein aan tegen rodelantaarndrager TSC. Volgens trainer Wim Vrösch van de thuisploeg 'een hele klus, omdat TSC gegarandeerd met acht tot negen mensen voor de pot zal gaan hangen'. Dat betekent dat 'wij de gasten van meet af murw moeten spelen om snel te kunnen scoren'.

EHC dat uit drie duels slechts één punt behaalde, mikt in de thuiswedstrijd tegen nieuwkomer Deurne op de volle winst. Een gezond uitgangspunt, gezien de recente progressie in het Hoensbroekse spel.

In verband met de kermis te Weert wordt de wedstrijd Wilhelmina-Venray niet morgen, maar reeds vandaag gespeeld. Aftrap 17.00 uur.

In de eerste klasse staat Waubach aan kop. Trainer Rob Hutting ziet het thuisduel tegen Miranda met vertrouwen tegemoet. Na de mindere wedstrijd van afgelopen zondag krijgt zijn team dat weer de beschikking heeft over Patrick Dooper, de opdracht 'negentig minuten geconcentreerd te blijven voetballen'.

Trainer Math Schaepkens van Limburgia hoopt dat zijn ploeg thuis tegen Standaard 'eindelijk de kansen weer eens benut'. Hij heeft de afgelopen dagen tijdens de training veel aandacht aan dit onderdeel besteed.

In Maastricht is de streekderby FC Vinkenslag-Eijsden. Trainer Piet van Dijk van Vinkenslag, dat de geblessseerde Ubags en de geschorste Quadvlieg mist, heeft zijn manschappen duidelijk gemaakt dat het roer om moet. „We hebben pas twee punten. Dat is veel te weinig. Een deel van de groep is niet streng genoeg voor zichzelf." Van Dijk eist felheid en inzet. „Verandert de instelling niet, dan krijgen voortaan andere spelers een kans."

Duitser Hetzel houdt Lansink van overwinning af

Barrage brengt sfeer in GP op Zangersheide

● Voor Roger-Yves Bost met Souvrien is deze hindernis op Zangersheide te hoog. Geen barrage derhalve voor de Francse combinatie in de Grote Prijs.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Van onze correspondent
TOINE RAMAEKERS

LANAKEN – Het regende op de tweede dag van het ruitersportevenement op Zangersheide weliswaar niet meer, maar de temperatuur was allerminst gunstig voor een buitenwedstrijd. Zodoende duurde het dan ook tot aan de barrage van de Grote Prijs voor er zoiets als sfeer rond het springterrein te bespeuren viel. De bodem in Lanaken was, ondanks de vrachtwagens vol zand die waren aangevoerd, maar net berijdbaar.

Assistent-parcoursbouwer Jef van Oosterhout zei: „Het moet echt niet gaan regenen, anders wordt het een puinhoop. Je ziet meteen dat de prestaties beter worden nu het droog is."

Dat er toch nog sfeer kwam was mede te danken aan de goede resultaten die zowel de Belgische als Nederlandse combinaties in de eerste omloop hadden neergezet.

Overeind

Voor Nederland bleven Eric van der Vleuten, Jos Lansink en Jan Tops keurig overeind tussen de Europese toppers, terwijl Emiel Hendrix slechts door een 1/4 strafpunt uit de barrage werd gehouden. Daarin kwamen meerdere „kanjers" niet terecht, zoals de Fransman Roger-Yves Bost.

Voor veelvuldig Nederlands kampioen Jos Lansink was de foutloze rit met Olympic Concorde, zijn 'vierde' paard, een goede prestatie.

„Ik heb het paard nog nooit zo goed zien springen,' aldus Gea Voorthuizen, de verzorgster van Lansinks paarden. „Olympic Concorde was super. Alleen geef ik hem niet veel kans in de barrage. Het is voor de eerste keer dat hij zo zwaar springt en hij is nog niet zo snel."

De 9-jarige hengst vervult tijdens het dekseizoen keurig zijn plicht, maar weerlegde op zijn eerste grote wedstrijd de woorden van de verzorgster door met Lansink op zijn rug supersnel de barragehindernissen te nemen en naar de tweede plaats in de eindrangschikking te snellen. Lange tijd zag het er zelfs naar uit dat Lansink weer eens zou winnen op Zangersheide ,maar uiteindelijk was het de Duitser Holger Hetzel die dat verijdelde.

Vuurwerk

Ook Jan Tops zorgde nog voor vuurwerk door als laatste barragedeelnemer een serieuze aanval te doen op de tijd van de Duitser en zodoende alsnog de zege voor Nederland te behouden. Het mocht niet baten.

De Grote Prijs Zangersheide ging naar Duitsland en Jan Tops werd vijfde, terwijl Eric v. d. Vleuten zich ook bij de toptien meldde.

Programma vandaag: 09.00 uur: finale 7 jarige paarden, nationaal; 14.00 uur: internationaal jachtspringen; 16.00 uur: internationaal open Beneluxkampioenschap.

Programma morgen: 09.00 uur: internationaal springconcours in twee fasen; 11.00 uur finale GP Maes Pils; 13.00 uur: finale concours 1.40 meter; 15.00 uur: landenwedstrijd.

Kluis-voorzitter Hermans: 'Ik heb een nacht niet kunnen slapen'

Verbazing in Geleen over achterwege blijven fusie

Van onze correspondent
MAARTEN DE KEVER

GELEEN – Het bericht van het niet doorgaan van de fusie tussen Quick'08 en Kluis is in Geleen met verbazing ontvangen. Donderdagavond verwierp een meerderheid van de leden van Kluis de plannen waardoor de twee verenigingen, die gezamenlijk het COV Sportpark Zuid bevolken, apart verder zullen gaan. „Ik hoop eigenlijk dat de twee verenigingen toch de draad weer zullen oppakken," aldus wethouder Geurts van sportzaken, die het betreurt dat de fusieplannen van de baan zijn.

„We blijven in ieder geval bij ons besluit om twee van de zes velden op Sportpark Zuid af te stoten. Het komt er dan op neer dat drie verenigingen op vier velden moeten spelen. De indeling zullen ze onderling moeten regelen, daar bemoeien we ons niet mee."

Ook ambtenaar Frans Spronck vindt het een jammerlijke zaak dat beide verenigingen apart verder gaan. „Dit is een gemiste kans. Eén grote vereniging heeft een veel betere toekomst dan twee kleinere. Maar van gemeentewege zullen we in ieder geval geen dwang opleggen om alsnog tot een fusie te komen."

Ook bij enkele bestuursleden van de twee verenigingen heerst onbegrip. Vooral Kluis-voorzitter Hermans was gistermiddag nog aangedaan over de uitslag van de stemming.

„Ik heb er een nacht niet van geslapen. Het heeft me echt pijn gedaan. Ik vind het nu nog te vlug om te reageren. Ik wil me dit weekeinde over de toekomst bezinnen. Aanstaande vrijdag hebben we de jaarvergadering. Voor die tijd zal ik met de overige bestuursleden overleggen hoe nu verder."

Triest

Quick-secretaris Peter Hovens noemt het niet doorgaan een trieste zaak. „We hadden gezamenlijk een geweldige stap vooruit kunnen zetten," meent hij.

Hij vindt het net als voorzitter Kubben wel een goede zaak dat Quick in grote getale voor fusie stemde. Laatstgenoemde daarover: „Ik ben blij dat wij vóór fusie waren. Maar het is jammer voor het voetbal in Geleen-Zuid dat de fusie, voorlopig althans, niet doorgaat. Wat ons betreft blijft de mogelijkheid om te fuseren echter bestaan."

Verliezers willen revanche bij Spelen 2004

Nieuwe start voor Peking en Berlijn

PEKING/BERLIJN – De keuze van Sydney als Olympisch gastheer in het jaar 2000 heeft de campagneleiders in de concurrerende steden Peking en Berlijn een geweldige kater bezorgd. Maar tussen de tranen door werd de blik alweer op de toekomst gericht. In beide steden gingen direct na het verwerken van de nederlaag stemmen op om over vier jaar opnieuw te proberen de Olympische Zomerspelen, dan van het jaar 2004, in huis te halen.

„We mogen dan niet het recht hebben verworven de 2000 Olympics te organiseren, maar dat betekent niet dat China onwaardig is als Olympisch gastheer", luidde een boodschap, die gouverneur Li Tieying van Peking voor de radio liet voorlezen.

„Onze kandidatuur is op zichzelf al een belangrijke stap in onze hervormingspolitiek". De mededeling werd alom opgevat als een teken om China voor de Spelen van 2004 wederom kandidaat te stellen.

In een commentaar schreef het Volksdagblad dat de 1,2 biljoen inwoners van China zich nu niet in hun grote teleurstelling tegen de rest van de wereld moet keren.

„We respecteren het besluit van het IOC en feliciteren Sydney met het succes." In de krant stond voorts dat China een eeuw geleden nog als 'de zieke man van Azië' werd beschouwd. „Dank zij een decennium van openheid en hervorming is China nu klaar voor een enorm evenement als de Olympische Spelen." Tot besluit haalde de columnist een Chinees gezegde aan: „Wees niet arrogant bij een overwinning en verlies de moed niet na een nederlaag."

In Berlijn heerste bij de voorstanders van de Spelen een begrafenisstemming, de vele opposanten hadden daarentegen wel reden voor een feestje. Vrij snel gingen er veel stemmen op nu maar te proberen de Olympics van 2004 binnen te halen.

Teleurgestelde verliezers wezen met de vingers naar mogelijke schuldigen, zoals een incapabel organisatie-comité en het recente felle optreden van tegenstanders.

„De politieke situatie in Berlijn heeft zeker een rol gespeeld", zei burgemeester Eberhard Diepgen. „Vooral de dreigbrieven van de tegenstanders aan de IOC-leden hebben schade gedaan."

Hoewel Diepgen zei dat het nog te vroeg was voor een besluit om de kandidatuur te verlengen drongen diverse Duitse politici op volharding aan.

„Sydney en Manchester hebben het ook enkele malen geprobeerd. Ik wil niets uitsluiten", zei Diepgen. Ook zwemster Franziska van Almsick droeg een steentje bij. „Misschien was Berlijn niet klaar voor 2000. Ik hoop dat dat voor 2004 wel het geval is", zei ze. „Ik denk dat het racisme in Duitsland negatief voor ons is geweest." Peter Hintze, secretaris van de Christendemocraten van kanselier Helmut Kohl, drong ook aan op een nieuwe poging. „Berlijn heeft zo'n mooi Olympisch concept dat het zonde zou zijn er niet mee door te gaan", concludeerde hij.

De critici van het houden van Spelen in Berlijn zongen bij de Brandenburger Tor toen de naam van de stad voor de Olympics 2000 bekend werd.

„Sydney, Sydney, Sydney", werd er gescandeerd. „Berlijn is met deze beslissing toch de winnaar geworden", meende Ingrid Stippe namens het anti-Olympische comité. „De tegenstand was te groot en te sterk. De stad wil geen commerciële Spelen voor de elite."

Gullit niet beschikbaar

GENUA – Ruud Gullit is niet beschikbaar voor de beslissende interlands van het Nederlands elftal in de aanloop naar het WK in de Verenigde Staten, tegen Engeland en Polen. Dat benadrukte hij vrijdag in Genua. Gullit, die vier maanden geleden bedankte als international, zette afgelopen weekeinde de deur naar Oranje op een kier, maar de mogelijke terugkeer geldt alleen voor de eindronde in Amerika en indien Cruijff dan trainer is. Gullit is niet van plan contact op te nemen met Dick Advocaat.

Hennie Meijer gast bij Haarlem

HAARLEM – Hennie Meijer traint sinds gisteren mee met Haarlem. De voormalige spits van onder meer Ajax, Roda JC, FC Groningen en het Japanse Yumiuri, wil bij de eerste divisionist zijn conditie op peil houden. Plannen om voor de ploeg van Hans van Doorneveld te gaan spelen, bestaan er niet. Daarvoor ontbreekt het Haarlem aan de financiën en Hennie Meijer aan de wil. Afgelopen week werkte de 31-jarige Amsterdammer een stage af bij Stuttgarter Kickers. De contacten liepen, net als eerder bij Sheffield United op niets uit.

Loos keeper in Canada

GELEEN – De ex-doelman van de Geleense ijshockeyclub Meetpoint Eaters, Honooré Loos, tevens keeper van Jong Oranje A en B, werd in Canada na een test van twee weken gekozen tot eerste doelman van Rayside Balfour. In dit team speelde eerder al Meetpoint-Eaters-doelman en ijshockey'er van het jaar Marcel Nijland. Loos had de concurrentie van tien goalies. De Limburger speelt dit seizoen met het team 75 competitiewedstrijden, gemiddeld vier per week. Eatersaanvaller Brian de Leeuw wordt deze week aan een dubbele hernia geopereerd. De Leeuw hoopt dat hij eind januari weer van de partij kan zijn.

Forse sponsoring voor schaatsbond

DEN HAAG – De Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond heeft gisteren sponsorcontracten afgesloten met twee bedrijven. Van de tot 1998 lopende overeenkomsten met Aegon (verzekeringen) en Deloitte and Touche (financiële dienstverlening) wordt de schaatsbond op jaarbasis 1,7 miljoen wijzer. De mannenselectie van Ab Krook bleef ongewijzigd: Thomas Bos, Rintje Ritsma, Arjan Schreuder, Jeroen Straathof, Bart Veldkamp, Falko Zandstra. De vrouwenselectie van Henk Gemser is als volgt samengesteld: Barbara de Loor, Annamarie Thomas, Ingrid van der Voort, Colette Zee en Carla Zijlstra.

De Bever zorgt weer voor ophef

TILBURG – Evenals in het betaalde voetbal, waaruit hij vorig jaar na een ophefmakende entree bij Dordrecht '90 via de zijdeur stilletjes vertrok, zorgt John de Bever ook in het amateurvoetbal voor opschudding. De wispelturige aanvaller is er indirect oorzaak van dat trainer Paulides van tweedeklasser TAC/BWB uit Tilburg is ontslagen. De Bever had bij het bestuur geklaagd dat de trainer te veel aandacht besteedde aan looptrainingen in plaats van oefeningen met de bal.

Wintercompetitie tennis begint

HULSBERG – De wintercompetitie tennis in Sportpaleis Hendriks en de hal van Hulsberg start op zaterdag 2 oktober met de strijd in de lagere klassen. De heren beginnen op 16 oktober. De eerste ronde van de gemengde eredivisie is op 20 november. Nieuw in de eredivisie zijn De Burght en het tweede team van SLTC. Zij komen in de plaats van Van Horne en Ready, die zich hebben teruggetrokken.

Plankzeilers in de luwte

KASHIWAZAKI – Het gaat de deelnemers aan het wereldkampioenschap plankzeilen in Japan nog steeds niet voor de wind. Gisteren was er bij een 'zuchtje' van nauwelijks windkracht twee opnieuw nauwelijks sprake van een echte wedstrijd. Danny Willems uit Gronsveld eindigde als achtentwintigste in het veld van honderdtachtig surfers. Han Joosten uit Swalmen werd negenenveertigste. Leider in het algemeen klassement bleef de Nieuwzeelander Bruce Kendall.

sport in cijfers

TENNIS

Davis Cup. Wereldgroep. Halve finale: India-Australië 0-2, Zweden-Duitsland 0-2 (Gustafsson-Stich 2-6 3-6 6-3 2-6, Edberg-Goellner 3-6 6-4 4-6 6-7. Promotie/degradatie: Nieuw-Zeeland-Oostenrijk 0-2, België-Brazilië 2-0, Zuid-Korea-Spanje 0-2, Israel-Zwitserland 3-2, (Zwitserland gedegradeerd), Hongarije-Argentnië 2-0, Rusland-Cuba 2-0.
Tokio. Vrouwen, 700.000 gulden. Tweede ronde: Frazier-Graham 6-2 6-4, Arraya-Sawamatsu 7-5 3-6 6-3, Coetzer-Monami 6-2 6-2, Halard-McQuillan 6-4 7-6, Sanchez Vicario - Fusai 6-1 6-2. Kwartfinales: Sanchez Vicario - Frazier 6-2 6-3, Coetzer-Arraya 6-4 6-1, Date-Davenport 6-2 6-4, Halard-Werdel 6-1 6-3.

PLANKZEILEN

Kashiwazaki. WK Mistral, tweede ronde, derde race. Mannen: 1. Kendall, 2. Gebhardt, 3. McIntosh, 11. Van Schie, 13. René Dannenburg, 16. Peter Dannenburg, 28. Danny Willems, 49. Han Joosten. Stand aan kop: 1. Kendall 2 punten, 2. McIntosh 3, 3. Dutilh 8.

VOLLEYBAL

Brno. Europees kampioenschap, vrouwen. Italië-Nederland 2-3 (13-15 15-8 1-15 17-15 8-15; Oekraïne-Rusland 3-0 (15-10 15-13 15-7).

PAARDESPORT

Lanaken. CSIO. Grote Prijs Zangersheide: Tabel A met barrage: 1. Hetzel, St. Ludwigs Gipfelstürmer 0-36,34, 2. Lansink, Olympic Concorde 0-36,50, 3. Lindemann, Starlet 0-36,63, 4. Van Doorne, Picobello Classics 36,76, 5. Tops, Abbeville la Silla 0-36,88, 8. Van der Vleuten, Olympic Baltazar 0-38,22. Grote Prijs Holland Casino's: 1. Tebbel, John Blunt 0-59,61, 2. Godignon, Sarcelle de Sisse 0-59,6, 3. Wauters, Isaura van de Helle 0-60,84, 4. Van der Vleuten, Edelman 0-64,62, 5. Lindemann, Poor Richard 0-65,21, 9. Tops, Operette la Silla 0-73,65.

WIELRENNEN

Stekene, België. Profkoers: 1. Heynderickx 158 km in 3.33.00, 2. Moens op 0.25, 3. Dauwe, 4. Tchmile, 5. Willems, 16. Enthoven 1.20, 29. Cornelisse 1.30.

BILJARTEN

Veghel. Masters driebanden. Groep A. Eindstand: 1. Jaspers 3-6, 2. Arnouts 3-4, 3. Nieuwenburg 3-2, 4. Gieskens 3-0. Groep B. Eindstand: 1. Van Bracht 3-6, 2. Tijssens 3- 4, 3. Van der Smissen 3-2, 4. Van de Looy 3-0. Groep C. Eindstand: 1. Van Kuijk 3-4 (6-3), 2. Habraken 3-4 (6-3), 3. 4-5), 4. Van Uum 3-2 (2-7). Van Kuijk eerste geplaatst op basis aantal gescoorde caramboles. Groep D. Eindstand: 1. Burgman 3-6, 2. Broeders 3-2 (4-5), 3. Van de Ven 3-2 (4-5), 4. Weijenburg 3-2 (4-5). Broeders op basis van gescoorde caramboles naar kwartfinales. Indeling kwartfinales: Jaspers-Arnouts, Van Kuijk-Broeders, Van Bracht-Habraken, Burgman-Tijssens.

BADMINTON

Kristiansand. EC landskampioenen, tweede wedstrijd: BC Nuenen-CS Maritimo 7-0.

Deze week is het dameshandbal in de eredivisie weer begonnen. Landskampioen Swift Roermond en het Geleense V&L speelden vooruitgeschoven wedstrijden in verband met hun Europacupverplichtingen dit weekeinde. Bij het Roermondse handbalbastion speelt Diny van Maanen nog steeds een belangrijke rol. Zij traint de keepsters van 's lands beste handbalploeg en heeft daarmee haar aandeel in de successen van de ploeg van trainer Gabri Rietbroek. Van Maanen verdedigde zelf tot 1976 liefst negen seizoenen lang het doel van de Roermondsen en werd in die periode acht keer landskampioen. Toen de ploeg het grootste succes uit de Nederlandse handbalhistorie behaalde, de finaleplaats in het Europacuptoernooi voor landskampioenen in 1976, stond Diny van Maanen onder de lat. Reden om mét haar een brug te slaan tussen het Swift van toen en nu.

Diny van Maanen: 'Swift presteert goed, maar mist nog band met publiek'

Succes heeft zijn prijs

ROERMOND - Wat het meest opvalt, zijn natuurlijk de verschillen. En dat zijn er nogal wat. Diny van Maanen, 46 jaar en in het dagelijks leven maatschappelijk werkster bij de gemeente Roerdalen, weet er wel een paar op te noemen. „Destijds bestond de ploeg geheel uit Roermondse dames. Wil Aarts, Wiesje Puts, Suzanne Geerdink, Gerda Daemen, Gertje van de Port en Thea Hendriks waren de bekendste namen. Ik zelf was de eni-

door HANS STRAUS

ge niet Roermondse. Ik had de overstap vanuit Utrecht naar Roermond gemaakt om bij Swift te kunnen handballen."

Van Maanen is dus zelf geen Roermondse, maar wel zowat de laatste der Mohikanen van de 'oude garde'. Zij beleefde met Swift de wederopstanding. „Afgelopen seizoen stopten Petra De Bock/Jordens en Sabine Perey, waardoor ik eigenlijk de laatste ben die een band heeft met de stad. Ik ben mezelf, na 26 jaar hier woonachtig geweest te zijn, toch als een inheemse gaan beschouwen."

Van Maanen maakte de overstap van Utrecht naar Midden-Limburg uit eigen wil. Zij werd niet gevraagd door de club, maar door de Swift-speelsters die net als zij in Jong Oranje uitkwamen. „Ze vroegen of ik bij hun wilde komen spelen, en omdat de Limburgse mentaliteit me wel aansprak, én omdat ik het een eer vond om bij Swift te kunnen spelen, heb ik ja gezegd."

Hoe anders gaat dat nu. De huidige selectie van Swift herbergt zes buitenlandse speelsters, en zes uit Nederland 'geronselde' handbalsters. Het twaalftal speelt óf voor een baan, óf voor een financiële vergoeding.

„Het is goed dat de speelsters tegenwoordig een vergoeding krijgen voor wat zij doen. Zij investeren een heleboel tijd en inspanningen in het handbal en daar mag best wat tegenover staan. Ze moeten er immers heel wat voor laten. Het is niet meer dan billijk dat de speelsters daar wat voor terugkrijgen."

Maar toch heeft Van Maanen niet het idee dat ze te vroeg geboren is. „Ik heb niets gemist, ik zou zelfs niet willen ruilen met de speelsters van nu ook al krijgen ze betaald. Gevoelsmatig weet ik gewoon dat het plezier dat ik altijd heb gehad met het handballen onvervangbaar is. En toch moest ik er ook heel wat voor opgeven. Ik ben thuis weg gegaan om te handballen en heb daardoor niet veel met mijn familie kunnen optrekken. Maar voor ons was het in die tijd gewoon een eer om bij Swift te kunnen spelen. Bovendien heb ik veel van Europa gezien en veel geleerd. Of geld dat kan compenseren? Ik denk het niet."

Of de invloed van het geld in de handbalsport en met name bij Swift daarmee meteen als negatief moet worden beoordeeld, vindt Van Maanen te ver gaan. „Swift hoort door de sponsorstichting toch weer bij de top. Dat is dus een positief gevolg, maar voor mij persoonlijk kleven er ook wel nadelen aan de situatie zoals die nu is."

● *Diny van Maanen (links) verdedigde jarenlang het doel van Swift. Nu traint zij de keepsters Ildiko Toth (midden) en Laura Robben (rechts).* Foto: JEROEN KUIT

En die nadelen zijn genoegzaam bekend. De 'dames van Swift' zijn weer een begrip in de handbalwereld, maar ze zijn niet meer 'van Roermond'. En dat laat de stad merken ook. „Het handbal leeft niet in Roermond. En dat was vroeger wel even anders. Als wij speelden in de Europacup of tegen Niloc, een topper destijds, dan stonden de toeschouwers achter de doellijn tot naast de doelen. In de kranten werden hele pagina's gewijd aan onze prestaties. Dat is er nu niet meer bij. Dat is deels te verklaren door de overvloed aan andere sporten op tv, maar ook door het feit dat het team nu geen band meer heeft met het publiek."

De keerzijde van de medaille. Voor sportieve successen zijn topspeelsters nodig en die werden gehaald. Het feit dat die handbalsters echter geen Limburgse achternamen meer hebben, is iets wat niet is voorbijgegaan aan het publiek.

„Toen Sabine en Petra stopten werd al snel duidelijk dat het 'eigen' publiek minder interesse zou gaan tonen. Die signalen heb ik ook opgepikt in de stad. Het publiek moet de speelsters herkennen, en dat gebeurt nog niet. Vroeger zag je echt de mensen vanuit de buurt rond de sporthal toestromen. Nu kun je de trouwe supporters die nog komen vóór de wedstrijd een hand geven. Zo van 'leuk dat jullie er weer zijn'."

Meest schrijnende voorbeelden van de tanende interesse voor h handbal waren de gebeurteniss rond het kampioenschap afge pen seizoen. Voor de beslissen wedstrijd in Eindhoven kreeg Roermondse club niet voldoen supporters op de been om een b te vullen. Na afloop van de op h gemak gewonnen wedstrijd we de rijtoer in open auto's door stad nauwelijks opgemerkt.

„Laten we wel wezen, handbal een bedrijf geworden in Roe mond, dat door managers wo gerund. Nogmaals, daar is niets tegen, want de successen zijn maar de band met de achterba laat te wensen over."

Toch is de situatie zoals die er ligt onvermijdelijk volgens V Maanen. „In Nederland zulle topspeelsters altijd een studie bij blijven doen of ze hebben ee baan. Ze kunnen van handbal alleen nou eenmaal niet rondk men. Alleen de toppers van bu tenaf, zoals Katalin Szilagyi, zij handbalster van beroep. En omd de top veel breder is geworde dan toen ik speelde, moet je w de spelersmarkt op. Anders is h bereiken van de top in Europ niet mogelijk."

Toch bereikte Jo Gerris met 'zijn Roermondse vrouwen in Europ dus wel de top. Zonder buiten landsen. „Maar toen kwamen speelsters uit de regio uit eige beweging naar Swift toe. Jo Gerr kon toen putten uit het talent d uit de omliggende dorpen de st naar Swift maakte. Veel van clubs waar onze speelsters va daan kwamen, bestaan niet ee meer. Dan zul je ze van steeds ve der moeten gaan halen."

Om de band met de achterban aa te halen is er volgens Diny va Maanen maar één recept. Aanspre kende successen. „Niet in de com petitie, want daarin is Swift veel t sterk en spreken de wedstrijden dus niet meer aan, maar in de Eu ropacup. Daarom is het ook va heel groot belang dat we dit week einde in Macedonië de basis leg gen voor het bereiken van d tweede ronde. Dan zal het publiek wel weer naar de Jo Gerrishal ko men. Want prestaties spreken aa daar ben ik van overtuigd."

Wiel Mayntz en ADB/V&L werken onverdroten aan toekomst

Geleense jonge meiden allesbehalve duf en braaf

Van onze correspondent
MICHEL JANSSEN

GELEEN – Twee landstitels in de afgelopen zes jaar, niet minder dan vijf bekerfinales en overeenkomstig veel Europacupwedstrijden. Maar ondanks de successen slagen de dames van ADB/V&L er niet in uit de schaduw te treden, die wordt geworpen door het mannenteam van de Geleense handbalvereniging en, zeker de laatste jaren, door het concurrerende Swift uit Roermond. Waar andere verenigingen regelmatig in positieve of negatieve zin de krantenkolommen halen, blijft het rondom Vlug en Lenig meestal rustig. Een wedstrijdverslagje, een blessure; zelden ander nieuws. Het wat saaie image van een brave provincieclub die zich bijna doodgeneerde toen enkele jaren geleden een trainerskwestie (Piet Kivit) voor heuse krantenkoppen zorgde.

● *Wiel Mayntz (rechts) en de garde van ADB/V&L, ontspannen voor de klus.* Foto: PETER ROOZEN

Trainer Wiel Mayntz, nog niet betrapt op een sensationele actie of uitspraak, verzet zich tegen het als flets geschetste image. „We proberen onze zaken goed te regelen. Onze doelstellingen zijn reëel, inderdaad niet spectaculair en ons spel is overeenkomstig onze mogelijkheden. Je zult mij niet horen zeggen dat we komend seizoen kampioen worden. Die plaats is voor Swift. Wij gaan voor de tweede plaats. Pas als er bij Swift akelige dingen gebeuren of andere clubs erin slagen hun budget drastisch op te krikken, zal er verandering komen in die situatie."

Perfect

Mayntz is zeker niet de man die als een gier zit te wachten op Swifts ondergang. „Integendeel. Ik weet dat het raar klinkt, maar ik vind het perfect wat in Roermond is gebeurd. Als het initiatief navolging krijgt, betekent dat een oppepper voor het Nederlands dameshandbal. Daar staat tegenover dat, wanneer het fout loopt, ook het hele Nederlandse vrouwenhandbal daar de weerslag van ondervindt."

De evenwichtige V&L-trainer is overigens niet erg optimistisch over de ontwikkelingen bij de buren. „Er blijkt weinig van iets dat op visie lijkt. Met het elk jaar opnieuw aantrekken van speelsters red je het op de duur niet. De binding met de buitenwacht is nu al nihil. Dat kan niet goed gaan."

Mayntz onderstreept zijn betoog met de vaststelling dat de laatste maanden een aantal Noord- en Middenlimburgse talenten naar Geleen kwam. Het zou inderdaad meer voor de hand hebben gelegen dat bijvoorbeeld Pieternel Leenders, een felle, talentvolle, cirkelspeelster uit Asten en tot voor kort spelend bij Bevo, haar handbaltoekomst bij Swift zou hebben gezocht.

Rijp

Naast Pieternel Leenders, die volgens kenners rijp is voor een kans in de nationale selectie van bondscoach Bert Bouwer, lieten ook de leergierige, zestienjarige Wendy Dentener van Merefeldia en de net als Leenders van Bevo afkomstige Jacqueline de Gier Roermond links liggen.

Wiel Mayntz beschikt al met al nu over een lichting jonge tot zeer jonge handbalsters die fors in handbal willen investeren. Voor een deel zijn ze ook afkomstig uit de eigen jeugd. Meiden die meer dan tien uur per week kunnen en willen trainen, niet vies zijn van krachttraining, zoveel mogelijk wedstrijden spelen en tussendoor geduldig op de bank van de hoofdmacht willen plaatsnemen.

Volhouden

Mayntz: „Het zou me erg tegenvallen als van die vier, vijf meisjes er volgend jaar niet een stuk of drie doorstoten naar het eerste team. We willen het groepje dan weer aanvullen met jonge speelsters en dat een aantal ja ren volhouden. Ik ben erva overtuigd dat we op die manie een sterke ploeg kunnen opbou wen."

Lange termijn-werk dus, zonde de zekerheid dat hij ooit d vruchten van zijn arbeid za plukken. „Dat is ook niet nodig Ik zou het wel fijn vinden als zi later hier zullen zeggen: die Mayntz heeft wat goeds achter gelaten."

Hij ontkent niet dat de formule uit nood is geboren. Philomeen Janssen stopte, Nathalie Ver poort vertrok naar Iason en Ka rin Hillen kampt al maanden met een ernstige blessure. Veel ervaring ging verloren en finan ciële middelen voor een externe oplossing ontbraken in een ver eniging waar de speelsters nog maandelijks hun contributie be talen.

Attractief

Aan de vooravond van het Europacupduel waartoe de verliezend bekerfinalist toegang kreeg omdat naaste buur en concurrent Swift de double pakte, probeert Wiel Mayntz nog eens het vermeende saaie image van zijn ploeg te ontzenuwen. „Ik begrijp niet goed hoe men erbij komt. Aan ons spel ligt het zeker niet, want ook kenners geven toe we attractief, aanvallend handbal spelen. Ook in de verdediging opereren we nogal agressief. We moeten wel, als je naar het postuur van de meisjes kijkt."

Limburg in teken van Europacup handbal

SITTARD – Vandaag en morgen staat Limburg in het teken van Europees handbal. Dameskampioen Swift is actief in Skopje, maar dicht bij huis worden records gebroken. Niet minder dan drie Europacupduels binnen amper zestien uur in een straal van goed tien kilometer. Vanavond speelt VGZ/Sittardia in de Sittardse Stadssporthal (19.45 uur) tegen de Spaanse kampioen Teka Santander. Revival/Blauw Wit bindt drie kwartier later (20.30 uur, Sporthal De Haamen Beek) de strijd aan met bekerwinnaar Fraternelle uit Luxemburg. ADB/V&L komt morgenmiddag (13.30 uur in Glanerbrook) uit tegen het Noorse Toten.

Ze vallen sterk op in het bos: ze lopen naast de paden, vaak door gebieden waar het verboden toegang is; ze dragen onveranderlijk dik opbollende plastic zakken. Ze lopen traag, om zich heen speurend, schuifelend door het bladerdek: verzamelaars van paddestoelen. In Duitsland, langs de Middellandse Zee en in heel Oost-Europa in deze tijd van het jaar een vorm van folklore die uitmondt in een niet te versmaden maaltijd. In Nederland is het voornamelijk punt van discussie tussen deskundigen: mag het wel of mag het niet, en zo nee, waarom niet?

● *Paddestoelenzoeker aan het werk: De schade aan de strooiselaag is het grootst. (Inzetje) Langs de Himmelsleiter staan borden die vragen, de paddestoelen te sparen.*

egenen die je op die manier bezig ziet in Limburgse bossen of op de Brunssummerheide zijn dan ook doorgaans geen Nederlanders. Menigeen onder die Duitsers en Oosteuropeanen weet niet dat paddestoelen verzamelen op veel plaatsen in Nederland verboden is, sommige weer wel: die zorgen dat er iemand op de uitkijk staat.

Nederlanders hadden in het algemeen trouwens geen verbod nodig, zij bleven er zelf wel af. De gemiddelde Nederlander gaat er namelijk vanuit dat alles dat in het wild groeit oneetbaar of zelfs giftig is.

De gevallen van vergiftiging met de groene knolzwam van de laatste jaren betroffen bijna altijd Turken of Marokkanen; die kennen in eigen land de uiterst giftige (het gif is dodelijk en er bestaat geen tegengif) paddestoel niet en zagen hem voor een champignon aan. Nederlanders kopen hun champignons bij de groenteboer en horen er meestal van op, dat er ook van die witte hoeden in het wild groeien.

Gidsen van het IVN, die met leergierige wandelaars het bos in gaan, wapenen zich met een spiegeltje, waarmee zij de leergierige natuurminnaar in hun kielzog laten zien of een paddestoel van het plaatjes-, dan wel van het buisjestype is. „Je zou natuurlijk best een paddestoel kunnen plukken voor dat doel," zegt de consulent voorlichting van het IVN in Amsterdam Henk van Halm, „maar wij vinden het uit educatief oogpunt belangrijk het zo te doen, zo leert men voorzichtig omspringen met de natuur."

Het IVN is er dus niet tegen, omdat het plukken van paddestoelen zou voeren tot uitroeiing. „Uiteindelijk natuurlijk wel, maar dan moet je wel heel systematisch te werk gaan." Paddestoelen zijn vruchten van de ondergronds levende 'plant', en wat dat betreft zijn ze dus te vergelijken met bramen; het plukken daarvan schaadt op zich de plant ook niet.

In Duitsland heeft men trouwens andere ervaringen, op dat gebied. Bosbouwkundig ambtenaar Johann Odrost van het Forstamt Aachen wijst op de mogelijkheid, dat een paddestoel van nature uit een bosperceel verdwijnt, bijvoorbeeld doordat het er te donker wordt door het uitgroeien van de bomen. Als het gewas dan niet de gelegenheid heeft gehad zich door middel van sporen naar elders, naar betere omstandigheden, te verspreiden, dan is er toch sprake van 'uitroeiing' door menselijk ingrijpen.

Volgens dr. Th. W. Kuyper, universitair docent mycologie (schimmelkunde) aan de Landbouwuniversiteit in Wageningen, zijn er in Nederland nog altijd 3500 soorten paddestoelen/zwammen. Daarvan is een groot deel zo klein, dat ze vrijwel onzichtbaar zijn. Van de grote opvallende soorten zijn de laatste honderd jaar vijftig tot honderd soorten verdwenen.

Maar dat verdwijnen heeft meer te maken met het achteruitgaan van het milieu dan met het plukken. „De zure regen, het dalen van de grondwaterspiegel," noemt Van Halm. „Er is wel beweerd dat de cantharel uit Nederland is verdwenen door het plukken, maar dat klopt dus niet. Op sommige plaatsen komt hij massaal terug. Hier in Amsterdam, in het Spanderswoud, nota bene op een voetbalveld op de camping, staan ze bij duizenden. Daar is dus een milieu waarin de cantharel kan gedijen, en dan komen ze prompt terug. Die deert het niet of ze bij het voetballen kapot getrapt worden."

„Als het zo gemakkelijk zou zijn paddestoelen uit te roeien," zegt Van Halm „dan zou de honingzwam, die veel bomen verwoest, er al lang niet meer zijn. Dat geldt ook voor de dennemoorder, een andere zwam. Plukken helpt wat dat betreft dus niet."

En dus zijn de speurend door het woud sluipende paddestoelenzoekers niet echt fout, al blijft het

● *De vliegenzwam leek ooit verdwenen, maar is inmiddels massaal terug.*

● *Een maaltje paddestoelen voor eigen gebruik mag.* Foto's: FRITS WIDDERSHOVEN

geen gezicht voor mensen die hun kinderen proberen te leren eerbied te hebben voor de natuur. Trouwens, aan deze speurtochten zijn toch belangrijke nadelen voor het bos verbonden: door het zoeken buiten de bospaden en tussen het afgevallen blad worden de schimmeldraden van oppervlakkig groeiende paddestoelensoorten wel degelijk beschadigd of vernietigd.

Van Halm is dus wel tevreden over de houding van Nederlanders. „Het gaat een beetje tot de bon ton horen, dat je de natuur zoveel mogelijk ongemoeid laat," stelt hij vast. Hij noemt trouwens nog een concrete reden waarom je dat zou moeten doen: als ik een paddestoel pluk, zorg ik ervoor dat degenen die na mij komen niet meer van hun aanblik kunnen genieten. „Verzamelen mag wel, maar beschaafd is anders."

Wandelaars in bos en veld zijn zich er wel van bewust, dat ze geen aardbeien mogen plukken, of maïs, of suikerbieten. Maar dat je van de eigenaar van het bos toestemming zou moeten hebben om er sleepruimen, vlierbessen, bramen of paddestoelen te plukken, daar staat vrijwel niemand bij stil.

Zo'n eigenaar is bijvoorbeeld Staatsbosbeheer. Een woordvoerder van SBB in Roermond: „Het mag dus helemaal niet. Het staat in onze bossen ook duidelijk op borden: dat je op de paden moet blijven en niets mag plukken."

Boswachter Sjeng Jéha van Staatsbosbeheer in Vijlen heeft weliswaar een enorm gebied van 1200 hectare onder zijn hoede, zondag trof hij niettemin twee mensen die paddestoelen plukten. Een van de twee had een zakje bij zich met wat paddestoelen erin, de andere had foto's gemaakt van paddestoelen, en had er enkele geplukt ten einde ze thuis te determineren. „Ik heb die mensen gesproken, ze erop gewezen dat het volgens de politieverordening verboden is," zegt hij. „Verder kun je weinig doen." Het verbod staat vermeld in het jaarlijks door de gemeente Vaals uitgegeven vademecum. Jéha heeft het er wel eens met collega's over gehad of er niet meer aan voorlichting gedaan zou kunnen worden; hij schrijft zelf ook wel stukjes voor het Vaalser Weekblad over dit soort onderwerpen.

Maar hij kan zich wel voorstellen dat de politie van Vaals, die in feite de APV handhaaft, de prioriteiten ergens anders heeft liggen dan bij de paddestoelen in het woud. De regel in de APV biedt vooral een handvat, wanneer er echt grootschalige, systematische pluk geconstateerd zou worden.

Jéha tilt, op de keper beschouwd, niet zo zwaar aan het plukken van een enkel paddestoeltje. „We zijn tot het inzicht gekomen dat het geen doodzonde is." Ook hij vindt de verstoring die het gevolg is van het zoeken naar vruchtlichamen veel schadelijker. Niet alleen voor de oppervlakkig groeiende schimmeldraden, ook voor andere planten en dieren in het bos. „Een ree dat ergens ligt te rusten wordt opgeschrikt, het rent in paniek weg, en wordt door een auto aangereden – ook dat kan het gevolg zijn van die verzamelwoede." Nee: „De mensen kunnen vrij wandelen op wegen en paden; daarbuiten hebben ze niks te zoeken," zegt de boswachter.

door **SANTE BRUN**

Jéha wil niet beweren dat de paddestoelenstand in het algemeen achteruit gaat. Het ene jaar zijn er veel, het andere weinig, en ook de aantallen soorten variëren sterk per jaar. „Afgelopen zondag waren er ineens veel," stelt hij vast. „Eerst is het warm en droog geweest, daarna een hele tijd koud en nat, en als het opeens een beetje warmer wordt, dan willen ze wel."

Dr. Kuyper noemt nog een paar andere argumenten tegen het paddestoelen plukken. „Door het aanstampen van de aarde kan op den duur een milieu ontstaan waarin de paddestoelen niet meer kunnen gedijen. En in gebieden met hellingen kan die verstoring ook leiden tot ongewenste erosie. „En daarvan is het effect zelfs al vrij snel te bemerken."

Paddestoelen dienen sommige dieren ook tot voedsel, zoals eekhoorns, muizen, slakken, mijten, springstaarten, vliegjes. Johann Odroft: „Nog beter gezegd: paddestoelen behoren tot de natuurlijke kringloop, als je ze al te grondig verwijdert gaat er een schakel ontbreken en verzwakt het hele systeem van de natuur."

Vandaar dat in Duitsland al jaren een actief beleid wordt gevoerd tegen het verzamelen van paddestoelen. Bij de ingangen van de bossen langs de Himmelsleiter (de weg die van Aken naar de Eifel voert) staan sinds enige tijd borden die de wandelaars erop wijzen, dat ook paddestoelen onderdeel vormen van de levensgemeenschap die 'bos' heet; ze worden gesponsord door de Schutzgemeinschaft Deutscher Wald.

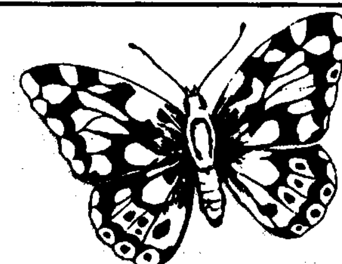
De Verbraucherzentrale Aachen werpt nog iets zwaarder geschut in de strijd: wie gemiddeld tweemaal per week een maaltje wilde paddestoelen eet, krijgt daarmee niet alleen een fikse dosis zware metalen binnen, maar ook een niet weg te cijferen hoeveelheid radioactiviteit. De Zentrale adviseert de mensen dan ook, paddestoelen te kopen die gekweekt zijn. Een hele omschakeling voor een samenleving waarin het verzamelen van paddestoelen een oude traditie is.

Een maaltje voor eigen gebruik mag, volgens de wetgeving in Noordrijn-Westfalen, overigens straffeloos verzameld worden. Johann Odroft en zijn collega's zijn er bepaald niet zeker van dat het bij iedereen die paddestoelen verzamelt daarbij blijft. In de Eifel zijn wel aanwijzingen gevonden van pluk op commerciële basis. Odroft en zijn mensen kijken ook een beetje jaloers naar de wetgeving in Nederland, die het de wandelaars in het bos verbiedt, zich buiten de paden te begeven. „In Duitsland mag je overal komen, behalve in jong bos van minder dan tien jaar oud," zegt Odroft. „Ik denk niet dat dat nog terug te draaien valt. Maar wel zie je dat steeds meer mensen van veraf gelegen plaatsen naar onze bossen komen om paddestoelen te plukken. De druk wordt steeds groter; en dus de schade aan het bos ook." Het Forstamt zoekt nu zijn heil in voorlichting. De boswachters spreken mensen aan die aan het verzamelen zijn en wijst hen op de nadelige gevolgen van hun activiteit. „Het is maar gelukkig dat steeds minder mensen er echt voldoende verstand van hebben om eetbaar van oneetbaar te onderscheiden."

In de praktijk hebben verzamelaars die paddestoelen eten het gemunt op vijf tot tien soorten: boleten, honingzwammen en zo nog het een en ander. „Ze zijn natuurlijk ook wel erg lekker," zegt Odroft.

En dan nog de Nederlandse Mycologische Vereniging, meer in het bijzonder de Commissie Paddestoelen en Natuurbehoud van die organisatie. L. Raaijmakers in Helmond, secretaris van dat orgaan, verwijst naar het reeds in 1983 ingenomen standpunt. Indertijd werd het bestaan van de vereniging zelfs min of meer bedreigd door overal ingestelde verboden. Voor elke paddestoel die je zou willen plukken voor nadere bestudering zou je een vergunning moeten aanvragen, en dat achtte de commissie toch te gortig. En in 1978 had genoemde vereniging een symposium gehouden, gewijd aan dit onderwerp. Conclusie: vaak geplukte paddestoelen waren veelal die soorten welke beschikten over een groot mycelium dat zeer oud kan worden (er zijn mycelia van meer dan 600 jaren oud zijn), paddestoelen die achtergingen waren vaak soorten die niet gegeten worden! 'Niet plukken zonder redelijk doel' werd de stelregel. Daar hoort niet verzamelen voor consumptie bij; maar algemene plukverboden zijn 'niet zinvol'. Wel even toestemming vragen aan de eigenaar...

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel. : 072-196596 fax: 072-196484

WADDENEILANDEN

UITWAAIEN OP TEXEL !

Plak deze advertentie op een briefkaart en doe 'm op de bus. Wij sturen u de Vakantiereisgids Texel dan gratis toe.

STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE
POSTBUS 3, 1790 AA DEN BURG. TEL.02220 14741

Lekker weg in eigen land. Ook tijdens!

AMELAND, HOTEL 'BOS EN DUINZICHT'; 3-5-8-dgse arr. + fiets- en bootkaart, HP v.a. ƒ 155 p.p. Tel.05191-42368.

TERSCHELLING te huur stacaravans; 2 slpkmrs, toilet, douche, verwarming, radio, kl.tv, dekbedden, tuinset, voll. inger.; 2 weken 20% korting; vrij na 25/9; huur ƒ 230,- p.w.; herfstvak. ƒ 410,- p.w. tel:05620-2562.

AMELAND/TERSCHELLING t.h.:mobiele bungalows en stacaravans. Voll inger. Inl.: 05180-1206 n.o. zondag.

TEXEL, de Koog ***HOTEL BOSCHRAND, 4 dgs-arr. luxe kamer douche/toilet + tv ƒ 225,- HP. 02220-17281

AMELAND
UW VAKANTIE EILAND
Vraag de speciale reserveringsgids met Bungalow- en Hotelarrangementen of de groepsfolder: VVV AMELAND, Pb 14, 9163 ZL Nes. Bel: 05191-42020.

Terschelling: direct gel. aan de rand van bos en duin ***Hotel-Café-Rest. BORNHOLM. Alle kamers v.v. eigen terras, d.t. of b.d.t., ktv en tel. Inl. 05620-2286.

TERSCHELLING, Studioverhuur Zee en Wind. 2 pers. wk ƒ 475,-. M.week ƒ 320,-, w'kend ƒ 240,-. incl. res. kosten en linneng. M.u.v. herfstvak. 05620-8861

** HOTEL OP DIEK **
Texel, 5- en 8-daagse arrangementen op luxe kamer, incl.: diner en fiets v.a. ƒ 299,-. Tel. 02220-19262.

AMELAND, HOTEL NOORDZEE
Uitgebreide arrangement-mogelijkheden
B.v. 3 dagen v.a. ƒ 99,- p.p.
Bel voor informatie: 05191-42228.

TEXEL, BELEEF 'T NU
Nu even lekker ertussen uit op een heerlijk waddeneiland in een fijn luxe 5* * * * * appartement (met whirlpool) midden in de bossen vlakbij zee en strand.
Bel Residentie Californië 02220-16626

Herfst, Texel natuurlijk
Boek nu een lekker weekend of midweekje weg naar een heerlijk waddeneiland in een comfortable 5 ***** bungalow (met subtropisch zwembad, manege en rekreatieprogramma)
Bel Zilverberkpark De Krim 02220-16275

Terschelling 'PANORAMA WEST' bungalows en app. in de duinen v. West-Terschelling. Vrij na 2/10 en herfst- + kerstvak. Inl:05620-3040. G. Bergsma - Steenhuizen

TERSCHELLING: Centraal op het eiland gelegen HOTEL THALASSA met faciliteiten als verwarmd zwembad, sauna en zonnebank biedt u: langweekend, midweek en weekarrangementen v.a. ƒ 242,50 incl. ontbijtbuffet, lunchpakket, diner en fietsen. Prospectus op aanvraag. Adres: Heereweg 5, 8891 HS Midsland, tel. 05620-8850 fax 05620-8299.

TERSCHELLING RECREATIE TJERMELAN
Voor rust en stilte. 4 pers. app. met sauna. Midweek of weekend ƒ 275,-. 2 pers. app. Midweek of weekend ƒ 195,-. 5 pers. chalets. Midweek of weekend ƒ 195,-. 5 pers. caravans. Midweek of weekend ƒ 150,-. Geldende tarieven met uitzondering van herfstvakantie.
Voor info, Oosterend. Tel: 05620-8981 b.g.g. 2948

TEXEL, t.h. bung. vrij 9.10-16.10 en na 23.10 v.a. ƒ 395,- p.w. tel 030-436906/434552

Op Texel genieten van de mooie herfstkleuren? Prachtig in bos gelegen luxe chalets/stacar. en 4-6 pers. bung. te huur. kindvriendelijk. Inl. tel. 02220-12423. Vakantiecentr. Denneoord

Fietsen op Texel
Verwen u zelf eens...met een fietsarrangement in Hotel /Appartementen De Pelikaan. Logies met ontbijt, verw. zwembad, incl. fiets en div. extra's all in.
HOTEL/APPARTEMENTEN De Pelikaan
Inpakken... en wegwezen!

AMELAND, caravans t.h. 4-6 p. Nog mog. sept., okt. en herfstvakantie 05980-93279

TERSCHELLING appartementen, aan zee en strand. herfstvak. mog. 05620-8438

GRONINGEN

LAUWERSMEER (NOORDWEST-GRONINGEN)
Nog bungalows te huur in herfst- en kerstvakantie.
VVV Lauwersmeer-Oost, pb 8 Zoutkamp, tel: 05956-1957

FRIESLAND

Camping Het GOUDMEER. Wees erbij voor 1994. Ruime plaatsen rondom rondom zwem- vis- roeivijver. Gratis vervoer stacar. Car's te huur. Oosterwolde 05160-88281.

Een Ballonvaart
Boven mooi Friesland!
LOFTSILER - Joure
Boekingen: 05138-13097.

ATTENTIE RDP-adverteerders!! Het enig juiste telefoonnummer is 072-196596

DRENTHE

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

GEEN PRETPARK, luxe 5* bungalows met grote tuin, aan bos. Ideaal wandel- fietsgebied voor rustzoekers. Boek nu voor de kerstvakantie. 05280-65803.

Camping DE TIP, Schoonoord aan bos. Overd. zwembad sauna, enz. ANWB class. **** 5 vlaggen. Inl. 05918-1279.

VAKANTIE?...........NAAR DE NATUUR NATUURLIJK!!!
Wij hebben nog enkele bungalows vrij, zowel voor, in en na de herfstvakantie. Bel 05221-1227.
De Wiltzangh, Witteveen 2, Postbus 7, 7963 ZG Ruinen.
NATUURLIJK NAAR....VAKANTIEPARK DE WILTZANGH

* Pension Nathalia *
GEZELLIG, GASTVRIJ.
BORGER, tel.: 05998-34791.

"HOOR DE STILTE"
Op bungalowpark Lanka
Ruinen-rust-Ruimte
Info/folder: 05281-1321.

RUINEN stenen zomerh. bij bos en hei. Ook weekend of midweek 05280-63599

DIV. BINNENLAND

VAKANTIEHUIS NU VIA DE TELEFOON
BEL 06 - 350 150 38

OVERIJSSEL

Ontdek het uniek natuurgebied van Hellendoorn in....
HOLLAND HOTEL HUGEN***
Speciale arrangementen, reeds v.a. ƒ 85,- HP p.d.
Vraag de folder: 05486-55425.
Johanna van Burenstraat 9, 7447 HB Hellendoorn.

TWENTE bung. park Eureka Deurningen 28 nwe 5* bung met bubbelb, in 250 ha bos, sauna, kegelb, overd. midgetg, manege, gratis toeg. subtr. zwempar. 074-776688

OMMEN ingerichte stacaravan's op vakantiecentrum Besthmenerberg in de bossen met overdekt zwemb. Vrij na 25/9 ƒ 145,- pw Herfstvak. week ƒ 295,- Inl: 05274-1267

Herfstvakantie? Holten met de Holterberg. Vr. gr. folder over de 33 in het bos gelegen vrijst. 4, 5, 6 pers. bungalows met alle comfort. Prijs v.a. ƒ 420,- p.w. Huur midweek of weekend mog. Kl.tv. met satelliet ontv., speeltuin, midgetgolf, verw. zwemb., kantine met biljart, eigen fietsen verhuur, enz... Vakantieoord De Lindenberg, Borkeldsweg 57, 7451TA Holten Tel: 05483-61364

OMMEN, 2-10 p. bos bung's zwemb. Midw./(week)end Veel recreatie 05291-52926.

GELDERLAND

Wandelen, fietsen in onze bosrijke omgeving: overdekt zwembad 30 C met sauna, tennisbanen, midgetgolf, bowlingbanen, gezellige horecagelegenheid met open haard.
Herfstvakantie nog enkele vakantiewoningen vrij

ERMELO, veluwe stacar. bos en nabij strand voor 16/10 ƒ 250,- p.w. Herfstvak. ƒ 300,- p.w. all-in. Inl. 03410-16357.

ERMELO. T.h. zeer luxe en moderne VAKANTIE-BUNGALOWS op nw. park, ook comf. bungalows op buitengewoon prachtig natuurpark. Voordelige arr. in het naseizoen. Ook w'kend/midweekarr. Tel. 08380-51120.

Geniet van de prachtige Achterhoek in één van onze bungalows, tijdens de herfst- of kerstvakantie.
BOEK NU EEN WEEK, MIDWEEK OF WEEKEND OP
Zilverberkpark Ruighenrode in Lochem
Brochure gratis op aanvraag: tel. 05730-53151
Vordenseweg 6, 7241 SB Lochem, fax 05730-57646
- camping hele jaar geopend -

Gezellig vertoeven in de Achterhoek
Te huur op ons BUNGALOW en KAMPEERPARK div. types bungalows en kampeerplaatsen. Op het park vindt U o.a. SUBTROPISCH ZWEMBAD, sauna, solarium, fitness, hair-styling, café-bowling, restaurant, supermarkt, tennisbanen, verwarmd buitenbad, vis en roeivijvers. Folder op aanvraag.
MARVELD RECREATIE
Elshofweg 6, 7141 DH Groenlo. Tel. 05440-61638.

Goudgele beukenbossen, 10.000 hectare schitterend 'Kroondomein' daarin ligt HOTEL ORANJEOORD, Hoog Soeren. Herfstarr. met wildspecialiteiten, 05769-1227.

NOORD-HOLLAND

WIJK AAN ZEE, app. 2-4 pers., 300 m. van zee, sept/okt. vrij. Inl. 02517-5956.

PENSION OPPERDOES 3 km v.a. het IJsselmeer L/O ƒ 35 p.p. 02274-5082.

ZUID-HOLLAND

HOTEL DE BRANDING 3 min. v.h. strand. Geheel verzorgde (herfst)vak. v.a. ƒ 290,- p.p. p.w. ook w'kend en midweek mogelijk. Info. Fam. Scholten 01719-12425 NOORDWIJK AAN ZEE

ZUID-HOLLAND

Noordwijk a/zee HOTEL DE GOLF**, geheel verzorgd arr., vrijdag - ma. (3 n.) v.a. ƒ 148,- p.p. Tel.01719-12535.

Duinrell Wassenaar
Speciaal nazomer- Herfstarrangement
Royale 4- of 6-persoons Duingalow in een prachtige omgeving, met speciaal nazomer- herfstarrangement: gratis entree attraktiepark, uitgebreid welkomstontbijt, 2 fietsen, 1x gratis minibowling en dagelijks 3 uur gratis Tikibad. Informatie of reserveringen: Tel. 01751-19314 /fax. 12339.
Doe de Duinrell Duingalow
Daar rust een mens van uit
Duinrell 1, 2242 JP Wassenaar.

ZEELAND

HAAMSTEDE DE ZONZIJDE VAN ZEELAND, 'n Heerlijke herfstvakantie bij bos, strand en duinen. Mooi gelegen 6-p. vak.woningen m. 3 slpk.Inl 01115-1325

Herfstvakantie aan zee 16-30 okt.
Zoutelande toplocatie: 20 vak.woningen i.h. duingebied. Naar strand 100 meter. CV/KTV/Tel. Folder + inl. Park "Woeste Hoeve". Tel. 01186/1258 Fax 2655.

PART. BUNGALOWS OP SCHOUWEN-DUIVELAND
V.a. 24/9. Weekend/Midweek 4 pers. v.a. .... ƒ 255,-*
Herfstvak. 16/10-22/10, 4 pers. v.a. .... ƒ 565,-*
Na 5/11 weekprijzen 4 pers. v.a. .... ƒ 255,-*
Gebruik van 1 fiets GRATIS van onze fietsenverhuur
*excl. bijkomende kosten. Meer info.? Bel 01119-1866.

HERFSTVAKANTIE IN ZEELAND
Direkt aan strand en zee.
Te huur met last-minute korting luxe bungalows, chalets en stacaravans. Tevens te reserveren "subtropische kampeerplaatsen"
Gratis toegang tot subtropisch zwemparadijs.
Roompot Recreatie
Tel. 01107-4200 / fax. 01107-1095.

NOORD-BRABANT

BAARLE-NASSAU, VAKANTIEOORD DE STEPPE
Landelijke bosrijke omgeving, 4-6 of 12 pers. vakantiehuisjes ƒ 250,- p.w. ook in herfst en kerstweek. Fam.-park eenvoudig maar volledig! Inl. (04249) 9246.

LIMBURG

HULSBERG Hotel/Pension van SOMEREN. Kamers met do/wc. Gezellige bar, biljart, speelt., terras, eigen parkeerpl., fiets aanw., 2 km van Valkenburg. Inl. 04405-1646

Valkenburg "BERGZICHT" *** Gezell. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

RECR. ONROERENDGOED

NAGENOEG NAAST KASTEEL GELEGEN

Onder **Nederlandse begeleiding** bouwen wij in 'de tuinen van Thynières' 40 luxe vrijstaande bungalows met **10 jaar volledige bouwgarantie,** op eigen grond. Prijzen vanaf: ƒ 156.975.- v.o.n. Notariële afwikkeling in Nederland. Deze bungalows staan **aan het 22 km lange meer** van Bort-les-Orgues, Auvergne te Frankrijk. Zij zijn standaard ingericht met een luxe keuken, bubbelbad en parketvloeren. Voor video-presentatie, bezichtigingsvlucht of informatiepakket, bel of fax met: Euro Quality Projects B.V., Bergerweg 150, Alkmaar. Tel.: 072-20 12 42, fax: 072-15 51 18.

- Ong. 35 min. van de wintersport
- Goede zomer- en winterverhuur-mogelijkheden
- Permanente bewoning toegestaan
- Volledig geïsoleerd
- Géén parkkosten

LIMBURG

Herfstvakantie in Hotel Lamerichs
Rustig gelegen in bosrijke Geuldal Vallei
Vraag prospectus, tel. 04406-40555 Valkenburg a/d Geul.

HOTEL DE OUDE HOEVE ARCEN
Een bourgondische ervaring in een 3-sterren hotel.
Wij sturen u graag onze folder, 04703-2098.

SCHIN OP GEUL. Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. ƒ 825,-. Vr. onze folder 04459-1518.

GEZONDHEIDSARR. IN HOTEL ROOLAND ARCEN: 2 overn., 2 x ontbijt, 2 drie-gangendiners en 2 uren relaxen in de weldaad van 35° mineraalwater v.h. kuuroord Thermaalbad Arcen. v.a. ƒ 192,50 p.p. Ook beauty- en culinaire arr. kmrs met dou/wc/tv en telef. Bosr. omg. met wandel- en fietsroutes. Gratis kl.folder 04703-2121.

NOG net Nederland! In een schitt. natuurgeb. ligt camping COTTESSERHOEVE****. Een ideale gezinscamp. met verw. zwemb., kleuterb., kampw., kant., snackb., speelt., sportv. en comf. sanitair. Tev. verh. van ruime stacar. en app. 2-6 p. Vraag tel. onze grkl.prosp. Fam. Bleser, Cottessen 6, 6294 NE Vijlen. 04455-1352.

U WILT FIETSEN WANDELEN EN LUXE ?
Kom een midweek kamperen in het smalste stukje van Nederland. Wij bieden Taille-arr. met ontbijtservice, 2x 3-gangen diner, bezoek zwem- en stoombad, incl. fietsverhuur en routes. Bel voor meer info 04499-2900 Recreatiepark Hommelheide, Susteren.

VVV Heuvelland - Zuid-Limburg
Bossen, weilanden, beekjes, heuvels, dalen. Prachtige natuur. Ideaal voor de natuurliefhebber. België en Duitsland binnen handbereik. Door de uitgestrektheid van het gebied heerst er altijd een weldadige rust. Uitstekende accommodatie met div. arrangementen. Gratis info. over Epen, Mechelen, Slenaken, en Eys. 04455-1346.

BELGIË / LUXEMBURG

T.h. hersfst- en kerstvak. Gemmenich Parc 3 F, Ardennen bij drielandenpunt, luxe 6-persoons bungalows. kl.tv, zwembad, tennis, midgetgolf. 072-116672.

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al vanaf ƒ 200,- per week all-in. Inlichtingen: 04459-1598.

ARDENNEN. keurige comf. bung. (Dinant) 05160-13466.

Najaarsaanbieding: T.h.: Z-België. Voll. inger. app. 09.352.849066 (Ned.spr.)

FRANKRIJK

HERFSTVAKANTIE
Vak.won., gîtes. Aantr. prijzen, gratis gids SEJOUR EN FRANCE 085-257800 SGR.

OOSTENRIJK

De meest complete en goedkope wintersportreizen all-in 10 dgs busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 805,-. Dolomite Skisafari, 10 dgse busreis, HP, 7 dgn skipas, 6 dgn skibegeleiding, 7 dgn skiuitrusting v.a. ƒ 920,-. Langlaufsafari, 10 dgse busreis, HP, 3 x 1/2 dag L.L.-les, 7 dgse L.L.-uitrusting, 3 L.L. excursies v.a. ƒ 635,-. Groeps-korting v.a. 10 pers. Alle reizen ook per eigen auto mogelijk. Bel voor gratis gids Reisburo Joy Tours 070-3633939 lid SGR/ANVR.

ACTIEVE VAKANTIES

PROTENNIS Nederland. Boek eens een tennisvakantie voor een w'kend of midweek in Duitsl. Inl. 02246-3500.

WEEKEND-/dagtochten te paard. Pony- en ruiterkamp Herfstvak.in N-Brabant. Boschhoeve: 04959-2356.

FLY DRIVE'S Florida, Griekenl., Turkije v.a. ƒ 895 AEROTRAVEL 043-640440.

WINTERSPORT

5*-SKIGEBIED in Zwitserland, 4-6 p. chalets v.a. ƒ 199,- p.p.p.w. Balaton Travel, lid SGR 073-425738.

groeps-Wintersport-reizen in Oostenrijk en Tsjechië. Evt. incl. lift, les, uitr. Gezellig én betaalbaar in groepsverband v.a.15 pers. Fam/club/school/vrienden. DUKE-TRAVEL: 02274-2273

SKIEN IN POLEN 10 dgn, incl. hotel VP, skiles, skilift en vervoer v.a. ƒ 390,- p.p. Inl. Euro 90 077-548884.

SKIEN Frankrijk, Oostenrijk, Tsjechië en v.a. ƒ 349,- incl. bus, app., skipas. GoGo Tours: 010-4142599 ANVR/SGR.

App. in chalets en boerderijtjes in DE FRANSE ALPEN. Gratis brochure. VERT & BLANC 08819-77793.

HERFST-SKIREIZEN
Sölden, Trafoi, Tignes, v.a. ƒ 599,- all in vertrek 16.10 en 23.10. In winterprog. app./skipas/bus al v.a. ƒ 299,- Sneeuwbal wintersport 08818-1237 SGR

GELDERLAND

Geniet van de prachtige Achterhoek in één van onze bungalows, tijdens de herfst of kerstvakantie.
BOEK NU EEN WEEK, MIDWEEK OF WEEKEND OP
Zilverberkpark Ruighenrode in Lochem
Brochure gratis op aanvraag; tel. 05730-53151
Vordenseweg 6, 7241 SB Lochem, fax. 05730-57646
- camping hele jaar geopend -

LUXE APP., stacaravans en kampeerpl. op de Veluwe in Vaassen o.a. overdekt verw. zwembad, fietsverhuur en RECREATIEPROGRAMMA IN HERFSTVAK. 05788-1343

WINTERSWIJK t.h. 6 p bung 08376-13854 /05430-17266.

NOORD-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE, bung's nabij zee en subtr. zwemb. Week, weekend, midweek en herfstvak. Inl 02246-1596.

Bung's in St. Maartenszee onder de duinen, sfeervol, fijne fietsroutes. Herfst/midwk/w'kend vrij. 02246-1500.

VVV EGMOND AAN ZEE, tel. 02206-1362. Er is nog plaats nu en in de herfstvakantie. 02206-1362.

LIMBURG

Arcen en Velden. Familiehotel (geheel verbouwd). Tal van arrangementen, 3 dagen, 2 overnachtingen, 2 luxe diners, 2 x ontbijt vanaf ƒ 155,- p.p. Folders op aanvraag. Hotel-Restaurant Van den Hombergh. Tel. 04702-1291.

Slenaken, Hotel LA BONNE AUBERGE in het mooie Zuid-Limburgse heuvelland. kamers met bad/douche, toilet, tv, radio, mini-bar, lift. Vraag uiterst aantrekkelijke najaarsarrangementen. Bel snel 04457-3541.

VALKENBURG
8-dgs herfstreizen slechts ƒ 555,- p.p. v. 16 tot 23 en 23 tot 30 okt. Halen en brengen per bus + volpension + 3 bustochten + gezellige avonden + vele extra's.Bondshotel P. Hermens, A.N.W.B.*** Geen annuleringsverzekering nodig. Zuid-Limburg op z'n mooist. Bel nu voor gratis herfstpakket! Tel. 04406-13020.

ZUID-HOLLAND

DUBBEL HAAGS VOOR ENKEL GELD

2 OVERNACHTINGEN VOOR DE PRIJS VAN 1

Kom eens logeren in Den Haag! Onze regeringsstad wil haar gastvrijheid graag bewijzen. Daarom bieden wij u 6 voordelige arrangementen aan. Voor elk wat wils: cultuur, culinair, theater, winkelen en uitwaaien aan zee. Vanaf 1 januari 1994 kunt u ook naar de musical 'The Phantom of the Opera'.
Onze 3-daagse aanbiedingen mogen met recht een buitenkansje heten! U betaalt slechts voor 1 overnachting, terwijl u 2 nachten in bruisend Den Haag verblijft. Beschouw die tweede overnachting maar als een Haags cadeautje. De voorpret mag wat ons betreft beginnen!
Voor nadere informatie of reserveringen kunt u telefonisch contact met ons opnemen: 070-3500500. Of vraag via de bestelbon de gratis arrangementen-krant aan.

3 DAGEN DEN HAAG AL VANAF FL 130,-
(Geldig van 1 oktober 1993 tot 1 april 1994)

BESTELBON
Naam:
Adres:
Postcode/Plaats:
Telefoon:
De ingevulde coupon kunt u sturen naar: Stichting Toerisme Den Haag, t.a.v. afdeling reserveringen, Postbus 85456, 2508 CD Den Haag. Per fax reageren kan ook: 070-3520426.

Lekker weg in eigen land

RECR. ONROERENDGOED

Luxe Chalets aan de Zeeuwse kust
ƒ157.500,-

Bij verhuur: bruto aanvangshuur gegarandeerd ƒ27.500,-

Gunstige hypotheek mogelijk tot 100%

Resort Haamstede

De Chalets
In Resort Haamstede bij Burgh-Haamstede zijn 140 vier-persoons chalets te koop in drie types. De koop chalets zijn in optimale staat van onderhoud en staan op ruime kavels eigen grond. Kant en klaar voor eigen gebruik en/of verhuur.

De omgeving
Resort Haamstede ligt vlakbij de mooiste duinen, zee en strand van Nederland. De centrale ligging biedt alle mogelijkheden voor actief wandelplezier en trips naar vele bezienswaardigheden.

Verkoop:
za. 25 en zo. 26 september
za. 2 en zo. 3 oktober
van 11.00 - 17.00 uur. Voor informatie:
058-160500

dijkema commercieel vastgoed
Noorderstraat 44, Emmen

LEEGSTRA MAKELAARDIJ
Zuiderplein 31, Leeuwarden

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje nèt over de grens
Het gezellige familiehotel in Bad Bentheim met zijn heuvelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar en telefoon. Zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 285.- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner.
Tevens aantrekkelijke weekend- en meerdaags arrangementen.
Hotel Grossfeld, Schloßstraße 6,48443 Bad Bentheim, Duitsland.
Fax 09-4959224349.
Bel 053-353246 (NL) of 09-495922828 (D) voor prospectus.

NAJAARSAANBIEDING van 25-10 tot 19-12: 3 nacht slapen: 2 betalen; 5 nachten slapen, 3 betalen! HO WALSBACHTAL te Züschen/Winterberg. Kamers Ned. pers., mooie ligging. Info: 09-49-2981-1780

BOPPARD, HOTEL L'EUROPE*** Gezell. Holl. ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do./wc/ /ktv met RTL-4. HP v.a. DM 48,- p.p.p.d. v.a. 7 nacht
Nieuw nu ook ons Hotel Bergschlösschen in het groen, alle kamers met do./wc/ktv/RTL-4
Kamer met ontbijt v.a. DM 33,- p.p.p.n. v.a. 7 nacht
Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een fold
HOTEL L'EUROPE***
Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard.
Tel. 09-496742-8020 Fax. 802802. Fam. A. Pothar

NIEUW! 2 x PER WEEK vanaf 23 dec.
6 en 7 daagse SNEEUWVAKANTIES in OBERAUD (Beierse Alpen). Per luxe Royal Class touringca
6 dagen LO ƒ 395,- p.p. 7 dagen LO ƒ 445,- p.p.
(verplichte Royal Class slechts ƒ 25,- p.p.)
Vraag onze uitgebreide brochure!
Van Hulst Montemar Reizen, Vestdijk 135, 5611 CB Eindhoven. Tel. 040-122363 Lid SGR.

NEDERLANDS HOTEL
In het mooie Sauerland
ZUM HESBORNER KUCKUCK (18 km van Winterb Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. be en bossen van HOCH-SAUERLAND. Nodigen wij uit een plezierige ontspannende vakantie bij ons do brengen! 5 dgn. v.a. DM 310,- HP incl. keuzemenu, saladebuffet. Hoge kind.kort. Oelfestr. 22 D59969 Ha berg/Hesborn. Tel.: 09-49.2984.475. Ned. gespr. Fax

Bad Bentheim net over de grens!
HOTEL AM BERGHANG
Gastvrij sfeervol en dicht
Schitterend op de zuidhelling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar en telefoon, het binnen-bad (29°C) en het relaxcenter, de bar, lounge en het restaurant (met meesterlijke kok!) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen Fietsverhuur! Vanwege ons 10-jarig bestaan doen wij u 'n aanbod:
Jubileum-arrangement (5 nachten) DM 344,-p.p.
Incl. voortreffelijk ontbijtbuffet en dagelijks variërende keuzemenu
Nieuw: ons Happy-Weekend (2 n DM 184,- p.p of Luxe-Mini-Vakantie (3 nachten) DM 254,- p.p.
Uw gastvrouw en gastheer Tina en Dieter To
Hotel Am Berghang, Postbus 14 D-48445 Bad Bentheim
Gratis brochure? Bel 09-49-5922- fax 09-49-5922-

SPANJE

Met onze Super-FREELINE-Blueliner Royal Class sen naar het zonnige einde zomerseizoen. Sept./ incl. herfstvakantie. Fijne aanbiedingen 10/17 d. rei met hotel of app. te C.Brava/Salou/Benidorm. Hele h kinderkoringen. De winterprijzen Benidorm en C zijn ook binnen. Gratis brochure plus alle aanbieding Freeline (ANVR/SGR) 04970-16461 of 16465.

HERFSTVAKANTIE IN SPANJE
10 dagen Hotel/App. Montemar, Pineda de Mar.
Vertrek 15 okt. a.s. Hotel VP ƒ 395,- p.p. Appartement ƒ 455,- p.p. (verplichte Royal Class ƒ 50,- p.p.)
Niet lang wachten, nu bellen!
Van Hulst Montemar Reizen.
Tel. 040-122363.

MET SNOEYINK ZONNIG DE HERFST EN WINTER Malgrat de Mar: ***-hotels aan de boulevard. Vertr + 4 + 8 + 11 + 18 + 22 okt. 10 dgn HP ƒ 319,- Vertrek okt: ƒ 374,-. Malgrat de Mar: **-hotels, basis VP, vert 15 okt: ƒ 354,-. Salou: hotel Cap Salou*** Vertrek: 1 + 8 + 11 okt. 10 dgn VP: ƒ 339,- Vertrek 18 + 22 okt dgn VP: ƒ 299,- Vertrek 15 okt: hotel Augustus Park, Salou en Cala Font, 10 dgn VP ƒ 374,-. 1e kind tot 12 bij 2 volbetalenden voor ƒ 199,-. Vraag ook onze NIEU WINTERPRIJSLIJST COSTA BLANCA - BENIDORM. overwinteringsreizen en kerstreizen naar hotels en 10 dgn LG v.a. ƒ 249,- 10 dgn HP v.a. ƒ 319,- 10 dgn VP ƒ 349,-. Toesl. R.C. ƒ 50,- p.p. Informeer bij uw ANVR V & D reisburo of bel SNOEYINK BUSREIZEN 05413-53200 - lid ANVR/SGR.

GRATIS GIDS 10/17 dgn. htl ** HP okt. v.a. ƒ 249. App. v.a. ƒ 199. Kerst 12 dgn. VP v.a. ƒ 649. Boosten Busreizen SGR 045-227777.

MALTA

MOOIE app. 8 dgn ƒ 79 Duiken ƒ 345 (SGR/ANV AEROTRAVEL 043-6404

PORTUGAL

Najaar/winter/voorjaar ALGARVE:
4 weken naar de zon al v.a. ƒ 695,-; 8 wk. v.a. ƒ 845,-. Wekelijks vertrek v.a. 22 oktober Inkl. vliegreis trans reisleiding en appartement. Gratis brochure: PRIMAVERA REIZEN (lid SGR) 079-426350.

TSJECHIË / SLOWAKIJE

Speciale HERFST-AANBIEDING PRAAG. 5-Daagse b reis naar eigen ***hotel Carol v.a. ƒ 399,-. Vertrek 20- en 27-10! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centr 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR

PRAAG 8 dgn. bus, prima hotel LO ƒ 350,-. Buspen ƒ 200,-. Vliegretour ƒ 450,-. Verhuur vak.-woningen. MEVO REIZEN Holten 05725-1547.

PRAAG is onze specialiteit. Wekel. vertr. woensd. + met touringcar. AANBIEDING: 6 dgn. va. ƒ 299,-, 7 d va. ƒ 349,- incl. excursies en CONCERT; 10 dgn. Pr Z.-Bohemen en Reuzengebergte. EXTRA accomm. v HERFSTVAK. beschikbaar, dus weer volop plaats. Vr. de gratis brochure bij MCeT, 04406-14142.

*** HERFSTVAKANTIE ***
6 dgn Nrd-Bohemen vertr.: ma 18 en 25 okt. + ma. 1 n * incl. luxe bus, dagtocht Praag + Polen. * HP (ontbijt diner) + afscheidsdiner. * Pens. Roxanne 4 pers. kam á ƒ 299,- p.p. * Hotel Krakonose 2 pers. kamer d/t ƒ 3 p.p. * Hotel Hanica 2 pers. kamer d/t/balkon ƒ 439,- p.
SMIT REIZEN 03410-15000 ANVR/SGR

* GROEPS-REIZEN *
● PRAAG .... incl. excursie-programm
● SPORT-reizen:. kanoën, mountainbike, klimmen e
● WINTERSPORT-reizen:...skiën, langlauf all-in pakk
Gezellig én betaalbaar in groepsverband v.a. 15 pers. Fam./club/school/vrienden. DUKE-TRAVEL: 02274-227

Voordelige jubileum-aanbieding naar Moravië. 10-Daagse busreis incl. excursies, hotel met zwemba en halfpension voor slechts ƒ 699,-! Nog vertrek mogel op 15-10 en 22-10. Gratis reisgids? Bel Speciale Reiz Centrale 050-120100 of 020-6202121 ANVR/SGR.

Wekelijks 4 verschillende busreizen naar PRAAG v. ƒ 349,- tot ƒ 825,-! Bijv.: 7-daagse busreis naar ons eig ***SRC-hotel Carol incl. excursies en halfpension ƒ 749 . Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 05 120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

Pendelbus Praag va. ƒ 160 vertr. vrij + wo Hotel va. ƒ 20; 04138-72853.

PRAAG pension B.o.B L/O v.a. ƒ 30,- 02290-3976

SUPERSKIGEBIED Voordelige kerst- en krokusreizen n. Hoge- Lage Tatra met auto, bus en vliegtuig. HP v.a. ƒ 299,-. Balaton Travel, lid SGR tel. 073-425738.

HOE BEREIKT U 3,3 MILJOEN LEZERS?? Bel Tiny, Tineke of Theo. RDP Vakantie en Recreatie 072-196596

● *Vier 'kids' voor jongerencentrum Nova in Heerlerheide. Esther en Claudia wilden niet met hun gezicht op de foto. De twee jongens die gekke bekken trekken, komen niet in het artikel voor.*

Foto: KLAUS TUMMERS

Zwerfjongeren: ze willen allemaal een baan, een huis en kinderen

Ruim honderdvijftig jongeren dolen dagelijks door Heerlen. Een veilige thuishaven hebben ze niet. Een verslaafde moeder of een vader die eist dat ze het uitmaken met hun 'verkeerde' vriendje zijn aanleiding hun familie de rug toe te keren. Vijftien, zestien jaar, met als enige vooruitzicht een grote onzekerheid. De Stichting Zwerfjongeren Limburg wil hen een thuis bieden in de vorm van Pension Mijnzicht. In het voormalige vakantieverblijf voor gehandicapten, het ORA-hotel in Heerlerheide moet hun leven weer op de rails worden gezet. Omwonenden zijn bang dat de gasten overlast veroorzaken. Maar wie zijn die gasten eigenlijk? Een gesprek met vijf Heerlense zwerfjongeren. David (17), Esther (16), Sandra (17), Paul (21) en Claudia (19).

'Je moet ze een kans geven om te winnen'

door STEP VAESSEN

„Blijf uit mijn buurt met je vlooien." Grote hilariteit in jongerencentrum Nova, dé plek in Heerlerheide waar zwerfjongeren rondhangen. De 17-jarige David kruipt over de vloer op zoek naar springende zwarte beestjes. Zijn bezoek aan een vriend heeft ervoor gezorgd dat de aanwezige jongeren van top tot teen onder de hondevlooien zitten. De stoere *kids* kunnen veel verdragen, maar van vlooien moeten ze absoluut niets hebben.

Davids vriendinnetje Esther staat er wat beduusd bij. Voor haar zijn de taferelen in het jongerencentrum nieuw. Enkele dagen geleden woonde ze nog bij haar ouders in Venlo. Maar toen was er opeens die bekende druppel die de emmer deed overlopen. „Ik had constant ruzie met mijn vader," vertelt de 16-jarige. „We waren het nergens over eens. Toen ik voor de zoveelste keer ruzie had over David heb ik wat spullen gepakt en zijn we meteen naar Heerlen vertrokken."

Nu slapen ze in de crisisopvang. Daar zijn ze van tien uur 's avonds tot negen uur 's ochtends onder de pannen. Overdag hangen ze rond in Nova. Koortsachtig zoeken ze naar mogelijkheden om een 'volwassen' leven te leiden. Woonruimte en geld staan hoog op het verlanglijstje. Esther is nerveus. Door het onregelmatige leven is ze een paar keer de pil vergeten. Misschien is ze wel zwanger. Voor de jonge tortelduifjes zou dit echter een lichtpuntje betekenen. „Misschien krijgen we dan sneller een huis," meent David. Over de opvoeding maken ze zich geen zorgen. Want een ding weten ze zeker, zij zullen niet dezelfde fouten maken als hun ouders.

„Ja, dat dacht ik ook," lacht Sandra schamper. „Ik begin nu, na anderhalf jaar, eigenlijk pas door te krijgen hoe je een kind moet opvoeden. Ik heb altijd maar wat gedaan." Met zeventien jaar is Sandra bijna de jongste van het vijftal. Maar haar grote bruine ogen kijken wijs de wereld in. Moeder van een dochter van anderhalf en een leven achter de rug waarover je nu al een boek kunt volschrijven.

Op haar dertiende liep ze weg bij haar moeder die aan alcohol verslaafd is. Haar ouders zijn gescheiden. Bij vader kon ze ook niet aarden omdat ze van hem steeds naar de kerk moest. Zo kwam Sandra vlak na de lagere school tussen jongeren terecht die jaren ouder waren en experimenteerden met drugs. Op haar vijftiende woonde ze samen met haar vriendje en raakte ze zwanger. Ze peinsde er niet over om het kind weg te laten halen. „Abortus is moord," roept het vijftal bijna tegelijkertijd.

Nadat het kind geboren was, werd Sandra steeds vaker mishandeld door haar vriend. Vluchten lukte niet omdat hij haar overal wist te vinden. Toen ze zwanger was van het tweede kind werd ze zodanig mishandeld dat ze in het ziekenhuis terechtkwam en een miskraam kreeg. Via het straathoekwerk is ze uiteindelijk aan haar vriend, die in Heerlen als zeer gevaarlijk te boek staat, kunnen ontkomen.

„Dat was een geweldige streek," glundert Sandra. „We zouden gaan trouwen, alles was geregeld. Ik had intussen ook mijn plannetje klaar. Iemand van het straathoekwerk had een auto geregeld. En op het beslissende moment, toen ik bij wijze van spreken voor het altaar moest verschijnen, ben ik verdwenen. Net op tijd."

Inmiddels heeft Sandra een nieuwe relatie, maar ze is nog elke dag bang dat haar ex-vriend haar weet te vinden. Ook het opvoeden van het kind valt zwaar tegen. „Toen wilde ik een baby omdat ik dan echt iets van mezelf had. En omdat ik dacht het beter te kunnen dan mijn moeder. Maar als ik opnieuw mocht kiezen, zou ik nooit meer zo vroeg een kind nemen. Ik heb helemaal geen jeugd gehad. Je moet eerst genieten van het leven."

Met die laatste woorden richt ze zich rechtstreeks tot Esther. Ze wil het onzalige idee uit haar hoofd praten dat een kind haar redding kan zijn. Maar het blonde meisje haalt op haar beurt haar schouders op. „Ach, misschien ben ik wel helemaal niet zwanger," mompelt ze.

Het derde meisje in de groep hoort het gesprek stilletjes aan. Voor haar hoeft het gepreek niet meer. De 19-jarige Claudia is al twee maanden zwanger. Bij het begin van de zwangerschap is ze het ouderlijk huis in Hoensbroek uitgezet. Haar moeder kon het niet verkroppen dat ze haar toekomst vergooide aan 'een jongen van de kermis'. Want zo noemde ze, volgens Claudia, haar vriendje Paul die op de kermis werkte. Nadat ze eerst een tijdje in een tent hebben gewoond, slaapt Claudia nu ook in de crisisopvang. Paul mag daar niet meer komen omdat hij overhoop ligt met de leiding. Hij slaapt meestal bij vrienden of in de stal bij zijn ouders. Als de nood echt hoog is, slaapt hij in het Slaaphuis, een opvangmogelijkheid voor dak- en thuislozen in Heerlen. Maar dat vindt hij maar niets. „Daar zit ik tussen al die junks."

Met zijn geintjes weet de 21-jarige het gesprek steeds over een andere boeg te gooien. Ogenschijnlijk neemt hij zijn situatie luchtig op. Maar op de vraag hoe hij zich eigenlijk voelt, geeft hij kort maar krachtig antwoord: „Klote."

Als nakomertje is hij altijd het *enfant terrible* van de familie geweest. Al vrij jong hebben zijn ouders hem in een internaat gestopt omdat ze de opvoeding niet meer aankonden. Zelf zegt hij dat hij overal de schuld van kreeg. „Ze hebben me verteld dat ik niet gepland was en dat hebben ze me duidelijk laten merken," mompelt hij meer in zichzelf dan tegen de groep. „Maar ik ben ook geen gemakkelijke jongen," geeft hij schoorvoetend toe.

Paul en Claudia hopen zo snel mogelijk onderdak te zijn. Misschien krijgt het stel een kamer bij Sandra in huis. Maar Claudia ziet haar toekomst somer in. De vrolijke make-up kan de trieste uitdrukking op haar jonge gezicht niet verhullen.

Volgens straathoekwerker Henk Rozeboom is het grootste probleem van deze jongeren geldgebrek. „Kamers, als die er al zijn, zijn vaak te duur. Een uitkering krijgen ze pas met achttien jaar en dat wil het kabinet nu ook afschaffen. Veel jongeren hebben echt geen rooie cent. Als er niets aan gedaan wordt, komt een deel van hen in de criminaliteit terecht," vreest hij.

Om jongeren onder de achttien jaar toch aan geld te helpen, onderhandelt de straathoekwerker veelvuldig met ouders van weggelopen of weggestuurde kinderen. Alleen als zij toestemming geven, kunnen jongeren aanspraak maken op jeugdbegeleiding en daarmee op een dagvergoeding.

Om ze een beetje structuur te bieden in hun onregelmatige bestaan, kunnen ze in Nova aan de slag. Met begeleider Joep Schmeets gaan ze op pad om allerlei klusjes op te knappen. In de tuin of bij mensen thuis.

Volgens Schmeets kost het veel tijd en een engelengeduld om ze aan het werk te krijgen. Maar toch lukt het hem. „Er zijn niet veel mensen die dat kunnen," geeft Rozeboom toe. „Deze jongeren hebben een speciale gebruiksaanwijzing."

Wat is dan het geheim van de kok? „Ik was zelf vroeger ook geen lieve jongen," lacht Schmeets. „Ik denk dat dat heel belangrijk is. Ik ken de gedachtenkronkels van die jongens. En je moet je aanpassen aan hun gedrag, anders krijg je geen vertrouwen," vertelt de veertiger.

„Sommigen kunnen niet eens lezen of zien hoe laat het is, daar moet je dus niet bot over heen walsen." Dat betekent niet dat de jongeren 'soft' behandeld worden, sputtert Schmeets meteen tegen. „Je moet duidelijk zijn. Als ze niet kunnen zien hoe laat het is, moeten ze dat wel zo snel mogelijk leren. Luiheid wordt niet getolereerd."

Als de begeleider over zijn jongens praat, komen er allerlei anekdotes bij hem bovendrijven. Breeduit met zijn armen zwaaiend, vertelt hij wat hij allemaal meemaakt. „We zouden ergens gaan schilderen en we hadden maar één pot verf. Die jongen liep dus met een druipende kwast door de kamer. Ik zei dat hij toch echt in de buurt van de pot moest blijven. Dus hij pakt die pot, maar toen kwam ik zelf in de problemen. Voorzichtig liep ik met de kwast van de pot naar de muur maar hij riep natuurlijk meteen 'je doet het toch zelf ook'."

Dat is een veel voorkomend euvel volgens Schmeets. „Je moet zelf constant het goede voorbeeld geven. Als ik bijvoorbeeld even pauze neem om een sigaret te roken dan legt de rest ook acuut het bijltje erbij neer."

Opvallend vindt hij wel dat ze trouw op het werk verschijnen. „Er is echt een stemming onder de jongeren dat ze er trots op zijn om bij te mogen werken. En heel af en toe lukt het me om iemand bij een bedrijf echt aan de slag te krijgen." Een chronisch gebrek aan zelfvertrouwen, dat is volgens de straathoekwerkers de reden dat de jongeren zo moeilijk zijn. „Ze zijn zo vaak vernederd dat ze zich daartegen hebben gewapend," vertelt Rozeboom. „Ze zijn heel gevoelig. Bij de geringste kritiek gaan ze in de verdediging." „Daarom is het heel belangrijk dat ze een kans krijgen om te winnen," vult Schmeets aan. „Als ze merken dat ze toch iets goed kunnen, zie je ze zienderogen vooruit gaan. Ze zijn stuk voor stuk bereid om iets van het leven te maken."

Daarom denkt Rozeboom dat Pension Mijnzicht een goede kans van slagen heeft. „Ze willen allemaal een baan, een huis en kinderen. Het lukt ze alleen niet om dat voor elkaar te krijgen. Door ze in het pension weer een dagelijks ritme te geven en hen mogelijkheden van scholing te bieden, verwachten we dat het gros het leven na een tijd weer op de rails heeft," zegt hij hoopvol.

Om in het pension te mogen verblijven, sluiten de jongeren een contract af, een soort plan waar ze zich aan moeten houden. „En die regels worden streng nageleefd," aldus Rozeboom. „Het is hun eigen keuze om daar te zijn, ze betalen er zeshonderd gulden in de maand voor. Dus dan moet je wel gemotiveerd zijn."

Maar de straathoekwerker ziet wat het geld betreft de toekomst somber in. „We zijn in ons plan afhankelijk van de uitkeringen. Als die voor jongeren worden afgeschaft, moeten we heel hard nadenken over een andere aanpak." Hij hoopt echter dat niet lang een beroep op de Sociale Dienst hoeft te worden gedaan. „We hebben al veertig werkervaringsplaatsen geregeld. Dus dat geeft de burger weer moed."

„Worden we echt zwerfjongeren genoemd in het verhaal," vragen de jongeren na het gesprek. „Zijn jullie dat dan?" „Ja, natuurlijk, kijk maar, ik heb de broek kapot en een echte een zwerverstas met al mijn bezittingen," grapt David nog voordat hij de kamer uitstormt.

Om herkenning te voorkomen zijn de namen van de jongeren veranderd.

ander-zijds

Besparen

DOOR SANTE BRUN

Die Zwan, eindelijk iemand die het durft te zeggen: die lui staan voor de flauwekul op de wachtlijst bij het ziekenhuis. Want de meeste mensen gaan niet naar de dokter omdat ze ziek zijn: nee, ze bezoeken hem omdat de arts een goede kennis is, omdat ze hem zo'n sympathieke man vinden, omdat je nu eenmaal geregeld de dokter moet bezoeken en vooral: omdat je op dat moment niets beters te doen weet. De dokter kan in de meeste gevallen door middel van een opbeurend, of bestraffend, of smalend woord, dan wel een informatief gesprek erger voorkomen, en zorgt zo dat de patiënt tevreden huiswaarts keert, hoogstens wat pijnstillers bij de apotheek mag halen en verder weet wat hem of haar te doen staat: goed eten en goed kauwen, zodat het voedsel gelijkmatig in je bloed komt; veel frisse lucht, vroeg naar bed en af en toe een kaartje leggen.

Maar helaas blijken er ook mensen te zijn bij wie dat niet zo gemakkelijk gaat. De huisarts, die ook niet alles kan weten, denkt soms wel eens: dit is iemand die ik moet doorsturen naar het ziekenhuis, naar de specialist. De patiënt blij, want dat gaat weer een heleboel van zijn toch in overvloed aanwezige tijd opsouperen, tijd waarin je je niet hoeft te vervelen; natuurlijk is het bij het bloedprikken een beetje saai, maar bij de Röntgen, de echo, de CT-scan en diverse andere afdelingen gaat het er spannend aan toe, soms lijkt het Medisch Centrum West wel, en échter kan toch nauwelijks.

Als je maar goed zoekt, is het motto van de medisch specialist, dan vind je altijd wel iets.

'Meneer of mevrouw, u moet een nieuwe nier. Meneer of mevrouw, uw galblaas/blinde darm/milt/amandelen moeten er uit.'

'Kan dat ook tegelijk dokter?'

'Eh, nee, voor de transplantatie moet u op een wachtlijst, wij kunnen moeilijk in een hinderlaag gaan liggen om voor u bij voorbijgangers onverhoeds de nieren eruit te snijden.'

De wachtlijst is een mooie instelling, al heeft hij het nadeel dat hij nauwelijks tijd kost. Maar op bruiloften en partijen klinkt het uitstekend, mits voldoende losjesweg over het voetlicht gebracht: 'Ik sta op de wachtlijst voor een niertransplantatie.' En niettemin toch maar op bruiloften en partijen aanwezig, of er niets aan de hand is!

Nou, zegt Zwan, er ís ook niks aan de hand. Als je maar lang genoeg op de wachtlijst staat, gaat het je waarschijnlijk vervelen, en omdat je eigenlijk toch niet ziek bent, stap je er op zekere dag wel af. Weg wachtlijst, weg hinderlagen, weg kosten van de gezondheidszorg. (En nou niet zeuren over het denkfoutje van Zwan: als er geen wachtlijsten zijn hebben we nog altijd wel al dat personeel nodig dat de mensen opereert en verpleegt die meteen aan de beurt zijn, en de salarissen zijn de hoogste kostenposten in het ziekenhuis. Maar ach.)

Vergeleken bij de visionaire gedachten over de ziektekosten van Zwan vallen zijn ideeën voor de uitkeringen me een beetje tegen. In zijn trant doordenkend zou ik daarvoor het volgende willen voorstellen: sluit alle sociale diensten en vervang die door een centraal orgaan; vestig dat vervolgens op Curaçao. Uitkeringen zijn nog slechts weggelegd voor degenen die een enkele reis naar dat gezegende deel van het Koninrijk kunnen bekostigen. Wat een besparing!

En wat stom van mij dat ik daar geen duur betaald advies aan een ministerie van gemaakt heb.

VAKANT

ITALIË

DENEMARKEN

DENEMARKEN

VOORDELIG - RECHTSTREEKS RESERVEREN BIJ D.F.D. ONDETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST

★ Keuze uit 25.000 VAKANTIE
★ Meer dan 100 HOTELS

GR. BRITTANNIË /

CRUISES

INDONESIË

AFRIKA

EGYPTE

VER. STATEN / CANADA

MIDDEN-AMERIKA

Cruise met de Amerikanis

f 2275,-

NIEUW 2 x p. week 6 en 7 daagse
Wintersport in Ober

6 daags arrangement *f* 395,-

7 daags arrangement *f* 445,-

10 daags arrangement *f* 599,-

Herfstvakantie in Spanje 10 dagen

f 395,- *f* 455,-

Weekendje weg in Belgisch Limburg

f 115,-

24, 25 en 31 december speciale kerst- oudejaarsarrangement

f 165,-

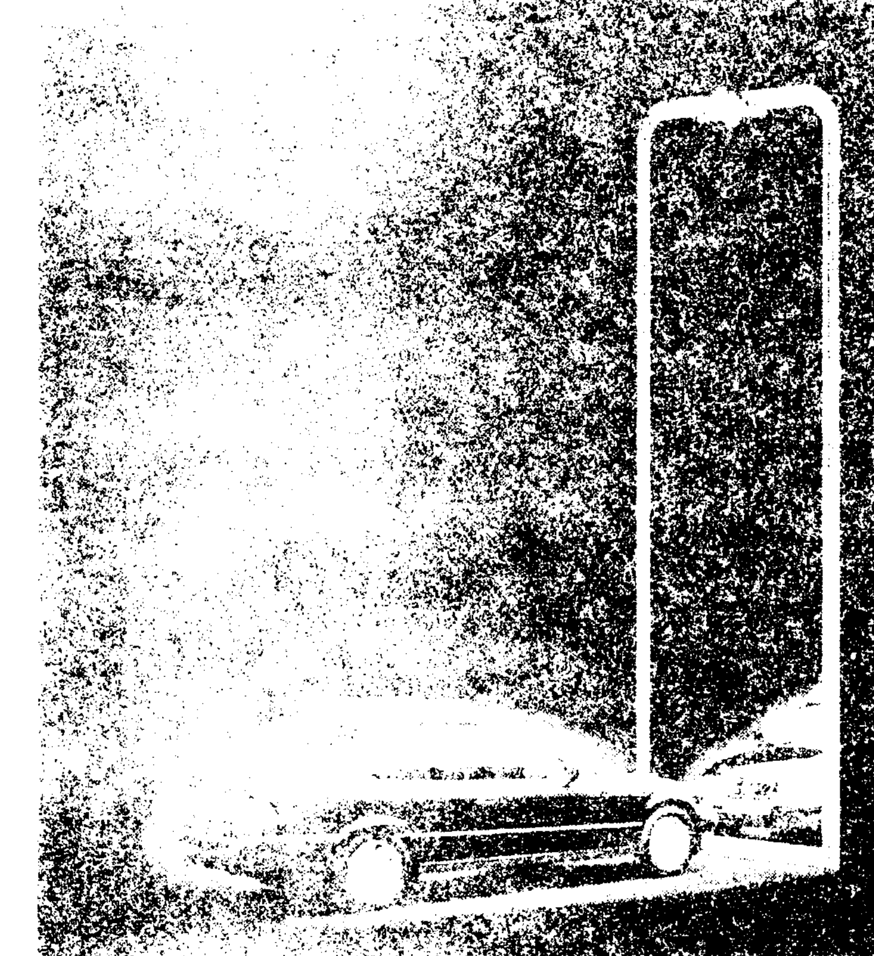
Vraag onze uitgebreide brochures

040 - 12 23 64

van hulst montemar REIZEN

reisburo van Hulst

REIZEN • REIZEN • REIZEN • REIZEN • REIZEN • REIZEN

BMW

VUURWERK

MENT

Culemborg

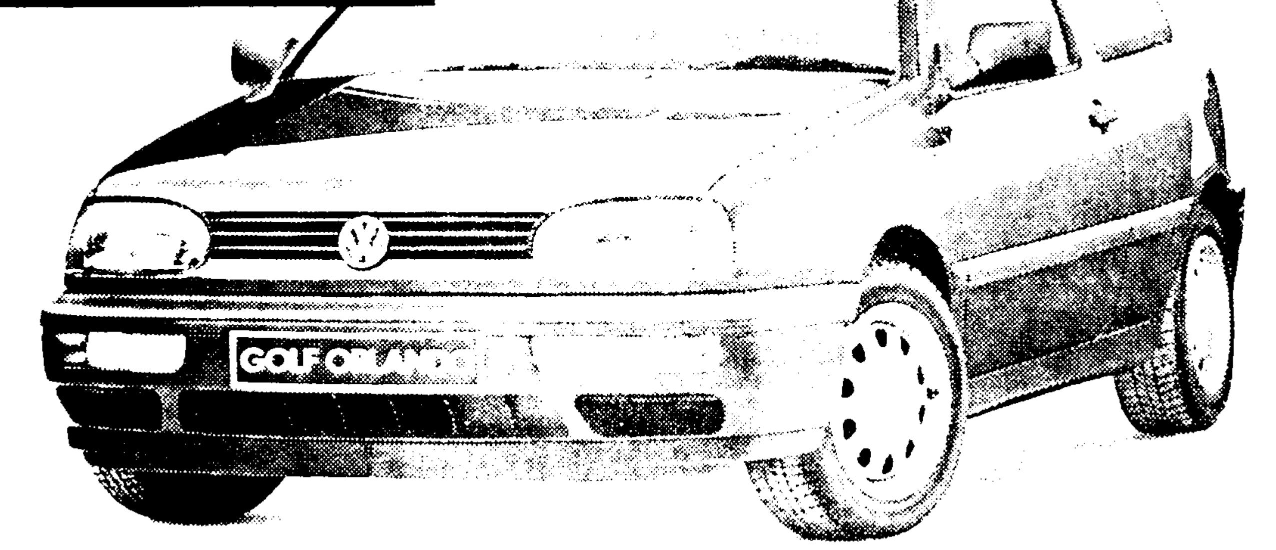
ONDERWIJS GEEFT WERK

terre des hommes

GIRO 646300

De Golf Orlando. Het is maar net hoeveel luxe u wenst.

Meer info? Bel gratis de Volkswagen voordeellijn: 06-0329

Alleen bij de gezamenlijke Volkswagen-dealers van Zuid-Limburg

Emozione molinari.

molinari

Tijdens de hele maand september
Exclusief bij Woonkultuur

molinari.

zutendaal
woonkultuur

Dorpsstraat 2-4, 3690 Zutendaal. Telefoon: 089/61.11.36
Telefoon vanuit Nederland: 09-3289 61.11.36
Iedere dag open van 10 tot 18 uur; woensdag gesloten.

Levering franco aan huis zonder grenskosten.

Iedere zondag open van 10 tot 18 uur.

Genk, Sittard, Stein, Zutendaal, Lanaken, Maastricht, Heerlen, Bilzen, Valkenburg

Autobaan Heerlen-Antwerpen, afslag Zutendaal

- Paardesportartikelen
- Fokapparatuur
- Elektro afrastering
- Schapentokartikelen

M. Manstetten

Boosten Parket Hoensbroek

MET 5 JAAR GARANTIE

045-214395 Showroom open van 10-18 uur. Donderdag koopavond. Dinsdag gesloten.

Bonsai-
TENTOONSTELLING

Op de open dag van Sitty Groen organiseren wij een mooie bonsaitentoonstelling.
Op zaterdag 25 september as. van 9 tot 17 uur.

op zondag 26 september
van 10 tot 18 uur, op
Daalderhaag 7, Sittard.

Precies een jaar staat hij nu aan het roer van Heerlen. Een stad die de voor- en nadelen van een centrumgemeente heeft. Jef Pleumeekers vertelt openhartig over wat hij in Heerlen 'fantastisch' vindt. Hij blijkt zich onder meer te willen inzetten voor toonaangevende architectuur. Maar er zijn ook zorgen, vooral door de werkloosheid en verslaving: hij krijgt massaal telefoontjes van wanhopige mensen.

Architectuurfan een jaar burgemeester van Heerlen

Pleumeekers en het Van Grunsven-gevoel

„Met Ger Kockelkorn ben ik naar Milaan gegaan om architect Rossi over te halen het Bonnefantenmuseum te ontwerpen. We kregen hem zo ver, ondanks het 'beperkte' budget van veertig miljoen. Ik werd zo geboeid door die man, dat was een van mijn interessantse ontmoetingen als depute."

Jef Pleumeekers is inmiddels een jaar burgemeester van Heerlen en heeft een, zoals hij het zelf noemt, 'enorme' belangstelling voor architectuur.

door JOOS PHILIPPENS

Natuurlijk, het is slechts een van de vele facetten waarmee de burgemeester te maken heeft. Maar het is opvallend met hoeveel enthousiasme hij over stedebouw praat. „Het is toch fantastisch dat we door het centrumplan midden in Heerlen woningen met tuintjes kunnen bouwen!"

De economische malaise is redelijk funest voor de kantoorplannen die Heerlen ook heeft, maar volgens Pleumeekers biedt dit voor de leefbaarheid in de stad eigenlijk alleen maar voordelen.

„We hadden graag snel kantoren gebouwd, maar het is voor de stad een verbetering als daarvoor in de plaats woningen komen." De gemeente denkt trouwens zelfs al aan appartementen op een deel van de 'kantorenboulevard'.

In de publieke opinie wordt vaak sceptisch gepraat over dat Heerlense centrumplan. Volgens Pleumeekers volkomen ten onrechte. „Wie zegt dat het is mislukt, heeft het hoogst waarschijnlijk niet goed bestudeerd. Naast woningen, winkels en kantoren komt ook de cultuur nadrukkelijk in beeld. Het Muzisch Centrum komt er zelfs sneller dan gepland."

Bij al die bouwplannen is de architectonische vormgeving erg belangrijk. Pleumeekers betreurt het openlijk dat een vooruitstrevend gebouw als dat van architect Laurens Bisscheroux aan de Akerstraat (in 1985) werd gesloopt. Van dit 'tietengebouw' wordt naar verluidt nog steeds een maquette ten toon gesteld in New York. De burgemeester beseft dat het Heerlen de kans bood om zich te onderscheiden.

Pleumeekers wil niet terug naar de tijden dat een stadsarchitect het Heerlense ontwerpbeleid bepaalde. „Dat zou zonde zijn. Er is een veel te grote rijkdom aan goede architecten. Het is opvallend dat Heerlen zo veel toppers voortbrengt. We zetten de Peutz-traditie, en dus de goede naam van Heerlen op dit gebied, voort."

Dat lijkt wel wat erg positief gesteld. Eigenzinnige, maar alom geroemde Heerlense architecten als Jo Coenen en Wiel Arets klagen er over dat ze in Heerlen niet aan bod komen.

Wat Pleumeekers betreft hoeven ze echter niet te wanhopen. „Ze komen ook wel aan de beurt. Arets heeft zijn eerste opdracht al binnen voor de verbouwing van AZL Beheer."

Wie opkomt voor goede architectuur in Heerlen, mag op de burgemeester rekenen. Pleumeekers zegt nadrukkelijk dat hij beslist zijn inbreng zal hebben bij de keuze van architecten.

Dus net zoals zijn voorganger Van Grunsven, die 35 jaar lang aan het roer stond in Heerlen?

„Nee, ik heb dat Van Grunsven-gevoel niet. Dat kan ook niet. De tijd is voorbij dat de burgemeester in z'n eentje bepaalt hoe dingen gebeuren. Binnen het college werk je samen. Het gaat er niet om wie scoort, als er maar doelpunten vallen."

Pleumeekers is in een zeer veelzijdig beroep terecht gekomen. Tijdens het interview tekent hij en passant, maar met volle aandacht, een zogeheten inbewaringstelling (IBS), die zijn secretaresse hem onder de neus schuift.

„Ik moet zo'n ding zeker drie keer per maand ondertekenen om de gedwongen opname mogelijk te maken van mensen in een psychiatrische instelling."

● *Jef Pleumeekeers, architectuurfan, een jaar burgemeester van Heerlen* Foto: DRIES LINSSEN

Het kostte de normaal goed slapende Pleumeekers vooral de afgelopen maand veel nachtrust. „Ik laat de politie in urgente gevallen midden in de nacht bij mij thuis komen met de papieren. Ik stel zoiets nooit tot de volgende ochtend uit."

Die inbewaringstellingen hangen vaak samen met werkloosheid, een van de grote Heerlense problemen. „De sociale dienst hier moet liefst vijftig procent meer mensen helpen dan in steden van vergelijkbare grootte. Gelukkig hebben we het afgelopen jaar een aantal nieuwe bedrijven kunnen aantrekken."

Die bedrijven komen onder meer af op de uitermate goede bereikbaarheid van Heerlen. Maar ook het culturele aanbod is belangrijk als vestigingsfactor, vindt Pleumeekers, vooral voor bedrijven met hoog opgeleid personeel. „Daarom ben ik zo blij met het zomerfestival Cultura Nova. Het vindt zijn weerga niet in de verre omtrek. Cultura Nova vind ik echt fantastisch."

Pleumeekers merkt op dat ook het goede onderwijsaanbod van Heerlen een pré blijkt. „De nieuwbouw die de Hogeschool krijgt, is enorm belangrijk. Maar datzelfde geldt voor de vorming van een Regionaal Opleidings Centrum (ROC) door een fusie van het middelbaar beroepsonderwijs."

Het rijk stimuleert zo'n fusie sterk maar in Heerlen wil het nog niet zo vlotten. Dat stoort de burgemeester. „We zijn enorm sterk bij het beroepsonderwijs, sterker dan bijvoorbeeld Maastricht. Maar willen we toonaangevend blijven, dan moet dat ROC er komen. Ik ga me daar persoonlijk voor inzetten."

Dit is typisch een beleidsmatige kwestie, vergelijkbaar met de zaken die hij als depute ook voor de kiezen kreeg. Maar als burgemeester, zo heeft Pleumeekers gemerkt, sta je veel meer in de vuurlinie.

„Bij de provincie merkten de mensen de gevolgen van je beleid pas na jaren. Hier raakt wat de gemeente doet de mensen dagelijks. Ik krijg massaal telefoontjes van wanhopige mensen. Alleen al daaraan zou ik een dagtaak kunnen hebben. Meestal worden die vragen door anderen beantwoord, maar soms nodig ik mensen uit voor een gesprek. Vaak helpt alleen luisteren die mensen al."

Op deze manier probeert Pleumeekers er achter te komen wat bij de Heerlenaar leeft. Maar ook het uitreiken van koninklijke onderscheidingen en draaginsignes plus het [illegible] van [illegible] nauwelijks [illegible] heeft die functie. „Laatst was ik bij een honderdjarige vrouw. Dat was zo boeiend! Al die mensen hebben hele verhalen te vertellen. Voor hen ben je echt de burgervader. Ze waarderen het enorm dat je komt."

Maar hij wil zich ook niet opdringen. „Ik kan begrijpen dat sommige mensen in besloten kring willen feest vieren en daar geen burgemeester bij hebben."

Populariteit als voornaamste richtlijn voor een bestuurder zal Pleumeekers niet zitten. Zo moest hij onlangs spitsroeden lopen in de schouwburg, waar de gemeente de komst van een opvangcentrum voor verslaafden verdedigde. Tot woede van de omwonenden.

„Dat zijn voor een bestuurder de moeilijkste momenten. Ik moet een totaalbeleid maken, maar ik begrijp dat niemand zo'n opvangcentrum in z'n tuin wil. Ik vraag van die mensen dan ook geen begrip of instemming. Dat zou te veel gevraagd zijn."

De enorme omvang van de drugsproblemen heeft volgens Pleumeekers duidelijk te maken met de ligging van Heerlen. „Zeker de helft van de overlast wordt veroorzaakt door Duitsers. Ik heb bij politiechef Mostert van de regio Zuid-Limburg aangedrongen op nog intensiever overleg met Aken."

De burgemeester verklaart nadrukkelijk het enorm naar z'n zin te hebben in Heerlen. „Voor mijn vrouw geldt hetzelfde, die gaat heel vaak mee, vooral bij activiteiten in het weekende."

Pleumeekers heeft gezegd zijn termijn van zes jaar zeker te zullen afmaken. De houding van de Heerlenaren kent hij inmiddels wel zo'n beetje.

„Ik zou willen dat men meer uitdraagt dat hier zo veel positiefs gebeurt. Maar achter al die kritiek zie ik veel liefde voor de stad doorklinken. Ik beschouw dat als heel positief. Zet maar eens een liedje op van Wiel Kusters, Heerlense troubadour - JP en iedereen begint mee te zingen."

Polen beproeven geluk op Zwarte Markt

De Zwarte en Oosterse Markt in Beverwijk is sinds enkele maanden een nieuwe dimensie rijker. Handelaren uit het Oostblok, met name Polen, beproeven met tientallen tegelijk hun geluk op de bekendste vlooienmarkt van Nederland. Ze offeren dagen tijd op voor een mogelijke verdienste van maximaal een paar honderd gulden. Dan moet wel alles gladjes verlopen, want de tocht naar het westen gaat bepaald niet altijd over rozen.

DOOR AB WINKEL

Reisbureau Turist uit Polen zag een gat in de markt. Een bus van het bedrijf deed Nederland aan en onderdeel van de trip was een bezoek aan de Zwarte en Oosterse Markt in Beverwijk, een in het Westen van het land zeer populaire 'vlooienmarkt' op zaterdag en zondag. De handelsgeest van de busreizigers werd ruimschoots geprikkeld: op de terugweg bespraken zij de in hun ogen ruime kansen die door de economische verschillen tussen Nederland en Polen voor het opscheppen leken te liggen. Het reisbureau had wel oren naar verzoeken van enkele Polen om eens per week naar Nederland te rijden.

Sindsdien rijden er elke woensdag dieseldampende bussen van Polen naar Beverwijk. De voertuigen keren doorgaans de maandagavond daarna terug. Als handbagage nemen de Polen enkele tassen met handelswaar mee. Veelal spulletjes die ze goedkoop van in Polen rondreizende Russen hebben gekocht: horloges, zakcalculators, serviesgoed, kristal, fototoestellen en verrekijkers, maar ook kaviaar, een Poolse borrel en een goedkope sigaret die van onder de toonbank wordt aangeboden.

De meeste Polen hebben nogal moeite om het aanbod op de vraag af te stemmen. Aanvankelijk verkocht iedereen dezelfde uiteenlopende artikelen. Steeds meer trouwe bezoekers gaan over tot specialisatie. Wijs geworden door schade en schande.

De Polen stappen op verscheidene plaatsen in hun land in de bus. De reis duurt een tot drie dagen. Netto duurt de reis van ongeveer duizend kilometer zo'n twaalf uur. Dat aantal uren wordt vaak overschreden door toedoen van de Duitse douane. Die kan op zijn zachtst gezegd kritisch genoemd worden. Een strenge douanier ziet gemakkelijk aanleiding om de 'handbagage' in beslag te nemen als een Pool niet in staat is de invoerbelasting op te hoesten. In gevallen waarin een collega een oogje zou dichtknijpen, ziet een dienstklopper kans om een bus soms enkele dagen op te houden. Dat laatste verklaart ook dat er marktdagen zijn waarop slechts een handjevol Polen Beverwijk bereikt. De anderen zijn dan onverrichterzake huiswaarts gekeerd.

Beproeving

Wat de Polen er voor over hebben om een of twee dagen op de Zwarte Markt te bivakkeren, wordt door de gemiddelde Nederlander als een beproeving gezien. Na de soms dagenlange reis wordt in Nederland in de bussen geslapen. Voor wat sanitair betreft springt de directie van de markt bij, maar lang niet iedereen maakt gebruik van die gelegenheid. Bang om de handelswaar te verliezen. Het bivak blijft pover. Een paar sneden brood worden met frisdrank weggespoeld. Verblijf in een hotel is veel te duur.

De Poolse handelaren bestrijden vurig de indruk dat een reisje naar het westen op een succesvolle goldrush uitdraait. De Polen hebben een levendige handel nodig om de onkosten die ze maken in te lopen. Naast de inkoop van handel is er de prijs van de als duur ervaren busreis (omgerekend zo'n vijftig tot honderd gulden) en de keiharde Nederlandse guldens die voor een standplaats betaald moeten worden. Zaterdags 52,50 gulden en zondags vier tientjes. Sommige Polen bevolken met twee of drie mensen een kraam.

● *Poolse handelaars met hun spullen op de Zwarte Markt.*

Foto: GPD

Danuta Zajac ziet de Nederlandse markt als een uitje. De vrouw uit Gdynia, een stadje nabij Gdansk, is het ook meer te doen om een extraatje voor haar zoon Tomek. „Hij is tuk op westerse cd's en mag de winst opmaken. Maar Tomek moet dan wel helpen, hij krijgt het niet voor niets." Danuta verkoopt op haar beurt onder meer Poolse en Russische bandjes van westerse artiesten als Paul McCartney, REM en Michael Jackson. Plus een greep uit de eerder genoemde artikelen.

Danuta vertelt maar wat graag hoe ze in Beverwijk terechtkwam: „In mei van dit jaar maakte ik een excursie. Ik sprak toen in Beverwijk een aantal Polen en heb gevraagd hoe ze de handel aanpakten. Van hen hoorde ik dat je bij bepaalde Russen spulletjes kunt kopen. In Polen was ik schoonheidsspecialiste, maar sinds enkele jaren ben ik werkloos. Toch kan dit geen inkomen vervangen. Het is puur hobby. Er zijn mensen die er wel van rondkomen. Maar daarvoor heb je veel spullen nodig. Je moet alles groter aanpakken. Maar dat brengt risico's met zich mee. Hoe krijg je je handel over de grens?"

Zygmunt en Zygmunt uit Siedlke, twee getaande Poolse kameraden die hun achternaam liever niet noemen, zijn respectievelijk voor de eerste en de tweede keer in Beverwijk. „Verkopen en wat winst maken," is hun simpele doel. „We zijn woensdagavond vertrokken en hopen maandagavond om negen uur weer thuis te zijn. De echtend daarna kan ik weer het land op, want ik ben agrariër. Ik ken mensen die hier elke week komen. Wij tasten de markt af. Proberen er achter te komen welke handel het beste loopt. Het wisselt sterk, net als de publieke belangstelling. Je kunt hier een paar honderd gulden verdienen. En dan heb je meer dan als je thuis werkt. Maar het kan je ook geld kosten. De verhalen die we thuis horen zijn mooier dan de realiteit," zeggen de vermoeid ogende Zygmunts.

Camera's

Ronduit verbaasd is de 40-jarige Roman uit Radom (nabij Warschau) over reacties op zijn spullen. „Er zijn mensen die veel interesse hebben voor mijn fotocamera's. Als ik ze vertel dat het Poolse camera's zijn, blijft die belangstelling. De mensen leggen ze echter direct neer als ik zeg dat het Russisch spul is. Dan vinden ze vijftig gulden voor een nieuwe camera veel te veel. Onbegrijpelijk." Radom roemt de gemoedelijke sfeer op Beverwijk. „Ik heb ook enkele maanden in Italië op markten gestaan. Daar stelen ze de spullen onder je handen vandaan. Dat valt hier enorm mee."

Naast de handelaren die 'georganiseerd' naar Beverwijk trekken, is er een groeiend aantal dat met de auto komt. „Met de eigen auto is de kans op problemen bij de grens toch wat kleiner. Bovendien ga ik liever mijn eigen weg. Ik sta ook niet in de rijen kramen waar alle Polen staan," meldt de 38-jarige Leon uit Warschau. Hij probeert mooie houten xylofoontjes aan de man te brengen. Bijna wanhopig heft hij de handen in de lucht. „In Polen zijn kinderen er dol op. Ik denk dat ik er drie verkocht heb in twee dagen tijds. Snapt u dat nou?"

Suzanne van Kampen, lid van de directie van de Zwarte Markt, betitelt de Poolse activiteiten als 'werkloosheid'. „Aan de ene kant hartverwarmend. Ze brengen prachtige en vaak bijzondere spulletjes naar de markt. Maar er zitten ook wel nadelige kanten aan. Zoals het slapen in de bussen. We proberen ze te helpen door was- en toiletruimte te bieden. Verder zijn er mogelijkheden om kisten te huren waarin ze niet verkochte spullen kunnen achterlaten, zodat niet alles weer mee terug hoeft naar Polen.

Het is moeilijk met die mensen te praten. Er is ook nauwelijks noodzaak voor de Polen om Nederlands te leren. De prijzen van hun artikelen schrijven ze op. Of ze steken hun vingers op. Kaviaar voor vijf vingers en een set schroevedraaiers voor drie vingers. Verder doen we veel met handen en voeten. Als het niet gaat, is er in Beverwijk een tolk om te helpen. Maar al met al redden we het best."

SOLVA AUTO'S

Opel

Te koop Opel CORSA 1.0 S HB, bwj. '85, apart mooi, ƒ 5.750,-. ☎ 045-217268.

Te k. Opel KADETT automatic, 20 jaar oud, km.st. 68.000. Telef. 045-212657.

Opel KADETT E 1.3 LS, bwj. '86, verlaagd, sportuitlaat, alu-velgen met 195 50/HR15 banden, voor- en achterspoiler, APK 9-'94, ƒ 7.850,-. Tel. 04951-34492.

Te k. Opel CORSA TR 1.3, luxe, 5-speed, bwj. aug. '84, APK gek., ƒ 4.250,-. ☎ 045-443197 na 18.00 uur.

Te k. Opel KADETT station 1.6 diesel, 5-drs, trekhaak, bwj. '84, APK 6-'94, vr.pr. ƒ 3.900,-. ☎ 04492-4705.

Opel ASCONA C 1.6 SR '83, 1e eig., 112.000 km, 90 pk, 2-drs., get. glas, airco, wit, APK 9-'94, vr.pr. ƒ 4.500,-. ☎ 045-454113.

Te koop mooie Opel KADETT automaat, 5-drs, i.z.g. st., bwj. '84, ƒ 3.950,-. Telef. 04450-2828.

VECTRA 1.6i, bwj. 8-'90, rood, 84.000 km, i.z.g.st. Zien is kopen! ƒ 17.950,-. Tel. 04498-58295.

Opel CORSA 1.2 S Hatchback '86, als nw., ƒ 5.950,-. APK. ☎ 045-424128.

Te koop Opel KADETT 1.6i 4-drs. bwj. '90, km.st. 49.000, pr. ƒ 18.500,-. Telef. 04492-1211.

Opel KADETT 16i GT, 5-gang, 3-drs, grijs metall., bwj. '88, veel extra's. Cruisservicweg 16, Kissel/Hrl.

Te koop Opel ASCONA 16S, bwj. '82, heel mooi, APK-gek. tot 8-'94, ƒ 2.250,-. Willem de Rijkestr. 11, Kakert/Schaesberg.

Te k. Opel VECTRA GT, bwj. 1992, 16.000 km. Tel. 045-318189.

Opel Corsa 1.3LS, bwj. '87, wit. Automobielbedr. KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen. 045-428840. Off. Saab Dealer.

Opel Omega 1.8LS, bwj. '87, beigemet., trekhaak. Automobielbedr. KOMPIER, Heerlerbaan 66, H'rln. 045-428840. Off. Saab Dealer.

Opel Kadett 1.6i LS bwj. '89, antracietmet. Automobielbedr. KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen. 045-428840. Off. Saab Dealer.

Te koop OPEL Manta 2.0 GTE, bwj. '79, id. rood, ATS 7 x15, orgineel en gaaf, ƒ 4.000,-. Tel. 045-222235.

Te k. Opel KADETT, bwj. '80, 1 jaar APK, vr.pr. ƒ 1.600,-. Jonkerstr. 25, Heerlen.

Te k. Opel ASCONA, type '80, m. schade, mot. 100%, nieuwe banden, sunroof, i.e. a.b. Telef. 04493-2939.

Te k. Opel KADETT GSI 2.0, bwj. '89, verl. gele Koni's, i.z. g.st., vraagprijs ƒ 20.000,-, moet weg. Tel. 046-750811.

Te k. Opel KADETT C coupé 12N, '74, Ferrari-rood, APK 9-'94, Recaro bekleding, prijs ƒ 4.000,-. Mettebos 69, Brunssum.

Te koop Ferrari-rode ASCONA B, bwj. '81, APK, i.z.g. st. ƒ 1.500,-. ☎ 046-529061.

Te koop Opel KADETT GT, bwj. '86, APK 8-'94, i.z.g.st., sportief, prijs n.o.t.k. ☎ 045-217833.

Te koop Opel ASCONA 1.6S, LPG, 6-'83, rood, ƒ 1.900,-. Telefoon 04492-3027 b.g.g. 040-535155.

Te koop Opel KADETT 1.6i, 5-deurs, bwj. aug. '88, grijsmetallic, 91.000 km, zeer mooi! ☎ 045-464251.

Te koop Opel MANTA Hb., bwj. '80, APK, i.z.g.st., ƒ 1.500,-. ☎ 04405-2835.

Te koop Opel KADETT 1.3S Sedan, bwj. '86, groenmet., getint glas, in topconditie, vr. pr. ƒ 7.500,-. ☎ 045-312384.

Te koop Opel ASCONA bwj. '79, 4-drs., APK, pr. ƒ 1.350,-. ☎ 04499-4529.

Te koop Opel KADETT Club 1.3 S, '85, APK, auto in nw. st., ƒ 6.850,-. ☎ 046-331665.

Opel KADETT 17D, 5-drs., bwj. '89, grijsmetallic, i.z.g-st., ƒ 11.250,-. Telefoon 046-528336 b.g.g. 581841.

Opel REKORD Caravan nw. model, autom., bwj. '83, APK '94, vr.pr. ƒ 2.450,-. Tel. 045-428958.

i.v.m. sterfgeval, te koop KADETT 1.7 D, bwj. 8-'89, 130.000 km, 4-deurs, ƒ 17.000,-. Tel. 045-226310.

Opel KADETT 1.2 S, autom., i.z.a.b. Rosenboom, Heerlenseweg 26, Schaesberg.

Te koop Opel KADETT 12 N, 1982. Telefoon 046-523251.

Mooie KADETT Hatchback 1.2 S, bwj. '82, i.z.g.st., APK 9-'94, ƒ 1.475,-. Heesenstr. 34, Landgraaf.

Opel KADETT 1.6 GT, 5-veren., bwj. 1985, APK 6-'94, ƒ 5.750,-. Tel. 045-751387.

Te koop voor liefhebber Opel COMMODORE Coupé, bwj. '69, vr.pr. ƒ 4.250,-. ☎ 04498-54319.

Te k. Opel KADETT 12 N, bwj. eind '80, APK 8-'94, i.z. g.st., pr.n.o.t.k. 045-258569.

Opel OMEGA, bwj. '90, 2 liter, automaat, stuurbekr., beigemet., ƒ 15.750,-. 046-528336 b.g.g. 519291.

Te koop Opel ASCONA 1300, bwj. '84, i.z.g.st., ƒ 2.900,-. ☎ 045-325671.

Opel MANTA 2.0 GSi, 400 uitgebouwd, bwj. '81, ƒ 2.750,-. ☎ 04451-2533.

Te k. KADETT GSi 16 V, bwj. '90, met veel extra's, pr. ƒ 29.500,-. ☎ 045-313898.

Te koop Opel OMEGA Caravan 2.3 D, bwj. 1987, wit, APK 7-'94. Tel. 045-742374.

Opel KADETT 1.3 LS, bwj. 1-'87, wit, 1e eig. Autobedrijf KLIJN CV, Strijthagenweg 123, Kerkrade. 045-458000.

Van 1e eig. Opel KADETT 1800 S GT, '89, als nieuw, gunstige prijs. ☎ 046-518251.

Mooie Opel KADETT 10 S, '82, APK 7-'94, i.z.g.st., ƒ 2.000,-. ☎ 045-225913.

KADETT 1.7 D Sedan GL, '90, schuifdak, getint glas, lm-velgen, trekhaak enz., inruil mog. 045-312044.

KOOPJE! Opel Kadett 16 S, bwj. '88, pr. ƒ 9.000,-, in nieuw staat. 043-472684.

OMEGA 2.0i '88; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 1.3 S '87; Kadett 1.6 S '86; Corsa 1.2 S Sport '86; Corsa 1.0 S 5-drs. '86; Escort 1.3 CL '87. Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

RECORD Combi diesel, grijs kent., bwj. '79, APK '94, trekh., ƒ 600,-. 04405-2936.

KADETT City, bwj. '79, APK 3-'94, vr.pr. ƒ 1.250,-. ☎ 04498-57110 na 18.00 uur.

Te koop Opel KADETT GSi Champion, bwj. '90 met led. bekleding, km.st. 50.000, pr. n.o.t.k. Telef. 045-458293.

Te k. OPEL Corsa 1.0, '88, 27.000 km, gr. kent, pr. ƒ 8.750,-, inr. mog. Te bevr. Dr. Schaepmanin 61, Beek.

Peugeot

PEUGEOT 505 GR '83, APK 9-'94, met.bl., LPG, vaste pr. ƒ 2.500,-. 045-327050.

PEUGEOT 405 GRi 1.9 kat. m. '90, wit, ƒ 14.500,- i.z.g. st. stuurbekr., NAP, zeer zuinig. Inr. mog., 3 mnd. gar. Autoselect, Valderensweg 1, Doenrade ☎ 04492-5282.

Te k. PEUGEOT 309 XR, bwj. '88, APK 2-'94, vr.pr. ƒ 9.000,-. ☎ 04758-2730.

Te koop PEUGEOT 205 GTi 1.9, zwartmetallic, kenteken '89, bwj. '84, prijs ƒ 6.950,-. ☎ 04498-54319.

309 GTi, i.z.g.st., bwj. '89, km.st. 92.000, electr. ramen, doorlock, stuurbekr., l.m. velgen, radio/cas., grijsmet., ƒ 18.900,-. Tel. 043-610426.

Te koop PEUGEOT 205, bwj. '85, APK, vr.pr. ƒ 4.500,-. ☎ 045-420119.

Zeer mooie PEUGEOT 205 GTi 1.6, '86, APK 6-'94, 60.000 km, onderh. boekje, centr. deur. en ramen., in perf. staat van onderh., vr.pr. ƒ 11.500,-. 045-518634.

Te k. PEUGEOT 405 Turbo, diesel, bwj. '89, zilvergrijsmet., perf. onderh., vr.pr. ƒ 19.500,-. Tel. 045-729355.

PEUGEOT 205 XLD, '88, rood, lichte diefstalschade, ƒ 7.650,-. ☎ 045-312044.

PEUGEOT 205 Green met veel extra's, i.z.g.st., bwj. '88, APK 8-'94. ☎ 04762-1979

Porsche

Te k. PORSCHE 924, bwj. '79, blauw, APK 8-'94, vr.pr. ƒ 6.800,-. Tel. 046-331248.

Porsche 944 TARGA, bwj. '86, bronsmet., i.z.g.st., pr.n. o.t.k. ☎ 046-528336 b.g.g. 581841.

Renault

Te k. RENAULT 4, bwj. '85, km.st. 96.900, APK tot april '94, ƒ 1.500,-. ☎ 046-583585.

Van part. RENAULT Espace, bwj. '86, 7 zitplaatsen. Tel. 045-714151, na 18.00 uur.

Te k. Renault ESPACE 2000 TSE, bwj. '85, veel nieuwe onderdelen, vraagprijs ƒ 15.750,-. Tel. 04458-2114.

RENAULT GTX, bwj. '85, APK 8-'94, vraagprijs ƒ 3.900,-. Tel. 045-331248.

Te koop RENAULT 19 TS, bwj. '89, groenmetallic, open dak, trekhaak, i.z.g.st., gar. pr. ƒ 16.500,-, ƒ 12.500,-. Tel. 045-710818.

RENAULT 19 GTS, 73.000 km, grijs kenteken, bwj. '79, inruil mogelijk, ƒ 9.800,-. ☎ 04493-3675.

RENAULT 5 GT turbo, bwj. 11-'86, nw. turbo, lm-velgen. Telef. 045-416216 of 04450-4631, na 19.00 uur.

RENAULT 9 TLE, bwj. '82, 160.000 km, vraagprijs ƒ 1.600,-. Tel. 045-724281.

Te koop RENAULT 5 GTS bwj. '85, APK 7-'94, met trekhaak. Telef. 045-422481.

Rover

Te koop ROVER 3500, v.d. Plas, bwj. '83, pr.n.o.t.k. Telefoon 046-334336.

Saab

Saab 900i, bwj. '88, grijsmet., spoiler, l.m.-velgen, stuurbekr, 3-deurs. Automobielbedr.KOMPIER, Heerlerbaan 66, Heerlen. 045-428840. Off. Saab Dealer.

SAAB 96 L C4, bwj. '78, met wat werk, vraagprijs ƒ 2.750,-. ☎ 04498-54319.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Seat

SEAT Ibiza 1.5 GLX, bwj. '87, zwart, 5-drs., 5-gang, elektr. ramen, c.v., lm.-vlgn., radio met slee, vraagprijs ƒ 6.500,- of te ruil tegen Amerikaan. 04492-4283.

Te koop Seat MARBELLA XL, bwj. '89, schuifdak, 5-gang, kl. zwart, i.z.g.st., pr. ƒ 8.500,-. ☎ 045-258080.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Skoda

Te koop weg. omst. hed. SKODA 120 LS, bwj. '84, km. st. 64.000, APK mei '94, ƒ 2.000,-. Tel. 045-251087.

Subaru

Te koop Subaru JUSTY, bwj. '86, 70.000 km, APK. ☎ 045-413906.

Suzuki

Te koop Suzuki VITARA JLX wagon, automaat, 5-drs., met veel opties, iets aparts, 2 jr. oud, 49.000 km. Telefoon 045-251905.

Te koop Suzuki SWIFT GTi 16V, bwj. eind '89, alle extra's, vraagprijs ƒ 15.900,-. Telefoon 045-250602.

Te k. SUZUKI Alto, bwj. '86, 5-deurs, radio/cass., kleur rood, APK. ☎ 045-316419.

Suzuki ALTO GL, model '89, APK 9-'94, 43.000 km, in goede staat, vraagprijs ƒ 7.900,-. ☎ 045-465179.

Suzuki VITARA, bwj. '92, 8.000 km, metal. top wit, div. opties. ☎ 046-528336 b.g.g. 581841.

Toyota

TOYOTA Corolla, bwj. '83, APK 3-'94, 1.3 Economic, pr. n.o.t.k. Tel. 045-241788.

Te koop Toyota COROLLA 1.3 DX, bwj. '83, kl. rood, ƒ 3.500,-. ☎ 04498-58199.

Te koop Toyota COROLLA 16 GL, 4-drs., bwj. '84, vr.pr. ƒ 4.250,-. ☎ 046-580118.

Te koop Toyota COROLLA 13 XLi 12V, 3-drs, HB, nw. mod. '90, 1e eig., i.nw.st., ƒ 10.950,-. Inl. 043-254462.

Toyota COROLLA Sedan Diesel, bwj. '86, i.z.g.st. ☎ 045-252487.

Te k. Toyota CELICA 1.6 ST, bwj. '83, grijsmetallic, div. extra's, vaste pr. ƒ 4.000,-. Telefoon 045-313064.

Te koop Toyota CARINA Station, 5-drs. bwj. '82, APK 9-'94. Telef. 045-245099.

Volkswagen

Te koop GOLF GTi 1.8, bwj. 10-'83, APK 4-'94, verlaagd en uitgeb., 100% Rozestr. 198, Heerlen. ☎ 045-231375.

Te koop VW PASSAT Variant Econ., bwj. '83, 5-bak, weinig km, i.z.g.st., vaste pr. ƒ 4.250,-. ☎ 045-271881.

Te k. van part. bij Auto VENCKEN Beek, VW Golf 1.6 Manh., zwart, bwj. 1990, 62.500 km, schadevr., i.z.g. st., veel extra's, voor info. 046-372882 (Auto Vecken). Na 18.30 uur 046-516258.

Te k. VW PASSAT variant (stationcar), bouwjaar '91. ☎ 046-378875 of 045-427174.

GOLF 2 GTi bwj. '85, zwartmetallic, div. extra's, zeer mooi, event. inruil mogelijk. ☎ 04762-2938.

Te koop VW PASSAT GL 1.8, zilvermetallic, nw. banden, in echte nw.st., vr.pr. ƒ 16.750,-. ☎ 045-421306.

Te koop VW GOLF II 1.6 CL, goudmetallic, bwj. '83, i.z.g. st. vele extra's, vr.pr. ƒ 7.000,-. Na 18.00 uur: telef. 045-441462.

Te koop VW KEVER bwj. '73, 1600 cc, verbreed, 285, 205er banden, roodmetallic, APK, vr.pr. ƒ 6.500,-. ☎ 045-272908.

VW JETTA 4-drs Sedan, groen, bwj. '88. Mgr. Feronlaan 59, Hoensbroek.

Te k. degelijke GOLF Manhattan, rood, LPG, bwj. '90, ƒ 15.750,-. ☎ 046-747689.

Te k. VW POLO C, Shopper 1300, donkerblauw, bwj. 6-'86, i.z.g.st., nwe. uitl. nwe. banden, km.st: 104.000, vr. pr. ƒ 5.750,-. ☎ 045-229717

GOLF GTI 1800, bwj. '84, donkergroen metallic, schuifdak, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 6.950,-. ☎ 045-317396.

Te koop VW GOLF 1.6 L, '86, wit, als nieuw, ƒ 8.850,-. ☎ 045-425390.

Te koop VW GOLF, bwj. '79, in goede staat, ƒ 1.250,-. ☎ 045-711734.

VW-GOLF GTI, '85, rood, vele opties o.a. 15" ATS, ƒ 11.950,-. ☎ 046-583862.

VW GOLF GTI 16V, bwj. '88, vele extra's, ABS, stuurbekr., schuifdak, kl. zwart, 99.000 km, APK 10-'94, pr.n.o.t.k. Tel. 045-322762 / 322254.

GOLF 1300 GT-uitv., met APK, prijs ƒ 1.400,-. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

GOLF diesel, bwj. '87, van 1e eig. Perfecte staat. ƒ 9.800,-. Tel. 045-271417.

VW POLO, bwj. '80, 90.000 km, i.z.g.st., vraagprijs ƒ 2.000,-. Tel. 045-724281.

Te koop PASSAT Variant, bwj. '88, prijs ƒ 18.000,-. ☎ 045-415216.

GOLF GTi, '81, aluvelg., RDW gek., zwart, mooi. Kissel 42 Heerlen.

Te k. weg. vertrek buitenl. VW GOLF 1.3 CL, '87, donker blauwmetal., sportvelgen, getint glas en onderh. boekjes. ☎ 09-49-2456-2512.

VW-KEVER 1100, 1973, APK 4-'94, prima staat, ƒ 5.000,-. Schildstraat 6, Brunssum, ☎ 045-222005.

Nieuwe voorraad: VW GOLF GTi, rood, bwj. '85; GTi 16 V, zwart, bwj. '87; GTi 16 V, blauw, bwj. '87. Tel. 046-756199 of 06-52758256 of 04499-4932.

VW PASSAT Stationcar diesel bwj. '80, vr.pr. ƒ 750,-. APK 7-'94. Tel. 045-456467.

GOLF CL Diesel, '86, blauw, l.a.-schade, vr.pr. ƒ 4.850,-. ☎ 045-312044.

GOLF GTi 16V, '87, geheel uitgevoerd, model '91, ƒ 16.500,-, inruil mogelijk. ☎ 045-312044.

Te koop GOLF GTi 1800, 112 Pk, bwj. '83, vele extra's, ƒ 5.750,-. Tel. 045-245467.

Te koop VW GOLF GLS 1600, bwj. '78, ƒ 950,-. Telef. 045-219733.

Te koop VW POLO bwj. '76, i.z.g.st. Telef. 046-379713.

VW GOLF 1.3 inj. CL, bwj. '90, 5-drs., donderblauw metallic, 33.000 km, onderh. papieren aanw., in nieuw staat, vr.pr. ƒ 16.250,-. 046-519291 b.g.g. 528336.

Te k. gevraagd SCIROCCO, bwj. '76-'82, event. met def. motor. Tel. 045-454584.

Beslist eenmalig. VW GOLF GTi 16 V, '88, met o.a. leder inter., verw., voorst., elektr. ramen en schuifdak, 4 hfdst., stuurbekr., br. bump., c.v., ABS, RH-velgen, etc. etc. Tel. 046-756199 of 06-52158256 of 04499-4932.

Volvo

Te k. VOLVO 343, bwj. '82, i. g.st. APK gek. Vr.pr. ƒ 2.000,-. ☎ 045-728642.

Te koop VOLVO 440 GL 1.8i, bwj. 3-'92, km. st. 17.000, veel extra's. 045-271682.

Te koop VOLVO 440 DL, bwj. 4-'89, kleur rood, km.st. 62.000. Tel. 045-443108.

Te koop VOLVO 440 DL 1.8, bwj. '92, kleur blauw, 12.000 km. Telef. 04498-54961.

Te koop VOLVO 240 GL diesel, bwj. '83, trekhaak en nw. banden, i.g.st., grijs metallic, ƒ 3.950,-. Kunostr. 6, Voerendaal. ☎ 045-751896.

VOLVO 940 GL, bwj. 10-'90, airco, vele extra's, zeer mooi, van particulier, inruil mogelijk. Bongerdweg 2, Nuth. Telefoon: 045-245280.

VOLVO 240 DL Sed., '87, LPG, d.blauw, trekh., ƒ 12.500,-. 046-379946.

Volvo 760GLE, bwj. '90, grijsmet.,automaat, airco, RDS radio, l.m.-velgen. Automobielbedr.KOMPIER, Heerlerbaan 66, H'rln. 045-428840. Off. Saab Dealer.

Te k. VOLVO 245 GL, station, 8-'80, rood, i.z.g.st., zien is kopen, APK tot 4-'94, pr. n.o.t.k. 045-419943.

VOLVO 440, aug. '90, ANWB gekeurd, slechts ƒ 14.500,-. ☎ 046-512138.

Volvo 360 GLS, bwj. 11-'82, groenmet., in nw.st., slechts 64.000 km. Autobedrijf KLIJN CV, Strijthagenweg 123, Kerkrade. 045-458000.

Volvo 440 DL 1.8 Inj., bwj. 10-'91, rood, spoiler in kleur. Autobedrijf KLIJN CV, Strijthagenweg 123, Kerkrade. 045-458000.

Volvo 440 GL 2.0 Inj., bwj. 01-'93, Smoke-metal., ƒ 5.000,- onder nw.pr. Autobedrijf KLIJN CV, Strijthagenweg 123, Kerkrade. 045-458000.

Volvo 750 GL Estate, 4-'90, d.roodmet., LPG onderb., 1e eig. Autobedrijf KLIJN CV, Strijthagenweg 123, Kerkrade. 045-458000.

Volvo 460 GL, bwj. 1-'90, rood, 1e eig. Autobedrijf KLIJN CV, Strijthagenweg 123, Kerkrade. 045-458000.

Volvo 340 DL 1.4, AUTOMAAT, groenmetal., 5-'87, 1e eig. Autobedrijf Klijn CV, Strijthagenweg 123, Kerkrade. 045-458000.

Te koop VOLVO 240 DL, juni '86, kleur blauw, km.st. 158.000, in uitst. st., vaste prijs ƒ 7.900,-. ☎ 045-422705.

Diversen

Daihatsu Feroza ELII '90; Mercedes 200T stationcar '84; Mercedes 190D '88; Toyota Carina 1.6 GL '89; Ford Escort 1.4 5-drs. '89; Volvo 440 GL '89; Opel Kadett 1.6i GL '89; Opel Kadett 12S '85; Opel Kadett '82; Ford Siërra Sedan 1.6 '90; Opel Omega 2.0i GL '91; Mazda 323 '87; Renault II GTL '86; Seat Fura '86; VW-Golf 1.8 GL '89; Suzuki Swift autom. '90; Suzuki Swift '89; Suzuki Swift '88; Suzuki Swift '87; Suzuki Alto GA '86; Suzuki Alto GL autom. '86; Suzuki Alto autom. '83; Suzuki Alto '91. Autobedrijf REUBSAET, Groenseykerstr. 17, Geleen, telefoon 046-757777. Uw adres AKP keuring, alle auto rep. Tevens doe het zelf Car Wash. 's Zondags open.

Autobedrijf TERHARK biedt te koop aan: plm. 30 goede en betrouwbare occasions in alle prijsklassen. Inruil, financiering, garantie. Sportstr. 26, Kerkrade-West (bij Roda-stadion). ☎ 045-424890.

Auto KALDEBORN wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!! ☎ 045-411572.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

F. v. OPHUIZEN auto... biedt aan: BMW 320i ... TC '85; Opel Kadett 1... '85; Opel Kadett combo 1e eig. 10-'86; Volvo ... '84; Renault 11 TSE ... Volvo 340 DL aut. '79; Siërra 2.0 L 5-bak, '84; Escort XR3 '81; Toyota Corolla 1.6 DX 10-'83; ... 315 '82; Ford Fiësta 1... '83; BMW 316 '84; Mitsubishi Colt 1.2 EL '83; Peugeot 104 GR '82; Citroën ... Chrono '83; VW Golf ... Opel Kadett 16S 11-'81; ... Passat LS Variant 1e ... '81; Zastava 65 GTL ... Ford Taunus 16L '80; ... Kadett 12S '79; BMW ... '76. Daf 66 '74 ƒ 950,-. ... koop, verkoop, financie... Diverse inruilers. A... Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ ... 224425. Geopend van ... 18.00 uur, zat. 10.00-... uur.

Voor alle auto's groot... klein moet U bij ... KOENEN zijn! V.a. ƒ ... tot ƒ 7.500,-, 1 jr. APK, ... en financ. mog. Veel ke... Escorts. ☎ 04499-5204.

Opel WELLING biedt ... Calibra 2.0i '90; Astra C... '93; Lancia Prisma 1.6i ... '87; Toyota Corolla 1.6 ... '90; Vectra 4-drs. 1.8S ... Vectra 5-drs. 1.6i '91; ... Golf 1.6 '91; Fiat Uno ... Astra 3-drs.1.6i '92; ... Escort 1.4 '89; Kadett ... tioncar 5-drs. '87 en ... veel meer! Diverse go... pe inruilers. Welling ... Haefland 2, Brunssum. ... lefoon 045-257700.

Autocentrum P. VEENS... Audi 80 '90 veel ... ƒ 23.500,-; Opel Vectra ... GLS '91 ƒ 27.500,-; Fiat ... gatta stat.car '87 ƒ 6.... Toyota Celica 1.6 GTi ... acc. '88 ƒ 20.500,-; ... 440 GL '92 ƒ 23.500,-; ... da 323 F 1.6 LX ... ƒ 23.250,-; BMW 316i ... on '90 ƒ 21.900,-; T... Starlet 1.3 GLi type ... ƒ 19.250,-; Toyota S... DX '86 ƒ 7.150,-; Opel ... dett 1.4i Life '90 ƒ 17.... Mazda 323 XL ... ƒ 14.900,-; Mazda 626 ... GLX coupé '88 ƒ 14.... Mazda 626 Coupé 2.0 ... '85 ƒ 6.250,-; Honda ... 1.5 GL 4-drs. '89 ƒ 15.7... Nissan Sunny 1.6 SLX ... pé '88 ƒ 14.750,-; Fiat ... da 1.0 XLi type ... ƒ 9.900,-; Ford Fiësta 1.... '85 ƒ 6.750,-; Volvo 340 ... 1.7 5-drs. '89 ƒ 13.900,-; ... at Uno 60 '87 ƒ 7.... Peugeot 309 XR 4-drs. ... ƒ 7.900,-. Bovaggar... inruil, financiering. Au... trum P. Veenstra, V... burgerweg 13, Voeren... Telef. 045-752999.

Ford MUSTANG, bwj. ... Ford Fiësta bwj.'78; VW ... ta, bwj. '80, allen APK ... '94. Telef. 045-243229.

Voor Piccolo's zie verder pagina 36

Hij is bezeten van Griekse mythologie. Ooit begon hij met het vertellen van Griekse heldenverhalen aan vrienden en kennissen, ergens in een klein cafeetje. Nu is hij regelmatig te zien in het land met een cyclus van twaalf lezingen, getiteld 'Mythologie en werkelijkheid', vanaf 29 september ook in Meerssen. In de voordrachten over goden, helden en nymfen uit de Griekse mythologie, komen oerthema's aan bod als liefde, strijd en dood. Het geheel wordt geïllustreerd met dia's van oud-Griekse, maar ook moderne kunst, met klassieke muziek van verschillende componisten en met citaten uit allerlei literatuur, die betrekking hebben op de thema's van de 'luisteravonden'. Carool Popelier, 49, Den Bosch, is classicus en noemt zich voordrachtskunstenaar. 'Voor Orpheus heb ik een speciale, mooie bloes.'

'Soms ben ik ontroerd door wat ik zelf vertel'

DOOR MARIAN VULLERS

Vooraan in het kleine zaaltje zit hij al klaar. Een lange man met donkere haren en donkere ogen, met kohl zwart aangezet. Zijn kleurrijke Griekse gewaad en de fonkelende ringen ontbreken vandaag nog. Dat reserveert hij voor de laatste avond.

Griekse achtergrondmuziek moet de langzaam binnendruppelende belangstellenden al in de stemming brengen.

Als het zaaltje vol is, gaat de deur dicht en de muziek uit. Carool Popelier staat op en wacht tot het stil is. En het moet stil blijven. Hij duldt geen vragen. De betovering mag niet verbroken worden. Het is immers geen cursus, maar een voorstelling. De cyclus van twaalf luisteravonden is getiteld 'Mythologie en werkelijkheid'.

Enkele minuten later staat hij luid te orakelen over Herakles en Eurystheus, over negenkoppige slangemonsters en hellehonden. Klassieke muziek illustreert zo nu en dan het geheel. Ook de dia's over oud-Griekse en moderne kunst hebben betrekking op de inhoud van het verhaal van deze avond.

In het vuur van zijn verhaal zet hij het publiek aan het denken over onderwerpen als de dood, strijd, creativiteit, keuzes maken in het leven: 'de werkelijke prijs van de keuze die je maakt is de weg die je niet neemt'. „Doen wij het allemaal wel goed," roept hij pathetisch. Nymfen, mooie vrouwen met 'schone' doorzichtige gewaden, halfgoden en gevleugelde helden met knotsen in hun hand passeren de revue.

Twee uur later staat iedereen weer buiten, onder de indruk, met gemengde gevoelens of juist sceptisch. Een bijzondere man, Carool Popelier, maar waarom?

Gekke vent

„Ik ben gewoon een gekke vent." Drs. Carool Popelier (49) vertelt over de tijd dat hij nog leraar klassieke talen was, alweer een hele tijd geleden. Hij noemt het een fantastische, bevlogen periode, maar wel moeilijk. Zijn aversie tegen alles wat met structuur en verplichtingen te maken had veroorzaakte conflicten op school. Ook zijn leerlingen vonden hem vreemd, maar wel boeiend. „Ik brandde kaarsen in de klas, citeerde uit allerlei literatuur en draaide muziek. Dat was toen nog niet zo gewoon."

Ook in zijn huis branden kaarsen. Er hangt een mystieke sfeer. Een geur van wierook verspreidt zich door de kamer, die is ingericht in zachte pastelkleuren. In de boekenkasten tegen de wand staat niet alleen een grote verzameling boeken over Griekse mythologie, maar ook moderne literatuur, alles keurig geordend. Op de kast staat een Mariabeeld.

Verzamelen

„Ik ben pas op latere leeftijd begonnen met het verzamelen van alles wat met mythologie te maken had: gedichten, afbeeldingen, muziek. Maar ik kon het niet voor mezelf houden, ik wilde het uitdragen."

Dat deed hij de eerste keer voor een groep vrienden en kennissen, ergens in een klein café. Al gauw groeide het uit tot een aantal luisteravonden voor een groter publiek.

„Er is veel veranderd. De avonden zijn niet meer zo zweverig. Ik geef meer voorbeelden uit het dagelijks leven, het begrip 'werkelijkheid' is erbij gekomen. De avonden veranderen nog steeds, worden steeds beter. Ook de muziek is veranderd, en de kwaliteit." En plotseling staat hij op en haalt een cd uit de kast. 'Moet je horen!' Zoekend naar het fragment dat hij bedoelt zegt hij: „Het is een stuk uit Electra van Richard Strauss. De moeder van Orestes wordt hier vermoord. Schitterend, het is zo'n suggestieve muziek."

Er klinkt aanzwellende muziek, een enorm gegil snerpt door de muziek heen. „Is dit niet prachtig, ik vind het zo mooi wegens het gegil, die sfeer."

Aangrijpend

Carool Popelier kan zich helemaal kwijt in de Griekse mythologie. Hij leeft zich in in de goden en helden waarover een luisteravond gaat. De mooiste avond vindt hij de avond over Orpheus en Eurydike. De dichter-zanger Orpheus daalt de onderwereld af om zijn geliefde Eurydike te redden. Hij kan haar redden uit de onderwereld door niet achterom te kijken. Dat doet hij toch en hij verliest haar. Het thema van de avond is dan ook verlies, maar tevens vooruitkijken, naar de toekomst. „Als ik Orpheus ben, voel ik me zelf een heel inspirerende figuur, dan [illegible] iedereen. Je kunt een speld horen vallen. De laatste keer dat ik Orpheus heb gedaan, was een heel aangrijpende avond. Er zaten mensen te huilen. Ik vind het fantastisch dat [illegible] mensen zo [illegible]

Veel van de 'levenslessen' tijdens de luisteravonden over mythologie zijn gebaseerd op ervaringen uit zijn eigen [illegible] waarin strijd wordt [illegible] Trojaanse [illegible] vind ik [illegible] mezelf [illegible] ik een dagboek bij. Op een gegeven moment heb ik mijn dagboeken gaan herlezen [illegible] de luisteravonden, en heb ik de relevante fragmenten er uit gepikt. Zo ben ik mijn eigen [illegible] nog steeds aan mezelf aan het vertellen. Soms ben ik ontroerd over wat ik zelf vertel."

„Het is zo iets diep menselijks. Er gebeuren zulke indringende zaken." Hij gaat rechtop in zijn stoel zitten, plotseling geïrriteerd. „Sommige mensen hebben het over de cursus of de les. 'Ik heb de les gemist,' zeggen ze dan, dat vind ik verschrikkelijk. Het is geen cursus. Het is een voorstelling."

Hoe het komt dat er zoveel belangstelling is voor Griekse mythologie weet hij niet. Misschien heeft het wel iets te maken met deze tijd, waarin religie een minder grote rol speelt en mensen op zoek zijn naar nieuwe normen en waarden. Voor hemzelf is de Griekse mythologie een stukje religie, levenswijsheid. „Maar het is niet zo dat ik goden aanbid of zo. Ik bid nooit, ik zou niet weten wat ik moest zeggen. Alleen in nood misschien. Maar ik zit wel eens in de kapel van de Sint Jan en steek een kaarsje voor iemand op. Mijn moeder deed dat vroeger ook voor mij, dat vond ik pure onzin. Nu doe ik het zelf ook. Als ik een kaarsje opsteek voor iemand is dat een kwestie van energie richten naar een ander, van aandacht bundelen. Maar dat zou natuurlijk ook op een andere manier kunnen. Door gewoon een stuk te gaan lopen of zo."

Popelier bereidt zich op zijn voorstelling altijd goed voor. „Ik heb een vast patroon. Als ik 's avonds een lezing heb, komt er na kwart over zes niemand meer binnen, want dan ga ik me 'opmaken'. Ik zet Griekse muziek op, zorg dat mijn kleren schoon en gestreken zijn, ga me wassen, scheren. Dan trek ik mijn kleren aan voor die avond. Het kostuum helpt me in de stemming te zijn. Ik heb voor iedere avond speciale kleding. Rood jasje voor de avonden waarin strijd wordt gevoerd, rood is creativiteit, strijd en vuur. Zwart voor de akelige avond van Medusa, de vrouw met de kille uitstraling, die met haar blik kan doden en verstarren. Iets extravagants op de avond van Dionysos. Dionysos staat voor durf, het overschrijden van grenzen. De laatste avond doe ik een oud-Griekse jurk aan. Voor Orpheus heb ik een speciale, mooie bloes."

Bezinningsmomenten

Een onderdeel van de avond over Orpheus zijn 'de Orphische mysteriën'. De kern van het verhaal is volgens hem dat het lichaam de gevangenis is van de ziel. Dit thema komt meerdere avonden aan de orde. De filosofie lijkt iets te maken te hebben met zijn eigen levensovertuiging. „Nee, levensovertuiging is een groot woord. Ik weet eigenlijk niet wat ik geloof, in reïncarnatie of wat dan ook. Ik heb wel van die bezinningsmomenten van zo zou het kunnen zijn. Ik vind in ieder geval dat je er op aarde iets van moet maken. Ik heb die drang in mezelf.

Ik hoop dat ik, als ik zover ben, alles wat ik mee heb gemaakt achter me kan laten, kan zeggen 'het is goed zo'. Ik kan dingen nu wel makkelijk achter me laten." Hij wijst naar zijn boeken in de kast. „Ik verzamelde moderne Nederlandse literatuur, ik had alles, alle eerste drukken. Toen ik moest verhuizen en geen plaats meer had, heb ik bijna alles weggedaan. En brieven, liefdesbrieven bijvoorbeeld. Of je er nu tien hebt of een. Een is toch ook genoeg? Ik heb heel veel correspondentie weggegooid. Ik bewaar twee ordners en blijf selecteren."

Het is even stil. „Ik kan het nu allemaal prachtig vertellen, maar als ik straks zelf doodga, of in een rolstoel zit, weet ik natuurlijk niet hoe het is. Of ik het dan allemaal achter kan laten."

Carool Popelier geeft twaalf avonden in Meerssen, bij de Stichting Re-Kreatief, Volbergstraat 55, vanaf 29 september tot en met 22 december, elke woensdag om 20.15 uur.

● *Carool Popelier: Fijn dat ik mensen kan ontroeren.*

Foto: PAUL WELS

STANDPLAATS

Brussel

[illegible]

Vlaams

Aanvankelijk [illegible] het [illegible] schroom een pint te bestellen als ik een biertje bedoel, maar dat heeft een reden. Want vraag je in België om een [illegible] dan moet je het meestal eerst met de tegenvraag afrekenen: 'Wat wilt u, een Kriek, een Gueuze, een pater, een duvel?' Bij pint weten ze meteen dat je een pils wilt drinken. Dat scheelt een hoop tijd.

Inmiddels weet ik ook dat een bierviltje een 'bierkaartje' wordt genoemd en in de volksmond [illegible] wel als de 'Belgische Filofax' bekend staat, omdat je er [illegible] gemakkelijk even een adres [illegible] de datum van de een of andere gebeurtenis op kunt schrijven. Ik ken zelfs mensen die thuis een apart doosje met 'bierkaartjes' als volwaardig adressenbestand bijhouden.

Met woorden als 'pint' en 'bierkaartje' kan ik heel goed leven, maar ik blijf [illegible] gebruiken. Want menig Vlaming immers zegt [illegible] ik het ook nog steeds vreemd dat iemand 'in natte schoentjes steekt', dat iets 'te gaar' in Brussel is [illegible] gebeurd is, dat er 'dagdagelijkse bezigheden' zijn, dat dingen 'kriskras doorheen de tuin' staan, dat een winkel 24 uur op 24 uur open is, dat een wielrenner de ploegleider laat primeren, dat er ergens een 'anim[illegible]tentoonstelling' wordt gehouden of dat iemand een 'majestatische' mantel draagt. Dan moet ik nog toch even achter het oor krabben.

In 'Het Belgisch labyrint - [illegible] schoonheid der wanstaltigheid' verwoordde de schrijver Geert van Istendael het al bondig: 'Ik bemin België omdat ik er nog altijd kan luisteren naar [illegible] van al die dialecten. Ik haat België omdat er [illegible] [illegible] 'Verkavelingsvlaams' wordt gepraat en omdat degenen die dat babbelen het beter vinden dan [illegible] Nederlands.'

Een zelfde stemming verkondigde [illegible] ook de journaliste Mia Doornaert in het dagblad De Standaard. De nieuwe Belgische koningin Paola schreef ze, hoeft geen Vlaams te leren. Het volstaat als ze het Nederlands machtig wordt.

Doornaert: 'Ik stel me een Franstalige of een migrant voor die Nederlands leert en dat eens wil uittesten door naar een populair programma op een Vlaamse zender te kijken. En dan zaken hoort als 'M[illegible] madam, da kunde gaa toch nie doen' of in een reclame een vrouw hoort zeggen dat ze 'ie content is' met haar wasprodukt. Bepaald een aanmoediging om verder te leren.'

Haar artikel houdt de gemoederen flink bezig. De stroom ingezonden brieven, de meeste instemmend, is niet te stuiten. Het is heerlijk leesvoer, want je kunt in die brieven weer prachtige volzinnen tegenkomen als: 'Wij hebben geen boodschap aan mensen die er zo maar een broebeltaaltje uitkrassen.'

Niet zelden wordt in die brieven echter ook de klacht geuit dat de 'Ollanders' dan misschien wel beter Nederlands spreken, maar tevens te veel Franse en Engelse woorden gebruiken. Het is een verwijt dat ik ook persoonlijk regelmatig van Vlaamse vrienden krijg.

Aanvankelijk had ik daar geen weerwoord op, maar mijn verzameling tegenargumenten wordt groter met iedere Vlaamse krant die ik lees.

Waarom wil de Vlaming geen 'occasion', maar wel een 'okkaziewagen'? Waarom drinkt hij 'een tas koffie' in plaats van een kopje? Koopt hij geen entreebiljet, maar wel een 'inkomticket', kan hij een 'vestimentair goede smaak' hebben en kent een Vlaamse voetballer geen transfer, maar wel een 'klubverhuis'? Zodra mij weer eens het bovengenoemde verwijt bereikt, houd ik mezelf voor: 'niet panikeren'.

„Het was misschien egoïstisch, maar ik koos ervoor om weg te gaan op een moment dat ik nog een goede kans had om een relatie met iemand anders op te bouwen. En ik geloofde echt dat in mijn huwelijk blijven alleen maar meer verbittering en schijnheiligheid zou opleveren." Terwijl ze het zegt, kijkt ze me aan met ogen waar je de vertwijfeling zo uit weg kan pakken. „Maar," vervolgt ze, „die eerste tijd kwam het zelfverwijt vaak in grote golven over me heen. Wat deed ik de kinderen aan? En wat deed ik hem aan? Hij was dan wel niet ideaal, maar hij was bepaald ook geen slecht mens."

denkwijzer

DURF OP MIDDELBARE LEEFTIJD

DOOR RENÉ DIEKSTRA

In de stilte die valt, voel ik hoe ze zich als het ware prikt aan de distels van schuldgevoel die her en der in haar binnenste verspreid staan. „Maar," gaat ze verder, „hoe ouder ik word, hoe minder spijt ik eerlijk gezegd van mijn beslissing heb. Het spijt me eigenlijk vooral dat ik het niet veel eerder gedaan heb. Ik heb in feite veel te lang gewacht. Veel te lang gedaan alsof. Maar ik was gewoon nog niet eerder klaar om mijn kaarten op tafel te leggen."

Die uitdrukking, 'ik was er eerder nog niet klaar voor, ik was er eerder nog niet aan toe', heb ik talloze malen gehoord uit de monden van mannen en vrouwen, die op middelbare leeftijd een drastische wending aan hun leven gaven door hun relatie of baan op te zeggen of door opeens een seksuele voorkeur, zoals homoseksualiteit, die ze al jaren in het verborgen koesterden, openlijk te bekennen.

In 1980 publiceerde de 'levensloop-psycholoog' Erik Erikson een prachtig boek, getiteld Themes of Work and Love in Adulthood (thema's van werk en liefde in de volwassenheid), waarin de middelbare leeftijd, globaal de periode tussen 40 en 55 jaar, wordt beschreven als de tijd waarin we langzamerhand een belangrijke overtuiging gaan verliezen: de overtuiging namelijk dat we nog plenty tijd hebben om de meeste dingen te doen, die we (ooit) wilden doen.

Met het verlies van die overtuiging komen vragen naar de oppervlakte als: „Wat heb ik tot nu toe met mijn leven gedaan, en waarom heb ik dat gedaan? Is dit leven, deze vrouw, deze man, deze kinderen, deze vrienden, dit werk, deze persoonlijkheid nou eigenlijk wat ik me ervan voorgesteld had? Heb ik eigenlijk wel genoeg ontplooid, ontwikkeld wat er aan mogelijkheden, talenten, in me zit? Kan het nu nog, of ben ik eigenlijk al te oud?"

Het wezenlijke dilemma achter zulke vragen, aldus Erikson, is: laten we ons, min of meer passief, de rest van ons leven dicteren door de omstandigheden waarin we nou eenmaal verzeild zijn geraakt of dragen we het commando over ons leven aan onszelf over?

De vrouw waar ik het eerder over had, besloot haar huwelijk op te zeggen, nadat ze op een heel ander gebied had ervaren dat ze haar leven zelf kon 'managen'. Een paar jaar voor de scheiding was ze begonnen met werken. Aanvankelijk in een bescheiden baantje. Maar toen ze dat heel goed bleek te doen en steeds verder opklom, ontdekte ze op een gegeven moment tot haar eigen verbazing dat ze economisch volledig voor zichzelf en eventueel ook haar kinderen kon zorgen. Ze ontdekte ook dat dingen die haar vroeger angst inboezemden, zoals het woord voeren in een groep of het kritisch aan de tand voelen van mensen die op een bepaald gebied veel deskundiger dan zij was, haar goed af gingen. Ze ontdekte kortom, dat ze vaak het risico kon nemen om te zeggen of te doen wat ze zelf dacht of vond zonder bang te hoeven zijn dat het plafond meteen naar beneden kwam.

Het waren die risico-ervaringen die haar er uiteindelijk ook toe brachten het risico te nemen uit haar huwelijk te stappen. En opnieuw merkte ze, dat alhoewel het bepaald geen pijnloze stap was, het plafond niet naar beneden kwam.

Erikson merkt op, dat veel mannen en vrouwen op middelbare leeftijd heen en weer pendelen tussen de angst en het verlangen een relatie open (dat is niet hetzelfde als op!) te breken die ze al heel lang als onbevredigend en vaak zelfs als destructief ervaren.

Een van mijn patiënten, een 51-jarige man, erkende na een aantal gesprekken dat hij al jaren meer in zijn huwelijk zat uit passiviteit en angst dan omdat hij daar nou echt overtuigd voor gekozen had. Maar die bekentenis verhevigde, zo bleek vervolgens, zijn twijfel en spijt alleen maar. En dat kan ook niet anders want de keuzes waar we het vaakst spijt van hebben zijn die welke we uit angst of onzekerheid gemaakt hebben. In feite zijn het geen keuzes voor iets of iemand, maar het zijn keuzes 'tegen': tegen angst, tegen onzekerheid, tegen alleen-zijn, tegen schaamte. Het zijn, zoals Erikson het noemt, wanhopige pogingen om zekerheid, om veiligheid, te vinden en het gevoel van gefaald te hebben te ontlopen.

„Misschien als ik me anders had opgesteld, dat het met ons huwelijk ook anders gelopen was," zei hij. „In het begin was het voor mijn gevoel gewoon een goede relatie, maar zoals het nu gaat is het eigenlijk niks meer. Toch, eerlijk gezegd, jagen de twee alternatieven die er zijn me allebei angst aan: proberen onze relatie op te lappen of de moed vinden eruit te stappen. Maar wat me eigenlijk nog het meest dwars zit is hoe gekwetst en boos ik ben, nu alle gevoelens, alle frustratie en spijt van de afgelopen 24 jaar bij mij boven komen. Of ik nou bij haar weg ga of dat ik nou blijf, wat maakt het eigenlijk uit? Die jaren zijn toch weggegooid en al die pijn, hoe zou ik die ooit kunnen vergeten?"

Een van de dingen, aldus Erikson, die mensen in deze levensfase nou net niet moeten doen, is de pijn van het verleden proberen te vergeten, te verdringen. Waar het om gaat is dat iemand leert om de spijt, de pijn, het verlies van 'liefdesjaren' te accepteren als deel van zijn of haar persoonlijke geschiedenis. Alleen door deze te accepteren is het mogelijk om een zekere mate van controle te krijgen over de bitterheid die anders het leven uitholt.

Accepteren van de pijn van mislukking of 'nederlaag' verdient de voorkeur boven 'vergeten', want accepteren betekent een zekere mate van vrede sluiten met de werkelijkheid en zo energie vrij maken om nieuwe wegen in te slaan. Ontkennen of verdringen van een pijnlijke werkelijkheid betekent als het ware oorlog met jezelf blijven voeren en dat vreet energie. Energie, die dan niet voor andere dingen beschikbaar is.

Mijn patiënt zal het feit onder ogen moeten zien dat wat hij ook met de rest van zijn leven doet, tal van herinneringen uit zijn huwelijk altijd pijnlijk zullen blijven. Ook als hij probeert om zijn relatie te verbeteren, dan nog zijn daarmee de verloren jaren niet teruggewonnen.

Een van de pijnlijkste constateringen in relaties op middelbare leeftijd, die moeilijk zitten, is dat je niet opnieuw kunt beginnen. Het enige 'verstandige' wat je kunt doen is je verlies te incasseren en wat je dan nog overhoudt 'risicodragend' te investeren. Want, zoals de dichter T.S. Eliot zo treffend schreef, ook in de tweede levenshelft 'there will be time to wonder, „Do I dare?" and, „Do I dare?"' (zal er tijd zijn om je af te vragen, Durf ik? en, Durf ik?)

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Onze opdrachtgever is een groothandel met circa 60 werknemers en vestigingen in Nederland en Duitsland. Wij zoeken een

Manager administratie m/v

U bent in deze functie verantwoordelijk voor de gehele financiële administratie en geeft leiding aan in totaal 12 medewerkers. U bent onder andere verantwoordelijk voor het samenstellen van de periodieke management informatie, het opstellen van de begrotingen en de budgetten alsmede de jaarrekeningen. Hierbij rapporteert u rechtstreeks aan de directie. Tevens beheert u het geautomatiseerde systeem. U ontwikkelt en optimaliseert de administratieve organisatie en procedures.

Voor deze zelfstandige en verantwoordelijke functie zoeken wij een man of vrouw van 28-35 jaar met financieel-economische ervaring en een opleiding op HBO-niveau.

U beschikt over leidinggevende capaciteiten, motiverend en stimulerend vermogen, een stevige persoonlijkheid, doortastendheid en teamgeest. U werkt pragmatisch en doelgericht en beschikt over voldoende automatiseringskennis. Goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid, ook in het Duits en het Engels, is een vereiste. De standplaats is in Zuid-Limburg.

Uw schriftelijke reactie kunt u - binnen 14 dagen - sturen naar Deloitte & Touche, t.a.v. de heer drs. G.H. Starmans RA, Postbus 217, 6400 AE Heerlen. Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure. Uw gegevens worden uiteraard vertrouwelijk behandeld.

In Nederland is Deloitte & Touche - accountants, belastingadviseurs, management consultants - één van de grotere organisaties voor financieel-zakelijke dienstverlening. Internationaal maken wij deel uit van Deloitte Touche Tohmatsu International, gevestigd in meer dan 100 landen.

Deloitte & Touche

Hij/zij zocht

Magazijn/ verkoopmedewerker m/v

Voor een relatie in Heerlen zijn wij op zoek naar een persoon in bezit van diploma LTS Schilderen. Het betreft een magazijn-/verkoopfunctie voor lange tijd. Een representatief voorkomen is vereist.
Informatie bij Mireille Fitter, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Studenten m/v

Wij hebben regelmatig werk voor studenten die af en toe een dagje willen aanpakken. Heb je dus 1 of meer dagen per week vrij, loop dan even bij ons binnen.
Informatie bij Mireille Fitter, tel. 045-71 85 15, Heerlen, Akerstraat 26.

Spuiter m/v

Voor een machinefabriek in Maastricht zijn wij op zoek naar een ervaren industriespuiter. U heeft ervaring met 2-componentenverf en gaat zelfstandig werken. Deze vacature is in dagdienst en voor lange tijd.
Informatie bij Angelique Herben, tel. 043-25 76 86, Maastricht, Helmstraat 12.

Functionaris Welzijn m/v

Bij een multi-culturele instelling in Brunssum kan een stressbestendige maatschappelijk werker aan de slag. U gaat asielzoekers ondersteunen bij het oplossen van en omgaan met problemen. U kunt zelfstandig werken en werkt 30 uur per week in overleg. Het werk is voor onbepaalde tijd.
Informatie bij Pascal Leenders, tel. 045-27 40 40, Brunssum, Rumpenerstraat 79.

Verkoper m/v

Bent u beschikbaar op zaterdag en heeft u recente ervaring in de verkoop van kaas en/of vleeswaren, neem dan snel contact met ons op.
Informatie bij Astrid Jongboom, tel. 045-27 40 40, Brunssum, Rumpenerstraat 79.

Parttime werk

Bij een bedrijf in de regio Brunssum kunnen parttime medewerkers voor lange tijd aan de slag. U wordt gedurende gemiddeld 4 uren per dag (dag/avonddienst) in een poolsysteem ingepland. Dit betekent dat u gemiddeld 1-2 weken per maand aan het werk bent. Een ideale gelegenheid voor mensen die gedurende lange tijd flexibel aan de slag willen. Wij denken hierbij aan bijvoorbeeld herintredenden, studenten of andere kandidaten die bewust voor parttime werken op oproepbasis kiezen. Indien u met ons wilt overleggen welke uw mogelijkheden zijn, kunt u terecht bij: Pascal Leenders en Astrid Jongboom, tel. 045-27 40 40, Brunssum, Rumpenerstraat 79.

De uitzend-CAO

In de CAO voor uitzendkrachten zijn salaris, vakantie en sociale verzekeringen geregeld.

randstad uitzendbureau

AEGON Recreatie biedt zomer- en wintervakanties op bungalowparken en kampeerterreinen in Nederland en Duitsland. Vakantiepark Hoog V... te Vaals heeft een overdekt en een openlucht zwembad. Het overdekte zwembad bestaat uit een 25 meter bassin, een instructiebad, een hot whirlpool en een kinderbad. Voor dit vakantiepark zoeken wij op korte termijn

ZWEMBAD-MEDEWERKER/STER

voor 32 uur per week in wisseldiensten.

In een team van 2 personen verricht u alle voorkomende werkzaamheden in het zwembad zoals: toezicht houden, lesgeven aan diverse doelgroepen en het v... zorgen van de accommodatie. U wordt volgens een van te voren vastgesteld we... rooster (waarin 2 weekenddiensten per maand) ingezet.

U beschikt minimaal over een MAVO-diploma en een diploma zwemonderwijzer(es), EHBO-diploma en bij voorkeur over een certificaat reanimeren. Tevens heeft... een dienstverlenende en flexibele instelling, verantwoordelijkheidsgevoel en ku... u zelfstandig werken. Uw leeftijd is tussen 20 en 30 jaar.

Uw schriftelijke sollicitatie richt u, binnen 7 dagen na het verschijnen van de... advertentie aan AEGON Recreatie bv, t.a.v. mevrouw M.H.L. Heijnsbroek, afdel... Personeelszaken, Postbus 202, 2501 CE Den Haag.

AEGON RECREATIE AEGON

HALT

BUREAU HALT O.Z.L.

...vandalismeproject voor oostelijk zuid-limburg
brunssum-kerkrade-...-nuth-onderbanken-simpelveld-voerendaal

Het regionale bureau HALT Oostelijk Zuid-Limburg stelt zich ten doel het coördineren, organiseren en begeleiden van werkzaamheden voor jongeren, die zich schuldig hebben gemaakt aan diverse vormen van kleine criminaliteit. Op die manier kan strafrechtelijke afhandeling voorkomen worden.

Ter ondersteuning van de uitvoering van dit werk wordt gevraagd een:

uitvoerend medewerker (m/v)

voor 20 uur per week (met de mogelijkheid tot uitbreiding), voorlopig voor de duur van een half jaar.

Functie-inhoud:
In nauw overleg met de coördinatrice van het bureau verrichten van de volgende taken:
- voorlichting geven op scholen over vandalisme en andere vorm van criminaliteit;
- houden van spreekuur/voeren van gesprekken met de betrokken jongeren;
- organiseert en begeleidt deels de alternatieve werkzaamheden van de jongeren;
- overleg voeren met de bij het project betrokken instellingen en personen (politie en werkprojecten).

Functie-eisen:
- MBO-jeugdwerk/S.D., gelet op de taakstelling is ook Hoger Pedagogisch Onderwijs denkbaar, dan wel een opleiding op gelijkwaardig niveau;
- vertrouwd zijn met het functioneren van Politie, het Openbaar Ministerie en hulpverleningsinstellingen;
- goede contactuele eigenschappen, kunnen omgaan met jongeren en betrokken zijn bij de problematiek van vandalisme c.q. veel voorkomende criminaliteit;
- beschikken over een praktische instelling en probleemoplossend- en incasseringsvermogen, organisatietalent, creativiteit en kunnen functioneren in teamverband;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid;
- bereidheid om op onregelmatige tijden te werken en
- didactische vaardigheden, in verband met het verzorgen van voorlichting.

Salaris:
Afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal ƒ 4.019,- (zijnde schaal 7) bij een volledige dienstbetrekking.

Algemene informatie:
- het salaris is exclusief 8% vakantie-uitkering.
- inlichtingen over deze functie kunt u inwinnen bij mevrouw A. Wouters, coördinatrice van het bureau HALT O.Z.L., tel: 045-328325.

Schriftelijke sollicitaties dienen binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad te worden gezonden aan: Burgemeester en Wethouders van Landgraaf, Postbus 31 000, 6370 AA Landgraaf. In de linkerbovenhoek van de enveloppe vermelden: Soll. HALT O.Z.L.

Bij de afdeling Mechanisch Onderhoud van de vestiging in Maastricht is er een vacature voor een:

Werktuigbouwkundig HTS'er

Binnen de Technische Dienst (circa 180 medewerkers) is de afdeling Mechanisch Onderhoud belast met het werktuigbouwkundig onderhoud van de fabrieksinstallaties.
De aan te trekken medewerker gaat de nieuwe functie vervullen van Poolbaas in de afdeling Mechanisch Onderhoud.
Hij zal ook een potentiële kandidaat dienen te zijn voor het vervullen van een andere leidinggevende functie binnen ENCI.

Taken:
na een ruime inwerkperiode binnen de Technische Dienst zal de nieuwe medewerker binnen de afdeling Mechanisch Onderhoud met een grote mate van zelfstandigheid worden belast met:
- het leiding geven aan een ploeg constructie/onderhoudsbankwerkers om de voorkomende constructie-revisie-werkzaamheden over het gehele fabrieksterrein uit te voeren;
- het indelen van de diverse werkzaamheden overeenkomstig de mogelijkheden;
- het leiding geven bij het plaatsen van nieuwe apparatuur.

Eisen:
- werktuigbouwkundige opleiding (HTS of vergelijkbare opleiding);
- enkele jaren ervaring binnen een onderhoudsdienst is noodzakelijk;
- kandidaten dienen bereid en in staat te zijn op termijn een andere functie binnen het bedrijf te vervullen;
- de functie vraagt het onderhouden van veelvuldige in- en externe contacten;
- leeftijd bij voorkeur tussen de 30 en 35 jaar.

ENCI Nederland BV

De Eerste Nederlandse Cement Industrie (ENCI) N.V. is een belangrijke toeleverancier van de Nederlandse bouwmarkt. Kernactiviteiten van de ENCI-groep zijn de produktie en verkoop van respectievelijk cement en betonmortel. Daarnaast heeft de ENCI-groep een aantal deelnemingen in aanverwante activiteiten.
Bij de ENCI-groep zijn in totaal bijna 1.500 mensen werkzaam.

De Activiteit Cement heeft in Nederland cementfabrieken in Rozenburg, IJmuiden en Maastricht. In de vestiging in Maastricht, die in internationaal verband tot de toonaangevende cementproducenten wordt gerekend, wordt momenteel een omvangrijk investeringsprogramma uitgevoerd.

Sollicitaties:
Belangstellenden kunnen hun sollicitatie uiterlijk twee weken na verschijningsdatum richten aan de heer C. Lenaerts, Sector Personeelchef, Postbus 1, 6200 AA Maastricht.
Nadere inlichtingen over de vacature van Werktuigbouwkundige HTS'er zijn te verkrijgen bij de heer W. Heldens, Chef Mechanisch Onderhoud, telefoon 043-297438.
Tot de selectieprocedure behoren een psychologisch en een medisch onderzoek.

ENCI Nederland B.V., Maastricht

ONDERNEMER + KANDIDAAT-ONDERNEMERS

PARTNERS

Handelsmaatschappij „van Leeuwen" te Heerlen, importeur van evacuatiehulpmiddelen, visuele communicatiemiddelen en ophangsystemen voor de Benelux en Duitsland, zoekt met spoed een:

commercieel medewerker binnendienst

De functie bestaat uit het telefonisch contact onderhouden met onze bestaande en nieuwe relaties ter ondersteuning van onze verkoop buitendienst.

Gevraagd wordt:
- telefonische verkoopervaring
- goede Nederlandse en Duitse spreekvaardigheid
- redelijke kennis van Engels, Frans is een pré
- commerciële instelling
- representatief
- zelfstandige en flexibele instelling
- enige administratieve kennis
- in bezit van rijbewijs B
- leeftijd: 21-25 jaar

Hij/zij maakt deel uit van een jong enthousiast team.

Schriftelijke sollicitaties met cv en pasfoto dienen voor 6 oktober a.s. in ons bezit te zijn.

Uw sollicitaties kunt u richten aan:
Handelsmaatschappij „van Leeuwen"
t.a.v. dhr. H.L.G. van Leeuwen
postbus 2553
6401 DB Heerlen

Provincie Limburg
VERKEER, WATERSTAAT EN MILIEU

In de hoofdgroep Verkeer, Waterstaat en Milieu is de afdeling bodem belast met de voorbereiding, ontwikkeling en uitvoering van het provinciaal beleid inzake de bodembescherming en -sanering en de afvalstoffen.

In deze afdeling is bij het bureau bodemsanering de functie vacant van:

Juridisch Beleidsmedewerker v/m

Functie-inhoud: in deze functie volgt u de beleidsontwikkelingen en levert u een bijdrage aan de totstandkoming van plannen en uitvoeringsprogramma's in het bijzonder ten aanzien van de juridische en procedurele aspecten. Voorts geeft u de consequenties daarvan aan in relatie tot de bodemsaneringen in eigen beheer. Ook adviseert u derden inzake de juridische aspecten van bodemsaneringen in eigen beheer en onderhoudt u daartoe de contacten met de landsadvocaat. Tot uw taak behoort eveneens het behandelen van complexe bezwaar- en beroepschriften en vertegenwoordigt u de provincie bij de Raad van State. Andere taakaspecten zijn het voorbereiden van de besluitvorming ten behoeve van het afgeven van de beschikkingen in het kader van de nieuwe wet bodembescherming en het adviseren over de juridische implicaties van nulsituatie-onderzoeken in het kader van de vergunningverlening.

Functie-eisen: voor het vervullen van deze functie is naast een voltooide academische opleiding op juridisch gebied een grondige kennis van de regelgeving op het terrein van de bodemsanering en relevante jurisprudentie een eerste vereiste. Voor... kennis van aanverwante wetgeving en inzicht in de ontwikkelingen omtrent de bodemsanering en de milieuproblematiek onmisbaar. Andere belangrijke eigenschappen zijn: analytisch denkvermogen, gevoel voor bestuurlijke en maatschappelijke verhoudingen, goede communicatieve en redactionele vaardigheden, in staat zijn zowel zelfstandig als in projectverband te functioneren en goed te kunnen onderhandelen.

Salaris: afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring wordt een salaris geboden van maximaal ƒ 8.858,- per maand.

Sollicitaties en inlichtingen: indien u belangstelling heeft voor deze functie zien wij uw schriftelijke sollicitatie graag binnen 14 dagen tegemoet. U kunt deze richten aan het College van Gedeputeerde Staten, t.a.v. de directeur van de Stafgroep Personeel en Organisatie, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht onder vermelding van het vacaturenummer V... op brief en enveloppe. Voor informatie over deze functie kunt u zich wenden tot de heer dr. ir. ... Vroomen, hoofd van het bureau bodemsanering, 043-897560.

De mogelijkheid tot kinderopvang is aanwezig. Vrouwelijke kandidaten, die aan de functie-eisen voldoen, worden nadrukkelijk verzocht te solliciteren. Deze functie kan ook in deeltijd worden uitgeoefend.

Bij de laatste fase van de procedure zal een vertegenwoordiging van de afdeling worden betrokken, terwijl een psychologisch onderzoek tot de procedure kan behoren.

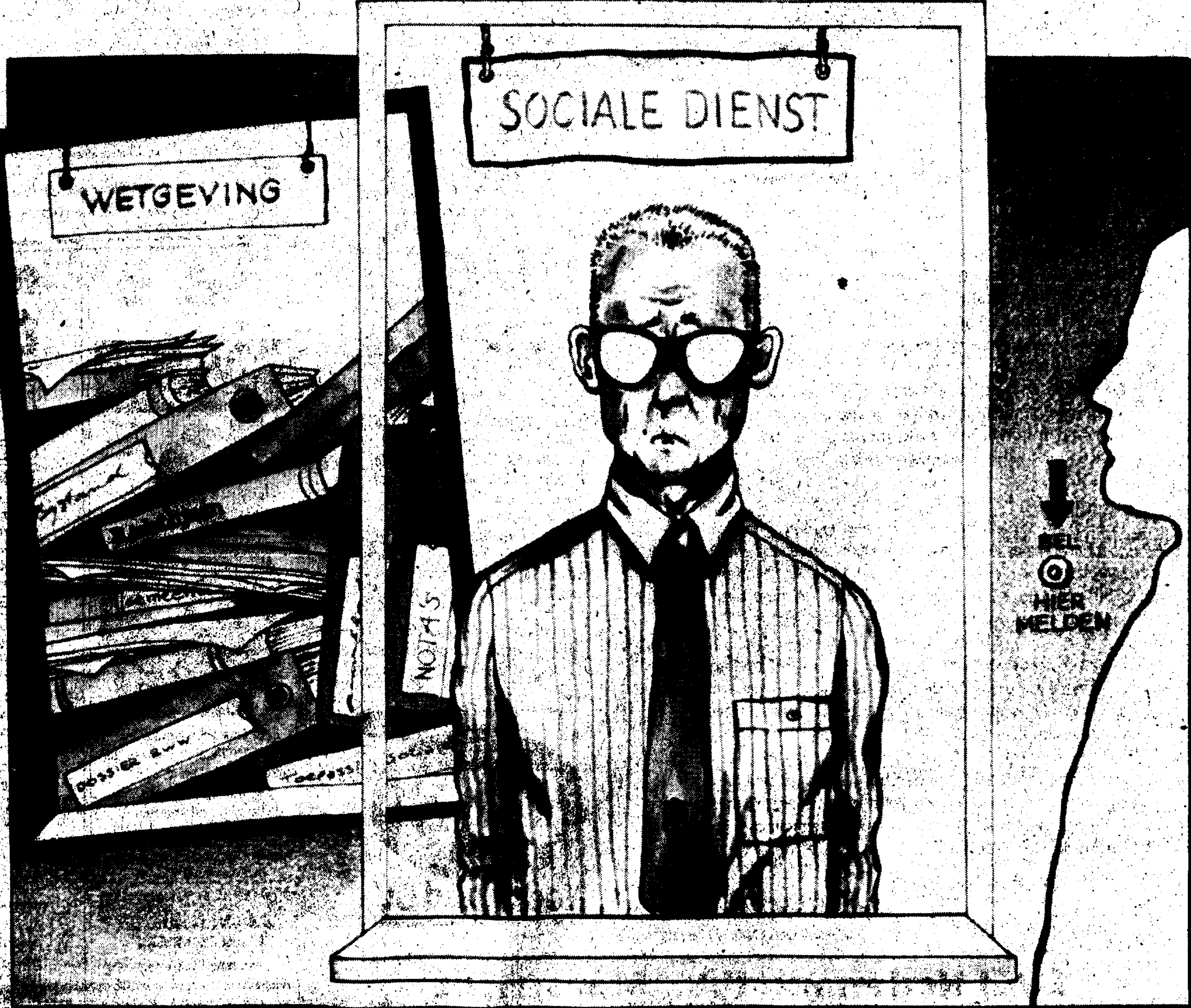
V11/38-93

DE PROVINCIE MAAKT WERK VAN LIMBURG

Het 'fonds' voor de allerarmsten in onze maatschappij, de bijstand, staat bloot aan een herfstoffensief. Het oordeel: bijstandstrekkers frauderen massaal en hun minimale uitkering moet omlaag om ze weer aan het werk te krijgen. Deze week kregen de sociale diensten een flinke veeg uit de pan. De commissie Van der Zwan schrijft: 'Ze lokken fraude en oneigenlijk gebruik uit.' De bijstandsambtenaar kan zich nauwelijks tegen die kritiek verdedigen, hij staat soms voor de meest bizarre dilemma's. Op dossieronderzoek bij een middelgrote sociale dienst.

Het dossier als valkuil

DOOR ANS BOUWMANS EN MAURICE WILBRINK

Anonimiteit gegarandeerd, was de belofte. Omwille van de privacy. Anders bleven de dossiers dicht. Terwijl een begrip als steunfraude pas kleur en inhoud krijgt als het loopceel van de bijstandscliënt wordt gelicht. In de duizenden mappen van een doorsnee sociale dienst komen doodgewone mensen tot leven. Mensen die zonder het te weten de fout ingaan, calculerende burgers en lieden die met opzet de uitkerende instantie voor het lapje houden. En vele, vele brave burgers die zich trouwhartig aan de regeltjes houden.

Welke zijn de goeden en welke de slechten, wanneer kun je als bijstandsmaatschappelijk werker iemand vertrouwen en wanneer niet?

Met het rode potlood in de hand suggereert de hooggeleerde Arie van der Zwan dat de werkelijkheid heel eenvoudig is: als sociale diensten nu maar gewoon de regels uitvoeren, maken ze het de fraudeur bijzonder moeilijk.

De ambtenaar zit echter met twee petten op achter het bureau. Hij bestrijdt misbruik, maar verleent ook zorg. Dat kan botsen. En soms komen de fraudeurs uit onverwachte hoek. Dossiers waar op het oog niets mee aan de hand is – alle gegevens zijn immers nagetrokken – zetten bijstandsambtenaren voor verrassingen. En soms voor grote dilemma's. Twee dossiers 'waar iets mee was' werden uit de kast gehaald bij een sociale dienst, in een middelgrote stad.

'Geval één, een eitje'

De bijstandsmoeder staat keurig ingeschreven bij het bevolkingsregister, meldt de on line-computerverbinding bij de sociale dienst. Ze kan een huurcontract overleggen op haar naam – zolniks mee aan de hand. Er woont een dochter, die de achternaam van de moeder draagt. Had ze de naam van haar vader gedragen, dan zou de sociale dienst de man moeten opsporen, omdat hij dan onderhoudsplichtig is.

„Da's een eitje," concludeert de ambtenaar. Hij bedoelt: de bijstandsuitkering kan probleemloos worden verstrekt.

Totdat er een tip binnenkomt, een-zonder naam: 'De bijstandsmoeder woont samen met de broer van de tipgever.'

De ambtenaar: „Wat moet je met zo'n tip? Hebben de broers ruzie? Probeert de een de ander een ordinaire hak te zetten?" De ambtenaar trekt de wenkbrauwen op. Toch maar eens natrekken die zaak, want je moet iets doen.

De sociale recherche gaat spitten. En wat blijkt: de beschuldigde broer parkeert zijn bedrijfs- én zijn privé-auto regelmatig voor het huis van de bijstandsmoeder. Dat is verdacht, maar geen hard bewijs. Bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer staat de privé-auto echter geregistreerd op het adres van de vrouw. En een telefoontje met een bedrijfsvereniging levert op dat de man ooit op het adres van de vrouw een ziekenbezoek heeft gehad van een controlerend ambtenaar.

Huisbezoek

De sociale dienst gaat over tot een onaangekondigd huisbezoek. De genoemde privé-auto staat voor de deur, maar er wordt niet opengedaan. De bijstandsmoeder wordt een paar dagen later ontboden voor een gesprek. „We confronteren haar met al onze gegevens. Ze geeft onmiddellijk toe dat ze de relatie heeft, die men al vermoedde."

De vrouw ontkent echter met hem samen te wonen. Maar – oh toeval – ze was al wel van plan twee dagen later met hem samen te gaan wonen.

De ambtenaar moet kiezen: help ik de cliënt een beetje, of speel ik het hard. Hij zet haar onder druk, zodat ze een verklaring tekent waarin ze afziet van een verdere uitkering. „Ze reageerde nogal opgelucht," zegt de ambtenaar.

Maar moet er dan geen geld worden teruggevorderd? Tenslotte heeft het er alle schijn van dat de vrouw al een tijdlang ten onrechte bijstand kreeg?

De ambtenaar: „Een economische verwevenheid moet je wel keihard kunnen aantonen, anders maak je voor de rechter geen kans." De auto bleek pas een week op haar adres geregistreerd te staan. De vrouw ontkende dat de man met wie ze zou gaan samenwonen ook de vader van haar kind was. En de man had een eigen huis met een eigen huurcontract. Terugvorderen van bijstandsgeld op basis van die gegevens is uitgesloten.

Domoren

De commissie Van der Zwan schat dat minimaal een kwart van de bijna half miljoen bijstandtrekkers fraudeert, alhoewel de commissie niet exact aangeeft waarop ze dat baseert. Het gaat daarbij om witte fraude (inkomsten die niet bij de sociale dienst zijn opgegeven, maar wel bij de belastingen), zwarte fraude (niet opgegeven zwart werk) en woonvormfraude (schijnverlatingen en in het geniep samenwonen).

Bij de middelgrote sociale dienst die we bezochten is de witte fraude jaarlijks zo'n vijf procent. „Die mensen noemen we de domoren." Enkele jaren geleden werden de domoren amper herkend. Het koppelen van bestanden van de belastingdienst en de sociale dienst vond plaats in een kamertje, waar een ambtenaar bedolven onder de stukken handmatig probeerde de gegevens met elkaar te vergelijken.

Nu worden bestanden elektronisch uitgewisseld. „Toen moesten we spitten met een tuinschepje. Tegenwoordig graven we die tuin af met een dragline."

Maar andere vormen van fraude zijn veel moeilijker op te sporen. Bijvoorbeeld omdat cliënten simpelweg zwart gaan werken of veranderingen in hun woonsituatie niet opgeven. Bovendien sluipen er hoe dan ook fouten in de dossiers. „Cliënt krijgt tijdelijk werk en geeft een inkomen op, waar later een reiskostenvergoeding bij is inbegrepen. Zijn opgave is dus onzorgvuldig en zo ontstaat een fout in het dossier. Hup, daar gaat het rode potlood van Van der Zwan."

Bij deze sociale dienst worden jaarlijks 35.000 gegevens ingevoerd of veranderd in de dossiers. „Het percentage fouten ligt nu zo rond de 4 à 5 procent, dat hopen we terug te brengen naar 1 à 2 procent."

Grijze man

De 'bijstandsmaatschappelijk werker' torst een dikke grijze map met instructies, die hij moet volgen in het contact met de cliënt. In de grijze map zijn de verlangens verwoord van politici en beleidsvoerders – vervat in maar liefst 23 normen voor een bijstandsuitkering. Elke norm kent ook weer zijn eigen variabelen.

In dit woud van regeltjes en voorschriften moet de ambtenaar zijn weg vinden. Van der Zwan verwijt hen dat ze die regels niet goed toepassen, hij vindt de ambtenaren niet streng en consequent genoeg. De ambtenaar: „Van der Zwan is er eigenlijk tegen dat we proberen op basis van vertrouwen met cliënten afspraken te maken. Wij vinden dat er in het maatschappelijk verkeer enige souplesse nodig is, anders wordt het onwerkbaar."

Ambtenaren willen wel degelijk fraudes opsporen. De afgelopen jaren hebben sociale diensten veiligheidskleppen ingebouwd om misbruik uit te sluiten of althans tijdig op het spoor te komen. Maar deze marges verschaffen ambtenaren ook de ruimte om mensen op een sociale manier te behandelen.

Een voorbeeld. Iemand die een uitkering aanvraagt, is verplicht een strookje te tonen van de belastingdienst met zijn sofi-nummer erop. „Veel mensen blijken dat strookje allang kwijt te zijn geraakt. Niet iedereen heeft thuis een perfecte administratie. Dus moeten ze een nieuw strookje halen, maar in sommige gevallen laat de belastingdienst dan maanden op zich wachten."

Moet zo iemand al die tijd maar op een houtje bijten? „Als er geen twijfels zijn aan de persoon, dan verstrekken wij toch een uitkering. Daarmee nemen we een risico, maar we blijven dit dossier dan extra goed volgen. In de ogen van Van der Zwan zitten we dan al fout."

Geval twee, 'nog een eitje'

Er komt een telefoontje binnen. Man aan de lijn die vertelt dat hij zijn vrouw verlaat. „Ik ben mijn spullen aan het inpakken, en ik kom ineens allemaal sociale dienst-strookjes tegen die op naam van mijn vrouw staan. Ik begrijp er niks van, want ik had een behoorlijk salaris waar we goed van konden leven."

Vreemd, denkt de ambtenaar, die zich realiseert dat de vrouw al tien jaar bijstand krijgt. Die uitkering werd destijds toegekend, omdat de vrouw scheidde van de man die nu aan de telefoon hangt. Na de scheiding was de man uitgeschreven uit de woning, die overging op haar naam.

Een maand na de scheiding trok de man toch maar weer bij zijn ex in. Dat werd echter niet doorgegeven aan de sociale dienst. Foutje.

De man voegt er nog wat aan toe: „Ze trok niet alleen zonder dat ik het wist van de bijstand, ze heeft nu ook weer een nieuwe relatie met een jongere vent." De ambtenaar zucht. Er is sprake van verklikking, fraude, rancune – „terwijl het dossier van die vrouw toch ook jarenlang te boek stond als: een eitje."

Huisbezoek

Er volgt een van tevoren aangekondigd huisbezoek. De vrouw geeft meteen toe, ook al bedraagt de terugvordering meer dan een ton. „We hebben al die jaren geweten wat we deden," zegt ze. De ambtenaar wil dat ze een schriftelijke verklaring opstelt waarin ze schuld bekent, maar het blijkt dat ze niet kan lezen en schrijven.

Ze tekent uiteindelijk de letters na, zoals de ambtenaar die voordoet.

De rest van haar leven – ze is nu van middelbare leeftijd – moet ze 130 gulden per maand terugbetalen. De ambtenaar: „Je kunt je werkelijk afvragen of ze begreep wat ze tekende, maar ze was allang blij dat wij haar niet naar de gevangenis stuurden." De sociale dienst heeft wel aangifte gedaan.

Nu de vrouw schoon schip heeft gemaakt, neemt de ambtenaar de tijd haar eens vaderlijk toe te spreken. „U woont nu eigenlijk in een glazen huisje. Als u een nieuwe relatie aangaat en u meldt die een maand te laat, dan geven we dat zonder meer aan bij de politie en staat u te boek als recidivist."

Die opmerking sorteert meteen succes. De vrouw: „Als ik nou over twee weken een man tegenkom, moet ik u dan meteen bellen?" De ambtenaar (die immer getipt is dat de vrouw intussen een nieuwe relatie is aangegaan) knikt nadrukkelijk.

Binnen vier dagen belt mevrouw. Haar is een groot geluk ten deel gevallen. „Ik had gisteravond visite. Daar zat een man bij en we vielen meteen op elkaar. Dezelfde avond besloten we nog een relatie te beginnen."

Dan blijkt dat analfabetisme geen enkele belemmering hoeft te zijn om feilloos de weg te vinden in het oerwoud van regeltjes op het gebied van sociale uitkeringen. De vrouw wil een zogeheten uitkering voor de kennismakingsperiode. Deze 'overgangsuitkering' (die doorgaans drie, soms zes maanden loopt) is bedoeld voor mensen die bang zijn te snel economisch afhankelijk te worden van een partner. De ambtenaar: „Ze heeft aangekondigd samen te gaan wonen, en valt op zich in die overgangsregeling."

Hij vraagt: waarom wilt u die overgangsuitkering? Het antwoord: „Ik heb die uitkering eigenlijk niet nodig, want ik ga samenwonen, dus die kan mooi gebruikt worden om mijn schuld bij de sociale dienst sneller af te lossen." De verbluffte ambtenaar is een seconde stil en repliceert dan: daar is die overgangsregeling niet voor bedoeld!

Lastig

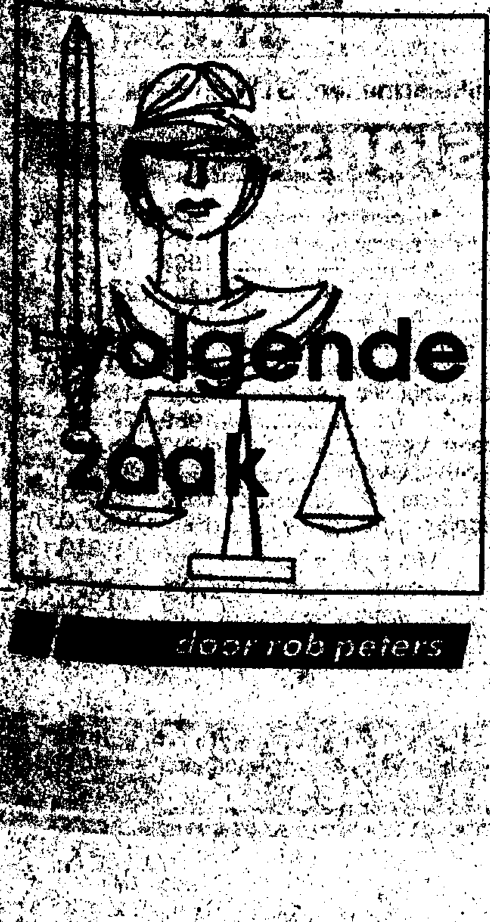
Het feit dat de vrouw nog zo gemakkelijk toegeeft dat ze heeft gefraudeerd en ook nog eens bereid is een schriftelijke verklaring op papier te krabbelen, maakt het de sociale dienst gemakkelijker. De ambtenaar: „Als deze mevrouw had ontkend dat ze een nieuwe relatie had, dan wordt het al erg lastig."

Zou er niet aanleiding zijn geweest de vrouw toch extra in de gaten te houden, gezien haar langdurige fraude en ook het gemak waarmee ze opnieuw oneigenlijk gebruik wilde maken van de regelingen? Bij de sociale dienst ligt zoiets niet altijd even duidelijk. De ene ambtenaar is van nature wantrouwiger dan de andere. „Waarschijnlijk zouden we een maand later opnieuw een huisbezoek hebben afgelegd."

Het principe van de omgekeerde bewijslast, waarbij de cliënt zelf moet aantonen dat hij zich niet schuldig maakt aan woonfraude, ontmoet bij medewerkers van de sociale dienst weinig enthousiasme. „Probeer je eens voor te stellen hoe een analfabeet dat moet doen."

Twee dossiers. Twee 'eitjes' die later toch wat uitgekookter bleken dan gedacht. Twee cliënten die profiteerden van de door Van der Zwan gekraakte 'lankmoedigheid' van de sociale dienst. De maatschappij roept om een harde aanpak, want de normvervaging dient een halt te worden toegeroepen. Moeten alle bijstandsklanten voortaan als fraudeurs worden bekeken, tot het tegendeel blijkt? De ambtenaar: „De verharding van de maatschappij heeft ook zijn invloed op de medewerkers van de sociale dienst. Wij zijn ook dezelfde burgers. Dus wij zijn ook meer gespitst op fraude. Maar dat betekent niet dat we iedereen wantrouwend willen benaderen."

Er is wel eens een heel radicale methode voorgesteld om het fraudeprobleem uit de wereld te helpen. Iedereen een minimaal basisinkomen (de bijstand ruwweg gehalveerd), geen enkele controle, en volledige vrijheid voor de burger zijn inkomen aan te vullen. „Op zich ben ik voorstander, ook al maakt het de ambtenaren van de sociale diensten overbodig. Maar in de huidige maatschappelijke realiteit is dat nog lang niet haalbaar."

De zeswekendienst

Een zeswekendienst kreeg bijna een noodlottig vervolg.

Lambert (36) nog diep onder de indruk van het plotseling heengaan van zijn vader, reed in maart 1992 in Stein een bromfietsende juffrouw pardoes van de weg.

Zij overleefde de 'aanslag'.

Na een dag of negen kon zij opgelapt het hospitaal verlaten.

Aangeslagen bekende Lambert verleden week zijn rechters dat hij die avond met minstens zes halve liters had geprobeerd zijn verdriet onder controle te brengen.

Op weg van zijn moeders woning naar huis, hadden zijn betraande ogen en de alcohol hun werk gedaan.

'Hij is erger af dan het slachtoffer,' maakt verdediger mr. A. Pfeil de rechtbank ietwat overbodig opmerkzaam.

Lambert heeft enige malen de familie van het slachtoffer zijn excuses aangeboden, maar die aandacht werd tenslotte niet meer op prijs gesteld.

Het slachtoffer wilde de botsing en de niet al te ernstige gevolgen uit haar herinnering bannen.

Lambert kan dat niet.

Steeds opnieuw borrelen de tranen spontaan op en moet hij zijn gezicht in zijn handen verbergen.

De associatie met de dood van zijn vader, het geluid van brekende autoruitenglas en het beeld van een levenloos wezen op de straatkeien, blijven hem achtervolgen.

Officier van justitie Van Atteveldt schat de zaak naar waarde in.

'Welke trieste omstandigheden ook, zij geven nooit de rechtvaardiging om met een stevige slok op toch in de auto te stappen. Dat wil niet zeggen dat er geen begrip is voor het gevoel van iemand die een naaste heeft verloren,' wikt en weegt hij.

Hij geeft rechtbankvoorzitster mr. A. Smit mee dat hij zich niet zal verzetten tegen 120 uur onbetaalde arbeid in plaats van drie maanden in een cel, waar ook volgens hem Lambert niet thuishoort.

De 16 maanden rijverbod zijn voor Lambert geen punt.

Hij wil best op de fiets naar zijn werk in het ziekenhuis.

Ook bij nacht en ontij.

'Om een einde te maken aan een martelgang die al zo lang duurt,' voegt mr. Pfeil toe.

'De houding van mijn cliënt zegt eigenlijk voldoende. Ik kan het niet beter verwoorden,' besluit hij.

Lambert snikt intussen hardop, alsof het ongeluk geen zeventien maanden geleden heeft plaatsgevonden.

Zo doordringend huilt hij dat zelfs de vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie snel even de zitting wil verlaten om een glaasje water te halen.

Gebroken sloft Lambert de rechtzaal uit.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

gemeente posterholt

De gemeente Posterholt is een aantrekkelijke woongemeente en telt ca. 11.000 inwoners en ligt in natuurschoonrijk Midden-Limburg aan de grens met Duitsland.

Bij de afdeling Ruimtelijke Zaken wordt gevraagd:

medewerker bouw- en woningtoezicht (m/v) voor 38 uur per week

Algemene informatie:
De bestuursdienst is onderverdeeld in de afdelingen Algemene Zaken, Financiën, Welzijn en Ruimtelijke Zaken.
De functie maakt deel uit van het bureau Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu van de afdeling Ruimtelijke Zaken.

Er is onlangs gestart met het installeren en implementeren van een computer-ondersteund systeem voor de afhandeling van bouwaanvragen.

In grote lijnen houdt de functie in dat het volgende wordt verricht:
- coördineren en behandelen van bouwmeldingen en aanvragen van bouwvergunningen;
- toetsen van constructieberekeningen en -tekeningen;
- uitvoeren van subsidieregelingen woningbouw/volkshuisvesting;
- controleren op uitvoering van bouwplannen en opsporen van clandestiene bouwwerken;
- werkzaamheden in het kader van brandpreventie;
- geven van voorlichting en informatie ten aanzien van voornoemde zaken;
- assistentie bij het verrichten van werkzaamheden in het kader van de ruimtelijke ordening;
- bij voorkeur het verrichten van systeembeheer en -ontwikkeling van de afdelingsautomatisering;
- verrichten van overige op de afdeling voorkomende werkzaamheden.

Voor deze functie denken we aan een kandidaat met:
- opleiding H.T.S. bouwkunde met applicaties;
- opleiding ambtenaar bouwtoezicht I en II;
- ervaring met genoemde werkzaamheden;
- ervaring met automatisering;
- redactionele vaardigheid, goede contactuele eigenschappen, flexibele werkinstelling, klantgerichte werkwijze.

Wat bieden wij?
Het maximum salaris voor de functie bedraagt ƒ 5.261,– per maand.

Belangstelling?
Nadere informatie over deze baan kan worden ingewonnen bij de heer J. Plompen, afdelingshoofd Ruimtelijke Zaken, of bij de heer H. Krijn, bureauhoofd V.R.O.M.
Telefonisch bereikbaar onder nummer 04742-2828.

Bij gelijke geschiktheid wordt aan een vrouw de voorkeur gegeven en vrouwen worden dan ook uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Stuur uw sollicitatiebrief binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad aan burgemeester en wethouders van Posterholt, postbus 8000, 6060 AA Posterholt. Wij verzoeken u om in de linkerbovenhoek van de enveloppe „sollicitatie" te vermelden.

Voor onze werkmaatschappijen CBR Cementbedrijven N.V. in België en ENCI Nederland B.V. zoeken wij voor de locaties **Lixhe (Luik)** en **Maastricht**

De CBR-Groep is een belangrijke toeleverancier van zowel de Belgische als de Nederlandse bouwmarkt.
De kernactiviteiten van de Groep zijn de produktie en verkoop van respectievelijk cement, betonmortel en toeslagstoffen. De groep heeft naast vestigingen in België en Nederland, tevens vestigingen in Canada, De Verenigde Staten, Polen en de Tsjechische Republiek.
Bij de Groep zijn in totaal ca. 9000 personen werkzaam.
De geconsolideerde omzet bedraagt ruim ƒ 2,4 miljard.

2 Technische Inkopers (m/v)

De functie
De Technisch Inkoper te **Lixhe** onderhandelt over en controleert de aankoop van het onderhoudsmateriaal en de verbruiksgoederen van de fabrieken. In samenwerking met zijn collega's voert hij economische en technische studies uit inzake de aankoop van grond- en brandstoffen.

De Technisch Inkoper te **Maastricht** zal worden belast met het in teamverband aankopen van goederen (apparatuur/materialen) en diensten (engineering/montage) ten behoeve van onderhouds- en nieuwbouwprojecten.

Het profiel
Voor de locatie Lixhe zoeken wij een ingenieur electromechanica met een ruime ervaring in voortaadbeheer of maintenance, die de Franse taal perfect en de Nederlandse en Duitse taal goed beheerst. Als Technisch Inkoper bent u mobiel en heeft u veel interne en externe klantenrelaties.

Voor de locatie **Maastricht** zoeken wij iemand met een technische, werktuigbouwkundige opleiding op HBO-niveau met een aanvullende commerciële inkoopscholing en een goede talenkennis.

Aan beide kandidaten worden hoge eisen gesteld aan contactuele eigenschappen, zelfstandigheid en teamwork en een uitgesproken technisch-commerciële feeling. De leeftijd ligt tussen de 30 en 40 jaar.

Sollicitaties
Lixhe:
Belangstellenden kunnen hun sollicitatie plus c.v. sturen naar CBR, Department Human Resources, mw. F. Blaumé, Terhulpsesteenweg 185, 1170 Brussel, België.
Nadere inlichtingen over deze functie kunt u verkrijgen bij de heer C. Meyers, tel. 09 32 26783211 of tel. 09 32 41799211.

Maastricht:
Belangstellenden kunnen hun sollicitatie sturen naar ENCI Nederland B.V., t.a.v. de heer P. Bergs, Sectorpersoneelchef, Postbus 1, 6200 AA Maastricht, Nederland.
Nadere informatie over de functie kunt u verkrijgen bij de heer H. van Wersch, tel. 043 - 297230.

Tot de sollicitatieprocedure behoren een psychologisch en medisch onderzoek.

ENCI Nederland B.V., Maastricht

FOCUS — Adviseurs voor werkverandering en loopbaanontwikkeling

Focus verleent professionele diensten aan werkgevers en werknemers op het terrein van loopbaanbegeleiding, arbeidsmarktoriëntatie en in- en externe herplaatsing. Bovendien adviseren wij P & O afdelingen bij de afstemming van de functionele relatie tussen mens, arbeid en organisatie.

Focus adviseert werknemers op alle functieniveaus met kennis van zaken bij veranderingen in hun loopbaan. Wij assis[teren] hen persoonlijk bij het vinden van een passende functie elders. Maar ook helpen wij werknemers bij interne veranderingen teneinde hen voor de organisatie te behouden.

Focus beschikt over vestigingen in Amsterdam, Arnhem, Capelle a/d IJssel, Den Bosch, Groningen, Hattem, Heerlen en Voorburg.

In verband met de sterke groei van onze organisatie komen wij voor de vestiging te Heerlen graag in contact met kandidaten voor de functie van

commercieel-administratief medewerker (m/v)

Het dienstverband wordt voorlopig aangegaan voor 20 uur per week en voor de duur van een half jaar. Uitbreiding van het aantal uren en een vast dienstverband behoren tot de mogelijkheden.

Van kandidaten wordt verwacht dat zij beschikken over:
- een opleiding op middelbaar niveau;
- goede beheersing van de Nederlandse taal in woord en geschrift;
- goede contactuele eigenschappen;
- aantoonbare ervaring met tekstverwerking (WP 5.1);
- aantoonbare ervaring met onderhouden van telefonische contacten;
- het vermogen in teamverband te opereren.

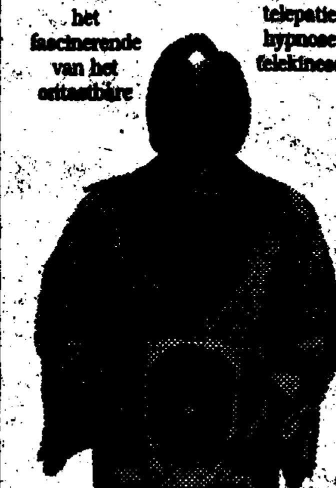
Bekendheid met de regionale arbeidsmarkt is een pré.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer T. Schepers 045-714747 op dinsdag 28 september a.s. tussen 09.00 - 18.00 uur.

Uw sollicitatie met cv kunt u binnen 14 dagen richten aan:

FOCUS NEDERLAND, Akerstraat 94/98, 6411 HD Heerlen
t.a.v. de heer J.H. Peeters, directeur

Rasti Rostelli Show

Een show vol spanning en sensatie. Tijdens de show gratis rookontwenning en afvallen met behulp van hypnose.
Je verstand zal weigeren te accepteren wat je ogen zien!!!

Special Guests Eric en André International Magic

HEERLEN
4 OKTOBER 1993
STADSSCHOUWBURG
Aanvang 20.15 uur
Telefonisch res. 010-4795018
ma. t/m za. 10.00-17.00 uur.

---

tempo-team uitzendbureau

GEZONDHEIDSZORG

Zieken-/bejaardenverzorgende m/v
voor een instelling in de omgeving van Simpelveld. U bent gediplomeerd en gaat alle diensten draaien. december '93 bent u voor langere tijd beschikbaar. Hebt u interesse? Bel dan of kom bij ons langs.
Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia van der Burg
Heerlen, Op de Nobel 1

Medewerker civiele dienst m/v
voor een instelling in Heerlen. U zorgt voor de maaltijdverstrekking aan de lopende band en u ve[rricht] ook tilwerk. U werkt 2 weekenden per maand en daarnaast kunt u door de week een enkele keer opge[roepen] worden. Totaal werkt u ± 20 uur per maand. Is d[it de] bijbaan die u zoekt? Neem dan contact op.
Informatie: 045 - 71 26 31, Claudia van der Burg
Heerlen, Op de Nobel 1

TECHNIEK

Mutatie-opzichter m/v
In deze zelfstandige baan bent u verantwoordelijk [voor] het technische gedeelte van mutatie-procedures [van] woningen. Uw taken zijn o.a. het opnemen van d[e te] muteren woningen, het zorgdragen voor herstelwerkzaamheden plus de controle hierop en het verstrekken van informatie omtrent de begroting. Naast een diploma MTS-Bouwkunde hebt u een d[iploma] opzichter BNA of studeert u hiervoor. Enige jaren werkervaring als mutatie-opzichter is een pre. W[ilt u] meer weten over deze interessante baan met goe[de] toekomstperspectieven? Neem dan contact met o[ns op].
Informatie: 046 - 75 49 99, Ingrid van der Veld
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Dienst van het Kadaster en de Openbare Registers in de provincie Limburg

De dienst van het Kadaster en de Openbare Registers vervult een belangrijke rol bij de vastgoedinformatie. In deze hoedanigheid geven we ondersteuning aan de minister van VROM als coördinerend bewindspersoon voor alle vastgoedinformatie. Daarnaast heeft het Kadaster een ondersteunende taak bij landinrichtingswerkzaamheden van het Ministerie van Landbouw.
Dit brede takenpakket, gezamenlijk goed voor een jaaromzet van rond de 350 miljoen gulden, wordt uitgevoerd door een 16-tal regionale vestigingen, ondersteund door een hoofddirectie in Apeldoorn.

Uw taken:
- verlenen van deskundige hulp en begeleiding aan personeelsleden;
- signaleren van werksituaties of -omstandigheden, die aanleiding (kunnen) geven tot moeilijkheden;
- leveren van een bijdrage aan het begeleiden van sociale aspecten bij veranderingsprocessen;
- geven van consultaties aan leidinggevenden;
- adviseren en zo nodig begeleiden van leidinggevenden op het gebied van het sociale aspect in hun takenpakket.

De werkzaamheden zullen worden uitgevoerd ten behoeve van de Directie Limburg.

Functie-eisen:
- HBO-opleiding (richting MW), danwel door opleiding en/of ervaring verkregen gelijkwaardig werk- en denkniveau;
- opleiding c.q. cursussen op het vakgebied;
- goede contactuele vaardigheden;
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheden.

Salaris: afhankelijk van opleiding, ervaring en leeftijd maximaal ƒ 5.261,- bruto per maand, bij een volledige werkweek.

Belangstelling?
Voor meer informatie over deze functie kunt u contact opnemen met mevrouw S. Szymkowiak, personeelsfunctionaris, telefoon (04750) 9 12 88.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen veertien dagen en onder vermelding van vacaturenummer K063-028/11720, richten aan de directeur van het Kadaster en de Openbare Registers, Directie Limburg, Postbus 1075, 6040 KB Roermond.

VROM wil meer vrouwen, leden van etnische minderheidsgroepen en gehandicapten in dienst nemen. Zij worden met nadruk uitgenodigd te solliciteren en zullen de voorkeur genieten, indien zij voldoen aan de gestelde functie-eisen en/of het gestelde functieprofiel.

VROM

Bij het ministerie van VROM werken ruim 7000 medewerkers die direct of indirect betrokken zijn bij de bewoonbaarheid en leefbaarheid van ons land. Vooral het Directoraat-Generaal van de Volkshuisvesting, dat van Milieubeheer en de Rijksplanologische Dienst zijn op deze terreinen actief. De Rijksgebouwendienst is verantwoordelijk voor de huisvesting van de Rijksoverheid, terwijl het Kadaster de vastgoedinformatie in ons land beheert. Deze vijf diensten van VROM worden op beleidsniveau ondersteund door een aantal centrale directies. VROM is een overheidsbedrijf met een uitgesproken zakelijke bedrijfsvoering. De beleidsonderdelen beschikken over een grote mate van zelfstandigheid, waarbij sturing plaatsvindt vanuit de Centrale Sector.

Wij zoeken een leuke, enthousiaste, gediplomeerde

apothekersassistent(e)

met ervaring of pas afgestudeerd.
Liefst full-time.
Gezellige werkkring.

Belangstellenden kunnen hun sollicitatiebrief sturen naar:
apotheek Vijghen,
Reinaldstraat 6, Valkenburg aan de Geul,
tel. 04406-12281,
drs. A.A.M. Vijghen, apotheker.

Vlechtersbedrijf Akkoord

Boschstraat 27, Brunssum

zoekt met spoed

ERVAREN IJZERVLECHTERS
HULP-IJZERVLECHTERS
LEERLING-IJZERVLECHTERS

Sollicitatie na telefonische afspraak
045-254592 tot 13.00 uur

---

auto caubo

Audi VW

Uw partner voor al uw autozaken.

KIJK ...! EN VERGELIJK ...!
Wij bieden u aan

7 NIEUWE AUTO'S TEGEN ONGELOOFLIJKE PRIJZEN

Model	AUTO CAUBO-PRIJS
VW Golf CL 1.4 60 PK, metallic. Cat.prijs ƒ 32.201,-	29.250,-
VW Golf CL 1.6 75 PK, stuurbekrachtiging. Cat.prijs ƒ 34.440,-	30.990,-
VW Golf CL 1.8 90 PK, stuurbekrachtiging, metallic. Cat.prijs ƒ 37.450,-	33.700,-
VW Golf CL 1.8 75 PK, stuurbekrachtiging, automaat, metallic. Cat.prijs ƒ 38.501,-	34.800,-
VW Golf CL 1.8 90 PK, stuurbekrachtiging, automaat, metallic. Cat.prijs ƒ 43.351,-	39.450,-
VW Vento CL 1.6 75 PK, stuurbekrachtiging, metallic. Cat.prijs ƒ 37.401,-	34.650,-
VW Passat Variant CL 1.8 90 PK, stuurbekrachtiging, zwart metallic. Cat.prijs ƒ 44.811,-	41.650,-

Alle prijzen zijn netto prijzen, incl. rijklaarmaken, BTW en BPM.

OCCASIONS

Model	Bouwjaar	Prijs
VW Polo coupé 1.3 ltr	1990	14.900,- *
VW Jetta Pacific 4-drs., diesel, metallic	1989	15.450,- *
VW Passat CL 1.8 ltr, 90 PK, metallic	1989	19.850,- *
VW Golf CL 1.3 ltr, getint glas	1987	13.450,- *
VW Golf C 1.6 ltr, sportstoelen	1988	13.950,- *
VW Golf Manhattan 1.3 ltr	1990	18.450,- *
VW Golf Pasadena 1.3 ltr, schuifdak	1991	19.500,- *
Audi 80 1.8/90 PK, schuifdak, velours bekl., metallic	1988	18.900,-
Audi 80 1.8 ltr, metallic	1989	22.950,- *
Audi 80 turbo diesel, schuifd., stuurb., centr. vergr.	1990	28.950,- *
Audi 80 1.6 ltr, zwart metallic, stuurbekr., centr. vergr.	1992	32.950,- *
Audi 80 2.0 E metallic, stuurbekr.	1992	40.950,- *
Audi 100 Avant 5-cil., ABS, airco., schuifdak	1987	19.950,-
Suzuki Samurai 4×4 zwart	1992	19.950,- *
Honda Civic GL 1.4 ltr, metallic	1989	15.950,- *
Alfa Romeo 3.0 V6 airco., metallic	dec. 1989	30.950,- *
Fiat Uno 75 SXI metallic	1990	15.950,- *
Seat Ibiza XL Sabastini	1991	14.850,- *

* Deze auto's zijn van 1e eigenaar.

Valkenburg. Tel: 04406-15041.
Mechelen. Tel: 04455-1592.

Meer sterfgevallen bij warm en koud weer

Het aantal sterfgevallen in ons land is het kleinst op dagen met een temperatuur van ongeveer twintig graden Celsius en neemt recht evenredig toe naarmate het kouder of warmer wordt. Er is, evenals in andere landen, een duidelijke samenhang tussen de sterfte en de temperatuur buitenshuis. Dat blijkt uit een rapport van de onderzoekers A. Kunst, C. Looman en J. Mackenbach, gepubliceerd in the American Journal of Epidemiology.

De drie onderzochten eerst of de samenhang tussen sterfte en temperatuur aan andere oorzaken kon worden toegeschreven. Zij bekeken drie mogelijke oorzaken: influenza (griep), luchtverontreiniging en seizoensgebonden factoren als lichamelijke activiteit en voeding. Alleen influenza bleek een rol van betekenis te spelen. De samenhang tussen koude en sterfte kon voor eenderde worden verklaard door influenza-epidemieën in de winter.

Een belangrijke aanwijzing voor een direct oorzakelijk verband tussen sterfte en temperatuur buitenshuis vormde de bevinding, dat een stijging in de sterfte in de tijd volgt op een toename of afname van de temperatuur. Wordt het kouder, dan leidt dat pas na één dag tot een toename van de sterfte; deze toename bereikt na enkele dagen haar top en is twee weken later nog zichtbaar.

De sterfte-toename na hete dagen werd in de daaropvolgende weken gevolgd door een sterftedaling, die de toename voor de helft compenseert. Blijkbaar eist hitte voor een deel haar slachtoffers onder zeer verzwakte personen, die toch al binnen korte tijd zouden overlijden. Na koudeperioden treedt niet zo'n compensatie op. Dat suggereert dat met het merendeel van de extra sterfgevallen tijdens koude minstens enkele levensmaanden verloren gaan.

Blootstelling aan hitte of koude kan waarschijnlijk op heel verschillende manieren leiden tot sterfte. Uit experimenteel onderzoek is gebleken, dat zowel koude als hitte een belasting voor hart en bloedvaten betekent. Inademing van koude lucht veroorzaakt bovendien vernauwing van de luchtwegen, vooral bij Cara-patiënten.

Nachtmerrie 'Jurassic Park' zal altijd een droom blijven

Een molecuul dino-DNA is nog lang geen monster

DOOR RENÉ VLEMS

Sommigen spreken van kwade opzet, anderen noemen 't een griezelig toeval. Hoe dit ook zij, pal vóór de première in de Verenigde Staten van Steven Spielbergs dino-thriller Jurassic Park – waarin met genetische manipulatie prehistorische monsters worden gefokt – onthulde een Amerikaanse wetenschapper in een vaktijdschrift dat hij erin was geslaagd genetisch materiaal (DNA) van een dinosaurus te winnen uit het fossiel van een 65 miljoen jaar oud vliegje.

Aan het waarheidsgehalte van die mededeling werd niet getwijfeld. Wél aan de oprechte bedoelingen van de professor, want de man bleek voor regisseur Spielberg gewerkt te hebben als wetenschappelijk adviseur bij het maken van Jurassic Park. De bekendmaking gaf de film natuurlijk een extra cachet. De ontdekking suggereerde immers dat fictie binnenkort wel eens werkelijkheid zou kunnen worden, en dat scheelt een slok op een borrel wat betreft bezoekersaantallen. 'Een vuige reclamestunt was', riepen de fatsoensrakkers in koor. De paleontoloog zelf speelde de vermoorde onschuld en voerde ter verdediging aan dat de onthulling van zijn belangwekkende vondst al langer in de pen zat. Maar publikatie daarvan had door een ongelukkige samenloop van omstandigheden aanzienlijke vertraging opgelopen. Dat de première van de film samenviel met de publikatie van zijn artikel, kon hij uiteraard niet helpen.

En daarmee was zo'n beetje de angel uit de rel, hoewel de meesten geen snars geloofden van het verweer van de wetenschapper, aangezien de dinosaurussen in Jurassic Park weer tot leven komen na biotechnologische manipulatie van DNA van... een 65 miljoen jaar oud fossiel muskietje dat ooit de brutale moed had een druppeltje bloed van een dinosaurus op te slurpen.

Het lijkt wel of de duivel ermee speelt, want aan de vooravond van de première op het Europese vaste land – Jurassic Park draait vanaf volgende week in de Nederlandse bioscopen – komen Argentijnse paleontologen met de mededeling dat de hoofdrolspeler van Spielbergs film, de afschrikwekkende Tyrannosaurus Rex, is opgedoken 1.200 kilometer ten zuidwesten van Buenos Aires. De stoffelijke resten van de geweldenaar, het grootste vleesetende monster dat ooit over de aarde heeft gedenderd, werden gevonden in de provincie Neuquén in Zuidwest-Argentinië. De geleerden stuitten daar op een bekkengordel, de heupbeenderen, de achterpoten en de massieve kaak – compleet met vervaarlijke dolken als snijtanden – van een Tyrannosaurus. Het dijbeen meet bijna anderhalve meter, en voor de wetenschappers is dat een aanwijzing dat de dino een meter of vijftien lang en zes meter hoog moet zijn geweest. Daarmee is de Tyrannosaurus van Neuquén de grootste van alle dino's die tot dusver zijn opgegraven.

De weg van een stapeltje botten naar de vleesgeworden nachtmerries van Spielberg is echter nog lang. De rel rond de Amerikaanse hooggeleerde professor was niet meer dan een uitloper van het heftige debat dat aan Jurassic Park voorafging over de vraag of het mogelijk, en wenselijk, is erfelijk materiaal weer tot leven te wekken. Kortom, over de voor- en nadelen van genetische manipulatie.

Regisseur Spielberg heeft zijn spektakelfilm gebaseerd op de bestseller van Michael Crichton van drie jaar geleden. Een multimiljonair legt met hulp van enkele briljante wetenschappers op een afgelegen eiland een reservaat aan voor prehistorische giganten uit het Jura-tijdperk. De monsters zijn gefokt, zoals gezegd, met erfelijkheidsmateriaal van dinosaurussen dat is losgepeuterd van een versteend oermuskietje. De geleerden zijn er heilig van overtuigd dat ze alleen vrouwtjes hebben gefokt, maar doordat de bollebozen bij hun gemanipuleer ook gebruik hebben gemaakt van DNA van tweeslachtige kikkertjes, paren de monsters plots bij de konijnen af. De kuddes kwaadaardige dino's zwermen uit over het eiland, peuzelen en passant – veelal buiten het zicht van de filmcamera's – wat menselijke wezens op, en wagen zelfs de oversteek naar het vasteland. In Crichtons boek worden de oerdraken, net als de onfortuinlijke King Kong indertijd, door de luchtmacht overhoop geschoten. Spielberg is gelukkig wat menselijker – waarschijnlijk met het oog op de tere kinderzieltjes en op de mogelijkheid van een Jurassic Park II – en laat de kijker over hun lot in het ongewisse.

● *Replica van een Tyrannosaurus Rex, te zien in het Nationaal Natuurhistorisch Museum in Leiden.* Foto: GPD

De Tyrannosaurussen, Velociraptoren, Triceratopsen, Chasmosaurussen, Allosaurussen, Brachiosaurussen en andere prehistorische griezels die over het witte doek walsen, zijn niet meer dan uiterst geavanceerde computerprogramma's. Hoe levensecht die animaties ook zijn, biotechnologen menen dat Spielbergs science-fiction nooit werkelijkheid zal kunnen worden. Voor het herscheppen van prehistorische giganten is immers heel wat meer nodig dan de vondst van dino-erfelijkheidsmateriaal. Wetenschappers zijn tegenwoordig weliswaar in staat om DNA te onttrekken aan de fossielen die her en der worden opgegraven, maar doordat het oorspronkelijke botweefsel in de meeste gevallen volledig is vergaan, is de vervuilingsgraad dermate hoog dat nauwelijks nog sprake is van bruikbaar genetisch materiaal.

De fictie komt pas een stapje dichter bij de werkelijkheid als de geleerden ergens een ongeschonden dinosauruscel opduikelen en die vervolgens kunnen implanteren in een kakelverse dino-eicel, met andere woorden als Pasen en Pinksteren op één dag vallen. Nee, Spielbergs nachtmerrie zal altijd wel een droom blijven.

Nederlanders zijn gelukkig een stuk nuchterder dan Amerikanen, zodat de discussie over de vraag of Spielberg een Jules Verne is, hier hooguit dunnetjes wordt overgedaan. Ook de dinomanie die al tijden in de VS woedt, zal in afgezwakte vorm naar Europa overslaan. Dit neemt niet weg dat de nering goede zaken zal doen met de dino-poppen, dino-strips, dinokleren, dino-horloges enzovoort. Want de dino's zijn tientallen miljoenen jaren na hun dood nog altijd springlevend.

Het steeds stijgende aantal afvalprodukten van menselijke makelij in een baan om de aarde verhoogt de kans op catastrofale botsingen met bemande sondes. Met alle mogelijke technieken probeert men tienduizenden nog onbekende grote en kleine objecten op te sporen; kostbaar berouw na halsstarrig volgehouden zonde.

Wetenschappers proberen vallende sterren in kaart te brengen

Superogen speuren naar vuilnisbelt in het heelal

DOOR BEN APELDOORN

De ruimte in de directe omgeving van de aarde is niet echt leeg. Tijdens een willekeurige, heldere avond of nacht kunnen we ieder uur een paar 'vallende sterren' (meteoren) langs de hemel zien flitsen. Die lichtverschijnselen worden veroorzaakt door nietige beetjes kosmisch materiaal, vaak niet groter dan zandkorrels, die met snelheden tot ruim zestig kilometer per seconde in onze dampkring terecht komen en daar verbranden.

Of je wilt of niet, als je als astronaut net aan een ruimtewandeling bezig bent en je je toevallig net in de baan van zo'n projectiel bevindt, dan ben je er onherroepelijk geweest. De bewegings- of kinetische energie is zo enorm, dat zelfs een dubbele wand van een ruimtevaartuig een dergelijke inslag niet zal kunnen weerstaan.

Dat was onder meer ook de reden waarom de Space Shuttle Discovery onlangs aan de grond bleef. In de nacht van 11 op 12 augustus werd een intense 'sterrenregen' verwacht van de alom bekende Perseïden, een meteoorzwerm die elk jaar medio augustus is te zien, maar die dit jaar in veel grotere aantallen dan normaal zou verschijnen. De Nasa-officials vreesden voor inslagen van deze kleine deeltjes en hielden de Discovery aan de grond totdat de aarde de hoofdmacht van de deeltjesstroom achter zich zou hebben gelaten. Een verstandige beslissing, want in genoemde nacht is inderdaad een sterk verhoogde Perseïden-activiteit gesignaleerd; waarnemers in met name Scandinavië en Zuid-Frankrijk zagen duizenden meteoren.

● *Dit bijna één centimeter diepe putje in het venster van een Space Shuttle werd enkele jaren geleden geslagen door een verfschilfertje.* Foto: AP

Botsingsgevaar is er niet alleen door toedoen van zuiver natuurlijke oorzaken zoals een wolk meteorenstof. Het mag gerust symptomatisch heten dat waar de mens zijn schreden ook zet, het al spoedig een zooitje wordt. Ook in de ruimte. Tussen juli 1969 en december 1972 veranderden zes plaatsen op de maan in luchtloze kampeerplaatsen bezaaid met (peperduur) afval, een stuk of tien ruimtesondes tijen stuurloos door en zelfs buiten ons zonnestelsel en recentelijk kwam er nog één bij: de Mars Observer waarmee Amerikaanse ruimtevaartdeskundigen, vlak vóórdat de sonde in een baan om de Rode Planeet zou komen, het radiocontact plotseling zagen wegvallen.

Een bemanningsteam van een Space Shuttle hoorde een aantal jaren geleden tijdens een zoveelste omloop rond de aarde een harde knal. Later onderzoek op aarde leverde een putje van bijna een centimeter diepte op in één van de vensters; het verfschilfertje dat dat had veroorzaakt was hoogstens 0,1 millimeter groot. Russische kosmonauten hadden wat later, in het ruimtestation Mir, een soortgelijke ervaring. Daarnaast worden de gedurende de laatste tien jaar plotseling opgetreden mankementen aan enkele satellieten ook toegeschreven aan botsingen met ruimte-afval.

Dergelijke minuscule deeltjes, waarvan er wellicht miljoenen rondzwerven, zijn vanaf de aarde niet te traceren en vormen een onafgebroken gevaar. Gezien hun geringe afmetingen niet zozeer voor (bemande) ruimtesondes als wel voor astronauten tijdens uren durende ruimtewandelingen. Het Space Command van de Amerikaanse luchtmacht (Usaf) in Colorado Springs probeert al jaren zoveel mogelijk ruimte-afval op te sporen en van elk object de precieze baan en de veranderingen daarvan in kaart te brengen.

Op de 3.400 meter hoge top van de uitgedoofde vulkaan Mount Haleakala op Hawaii staat een observatiepost, een klein dorpje, bestaande uit een zestal grote en kleine koepels en enkele bijgebouwen. Via een satellietverbinding staat men 'on-line' in contact met supercomputers van de Usaf. Onder de koepels staan lichtsterke telescopen opgesteld, voorzien van spiegels tot ruim anderhalve meter middellijn en behangen met elektronisch detectie-vernuft. Het zijn complete sterrenwachten, maar hier wordt op iets heel anders dan sterren 'gewacht'. Men wacht op lichtspoortjes van door de zon verlicht ruimte-afval.

Laserbundels bieden de mogelijkheid centimeters en misschien zelfs millimeters grote objecten, ook zonder dat deze door de zon worden verlicht, te beschijnen en zichtbaar te maken. De waarnemingen kunnen ook bij daglicht plaatsvinden door te gaan werken in het verre infrarood, welke methode ook veel minder gevoelig is voor luchtonrust. Op die manier heeft men zelfs al gedetailleerde beelden verkregen van satellieten op 350 kilometer hoogte.

Al met al ziet het er naar uit dat knikkergroot ruimte-afval binnenkort niet meer ongemerkt rond onze planeet zal zwerven, al blijven er nog genoeg gevaren bestaan als gevolg van nóg iets kleinere objecten dan knikkers. Gedurende de laatste vijf jaar heeft dit onderzoek, puur gericht op het ruimte-afval, al ruim acht miljard gulden gekost. De benodigde intensiveringen van dat onderzoek zullen nog een veelvoud daarvan gaan kosten.

Boven ons ligt een geweldig terrein braak voor de allergevoeligste, aardse detectoren; maar ook is boven ons de duurste vuilnisbelt aller tijden ontstaan. De techniek mag dan vaak voor niets heten te staan, ze komt soms verdacht vaak te laat.

wetenschap kort

Biechten nu ook per computer

De werkgelegenheid voor priesters kan in de nabije toekomst nog verder onder druk komen. Greg Garvey, een artiest verbonden aan de Concordia University in Montreal, demonstreerde op de twintigste jaarlijkse conferentie over computergrafieken en interactieve technieken zijn gecomputeriseerde biecht. Het door hem ontwikkelde computerprogramma kan de priester vervangen bij de biecht. De van oorsprong rooms-katholieke Garvey programmeerde een computer zo, dat gebruikers volgens de kerkelijke doctrine door de biecht worden geleid. „Eerwaarde vader, geef mij uw zegen," de beginwoorden van de aloude biecht, zijn voldoende om het programma te starten. Het programma vraagt de gebruiker het aantal dagen sinds de laatste biecht in te toetsen, het aantal dagelijkse zonden tegenover de ernstige zonden (afgeleid van een lijst van de zeven dodelijke zonden en de tien geboden) en dan de details van de zonden. Als de zonden zijn opgeslagen in het geheugen, berekent de computer de boetedoening en levert daarvan een print voor de boetvaardige.

Hanta-virus in opmars

Artsen van het Medisch Spectrum Twente in Enschede hebben een toename van het aantal acute nierontstekingen als gevolg van een infectie met het Hanta-virus geconstateerd. Werden in de jaren 1974-1992 in totaal veertien gevallen gemeld, in de eerste zeven maanden van dit jaar waren dat er al acht, waarvan zeven in de maanden juni en juli. De onderzoekers wijten deze toename aan een sterke uitbreiding van het aantal rosse woelmuizen in het oosten des lands. Deze knaagdieren zijn dragers van het virus; zelf worden zij er niet ziek van. Het virus wordt met de urine uitgescheiden. Besmetting naar de mens vindt vervolgens plaats via verspreiding door de lucht. Rosse woelmuizen komen vooral in wat hoger gelegen, bosrijke gebieden voor, zoals in Limburg en Twente. De eerste symptomen bestaan uit griepachtige verschijnselen als koorts, spierpijn en hoofdpijn. Na enkele dagen ontstaan min of meer ernstige nierklachten. De prognose is gunstig. Binnen enkele weken herstellen de nieren zich geheel. Op de foto een rosse woelmuis.

Vrouwen slikken vaker valium

Aanzienlijk meer vrouwen dan mannen slikken benzodiazepinen, kalmeringsmiddelen van het type valium. Dat blijkt uit een onderzoek van de Vrije Universiteit in Amsterdam en van het Nederlands Instituut voor Eerstelijnsgezondheidszorg in Utrecht. Benzodiazepinen blijken niet alleen te worden geslikt voor kwalen waarvoor ze werkelijk kunnen helpen (zoals bij angst, stress en slapeloosheid), maar ook bij hoofdpijn en een algeheel gevoel van vermoeidheid, waarvoor ze niet werkzaam zijn. Waarschijnlijk worden benzodiazepinen makkelijker aan vrouwen dan aan mannen voorgeschreven, een andere verklaring voor het verschil in benzodiazepinen-gebruik hebben de onderzoekers niet. Overigens blijkt uit het onderzoek, dat is gebaseerd op registraties van 45 huisarts-praktijken in ons land, dat het voorschrijven van benzodiazepinen voor een zeer belangrijk deel buiten de huisarts omgaat. In 89 procent gaat het om herhalingsrecepten, in zeventig procent betreft het verzoeken van de patiënten zelf; het merendeel daarvan (meer dan negentig procent) wordt door de doktersassistente afgehandeld.

Nasa wil terug naar Mars

Nasa wil na het mislukken vorige maand van de missie van de Mars Observer in 1994 of 1996 naar de rode planeet terugkeren. Het hoofd van het Amerikaanse ruimtevaartbureau, Daniel Goldin, heeft deskundigen opdracht gegeven de mogelijkheden daartoe te onderzoeken. De groep moet nagaan welke goedkope ruimtevaartuigen en instrumenten die reeds op de markt zijn, gebruikt kunnen worden. Dit geldt ook voor onderdelen van de Mars Observer en buitenlandse produkten. De uitkomst van het onderzoek wordt binnen twee maanden verwacht. Volgens persberichten gaat Nasa ook na of een vloot kleine, goedkope satellieten naar Mars kan worden gestuurd die oorspronkelijk voor het SDI-ruimteschildproject tegen strategische raketten werden ontwikkeld. Die satellieten kunnen ook voor een Marsmissie worden uitgerust om oppervlak en atmosfeer van de planeet te onderzoeken. De twee miljard gulden kostende Mars Observer raakte vorige maand zoek, doordat de verbinding met de sonde wegviel, een paar dagen voordat de Observer in een baan om Mars zou komen. Nasa heeft door het wegvallen van de verbinding geen idee waar de satelliet is. Op de foto een tekening van de Mars Observer.

Twijfels over IJstijdtheorie

De theorieën over de IJstijd zijn op losse schroeven komen te staan sinds de vondst van de resten van een ijsbeer in een grot boven de poolcirkel. Het dier zou 80.000 jaar geleden in het gebied hebben geleefd. Tot nu toe gingen wetenschappers ervan uit dat tijdens de IJstijd, die zo'n 80.000 jaar geleden begon en 10.000 jaar geleden ten einde kwam, in een groot gedeelte van het noordelijk halfrond geen leven mogelijk was. De beenderen van de ijsbeer die zijn gevonden in een grot bij Tysfjord, 300 kilometer ten noorden van de poolcirkel, duiden erop dat deze theorie niet klopt. In dezelfde grot zijn ook nog beenderen gevonden van ijsberen die 20.000 jaar geleden in het gebied hebben geleefd, alsmede een 32.000 jaar oude wolfsklauw, zeehonden, muizen, mieren en boompollen. De laatste vondsten tonen aan dat er ook een warmer klimaat is geweest, aangezien deze levensvormen niet voorkomen tijdens een lang aanhoudende periode van extreme kou.

Cannabis goed voor het lichaam

Over de voor- en nadelen van het gebruik van produkten van de cannabisplant wordt sinds lang gediscussieerd. De gevestigde farmaceuten moeten er nog niets van hebben en verwelkomen berichten over aantasting van hersencellen. Toch heeft cannabis een heilzame werking, zoals verlichting van pijn, vermindering van infecties en het voorkomen van misselijkheid. De laatste drie jaar stapelt het bewijs zich op, dat het menselijk lichaam zelf cannabis-achtige stoffen aanmaakt. In 1990 vonden onderzoekers een 'opnemer' van cannabinoïden in de hersenen, inclusief het werkzame ingrediënt van cannabis, het zogenoemde THC. Een team Britse onderzoekers heeft nu een tweede 'opnemer' gevonden, de zogeheten macrofagen. Dat zijn een soort witte bloedcellen, die een belangrijke rol spelen in het immuunsysteem. Ze vreten alle lichaamsvreemde bacteriën op die ze tegenkomen. Deze 'opnemer' werkt heel anders dan die in de hersenen. Hoe precies en welke macrofagen het betreft, is nog onderwerp van onderzoek. Volgens één van de onderzoekers gaat het hier om een miljoenen jaren oud signaleringssysteem. Het zou kunnen verklaren waardoor cannabis infecties bestrijdt en sommige immuunreacties onderdrukt.

N.V. WATERLEIDING MAATSCHAPPIJ LIMBURG

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg is verantwoordelijk voor de drinkwatervoorziening van circa 1 miljoen inwoners. Het bedrijf heeft de afgelopen jaren een snelle groei doorgemaakt, vooral door de overname van een aantal gemeentelijke waterleidingbedrijven. De komende tijd zal de energie er vooral op gericht zijn de veranderingen die deze groei met zich heeft meegebracht te implementeren. Tegelijkertijd zal de continuering van een optimale drinkwatervoorziening alle aandacht krijgen.

De Sector Algemene & Juridische zaken ressorteert onder de Economisch Adjunct-Directeur en bestaat uit drie afdelingen t.w. Juridische Zaken, Tekstverwerking & Archief en Huishoudelijke Zaken.

De Afdeling Juridische Zaken heeft binnen het bedrijf een ondersteunende functie in juridische aangelegenheden op alle voorkomende rechtsgebieden. Tot haar taken behoort het:

- adviseren van directie en management in juridisch-beleidsmatige zaken;
- coördineren van en uitvoering geven aan juridische aangelegenheden, zowel in- als extern;
- concipiëren van contracten, voorwaarden, reglementen en statuten;
- voeren van en/of adviseren bij gerechtelijke procedures;
- voeren van secretariaten.

Binnen de **Afdeling Juridische Zaken** bestaat plaatsingsmogelijkheid voor een

De N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) heeft 525 medewerkers en verzorgt met 35 pompstations de drinkwatervoorziening in vrijwel de gehele provincie Limburg. Jaarlijks wordt circa 85 miljoen m³ water geleverd aan 410.000 afnemers via een distributienet van circa 7.000 km. Het bedrijf heeft een [illegible]

bedrijfsjurist

FUNCTIE-INHOUD:

De kandidaat zal mede invulling gaan geven aan de brede taakstelling van de afdeling, waarbij in overleg een zekere taakverdeling zal worden vastgesteld. Met name zal hij worden belast met:
[illegible]vraagstukken betreffende arbeidsrecht [illegible] arbeidsomstandigheden;
[illegible]tratief-rechtelijke [illegible]heden;
[illegible]

F[illegible]:

- Volto[illegible] specialis[illegible] sociaal recht;
- Enkele jaren rele[illegible];
- [illegible]xibele instelling;
- [illegible]eid tot aanvullende studie;
- Het [illegible]en om signalerend en [illegible] treden;
- [illegible]eigenschappen;
- [illegible]
- Leen[illegible]

De standpla[illegible] Maastricht.

ARBEIDSVOORWAARDEN

Onze arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO van de waterleidingbedrijven in N.V.-vorm. Wij bieden een uitstekend salaris en zeer goede arbeidsvoorwaarden, waaronder een [illegible] vast pensioen middels het [illegible] uitkering en een ziekte[illegible] volgens IZA-Limburg.

Wij reken[illegible] als ma[illegible].

I[illegible]:

[illegible]atie kunt u contact opnemen met [illegible] van de Sector Algemene & Juridi[illegible]ken, de heer Mr. H. [illegible], tel 04[illegible]17841

SOLLICITATIES:

Schriftelijke so[illegible] het vacatu[illegible] 14 dag[illegible]
N.V. [illegible]ppij Limburg, [illegible] Organisatie, [illegible] BB Maastricht.

S O T U A — A U T O ' S

Auto's

Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Ford Fiësta 1.3 Courier 5.000 km grijs kent. '92 *f* 14.750,-; Mazda E 2200 diesel dubb. cabine grijs kent. '89 *f* 21.750,-; VW Jetta Pacific 11.000 km '91 *f* 21.750,-; VW Passat 1.8i '90 *f* 23.500,-; Audi 80 1.9 E '88 *f* 16.750,-; Opel Omega 2.0i 50.000 km '91 *f* 26.750,-; Peugeot 405 Mi 16 rood '90 *f* 28.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '92 *f* 26.750,-; Ford Siërra 2.0i CLX Sedan '91 *f* 22.750,-; Ford Siërra 2.0i GL 5-drs. '90 *f* 17.750,-; Ford Siërra 1.6 Laser '87 *f* 9.750,-; Ford Siërra 2.0 RS uitgeb. '86 *f* 7.250,-; Ford Orion 1.6 CLX '92 *f* 22.750,-; Ford Escort 1.3 CL '92 *f* 21.750,-; Ford Escort 1.6 GT '90 *f* 17.750,-; Ford Escort 1.6i uitgeb. '88 *f* 13.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL automaat '88 *f* 18.750,-; Opel Vectra 1.8 GL '89 *f* 21.500,-; Opel Corsa 1.3 LS '87 *f* 7.750,-; Citroën BX 1.4 '91 *f* 17.500,-; Renault 25 TX 2.2i 40.000 km '91 *f* 26.750,-; Renault 21 TL 5-drs '90 *f* 15.750,-; Mazda 626 1.8 LX Sedan en 5-drs '89 v.a. *f* 14.750,-; Volvo 440 GL div. acess. '89 *f* 16.750,-. Inruil, financiering, Bovag-garantiebewijs. Autobedr. en APK keuringsstation P. van Dijk & Zn., Hompertsweg 33, Landgraaf. ☎ 045-311729.

Te k. Seat Malaga wit '88; Seat Toledo 1.8 wit '92; Seat Ibiza 1.5 wit '89; Seat Fura rood '84; Ford Escort 1.4 rood '92; Citroën BX wit '90; Citroën BX 1.6 autom. '91. Autobedrijf CHIARADIA, Trichterweg 122, Brunssum. ☎ 045-212843.

Met bovaggarantie en ANWB gekeurde auto's: Mercedes 190D '86 *f* 20.750,-; VW Golf 1300 rood '88 *f* 14.500,-; Opel Corsa '88; Opel Omega 2.0i '87 *f* 13.950,-; Kadett 1.3 '88 *f* 12.500,-; Escort 1300 Sport *f* 2.900,-; Opel Kadett stationcar 1.2 S '87 *f* 10.500,-; Opel Kadett 1.6i stationcar '89 *f* 17.250,-; Opel Astra 1600 stationcar Club '92; Opel Kadett 1600 automaat Sedan '90; Corsa 14i '90 *f* 14.750,-; Opel Kadett 1600 S '85 *f* 5.900,-; Ford Fiësta 1100 '88 *f* 10.500,-; Opel Corsa TR '86 *f* 6.500,-; Peugeot 305 '83 *f* 2.500,-. WEBER Autobedrijf, Baanstraat 38, Schaesberg. ☎ 045-314175.

Auto ENGELBERT: Alfa 33 '90; Peugeot 205 '89; 309 '88; VW Golf GTi '85 veel extra; Golf 1.6 '86; Fiat Uno '89; MB 207D '88; Tipo DGT veel extra's '90; Visa 1.7D '86; 626 2.0 GLX LPG; 323 1.3 '82; Suzuki Alto '85 2x; Nissan Sunny 1.7D station '86; Ford Fiësta '83; Opel Kadett '83. Garantie en inruil. Aan de Fremme 13, Margraten ☎ 04458-2918.

SWALMCARS biedt aan leuke auto's voor mooie prijs. Porsche 924 '80; Mitsubishi Colt 1.8D '86; Ritmo '86; Panda '84/'86; Ford Siërra autom. '84; XR3 rood '81 ; Granada V6 goud. '83; Opel Corsa 2x'83 wit; Kadett '80/'83; Ascona 13 S '82; Ascona 2.0E/SR '80; Manta 15" lm metal. blauw; BMW 316 '80/'84; Renault Fuego '83; 9 TL '83; 5 Alpine. '80; Peugeot 305 gas '83; 305 VAN '83; Kever oranje '73. Heerlerbaan 74-76, Heerlen. 045-413568. Inr. en financ. mog.

Ink. verk. met gar., goede gebr. AUTOBANDEN, alle maten voorradig. Passartweg 39, Hrl. ☎ 045-222675.

Te k. GEVR. alle merken auto's bet. de hoogste prijs!! ☎ 045-416239 tot 21 u. open.

AUTOBEDRIJF G.G. heeft voor u in voorraad diversen auto's met een A.N.W.B. Techno overzicht en een goede garantie zoals: Opel Omega; Opel Kadett; Opel Corsa; Honda; Mitsubishi; Fiat; Toyota; Citroën enz. enz. Alle auto's staan met prijs gegevens e.d. in ons bedrijf. Tot ziens !!!!! Autobedrijf G.G., Heerenweg 284-286, Heerlen (grote weg Heerlen-Brunssum).

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

AUTO'S. U belt wij kopen!!! Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

HOOGSTE prijs! Te koop gevraagd alle merken auto's. ☎ 045-420119/045-212113.

Te k. gevraagd JAPANSE auto's van '79 t/m '85, incl. wet. geldig vrijw. bew., ook met schade of reparatie. ☎ 046-338509, ook 's avonds.

Te koop gevraagd AUTO'S '79 t/m '86. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel 046-338509. Ook 's avonds.

Autobedrijf Bert ARETZ & Zn. VOF, St. Barbarastr. 10, Palemig-Heerlen, tel. 045-721268: BMW 318i Touring, '90, veel extra's, *f* 29.500,-; Opel Corsa 1200, '90, div. extra's, *f* 14.900,-; Opel Kadett 1.4i, 5-bak, '90, *f* 15.500,-; Peugeot 205 1400, 5-bak, '89, *f* 12.900,-; Kadett 13 Caravan, '88, z. mooi, *f* 12.900,-; Opel Kadett 1300, '87, 4-drs., metall. blauw, *f* 10.750,-; Opel Corsa 1.2S, '84, metall.zilver, i.z.g.st., *f* 4.950,-; Opel Kadett '79-'83, v.a. *f* 1.650,-; Ford Siërra, '88, combi, rood, 5-drs., 5-bak, centr. vergr., absolute nw.st., *f* 13.950,-; Ford Escort 1.4, metall. blauw, 5-bak, 2 st. v.a. *f* 10.500,-; Escort, '83, 2 st. v.a. *f* 4.950,-; VW Golf GTI, '84, exclusieve auto, *f* 10.750,-; Suzuki Alto, '87, 5-drs., metall.bruin, nw.st., *f* 18.500,-; Ascona, '82, 1600S, 2x v.a. *f* 2.500,-; Mercedes 406D camper, nw. motor en kompl. ingericht, puntgave auto, *f* 16.500,-. Tevens off. APK keuringsstation - geen wachttijden - reparatie - onderhoud.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Sloopauto's

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. ☎045-720418.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Autosloperij K. Körfer vraagt te koop: loop- en SLOOP-AUTO'S en nieuwe schadeauto's. Telef. 045-227377.

Bedrijfswagens

"Bedrijfswagencentrum Echt"

Keuze uit 100 bestelbussen, personenbussen en Pick-Up's. Inkoop-verkoop-export. Garantie 3 mnd. tot 1 jaar, inruil mogelijk. Ampèreweg 2, Echt. Telef.: 04754-87455. "Industrie De Berk"

VERBOOM B.V.

Bedrijfsauto's

VW LT 40 gesloten Turbo Diesel	1989
VW LT 45 Turbo diesel gesloten	1989
VW Transporter T4 diesel	1991
VW Transporter Diesel 2x	1988
VW Transporter dubb. cabine diesel	1987/1988
VW Caraveller Bus 9-pers benzine en gas	1987
VW Transporter benzine	1982
Mercedes MB 100 diesel	1989
Mercedes 1114 diesel gesloten en laadkl.	1986
Mercedes 813 diesel autotransporter	1978
Iveco 35-8 diesel verh. en verlengd	1988
Mitsubishi L300 diesel gesloten	1987
Mitsubishi L300 diesel gesloten	1990/1991
Toyota Lite-Ace benz. gesloten	1989
Ford Transit dubb. cabine benzine en gas	1978
VW LT 35 3 zijdige kieper benzine	1979
Daihatsu 5 pers. klein bus benzine	1982

Inruil, financiering, leasing mogelijk
Wijngaardsweg 62B, 6412 PJ Heerlen-Hoensbroek.
Telefoon 045-222455 of 720654.

MERCEDES 208D verh./verl. 10-'91, 28.000 km., z.g.a. nw., gesch.cab., verwarmde laadr. *f* 27.500,- excl. BTW. Telefoon 045-225005.

Te k. DAF 2100 bwj. '78, met multilift, vr.pr. *f* 7.500,- excl. BTW. Telef. 045-419777. Na 18.00 uur: 04458-1985.

Te koop wegens overcompl. VW. Golf D, bwj. '85, of [illegible] geot 505 GLD, bwj. '88, beide grijs kenteken en part. gebruikt. ☎ 04743-1575.

Te k. VW TRANSPORTER Diesel, bwj. '84, open laadbak. ☎ 045-250238.

Te koop weg. overcompl. IVECO 50-10 met meubelbak, afm. 4.70 x 2.25 x 2.15 mtr., bwj. '84, i.z.g.st. Telefoon 045-245900.

FORD Courier '84, wit nw. gespoten, RDW gek.; Ford Transit 100D, chas.cab. '84 [illegible] ideaal voor cam[illegible]tsu Charade D '85 gr.kent. Kissel 42 Heerlen.

Te koop leuke BESTELWAGEN Fiat Fiorino, 4 jaar oud. ☎ 045-721976.

Auto onderdelen en accessoires

In- en verkoop schade-auto's

Autodemontage Deumens

Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken. Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482. Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

Te koop 14 inch PIRELLI l.m. velgen, 5 stuks, voor VW, pr. *f* 600,-. Telef. 045-725531.

Te koop AUTOTELEFOON inbouw; draagbare autotelefoon Duits net. ☎ 045-250238.

Alfa Romeo MOTORBLOK oud type, Bertone 2000, rek. van *f* 7.000,-. *f* 4.900,-. Telefoon: 045-271417.

Alfa 75 STILL-AUTO velgen, 7x15", 205/60, met 2 nieuwe banden. Tel. 045-271417.

Aanhangwagens

• FABRIEKSVERKOOP • van tandemassers nw. v.a. *f* 2.400,-; enkelassers nw. v.a. *f* 1.250,-. Autotransporters nw. v.a. *f* 4.395,-. Alle prijzen zijn excl. BTW. Met garantie, gratis thuisbezorgd. Ook reparatie, onderdelen en onderhoud. Solide, 078-180408.

Te koop AANHANGER met afneembare huif, ideaal voor rommelmarkt of orkest, pr.n.o.t.k. Telef. 045-321586.

Te koop AANHANGWAGEN Saris,2.30x1.20x0.35 mtr., in nw.st. ☎ 045-251304.

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

(Brom)fietsen

AANBIEDING: Nieuwe ATB .

cycle tech Aspen FRS CRO-MO DB 21 inch, shimano deore XT, voor- en achtervering. Winkelprijs *f* 2.490,- nu *f* 1.700,-. Telef. 045-441289 / 443232

Te koop DAMESBROMMER Peugeot 102, *f* 200,-. Telef. 045-220558.

Te koop VESPA Ciao met sterwielen, zeer mooi plus Puch Maxi. ☎ 045-321586.

Te koop BROMSCOOTER en Vespa Ciao, 3 maanden oud. Tel. 045-321231.

Te koop KREIDLER RMC-S, met schijfrem, vraagprijs *f* 500,-. ☎ 045-442952.

Motoren en scooters

YAMAHA XJ 700, USA power 20V, 95 Pk. Multi Chopper, plusm. 13.500 miles, *f* 9.750,-, event. inr. Kawa EL 900/1100 Transalp e.d. kl. pittige auto. 045-460577.

BMW R 80 R, bwj. 4-'93, 4.000 km, dubb. remschijf, valbeugel, BMW-kofferset + drager, BMW-ruit, *f* 2.850,- onder nw.pr. 045-462420.

HONDA Magna V30, bwj. '88, 18.500 km, in nw.st., pr. *f* 8.300,-. Tel. 045-462637, na 16.00 uur.

HONDA VT 700 Shadow, bwj. '86, rood, pr, *f* 10.500,-. Tel. 045-314477.

Te koop SUZUKI GSX 600 F, '92, 6.000 km, als nieuw, vr. pr. *f* 12.000,-; ☎ 045-463376.

KAWA ZL 600 Eliminator '86, perfekte chopper, pr. *f* 7.900,-. ☎ 046-510382.

Te koop CR 250 HONDA Cross, bwj. '88, *f* 1.250,-. Telef. 045-319686

Te k. weg. omstandigh. YAMAHA Virago 750, bwj. 4-'93, met toebeh., *f* 11.500,-. Tel. 04747-1829.

Nieuw MOTORBANDEN. Alle maten en merken, tegen laagste prijs. Bandenspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf 045-314027.

Te koop HONDA GL 1000, bwj. '75, prijs *f* 4.500,-. Tel. 045-727272.

Te koop KAWAZAKI LTD 454, vraagprijs *f* 6.100,- incl. motorhoes. Te bevragen: 046-743321.

Te k. BMW K100 RS, bwj. '88, zwart, rode bank met acc., km.st. 35.000, *f* 14.000,-, Duitse motor. 09-49.241.173428.

YAMAHA 1100 Hard-Tael, '85, iets aparts; GoldWing met zijspan, ook solo te berijden. Tel. 04451-2168.

Te koop YAMAHA XT 600 bouwjr. '88, i.z.g.st., zwart/rood, vr.pr. *f* 4.900,-. Tel. 045-451786.

Te koop HONDA XBR, bwj. '87, 500 cc, i.z.g.st., prijs *f* 5.000,-. Bellen zondag na 12.00 u. Tel. 045-465598.

Te k. KAWASAKI GPZ 1000 RX, bwj. '86, 15.000 km, kl. rood, i.z.g.st. 045-722735.

CBR 600 F, bwj. '9[illegible] km, i.nw.st., zwart/[illegible] pr. *f* 15.800,-. 045-444[illegible]

DUCATI Pantah [illegible] rood, origineel 9.000 [illegible] nieuwstaat, prijs *f* [illegible] Telefoon: 045-271417.

Te koop superbike [illegible]SAKI ZX 10, 1000 [illegible] '90, 23.000 km, nieuw[illegible] nieuwe banden, *f* 9.200,-. ☎ 045-7242[illegible]

Te koop CROSS[illegible] Honda CR 125, bwj. [illegible] g.st. Hoofdstr. 214, [illegible]broek. ☎ 045-213580.

Te koop Yamaha [illegible] 1100, bwj. '90, zeer [illegible]sante prijs. ☎ 04750-11[illegible]

HONDA Bol d'Or 900 [illegible] '82, moet nog [illegible]keurd worden, *f* [illegible] ☎ 045-317396.

Motor met zijspan K[illegible] '92, *f* 3.000,-; BMW [illegible] '38, *f* 2.750,-; motor [illegible] '48, *f* 750,-; motor [illegible] Boxer, '52, *f* 1.850,-; zijspan vanaf *f* 350,-; diverse andere motor[illegible]lefoon: 013-340384.

Te k. HONDA XL 600 Trans Alp, bwj. 7-'89, [illegible] st., *f* 6.250,-. ☎ 04404-[illegible]

Te k. Honda MAGN[illegible] bwj. '82, in perf.st., [illegible] Telef. 04492-1520.

MOTORSTALLING [illegible] per maand. ☎ 04492-4[illegible]

Te koop HONDA [illegible] 600 VT '92 en Suzuk[illegible]der 1400 '93. Telefoo[illegible] 745249, na 18.00 uur.

Te k. weg. vertr. [illegible] KAWASAKI ZXR400, laser uitl., 6.000 km, nw.st., vr.pr. *f* 14.500[illegible] 09-49-2456-2512.

Te koop KAWA KLX [illegible] type Enduro, 4 mnd[illegible] Zeer excl. *f* 12.750,-. 045-225336.

Te koop SUZUKI GS[illegible] E,bwj. '88, diverse [illegible] goed en mooi, vr[illegible] *f* 3.900,-. Tel. 04459-152[illegible]

HONDA Super Magna [illegible] nw.st., bwj. '88, 7.500 [illegible] *f* 13.650,-, evt. inruil mogelijk. ☎ 045-463285.

Te koop YAMAHA [illegible] Venture Royal, veel [illegible] in nieuwstaat, km.st. [illegible] mijl, bwj. '83, *f* 12.900[illegible] 045-750558.

Voor Piccolo's zie verder pagina 4[illegible]

'Vanaf 2003 wordt nog uitsluitend milieuvriendelijk gebouwd'

Ecologisch bouwen neemt stormenderhand toe

DOOR DESIRÉE VAN OOYIK

Milieuvriendelijke alternatieven veroveren stormenderhand de bouwwereld. Gemeenten en particuliere bouwers blijken ìn voor ecologische woningen. De twee Nederlandse informatiecentra op dit gebied, het Viba-centrum in 's Hertogenbosch en het woningbouwproject Ecolonia van Novem in Alphen a/d Rijn, kunnen de vraag nauwelijks aan. De Vereniging Integrale Biologische Architectuur (Viba) verwacht dat vanaf het jaar 2003 alleen nog ecologisch wordt gebouwd. De jaren negentig leggen zo letterlijk het fundament voor een milieubewuste ommekeer.

Nipt een jaar nadat de campagne 'duurzaam bouwen' door de overheid is opgestart, is Neerlands belangstelling gewekt. Vooral gemeenten en woningbouwcoöperaties blijken koploper waar het ecologisch ofwel duurzaam bouwen betreft. Zij zijn degenen die subsidie krijgen van de overheid in ruil voor de voorbeeldfunctie. Ook vastgoedbeheerders en projectontwikkelaars zien brood in duurzaam gebouwde woningen, al dan niet uitgerust met energiebesparende maatregelen. Gelijk de particuliere bouwer moeten zij het zonder subsidie stellen.

Kalkzandsteen, baksteen, houtskeletbouw en leembouw zijn als milieu-sparende methoden in opkomst. Het steen voor steen opmetselen komt weer in zwang, grindbevattende betonbouw daarentegen staat in het zwartboek. Metaalgebruik wordt waar mogelijk gemeden. Materialen worden bekeken op hergebruik. Als isolatiemateriaal is steenwol milieuvriendelijk. Kozijnen worden vervaardigd van vurenhout en gekleurd met natuurverf op basis van lijnolie en plantengrondstoffen.

„Duurzaam, bio-ecologisch bouwen is de directe toekomst," stelt VIBA-woordvoerster mevrouw G. van Hal. „Iedereen die ons informatiecentrum bezoekt gaat weg met de overtuiging alleen nog in een ecologisch gebouwd huis te willen wonen. Natuurlijke materialen zorgen voor een gezond leefmilieu, verwarming door straling voor een behaaglijk gevoel.

Besparen op energie is direct in de portemonnee voelbaar maar het belangrijkste is het bewustwordingsproces dat heeft plaats gevonden. Vrijwel iedereen weet dat we niet door kunnen gaan met alles op te maken, de idee het milieu te willen sparen is collectief aanwezig."

Er is duidelijk sprake van een sneeuwbaleffect. Tientallen projecten worden op dit moment milieuvriendelijk gebouwd terwijl er nog meer op stapel staan. In Arnhem, Enschede, Roermond en Amersfoort worden 400 op bio-ecologische leest geschoeide woningen uitgevoerd aan de hand van een door de Viba uitgeschreven prijsvraag voor architecten.

Driedubbele prijswinnaar van de prijsvraag is architectenbureau Artès uit Groningen. Zowel in Arnhem als Roermond werd de eerste prijs behaald terwijl Amersfoort een derde prijs toekende. In eigen stad, Groningen-noord, wordt inmiddels een project van de bio-ecologisch gerichte architecten uitgevoerd in de wijk Waterland. „Een pioniersproject," meent ir. J.H.F. Giezen van Artès. In overleg met een milieubewuste groep die al jaren in Groningen actief is de wijk tot stand gekomen.

Milieuvriendelijk bouwen willen ook Paula en Ben Robben voor hun gezin met twee kinderen. Middels het Viba-centrum kregen zij een lijst architecten voorgeschoteld en een overzicht van mogelijke materialen met de daaraan verbonden voor- en nadelen. „Er zitten zeker verschillende werkweken in het vergaren van alle informatie vooraf," geven Paula en Ben aan. Uitgangspunt voor hen was oorspronkelijk een traditioneel ogend boerderijtype. De door hen gekochte kavel in het Gelderse stadje Huissen ligt in de polder en grenst aan agrarisch landschap.

● *Een van de huizen in Ecolonia: Hetgebruik van bouwmaterialen en beperking van watergebruik zijn de uitgangspunten voor dit type huis.* Foto: GPD

Onder invloed van de gekozen Viba-architect is het huis gegroeid tot een eigentijds ogend gebouw met ruim overstekende kap. Een aantal wensen zijn niet gerealiseerd. Het composttoilet dat voor ogen stond moest wijken doordat op dat gebied nog onvoldoende kennis voorhanden is. Een privé-zuiveringsinstallatie van afvalwater bleek te kostbaar, zoals vermoedelijk ook de keuze voor kurk als isolatiemateriaal onder zware financiële druk komt te staan. Wel komt de zonnecollector er, de kelderkast, een hooikist en zijn alle materialen vrij van giftige lijmstoffen.

Afgezien van de doordachte indeling van het huis dat helemaal geschoeid is op hun leefritme en gewoonten zijn ze vooral blij met de warmtewanden in elke ruimte. Vloerverwarming viel als mogelijkheid uit omdat gekozen is voor een planken vloer van hergebruikt eiken.

Voorbeeldwijk voor ecologisch bouwen is Ecolonia in Alphen a/d Rijn. Negen architecten tekenden voor de negen verschillende types woningen die er zijn gerealiseerd. Gelet is er op mogelijk hergebruik van materialen, op een optimale isolatie waardoor het warmteverlies geringer is en op het gebruik van passieve zonne-energie. Licht en warmte worden zo veel mogelijk opgevangen en waar mogelijk terug gewonnen, zonnecellen, zonneboilers en ingenieuze ventilatie- en verwarmingstechnieken staan borg voor een minimaal verbruik.

Extra aandacht voor een gezond binnenmilieu maakt het wonen in de panden aantrekkelijk. Zo zorgt een centraal stofzuigsysteem dat de lucht schoon blijft, zijn trillingvrije constructies gebruikt om geluidsoverlast tegen te gaan en is speciale geluidwering toegepast in gevels en tussenwanden. Zelfs is er door de architecten op gelet dat de woning goed schoon te houden is. In het dagelijks geopende informatiecentrum wordt uitleg gegeven over de toegepaste installaties, bouwmaterialen en bouwtechnieken.

Op dit moment kost projectmatig ecologisch bouwen zo'n 10% meer dan beton stapelen. Projectontwikkelaars tellen hun winst uit in de komende jaren waarin ook minder onderhoud hoeft te worden gepleegd en in de verlengde levensduur van de panden. Particulieren die vaak meer dan die 10 % kwijt zijn voor de bouw van hun eigen pand zijn vaak zeer gemotiveerd en hebben dat over voor een gezond binnen- en buitenmilieu.

Voor informatie:
Het informatiecentrum Ecolonia in Alphen a/d Rijn, geopend van dinsdag tot en met vrijdag tussen 10-17 uur, tel. 01720-91199. En het Viba-Centrum aan de Veemarktkade 8 in Den Bosch voor produktinformatie over mens- en milieuvriendelijke materialen op het gebied van bouwen en wonen, tel. 073-216943

Nieuw woonboek Lundia

In alle winkels van Lundia is sinds kort het nieuwe 'Woonboek' kosteloos verkrijgbaar. Het geeft een overzicht van het huidige, met diverse nieuwe produkten uitgebreide assortiment en doet tevens allerlei inspirerende ideeën aan de hand voor de inrichting van het interieur. Van een simpel 'stellingsysteem', dat weinig meer pretenties had dan als berging te dienen, evolueerde het produkt tot gewild meubilair in tienerkamers en de woonruimten van jonge mensen.

Intussen is het echter een volwaardig interieursysteem geworden, waarin de eenvoud van het oorspronkelijke design wel te herkennen is, maar dat wat styling, uitvoering en afwerking betreft een specifieke plaats inneemt onder alles wat er op meubelgebied te koop is.

Naast de Lundia Line meubelen, waarvoor ook speciale kleurbeitsen zijn ontwikkeld, en de Zweedse Iremeubelen is er nu ook een collectie Artimide verlichtingsarmaturen aan het programma toegevoegd.

Met het Lundiasysteem kan vanuit een groot scala aan afzonderlijk verkrijgbare onderdelen een interieur naar eigen idee en passend bij afmetingen en bestemming van elk vertrek worden samengesteld. Hiervoor wordt een duidelijke stap-voor-stap beschrijving meegeleverd.

Kinderlijke eenvoud van een kubus

DOOR JO REIJNDERS

Wordt het een mini-sporthal? Of komt er toch een kerkje te staan? Een woonhuis, daar had eigenlijk niemand aan gedacht, daar aan de Belvauer in Landgraaf. Nog moeilijk te vinden trouwens, in een doodlopend stukje van die straat. Maar José en John Ringens waren toch wel degelijk van plan om tussen 'gewone' huizen op de ruitvormige kavel het huis van hun dromen neer te zetten. De buitenkant vonden ze niet het allerbelangrijkst. Het huis moest vooral zo functioneel mogelijk zijn. Het werd een model van kinderlijke eenvoud.

Het nadenken over indeling en vorm mocht geen haastwerk worden. Meestal wordt de drang om met de bouw te beginnen erg groot wanneer de kavel definitief bezit is geworden. Maar in de filosofie van Ringens was investeren in denktijd nog belangrijker dan het geld dat in hun toekomstige huis zou worden gestopt. Er is veel en diep overlegd met de Heerlense architecten Van den Heuvel en De Wilde. Over functionaliteit, materialen, kleuren en al de finesses van de afwerking. En volgens John Ringens heeft die moeite geloond.

Door de ligging en de vorm van de kavel was de vrijheid van bouwen enigszins beperkt. Door het stuk bouwgrond loopt een stamriool. En ook de ruitvorm van de kavel noopte tot extra denkwerk. Aan de straatkant is de kavel erg smal, loopt dan links en rechts wat breder uit om helemaal achter aan de bosrand weer smal te eindigen. Die pastillevorm werd tenslotte bepalend voor de basis van de bouwtekening. Op de breedste plek van de kavel is ook het breedste deel van het kubusvormige huis komen te staan, hoewel er op het eerste gezicht ook elders plaats genoeg is. In de rechter punt van de ruitvorm klapt een muur even schuin naar buiten als de grenslijn van de kavel loopt. En aan de andere kant wordt de punt opgevuld met de garage. Die staat los van de woning en zorgt voor privacy in de tuin.

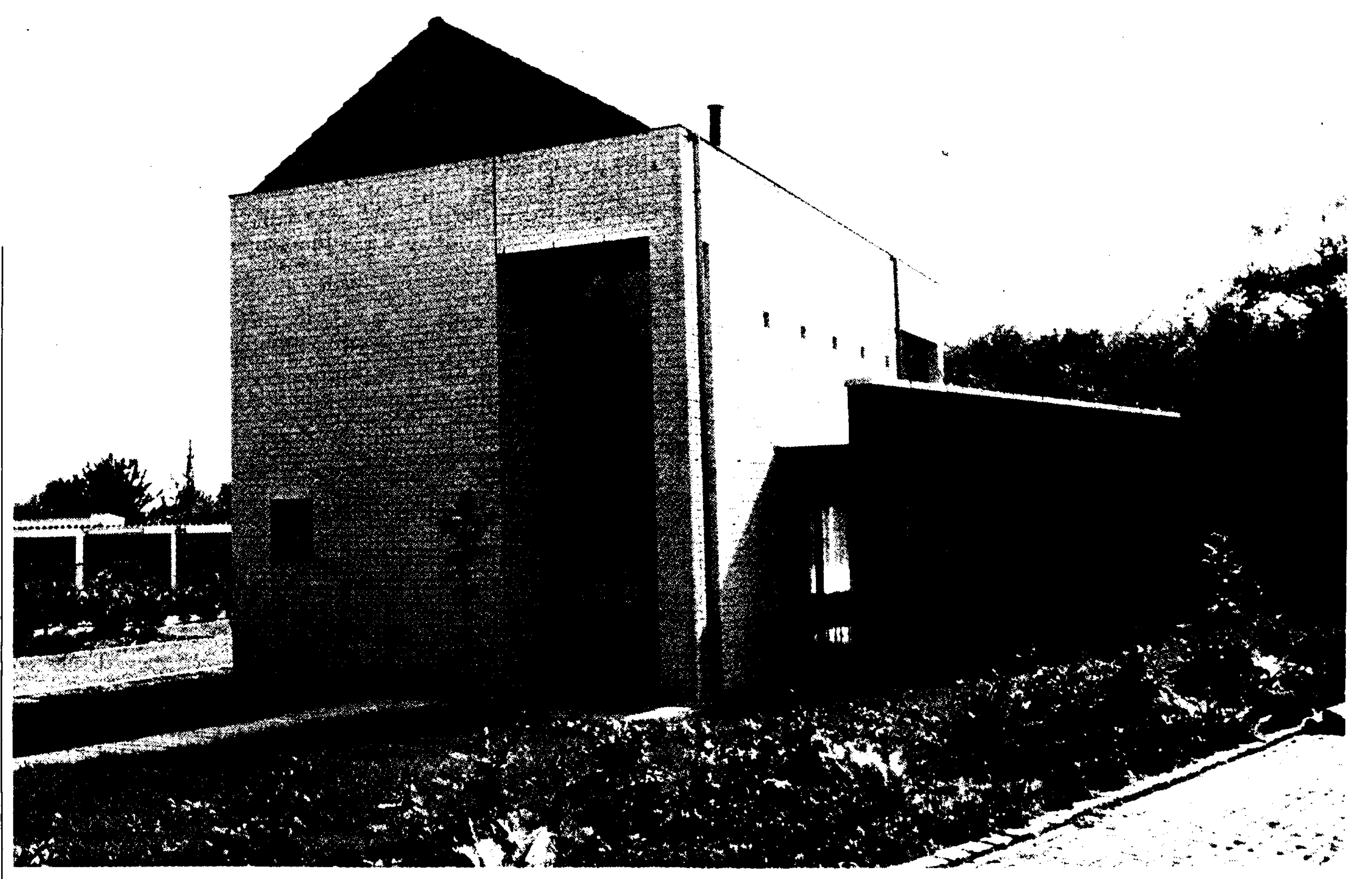
De kubus is als een doos, waarin twee woonlagen zijn ondergebracht. De vier gevels zijn zo verschillend dat er telkens een ander huis te voorschijn komt. De strakke voorgevel op het noorden, met de glaspartij in portaal en trappehuis. De bijna dichte oostkant met slechts één raam, dat van de woonkamer. En dan de opengeklapte zuidgevel, extra breed vanwege de schuin uitlopende woonkamer. Tenslotte is er de zwarte muur in de westgevel. Een kijkspleet vormt daar het contact tussen woonkamer en buitenwereld.

Frappant is trouwens dat de L-vormige woonkamer ramen heeft in alle vier de gevels. Ook is er vanuit de woonkamer zichtverbinding met de andere ruimtes beneden. Zoals een wand van glasbouwstenen tussen woonkamer en hal. Contact met de keuken is er op twee plaatsen. De eethoek is gedeeltelijk met een lage muur afgescheiden van de keuken. In die muur van ongeveer een meter tachtig bevindt zich ook nog eens een horizontale kijkspleet. Aan de andere kant van de kamer kun je via een smalle doorgang, die tot aan het plafond doorloopt, naar de keuken. Eigenlijk was hier een deur gepland, maar daar is op het laatst van afgezien. Zo komt namelijk een brede zuil in het midden van de kubus beter tot zijn recht. Het is de schoorsteen met daarin een 'Rietveld-openhaard'.

De bovenverdieping kent twee slaapkamers en een ruime badkamer. En op de zolderverdieping, die als een tentdak bovenop de kubus staat, is een grote werkkamer. Dat dak ligt eigenlijk in de randen van de kubus. Omdat zowel de pannen als de trespa-dakpunt in donker anthraciet zijn uitgevoerd is het dak 's avonds bijna onzichtbaar. De voorbijganger ziet alleen de witte kubus.

Vanuit de grote slaapkamer aan de achterkant van het huis heeft het echtpaar Ringens toegang tot een fraai dakterras, eigenlijk het platte dak boven de schuine uitbouw van de woonkamer. Van daaruit is er mooi zicht op de tuinvijver, maar ook op de bosrand en het kleine dal daarachter.

Architect Twan de Wilde en het echtpaar Ringens zijn erg consequent omgegaan met de toepassing van kleuren. De witte betonsteen van de kubus, en zwarte steen voor de schuine muur en de garage. Zwart zijn ook de kozijnen en metalen delen zoals de balustrade van het dakterras. De kolommen onder het afdak in de achtergevel zijn geel, net als een pilaartje in de woonkamer. En dat geel strookt weer met het zachtgeel van de keukeninrichting. Daarbij sluiten de beuken parketvloeren beneden en boven weer aan. En ook de traptreden zijn van beuken. Tegels in hal, toilet en badkamer zijn lichtgrijs. Weinig kleuren en veel eenheid in toepassing van materiaal, dat geeft rust. Alleen de werkkamer op zolder wijkt in dat opzicht af. Een donkergrijze vloer van een soort colovinyltegel, een speciaal ontworpen donker bureau, en donkergrijze dakspanten zijn afgezet tegen het schuine witte plafond.

● *De kubuswoning aan de Belvauer in Landgraaf is bijzonder door eenvoud en functionaliteit.* Foto: FRANS RADE

De inrichting van het huis is trouwens een verhaal apart. Neem de verlichting. Ook daar is eenvoud troef. Aan de muur hangen op gelijke afstand rechthoekige schijnwerpers. Aan het plafond simpele ronde schijnwerpers. Hier en daar nog een rijtje halogeenspotjes. En tenslotte is er de keuken. Hoofdbrekens voor de ontwerper. Aan de tuinkant is er een keukenbreed raam. En daaronder bevinden zich aanrecht, gasfornuis en werkblad. Moeilijk dus om daar voor afzuiging te zorgen. De ontwerper bedacht een tussen de gaspitten geïntegreerd afzuigsysteem, dat met een druk op de knop omhoog komt. De kookluchtjes worden op die manier vanaf de kortst mogelijke afstand weggezogen.

Goed doordacht, maar in wezen simpel. Zoals bijna alle dingen in huize Ringens.

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Te huur gevr. woonhuis omg. LANDGRAAF, met tuin. Tel. 045-326896, na 18.00 uur.

Appartement of flat min. 2 slpks omg. KERKRADE/Heerlen. Huur maximaal ƒ 1.000,-. Br.o.nr. B-04638, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

STUDENT zoekt tot eind februari woonruimte te Heerlen en omgeving. Telefoon 053-329036.

Te huur gevr. 2 slaapkamerwoning in Gem. WITTEM of Vaals. Telef. 04454-61738.

Werkende jongedame zoekt appartement in KERKRADE of omg. Tel. 045-354563.

Te h. gevr. APPARTEMENT of flat voor jong werkend stel, Kerkrade of directe omgeving. Huur tot ƒ 700,-. Telef. 045-752062 na 10.00 uur.

Voor direct gevr. WONING voor keurige vrouw met 2 kinderen, omgeving Welten, Bekkerveld, Aarveld of Douve Weien tot ƒ 650,-. Tel. 045-422636.

Gezocht APPARTEMENT of woonhuis met ruime leefruimte en 2 slaapkamers. In centrum Heerlen. Huurprijs tot ƒ 1.250,- per maand. Br. o.nr. B-04656, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Appartement Centrum Heerlen

Te huur: ruim appartement op 2e verdieping, lift, woonkamer 4,00 x 6,80 mtr., open keuken 1,95 x 2,75 mtr. met apparatuur, 2 slaapkamers, 4,00 x 4,00 mtr. en 3,50 x 2,80 mtr., douche, toilet, ruime hal en bergruimte. Huur ƒ 737,35. Servicekosten ƒ 100,-. Tel. 045-742333.

Woonruimte te huur

MAASTRICHT, MARSANAHOF 74
Halfvrijstaand woonhuis met 3 slaapkamers en garage. Kale huurprijs ƒ 1.400,- per maand.
Inlichtingen:
B.V. Makelaardij o.g. Peter van Bruggen. Heerlerbaan 50, 6418CH HEERLEN ☎ 045-417085.

Voor HUUR en VERHUUR van
Gemeubileerde woonhuizen en appartementen

rent Service og
043-254771

Te huur in MAASMECHELEN-Kotem, huis met garage, 3 slpkmrs., badk., salon, living, keuken, hal, w.c., c.v., alles nieuw, Bfrs. 20.000. Tel. van 18.00-20.00 uur 09-32-89.761562.

Te huur gemeubileerd APPARTEMENT voor werkende vrouw. ☎ 045-751451

APPARTEMENT voor werkende man/vrouw, ƒ 550,- all-in, 1 min. van station. Hoensbroek. 045-230923.

Te h. 2 VAKANTIEHUISJES 5 km van Maastricht ook voor langere periode. ☎ 040-422402 b.g.g. 08851-13247.

Te huur gemeubileerd appartement omgeving HOENSBROEK voor werkend persoon. ☎ 045-241588.

Te huur appartement Sunplein NIEUWENHAGEN per 1 november. Huurprijs ƒ 675,-. Telef. 045-220558.

Te huur moderne spuit en MOFFELCABINE. D.h.z. Garage de Kissel, Kissel 42, Heerlen. Tel. 045-725667

SIBBE Valkenburg tijdelijk te huur gemeubileerde appartementen, voor werkende personen. ☎ 04406-12090.

Voor HUUR en VERHUUR
in de hogere prijsklasse van
Woonhuizen Appartementen Zakenpanden
in Zuid-Limburg en grensgebied.

rent Service og
043-254771

Te huur

2 luxe appartementen in Nuth met hal, berging, toilet, woonkamer, eetkeuken, 2 slaapkamers en badkamer, huurprijs ƒ 825,- p/m. Inl.: Van Cromvoirt Makelaardij. ☎ 04750-33533.

Te huur: twee kamerappartementen te KERKRADE. Indeling: woonkamer met open keuken, een slaapkamer, badkamer met douche. Huurprijs: van ƒ 535,58 tot ƒ 596,57 incl. s.k. Inlichtingen tussen 09.00 en 12.00 uur: N.S.A.W., mevrouw E. v. d. Heuvel. Telefoon: 073-120911, Postbus 741, 5201 AS 's-Hertogenbosch.

Woon/kantoor/bedrijfs- en hobbyruimte te BEEK, v.a. ƒ 75,- m2, zeer gunstig gelegen. Tel. 03404-53880, fax 03404-55146.

Huis te huur in centrum van MAASEIK, 3 slpks. en garage. Inl. ☎ 09-32.89866285.

Te huur APPARTEMENT te Schinveld met woonk, slpk., keuken, douche, w.c. en zolder. ☎ 045-258598

kisters VOF
assurantiën

HYPOTHEKEN:

2 jr. opst. 6.9%; 20 en 25 jr. 7.5%, 30 jr. 7.6%, afsl. 0.9% alle comb. mog., 2e HYPOTHEEK v.a. 8.1% afsl. 1.5% VERZEKERINGEN, tegen concurerende premie's en voorwaarden AUTO MOTORVERZEKERINGEN via comp.bik.
Vraag steeds vrijblijvend offerte !!!
Parmasstraat 36, 6417 AX Heerlen-Zd. 045-428500.

*** Hypotheekrente v.a. 6,5%!! ***
Met tienduizenden guldens voordeel;
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

30 Jaar Fort bungalows dat moet gevierd worden!

Fort pakt uit met een speciale jubileumbungalow.
BOUWKUNDIG ADVIESBURO PREVOO
Boschweg 1, Bunde. Tel. 043-646563, Fax 043-640036.

Geleen Centrum

Op A-loc. gel. winkel/woonh. met gescheiden opgangen. Ind. o.a.: winkelruimte (ca. 45 m2, uitbreiding naar 90 m2 mogelijk). Bovenwoning eventueel geschikt voor kamerverhuur of 2 zelfst. appartementen of praktijk/kantoor/winkel. Vraagprijs ƒ 350.000,- k.k. Inlichtingen Drs. Schreinemacher B.V. tel. 043- 25 16 36 b.g.g. 043- 64 94 73.

Limbricht, limborghstr.

Vrijstaande woning, grondopp. 453 m2, ind.: begane grond, gang met toilet, bergkast, woonkamer, keuken, bijkeuken, garage. 1e verd.: 4 slpks, badkamer, vlizotrap naar zolder. Inlichtingen Adviesburo J.C.M. Janssen. ☎ 045-316161, 's zaterdags geopend v.a. 10 tot 14.00 uur.

Wilt u uw huis verkopen in de regio Zuid-Oost Limburg?

Dan vindt Makelaardij HONINGS het volgende voor u belangrijk:
* Uit sociaal en financieel oogpunt dienen huizenzoekers aan beide zijden van de grens benaderd te worden.
Uit sociaal oogpunt omdat iedere huizenzoeker een eerlijke kans dient te krijgen.
Uit financieel oogpunt omdat een groter marktgebied meer kandidaten voor uw huis oplevert en dus een grotere kans geeft op een hogere opbrengst.
* Aangezien het huizenbestand van Makelaardij HONINGS wegens de snelle verkopen eenvoudigweg niet kan groeien betekent dit voor u altijd optimale inzet bij de verkoop van uw huis.
* Geen verkoop geen kosten en ook geen advertentiekosten.
* De verkoop wordt PERSOONLIJK verricht door een ECHTE makelaar.
Vind u dit ook belangrijk? BEL ONS EVEN! 045-460444.

Kerkrade/Eygelshoven

Achterschouffert 93 (zijstraat Nieuwenhagerweg). In een nieuwe wijk en aan boerand gelegen halfvr. woonhuis met garage, L-vormige woonkamer met zeer ruim open haardpartij, 3 slpkmrs., vaste trap naar 2e verd. met mog. voor 4e slpkmr., bwj. 1990. Zeer spoedig te aanvaarden. Vraagprijs ƒ 239.000,-.

Merkelbeek, Bernhardstraat 1

Zeer ruim halfvrijstaand woonhuis met inpandige garage, 3 kelderruimtes, Z-vormige woonkamer met open haard en schuifpui naar terras, 3 ruime slpkmrs., vaste trap naar zolder etc. Vraagprijs ƒ 279.000,-.

Sittard, Karolingenstraat

Nieuw modern en luxe uitgevoerd vrijstaand landhuis met garage, zeer ruime living, met open haard, 3 slpkmrs., mooi gelegen op ruim perceel. Dit pand voldoet aan de hoogste eisen die men aan vormgeving en wooncomfort kan stellen. Vraagprijs ƒ 445.000,-.

Brunssum, Het Ambacht 72

Mooi gelegen luxe halfvrijst. herenhuis met garage en 3 slaapkamers, vaste trap naar 2e verd. Aanvaarding en prijs n.o.t.k.

Heerlen, Röntgenstr. 9

Halfvrijst. woonhuis met tuin en garage in rustige kindvriendelijke buurt, overal nieuwe dubb. beglazing en hardhouten kozijnen, 2 kelders, woonkamer, nieuwe Siematic keuken (wit) met ijskast, gascomfort, grill/oven/magnetron, nieuw toilet. 1e etage: 3 slpk., nieuwe luxe badkamer met ligbad, wastafel en toilet, zolder met vaste trap en mogelijkheide voor 4e slpk., vraagprijs ƒ 169.000,- k.k.
SCHAESBERG, DR. NOLENSSTR. 39 IS VERKOCHT!!!!!

Tel. 045-460444.

MAKELAARDIJ HONINGS

Bouwgrond

Landgraaf, Moltbos opp. +/- 600 m2 voor landhuis of bungalow. Vr.pr. ƒ 119.000,-. Telef. 045-321600.

Te k. gevraagd

BOERDERIJ met stal, prijs plm. ƒ 180.000,-, omgeving Simpelveld. Reacties naar: Postbus 21037, 6369 ZG Simpelveld.

Maasmechelen

Rijksweg 558, vrijstaand woonhuis met 2 garages en grote tuin, 3 slaapk., badk., grote woonkamer, keuken en bijkeuken, perc. opp. 9,52 Ha. ☎ 09-32.86767359.

Officier HK Afcent zoekt woning te huur
omg. Brunssum
4 slpks., bij voorkeur landelijk gelegen. Kontaktpersoon dhr. Witzker, 045-464357.

Geleen

Leeuwenhoekstr. 13. Grote luxe moderne verbouwde tussenwoning. Woonk., keuken,kelder, gr. hal, 4 slpks, badk. ruime zolder, laminaat vloeren in woonk. en 3 slpks. Achterzijde kunstst. koz., 2 berg.,mooie tuin. Moet van binnen gezien worden. Vr.pr. ƒ 167.500,-. Telef. 046-741142/754600.

WOONHUIS te koop gevraagd tot ƒ 200.000,-. Geen makelaarskosten. Telef. 045-727173.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, 045-728671.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd. Opknappen geen bezwaar. Telefoon: 040-520558.

Partikulier vraagt met SPOED woonhuis, achterstallig onderhoud geen bezwaar. ☎ 040-128897.

Oud HUIS gezocht, liefst met wat tuin. ☎ 040-518428.

Te koop GEVRAAGD rustig gelegen object voor atelier, tenminste 35 m2, v.v. electr. - en wateraansluiting, met tuin, regio Slenaken-Teuven-Epen-Sippenaken. Offerte a. u.b. per fax 04457-1309.

Te koop HEERLEN Cicerostr. 24. Aan plantsoen gel. halfvrijstaand woonhuis met carport, kelder, 4 slpks., eenv. keuken, zolder en tuin. Prijs ƒ 205.000,- k.k. Inl. 04492-6046.

Heerlen

Parkweg 1, halfvrijst. woonhuis te koop, 4 slpkmrs., grote woonk., keuken, badk., berging, tuin. Vraagprijs ƒ 130.000,- k.k. Tel. 04492-5073.

Heerlen (centr.)

appartement Pr. Beatrixstr. 4e etage, woonk., mooie keuken incl. apparatuur, keurige badk., 2 slaapk., kelder, grote balkons, kelderberging.
Prijs ƒ 105.000,- k.k.
Inl.: PAUL CROMBAG O.G. Telefoon 046-580087.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Te koop 2 onder 1 kap, MARGRATEN, Julianaln. 30, opp.325 m2, centr. ligging in dorp, 3 slpk., zolder, garage, buitenberging, flinke tuin, huiskmr. 32 m2, keuken, hal, kelder, brede oprit, vr.pr. ƒ 223.000,- k.k. Bezichtiging na telefonische afspraak. ☎ 04458-2829.

Te k. woonhuis met carpoort, 4 slkrs., aan woonerf te HOENSBROEK, vraagprijs ƒ 142.000,-. ☎ 045-211433.

BRUNSSUM patiobungalow, 3 slaapkamers, ƒ 235.000,- k.k. Telef. 045-273633.

Te koop nabij centrum HEERLEN woonhuis met bedrijfsruimte, prijs ƒ 185.000,-. 045-425722.

Bad Driburg: 3 WOHNUNGEN zu verkaufen à 65 qm ab 150.000,- DM von privat. Tel. 09-49.896423047.

Te koop tussenliggend woonhuis met verhuurd appartement en garage.
HEERLEN
Eijmaelstr. 31 en 31A.
Vraagprijs ƒ 165.000,- k.k.
Kijkdag heden zaterdag 25-9-1993 van 14-17 uur.
☎ 045-721830 (045-211214 werkdagen).

Gezocht:

"liefst" vrijst. woonhuis van recente bouwjaar met veel privacy. Prijsklasse tot ƒ 350.000,-. ☎ 04493-2390.

Direct en zeker uw huis verkocht!!!

Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan.
100% zekerheid en geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed. Telefoon 040-518428.

**** Leuk huis gezien ??****
Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
Van de Pas, de makelaar van de koper!

Bouwkavels in bedrijvenpark

Geschikt voor kantoor c.q. loods eventueel
met woning
Kavels zijn gelegen in Susteren.
Prijzen vanaf ƒ 36.000,- (excl. BTW)
Voor inlichtingen: Grouwels/Daelmans. Tel. 043-254565.

Enorm verkoopsucces

Wij zoeken voor meer dan 100 geïnteresseerden, woonhuizen in KERKRADE, LANDGRAAF, VAALS, HEERLEN, BOCHOLTZ EN SIMPELVELD
Wilt u ook uw huis via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G. verkopen? Bel ons.
Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Meer dan 1000 tevreden klanten kunnen zich niet vergissen. Wilt u uw huis verkopen, probeer het dan via ons. Onder alle verkopers verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
Eerste prijs: 2 dagen Euro Disney Parijs voor 4 pers.
Tweede prijs: 1 dag Euro Disney Parijs voor 4 pers.
Derde prijs: 1 dag Phantasialand Köln / Brühl voor 4 pers.
en nog veel meer mooie prijzen.
☎ 09-4924073017 / 045-451291

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Bouwgrond en Huizen gezocht!

Voor onze klanten zijn wij voortdurend op zoek naar geschikte objecten in het gebied aan de grens. Maak gebruik van onze deskundigheid en ervaring bij de verkoop van onroerende goederen in het grensgebied!
Wij geven u raad bij:
* de reële prijsstelling
* de afwikkeling zonder problemen
* en snelle verkoop van uw huis.
Overtuig u van onze betrouwbaarheid!!!
Overleg vrijblijvend met onze deskundige, internationaal ervaren raadgevers.
Profiteer van onze ervaring want bij APPEL telt:
"Een goede raad spaart veel geld"
250 DM BELONING
betalen we aan diegene, die ons helpt aan iemand die zijn huis verkoopt. Bel voor meer informatie!!!

HAUSVERMITTLUNG & FINANZIERUNG APPEL
0949 241-27715 • 9.30-13.30

Einighausen - Sittard

Landelijk gelegen volledig gerestaureed in 1990, MONUMENTALE hoek- en tussenwoning van boerderij, centrum dorp. Ind.; beg. grond; woonkamer, open keuken, toilet, hal, berging; 1e verd.; overloop, douche met 2e toilet, 2 slpks. Geschikt voor klein gezin of oudere personen. Direct te aanvaarden, pr. ƒ 115.000,- k.k. ☎ 046-511322.

Landgraaf, Op de Kamp

nabij winkelcentrum gelegen appartement op 2e verdieping, met berging op begane grond. Ind.: woonkamer plm. 30 m2, 2 slaapkamers, badkamer met douche, gesloten keuken, geheel voorzien van kurkparket, bwj. 1987, ƒ 135.000,- k.k. met overdraagbare subsidie. Direct te aanvaarden. ☎ 045-325409.

Voerendaal

In centrum van het landelijk gelegen Kunrade op ca. 4 km. van Heerlen: Ouderwets gezellig woonhuis met ruime tuin en aparte BOOMGAARD van 650 m2! (met diverse stallen). Ind: o.a. provisiekelder, begane grond: ruime entree, woonkamer ca. 30 m2 met openhaard en parket, keuken ca. 9 m2, bijkeuken, toilet, stal, terras en garage. 1e Verd: badkamer en 2 slaapkamers. 2e Verd: met vaste trap te bereiken, halletje met grote L-vormige zolderslaapkamer en c.v. ruimte. Hierboven: vliering. Aan de woning zijn ca. 17 jaar geleden div. verbeteringen aangebracht zoals: nieuwe garage met oprit, compl. nieuwe electra, c.v., dak, etc. Kortom een unieke kans voor de echte tuinliefhebber.
Pand is direct te aanvaarden, vr.pr. ƒ 210.000,- k.k.
Contact pers. Dhr. L. Meessen, ☎ 045-753662.

Heerlen/Douve Weien

Vrijstaand landhuis op rustige en goede stand gelegen met mooi aangelegde tuin.
Ind.: soult., ook vanuit tuin bereikb., hobbyr., c.v., gasruimte, voorraadkelder, gar. en kantoorr. Part.: hal, toilet, gar., royale woonk., haardpartij en schuifpui naar terras, open verbinding met aanbouwkeuken, bijkeuken. 1e verd.: 4 slpkmrs., geh. bet. badk. met ligb., douche, 2 v. wast., toilet. 2e verd.: zolder bereikb. via vlizo-trap.
Algem.: Muren en dak zijn geïsoleerd, rolluiken.
Prijs ƒ 495.000,-. Tel. 045-415326. Alleen ser. gegad.

IMMO-TREND

Der Immobilien Partner
Voor onze klanten zoeken wij dringend huizen. Wilt u uw huis verkopen, of weet u iemand die voornemens is het huis te verkopen.
Belt u ons:
09-49.24072037 of 045-316070.
Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte ƒ 250,- en een presentje.

Te k. gevr. BRUNSSUM of omg.: vrijst. woonhuis, prijsklasse tot ca. ƒ 300.000,-. Telef.: 045-256742.

EIJSDEN: te koop landelijk gelegen monumentaal pand, ca. 1690 m2, hogere prijsklasse. ☎ 04409-3131

Bedrijfshal (14 X 19 mtr.) te SUSTEREN Handelsweg 24 Incl. keuken, toilet, gas, water, licht etc. Perceel 1.150 m2. prijs ƒ 147.500,- k.k. Grouwels-Daelmans B.V. Telefoon 043-254565.

Te koop in SITTARD, "Industriepark Noord", dr. Nolenslaan, op 'top' lokatie riant landhuis met naast gelegen bouwplaats. Volledige detailhandel toegestaan. Inl. 046-510655/ 529368 na 18u.

Te koop gevraagd
bouwgrond
Wij zijn geïnteresseerd in aankoop van bouwterreinen voor woningbouw. Directe afhandeling van geschikte percelen.
Aanbiedingen aan:
mulleners VASTGOED
Rijksweg Zuid 119, Sittard ☎ 046-518911.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Hulsberg,

Raadhuisstr. 101.
Vooroorlogs halfvrij. woonh. met tuin. Grondopp. ca. 740 m2. Renovatie noodzakelijk. Ind.: provisie kelder, woonk. ca. 31 m2, keuk., tuink., 5 slpks, douche en vliering. Vraagprijs ƒ 185.000,- k.k. Inlichtingen Pustjens, Makelaardij B.V. 04408-1423.

MERKELBEEK halfvrijst. woonh. met gar., bwj. 1990, ind: L-vorm. woonk., luxe keuken, bijkeuk., 3 à 4 slaapk., luxe badk., ruime zolder. Perfect pand, vr.pr. ƒ 235.000,- k.k. Seegers O.G. ☎ 046-525318.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Woning te ruil (ƒ 890,-) in LANDGRAAF tegen flat/woning van max. ƒ 600,-. Telef. 045-325895.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Woonhuis met tuin, 3 slaapkamers met GARAGE, bergruimte, 100 m2 te Schinveld. Tel. 045-258361.

BRUNSSUM-Treebeek, Schildstr. 24 C, app. op begane grond met tuin, 2 slpks., ƒ 115.000,-. Bij 100% financ. ca. ƒ 585,- per maand. Wijman & Partners, 045-728671.

HEERLEN, Rietveldstr. 30, eengezinswon. 6 jaar oud, met 3 slpks., voor- en achtertuin, ƒ 160.000,-. Mog. overdraagbare premie ƒ 27.500,-. Wijman & Partners 045-728671.

HOENSBROEK, Kastanjelaan 29. In kindvriendelijke buurt gelegen woonh. met terras en tuin. Ind. o.a. L-vorm. woonk. (plm. 35 m2), open keuken, berging. Verd.: 3 slpk., badk. met douche en v.w., zolder middels vaste trap bereikbaar, mogelijkh. tot 4e slpk., bouwjaar 1986, perceelopp. 197 m2, vraagprijs ƒ 168.000,- k.k. Ruber Makelaar en Taxateur o.g. BV. ☎ 04498-51900.

Spa (La Reid) B te koop BUNGALOW, 2 slpks., schitt. uitzicht, garage, oppervl. 1500 m2, ƒ 210.000,- . Tel. 09-32.87-770677.

Bedrijfspand/loods

te Eygelshoven, ruime loods met kantoor, keukentje, gereedschapsruimte en grote garage, overdekte stallingen op 3.065 m2 grond, inhoud 2.460 m3, prijs n.o.t.k.
Ass.kantoor Van Oppen B.V.
Lindeplein 5, Brunssum.
Telef.: 045-254543 Fax: 045-251729.

Vaals

Ruimte plm. 70 m2 of meer. Geschikt voor winkel, kantoor, werkplaats of magazijn. Telefoon 04454-62202.

Te h. aangeb. LOODS, 290 m2; met of zonder buitenterrein. Geheel omheind en verhard. Tel. na 19.00 u.: 045-316288. Gelegen Abdissenbosch/Landgraaf.

Te huur HEERLEN, Geleenstraat: bedrijfsruimte. Zeer gesch. voor kapssalon of schoonheidssalon, evt. kantoorruimte. Inl. 045-273803.

Te huur WINKELRUIMTE plm. 50 m2 evt. met loods. St. Pieterstraat, Kerkrade. Telefoon 04451-2587.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kies nu.. uw eigen korting

Bij aankoop van uw raamdekoratie nu een eigen korting verdienen van:
Tegen inlevering | 21% per stuk
31% per 2 stuks
window CONCEPTS HT
jaloezieën&lamellen
HEERLEN, Emmaplein 9-10 Tel: 045 - 719904 MAASTRICHT, Kesselskade 58 Tel: 043-250674
Vestigingen in: EINDHOVEN - BREDA - DEN HAAG - AKEN - ANTWERPEN - BRUSSEL - LUIK
Openingstijden: Di. t/m vrij. 10.00-18.00 uur, koopavond 13.00-21.00 uur en zaterdag 10.00-17.00 uur.

Heerlen, Oranje Nassaustraat 4

Studentenhuis, nog kamers te huur voor vrouwelijke studenten. 1 kamer à 14 m2, ƒ 280,- p/mnd; 1 kamer à 17 m2, ƒ 355,- p/mnd en 1 kamer (bestaande uit 2 ruimtes) à 31 m2, ƒ 500,- p/mnd.

janssen bv makelaardij og NVM
☎ 043-213791 ma t/m vrij 09.00-17.00 uur.

HEERLEN kamer te huur voor studente. Telefoon 045-720319.

Rustige academicus zkt. voor enige maanden, LOGIES met evt. ontbijt voor 4 nachten per week, ma. t/m do., v.a. 4 okt. in M'tricht of omg. Tel. 020-6910707.

Te huur aangeb. gemeubileerde KAMERS in centrum Geleen, alleen voor werkende mensen. ☎ 046-749271.

Kamer te huur in HOENSBROEK nabij centrum. Telefoon 045-224523.

Te huur zit/slaapkamer met eigen keuken, wc en douche, te HEERLEN. ☎ 045-316169.

Te huur voor werkend persoon goed gemeubileerde zit/SLAAPKAMER. Pannesheiderstr. 1, Kerkrade.

MEDEBEWONER gezocht in app. m. 2 slpks. door Amerik. soldaat te Treebeek ƒ 500,- all-in. 045-225194.

Verkoop, reparatie, onderhoud en verhuur van vorkheftrucks
Frissen b.v.
bellen
04406-40338
Vroenhof 92, Valkenburg
Officiële KOMATSU dealer

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders
Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Keuken "Piont" 285 cm, incl. apparatuur, slechts ƒ 2.990,-. Uitbr.mog.
Vossen Keukens
Glaspaleis, Kerkplein, Heerlen. Telef.: 045-717555.

KEUKEN-RENOVATIE: Workbladen, spoelbakken, inb.app. en montage met gar. Vossen-Keukens, Eikenderweg 77 en Glaspaleis, Kerkplein, Heerlen. Telef.: 045-717555.

Nog enkele mooie luxe showroomkeukens met zeer
Hoge korting bij Vossen Keukens
Modern: Glaspaleis, Kerkplein 45. Klassiek: Eikenderweg 77, Hrln. ☎ 045-717555.

Heden v. 10.00-17.00 uur Open Huis. INBOEDEL en andere zaken, weg. vertr. naar buitenl. Stokhem 71, Wijlre, 04450-3217.

Grandioze parketshow

Zondag 26 september van 10.00 tot 17.00 uur.

Parketshow-aanbiedingen

	Van	Vo
Pergo-Lite	ƒ 54,-	ƒ
Beuken Lamelparket	ƒ 119,-	ƒ
Eiken lamelparket	ƒ 124,-	ƒ
Kersen lamelparket	ƒ 131,-	ƒ
Junckers V-iking beuken-flammet 22mm	ƒ 138,50	ƒ

Ger Bloemen Parket,
Rukkenerweg 9, 6373 EL Landgraaf (Nieuwenhag
Telefoon 045 - 326.326.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. ☎ 045-741706.

Te k. i.z.g.st. gebr. Heugaveld TAPIJTTEGELS, 50 x 50 cm, antracietgrijs, ƒ 2,25 p.st. Rockmart, Kissel 46 A, Heerlen. Tel. 045-723142.

Houten hoogslaper met matras, ƒ 185,-; Minitrix treinen met toebehoren, pr.n.o.t.k.; 3 Manou stoelen, 1 salontafel, 2-zits bankje, ƒ 100,-. Tel. 045-716129

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

Te k. VITRINEKAST notenhout; 2-zits leren bank; ant. salontafel. ☎ 043-615994.

Te koop EETHOEK, l.mass. eiken (Meijers) en eiken kloostertafel. ☎ 04492-2914.

Te koop 2 AFGHAN/Erzari antiek 3.95 m. x 2.70 m. ƒ 1.900,-; 3.30 m. x 2.27 m. ƒ 1.500,-. ☎ 045-217356.

Te k. massief eiken WANDMEUBEL 3 mtr.; 2 eiken salontafels 1 x 1.23 mtr. en 1 x 1.15 mtr.; stoffen slaapbank 2 pers. Afpr. ☎ 045-740131.

Te koop 5-delig modern WANDMEUBEL met vitrine; salon- en eettafel met plavuizen. ☎ 045-727708.

Te k. KINDERLOO… salontafel, eiken tafel… stoelen. ☎ 046-529611…

Geloogd eiken D… 4 deuren (2.20m) Telefoon 045-423750.

Eiken STROKEN… 22 mm vanaf ƒ 40,-… foon: 045-426934.

Pracht massief eiken… HOEK 1 jr. oud, ƒ 97… pr. ƒ 2.600,-). ☎ 045-3…

Te koop complete… DEL. Info. 045-314930.

INBOUW-APPARATUU… grote keus in top… scherpe prijzen en… dig advies. Voss… kens: Glaspaleis, K… 45, Heerlen en Eiken… 77. Telef.: 045-717555.

GAS-, houtkachels,… zomerkorting. Kac… Walem 21. ☎ 04459-16…

BUDERUS-Radson-Inte… gas-Nefit c.v.-ketels… pe prijzen. Goede… Jac Köhlen, Rijksweg… bij ziekenhuis Sittard.… 513228/514862.

Te koop Barbec-K… mooie open haard m… tjes, evt. met plaat… schouw. Tel. 045-71361…

KACHELSPECIAALZAA… Rekers. Kluis 28,… Telef. 046-740785.

Romneyloodsen Nissenhutten

In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren.
SYSTEEM LOODSEN BOUW BV
Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148.

Gebruikte Toyota en Komatsu heftrucks
Ruime keuze uit maar liefst 30 stuks. Benzine, gas, diesel of electromotor
Verkoop, service en verhuur Collé Sittard Machinehandel b.v. Nusterweg 90, Sittard Tel. 046-519980.

AANBIEDING!! Ve… uit faillissement enz.… licht beschadigde m… nen- en buitendeuren… t/m ƒ 100,-; div.… dakleer ƒ 10,- t/m ƒ 65… rol; laminaat parket… t/m ƒ 40,- p. m2;… houten platen 3 m2 ƒ… div. houten materialen… spotprijzen. Han… grotere afn.extra… Rennemigerveldweg… Hrln. 045-727742/723076…

Te huur TRILPLAAT… p.d.; trilwals ƒ 100,-… compressor ƒ 100,-… agregaat 30 kva ƒ 10… d.; bouwcontainer ƒ 25… Telef. 045-224899.

Piccolo's in het Lim… Dagblad zijn groot in… SULTAAT! Bel: 045-71…

Piccolo's in het Lim… Dagblad zijn groot in… SULTAAT! Bel: 045-71…

Voor al uw tuin en parkmachines o.a. kettingzagen, maaiers, zitmaaiers, tuinfrezen, gazonmaaiers, H.D… gers, etc. ruime keuze uit maar liefst 500 verschillende… chines. Vele gerenommeerde merken zoals Toro,… Yamaha, Kärcher, Goldoni, Kubota, Iseki etc. Voor v… en service

Collé Sittard

Machinehandel b.v., Nusterweg 90, tel. 046-519980…

Arnold Opreij.
Heerlen, Heerlerbaan 275
Maastricht, Beatrixhaven.
Tuinmaterialen
specialist in
Cobbelstones

Onder hoge druk ge… neerd TUINHOUT, pa… tuinschermen tegen… handelsprijzen. Tui… fijn bezaagd 1,6 x… ƒ 1,90 p.m. en 1,8 x 14… schaafd en afgerond… p.m. Tuinschermen… ƒ 79,-. Deze kunnen… door ons geplaatst w… Kero b.v., Groenseyk… 26b, Geleen. 046-757476.

KINDERKOPPEN alle… ten, -goedkoper dan in… Zutendaal 09-32.89.6112…

Geïmpregneerde PLANKEN, palen en… derplanken. Houthandel… Kuijpers, Holstraat 43,… graten. Telef. 04458-1982.

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Geïmpregneerd TUIN… op maat! Ook har… Schermen, palen, pl… balken, bielzen, blok… enz. Bezorgen mog.… Tuinhout BV, In de G… 18, Heerlen. ☎ 045-71773…

Te koop TAXUS-BACCATA en buxus. Telefoon 04760-73656.

Grote en kleine AGAVE… koop. Telefoon 046-5186…

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Piccolo's in het Limb… Dagblad zijn groot in… SULTAAT! Bel: 045-71…

PAUL SIMONS

MAKELAARDIJ B.V.
ASSURANTIËN·TAXATIES
HYPOTHEKEN·FINANCIËN.
EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Heerlen
Op 1e lokatie en op loopafstand van centrum gel. karakteristiek ouder herenhuis met c.v., kelder, gar. en grote tuin. Ind. o.a.: hal, woonk. ensuite, eetkeuk., 3 slaapk., badk. en zold. (via vaste trap) met 4e slaapk. Prijs op aanvraag.

Op zaterdag zijn wij geopend van 10.00 tot 13.00 uur

045-318182

Apparatuur voorlopig nog flink duur

Zolderlamp uitdoen vanuit een luie stoel

Minister Hans Alders liet er geen misverstand over bestaan. We zullen het straks in de portemonnee voelen als ergens in huis een lampje nutteloos blijft branden. Want de eens zo schone elektriciteit blijkt nu ook het milieu te vervuilen, de voorraad eindige fossiele energie aan te tasten en moet dus zuinig gebruikt worden. 'Uit' dat licht, als je de kamer verlaat.

Onder de naam X-10 powerhouse is een bedieningssysteem op de markt gebracht dat het mogelijk maakt om vanaf een centrale plaats in het huis alle lampen en apparatuur te bedienen. Het uitschakelen van het vergeten zolderlicht is daarmee slechts een kwestie van een knopdruk vanuit de luie woonkamerstoel.

De startersset van X-10 bedient mooguit acht lampen of apparaten. Het systeem werkt volgens hetzelfde principe als waarmee de openbare verlichting wordt aangeschakeld: een signaal via het lichtnet. Ook een aantal babyfoons werkt volgens dat systeem.

Spelen

Om thuis een apparaat op afstand in werking te kunnen stellen, is minimaal de eenvoudigste controller (f 79) en een schakelmoduul (f 79) nodig. De moduul komt in een stopcontact, waarop vervolgens het te schakelen apparaat wordt aangesloten. De controller wordt op een andere plaats in het huis op het lichtnet aangesloten en het spelen kan beginnen.

Omdat het systeem modulair is opgebouwd, kan het enorm worden uitgebreid. De beperkingen zijn eigenlijk alleen financieel van aard. Voor elk te schakelen apparaat is namelijk een apart moduul nodig. Tenzij je een groep apparaten koppelt en die cluster vervolgens aanstuurt met de X-10. Daarbij komt nog dat bij meer dan acht modules ook een grotere controller (f 99) noodzakelijk is.

Het systeem kan maximaal 256 apparaten bedienen. In dat geval moet de gebruiker wel beschikken over een eigen personal computer, die geladen wordt met X-10 besturingssoftware en door middel van een interface (f 299) X-10-signalen op het lichtnet kan brengen. De software is overigens in de prijs inbegrepen. Met een dergelijke schakeling kan iedereen zich nu al in het huis van de toekomst wanen. Het maakt voor de computer niets uit of hij op bepaalde tijden ergens de lichten aan moet doen, de verwarming aanzetten, de rolluiken naar beneden laten of de elektrische garagedeur moet openen. Als het maar op stroom werkt.

Vervolmaken

Echt speels wordt het systeem natuurlijk als de X-10 wordt voorzien van een infraroodinterface (f145), zodat een aantal apparaten met een afstandsbediening (f 199) bediend kan worden. Deze zapper valt ook te programmeren voor gebruik van televisie en video. En wie zijn vrienden echt wil imponeren, schaft natuurlijk een telefoonstuurmodule (f 299) aan. Op willekeurig welke plaats ter wereld dan ook kan daarmee het vergeten lampje op zolder worden uitgeschakeld. Ook heeft de module de mogelijkheid een lamp naar keuze te laten knipperen als de telefoon overgaat. Het systeem is nog te vervolmaken met bewegingsmelders, buitenlichtschakelaars en dimmers, al dan niet voor op- of inbouw.

Het feitelijke nut van dat alles valt te betwijfelen. Hoewel inbrekers zich misschien laten afschrikken als op de meest rare tijden in het huis lichten opflitsen. Maar daarvoor zijn wel goedkopere oplossingen denkbaar. Net zoals de verlichting op plaatsen waar je weinig komt. Daar is een aan een bewegingsmelder geschakelde lamp (f 50 tot f 100) al een uitkomst: zodra je je hielen hebt gelicht, floept de lamp uit.

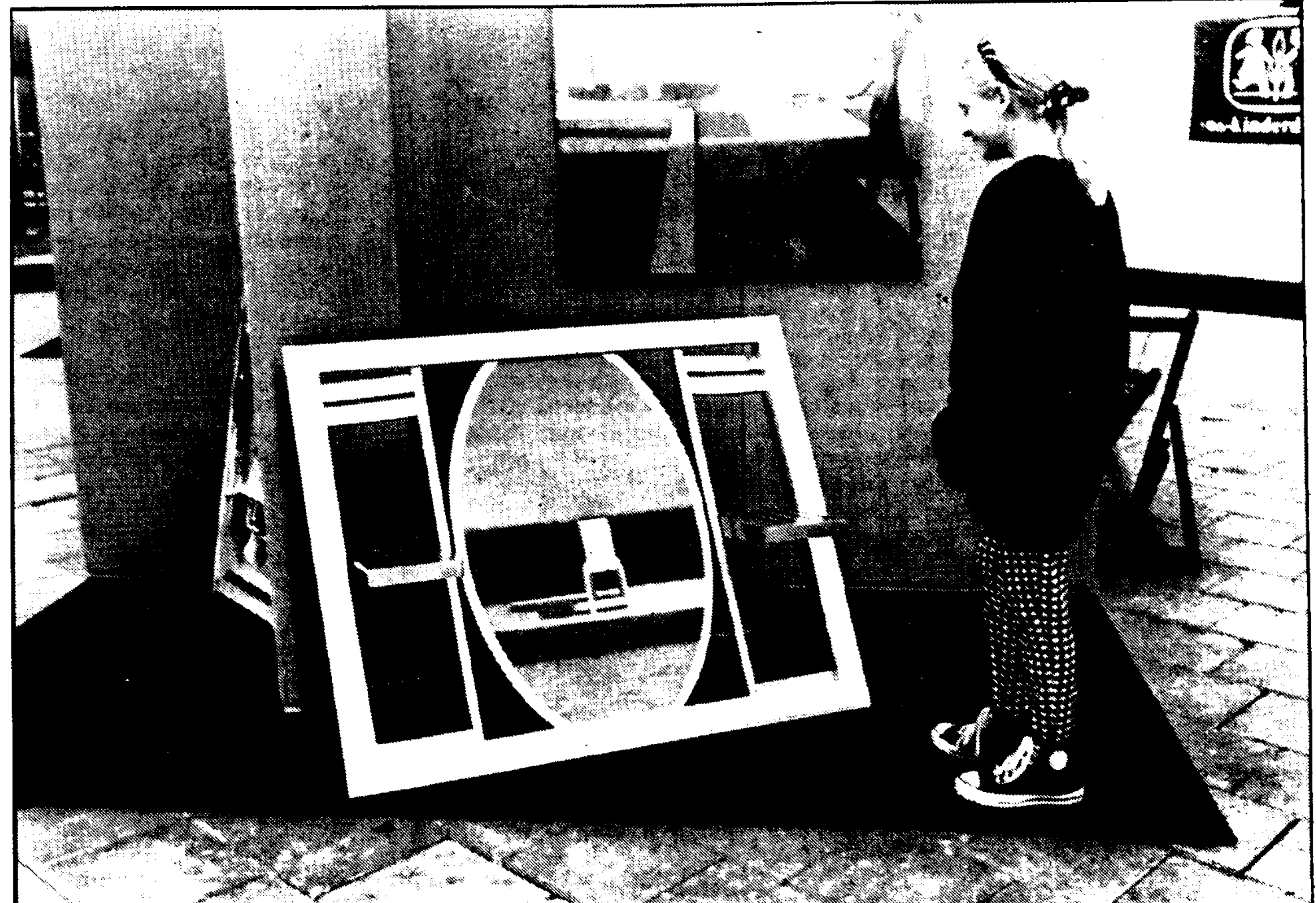
Uitkomst

Aan de andere kant kan het systeem voor mensen die wat minder gemakkelijk uit de voeten kunnen, een uitkomst zijn. In elk geval zijn de noodzakelijke componenten dermate betaalbaar dat voor mensen die van apparaatjes houden, de aanschaf het overwegen waard is.

Maxi onderzetter

● *Hij ziet er niet alleen luxueus uit, de grote verchroomde onderzetter van Inno Cuisino, maar hij is ook erg praktisch en multifunctioneel toepasbaar. Zowel in de keuken als op tafel kan hij goede diensten bewijzen bij het neerzetten van hete pannen en schalen. Door de afmetingen (60 x 27 cm) passen er twee à drie pannen tegelijkertijd op. Zo kun je het kunststof aanrechtblad goed beschermen tegen oververhitting. De onderzetter is opgebouwd uit stevige verchroomde staven, waarvan er links en rechts twee uitmonden in een handgreep. Dank zij de platte uitvoering neemt het rooster bij het opbergen weinig plaats in. Verkrijgbaar bij de betere huishoudzaken en in kook- en serviezenwinkels. Prijs: f 59,95.* Foto: GPD.

● *Schilderij van een klapstoel, geflankeerd door de helften van een doorgezaagde klapstoel, van Bas Sebus.* Foto: GPD

Klapstoelkunst in de aanbieding

Wie naar de 'Dag van het Wonen' in Utrecht is geweest, heeft daar vast en zeker de expositie 'Een stoel is geen stoel' gezien. Deze bijzondere tentoonstelling is ontstaan uit een initiatief van de Stichting B.A.S. Cultuurfonds, die 84 beeldend kunstenaars heeft gevraagd hun fantasie bot te vieren op een doodgewone klapstoel en deze om te toveren tot een kunstwerk. Het resultaat was verrassend, en soms hoorbaar. Er is zelfs een stoel die Gregoriaanse klanken voortbrengt.

Dank zij sponsoring van het bedrijfsleven en de belangeloze medewerking van de kunstenaars kon een en ander worden gerealiseerd. Al die klapstoelkunstwerken te zamen vormen een boeiende expositie. Ook al omdat bij elke stoel een ander object van de kunstenaar hangt dat enigszins representatief is voor zijn of haar reguliere werk.

De meesten van de 84 kunstenaars hebben van hun klapstoel iets gemaakt dat fysiek niet meer functioneel is. Je kunt er niet op zitten. Hetzij omdat er allerlei grassen en groen uit de zitting lijken te groeien, of omdat zich tussen de gleuven omhoog stekende vissekoppen, een bed van spijkers, verfkwasten of andere zaken bevinden die de stoel onbezitbaar maken.

● *Pieter Warffemius, klapstoel op boomstronk.* Foto: GPD

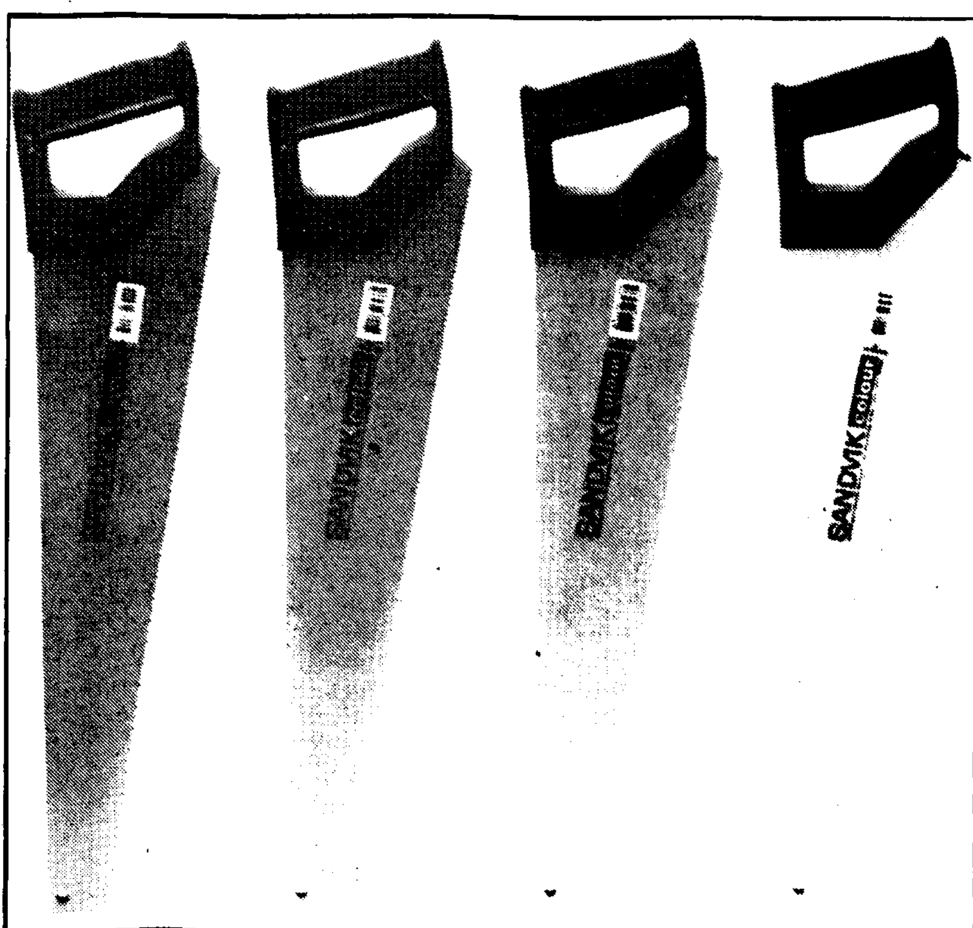
Wel kun je zitten op de stoel met vleugeltjes of op de tot neoclassistische troon omgebouwde klapstoel. Er zijn stoelen bij van bekende kunstenaars als Peter Klashorst, Ans Markus en Patty Harpenau. Die klapstoelen zijn niet zo maar voor de aardigheid tot kunstwerken omgevormd, maar dienen een uitzonderlijk goed doel.

De tentoonstelling heeft al door Nederland rondgereisd en dit duurt nog tot 29 oktober. Dan bereikt de expositie het eindpunt, het Home Trade Center in Nieuwegein, waar de stoelen tijdens een feestelijke veiling aan de hoogste bieders worden verkocht door de bekende veilingmeester Jan Pieter Glerum. Elk bedrijf dat in dit project participeert sponsort voor duizend gulden een stoel. Dit bedrag vormt tevens de inzet bij het via opbod verkopen.

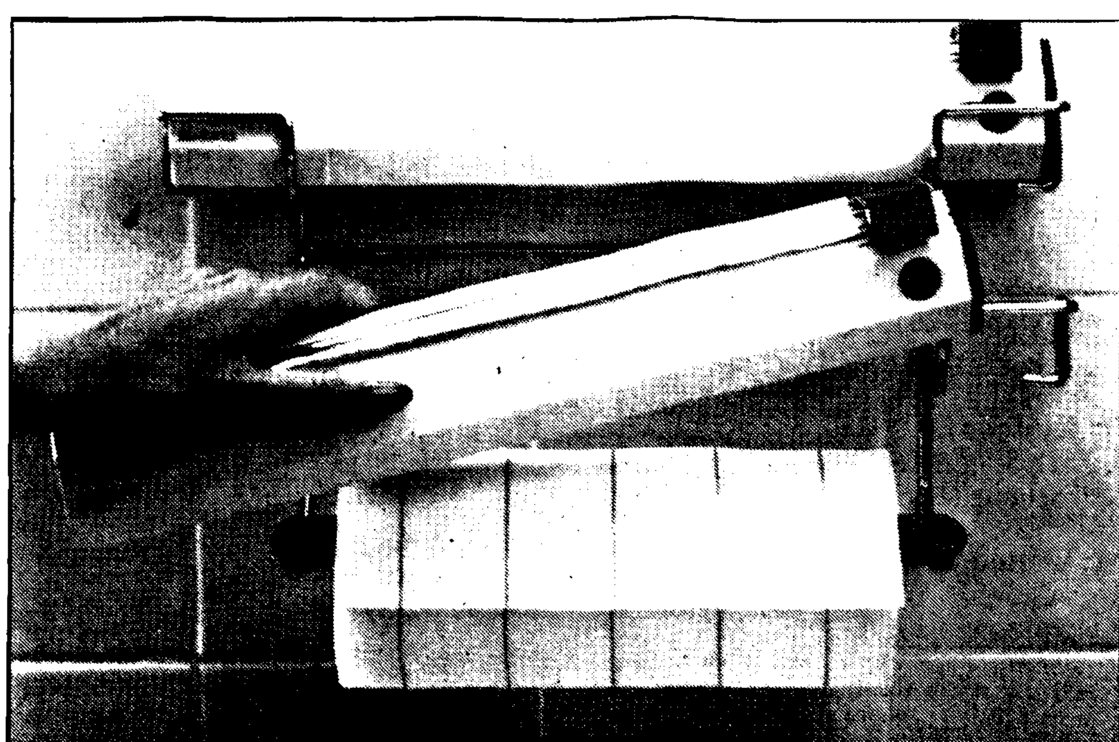
Ook geïnteresseerde particulieren kunnen de veiling bezoeken en meebieden om zo'n kunstwerk in bezit te krijgen. De opbrengst van de veiling komt geheel ten goede aan SOS-Kinderdorpen die er een project in Somalië mee hoopt te kunnen financieren.

Gekleurde zaag: meer dan kleurtje alleen

's Werelds grootste zagenproducent, Sandvik, heeft een nieuw fenomeen op de gereedschappenmarkt geïntroduceerd: de 'Colour Saw'. Op het eerste gezicht een handzaag zoals vele andere, maar dan met een geprononceerd gekleurd blad.
Er zit echter meer achter. De kleurcoating geeft het zaagblad een zeer langdurige bescherming tegen roest. De 'korrel' van deze zowel sierende als beschermende laag doet de zaag tevens vlotter door het hout lopen. Dit draagt ook bij tot een gavere, gladdere zaagsnede, zowel bij het langszagen (schulpen) als bij het afkorten (haaks of onder verstek op de nerf zagen).
Aan de ontwikkeling van deze nieuwe zagengeneratie heeft de fabrikant een bijna twee jaar durende research gewijd. (Op de Keulse Eisenwarenmesse begin '92 hebben vakmensen uit de handel en de techniek er al onder embargo even aan mogen 'ruiken'). De coating, vrij van kwalijke oplosmiddelen, is niet een gewoon verflaagje, maar vormt een sterk pantser, waarvan ook de opdruk meeprofiteert. De informatie inzake gebruik, vertanding, e.d. kon dan ook direct op het blad, blijvend leesbaar, worden afgedrukt. Handig voor de dhz-zager en ook minder afval opleverend omdat een hoes daardoor overbodig is geworden.
Sandvik heeft in dit nieuwe concept iets extra's toegevoegd aan de veiligheid. Onderzoek heeft aangetoond dat bij zo'n 1 op de 7 ongevallen met gereedschap een handzaag is betrokken. Niet alleen tijdens het gebruik, maar vaak ook bij het opbergen of ter hand nemen. Dit is vrijwel altijd te wijten aan de zeer scherpe tanden van de hardpointzaag.
De tandenbeschermer van de 'Colour Saw' heeft dan ook een listige renovatie ondergaan. Je hoeft hem er niet overheen te schuiven (meestal de oorzaak van gemene handwonden) maar je klikt hem erop, dus zonder de tanden te raken. En mocht de zaag na langdurig gebruik zijn scherpte hebben verloren en dus afgedankt worden -hardpoints zijn immers niet naslijpbaar- dan is de tandenbeschermer altijd nog prima bruikbaar voor een andere zaag.
De Sandvik Colour Saw is verkrijgbaar in de kleuren geel, rood, groen en blauw. Ieder kan dus naar eigen smaak kiezen. Het vooralsnog verkrijgbare formaat is 20 inch (50 cm), vertanding 7/8 per inch. De adviesprijs waarvoor hij binnenkort in de winkel ligt bedraagt f34,95.

● *De vier zagen op een rijtje.* Foto: GPD

● *De tob-vrije keukenrolhouder.* Foto: GPD

Keukenrolhouder nieuwe-stijl

Nooit meer getob om aluminium- of transparante (vershoud)folie uit de gleuf van de houder te wurmen: in de nieuwe Roll-O-Mobil van Brabantia liggen de rollen niet los, maar worden stevig tussen twee conussen geklemd. Daardoor kan de folie niet in de houder terugrollen, een verschijnsel waarover consumenten regelmatig klagen. Bovendien kunnen de rolhouders zowel in een frame van metaaldraad worden opgehangen als afzonderlijk in een la worden weggeborgen.

Dat folie met houder en al uit het frame kan worden genomen heeft als voordeel dat je bijvoorbeeld tijdens een barbecue aluminiumfolie ter plekke kunt afsnijden.

De houders zijn voorzien van soepel lopende rolmessen waarmee zelfs de meest plakkerige soorten vershoudfolie (flinterdun polytheen) moeiteloos op maat kunnen worden gesneden.

Je kunt een complete set kopen, bestaande uit een ophangframe, twee rolhouders met snijmes en een houder voor de keukenrol (compleet 69 gulden 50), maar de rolhouders voor kunststof en almuminiumfolies zijn ook afzonderlijk verkrijgbaar (27 gulden 50).

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 21 september 1993.

Deze week noteerden wij renteverlagingen bij de geldverstrekkers die hun tarieven nog niet hadden aangepast. Inmiddels is de rente op de kapitaalmarkt opnieuw gedaald.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	renteperc. opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,20	3,83	2,50
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,40	3,96	2,61
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,70	4,16	2,76
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	7,50	4,91	3,99
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,00	4,59	3,73
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,66	2,37
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,10	3,79	2,48
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	7,40	3,98	2,63
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	4,39	3,57
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,90	4,52	3,67
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	7,20	3,88	2,56
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	7,70	4,21	2,82
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	6,80	3,62	2,35
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	6,90	3,68	2,40
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	7,30	3,94	2,60
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,60	4,33	3,52
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	6,70	4,39	3,57
GWK-bank	spaarhyp	5 jaar	1,00	7,20	3,88	2,55
GWK-bank	spaarhyp	10 jaar	1,00	7,40	4,01	2,66
GWK-bank	ann. hyp	1 jaar	1,00	6,90	4,52	3,67
GWK-bank	ann. hyp	5 jaar	1,00	7,00	4,59	3,73
Centrale Volksbank	ann. hyp	5 jr	1,00	6,80	4,46	3,62
Direktbank	besp.-dir-hyp.	5 jr	1,00	7,20	3,88	2,56
Nationale Ned.	spaarhyp	5/10 jaar	1,00	7,20	3,88	2,55
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	7,70	4,20	2,81
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,20	3,83	2,51
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	7,40	3,96	2,61
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	7,00	4,59	3,73
ING BANK	ann. hyp.	5 jr	1,00	7,00	4,59	3,73
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,10	3,80	2,49
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	7,40	3,99	2,65
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	7,00	4,19	2,80
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	6,90	4,43	3,59
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,90	4,43	3,59
RABO hypotheekbank	sp.opt.hyp.	3 jaar	1,00	7,10	3,78	2,46
RABO hypotheekbank	sp.-opt.hyp.	10 jaar	1,00	7,40	3,97	2,62
RABO hypotheekbank	sp.opt.hyp.	stabiel	1,00	7,80	4,23	2,83
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	variabel	1,00	7,50	4,91	3,99
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	5 jr	1,00	7,00	4,59	3,73
SNS Bank	spaarhyp	5 jaar	1,00	7,20	3,77	2,44
SNS Bank	spaarhyp	7 jaar	1,00	7,50	3,96	2,59
SNS Bank	ann. hyp	1 jaar	1,00	7,20	4,44	3,55
SNS Bank	ann. hyp	5 jaar	1,00	7,00	4,31	3,45
Westland Utrecht	lage last h.	7* jaar	1,00	7,00	2.06	0,61
Zwolsche Algemene	z-hyp plan	5 jaar	1,00	7,00	3,71	2,41
Zwolsche Algemene	z-hyp plan	10 jaar	1,00	7,20	3,84	2,52
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,20	3,77	2,44
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	7,20	3,87	2,55
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	4,39	3,57

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. *f* 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 189.000,- k.k.

Halfvrijstaand woonhuis met ruime berging en tuin in een goede buurt van Hoensbroek.

INDELING:

Beg.gr.: hal/entree, toilet, ruime woonkamer met parket en mog. voor open haard, ½ open keuken met aanbouw, terras, leuke tuin, ruime berging. **1e verd.:** overloop, 3 slaapkamers, badkamer v.v. ligbad, vaste wastafel en 2e toilet. **2e verd.:** d.m.v. een vaste trap bereikbare zolder waar een 4e slaapkamer realiseerbaar is, gescheiden c.v.-ruimte. **Algemeen:** goede staat, uitstekende buurt (veel groen), loopafstand van het centrum.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 177.500,- k.k.

Perfect onderhouden drive-in-woning met garage en tuin in een kindervriendelijke goede buurt.

INDELING:

Beg.gr.: hal/entree, garage (evt. 2 auto's), berging, wasmachine-ruimte, c.v.-ruimte met waterontharder. **1e verd.:** overloop, toilet, grote woonkamer met kurkvloer, ½ open luxe keuken, terras, berging, fraaie tuin. **2e verd.:** overloop, 3 ruime slaapkamers, badkamer met douche en vaste wastafel. **Algemeen:** uitstekende staat van onderhoud. Gas-c.v., dakisolatie, dubbel glas (woonniveau). ZIEN IS KOPEN.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 229.000,- k.k.

Uitstekend onderhouden WOONOBJECT, uitermate geschikt voor dubbele bewoning of kamerverhuur.

Veel ruimte.

INDELING:

Sout.: ruime provisiekel. **Beg.gr.:** entr., toilet, grote woonk. (32 m²), eetkeuken met aanbouw, badkamer (douche/toilet/v.w.), garage, ruim erf (via poort bereikbaar), drie ruime kamers 4.90x2.5; 4x4.90; 4x6.70, doucheruimte. **1e verd.:** woonkamer, keuken met aanbouw, ruime slaapkamer, 2e toilet, doucheruimte, ruim balkon. **2e verd.:** drie ruime slaapkamers 4.35x3.20; 3.70x3.10; 3.70x3.10; douche of keukenruimte. Bwjr. 1960. Gas-c.v. (twee ketels 1973/1978). Direct te aanvaarden. Ligging centrum.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 195.000,- k.k.

Vrijstaand woonhuis met garage voor meerdere auto's, binnenplaats en tuin.

INDELING:

Sout.: provisiek. **Beg.gr.:** entree, garderobekast, bet. toilet, gesloten keuken, woonkamer, klein appartement, binnenplaats, loods circa 100 m², tuin. **1e verd.:** overl., 3 slaapk., badkamer met vaste wastafel en douche. **2e verd.:** vliering. **Algemeen:** gas-c.v., dakisolatie, aanv. i.o., perc.opp.vl. 485 m². Ideaal voor een hobbyist.

HOENSBROEK

Vraagprijs ƒ 199.000,- k.k.

Uitstekend onderhouden woonhuis met garage en tuin in een zeer goede, rustige buurt.

INDELING:

Beg. gr.: ruime entr., ½ bet. toil., c.v.-ruimte ('92), ruime woonk., fraaie keuken met app., aangelegde tuin, garage met zolder en w.m.a. **1e verd.:** overloop, 4 slaapkamers, badkamer met ligbad, 2e toilet en vaste wastafel. **2e verd.:** d.m.v. een vlieringtrap bereikbare ruime bergzolder. **Alg.:** goede ligging, bouwjr. '76, perc.opp.vl. 225 m².

PAND MOET BESLIST VAN BINNEN GEZIEN WORDEN.

LANDGRAAF (Ubach over Worms)

Vraagprijs ƒ 149.000,- k.k.

Halfvrijstaand woonhuis met berging en tuin op een leuke lokatie.

INDELING:

Souterrain: kelder. **Beg.gr.:** hal/entree, toilet, woonkamer, gesloten keuken, serre, berging, leuke tuin. **1e verd.:** overloop, 3 slaapkamers, badkamer v.v. douche en dubbele wastafel. **2e verd.:** d.m.v. een vaste trap bereikbare zolder. **Algemeen:** goede staat, leuke buurt (veel groen), gas-c.v. (ketel 1991), ged. kunststof kozijnen. Aanv. medio 1994.

BEDRIJFSRUIMTE

HEERLEN

(TE KOOP) BEDRIJFSRUIMTE

In het centrum temidden van diverse looproutes van winkelend publiek te koop een winkelruimte. Bruto vloeroppervlakte circa 90 m² incl. 40 m² magazijn in het souterrain. Grotendeels van binnen betegeld. Voor diverse branches geschikt. Uitstekende lokatie met name voor cafetaria of friture. **Aanvaarding direct.**

Prijs ƒ 175.000,- k.k.

HEERLEN

Eengezinswoningen en flatwoningen in het groene Zeswegen op loopafstand van het centrum van Heerlen. Regelmatig komen er woningen voor verhuur beschikbaar. Bijzonder komfortabele woningen met uitstekende voorzieningen, zoals badkamer met ligbad, optimale isolatie. De eengezinswoningen hebben 3 slaapkamers en de flat-woningen 2 slaapkamers.

Huurprijzen per maand:
eengezinswoningen v.a. ƒ 634,95
en flatwoningen v.a. ƒ 547,80
(excl. servicekosten).

NEDU
Valkenburgerweg 25 A
6411 BM Heerlen.
Telefoon 045-710909.
Van ma.-vrij. van 08.30 - 17.00 uur.

TE HUUR

C. nr. 487

Publikatie ABP Algemeen burgerlijk pensioenfonds

RÉSIDENCE LAMBERTUS

Kerkrade

Résidence Lambertus, gelegen in het centrum van Kerkrade aan het Kerkplein/Markt nadert zijn voltooiing. Dit complex midden in het groen is tot st gebracht op initiatief van bouwbedrijf Diels BV. Het complex bestaat uit 26 luxe appartementen en 2 penthouses. Een uitgekende architektuur, degelijke materialen, uitstekende isolatie en beveiliging staan ga voor optimaal woongenot op een toplokatie.

OPEN HUIS:

Zaterdag 25 september a.s. van 13.00 tot 15.00 u ingerichte modelwoning verzorgd door Lendfers Decoration Heerlen
Ook bezichtiging na telefonische afspraak

Taxaties, makelaardij o.g.,
NVM Hypotheekshop
Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf
045 - 326767
Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur,
's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur.
(Verder volgens afspraak)

NVM MAKELAAR

Pickée makelaardij bv

● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ● BESTAANDE BOUW ●

Beter wonen begint met Stienstra

Stienstra heeft een zeer uitgebreid huizenaanbod in elke prijsklasse in heel Zuid-Limburg. In deze aanbieding is slechts een beperkt aantal genoemd. Vindt u het huis van uw keuze niet of zoekt u in een andere regio? Maak uw wensen aan ons kenbaar.

HEERLEN H
Uitst. gel. semi-bungalow in eigentijdse architectuur. Goed aangelegde tuin met opt. privacy. Royale, representatieve entree. Gezellige Z-vorm. woonk. met open haard en sep. eetk., tot. ca. 60 m². Gesl. keuken met app. Slaapk. met luxe badk. 1e verd.: 2 slaapk. Douche.
Prijs ƒ 579.000,-- k.k. 7397

BOCHOLTZ H
Woonhuis met tuin ca. 21 m. diep. Woonk. Gesl. keuken. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met douche. Vliering. Grotendeels alum. koz. en dubb. begl.
Prijs ƒ 179.200,-- k.k. 7470

BRUNSSUM H
Halfvrijst. woonhuis met inpand. gar. Woonk. met plav. vl. Keuken. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Geh. roll.
Prijs ƒ 189.500,-- k.k. 7412

HOENSBROEK H
Appartement gel. op 3e verd. met lift. Kelderberging. Woonk. en open keuken met nieuwe parketvl. Balkon. Slaapk. Badk. met douchecabine. Hardh. koz. Ged. dubb. begl. Roll. Overname huurgar. evt. mogelijk. Servicekosten ƒ 125,-- per maand.
Prijs ƒ 95.000,-- k.k. 6665

BRUNSSUM H
Royaal woonhuis met tuin. Inpand. gar. Geh. onderkelderd. L-vorm. living met parketvl., open haardpartij en eetk. met ged. open keuken, tot. ca. 55 m². 3 slaapk. 2 badk. met ligb., douche en 2e toilet. Vliering. Deels kunstst. koz. en dubb. begl. Bwjr. 1958.
Prijs ƒ 259.000,-- k.k. 7387

EYGELSHOVEN H
Woonhuis met tuin. Berging. Living met kurkvl. en semi-open keuken met witte install., tot. ca. 30 m². 4 slaapk. Badk. met ligb. Vaste trap naar zolder. Uitst. isol.
Prijs ƒ 167.500,-- k.k. 7475

EYGELSHOVEN H
Ruim, ouder halfvrijst. herenhuis met ged. ommuurde tuin. Gar. Kelder. Living ca. 42 m². Gesl. keuken met install. incl. app. Bijkeuken. 3 royale slaapk. Badk. met ligb., douche en toilet. Vaste trap naar luxe afgewerkte zolder ca. 52 m², geschikt voor vele doeleinden. Ged. hardh. koz., dubb. begl. en roll.
Prijs ƒ 239.000,-- k.k. 7245

EYGELSHOVEN H
Halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin. Gezellige woonk. en half open keuken met moderne install., tot. ca. 40 m². 3 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. Bergzolder. Mogelijkh. voor vaste trap en 4e slaapk. Ged. dubb. begl.
Prijs ƒ 214.500,-- k.k. 7392

EYGELSHOVEN H
Rustig, nabij bosrand gel. woonhuis met gar. Geh. aangelegde tuin. Living ca. 40 m². Luxe keuken met kunstst. install. incl. app. 3 slaapk. Luxe badk. met douche en toilet. Zolder met mogelijkh. voor 4e slaapk. en vaste trap. Opt. isol. Grotendeels dubb. begl.
Prijs ƒ 209.000,-- k.k. 7478

BRUNSSUM H
Schitterend gel. modern, gesch. woonhuis met gar. Tuin. Overdekt terras. Royale hal. Woonk. en half open keuken met kunstst. install. incl. app., tot. ca. 50 m². 4 ruime slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet.
Prijs ƒ 239.000,-- k.k. 7368

HEERLEN H
Noord. Halfvrijst. woonhuis met tuin. Carport. Provisiekelder. Woonk. met parketvl. Keuken met app. Serre. 2 ruime slaapk. Geh. bet. badk. Vaste trap naar ruime zolder met mogelijkh. voor 4e slaapk.
Prijs ƒ 169.000,-- k.k. 7436

HEERLEN H
Centrum. Appartement gel. op 4e verd. met lift. Parkeerpl. Berging. Woonk. ca. 25 m². Balkon. Keuken met luxe aanbouwcomb. 2 slaapk. Inpand. berging. Ruime badk. Dubb. begl. Bwjr. 1982.
Prijs ƒ 189.000,-- k.k. 7333

HEERLEN H
Residentie Herle. In centrum dubb. appartement gel. op 2e verd. Dubb. entree. 2 kelderruimtes in sout. Royale woonk. ca. 32 m² met balkon. Ged. open keuken met app. 2 slaapk. Hobbyk. Badk. met douche.
Prijs ƒ 179.500,-- k.k. 7188

HEERLEN H
Palemig. Rustig gel. ruim landhuis met inpand. gar. Grote tuin. Grote kelder. Ruime woonk. ca. 47 m² met plav. vl. Eetkeuken met compl. install. Werk-/studeerk. 3 ruime slaapk. Badk. Sep. berging.
Prijs ƒ 309.000,-- k.k. 7337

HOENSBROEK H
Herenhuis met diepe tuin. Gar. Kelder. Sfeervolle woonk. ca. 52 m² met parketvl. en open haardpartij. Keuken met eiken install. Bijkeuken. 3 slaapk. Groot dakterras. Badk. met zitb. en 2e toilet. Vaste trap naar grote bergzolder.
Prijs ƒ 359.000,-- k.k. 7380

HEERLEN H
Heerlerbaan. Modern vrijst. woonhuis met gar. Fraai aangelegde tuin. Ruime woonk. en keuken tot. ca. 50 m². Bijkeuken. 1e verd.: 3 slaapk. Badk. 2e verd.: 4e slaapk. Zolderberging. Opt. isol. Uitst. onderhouden.
Prijs ƒ 429.000,-- k.k. 7190

HEERLEN H
Ruim woonhuis met tuin. Buitenberging. Provisiekelder. Ruime L-vorm. woonk. met open haard. Keuken met app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar ruime bergzolder.
Prijs ƒ 159.000,-- k.k. 7407

HEERLEN H
Welten. Binnenkort voor bewoning gereed halfvrijst. herenhuis met inpand. gar. Tuin. L-vorm. woonk. ca. 37 m². Gesl. keuken met moderne install. 3 royale slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Zolder-/ hobbyruimte.
Prijs ƒ 244.710,– v.o.n. 10091074

HOENSBROEK H
Halfvrijst. woonhuis met tuin ca. 10 m. diep. Fietsenberging. Doorzonwoonk. en open keuken met eenvoudige install., tot. ca. 31 m². Bergkast. 3 slaapk. Badk. met douche en toilet. Bergzolder.
Prijs ƒ 155.000,-- k.k. 7505

HULSBERG M
Centrum. Uitst. gel. halfvrijst. wit woonhuis met gar. Keurig aangelegde tuin. Provisiekelder. Doorzonwoonk. met open haard, parketvl. en open keuken met eiken install., tot. ca. 36 m². 3 slaapk. Badk. met ligb. Royale bergzolder. Goed onderhouden. Opp. ca. 229 m².
Prijs ƒ 209.000,-- k.k. 7509

KERKRADE H
Bleijerheide. Halfvrijst. landhuis met tuin. Gar. met zadeldak. Voorraadkelder. Living ca. 48 m². Gesl. keuken met luxe install. incl. app. Bijkeuken. 3 slaapk. Luxe badk. met ligb. en douche. Royale hobbyzolder ca. 50 m². Uitst. isol. Hardh. koz. Ged. roll. Bwjr. 1981.
Prijs ƒ 385.000,-- k.k. 7226

KERKRADE H
Haanrade. Uitst. onderhouden split-level bungalow met gar. Ruime tuin met opt. privacy. Sout.: Voorraadkelder. Part.: Royale hal. Living ca. 32 m². Tuink. Gesl. keuken met luxe install. incl. app. 2 royale slaapk. Luxe badk. met ligb. Geh. kunstst. koz., dubb. begl. en roll.
Prijs ƒ 270.000,-- k.k. 7400

KERKRADE H
Terwinselen. Perfect onderhouden halfvrijst. woonhuis met dubb. gar. Tuin ca. 25 m. diep. Voorraadkelder. Living ca. 40 m² met lametvl. en schuifpui naar tuin. Luxe keuken met app. 3 slaapk. Badk. met ligb. en 2e toilet. Dak in 1992 vernieuwd.
Prijs ƒ 285.000,-- k.k. 7371

SCHAESBERG H
Royaal woonhuis met tuin. Inpand. gar. Oprit met aparte parkeerpl. Living ca. 40 m² met plav. vl. Luxe semi-open keuken met alle app. 3 slaapk. Luxe badk. Ruime zolder. Grotendeels kunstst. koz., dubb. begl. en ingebouwde roll.
Prijs ƒ 225.000,-- k.k. 7494

SCHAESBERG H
Woonhuis met tuin. Berging. Z-vorm. woonk. met parketvl. Half open keuken met luxe install. incl. app. 4 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. Grotendeels roll. Ged. dubb. begl.
Prijs ƒ 162.500,-- k.k. 7519

KERKRADE H
Haanrade. Uitst. onderhouden vrijst. woonhuis met tuin. Gar. Living ca. 48 m². Keuken met compl., luxe install. Bijkeuken. 3 slaapk. Badk. met ligb, douche en 2e toilet. Kunstst. koz. en dubb. begl. Ged. roll.
Prijs ƒ 229.000,-- k.k. 7322

KERKRADE H
West. Woonhuis met tuin. Berging. Woonk. Open keuken. 3 slaapk. Badk. met douche en 2e toilet. Roll. Dubb. begl.
Prijs ƒ 169.000,-- k.k. 7125

KERKRADE H
Vink. Uitst. onderhouden woonhuis. Gar. met hobbyzolder. Living ca. 45 m² met parketvl. en schuifpui naar tuin. Keuken. 3 slaapk. Royale badk. met douche en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met mogelijkh. voor 4e slaapk. Geh. dubb. begl. Bwjr. 1980.
Prijs ƒ 234.000,-- k.k. 7044

KERKRADE H
Holz. Uitst. onderhouden woonhuis met tuin ca. 20 m. diep. Berging. Voorraadkelder. Living ca. 34 m². Keuken met luxe, witte install. Luxe badk. met ligb., douche en toilet. 1e verd.: 3 slaapk. 2e verd.: Royale hobbyruimte ca. 32 m². Geh. hardh. koz. en dubb. begl.
Prijs ƒ 195.000,-- k.k. 7327

OIRSBEEK H
Halfvrijst. woonhuis met inpand. gar. Tuin met ruime loods incl. kantooraccommodatie, tot. ca. 150 m². Sout.: Was- en provisiekelder. Part.: Woonk. ca. 25 m² met parketvl. en open haard. Keuken met compl. install. Balkon. 3 slaapk. Badk. Bergzolder.
Prijs ƒ 249.000,-- k.k. 7275

SIMPELVELD H
Goed gel. halfvrijst. woonhuis met gar. Tuin ca. 40 m. diep met goede bezonning. Woonk. Gesl. keuken met div. app. 3 slaapk., 1 met balkon. Luxe badk. met ligb. en 2e toilet. Royale bergzolder. Dakisol. Geh. kunstst. koz. en dubb. begl. Ged. roll. Opp. ca. 100 m².
Prijs ƒ 295.000,-- k.k. 7514

VAALS H
Goed gel. royale souterrainwoning met tuin. Inpand. gar. U-vorm. woonk. ca. 45 m². Half open keuken. Verd.: 3 slaapk. Badk. met douchecabine en 2e toilet. Zolder. Opt. isol. Roll.
Prijs ƒ 350.000,-- k.k. 730

VOERENDAAL H
Ruim, ouder woonhuis met grote gar./werkpl. ca. 50 m². Tuin. Part.: Waskeuken. 1e verd.: L-vorm. woonk. ca. 46 m² met dakterras. Ruime eetkeuken. 2e verd.: 3 slaapk. Luxe badk. Grotendeels alum. koz. en dubb. begl.
Prijs ƒ 259.000,-- k.k. 6840

UBACH OVER WORMS H
Halfvrijst. monumentale boerderij met fraaie tuin. Royale carport. Kelder. Woonk. ca. 45 m² met parketvl. Ruime eetkeuken met install. 3 royale slaapk. Badk. met ligb., douche, dubb. v.w. en 2e toilet. Royale zolder met mogelijkh. voor div. kamers.
Prijs ƒ 349.000,-- k.k. 7417

VOERENDAAL H
Woonhuis met gar. Tuin. Woonk. ca. 33 m². Ged. open keuken. 3 slaapk. Ruime badk. met douche en 2e toilet. Vaste trap naar zolder met mogelijkh. voor 4e slaapk. Opt. isol. Bwjr. 1984.
Prijs ƒ 245.000,-- k.k. 7332

VALKENBURG M
Herenhuis met patiotuin. Representatieve hal. Provisiekelder. Doorzonwoonk. ca. 28 m². Gesl. eetkeuken met luxe aanbouwunit incl. app. 2 slaapk. Luxe, moderne badk. met ligb., douche en 2e toilet. Vaste trap naar grote zolder-/slaapk. met eigen douchecabine. Goed onderhouden. Opp. ca. 132 m².
Prijs ƒ 189.000,-- k.k. 7499

STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.

Maandag t/m vrijdag geopend van 9.00 - 21.00 uur.
Zaterdag van 9.00 - 18.00 uur.
Aken: maandag t/m vrijdag van 9.00 - 13.00 en 14.00 - 18.00 uur.
Zaterdag van 9.00 - 14.00 uur.

Voor inlichtingen

H: kantoor Heerlen,
Tel.: 045-712255*
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.

M: kantoor Maastricht,
Tel.: 043-616263*
Aubeldomein 17, 6229 EB Maastricht.

Kantoor Aken,
Tel.: 0949-241-407540*
Jesuitenstraße 2, 52062 Aken.

BON

...blijvend ...ie ov...ning
N...
S...
P...ode/...
T...oon:

In ongefrankeerde enveloppe zenden aan:
Stienstra Makelaardij BV,
Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

LD 25093

Verzekeringen Aktueel

LANGZAAM EN TOCH GEVAARLIJK ...

Een bijzondere situatie waarin iedereen wel eens op de openbare weg terecht komt, is een confrontatie met landbouwverkeer.

Wettelijk mogen landbouwtrekkers en zelfrijdende landbouwmachines niet sneller rijden dan 16 km per uur, en in sommige gevallen zelfs niet sneller dan 6 km per uur. Het snelheidsverschil met naderende personenwagens kan dus zeer aanzienlijk zijn.

De remafstand kan trouwens nog gevoelig verlengd worden door modder op het wegdek...

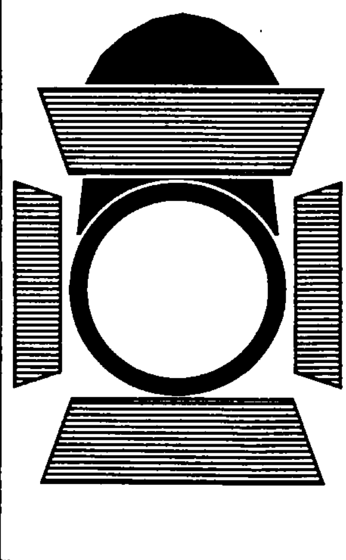
Er heersen bij niet-landbouwers nogal wat misverstanden over de plaats die aan landbouwtrekkers is toegekend ten aanzien van de voorrangsregels. Laat het kort en duidelijk zijn : landbouwtrekkers en zelfrijdende landbouwmachines zijn wat voorrang betreft, volkomen gelijk aan auto's !

De gevaarlijkste situatie is de volgende ; een trekker wil linksaf slaan, maar door de lading kan de bestuurder geen gebruik maken van de spiegels en bovendien zijn de richtingaanwijzers nauwelijks zichtbaar door overhangende lading of modder.

De gewone weg-gebruiker moet dan ook, bij het van achteren naderen van een trekker, er altijd rekening mee houden dat de trekker links of rechts af kan slaan naar de boerderij. Pas als de autobestuurder volledige zekerheid heeft over het rijgedrag van de trekkerbestuurder, is veilig inhalen mogelijk.

BoerenBond ltb

Hoe komt een detaillist aan sponsors voor zijn reclame-campagne?

Sopraan Marjon Lambriks flirt met populaire muziek

De dure comeback van een frêle diva

DOOR EMILE HOLLMAN

WENEN – Ze blaakt zo van zelfvertrouwen dat je er bijna naar van wordt. Aan de vooravond van haar comeback ontvangt de frêle Valkenburgse sopraan in het hotel waar Richard Wagner de laatste hand legde aan zijn Tannhäuser en Lohengrin. Ze zou maar wat graag zwijgen over de vreselijke jaren die achter haar liggen en die gekenmerkt werden door een stukgelopen huwelijk en de zelfmoord van haar ex-echtgenoot. Maar dat blijkt een onmogelijke opgave. „Ik leefde in één grote leugen en dan komt vanzelf de dag dat die openbarst." Morgen geeft Marjon Lambriks (44) twee benefietconcerten in het Maastrichtse Mecc, samen met de befaamde Wiener Symphoniker onder leiding van Bruno Weil.

In een Weense radiostudio heeft Lambriks achter in de zaal plaatsgenomen. Zo houdt ze het overzicht. Na twee uren repetitie klinkt opeens haar stem, eerst bescheiden, verlegen bijna en dan, wanneer het orkest het Schwips-lied heeft ingezet, maakt ze zich los van haar stoel en loopt al zingend naar de piano, met uitgekiende passen, met een glimlach rond de lippen, alsof ze de afgelopen jaren in een vrieskist heeft doorgebracht.

● *Marjon Lambriks na de repetitie in Wenen. Naast haar Bruno Weil, dirigent van de Wiener Symfoniker. Beiden staan zondag tweemaal op het podium voor concerten in het Maastrichtse Mecc.*

'Geheimpje'

Wie een oog laat vallen op het programma van zondag haalt in eerste instantie de schouders op: weinig nieuws onder de zon. Het zijn de stukken van Léhar en Strauss jr die zij al zong toen ze als tiener het Limburgse land verruilde voor de Weense Volksopera. Over het laatste nummer van het programma doet ze een beetje geheimzinnig, alsof ze het geheimpje nog niet heeft verklapt aan 's lands meest invloedrijke roddeltante Henk van der Meijden. Het betreft een speciaal voor haar gecomponeerd lied, geschreven door Roermondenaar Max Smeets, die als dirigent verbonden is aan het Ballet van Vlaanderen. Een *tearjerker* van heb ik jou daar, een regelrechte hit, geschikt voor het Songfestival en tranen met tuiten in Maastricht. En meer: want het moet ook het begin zijn van een nieuwe carrière in een heel nieuw genre. Zonder het Weense lied uiteraard afvallig te worden.

Drie weken geleden vertolkten Lambriks en Smeets de song voor het eerst tijdens een recital in het Zwitserse rijkeluisoord Gstaad, waar Marjon Lambriks en haar nieuwe liefde Léon Lommaert niet alleen in de echt verbonden werden, maar waar zij ook een, naar het schijnt, leuk optrekje bewonen, van alle gemakken voorzien behalve een behoorlijke akoestiek in de badkamer.

Populair

Max Smeets, componist en pianist van opleiding, werd vier jaar geleden gevraagd of hij er iets voor voelde een zangeres naar een populairder genre te begeleiden. Hij duikelde een moderne compositie op en liet de tekst herschrijven omdat Marjon Lambriks erop stond dat haar liefde voor Leon Lommaert daarin tot uitdrukking zou komen. 'Michael Jackson-achtig', noemt de componist het lied zelf. Een kloeke jongen die dat had kunnen voorspellen. Wanneer La Lambriks het over popmuziek heeft, denk je toch eerder aan Mireille Mathieu of Frida Boccara, maar oordeel vooral zelf maar waar het lied ondergebracht kan worden. Want het nummer is bestemd voor een cd vol *poppy songs* die door Lambriks met een klassiek sausje worden overgoten. Smeets zelf ziet eindelijk de kans schoon zich met de disciplines bezig te houden waar hij ondanks zijn opleiding de kans niet voor krijgt.

Het laatste steuntje in de rug om een nieuwe weg in te slaan kreeg Marjon Lambriks enkele jaren geleden in Monte Carlo, waar ze vol aanbidding een concert van 'soulkikker' Barry White bijwoonde. „Die man heeft het echt. Die haal ik ook nog wel eens naar Maastricht." Bij de BRT heeft ze de wens geuit binnenkort samen met of Bart Peeters en de Radio's of met Danny Klein van Vaya Con Diaz te zingen. Het tekent het zelfvertrouwen van de sopraan die haar comeback eerst nog moet waarmaken. Zij twijfelt er niet aan dat dat lukt, net zo min als Max Smeets of Bruno Weil. En denkelijk ook het publiek dat komend weekeinde niet: eerst zingt Marjon Lambriks voor overwegend relaties en vrienden van haar echtgenoot, geflankeerd door hoge omes en tantes als de ministers Claes en Maij-Weggen en gouverneur baron Van Voorst tot Voorst. 's Middags zal het Mecc bevolkt worden door de fans die haar trouw zijn gebleven. Een risicoloze onderneming, zo lijkt het, en mocht een en ander fout lopen dan is daar altijd nog het goede doel dat het batige saldo mag opstrijken: een Euregionaal Kinderreuma Centrum, de afdeling Ouderenzorg van het Academisch Ziekenhuis en de Wereldvereniging der Kindervrienden.

Dreigbrieven

De diva zelf is wel enigszins bevreesd voor de publieke opinie die haar de laatste jaren toch al parten heeft gespeeld. Opgestookt door de roddelpers stuurde een aantal kwaadwilligen Marjon Lambriks de laatste jaren dreigbrieven waarin zij ondubbelzinnig verantwoordelijk werd gehouden voor de misère rond haar huwelijk. Schrijnend, voor iemand die met zoveel verve Die Lustige Witwe vertolkte. „Niemand kan zich voorstellen wat ik heb meegemaakt. Maar het zingen heeft me in leven gehouden. Wat de mensen achter je rug allemaal over je fluisteren is onvoorstelbaar. Ik denk dat veel mensen me ook vergeten zijn." Dit ondanks de vele platen die ze verkocht moet hebben. „Hoeveel het er zijn, weet ik niet, maar het is wel leuk om af en toe een bankafschrift uit Paraguay of Oeganda te krijgen."

Marjon Lambriks was in Wenen vijftien jaar verbonden aan de Weense Volksopera, ze maakte televisieprogramma's rond het Weense lied en stond met artistieke grootheden als Herbert von Karajan op de planken. Die haar trouwens op het hoogtepunt van haar roem doodleuk meldde dat het tijd werd om te leren zingen. Een keerpunt in haar carrière, want vanaf dat moment hervatte ze haar studies alsof ze zich opnieuw aanmeldde bij het conservatorium. Zelf denkt ze niet dat zij op die manier jonge collega's zou kunnen aanspreken. „Ik heb geen stem van wereldklasse, ik ben een acteur die zingt. Ik zou wèl zelf kunnen inschatten wanneer de tijd daar is om te stoppen. Anders dan de Weense wasmiddelenproducent die die voor zijn vrouw de hele opera opkocht om haar te laten zingen."

Dat is dus haar vrees: dat men zal denken dat haar bemiddelde echtgenoot met gemak voor haar een tweede carrière kan kopen. Al kost het inhuren van de Wiener Symphoniker natuurlijk een lieve bom duiten.

Jaloezie

Zeker zo belangrijk is de jaloezie van haar echtgenoot, overigens ook de grote initiator van de kersverse stichting Herfstgala, die tekent voor de organisatie van het benefietconcert. Ze praat daar opmerkelijk ongedwongen over. „Ik ben mezelf geworden, meer vrouw geworden. Op elke vraag antwoord ik naar waarheid; dan hoef je nooit te onthouden wat je gezegd hebt. De waarheid is altijd dezelfde. Léon wil niet dat ik op de planken gekust of omarmd wordt door andere mannen. Daar kan hij niet tegen, dus doe ik dat ook niet meer."

Pardon, U zegt?

„Het is toch fantastisch als een man jaloers is. Dan bedoel ik dat niet op een ziekelijke manier. Als de jaloezie voorbij is, is de liefde over. En ik doe niets waarmee ik mijn man zou kunnen kwetsen. In het begin zei ik nog: 'Maar Léonneke, dat is toch spel'. 'Als zo'n kerel niks voelt als hij je aanraakt op het podium is het een idioot', zei hij. Later is Léon daar met de acteurs over gaan praten en die hebben hem gelijk gegeven: 'Sie haben recht, wir fühlen'. Het beperkt mijn repertoire niet, je kunt op vele manieren spelen."

Dit alles kon regelrecht uit Dostojevski komen.

Marjon Lambriks verliet Valkenburg 25 jaar geleden. Eens per maand bezoekt ze haar familie in Limburg en maakt ze een praatje met haar vader op het kerkhof. Een terugkeer ziet ze niet zo zitten. Geschrokken als ze is van mannen die haar hand drukken in plaats die naar hun lippen te bewegen. Nee, het zou hooguit Belgisch Limburg worden. Ook al, om het met de woorden van Dries van Agt te zeggen, omdat men daar nog met twee vingers tegen de pet tikt wanneer je passeert.

Van getutoyeer houdt ze niet, net zo min als van spijkerbroeken tijdens pakweg de concerten van zondag. Ze houdt van chique. Nou ja, ik probeer iets te presteren, dan vind ik het ook leuk om iets terug te krijgen."

Veiling van fraaie sieraden in Dominicanerkerk

Tv-gala in Maastricht voor school Guatemala

Van onze rtv-redactie

MAASTRICHT – Veilingmeester Jan-Pieter Glerum (van het Tros-programma Eenmaal Andermaal) gaat morgenavond in de voormalige Domicanerkerk in Maastricht een serie fraaie sieraden uit Midden-Amerika veilen.

Uit de opbrengst hiervan wordt een school in Guatemala gefinancieerd. De veiling is de hoofdmoot van het feestelijke Gala Star Adventure, waarvoor de Tros vanaf 19.30 uur opnamen maakt. Liesbet den Daas en Hein van Nievelt presenteren dit programma tijdens een galadiner (kosten 150 gulden). Er zijn nog enkele plaatsen vrij.

Met de tv-uitzending – een week later – van het Gala Star Adventure (maandag 4 oktober van 19.41 tot 20.13 uur op TV2) sluit de Tros de fondswerving voor de Guatemalteekse school af. In de serie Special Adventure heeft deze omroep sinds eind 1992 regelmatig de aandacht gevestigd op het project van de Limburgse Stichting Partiulier Initiatief Maastricht Midden-Amerika (PIMMA). In deze uitzendingen werd verslag gedaan van de omzwervingen van een aantal medewerkers van de Tros door Midden-Amerika. Annemiek Verdoorn, Ben van der Burg, Hein van Nievelt, Liesbet den Daas, Martin Gaus, Rob van Hulst en Walter Tiemessen verzamelden in deze gebieden kostbare grondstoffen voor de serie exclusieve sieraden, die zondag worden geveild.

De Stichting Particulier Initiatief Maastricht Midden-Amerika begon in 1987 als belofte van het Maastrichtse echtpaar Vroemen om mensen in Midden-Amerika te helpen. Kansarmen vormen de doelgroep van PIMMA en de stichting spitst de hulpverlening toe op het onderwijs. PIMMA kreeg gaandeweg regionale en landelijke bekendheid en verwierf erkenning door het bouwen van twee basisscholen in El Salvador. Het derde project van de stichting is het realiseren van een school in Guatemala.

Hiervoor veilt dus Jan-Pieter Glerum zondagavond in de Dominicanerkerk de sieraden. De vondsten gedaan tijdens de Midden-Amerikareizen werden door diamantair Peter Bruining verwerkt tot sieraden naar een ontwerp van Alexander van den Hoven. Ze variëren in waarde van drie- tot ongeveer dertigduizend gulden. Tijdens het galafeest treden morgenavond belangeloos op Lee Towers, de Maastrichter Staar, André Rieu, Madeleine Bell en haar Swingmates en de Middenamerikaanse groep Runakuna.

● *Veilingmeester Jan-Pieter Glerum.* Foto: DIJKSTRA

Documentaire van Limburgse cineasten

HEERLEN – Zondag zendt de KRO de documentaire 'Een film over de das' uit, gemaakt door de Limburgers Maurice Nijsten en Jo Erkens. Veel van de scènes in deze film werden in Limburg opgenomen. De documentaire gaat over ons grootste landroofdier dat met uitsterven wordt bedreigd.

Volgens de makers van de film vormt de situatie van de das een graadmeter voor het milieu. „Als dieren verdwijnen of uitsterven moet dat een signaal zijn voor de mens. Die bedreiging geldt ons hele milieu, want de das is slechts één van de vele diersoorten die worden bedreigd," zeggen zij.

Nijsten en Erkens maken al 25 jaar documentaires. In januari 1994 gaat een 18-delige natuurserie van dit duo van start. Vier van deze afleveringen werden in Limburg opgenomen.

'Een film over de das' begint zondag om 19.13 uur op Nederland 1.

made in GERMANY

onder redactie van Harrie Cremers

Welkom, Willkommen,

Hallo, vrienden van het Duitse amusement en van de schlager. Vanaf vandaag tref je wekelijks op zaterdag op de showpagina van het Limburgs Dagblad een rubriek aan boordevol muzikale nieuwtjes en wetenswaardigheden 'Made in Germany'. Onder die noemer wil ik de schlagerfanaten actuele informatie verschaffen. Daar is in de Benelux niet alleen vraag naar, maar ook dringend behoefte aan. Luistercijfers van radioprogramma's van om en nabij een miljoen liefhebbers in dit genre zijn daarvoor het beste bewijs. Exclusief voor jullie zijn dus deze pennevruchten in en uit het 'Walhalla van schlagerland'. Mijn manier van schrijven benadert, denk ik, die van een radiopresentator. Maar dat moet ook kunnen. Wat mij betreft veel plezier en nu onze nieuwtjes!

Matthias Reim

Tot 1990 had niemand ooit van hem gehoord. Ik heb het over Matthias Reim (35), die in dat jaar als een komeet omhoog schoot (en óók in ons land) met *Verdammt ich lieb' dich.* Nadien volgden nummers als *Ich hab geträumt von dir* en *Warum.* Drie albums zijn er inmiddels op de markt van de zanger, die ooit liedjes schreef voor Bernhard Brink, Roy Black en Tina York.

Na Reim 1 en 2 werd als titel voor het derde album gekozen voor *Sabotage.* Nadat hieruit het lied *Küssen oder so* werd gekoppeld voor een cd-single, kiest Reim als tweede cd-single voor *Das kannst Du doch nicht machen.* In Duitsland verschijnt deze cd-single vanaf volgende week. De fanclub van Matthias Reim is ons land gevestigd bij Claudia van Hoof, A. Voormolenstraat 18, 5144 VG Waalwijk.

● *Matthias Reim doet opnieuw een gooi in de Duitse hitparade met Das kannst du doch nicht machen.*

Die Flippers

Die Flippers, die we dit jaar in Nederland tweemaal op de buis konden zien in Hitbingo (RTL4) en als finalesterren op het schlagerfestival in Kerkrade (Tros) vieren in 1994 hun zilveren jubileum. Onder deze naam wel te verstaan, want de groep (als sextet) bestaat al sedert 1965 als de Dancing Show Band. De huidige Flippers Bernd Hengst (46), Olaf Malolepski (47) en Manfred Durban (50) maakten overigens al van meet af aan deel uit van deze formatie. Het meest succesvolle trio van dit ogenblik in Duitsland lanceert deze dagen zijn nieuwste cd *Sehnsucht nach irgendwo.* Als voorproefje daaruit is bij Ariola alvast de cd-single *Tanzen unterm Regenbogen* op de markt. Overigens doen Die Flippers tijdens hun herfsttournee in oktober en november ook weer Aken aan. Daar is het gezelschap op 22, 23 en 24 oktober in zaaltheater Geulen, Von Coelsstrasse 183, Eilendorf-Aken. Info en kaarten: 09-49-241-551250.

● *Die Flippers vieren onder deze naam volgend jaar hun zilveren bestaan.*

Roger Whittaker

De Engelse in het Keniaanse Nairobi geboren Roger Whittaker (57) zingt al bijna twintig jaar uitsluitend liedjes in de Duitse taal. Voor hem is er in *Germany* dus duidelijk een markt. Fluitend maakte Whittaker in 1975 zijn debuut met *Mexican Whistle,* hoewel hij in 1969 in Engeland al succes had met *Durham Town.*

Na *Du wirst alle Jahre schöner* (1993), *Schön war die zeit* (1990), *Leben mit Dir* (1985), *Eloisa* (1984) *Abschied ist ein scharfes Schwert* (1984) en nóg drie dozijn andere Duitstalige hits verschijnt van deze wereldster op 14 oktober het nieuwe cd-album *Geschenk des Himmels.* Om de fans alvast een voorproefje te geven, verschijnt als cd-single *Bring mir noch einmal die Jahre zurück.* (Intercord 111.659, in Nederland bij Dureco).

Sag Nein

Nu iets heel anders. In het Duitse blad Der Musikmarkt trekken vijf artiesten van leer tegen vreemdelingenhaat en tegen de afkeer van buitenlanders. Via een advertentiepagina roepen geëngageerde musici als Peter Maffay (geboren in Roemenië), Jule Neigel (Rusland), Eros Ramazzotti (Italië), Haddaway (Trinidad) en Konstantin Wecker iedereen op actie te voeren tegen iedereen die het racisme weer willen aanwakkeren. Vandaar hun motto: *Sag Nein! Wo der Hass den Ton angibt, stirbt die Musik.*

● *Roger Whittaker: uitsluitend Duitse schlagers.*

Peter Petrel

In 1968 werd hij uitgeroepen tot de beste jazz-zanger van Duitsland en hiervoor kreeg hij toen een Gouden Microfoon. Peter Petrel (53) musiceerde in die tijd bij De Rentnerband in Hamburg. Zijn veelzijdig talent bewijst de inmiddels in Nederland wonende zanger opnieuw met de cd *'Ein Herz und eine Stimme',* geproduceerd door de in Duitsland wonende Nederlandse componist John Möring. Hoewel Petrel geen druppel alcohol drinkt, laat hij in zijn liedjes geen twijfel bestaan over de gezelligheid in kroegen en aanverwante lokaliteiten. Wat te denken van *Barmann ich schmeiss eine Runde, Heute kaufen wir ein Brauhaus* of *Wie kann man blau sein.* En wanneer we dan toch op kroegentocht zijn met Petrel dan kunnen liedjes als *Mädchen, Ich bin ein Seemann, Im Heya-Bet* en *Hamburger Deern* er ook nog bij. Die staan eveneens op deze door de Deutsche Austrophon uitgebrachte cd. Het fanclubadres van Peter Petrel is in ons land: Iet Smittenaar, Savelsbos 135, 2716 HG Zoetermeer.

Tot zover onze eerste aflevering van *Made in Germany* in het Limburgs Dagblad. Een heel prettig weekeinde en tot volgende week zaterdag op deze pagina.

Wil je reageren op deze rubriek of heb je suggesties, dan kan dat op ons vertrouwde adres: Showpagina Limburgs Dagblad, Made in Germany, Harrie Cremers, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

GEMEENTE KERKRA

Notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A.
te
Kerkrade-West

zullen op vrijdag 22 oktober 1993 om 15.00 u
Café Goebbels, Markt 49 te Kerkrade in h
openbaar ex artikel 3:267 Burgerlijk Wetbo

BIJ OPBOD EN AFSLAG IN EEN ZITTING VERK

GEMEENTE KERKRADE
Woonhuis met erf en verdere aanhorighede
staande en gelegen te Kerkrade, Oranjestraa
kadastraal bekend als Gemeente Kerkrade, S
nummer 2015, groot 74 centiaren.

BEZICHTIGING:
In nader overleg met voornoemd notariskan

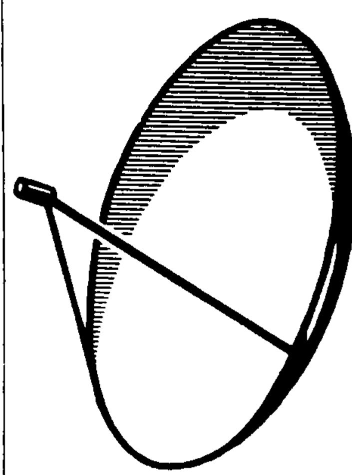
AANVAARDING:
Terstond in eigen gebruik bij betaling van de koopprijs.

BETALING VAN DE KOOPPRIJS:
Uiterlijk 15 december 1993.

Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden voor executieveilingen 1 met inachtneming van de wijziging daarop z opgenomen in de akte van veiling.

SCHRIFTELIJKE BIEDINGEN:
Kunnen tot 14 dagen voor de datum van vei worden uitgebracht bij genoemd notariskant

NADERE INFORMATIES:
Ten kantore van voornoemde notarisssen, Willem Sophiaplein 10 te Kerkrade-West, gemeente Kerkrade, tel. 045-411945.

Nederland 1

Avro/KRO/NCRV
08.00 Alles kits. Kinderprogramma. **08.02 Oren van je kop.** Poppenserie. **08.14 Tekenfilmfestival.** **08.27 Bunch of munch.** Filmserie. **08.58 Rescue Rangers.** Filmserie. **09.28 Harry's mad.** Jeugdserie. **09.56 Story book classics.** **10.22 Pluizerd.** Animatieserie. **10.45 De stuntels.** Tekenfilmserie. **11.00 Peter.** Korte sketches. **11.11 Het elfde uur.** Discussie. **12.05 Fifty fifty.** Serie gesprekken over geluk, geloof en gevoel. (herh.). **13.00 (TT) Journaal.** **13.07 Impact.** Documentaireserie. Afl.: De watersnoodramp. (herh.). **13.55 (TT) Jules unlimited.** Techniek en avontuur. (herh.). **14.20 (TT) Oppas'sen!!!** Afl.: Zwemmen of verzuipen. (herh.). **14.50 (TT) Lingo.** Woordspel. (herh.). **15.15 (TT) Nieuwe oogst: De gelukkige vuilnisman.** Tv-film. Eindexamenproject van de Nederlandse Film en Televisie Academie. (herh.). **15.55 Natuurmoment.** (herh.). **16.00 (TT) Journaal.** **16.05 Georg Solti dirigeert Beethoven.** London Symphony Orchestra. **17.02 The phoenix.** Canadese tekenfilm. (herh.). **17.17 Flipper.** Amerikaanse jeugdserie. Afl.: Flippers monster. **17.45 Boggle.** Spelprogramma. **18.15 Sesamstraat.** Afl.: Ruzie. **18.30 (TT) Jeugdjournaal.** **18.40 (TT) Brief aan de koningin.** Magazine voor de jeugd. Afl.3. **18.50 (TT) De kleine ijsbeer.** Afl.3. **19.00 (TT) Hoe voelen wij ons vandaag?** Het verloren schaap. (herh.). **19.32 Jurassic Park: Steven Spielberg en de ....** Reportage over de totstandkoming van deze speelfilm. **20.00 (TT) Journaal.** **20.25 Superman I.** Engelse speelfilm uit 1978 van Richard Donner. **22.53 Avro Nationale loopdag.** Verslag van dit recreatieve evenement. **23.23 Powaqqatsi.** Documentaire over de welvaartskloof tussen het rijke Noorden en het arme Zuiden. **01.01-01.06 Journaal.**

Nederland 2

KRO/EO/NOS
10.30-12.30 Wijdingsplechtigheid. Plechtige wijding van pastoor deken F.J.M. Wiertz tot bisschop van het bisdom Roermond in de kathedrale kerk van de H. Christoffel te Roermond. Commentaar:Bart Verreijt. Eindtijd onder voorbehoud. **13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.** **15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.** **16.00 (TT) Journaal.** **16.08 Ceddie** (Little prince Cedric) tekenfilmserie. Afl.4 : Lange dagen. **16.33 (TT) Kinderkrant-verleden.** Compilatie: jongleren. **16.43 Job en z'n pa.** Kinderserie. **17.02 De kleine erfgenaam.** Afl.4. Het leven van de kleine Sir Nicholas wordt flink gedwarsboomd door zijn neef Gerald en zijn moeder. (herh.). **17.26 (TT) Geen zee te hoog.** Documentaire over het verschepen van boorplatforms. (herh.). **18.00 Journaal.** **18.19 Ik weet het beter.** Spelprogramma met Bert van Leeuwen. **18.47 Het kleine huis** (Little house on the prairie). Afl.: In de ban van Nancy. **19.37 Eén nacht, vijftien gulden.** Serie over de belevenissen van jongeren die logeren in het Amsterdamse jeugdhotel The Shelter. Afl.2. **20.02 Peter.** Korte sketch. **20.13 De verstilde wereld van de Nieuwzeelandse Alpen.** Natuurdocumentaire. **21.05 Het ziekenhuis.** Afl.4 : St. Maartenskliniek in Nijmegen: orthopedie, reumatologie en revalidatiegeneeskunde. (slot). **21.36 I'll fly away.** Afl.3. John Morgan schiet een pijl bij de buurvrouw in de tuin. **22.24 Overal en nergens: De doodseskaders van Rio.** Documentaire. **22.52 Multiple choice.** Quiz. **23.17 Fifty-fifty.** Serie gesprekken over geluk, geloof en gevoel. Vandaag met de actrice Hetty Heyting. Presentatie: Henk Binnendijk. **00.00 Slotlied.** **00.05-00.10 Journaal.**

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden. **14.00-17.00 Studio sport.** Met Tennis: Davis Cup, Zweden - Duitsland. **17.30 Het meisje uit het jaar 3000.** Australische jeugdserie. Afl.10. Silverthorn doet zich voor als Alana's vader en neemt haar mee uit het meisjesinternaat. Jenny, James en Irene gaan op onderzoek uit. (herh.). **18.00 Journaal.** **18.15 Trekking van de lottogetallen.** **18.22 Dieren centraal.** Afl.8 : Busch Gardens. Dierentuinoppasser Jack gaat in Busch Gardens de kamelen, giraffen en gazellen ontbijt brengen. **18.45 (TT) Lingo.** Spelprogramma. Presentatie: François Boulangé. **19.07 Trekking sponsorloterij.** **19.15 Working it out.** Afl.: Vrij veilig of vrij niet. Als Molly uit logeren gaat, plannen Sarah en David een romantisch avondje. **19.45 Police rescue.** Afl.: Stratego. Mickey krijgt de opdracht dr. Katie Baldwin te beschermen. Zij blijkt getuige te zijn in de rechtszaak die tegen haar voormalige werkgever is aangespannen. **20.40 Zappelin.** Magazine over gebeurtenissen in de binnen- en buitenlandse media. M.m.v. cabaretier Jeroen van Merwijk. Presentatie: Pieter Jan Hagens. **21.30 Golden palace.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Even er tussen uit. Blanche belooft de verjaardag van de dochter van de bankier van het hotel te organiseren, maar vergeet dit helemaal als ze plotseling smoorverliefd wordt. **22.00 (TT) Journaal.** **22.15 Studio sport.** Met EK volleybal dames. **22.45 Nova.** Actualiteitenprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen. **23.15 Trekking dagelijkse lotto.** **23.21 Cabaretstafette.** Cabaretfestival met o.a. André Manuel, Thomas Acda en Ajuinen en Look. **00.16 Museumschatten.** Afl.: De verkondiging. (herh.). **00.25-00.30 Nieuws voor doven en slechthorenden.**

RTL4

06.00 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma. **06.30 RTL 4 text.** **07.00 Telekids.** Kinderprogramma. **12.00 Prijzenslag.** Spelprogramma. Presentatie: Hans Kazàn. (herh.). **12.55 Surpriseshow.** Programma waarin Henny Huisman gewone mensen op een ongewone manier verrast. (herh.). **14.25 Old Yeller.** Amerikaanse Disney-classic uit 1957 van Robert Stevenson. Met: Dorothy McGuire, Fess Parker, Tommy Kirk e.a. Het leven van een Texaanse boerenfamilie verandert danig wanneer ze een zwerfhond adopteert. **16.00 Disney Festival.** **17.00 Eigen huis & tuin.** Informatief programma. **18.00 Zes uur nieuws.** **18.10 Expedition earth.** 16-delige natuurserie. **19.00 Blossom.** Amerikaanse comedyserie. **19.30 Avondnieuws en weer.** **20.00 Ron's honeymoonquiz.** Spelprogramma. **21.30 Showtime.** Programma met de laatste nieuwtjes, interviews en reportages over de Nederlandse en internationale showbusiness. Presentatie: Albert Verlinde en Paulien Huizinga. **22.05 Looker.** Amerikaanse film uit 1981 van Michael Crichton. Met: Albert Finney, James Coburn, Susan Dey e.a. De plastisch chirurg Larry Robert wordt door verschillende mooie jonge modellen gevraagd een aantal schoonheidscorrecties uit te voeren. Op een gegeven moment krijgt hij bezoek van de politie-agent Lt. Masters, die hem vertelt dat twee van zijn patiënten op een mysterieuze manier om het leven zijn gekomen. **23.45 Laatste nieuws.** **00.00 Miracle on ice.** Amerikaanse speelfilm uit 1981 van Steven Hillard Stern. Met: Karl Malden, Andrew Stevens, Steve Guttenberg e.a. **02.25 De thuiswinkel** (Home Shopping) Winkelen vanuit uw luie stoel. **02.55 Nachtprogramma's.**

België/TV 1

10.00 Bij de hand. Hobbymagazine. **10.30 Luister met je ogen.** Liplezen. **10.45 De werkzoekers.** 10-delige serie. Afl.4 : Langdurig werklozen. **11.00 Pronto.** 20-delige cursus Italiaans. Afl.18 : Dove si va stasera? **11.30 Autotechniek.** Cursus. Afl.4 : Moderne ontstekingen. **12.00 Couleur locale.** Over mensen die kleur geven aan Vlaanderen. **12.30-12.50 Affiche.** Over kunst. **14.30 Open scherm.** Schooltelevisie. **16.30 Première film & video.** **17.00 Knettergek** Jeugdserie. Afl.17 : Het roze vlinderdasje. **17.25 System 93.** Internationaal spelprogramma voor de jeugd. Afl.1. **17.50 Musti.** Tekenfilmserie. **17.55 Tik tak.** Animatieserie. Afl.268. **18.00 Journaal.** **18.10 1000 seconden.** Herwig Van Hove neemt de uitdaging van Felice Damiano aan om binnen 1000 seconden een warme maaltijd klaar te maken. Vandaag: Italië. **18.35 Vlaanderen vakantieland.** Open bedrijvendag en Hageland; Buitenland: Märkisches Sauerland; Tips voor trips. **19.20 Joker- en lottotrekking,** paardenkoersen, mededelingen. **19.30 Journaal** en sport. **20.00 Zeg 'ns AAA.** Nederlandse comedyserie. Met: Sjoukje Hooymaayer, Manfred de Graaf, John Leddy e.a. Afl.147. Iedereen in Huize van der Ploeg bereidt zich voor om naar een bruiloft te gaan. **20.25 Tartufo.** Spelprogramma. Muzikale gasten: Isabelle A., Philippe Robrecht en The Polak Sisters. Presentatie: Donaat. **21.40 Masters of beauty.** Over de mode-industrie: Jean-Paul Guerlain. **22.10 Vandaag.** **22.30 Sport op zaterdag.** **23.00-01.10 L'été meurtrier.** Franse speelfilm uit 1983 van Jean Becker.

België/TV 2

Geen Uitzending

België/RTBF 1

10.45 Deutsch mit Victor. **11.15** Cursus Nederlands. **11.45** Interwallonie. **12.15** Culinaire tips. **12.25** Europees magazine. **13.00** Nieuws. **13.20** Dynam'hit. **14.05** The front, Amerikaanse komedie uit 1976. **15.40** Videomagazine. **15.50** Le meilleur de La Une: Les pieds dans le plat. **16.55** De laatste koppensnellers in de jungle van Borneo. **17.10** Filmrubriek. (herh.). **17.25** Luna park. **17.50** Renegade, serie. **18.40** Spelprogramma voor scholieren. **19.30** Nieuws. **20.10** Le jardin extraordinaire. **20.50** Maigret et les témoins récalcitrants, film. **22.25** Verkeerstips. **22.35** Sportmagazine. **23.35** Laatste nieuws. **23.50-00.05** Sortie en boite. (herh.).

België/Télé 21

12.55-14.05 Autosport. Grand Prix van Portugal. **19.30** Nieuws. **20.11-00.06** Zie RTBF 1.

RAI UNO

06.00 Varieta. **06.25** Ludwig van Beethoven. Concerto. **07.20** Il cavaliere inesistente. **08.55** Naro (Agrigento). **11.30** Mio zio Buck. **12.00** Maratona d'estate. **12.30** TG1 - Flash. **12.35** Maratona d'estate. 2a parte. **13.25** Estrazioni del Lotto. **13.30** Telegiornale. **13.55** TG 1 Tre minuti di... **14.00** Lenny. **14.30** Sabato Sport. **16.30** Sette giorni al Parlamento. **17.00** 29esimo Premio Estense e anteprima della Mostra. **18.00** TG1. **18.10** Estrazioni del Lotto. **18.15** Concerto. **19.25** Parola e vita. **19.40** Almanacco del giorno dopo. **20.00** Telegiornale. **20.40** In diretta dal Palameeting di Riva del Garda Uno, due, tre..RAI. **23.00** TG1. **23.05** Speciale TG1. **00.00** TG1 Notte. **00.30** Appuntamento al cinema. **00.35** Peggy Sue si e sposata. Film, 1986. **02.15** TG1. Replica. **02.20** Il dittatore. Film, 1940. **03.20** TG1. Replica. **03.25** Marinai, donne e Hawai. Film, 1960. **04.55** Divertimenti.

TV 5

06.00 Ochtend-/middagprogramma's. **15.00** Literaire magazine. **15.50** Correspondance. **16.00** Nieuws. **16.10** Methode Victor. **16.20** Quiz voor scholieren: Canada - Senegal. **16.50** Wetenschappelijk magazine. **17.15** Francofolies de Montreal 92. **18.00** Olympische sporten. **18.30** Nieuws. **19.00** Découverte. Magazine. **19.30** Nieuws. **20.00** Maritiem magazine. **21.00** Nieuws. **21.40** Lance et compte. **22.20** Doc. Vrouwen in hoge politieke functies. **23.20** Nieuws. **23.45** Portretten zangers en zangeressen. **00.45** Musiques au coeur. **02.00** Suite italienne de Stravinski. **02.25** Jamais sans mon livre. **03.25** Horizon 93. **03.55** Question d'argent. **04.30** Le club de l'enjeu. **05.00** Objectif Europe. **05.30** Archéologie.

Engelse comedyserie. **18.50** Happy families. Quiz. **19.35** Big break. Quiz. **20.05** Challenge Anneka: onmogelijke opdrachten. **21.00** Casualty. Ziekenhuisserie. **21.50** Harry. Serie. **22.40** The best of Carrott confidential Compilatie van deze welbekeken serie. (herh.). **23.20** Nieuws. **23.40** Voetbalmagazine. **00.45** Danny Baker after all. Talkshow. **01.35** Golf. Ryder Cup, samenvatting. **02.15-02.20** Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open University. **16.00** Nobody runs forever. Engelse speelfilm uit 1968. **17.40** Golf. Ryder Cup, tweede dag. NB! VOLGENDE TIJDEN ONDER VOORBEHOUD! **19.55** Maggie's man. 3-delige documentaire (slot). **20.45** Nieuws. **21.00** WK schaken. Verslag van de WK-matches te Londen en Zwolle. **21.30** Terugblikken Top of the pops. **22.00** Me TV - The future of television. **22.40** The old devils, miniserie. **23.35** Leven van alledag op video. **00.45-02.40** (■+TT) Hollywood UK season: The servant. Engelse speelfilm uit 1963 van Joseph Losey. Met: Dirk Bogarde, Sarah Miles, James Fox e.a. Een rijke jonge Londenaar neemt een butler in dienst. Deze doet zijn werk zo goed dat zijn baas geen flauw vermoeden heeft van zijn sinistere plannen.

Eurosport

08.00 Aerobics. **08.30** Zaterdag live, met: Tennis: India - Australië en Zweden - Duitsland; Golf Ryder Cup; Autosport. Grand Prix van Portugal; Zeilen. Whitbread round world race; Tennis: India - Australië en Zweden - Duitsland. **18.30** Grand Prix van Portugal voor F1-wagens, training. **19.30** Autosportmagazine. **22.00** Golf. Ryder Cup Europa - VS. **01.00** Tennis. ATP-toernooi. **01.30-02.00** EK vlotvaren slalom vanuit Solden, Oostenrijk.

Super Channel

05.30 Videoclips. **06.30** Hello Austria, hello Vienna. **07.00** Super shop. **07.30** CNBC business weekly. **08.00** ITN World news. **08.30** Financial Times report. **09.00** Super shop. **11.00** Hello Austria, hello Vienna. **11.30** Europa journal. **12.00** Videoclips. **13.00** Talkin' jazz. **14.00** Triathlon competitie. **15.00** Basketball challenge. **16.00** Duitse Toerwagen Kampioenschappen. **17.00** Sports special. **17.30** Milieumagazine. **18.00** Videofashion. **18.30** Absolutely live: The Wailers. **19.30** Saturday matinee. **19.55** ■ The three husbands. Amerikaanse speelfilm uit 1950. **21.30** Film Europe. **22.00** ITN World news. **22.30** Scene on Super. **23.00** The image: Seks. **23.30** Concert The Wailers. **00.30** Videoclips. **02.00** China news Europe. **05.00-05.30** Videoclips.

MTV

08.00 MTV's all star football weekend. **11.00** The big picture. **11.30** Yo! Raps. **13.30** First look. **14.00** All star football weekend. **17.00** Dance with Simone Angel. **18.00** The big picture. **18.30** News weekend edition. **19.00** European top 20. **21.00** Saturday night live vintage. **21.30** Crowded House unplugged. **22.00** The soul of MTV. **23.00** First look. **23.30** All star football challenge. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-08.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **08.30** Earth matters. **09.00** World business this week. **09.30** Diplomatic licence. **10.00** Inside business. **11.10** Larry King. **12.30** International correspondents. **13.00** Travel guide. **14.00** The big story. **14.30** Real news for kids. **15.00** Healthworks. **15.30** Moneyweek. **16.00** Science and technology. **16.30** Style with Elsa Klensch. **17.00** Showbiz this week. **17.30** Diplomatic licence. **18.00** Earth matters. **19.00** World business this week. **19.30** Newsmaker saturday. **20.00** Healthworks. **20.30** Style with Elsa Klensch. **21.00** Your money. **21.30** International correspondents. **22.30** Futurewatch. **23.30** Newsmaker saturday. **00.30** Managing with Lou Dobbs. **01.00** Pinnacle. **00.30** On the menu. **02.00** The big story. **02.30** Showbiz this week. **03.00** Both sides... with Jesse Jackson. **03.30** Reliable sources. **04.00** World news. **06.00** Diplomatic licence. **06.30** Earth matters.

Duitsland 1

09.00 Tagesschau. **09.03 Ping Pong.** Spelprogramma. **09.45 Tele-Gym.** Ochtendgymnastiek. **10.00 Tagesschau.** **10.03 Die Reportage.** **10.35 ARD-Ratgeber.** Reistips: Sri Lanka en de Maldiven, talenvakanties in de Toscane en Londen. **11.00 Tagesschau.** **11.03 Fröhlich eingeschenkt.** Amusementsprogramma met Heinz Schenk. **12.35 Umschau.** **12.55 Presseschau.** **13.00 Tagesschau.** **13.05 Europamagazin.** **13.30 Nachbarn.** Magazine. **14.15 Songs im Saloon.** Soundmixshow. Presentatie: Andrea Wilke. **14.45 Das Beste aus Freut Euch des Nordens.** Compilatie van dit muziekprogramma. Met o.a. Margot Eskens, Heidi Kabel, Lolita en Uwe Friedrichsen. Presentatie: Marianne Kiefer en Horst Köbbert. **15.30 Weltreisen: Young man, go west!** Documentaire over de migratiegolf naar Oregon die vanaf 1843 in de Verenigde Staten van start ging. **16.00 Tagesschau.** **16.05 Disney Club.** Kindermagazine. **17.30 Sportschau.** **18.03 Tagesschau-Telegramm.** **18.10 •• Kinderquatsch mit Michel.** **18.40 Rudis Tiershow.** **19.10 Sportschau.** **19.50 Lotto-trekking.** **20.00 (TT) Tagesschau.** **20.15 Starflight One - Irrflug ins All** (Starflight one) Amerikaanse speelfilm uit 1982 van Jerry Jameson. **22.05 Tagesthemen.** **22.25 (TT) Das Wort zum Sonntag.** **22.30 Brennende Herzen.** Amusementsprogramma. Gasten: Tom Gerhardt en Diether Krebs. **23.15 Der Mann mit dem goldenen Colt** (The man with the golden gun) Engelse speelfilm uit 1974. **01.15 Tagesschau.** **01.20 Der Mann im grünen Hut** (The spy in the green hat) Amerikaanse speelfilm uit 1966. **02.50-02.55 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Gärten in England.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa. **09.00 Tagesschau.** **09.03 Nachbarn.** Magazine. **09.45 Tele-Gym.** Ochtendgymnastiek. **10.00 Tagesschau.** **10.03 Die Reportage.** **10.35 ARD-Ratgeber.** Reismagazine. **11.00 Tagesschau.** **11.03 Ferien auf der Kräheninsel.** Zweedse jeugdserie. **11.30 Pingu.** Der Eiszapfenmusiker. **11.35 Irgendwann im August.** Engelse jeugdfilm uit 1989. **12.55 Presseschau.** **13.00 Tagesschau.** **13.05 Diese Woche.** **13.25 Mumins.** Gauner im Mumintal. **13.50 Sara, die kleine Prinzessin.** Afl.4 : Traurige Weihnachten. **14.15 FM.** Familiemagazine. **14.45 Tele zoo.** Dierenmagazine. **15.30 Urlaub auf italienisch.** Duitse serie. **16.15 Die Pyramide.** Spelprogramma. Gast o.a. Adamo. Presentatie: Dieter Thomas Heck. **17.00 Heute.** **17.05 Länderspiegel.** **17.55 Die grosse Hilfe.** Balans. **18.05 Die fliegenden Ärzte.** Afl.: Reise ins Paradies. **19.00 Heute.** **19.25 Mir san die Brandls!: Omas Geburtstag.** Beiers toneelstuk. **20.15 Musik liegt in der Luft.** Amusementsprogramma. Met: Chris Howland, Rocco Granata, Johannes Heesters, Al Martino e.a. **22.00 Heute-journal.** **22.15 Das aktuelle Sport-Studio.** **23.35 ■ Der Kommissar.** Duitse politieserie. Met: Erik Ode, Günther Schramm, Reinhard Glemnitz e.a. Afl.: Das Ende eines Humoristen. **00.35 Heute.** **00.40-02.20 Stirb niemals allein** Nieuwzeelandse speelfilm uit 1988 van Geoff Murphy. Met: Temuera Morrison, Lisa Eilbacher, Tony Barry e.a. Wanneer journalist Alf Winters na een verblijf in het buitenland terugkeert naar Nieuw-Zeeland, ontploft zijn huis. Korte tijd later doen de remmen van zijn auto het plotseling niet meer. Alf voelt zich bedreigd, maar de politie en zijn vriendin Melissa geloven hem niet.

Duitsland 3 West

09.00 Sehen statt hören. **09.30** Gespräch über Grenzen: Spanje. **10.00** Cursus Frans. **10.30** Engels. **11.00** Der Bärenhäuter. Oostduitse speelfilm uit 1986. **12.30** Liebe Watteland, magst ruhig sein. **13.15** Duits. **13.45** Cursus wiskunde. **14.15** Tuiniertips. **14.30** Erlebnisreisen: Maleisië en Singapore. **15.00** Opsporing vermiste personen. **15.15** Gefährliche Sehnsucht. Serie. **16.00** Sport 3 extra. **17.30** Economisch magazine. **17.45** Schreckgespenst Alter. Discussieprogramma over het thema ouder worden. **18.45** Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws. **19.20** Weekoverzicht. **19.40** West 3 aktuell. **19.45** Tieren suchen ein Zuhause. **20.15** Lina Braake. Tv-film. **21.40** West 3 aktuell. **21.45** Wildes Amerika: de Mojave-woestijn in Californië. **22.30** Cabareteske levenshulp met Harald Schmidt. **23.15** Monty Python's Flying Circus. Engelse satire. **23.45** Samenvatting van het WK Schaken. **00.15-02.30** Zie Duitsland 3, SWF.

Duitsland 3 SWF

12.00 Engels. **12.30** Sehen statt Hören. **13.00** Türkei: Land, Leute und Sprache. **13.30** Cursus Duits. **14.00** Wiskunde. **14.30** Cursus Engels. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Das Beste aus der Hobbythek. **17.30** Unterwegs in Freiheit. **18.00** Glaskasten. **19.00** Nur Mut. Talentenjacht. **19.30** Portret van Dr. Ruth Pfau, die in 1960 in Karachi leprapatiënten ging helpen. **20.00** Tagesschau. **20.15** Natuurfilm over uilen. **21.00** Nachrichten. **21.15** Die Rosel vom Hofbräuhaus. Toneelstuk. **22.45** Fragmenten nieuw theaterprogramma Gerd Dudenhöffer. **23.45** WK-schaakmatches in Amsterdam en Londen. **00.15** Midnight special. Nacht van de korte film. 13 korte films: 0.15 Ein schöner Abend; 0.23 Klinik des Grauens;0.38 Der König ist tot; 0.43 Zehn Minuten älter; 0.53 Bravo Papa 2040; 1.00 Salz für das Leben; 1.10 Felix; 1.25 Von Zeit zu Zeit; 1.40 Bolidem; 1.45 Frankie; 1.53 Nachts; 2.00 Mein letzter Fall en om 2.15 Zug. **02.30** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Tekenfilms.6.00 Belle e Sebastien; 6.25 David, der Kabauter; 6.55-Peter Pan; 7.20 Piff und Herkules; 7.35 Samurai Pizza Cats; 8.00-Maus reiss aus. **08.20 Pinocchio.** Serie. **08.50 Camp Candy.** Amerikaanse tekenfilmserie. **09.20 Dink, der kleine Saurier** (Dink, the little dinosaur) tekenfilmserie. **09.50 Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie** Amerikaanse tekenfilmserie. **10.20 Captain Planet.** Serie. **10.50 X-Men.** Tekenfilmserie. **11.20 Teenage mutant hero turtles** (Teenage mutant ninja turtles) Amerikaanse tekenfilmserie. (herh.). **11.45 Katts and Dog - Ein Herz und eine Schnauze** (Katts and Dog) Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Ohne Rinty geht es nicht. **12.15 Harry und die Hendersons** Afl.: Verlustreicher Gewinn. **12.45 Full House.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Steph ist sauer. **13.15 Der Prinz von Bel-Air** (The fresh prince of Bel-Air) Amerikaanse comedyserie. Afl.: Butler Jazz. **13.45 Ottifanten.** Tekenfilmserie. Afl.: Rock'n 'Roll und Schokoküsse. **14.20 Knight Rider.** Amerikaanse actieserie. Afl.: Duft einer Rose. (herh.). **15.20 Das A-Team** Afl.: Die neue Dame. (herh.). **16.20 21, Jump Street-Tatort Klassenzimmer** Afl.: Im Schatten der Macht. (herh.). **17.20 Melrose Place.** Amerikaanse serie. Afl.: Psychoterror. **18.45 RTL aktuell.** **19.15 Beverly Hills, 90210.** Afl.: Die andere Seite der Welt. (herh.). **20.15 Die Bierkur.** Blijspel van Martin Dornreiter. **22.00 Narrow Margin - 12 Stunden Angst.** Thriller uit 1990. **23.50 Wenn es Nacht wird auf Mallorca.** Softsexfilm uit 1990. **01.25 Serie Rose** Erotische serie. Afl.: Der unerwartete Partner. **01.50 Narrow Margin - 12 Stunden, Angst** Amerikaanse thriller. **02.30 Wenn es Nacht wird auf Mallorca** Softsexfilm. (herh.). **04.10 21, Jump Street.** (herh.). **05.00 Das A-team** (herh.). **05.45 Tekenfilm.**

● *Dieter Thomas Heck. (Duitsland 2 – 16.15 uur).*

SAT 1

05.50 Voetbalmagazine. (herh.). **06.50** Auf den Spuren der Allmächtigen. Documentaire. **07.20** Quär Beet. **09.50** Drops! Actiequiz. **10.20** Glücksrad. (herh.). **11.00** Wirtschaftsforum. **11.30** ... und wenn der letzte Reifen platzt. Amerikaanse film uit 1982. **13.30** Tennis: halve finale van de Davis Cup Zweden - Duitsland. **16.45** Punkt, Punkt, Punkt. Woordspel. **17.20** Geh aufs Ganze! **18.00** ran. Voetbalmagazine. **19.20** Sat.1 News. **19.30** Glücksrad. **20.15** Heino - Die Show. Met: Heino & Hannelore, duo Romance, Pierre Brice e.a. **22.00** Jux & Dallerei. Talkshow. **23.00** Urlaubsreport - Worüber Reiseleiter nicht sprechen dürfen, erotische speelfilm uit 1971. **00.35** Nackt und kess am Königssee, erotische speelfilm. (herh.). **02.00** Urlaubsreport, Duitse erotische speelfilm. **02.30** Schreinemakers live. Magazine. (herh.). **04.00** Wahre Wunder. Wonderbaarlijke gebeurtenissen. (herh.).

BBC 1

08.00 Teletekst. **08.25** Nieuws. **08.30** Working together. **08.40** Felix the cat. **08.55** McGee and me. **09.35** Peter Pan and the pirates. **09.55** Marlene Marlowe investigations. **10.15** Teenage mutant hero turtles. **10.35** Rugrats. **11.00** Tom and Jerry's greatest hits. **11.30** Grandstand. Sportprogramma, met om: 11.35 Golf: Ryder Cup tussen Europa en de VS.; 13.20 Voetbal: Uitslagen en standen deze week; 13.50 Nieuws; 13.55 Golf; 14.25 Paardenkoersen vanuit Ascot, starts om 14.30, 15.05, 15.40, 16.25 en 17.00; 14.35 Golf; 17.40 Final score, voetbaluitslagen. **18.05** Nieuws. **18.20** Dad's army.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 1
20.15 Starflight One: The Plane That Couldn't Land (USA,1983). Science fictionfilm van Jerry Jameson. Vliegtuig komt bij toeval in de ruimte terecht. Met Lee Majors en Hal Linden.

Duitsland 3 West
20.15 Lina Braake (Duitsland,1985). Komisch drama van B. Sinkel. Oude vrouw besluit bank op te lichten omdat haar woning gesloopt wordt. Met geld wil ze naar Sicilië verhuizen. Met Lina Carstens en Fritz Rasp.

Nederland 1
20.26 Superman (USA,1978). Komische science fictionfilm van Richard Donner. Man 'from outer space' wordt door aardbewoners opgevoed. Hij blijkt over buitengewone gaven te beschikken. Met Christopher Reeve en Margot Kidder.

RTL Television
22.00 Narrow Margin (USA,1990). Degelijke misdaadfilm van Peter Hyams. Rechercheur moet vrouwelijke getuige van een moord door de Rocky Mountains loodsen. De moordenaar wil verhinderen dat ze kan getuigen. Met Anne Archer en Gene Hackman, die als altijd een prachtige rol neerzet.

● *Roger Moore en Britt Ekland in 'The Man With The Golden Gun'. (Duitsland 1 – 23.15 uur).*

RTL4
22.05 Looker (USA,1981). Science fictionfilm van Michael Crichton. Plastische chirurg wordt verdacht van moord op twee van zijn cliënten. Vervolgens duiken er allerlei kloons op. Met Albert Finney en James Coburn.

België/TV 1
23.00 L'été meurtrier (Frankrijk,1983). Drama van Jean Becker. Labiele, mooie vrouw wil de verkrachting van haar moeder wreken. Weldra merkt ze dat ze op het verkeerde spoor zit. Met Isabelle Adjani en Alain Souchon.

Duitsland 1
23.15 The Man With The Golden Gun (GB,1974). James Bondfilm van Guy Hamilton. 007 neemt het op tegen mega-misdadiger Scaramanga. Prachtige stunts op de meest uiteenlopende lokaties. Met Roger Moore, Christopher Lee en Britt Ekland, de voormalige echtgenote van zanger Rod Stewart.

Duitsland 2
0.40 Never Say Die (Nieuw Zeeland,1988). Actiefilm van Geoff Murphy waarin het verhaal nogal ondergesneeuwd is. Journaliste en haar vriendje worden achterna gezeten door zowel de politie als door misdadigers. Ze weten alleen niet waarom. Met Lisa Eilbacher en Temuera Morison.

Duitsland 1
1.20 The Spy in the Green Hat (USA,1966). Actiefilm van Joseph Sargent. UNCLE-agenten binden de strijd aan met misdaadorganisatie die gebruik maakt van de diensten van een nazi-geleerde. Met Robert Vaughn en Jack Palance.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30, 18.30 nieuws.
7.07 Tros Nieuwsshow. 12.07 Tros Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.04 Tijdsein. 18.10 Echo. 19.04 Tegengas. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 Avro Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 De Nederlandse Top 40. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert. 12.00 Platenzaak. 14.00 Het middagconcert: Masterclasses van Tom Krause en Magda Olivera. Aansl.: Lunchconcerten of cd's Ned. uitvoerenden. 17.02 Het witte doek. 18.04 De wandelende tak. 19.00 De koffer. 20.02 Avondconcert: Ottetto. 22.00 Jazz op vier. 22.30 Jazzgeschiedenis. 23.00-24.00 VPRO Jazz op vier concert.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.32 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen...! 12.44 EO metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 Residentie-pauzedienst. 13.56 EO metterdaad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Finale. 17.10 Radio UIT. 17.45 Postbus 51 op 5. 17.55 Antilliaanse actualiteiten. 18.02 Rondom het woord. 18.30 Voor de eerste dag. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks, Marokkaans en Chinees. 19.45 Onder de groene linde. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.00-24.00 Zaterdagavonduur.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
09.00 Postbus 94, verzoekplaten. Met Ria van Grinsven. 10.00 Bisschopwijding mgr. Fr. Wiertz in Roermond. Rechtstreekse uitzending van deze plechtigheid. 14.00 Limburg Express, jongerenprogramma. 14.30 De Agenda 15.00 Walkie Talkie met Tom Doesborg 15.40 Concert: live! 16.00 Hubert on the Air. 17.05 Regionaal nieuws 17.00-18.00 Limburgs popmagazine Vrij Spel. 19.00-23.00 EXTRA: Limburgs Koren Festival, live vanuit de Stadsschouwburg in Sittard.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels met Tom Vossen (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck met Rino Ver Eecke. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Bart Pieters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws t/m 17.00 op elk heel uur (behalve om 13.00) en om 6.30, 12.30, 18.30 en 20.00.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips). 9.05 Oldie-Show. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 Musikexpress. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Podium - Forum der Musik. 20.05 Freie Tribüne. 20.15-20.30 Philosophie und Ethik.

Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
07.00 RTL Nightshift. 08.03 Het wakkere weekend, Jan de Boer. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Album Top 30, Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpaviljon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade (om 14.00 Nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, aansl. Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws). 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Samstagabendkonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Nederland 1

...RV/KRO/10.30-11.25 Eucharistieviering. Vanuit Barneveld. ...00-12.30 IOS Magazine. ...53 Nieuws voor doven. ...00 (TT) Journaal. ...05 (TT) Kerkdienst van de Unie ...n Baptistengemeenten ZvdK. ...03 Wilde ganzen. ...05 C-majeur. Klassieke muziek. ...46 (TT) Ja natuurlijk. Natuurfilmserie. ...ndaag: Het beschermde wategebied Mai Po bij Hong-Kong. ...15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Delen. ...28 Nijntje. Kinderserie. ...: Boek zonder woorden. ...4 Leidsekade live. Popmuziekprogramma met levende muziek uit ...derland en Vlaanderen. ...ndaag: Jack of Hearts. Herh. ...03 KRO's Tekenfilmfestival. ...13 Natuur in eigen land. Natuurserie. Afl.: De das. ...e eerste film, gefilmd door de Limburgers Nijsten en Erkens, in ons ...nd over dit opmerkelijke dier dat ...nstig in zijn bestaan bedreigd wordt ...or de samenleving. ...0 (TT) Journaal. ...6 Televizierring '93. Programma ...arin de door de kijkers gekozen 15 ...ste tv-programma's de drie genomineerden voor de Gouden Televizierring feliciteren: All you need is ...ve, Love letters en Goede tijden, ...chte tijden. ...2 Brandpunt. Actualiteitenrubriek. ...2 Miss Marple: They do it with mirrors. Engelse misdaadserie. Afl.2. Afl.: They do it with mirrors. Wanneer Miss Marple op een landgoed logeert wordt de stiefzoon van ...aar vrienden vermoord. Miss Marple ...rdenkt de aanwezige familieleden ...mede de jeugdige delinquenten ...n een heropvoedingsinstituut. ...ron:Naar de roman van Agatha Christie. ...36 Kruispunt. Actuele achtergronden uit kerk en samenleving. ...11 Journaal. ...16-00.21 Nieuws voor doven.

Nederland 2

TROS

11.23 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.30 TV Sport. Sportprogramma. Presentatie: Jack van Gelder en Elsemieke Havenga.
12.00 Journaal.
12.05 TV Sport. Vervolg.
13.00-13.30 Omrop Fryslan: Priesian Ada. Documentaire. Nederlands ondertiteld.
17.10 Strip- en cartoontekenen.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek. Thema: Lid worden van een club of vereniging. Herh.
18.00 Journaal.
18.10 London - Sidney marathon. Op 17 april jongstleden vertrokken 106 antieke auto's met daarin 212 fanatieke doorzetters als bestuurders en bijrijders. Zij begonnen aan de langste autorally ter wereld en een TROS-team bestaande uit Hein van Nievelt en Raymond Haverlag volgde de karavaan. Hein van Nievelt stelde uit het materiaal een 50 minuten durende impressie samen.
19.07 De specialist. Afl.3 : De vaatchirurg.
19.41 (TT) Help, de dokter verzuipt. Nederlandse speelfilm uit 1974 van Nikolai van der Heyde. Met: Jules Croiset, Martine Bijl, Piet Bambergen e.a. Dokter Angelino bekleedt een belangrijke functie in het dorp. Als er een nieuwe lerares op de school komt werken wordt hij tot over zijn oren verliefd op haar. Angelino wordt op het wankele liefdespad geholpen door de pastoor. Herh.
21.12 Space age. Wetenschappelijk magazine over de ruimtevaart. Afl.: Hemelse schildwachten. Presentatie: Wubbo Ockels.
22.06 (TT) Studio sport. Met Spaans en Italiaans voetbal.
22.51 Levend verleden. Afl.3 : Ambachtslieden en handelaars.
23.51 Sprekend over de Islam en de moderne tijd. Voorlichtingsprogramma.
23.56-00.01 Journaal.

Nederland 3

VPRO

08.00-10.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma met Babar, Dag meneer de Koekepeer en Jozef van de Berg.
12.00 Journaal.
12.05 Het Capitool. Actueel discussieprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen, Charles Groenhuijsen, Henk van Hoorn en Fred Verbakel. Deze ontvangen wekelijks deskundige gasten om met hen enkele nieuwsfeiten nader te beschouwen.
12.50-17.20 De kleine kinderkastprijs. Programma rondom de nominaties voor de Kinderkastprijzen 1993, met van 12.50-13.35 programma's voor kleuters, van 13.35-15.25 programma's voor kinderen en van 15.25-16.30 programma's voor jongeren. Presentatie: Jan Rot.
18.23 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.30 Journaal.
18.35 Socutera. Vijfentwintig jaar Nierstichting, uitzending van de Nierstichting Nederland.
18.45 (TT) Studio sport.
20.15 Lopende zaken. Magazine over zaken die het bestaan beroeren.
20.51 Absolutely fabulous. 12-delige Engelse comedyserie over de veertig-jarige Edina die haar eigen show heeft, een modebedrijf, een dochter en twee ex-echtgenoten.
21.25 Diogenes. Buitenlandmagazine. VPRO's venster op de wereld waarin elke veertien dagen internationaal belangwekkende fenomenen of gebeurtenissen op eigenzinnige wijze worden belicht.
22.30-00.28 Drowning by numbers. Engelse speelfilm uit 1988 van Peter Greenaway. Een grootmoeder, haar dochter en haar kleindochter die alle drie Cissie Colpitt heten, vermoorden hun echtgenoten. Ze ontkomen aan vervolging door de lijkschouwer te corrumperen.

RTL4

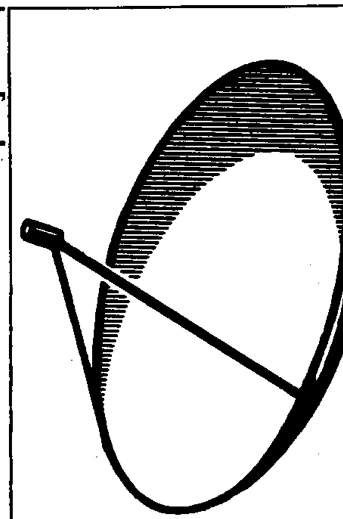
06.00 Hei elei kuck elei. Programma in de Luxemburgse taal.
06.30 RTL4 text.
07.00 Telekids presenteert de cartoon express.
10.00 Teleteens. Jeugdprogramma.
11.55 RTL Sport: Auto-/motorsport.
17.30 Walter and Emily. Amerikaanse comedyserie. 'Sis'. Slot. Herh. Walter en Emily kijken uit naar de komst van hun dochter Megan en haar nieuwe vriendje, dr. David Rees.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Jacques Cousteau. Franse natuurdocumentaire. 'Het mysterie van de verborgen koraalriffen'. Cousteau reist af naar het eiland Jamaica, hier zijn in overvloed de meest uiteenlopende koraalsoorten te vinden.
19.00 Blossom. Amerikaanse comedyserie.
19.30 Avondnieuws.
20.00 Now or never. Programma waarin mensen de gelegenheid krijgen om, onder het motto 'nu of nooit', iets te ondernemen of te doen.
21.00 Jambers. 'Hypnose' (2). Slot.
21.50 Great crimes and trials. Documentaireserie over legendarische rechtszaken van beroemde personen die door hun daden als geruchtmakende figuren de geschiedenis zijn ingegaan. 1.: 'The Story of Capone'.
22.20 Jake and the fatman. Amerikaanse serie. Herh. 'And the way you look tonight'. Tijdens een rechtszaak raakt Jake totaal geobsedeerd door de wonderschone en rijke Oriëntaalse erfgename Elaine Nakasone. McGabe probeert haar te beschuldigen van de moord.
-IS223.10 RTL Sport.
00.00 Laatste nieuws.
00.15 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
01.00 As the world turns. Amerikaanse soapserie. Herh.
01.45 General Hospital. Herh.
02.30 De thuiswinkel.
03.00 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Met tekenfilms.
10.00 Sunday proms. Klassieke muziek. Vandaag: On the Town (deel 1) van Bernstein.
11.00 De zevende dag. Praatcafé. Met om: 11.00 De week in beeld; 11.15 Confrontatie; 12.00 Zeven op zeven.
12.30 Sportmiddag. Sportmagazine.
13.00 Fabian van Fallada. Jeugdserie. Afl.4 : De gebroken spiegel.
13.30 Journey home. Jeugdfilm.
14.00 Bears go fishing. Amerikaanse korte film.
14.15 7 brides for 7 brothers. Amerikaanse speelfilm uit 1954.
16.00 TV 1 - Top 30. Muziekprogram.
16.30 1 voor iedereen. Gevarieerd zondagnamiddagmagazine.
17.30 Mijn idee. Serie verhalen voor kinderen.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl.269.
18.00 Journaal.
18.10 Wonder years. Amer. comedyserie. Afl.43 : De kleine vrouw.
18.35 Niveau 4. Vandaag: Om de tuin. 1. Tips voor het planten van bloembollen. 2. Vermeerderen van Pelargoniums: 3. Bezoek aan een verzamelaarstuin.
19.00 De Cosby Show. Afl.177.
19.25 Mededelingen en overzicht.
19.30 Journaal en sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Le gendarme en ballade. Franse komedie uit 1970.
22.05 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties.
22.35 Vandaag en sport.
22.55-23.35 Ziggurat. Kunstmagazine. Vandaag: Film-melodrama's uit Mexico, overzicht van de Mexicaanse film uit de jaren '30 tot '50. Met o.a. fragmenten uit films van Luis Bu%uel en Emilio Fernandez.

België/TV 2

13.50-16.00 Sport extra. Met om 13.50 Autosport: Grand Prix van Portugal. 15.30 Truck Super Prix te Zolder, samenvatting.

België/RTBF 1

10.30 Agrarisch magazine. 11.00 Fete de la jeunesse laïque. 12.00 Politiek magazine. 13.00 Nieuws. 13.20 Actueel magazine. 13.55 Homefront. 24-delige Amerikaanse serie. Afl.17. 14.45 The barbarians. Amer. avonturenfilm uit 1986. 16.10 Autant savoir. Magazine (herh.). 16.35 Tekenfilms. 17.10 Nostalgisch muziekprogramma. Vandaag: 1958-1959. 18.00 Automagazine. 18.30 Sportprogramma. 19.30 Nieuws. 20.10 Fete de la Communauté francaise: Carte blanche à Maurane. Amusementsprogr. Met o.a. Maurane, Guy Luypaerts. 21.30 Il maestro. Belgische komedie uit 1989. Met Charles Aznavour e.a. 23.00 Cultureel magazine. 23.35 Laatste nieuws. 23.50-00.00 Tribune economique et sociale. Vandaag: Les classes moyens.

België/Télé 21

13.15 Autosportmagazine. 14.00-16.00 Autosport. Grand Prix van Portugal, live. 18.30 Zie België/RTBF 1. 19.30 Nieuws (tevens in gebarentaal). 20.11 Zie België/RTBF 1. 21.26 Nieuws. 22.01 Autosport. Grand Prix. 22.31-23.26 Zie 18.30 uur. (herh.).

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. 12.30 Linea verde. Met om 13.00 I giorni del cambiamento, documentaire. 13.30 Nieuws. 14.00 Toto tv radio corriere. 14.15 1870. Speelfilm. Met van 15.50-16.00 Cambio di campo. 16.30 Napoli prima e dopo. Met om 16.50-17.00 Solo per i finali. 18.00 Nieuws. 18.10 90. minuto. Voetbaluitslagen. 19.00 Nannarella. 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.30 TG 1 sport. 20.40 Dinosauri e dibattito. 22.25 La domenica sportiva. Met om 23.20 Nieuws. 00.00 Laatste nieuws. 00.40 Terra Selvaggia. Speelfilm. 02.10 L'indossatrice. Speelfilm. Aansl.: nachtprogrammering.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 Référence. Interview. 12.30 Carrefours. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.15 L'école des fans. Amusementsprogr. 13.45 Le jardin des betes. Dierenmagazine. 14.50 Faut pas rever. Gevarieerd magazine. Herh. 15.50 Correspondance. 16.00 Nieuws. 16.10 Le monde est à vous. Amusementsprogr. 17.30 Autovision. Automagazine. 18.00 Bon-weekend. Amusementsprogr. Herh. 18.30 Nieuws en weerbericht. 19.00 Trente millions d'amis. Dierenmagazine. 19.30 Nieuws. 20.00 Sept sur sept. Actualiteitenmagazine. 21.00 Nieuws en internationaal weerbericht. 21.40 Les dames de la cote. Serie. Afl.5 : L'ivresse. 23.10 Frou-frou. Humoristisch magazine. 00.00 Nieuws. 00.25 Divan. Serie gesprekken. Vandaag: Henri Chapier in gesprek met Richard Bohringer. 00.50 L'heure de vérité. Amusementsprogr. 01.50 Tuiniermagazine. Vandaag een portret van Mario Botta. 02.20 Jardin des betes. Dierenmagazine. Herh. 03.00 Jardins d'aujourd'hui. 03.30 Envoyé spécial. Herh. 04.50 Musiques au coeur.

BBC 1

07.00 Teletekst. 07.25 Animal world. Vandaag: Japan. 07.40 Pigeon Street. 07.55 Playdays. 08.15 Actueel ochtendmagazine. Met om 8.15 en 9.00 nieuws. 09.15 Morning worship. 10.00 See hear! 10.30 ■ A Canterbury tale. Engelse speelfilm uit 1944. 12.30 CountryFile. 12.55 Week. 13.00 nws. Aansl.: On the record. 14.00 Autosport. De Grand Prix van Portugal. 15.45 EastEnders. 16.45 Hobo Bobo; Holiday highlights. 16.55 Cursus EHBO. Vandaag: beroertes bij kinderen. 17.05 Lifeline. 17.15 Nanny knows best. Afl.3. 17.45 Modemagazine. 18.10 nws. 18.25 Songs of praise. 19.00 Keeping up appearances, comedyserie. 19.30 Lovejoy, misdaadserie. 20.20 Birds of a feather. 20.50 nws. 21.05 Screen one: Royal celebration. Tv-spel. 22.35 Heart of the matter. 23.10 Sunday too far away. Australische speelfilm uit 1975. 00.40 Golf. Ryder Cup. 01.20-01.25 Weerbericht.

BBC 2

06.15 Open University. 09.10 System 93. 09.35 Albert the 5th musketeer. 10.00 Jonny Briggs. Serie. 10.15 The lowdown. 10.40 Grange Hill. 11.05 Growing up wild. Afl.1 : Cats. 11.25 Futurecooks. 12.00 Sportprogr. met Golf, live; Autosport: Grand Prix. 18.00 Rugby special. 19.00 The money programme. 19.40 Nature by design. Afl.4: The protection racket. 20.10 Hollywood UK. 21.10 Q Milligan. Serie. 21.40 Grand Prix from Portugal. 22.15 Moviedrome: Carrie. Amer. speelfilm uit 1976. 23.55-02.00 Verslag van de WK-matches te Londen en Zwolle. 00.25 Hollywood UK season: The masque of the red death. ngelse speelfilm uit 1964.

Eurosport

07.00 Aerobic. 07.30 Zondag live. Met om: 07.30 Tennis. Davis Cup halve finales. Aansl.: Golf. Aansl.: Autosport. Grand Prix. Aansl.: Tennis/Golf. Aansl.: Motorsport. Grand Prix. Aansl.: Superbike. Aansl.: Motorsport. Grand Prix. Aansl.: Autosport. Grand Prix van Portugal. Aansl.: Motorsport. Aansl.: Tennis. Davis Cup: India - Australië. Aansl.: Atletiek. Marathon van Berlijn. 20.00 Tennis. Davis Cup: Zweden - Duitsland. 22.00 Golf. 01.00-02.00 Autosport. Grand Prix.

Super Channel

05.30 Videogenerator. Videoclips. 06.30 Super shop. 08.00 ITN World news. 08.30 John Osteen ministries. 09.00 Key of David. Bijbelanalyse. 09.30 Victory. 10.00 Videogenerator. 10.30 Super shop. 11.00 Hour of power. Kerkdienst vanuit de Crystal Cathedral. 12.00 Super shop. 13.00 Charisma TV. 13.30 E.R.F.. Duitstalig religieus magazine. 14.00 Videogenerator. Videoclips. 15.00 Go international motorsports. Auto- en motorsportmagazine. 16.00 Powerboat world. Speedboatraces. 17.00 Bonanza. Amer. westernserie. Afl.: Paiute war. 18.00 Videofashion. Modemagazine. 18.30 Scene on Super. Gevarieerd magazine. 19.00 Eco record. Milieumagazine. 19.30 Rights and wrongs. Magazine over mensenrechten. 20.00 European magazines. 20.30 Iberian reports. Magazine over Spanje en Portugal. 21.00 Business forum. 21.30 Business weekly. 22.00 ITN World news. 22.30 West of Moscow. Actueel magazine. 23.00 European magazines. 23.30 Videogenerator. Videoclips. 02.00 China news Europe. Met om 2.00 Prime time news in het Engels, 3.00 Economisch nieuws in het Engels en vanaf 3.30 Herhalingen in het Mandarijn en Cantonees. 05.00-05.30 Videogenerator. Videoclips.

MTV

08.00 MTV's all star football weekend. 10.30 News weekend edition. 11.00 The big picture. 11.30 European top 20. 13.30 First look. 14.00 Sports. 14.30 The real world II. 15.30 MTV's all star football weekend. 17.30 MTV's all star football challenge. 18.30 News weekend edition. 19.00 US Top 20 video countdown. 21.00 120 minutes. 23.00 Beavis and Butthead. Tekenfilm. 23.30 Headbanger's ball. 02.00 Marijne van der Vlugt. 03.00-07.00 Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws met om: 07.00 Moneyweek. 07.30 Healthworks. 08.00 Showbiz. 08.30 Science and technology. 09.30 The big story. 10.00 Pinnacle. 10.30 World business this week. 11.00 Larry King weekend. 12.00 Showbiz. 12.30 Style. 13.00 Earth matters. 13.30 Inside business. 14.00 World report. 16.00 Your money. 16.30 Newsmaker sunday. 17.00 Travel guide. 18.00 World business this week. 18.30 International correspondents. 19.00 Futurewatch. 19.30 Moneyweek. 20.00 The week in review. 21.00 World report. 03.00 Special reports.

Duitsland 1

...30 Disney Club. Kindermagazine. ...5 ARD-Sport extra. Rechtstreeks ...rslag van de Marathon van Berlijn. ...30 (TT) Die Sendung mit der ...us. Informatief kindermagazine. ...0 Presseclub. ...5 Tageesschau. Met Wochenspiegel. ...5 Neues vom Süderhof. Duitse ...derserie. Afl.: Peggy will tanzen. ...5 Degrassi High. Jeugdserie. ...: Ein Ende mit Schrecken. ...10 A-Z Lifeshow. ...30 Vier unter einem Dach (Walter ...nd Emily), 13-delige Amerikaanse ...ie. Afl.12 : Mit Falkenaugen. ...0 Tagesschau. ...5 ARD-Sport extra. Motorsport: ...Grand Prix van Spanje; EK Volleybal voor dames: Roemenië - ...tsland ; Paardesport: Preis von ...ropa vanuit Keulen. ...00 ARD-Ratgeber: Geld. Financieel magazine. ...30 Gott und die Welt: Reportage ...er de verzorgers in een tehuis voor ...aar-gehandicapte kinderen. ...5 Tagesschau. ...5 Einblick. ...10 Sportschau. ...40 (TT) Lindenstrasse. Duitse serie. Afl.408 : Krisensitzung. ...0 Die Goldene 1. Bekendmaking ...naars van de ARD tv-loterij. ...0 Weltspiegel. Reportages van ...tenlandcorrespondenten. ...0 Sportschau-Telegramm. ...8 Heute abend im Ersten. ...0 (TT) Tagesschau. ...5 (TT) Tatort. Duitse misdaadserie. Afl.: Um Haus und Hof. ...5 Tagesthemen-Telegramm. ...5 Die Feuerwehr hilft - vorbeugen musst Du. Brandpreventie. ...0 Kulturweltspiegel. Cultureel magazine. ...0 Tagesthemen. ...5 Sowieso. Showprogramma. ...0 Zwei Frauen. Duitse speelfilm uit 1986 van Carl Schenkel. ...5 Tagesschau. ...0 ■ I'll cry tomorrow. Amerikaanse speelfilm uit 1955. Bron: Naar de autobiografie van Lillian Roth. ...5-02.50 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Gärten in England. Afl.: Hampton Court.

Duitsland 2

08.30 Musik-Zeit. Klassieke muziek.
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Eucharistieviering.
10.15 Matinee: Brücken zu Büchern und Menschen. Met om:
10.15 Spuren zum Hoffen. Documentaire over de filosoof Ernst Bloch.
11.00 Deutscher Literatur seit 1945. Documentaireserie. Afl.3 : 1959 bis '63: o.a. aandacht voor Hans Magnus Enzensberger en Heinrich Böll.
11.55 Anders fernsehen 3sat.
12.00 Das Sonntagskonzert auf Tournee. Muziekprogramma. Met: Gisela Ginsberg, Margit Sponheimer e.a.
12.45 Heute.
12.47 Blickpunkt. Magazine met actualiteiten uit de nieuwe deelstaten.
13.15 Damals. Serie oude weekjournaals. Afl.: Vor 40 Jahren: Japan '53.
13.30 Jim Henson erzählt: Griechische Sagen. Serie verhalen.
13.55 Werner Fend: Mein Dschungelbuch. Serie natuurdocumentaires over Azië. Afl.: Elefant im Glück.
14.15 Achterbahn. Kinderserie.
14.45 Umwelt. Milieumagazine.
15.15 ■ A thousand clowns. Amer. speelfilm uit 1965 van Fred Coe.
17.10 Aktion 240. Balans. Aansl.: Der grosse Preis. Bekendmaking.
17.15 Heute.
17.20 Die Sport-Reportage. Sportprogramma.
18.15 ML Mona Lisa. Thema: Merkartikelen en vervalsingen.
18.57 Guten Abend. Overzicht.
19.00 Heute. Met weerbericht.
19.10 Bonn direkt. Magazine.
19.30 Hey, das ist Musik für mich. Muziekprogramma met internationale gouwe ouwe. Met: The Lords, The Blue Diamonds, Rocco Granata e.a.
21.15 Cappuccino Melange. Tv-film.
22.45 Heute.
22.55 Sport am Sonntag.
23.00 (TT) Eurocops. Politieserie.
23.50 Theaterwerkstatt: Volksbühne. Documentaire over het theater Volksbühne aan het Rosa Luxemburgplein in het voormalige Oost-Berlijn. Met fragmenten uit o.a. King Lear en A Clockwork Orange.
00.50 heute.
00.55-03.05 ■ Spur der Steine. Oostduitse speelfilm uit 1966.

Duitsland 3 West

08.15 Cursus natuurkunde. 08.45 Cursus bedrijfseconomie. 09.15 Telekolleg aktuell. 09.45 Cursus Engels. 10.15 Cursus Engels voor kinderen. 10.30 Türkei - Land, Leute und Sprache. 11.00 Babylon - spricht viele Sprachen. 12.00 Leben ohne Grenzen: Die jungen 80jährigen. 12.45 Sonntagsgespräch. 13.00 Europa-Platz. 13.30 Boekenmagazine met de nieuwste uitgaven. 14.15 25 Jahre 68. Een reis door de tijd. 15.00 Reportage over de toenemende problemen veroorzaakt door de vergrijzing van de maatschappij. 15.20 Der Herbst der Familie Kohayagawa. Japanse speelfilm uit 1961. 17.00 Länder-Menschen-Abenteuer. 17.45 Dierenavontuur. 18.15 Tiere suchen ein Zuhause. 18.45 Aktuelle Stunde. 19.40 West 3 aktuell. 19.45 Traumziele. 20.15 ■ Apus Weg in Leben: Der Unbesiegte (Aparajito). Indiase speelfilm uit 1956. 22.00 West 3 aktuell. 22.10 Schmidteinander. Satire. 23.10 Fenster zur Welt. 00.35 ■ Photoromane, serie verhalen. 00.50 Nachrichten.

Duitsland 3 SWF

08.10 Denkanstösse. Overdenking. 08.15 Cursus natuurkunde. 08.45 Cursus bedrijfseconomie. 09.15 Telekolleg aktuell. 09.45 Klamottenkiste. Charlie Chaplin in Das Autorennen. 10.00 Dorothea und die Hexe. Tekenfilm. Aansl.: Kinder-Kino: Tsjechische speelfilm uit 1990. 11.30 Tele-Akademie. 12.15 Museen der Welt. Vandaag: Boedapest. 13.00 Babylon. 14.00 Barney Barnato, Afl.7 : Schwarzes Land und Diamanten. 14.50 Ping-Pong. 15.30 Ab in die Wüste. Afl.7. 16.00 Eisenbahnromantik. 16.30 Musikstreifzüge. 17.00 In Reih und Glied. 17.45 Spass auf der Gass'. 18.45 Ich trage einen grossen Namen. 19.15 Volksmusikprogr. 20.00 Tagesschau. 20.15 Reinhold Schneider: Portugiesiches Reisetagebuch. 21.00 Südwest aktuell. 21.05 Abenteuer Wissenschaft. 21.50 Sportprogr.. 22.45 Wortwechsel. 23.30 Tage der Sonnenfinsternis. Russische speelfilm uit 1988. 01.40 Schlussnachrichten. 01.55 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Piff und Herkules (Pif et Hercule). Franse tekenfilmserie. Herh.
06.15 Scooby Doo. Tekenfilmserie.
06.40 David, der Kabauter (David the gnome). Tekenfilmserie. Herh.
07.10 Turbo Teen (Turbo teens). Amerikaanse tekenfilmserie. Herh.
08.00 Li-La-Launebär.
08.30 Feuersteins Lachparade (Flintstone frolics). Tekenfilmserie.
08.55 Hanna Barbera - Party. Tekenfilmmagazine.
09.25 Piraten unter dem Doppelmond (Pirates of dark water). Serie.
09.55 Kunst und Botschaft. Serie.
10.00 Wonder Woman. Amerikaanse fantasy-serie. Afl.: Die Jagd auf Alan.
11.00 Quantum leap. Amer. sf-serie.
12.00 Tropical heat. Amer. misdaadserie. Afl.: Glücksspiele. Herh.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer (Out of this world). Amerikaanse serie. Afl.: Romeo und Julia. Herh.
13.30 Autosport. Grand prix van Portugal voor F1-wagens.
15.50 Big Hawaii. Amerikaanse avonturenserie. Afl.: Ein alter Freund.
16.55 Mama Mia - Nur keine Panik. Duitse komedie uit 1984.
18.45 RTL aktuell. Nieuws en sport.
19.10 Nur die Liebe zählt. Magazine over liefdesproblemen.
20.15 Immer ärger mit den Paukern. Duitse komedie uit 1968. Herh.
21.50 Spiegel TV. Nieuwsmagazine.
22.40 Prime Time - Spätausgabe. Magazine. Vandaag: Tanz aus Eisen van Saburo Teshigawara.
23.00 Happy Playboy Hour. Met om:
23.00 Eden. Erotische soapserie.
23.30 Playboy late night.
00.00 Kanal 4 mit Z. Actueel satirisch magazine. Vandaag: Hoe IG -Farben profiteert van het Derde Rijk en de Hereniging.
00.35 Autosport. Samenvatting van de Grand Prix van Portugal.
01.10 Married... with children. Amerikaanse comedyserie.
01.40 Wer ist hier der Boss? (Who's the boss?). Amer. comedyserie.
02.10 Ilona Christen.
03.10 Hans Meiser. Talkshow. Herh.
04.05 Explosiv - Das Magazin. Herh.
04.30 Der Chef (Ironside), misdaad.
05.30 Reich und Schön (The bold and the beautiful). Amer. soapserie.

● *Joely Richardson, Juliet Stevenson en Joan Plowright in 'Drowning by Numbers'. (Nederland 3 - 22.30 uur*

SAT 1

05.15 Voetbalmagazine. 06.25 Quär Beet. 08.50 Heart like a wheel. Amer. speelfilm. 10.50 Heino - Die Show. Muziekprogr. 12.30 Bergsportmagazine. 13.00 Bleib gesund. 13.00 Sportprogr., met een rechtstreeks verslag van de halve finale van de Davis Cup Zweden - Duitsland. (Er wordt alleen tennis uitgezonden wanneer er na de eerste dag nog geen winnaar bekend is). 13.30 Half across the galaxy and turn left. Austr. sf-serie. 14.05 The adventures of the black stallion. Frans-Canadese serie. Afl.: Ein gelungener Streich. 14.35 Springfield rifle. Amer. western uit 1952. 16.15 City under the sea. Engelse sf-film uit 1965. 17.35 Baywatch - Die Rettungsschwimmer von Malibu (Baywatch). Amer. actieserie. Afl.: Königliche Romanze. 18.30 Voetbalmagazine met Bundesliga-voetbal. 19.20 Sat.1 News. 19.30 Glücksrad. 20.15 The man with two brains. Amer. filmkomedie uit 1983. Aansl.: TopNEWS. 22.00 Talk im Turm. Talkshow. 23.25 Spottschau. Satire.. 23.55 So gesehen. Overdenking. 00.00 Springfield rifle, western. Herh. 01.50-05.10 Teletekst.

Duitsland 2
15.15 A Thousand Clowns (USA,1965). Komedie van Fred Coe. Als zijn neefje bij hem intrekt, probeert een in de goot belande man weer wat van zijn leven te maken. Met Jason Robards en Barbara Harris.

Duitsland 3 West
15.20 Kohayagawa-ke no aki (Japan,1961). Gestyleerd melodrama van Yasujiro Ozu, volgens velen een van de grootste regisseurs aller tijden. Oude man, wiens dochter zijn fabriek runt, houdt er een geheime minnares op na. Met Setsuko Hara en Ganjiro Nakamura.

Nederland 2
19.41 Help, de dokter verzuipt! (NL,1974). Komedie van Nikolai van der Heyde. Dorpsdokter wordt verliefd op de nieuwe lerares van de plaatselijke school. Aannemer is ondertussen verliefd op een zigeunerin. Men krijgt elkaar ook. Met Willeke van Ammelrooy, Martine Bijl, Piet Bambergen, Leen Jongewaard en Jules Croiset.

● *Louis de Funès en Michel Galabru in de Franse speelfilm 'Le Gendarme en Balade'. (België/TV 1 - 20.30 uur).*

Duitsland 3 West
20.15 Aparajito (India,1956). Prachtig plattelandsdrama van Satyajit Ray. Leven en dood binnen een arm gezin op het platteland. Deel twee van een zevendelige cyclus. Zoon vertrekt om aan de universiteit van Calcutta te studeren. Met Pinaki Sen Gupta en Smaran Ghosal.

België/TV 1
20.30 Le gendarme en balade (Frankrijk,1970). Lachfilm van Jean Girault. Louis de Funes en zijn mannen worden ontslagen maar zetten de jacht op nudisten en hippies gewoon voort. Voor de liefhebbers.

Nederland 3
22.30 Drowning by numbers (GB,1988). Absurdistisch drama van Peter Greeneway. Grootmoeder, dochter en kleinkind, alle drie luisterend naar de naam Cissi Colpitt, besluiten ieder hun echtgenoot te verdrinken. Mooie decors, af en toe mooie scènes, maar over de hele linie genomen nogal pretentieus. Met Bernard Hill en Joan Plowright.

Duitsland 1
23.05 Silence Like Glass (Duitsland-USA,1989). Twee vrouwelijke kankerpatiënten ontmoeten elkaar in het ziekenhuis. samen strijden ze tegn hun ziekte. Film ontspoort na verloop van tijd volledig. Met Jami Gertz en Martha Plimpton.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws 7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Het geding. 20.04 Appels en peren. 21.04 Interview. 22.04 3 D, drie generaties in debat. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02 Nocturne. 2.02 Clair-Obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziekmozaiek. 11.04 Liedjes van het vlakke land. 12.04 De Familie VPRO, met om 12.04 De terugkeer van Flip Doek; 12.15 Het vliegtuig en andere hoorspelen. 12.35 Een dik uur lecha; 13.52 De wijde blik; 14.04 Zaal op zondag; 16.50 Bonsai; 17.04 Van 0 tot 80; 17.52 Vrije geluiden; 18.04 De ouwe doos, met om 18.04 Het concert; 18.30 Het radio-archief. 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Krekelzang. 23.04-24.00 Levenslief en levenslied.

Radio 3
6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Sport-tijd. 15.04 De TROS presenteert de Mega Top 50. 19.04 TROS Dancetrax. 21.04 CD show. 23.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Zone. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.06 Het ochtendconcert, met om: 11.06 The Academy of the Begynhof met sol.; 12.15 Pianomuz.; 12.46 Pianomuz. 13.04 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. ca. 15.35 Praten over muz. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Eva, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-24.00 Nieuwe muziek: Multiple Sound Festival Maastricht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nieuws (behalve om 10.00 en 17.00). 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepsvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te Deum Laudamus. 10.00 Verhalen voorkaf. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 Eucharistieviering. 12.02 Aardewerk. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Bonnefooi. 18.35 Liturgie & kerkmuziek. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO meterdaad hulpverlening. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De bijbel open. 22.00 Rondom. 22.30 Romantica. 23.00-24.00 Het zwarte gat.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws. 9.00 Postbus 94, met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Zomer-Treffpunt. Luisteraars kunnen reageren op actuele thema's. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (inter)nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport, internationale, nationale en regionale sport en uitslagen. Eindredactie en presentatie: Alf Poell. 19.00-23.00 Limburgs Korenfestival rechtstreeks vanuit stadsschouwburg in Sittard.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie met Guy de Pré. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of flop met Conny Neefs. 14.00 Fiesta, muzikaal familieprogramma met Flo Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Algeffoten. Sportmagazine. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio. (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur. 6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrüsse; 7.05 Veranstaltungstipe; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf. 12.05 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Sport. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarusseil mit Charles Dosquet.

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws. 8.03 Het wakkere weekeinde. Mark Berendsen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag. Weekeinde, Tom Blom. 14.03 Rock Ballads Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 20.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Welt. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-Schätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie (19.30 Nachrichten). 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-nachtexpress.

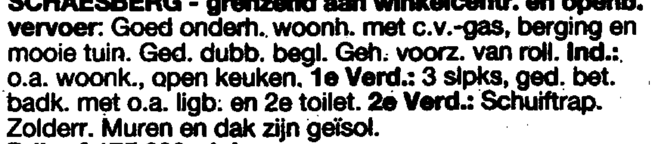
Pickée, van huis uit aktief !

BRUNSSUM: Vrijst. woonh. met c.v.-gas, gar.-berging en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen aan de rand van het centr. Dak geïsol. ged. dub. begl. **Ind.:** o.a. L-vormige woon-eetk., keuken, bijkeuken, 5 slpks., badk.
Prijs: ƒ 315.000,- k.k.

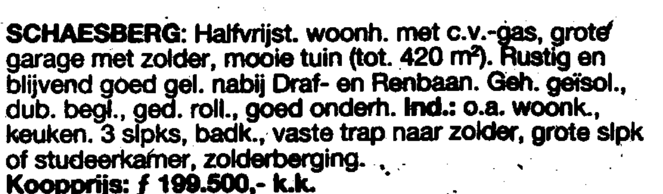
SCHAESBERG: Halfvrijst. ruim vooroorlogs woonh. met c.v.-gas, gar. en tuin. Geh. gerenov., ged. dub. begl.; rolluiken; dak geïsol. **Ind.:** o.a. provisie- en bergkelder. Ruime woon-/eetkamer met werkhoek (ca 50 m²); open haard. Keuken compl. inger. keukeninstal. Bijkeuken. 3 slpks. Badk. met o.a. ligbad en douche. Vaste trap naar zolder; mogelijkh. voor 4e slpk.
Prijs: ƒ 235.000,- k.k.

SCHAESBERG - grenzend aan winkelcentr. en openb. vervoer: Goed onderh. woonh. met c.v.-gas, berging en mooie tuin. Ged. dubb. begl. Geh. voorz. van roll. **Ind.:** o.a. woonk., open keuken. **1e Verd.:** 3 slpks, ged. bet. badk. met o.a. ligb. en 2e toilet. **2e Verd.:** Schuiftrap. Zolderr. Muren en dak zijn geïsol.
Prijs: ƒ 175.000,- k.k.

HEERLEN - AARVELD: Ruime woning met c.v.-gas, inp. gar. en tuin gel. in een rustige goed gesitueerde woonomg. aan de rand van het centrum. Goed onderh.; dak geïsol., ged. dub. begl. **Ind.:** o.a. L-vormige woonk. (ca 50 m²), met schuifpui naar terras en tuin, dichte keuken met moderne keukeninstal., 4 slpk., moderne badk. Was- en provisieruimte, werkk..
Een woning die u beslist van binnen moet zien.
Prijs: ƒ 267.000,- k.k.

SCHAESBERG: Halfvrijst. woonh. met c.v.-gas, grote garage met zolder, mooie tuin (tot. 420 m²). Rustig en blijvend goed gel. nabij Draf- en Renbaan. Geh. geïsol., dub. begl., ged. roll., goed onderh. **Ind.:** o.a. woonk., keuken. 3 slpks, badk., vaste trap naar zolder, grote slpk of studeerkamer, zolderberging.
Koopprijs: ƒ 199.500,- k.k.

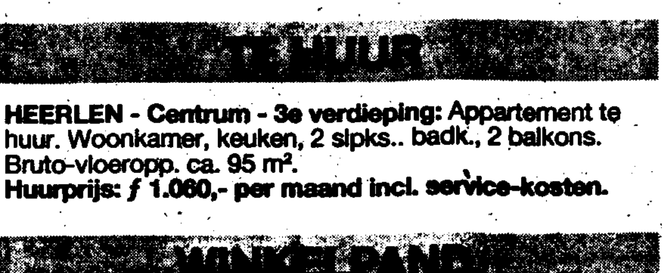
U WILT TOCH DE MAXIMALE PRIJS VOOR UW WONING?

Wegens onze snelle verkoop zoeken wij woningen in de prijsklasse tussen ƒ 100.000,- en ƒ 300.000,-.

HEERLEN: Ruime geh. gerenov. en uitst. onderh. woning met c.v.-gas, berging en tuin. Mogelijkh. voor gar. Muren en dak geïsol., dub. begl. **Ind.:** o.a. ruime woonk., eetkeuken met moderne keukeninr. met app. 3 Royale slpks., studeer-werkkamer. Badk. met o.a. ligb. en douche.
Een woning die U beslist van binnen moet zien.
Prijs: ƒ 180.000,- k.k.

(foto achterzijde v.h. pand)

TE HUUR

HEERLEN - Centrum - 3e verdieping: Appartement te huur. Woonkamer, keuken, 2 slpks.. badk., 2 balkons. Bruto-vloeropp. ca. 95 m².
Huurprijs: ƒ 1.060,- per maand incl. service-kosten.

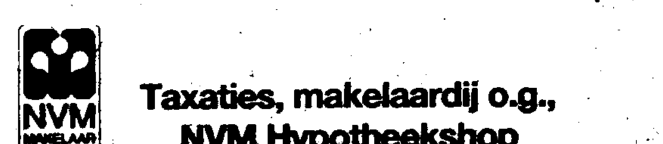
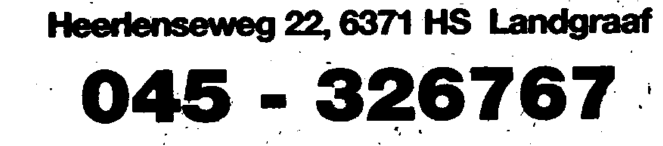
WINKELPAND

KERKRADE _ CENTRUM: Winkelpand ca. 65m² met magazijn en werkruimten (met vrachtauto te bereiken) en garage. Goed uitgevoerde bovenwoning.
Prijs: ƒ 395.000,- k.k.

SCHAESBERG: Halfvrijst. woonh. met c.v.-gas en tuin. Rustig gel. in een jonge woonwijk (nabij Eiske) en nabij een natuurgeb. Uitst. onderh. Geh. geïsol. Ged. dub. begl. Ged. roll. **Ind.:** o.a. woon-eetk. (ca. 40m²) met plav. vloer; keuken met app.; badk. met o.a. ligbad en douche, 3 slpks. Garage, thans ingericht als berging/bijkeuken.
Een woning die u beslist van binnen moet zien.
Vraagprijs: ƒ 205.000,- k.k.

NVM MAKELAAR

Taxaties, makelaardij o.g., NVM Hypotheekshop

Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf

045 - 326767

Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur, 's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur. (Verder volgens afspraak)

Pickée makelaardij bv

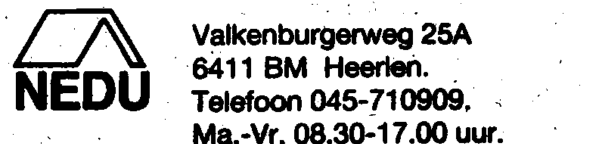
HEERLEN DOUVE WEIEN

Aan de zuidkant van Heerlen is, tegenover het De Weverziekenhuis en met uitstekende verbindingen naar het stadscentrum en de doorgaande verkeersroutes, het plan Douve Weien gesitueerd. In dit plan heeft het Abp een complex van 128 huurappartementen, in 4 typen gerealiseerd. In dit complex zijn regelmatig appartementen te huur.

Omringd door groen, een parkeerterrein en een afsluitbare parkeergarage voor 40 auto's, biedt het uit 16 woningverdiepingen bestaande gebouw een riant uitzicht over de omgeving.
Er zijn 4 verschillende typen met 1 of 2 slaapkamers, gesloten of open keuken, 1 of 2 balkons, ruime woonkamer, badkamer met vaste wastafel en ligbad, toilet, inpandige berging of berging op de begane grond en een ruime hal.
De woningen zijn degelijk afgewerkt (o.a. met hardhout) en optimaal geïsoleerd.

Huurprijs vanaf ƒ 608,55 per maand. (excl. servicekosten en overdekte parkeerplaats).

NEDU
Valkenburgerweg 25A
6411 BM Heerlen.
Telefoon 045-710909.
Ma.-Vr. 08.30-17.00 uur.

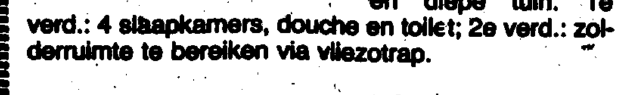

C. nr. 332

Publikatie ABP Algemeen burgerlijk pensioenfonds

HEERLEN
ƒ 365.000,- k.k.
Vrijstaand woonhuis. Ind.: sout.: dubbele garage, berging en provisiekelder; beg. gr.: hal, woonkamer 46 m², keuken, terras en diepe tuin. 1e verd.: 4 slaapkamers, douche en toilet; 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vliezotrap.

HOENSBROEK
ƒ 149.000,- k.k.
Halfvrijstaand woonhuis met garage t.o. plantsoen. Ind.: sout.: kelder; beg. gr.: hal, woonkamer met open haard 8.00x3.75/3.00, dichte keuken, terras, tuin en garage. 1e verd.: 2 slaapkamers, toilet en douche; 2e verd.: 3 slaapkamers. Aanvaarding vrijwel direkt.

VOERENDAAL
ƒ 119.000,- k.k.
Ouder halfvrijst. woonhuis met grote tuin, grondopp. 595 m². Ind.: hal, woonkamer 7.95x3.50, keuken 3.55x2.90, bijkeuken, toilet, berging en tuin. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer met douche en vaste wastafel; 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vaste trap. Aanvaarding direkt.

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

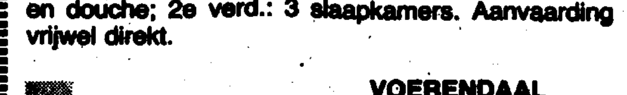
Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij ERNENS

Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142

NVM MAKELAAR
Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

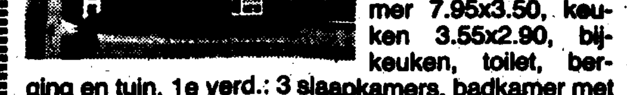

VBO VASTGOED ADVISEUR

Te koop te MANHAY (B)
Vrijst. bunga[illegible] VERKOCHT [illegible] rond nabij dorp in Belgische [illegible]

Te koop te HEERLEN, Lumierestraat 4
Tussenliggend woonhuis met goed aangelegde voor- en achtertuin, ged. geïsoleerd, evt. gestoff. Ind.: hal, toilet, souterrain: woonk., 3 slaapkamers, dokakamer, keuken met install., mogelijkheid verbouw zolderkamer tot slaapkamer. Dit pand moet u gezien hebben!
Prijs ƒ 169.000,- k.k.

Bij ons vandaag uw huis te koop aanbieden, morgen in heel Nederland bekend. NATIONALE HUISLIJN

KLOPPENBURG

TEMPSPLEIN 2 6411 ES HEERLEN TELEFOON 045 - 71 99 07 · TELEFAX 045 - 74 12 08 / LID VBO

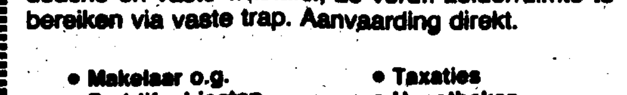
jos storm onroerend goed

GELEEN, Geenstr. 6
Vrijst. woonh. op prima lokatie met garage, 490 m² [illegible] slpk., zolder, kelder, ruime woonk., aparte eetkeuk[illegible] ruimte. ƒ 259.000,- k.k.
GELEEN, Annastr. 48 (winkelcentrum)
Groot vrijst. woonhuis met veel ruimte, met mooie be[illegible] tuin, grote garage, aparte bedrijfsruimte c.q. hobbyr[illegible] met grote kelder (2 st.), serre met grote woonk., 4 [illegible] zolder, vaste tr., moderne witte aanbouwk., ruime [illegible] ƒ 279.000,- k.k.

DRINGEND PANDEN GEVRAAGD! GEEN VERKOOP - GEEN KOSTEN

GELEEN, Hyacintenlaan 46
Halfvrijst. woonh. met besloten tuin, mogel. tot gara[illegible] slpk., kelder, grote woonk., aanbouwk., met parte[illegible] Vr.pr. ƒ 139.000,- k.k.
SITTARD, G. Gezellestr. 12
Vrijst. ruim woonh. op perf. lokatie met dubbele ga[illegible] 120 m² bedrijfsruimte. In perf. staat van onderh. Moe[illegible] nen gezien worden. Vr.pr. ƒ 315.000,- k.k.
SITTARD, Pepijnstr. 23
Jong woonh. (1984) met carport, mooie tuin op zuiden, [illegible] achterom, 3 slpk., zolder. Keurig pand. ƒ 159.000,- k.k.
BERG AAN DE MAAS [illegible] VERKOCHT!
Halfvrijst. h[illegible] garage, m[illegible] tuin, 3 slpk., [illegible] ƒ 185.000,- k.k.
SUSTEREN, Feurthstr. 84
Geleg. in oude dorpskern boerderijwoning met grote [illegible] Moet gerestaureerd worden. Info via kantoor.
SCHIMMERT, Op de Bies 56
Vrijst. landhuis op 800 m² aangel. tuin met tuinhuis, 2 [illegible] ten met garage en carport. Luxe aanbouwk., duurz[illegible] materialen gebruikt, onderkelderd, 3 slpk., vaste tr. zo[illegible] Perf. pand. ƒ 379.000,- k.k.
SPAUBEEK, Parallelweg 4
Groot vrijst. wit woonh. op 875 m² perc. geheel on[illegible] grote woonk., 3 slpk. Veel ruimte. Zowel zakel. als pa[illegible] lier. ƒ 395.000,- k.k.
SPAUBEEK, Hoeve 31
Gerestaureerde ruime boerenwoning met vrije zij-in[illegible] (voor auto) met mogel. garage, perceel c.q. weiland [illegible] m². Geleg. in oude dorpskern. ƒ 189.000,- k.k.
BEEK, Margrietstr. 24
Vrijst. witte bungalow op 640 m² grondperc. Grote w[illegible] met aparte hobbyruimte, inpandige garage, rondom [illegible] Moet binnen gezien worden. ƒ 298.000,- k.k.
BEEK, Stationsstr. 36
Ruim herenhuis op 830 m² perc. met grote garage, fru[illegible] de, 4 slpk., veel ruimte. ƒ 245.000,- k.k.
PUTH, Bovenste Puth 76
Prima onderh. vrijst. boerderij met besloten binn[illegible] (poort), perceel 1200 m² met rechts brede oprit c.q. [illegible] keerpl. Info via kantoor. Vr.pr. ƒ 310.000,- k.k.
BOCHOLTZ, Min. Ruysstr. 26
Geheel verbouwd boerenwoonhuis in dorpskern met m[illegible] tuin, 2 slpk., zolder, kelder, alles nieuw (daken, c.v., [illegible] nen, elektr.). ƒ 129.000,- k.k.
HOENSBROEK, Montfortstr. 17 (nabij station)
Goed geleg. ruim woonh. met winkel (45 m²) met gro[illegible] rage (4 auto's), tuin 20 m diep, loods c.q. bedrijfsruimte [illegible] m². Geheel gerenoveerd. Koopje ƒ 159.000,- k.k.
SCHAESBERG, Keizerstr. 22 (met bouwkavel)
Groot vrijst. woonh. met bouwkavel (totaal 600 m²) met [illegible] te garage, aparte hobbyruimte (totaal 13 m diep) [illegible] krachtstroom, besloten tuin, 3 slpk., zolder, vaste trap [illegible] der. Veel ruimte en veel mogelijkheden. ƒ 249.000,- k.k.
KERKRADE-WEST, Elbereveld 166
Ruim keurig onderh. woonh. met mooie tuin, garag[illegible] slpk. Nieuwe aanbouwk. ƒ 215.000,- k.k.

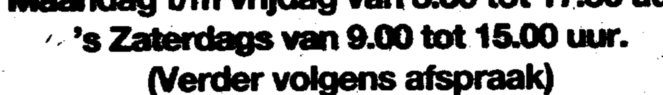
Pastoor Vonckenstraat 44, Geleen
Zaterdag geopend van 10 tot 13 uur
Tel. 046-742550

TE KOOP MAASTRICHT OOST

nabij centrum en winkels met parkeermogelijkhede[illegible] straat en eigen terrein, met grote inrijpoort, karakteri[illegible] woning met parterre, entree, ruime hal, kelder, 1e e[illegible] etage (elk ca. 55 m²). In zeer goede staat, gestoffeerd, vele voorzieningen. Inhoud ca. 485 m³ incl. berging. T[illegible] 5 à 6 kamers. Bij verhuur opbrengst ca. ƒ 29.000,-.
Koopprijs: ƒ 260.000,- k.k.
Aanvaarding: direct.

Inlichtingen en bezichtiging via:
FRANKEN MAKELAARDIJ O.Z.
Bredestraat 32
6211 HC MAASTRICHT
tel. 043-211230, fax 043-214471

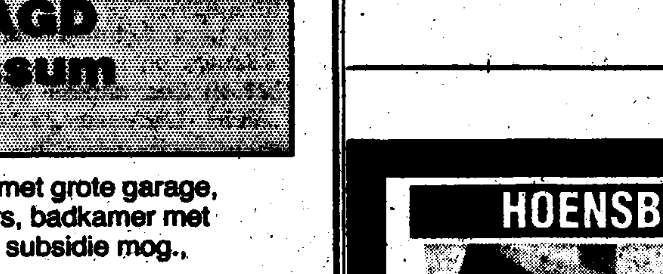
TE KOOP GEVRAAGD woningen in Brunssum en omgeving

Brunssum: **Eglantier,** mooie halfvrijstaande woning met grote garage, aparte berging, mooie tuin, 3 slaapkamers, badkamer met douche, zolder met vliezotrap, overname subsidie mog., rolluiken boven. Vr.pr. ƒ 198.000,- k.k.
Landgraaf: **Maastrichterweg 20,** vrijstaand woonhuis op 1165 m², grote garage, 3 slk., nwe. aanbouwkeuken met app., serre en rolluiken boven. Vr.pr. ƒ 289.000,- k.k.
Heerlen: **Ganzeweide 64 B,** appartement, hal, toilet, gr. woonk., 2 sl.k., 2 balkons, kelder, douche. Vr.pr. ƒ 127.000,- k.k.
SPAARHYPOTHEEK 10-12 jr. vast, rente 7,3% (eff. 7,9%)
2 jaar rentebedenktijd.

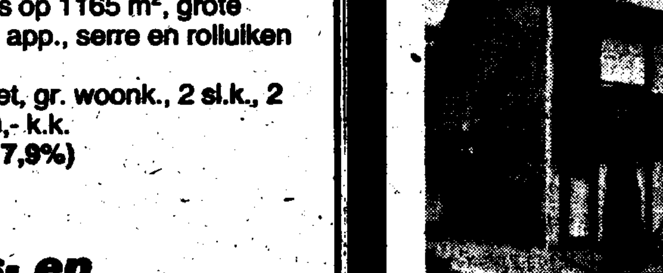

assurantie-, financierings- en adviesburo van Oppen bv
Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum
tel. (045) 254543 - fax (045) 257128

!!! NET EVEN BETER !!!

HOENSBROEK

Halfvrijst. karakteristiek inged. ruim woonhuis (bwj. '75) met garage en tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, ruime woonkamer met niveauverschil naar eethoek, open keuken. Verd.: 4 slk., waarvan één met balkon, badkamer, washok, zolder, c.v.
Vraagprijs ƒ 198.000,- k.k.

Tussengelegen ouder sfeervol woonhuis met berging en tuin. Ind. b.g.: hal, kelder, woonkamer, douche, toilet, slk. Verd.: keuken, toilet, douche, 4 slk.
Prijs ƒ 145.000,- k.k.

Beleggingspand: hoekpand best. uit 4 wooneenheden en een garage. Netto huuropbrengst ca. ƒ 30.000,- p.jr.
Prijs ƒ 225.000,- k.k.

Winkel/woonhuis met garage en tuin (achterom bereikbaar). Ind. b.g.: winkel (80 m²), mooie étage, 2 magazijnruimten, keuken, toilet, kelder. Verd.: woonkamer, eetkeuken, badkamer, 2 slk., c.v.
Prijs ƒ 195.000,- k.k.

HEERLEN

Jongmansweg 33: halfvrij[illegible] ruim woonhuis (bwj. '25) met [illegible] en grote tuin. Ind. b.g.: [illegible] verkocht [illegible]der, woonkamer, keuk[illegible]en. Verd.: 3 slk., badkamer, [illegible]en. Vaste trap naar zolder.
Prijs ƒ 145.000,- k.k.

BRUNSSUM

Halfvrijst. woonhuis (bwj. '86) met garage en tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, L-vormige woonkamer, keuken. Verd.: 3 slk., badkamer, vaste trap zolder, c.v.
Vraagprijs ƒ 189.000,- k.k.

Nabij centrum een tussengelegen woonhuis (bwj. '85) met carport en tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, L-vormige woonkamer. Souterrain: eetkeuken, ruime berging. Verd.: 3 slk., badkamer, c.v.
Vraagprijs ƒ 158.000,- k.k.

Karakteristiek herenhuis in centrum, met tuin (privacy). Ind. b.g.: ruime hal, kantoor, keukentje, toilet, hobbyruimte, kelder. Verd.: ruime woonkamer, geïnstall. eetkeuken, slk., vaste trap naar zolderverd. alwaar 2 slk. en zolder, c.v.
Prijs ƒ 210.000,- k.k.

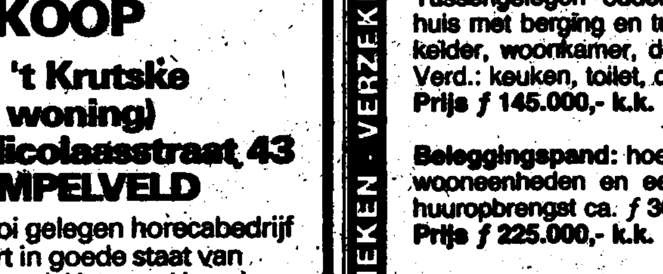
Halfvrijst. woonhuis (bwj. '89) met garage en tuin. Ind. b.g.: hal, toilet, woonkamer met open keuken. Verd.: 3 slk., badkamer, vaste trap, zolder, c.v. Mogelijkheid tot overname van ƒ 20.000,- subsidie!!!
Prijs ƒ 168.000,- k.k.

OIRSBEEK

Goed gesitueerde vrijstaande bungalow, bwj. '78, met dubbele inpandige garage en rondom tuin. Ind.: o.a. living 65 m², voll. geïnstall. eetkeuken, 4 slk. Het object is volledig onderkelderd, uitermate geschikt als kantoor-/praktijkruimten.
Vraagprijs ƒ 435.000,- k.k.

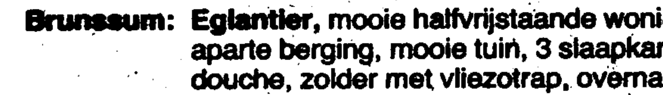
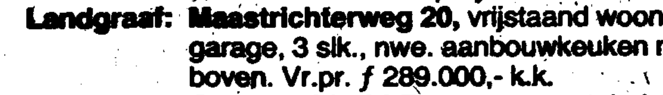
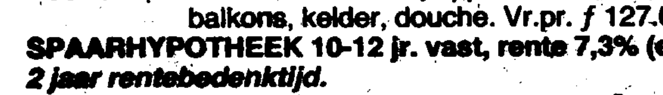
Rustiek vrijstaand landhuis met meer dan 8000 m² (!) weiland. Ind. b.g.: hal, toilet, berging, 2 slk., keuken, sfeervolle woonkamer (60 m²). Verd.: washok, badkamer, slaapkamer, c.v.
Vraagprijs ƒ 355.000,- k.k.

LIVAC BV

ing. WIL SPAAI
Akerstraat Nrd. 11
6446 XB Brunssum
Tel. 045-220550

BEMIDDELING O.G. · HYPOTHEKEN · VERZEKERINGEN

VAN ELKE 6 KINDEREN KUNNEN ER 2 NAAR SCHOOL

LATEN WE ER 3 VAN MAKEN

Kansloze kinderen kunt u kansrijk maken voor een tientje per maand via het 'Laat ze Leren'-programma van Terre des Hommes. Met uw hulp kunnen ze naar school en een zelfstandige toekomst opbouwen.

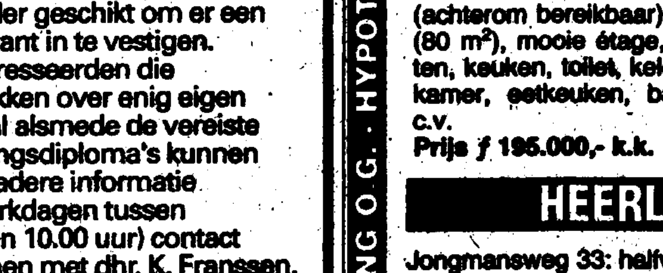
TERRE DES HOMMES HELPT KINDEREN VERDER

Stort uw eerste tientje op giro 25 25 25 ten name van Terre des Hommes te Den Haag, onder vermelding van 'nieuwe donateur Laat ze Leren'. **giro 25 25 25**

terre des hommes

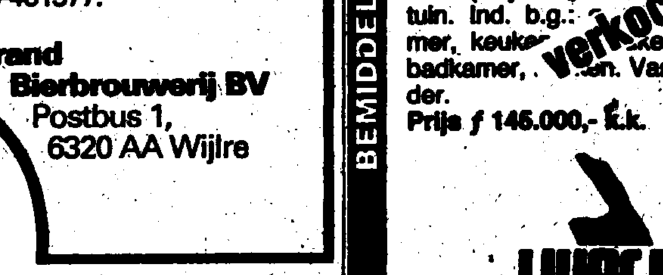
De Brand Bierbrouwerij B.V. gevestigd te Wijlre (Z.L.) is een van oudsher gerenommeerd middelgroot bedrijf met een uitstekende marktpositie in haar branche.

TE KOOP

Café 't Krutske (met woning) St. Nicolaasstraat 43 te SIMPELVELD

Dit mooi gelegen horecabedrijf verkeert in goede staat van onderhoud. Het pand is ook bijzonder geschikt om er een restaurant in te vestigen. Geïnteresseerden die beschikken over enig eigen kapitaal alsmede de vereiste vestigingsdiploma's kunnen voor nadere informatie (op werkdagen tussen 09.00 en 10.00 uur) contact opnemen met dhr. K. Franssen, tel. 045-461377.

Brand Bierbrouwerij BV
Postbus 1,
6320 AA Wijlre

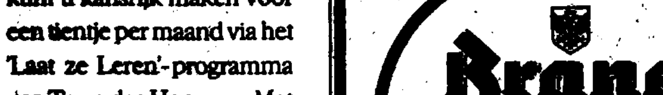

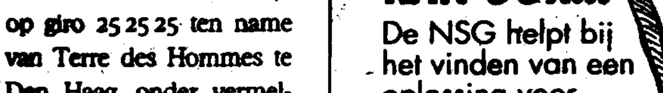

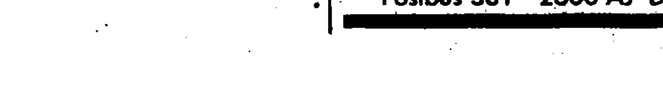

WEGGAAN ZONDER TOETEREN KAN OOK...
De NSG helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van geluidoverlast.

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDHINDER
Postbus 381 · 2600 AJ Delft

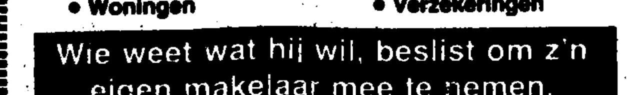

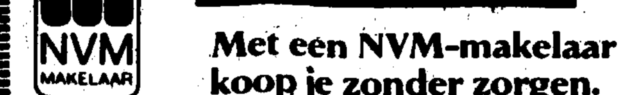

Buitenkans op royale binnenruimte

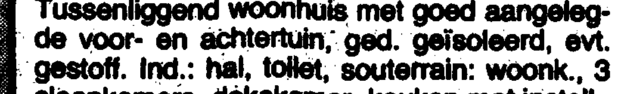
[illegible] vrij en [illegible] alle voorzieni[illegible] buurt. E[illegible] nabij de [illegible]de. Want [illegible]derne en [illegible]ndelijke [illegible]st aan de Br[illegible]erheid[illegible] uniek natuur[illegible] komt. Ervaar[illegible] en proef[illegible]ont. [illegible]meer het u [illegible]mt. [illegible]agen of in [illegible]nd. Wij make[illegible]r u.

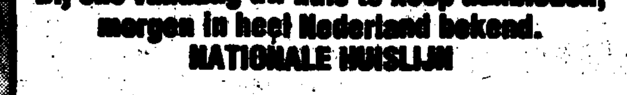

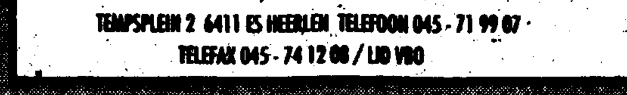

3 Verdiepingen eigen woonruimte.
Op de begane grond een hal, berging en een ruime werkkamer. Fijne woonkamer, flinke keuken, 3 slaapkamers en badkamer. Deels geïsoleerd en voorzien van dubbele beglazing. En óók nog een behoorlijke tuin en 2 balkons.

Voor maar ƒ 775,00 per maand!
(exclusief servicekosten)

U wrijft uw ogen uit als u onze compleet ingerichte modelwoning ziet.
In Vrieheide-de Stack, gemeente Heerlen.
Vul de bon vandaag nog in of bel voor een afspraak.

ABC Vastgoedbeheer
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen.

...op! De PRIJZEN-...S: bromfiets, snorscooterrijders, voor al U ...en, nieuw en ge-... Tevens vele merken ...en, scooters en ...mers. Daytona ... Maasstraat 3 Beers-... Heerlen. * Tel. 045-... Kerkrade, Maria ...r. 1. 045-459555.

... Elektro brom- en ...oter! Diverse nieuwe ...modellen '94 reeds le-... Gespreide betaling ... Tweewielers Jan ... Hoensbroek, tel. 045-...

... mooie 2e hands SCOOTERS te koop ...mnd. garantie. Rens ... BV. Ganzeweide ...len. 045-211486.

...uwste GIANT model-... zijn binnen, v.a. ... Financ. mogelijk. ...Janssen, Ganzeweide ...len. ☎ 045-211486.

... 1994 ATB vanaf ... div. Koga Miyata ...n binnen; oude mo-... spec. prijs. Ruime ...gebr. fietsen. Bert ... Willemstr. 85, ☎ 045-726840.

... GIANT Goldrock 1 ... nieuw, pr. ƒ 650,-. ...045-231583.

...fietsen, model 1993, ... kortingen. Twee-... Feron, Schimmert. ...04404-1384.

... VESPA Ciao, bwj. '91, ... verz., ƒ 775,-. ☎ 045-419862.

... VESPA Ciao met ... bwj. '92, in zeer ... ☎ 045-217757.

... Puch MAXI, i.z.g.st., ... ☎ 045-259727.

... PUCH Maxi bwj. '92, ...wielen, koopje. Kas-... 2a, Meezenbroek/

... POLEN. 10 dgn., ... v/p, skiles, skilift ... v.a. ƒ 390,- p.p. ...90, ☎ 077-548884.

Zeeland

... in West-Kapelle plm. ... van zee en strand ... APPARTEMEN-... balkon en eigen ... Luxe inrichting, ... TV, dekbedden ... op het uiterste ... Walcheren, waar ... ieder jaargetijde ... Speciale prijzen ... t/m juni voor ... ƒ 385,- per ... voor 4 personen ... per week, inclusief ... ☎ 01189-1870.

...len/Boten

... koop aangeboden div. ... en motorkruisers, ...versch. prijsklassen. ... nog verhuur van ... aanlegplaatsen. Inl. 043-671814.

Jachtbem. Pietersplas

Campers

... LANDCRUISER, B.J. ... i.z.g.st. Telefoon 045-... na 17.00 uur.

...koop VW WESTFALIA, ...,-. ☎ 045-216476 b.g. ...04492-3311.

Oostenrijk

...ENRIJK, Vorarlberg, ... 2 persoons app. in ski-... 200 OS, p.p.p.d. all-... 09-43.5574.47708.

Luxemburg

...MBURG prachtig gel. ... woningen te huur te ... Inl. 045-410071

Vakantie

...koop BOOTTRAILER, ... mtr lang. Tel. 045-...

Caravans/tenten

...opruiming cara-... voortenten, 50 modellen ... show, sterk afgeprijsd, ... voortenten ½ prijs. ... centrum Theo ... B.V., Eindhoven, bel ...2945.

...CARAVAN Adria 4.60 ... 1978, koopje! ... Tel. 04492-2044.

... 1 okt. enkele over-... CARAVAN-...LINGSPLAATSEN te ... Tel. 045-754244.

...koop CARAVAN Adria ... TL5, Comfort de Luxe, ... 5 jaar oud, in ... goede staat, ƒ 7.500,- ... voort. en buitenspiegels ... Inl. 045-258782.

...STALLING op af-... buitenterrein in ... ☎ 04498-58645.

...AANBIEDING ... 4-pers. cam-... Systermans, 045-... 04492-3311.

... Prestige 495, '87, ... veel extra's, vr.pr. ... ☎ 046-520789.

...koop TABBERT Caravan ... 3-pers., kopkeuken, Ei-... voortent 4.50-2.50 m, ... ƒ 1.250,-. ☎ 046-...

...AVANSTALLING in ... binnen of buiten. ...4534.

... HOBBY 370 TM ... 420 TM 91-92, 400 T ... '89. ☎ 04498-54390.

...EAU Cantara 908, ... bwj. '90, met ... voortent, prijs ... 17.500,-. Te bezichtigen ... 13.00-16.00 uur Bergstr. ...

DEALER

Chateau en Homecar Caravans

Opruiming showmodellen 1993!
Reparatie, taxatie, onderhoud van alle merken caravans.
Raion, Brommelen 58A, Geulle. Tel. 043-645079.

Caravanshow

Modellen 94
Hebt u al de nieuwe Knaus Sudwind 94 gezien???
De mooiste
De beste
De compleetste
Voor een normale prijs

Hobby caravans

modellen 94
Europa's meest verkochte.
Nu bestellen voorjaar 94 leveren

Burstner caravans

modellen 94
Duitse kwaliteit voor een normale prijs.
Aanbieding in overjarige Caravan import FEIJTS.
Hoofdstraat 84, Amstenrade.

Caravelair caravans 1994

prima kwaliteit, prima prijs, prima nieuw design, prima garantie, prima dealer:
BECKERS SITTARD
Handelsstraat 22-24-31
(Handelscentrum Bergerweg), Sittard.

Kip caravans 1994

altijd "haantje de voorste" net als uw dealer:
BECKERS SITTARD
Handelsstraat 22-24-31
(Handelscentrum Bergerweg), Sittard.

Wilk

caravans 1994
ontwerp: tijdloos, techniek: z'n tijd vooruit, dealer: bij de tijd!
BECKERS SITTARD
Handelsstraat 22-24-31
(Handelscentrum Bergerweg), Sittard.

Predom caravans 1994

compact, licht, voordelig en nu standaard voorzien van een degelijke dealer:
BECKERS SITTARD
Handelsstraat 22-24-31
(Handelscentrum Bergerweg), Sittard.

Conway

vouwwagens 1994
Conway: the better way to get away. Beckers: the best dealer to go to.
BECKERS SITTARD
Handelsstraat 22-24-31
(Handelscentrum Bergerweg), Sittard.

HOBBY caravans 400, eind-k. '89/'90; 430 '87; 460 '90; 470 '91. R v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt. 04498-54664.

Te koop weg. omst. DETHLEFFS Nomad 425 T, m. '90, 4-pers. wasruimte, nwe. voortent e.d. ☎ 04498-52254.

CARAVANSTALLING te huur in Heerlen, overdekt ƒ 450,-, buiten ƒ 225,-. Tel. 09-32.89722307 / 045-216476.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. ☎ 04408-1251.

Duizenden guldens korting wegens VERBOUWINGS-OPRUIMING op = op. Bartels Caravaning, Dealer van Caravelier, Sprite, Predom, Münsterland, Eifelland caravans. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade/Hoensbroek. ☎ 04492-1870.

Atlas STACARAVANS, nwe. modellen '94, div. modellen '93, ƒ 3.500,- onder nw.pr. Import/verkoop Camping High Chaparral, Hagerweg 20, Oirsbeek. 04492-2044. Bezoek showmodellen, ook open op zondag.

JAMET vouwwagens 1994 vanaf f4.795,-. Nu tot ƒ 1.167,- korting. Dealer voor Limburg Hans Stassar, Heisterberg 78, Hoensbroek. Telef. 045-224200.

Familiecaravan ADRIA 530, dubbelasser, nieuwe banden, voortent, toiletruimte, kachel,koelkast, in prima staat, bwj. '84, ƒ 8.500,-. Na 17 uur 045-418968.

Caravan KNAUS, 4-pers., voort. + kachel en ijskast, i.z. g.st. ƒ 2.500,-. ☎ 045-271597.

Te koop VOUWWAGEN Alpenkreuzer Super GT, bwj. '83, incl. kantelbeugels, disselbak, luifel, vraagprijs ƒ 1.975,-. Tel. 045-272998.

Diversen Buitenland

Aktuelle Last-Minute Angebote:

Werbewoche Caribic.

2 Wo., Doppelzimmer/Übernachtungen in Strandhotel, Negril/Jamaica ab DM 1.738,-
Tel. 09-49.241-[illegible] oder 48273. Fax: 22967.

Sultan Reisen

Sandkaulstrasse 29, Aachen.

Yamaha Keyboard stunt

De bekende PSR 500 van ƒ 1.695,- nu incl. adaptor, statief, pedaal, NL handleiding en lesboek (totaal ƒ 1.900,-) voor ƒ 1.495,-. 5 jaar vertrouwde Stalmeiergarantie!!

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
donderdag koopavond.

Gevraagd dirigent(-e).

voor gemengd kerkelijk zangkoor St. Caecilia, Nieuwenhagen. Maandag repetitie-avond.
Schriftelijke reacties: mevr. S. Cremers, Vrouenraetstraat 6, 6373 VH Landgraaf. Inl. 045-315545.

BASSICS
[illegible] dag
Bij LIMBURGS GROOTSTE BASGITAARSPECIAALZAAK.

DEMONSTRATIES: Sadowsky, Zon, Tobias, Hevos, EBS..
OPEN DAG-KORTING OP ALLE AANKOPEN!!

Onbekend in Roermond? Bel voor een routekaart.
SCHEPEN v.d. PORTENSTR. 20, ROERMOND.
☎ 04750-22997.
Op maandag gesloten. Donderdag koopavond.

Professionele ROCKBAND (Bon Jovi, Tina Turner, Brian Adams) zoekt zanger(ers). Telef. 09-49.24553000.

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom, Highlite International, Huls 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

SOUSAFOONS grote partij gebruikte instrumenten uit U.S.A., in perfecte staat. Adams Thorn ☎ 04756-1324.

BLAASINSTRUMENTEN en slagwerk grootste keuze nieuw en gebruikt saxofoons Conn, king, armstrong, Yamaha v.a. ƒ 650,- dwarsfluiten v.a. ƒ 250,- Marimba's en xylofoons v.a. ƒ 1.000,-. Admas Thorn Telefoon 04756-1324.

All round Top 40 / Top 100 band zoekt met spoed op korte termijn TOETSENIST/zanger. Het betreft een beroepsformatie met plm. 14/18 optredens per maand. Telef. 073-232882.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Piano's en vleugels voor studie of beroep v.a. ƒ 2.500,-. Pianorevisiebedrijf KLAVIER. Rijksweg Zd. 170, Sittard. ☎ 046-526426. Tevens verhuur.

Wij zoeken een TOETSEMAN met erv., voor goede "top 100 band". ☎ 045-426766.

Te k. KEYBOARD Technics kn. 1000 + drive, 5 mnd. oud, compl. m. toebeh., ƒ 3.950,-. Tel. 045-728934 na 18.00 u.

Te k. KEYBOARD Technics SX - K 700, met vele acces., ƒ 1.800,-. ☎ 045-452543, na 18.00 uur 045-460733.

PIANO hoog model, bruin, zeer duurzaam Duits fabrikaat, in nieuwstaat, ƒ 3.750,-. ☎ 045-423750.

Te koop PIANO weg. bedr. beëind., nieuw, zwart, h.gl., van 6.150,- voor ƒ 3.990,-. ☎ 046-750314.

Te koop Peavey BASVERSTERKER chorus 7 bands E.Q 200 watt, stemapparaat en bas-box 2x10" en 1x18" (alles in flightcase), samen ƒ 2.300,-. ☎ 046-510825 (Patrick).

Prof. coverband (8x p.m.) zkt. met spoed goede ZANGERES. 046-331705 (Rene)

Vandaag

Grote vrije markt

in Makado-Beek (toegang gratis).

JAARMARKT 31 oktober a.s. Albert Cuypstraat, omg. Amsterdam. Bel nu voor een marktkraam à ƒ 135,- excl. BTW naar 020-6738818. Veel attrakties en veel spektakel!

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Diversen

Hebt u al tien keer rijexamen gedaan en bent u nog steeds niet geslaagd? Gaat u de zesde keer trouwen? Doet u de tiende keer examen? Bent u aan uw driehonderdeneenenvijftigste sollicitatiebrief toe? Of werd u ergens ten onrechte voor afgewezen? Kortom: is er onlangs in uw leven iets gebeurt, waarvoor u een herkansing wilt? Wij bieden u de herkansing in een nieuw programma.

Schrijf naar:
Postbus 409
1400 AK Bussum

Bent u geïnteresseerd in het PARANORMALE? Vraag dan gratis inlichtingen over onze nieuwe cursus die een veelvoud van verschillende technieken en vaardigheden bevatten die niet in boeken zijn terug te vinden. Tevens uw adres voor helderzien, psychometrie, pendelen, kaartleggen, voetreflexologie, magnetiseren, enz. ☎ 09-32.89.717.923 Lanaken (B)

Vaste PARKEERPLAATS in het centr. van Geleen. ☎ 046-746311, tussen 17 en 19 uur.

3-pans FRITUUROVEN, propaan, 130 cm, ƒ 900,-. Tel. 045-456711.

Te koop Zonnehemel ƒ 250,-; melkbussen v.a. ƒ 25,-; jukebox AMI eiken ƒ 2.500,- 100 org. singles ƒ 500,-; bungalowtent 1x gebr. t.e.a.b.; campingacc. t.e.a.b.; eiken hangkast 2 laden ƒ 20,-; speelgoedbankje ƒ 25,-; radiomeubel ƒ 25,-; antieke kassa ƒ 75,-; enzovoorts. Zondag BRADERIE Treebeek / Schildstraat 6.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kunst en Antiek

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

WIJSHOFF Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Het adres voor mooie antieke eethoeken, vitrinekasten, dichte kasten, secretaires, klokken kachels etc. op 2000 m2. Geopend: dond., vrijd., zaterd. ☎ 045-211976.

Te koop antieke SLAAPKAMER, geheel compleet. Tel. 04451-2302.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243437. Een begrip voor de regio!

Te k. BOERENANTIEK: oudhollandse stoel, dekenkist, melkkastje, tafel en stoelen en 2 kinderstoeltjes. Alles in prima staat. ☎ 045-423325.

In- en verkoop antieke grammofoons en SPEELDOZEN. Tel. 043-649494.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTER-ART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerij. Ma. gesl./do. koopav.

ROMANTISCH-WONEN speciaalzaak in "antiek en nieuw" geloogd grenen meubelen, voor 'n sfeervol interieur! Rijksweg Noord 4, Geleen. Telef. 046-753006.

Chalet Treebeek

Iedere zat. en zond. gezellige dans- en contactavond in de kelderbar La Chalet. Donderdag alleenstaandenbal in de bovenzaal, dj. Richard. Aanvang 21.00 uur.
Toegang boven 30 jaar. Zaal open vanaf 20.00 uur.
Komeetstr. 25a, Treebeek. Telef. 045-211375.

Voor uw contact met een goeduitziende lieve en charmante POOLSE dame: Bureau I.D.A., Postbus 106, 9400 AC Assen.

Zoek(t) u/jij een vriend(in)? Word(t) lid van de CHRISTELIJKE Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp.

MAN, 48 jaar, (wed.) zoekt langs deze weg kontakt met vrouw, geen bartype. Br.o.nr. B-04643, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jongeman zoekt MEISJE zonder kinderen voor relatie/huwelijk. Telef. 045-713751.

HEER 50 jr. rustig type z.k. m. nette vrouw, geen bartype. Br. met foto op erew. retour. Br.o.nr. B-04657, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Hrl.

Goed uitz. heer (wed.) 61 jaar, 1.73 m, slank, sportief, eerlijk karakter, zou graag kennis willen maken met eveneens sportieve VROUW tot 60 jaar, liefst met rijbewijs, voor een eerlijke relatie. Br. met foto en tel. nr. altijd antwoord. Br.o.nr. B-04651, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Welke VROUW (ouder dan 20 jaar) wil met man (jong uitziende 30-er) een gezellige avond bij 1 van de 2 thuis. Br.o.nr. B-04652, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

OERGEZELLIGE vriend(inn)enclub zoekt nog mensen om gezamelijk leuke dingen te organiseren. Br.o.nr.: B-04654, Limburgs Dagblad, PB. 2610, 6401 DC Heerlen.

Nieuw***Miami***Nieuw

Voor jong en oud, voor alle sexgeaarden, voor groot of klein of natuurlijk voor iedere Blind Date!!! Bemiddelingsburo "Miami" zoekt het wel voor jouw! Bel of schrijf ons. 045-708298. Postbus 3002, 6401 DM Heerlen.

Ruim 3000 ingeschrevenen!

Ook uw toekomstige partner?

FRANK 45 JR. represent. man eerlijk, rustig, aktief, ordelijk, 1,72 m., gesch., intern. chauffeur, liefh. zijn o.a. alles wat met auto's te maken heeft, terrasje pakken, zonvakanties, zkt. lieve vrouw om van alles mee te ondernemen. TRUDY 62 JR. Spontane, aktieve represent. jong uitz. vr., huiselijk, ordelijk en rustig, 1.68 mtr., wed., 3 kindr., 1 inw., houdt o.a. van haar gezell. klass. ingerichte woning verzorgen, tuinieren, zkt. charmante, vlotte man tot max. 65 jr. BART 32 JR. Vriendel., aardige man, serieus, staat open voor mensen, 1.70 mtr., MBO, tekstverwerker, liefh. zijn o.a. lezen, uitgaan, fietsen, wandelen, de natuur. HENK 73 JR. Gezell., zorgzame, hulpv., trouwe man, 1.83 mtr., RK, HBS, houdt o.a. van lezen, toeren, winkelen, kaarten en dammen, zkt. lieve, verzorgde vrouw.. CARLA 35 JR. verzorgde, vlotte vr., 1.60 mtr., AC, vaste baan, gesch., 2 inw. zoons, liefh. van volleybal, lezen en skiën, zkt lieve, sportieve man met goede opl. waarmee ze haar brede interesse kan delen. PIETER 34 JR. goed en jong uitz., gezonde man, bescheid, spontaan, huiselijk, 1.67 mtr., RK, wedn., MBO, houdt o.a. van wandelen, lezen, concerten, biljarten, zkt. lieve, verzorgde en gezonde vrouw.

Voor reacties of meer informatie over onze werkwijze:
HEERLEN e.o.: 045- 726539 mevr. Luchtman
ROERMOND e.o.: 04750 -15534 mevr. Naberro
MAASTRICHT e.o.: 043-210126 mevr. Tuin.
Vraag gratis brochure! Postbus 525, 6040 AM Roermond, Pb. 2909, 6201 NA Maastricht of Pb 5050, 6401 GB Hrl.

Mens en relatie

Erkend AVR geeft vertrouwen.

MARJA SCHIKS

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland, voor het Acad., HBO en goed MBO-niveau.

U hebt het druk, vrienden en hobby's; maar mist die ene partner. Gebaseerd op uw wensen en mijn ervaring, mijn intuïtie en kennis over mijn cliënten, houd ik een persoonlijke zoektocht, namens u, naar een passende partner.
Informatie: 043-255448, Postb. 272, 6200 AG Maastricht
Erkend Alg. Ver. Relatiebureaus.

COMBINADO. Wij bemiddelen voor serieuze alleenstaanden. Onze persoonlijke aandacht garandeert dat je de meest geschikte partner vindt. Of je nu vriendschap, liefde of een levenspartner zoekt. Combinado zorgt ervoor. Postbus 676, 6400 AR Heerlen. ☎ 045-231377/321650.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Nieuw! Pas geopend de grootste zonne-vakspeciaalzaak in de regio: GOERGEN zonnehemels. Nog steeds met spectaculaire openingsaanbiedingen. Alles met 3 jaar garantie. Rijksweg Noord 97, Sittard 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis).

Te k. ZONNEBANK met -hemel, 2x10 lamps, prijs ƒ 700,-. Tel. 045-414427.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Meisjes

Wij zoeken 2 meisjes voor onze club in Kerkrade.
Bel voor inl. 045-42 56 56 mevr. Michelle of kom langs.
Club l'Amitié, Kaalheidersteenweg 154, Kerkrade.

Gevraagd:

Voor goedlopend privé-huis in Eindhoven vragen wij met spoed 2 leuke jonge meisjes vanaf 18 jaar.

Intern mogelijk.

Voor info. bellen ☎ 040-436316.

Met spoed
meisjes
gevraagd voor

Club Aphrodite

Hoenderstr. 6, Maastricht.
Tel. 043-259563.
Geopend van 18.00-01.00 u.
Vrij. en zat. 18.00-02.00 u.

MEISJES gevr. Club La Mirage, Hoofdstr.105, Amstenrade. 04492-1003 na 20.00 uur, ook parttime.

Met spoed leuke MEISJES gevraagd voor escort-service. ☎ 045-273099.

Jongeman biedt zich aan om als BEDRIJFSLEIDER geheel zelfstandig uw club/privéhuis te runnen. Winstdeling en/of inkoop moet na bewezen prestatie bespreekbaar kunnen zijn. Br. o.nr. B-04653, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

(50 cphm) "Waarom moet ik deze brugoefening naakt doen?" vroeg het
Turnstertje
v. 18 jaar. "Als ik nu m'n benen spreid, dan..."
06-340.340.20

Lesbi Lolita 100 cpm
06-320.320.07

Bij u in de buurt zijn er ook
genoeg meiden
die het bed in willen!
Luister voor 50 cphm
06-350.340.77

Vrouwtjes
die zich overdag vervelen zoeken SEXKONTAKT!!
Snel en discreet 50 cphm
06-340.320.25

Direkt een hete meid
Sexkontakt
06-320.320.55 (75 cpm)

Slippertjes
meisjes zoeken sexkontakt!
06-320.320.36 (100 cpm)

Zoek jij wulpse meisjes?
Superkontakt
06-320.320.44 (100 cpm)

400 meisjes
willen direkt kontakt!
06-320.322.11 (75 cpm)

300 meiden
zoeken een heet avontuurtje
06-320.321.44 (100 cpm)

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden en jonge vrouwtjes.
06-320.322.88 (75 cpm).

Direkt apart
met div. leuke meiden.
06-320.322.88 (75 cpm).

Blonde Natasja
Broek uit en bukken!!
06-320.324.11 (75 cpm)

06-9880
Direkt een leuk meisje aan de telefoon (100 cpm)

Direkt gratis sexkontakt
sex-kontakt
06-320.320.32 (100 cpm)

Hete meisjes
willen echt snel sexkontakt.
Nu met tel.nr.
06-320.330.66 (75 cpm)

Hete vrouwen
bij jou in de buurt willen sexkontakt. 06-9709 (100 cpm)

Nu direkt
een afspraakje met een leuk meisje (100 cpm)
06-320.322.33

Direkt kletsen
met een leuk meisje!
06-320.330.90 (100 cpm)

Homo
waar gebeurd, echt live
06-320.327.01 (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters
SM voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75 cpm)

Leuke meiden
willen jou aan de lijn
06-320.330.77 (75 cpm)

Meisjes
zoeken een ervaren vriend
06-320.330.43 (100 cpm)

(50 cphm) Stoute Evelientje moest nablijven.
Je broekje
uit en bukken, je krijgt straf met de lineaal!
06-340.340.30

Rijpe vrouwen zoeken
Sexkontakt
06-320.330.60 (100 cpm)

Hete vrouwen
die alleen thuis zijn zoeken stiekem sexkontakt
06-320.330.42 (75 cpm).

06-320.326.66
Jonge meiden kontakt voor snel sexkontakt (100 cpm)

Direkt apart
met een meisje of jongen voor 'n heet sexgesprek
06-320.330.81 (75 cpm).

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen
06-320.330.87 (75 cpm).

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan
06-320.330.88 (75 cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil.
06-320.330.91 (75 cpm).

06-9586
Porno!
Grieks heet en real-1 Blondjes knielen-2 Girls huisadres en telefoon-3 Doe mee Life-Sex-4 F1,- pm.

06-9588 SM
onderwerping-1 Heet Grieks-2 Ruwe homo- Boys-3 Lesb. betrapt-4 De spreidstand-5 Bekende NL.er bij SM 1,-pm

Vlucht in de kelder, als ze haar vinden..voor en achter..
06-320.323.85
100 cpm

Een blond tennismeisje ontkleed door 2 plotse knullen
06-350.250.05
100 cpm

De heetste box
van Nederland. Bel voor een lekker gesprek met Angela of Chantal. 06-320.328.29
100 cpm.

Haar extase
Gebukt over de tafel met 2 mannen die haar...
06-320.329.25
100 cpm.

Madame S. kan nog enkele slaven gebruiken. 1 gpm.
06-320.328.18.

Zoek je een lekkere knul?
Gay-Dating
06-320.330.95 (75 cpm).

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
06-320.330.01 (75 cpm).

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel. nr. 06-9844 (100 cpm).

Triokontakt
Zoek je twee vrouwen?
06-320.325.04 (100 cpm).

SM Kontakt
bij jou in de buurt!
06-320.325.80 (100 cpm).

Privé-Kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn. 06-9570 (100 cpm).

Lekker babbelen met een meisje in een box (75 cpm)
Bel 06-9580

Flirtbox
voor twee, direct apart met een leuke meid.
Bel 06-9590 (75 cpm).

Thuiskontakt
meisjes bij jou in de regio.
06-320.326.33 (100 cpm).

Homo-direkt-apart.
Direkt kletsen met een hete gay bij jou in de buurt. Bel Gay Privé Limburg. (75 cpm)
06-320.322.75

Genoeg ondeugende meisjes. Ben jij ook op zoek?(100 c/m)
06-9602

VLUGGERTJE:
hete meisjes zoeken sexkontakt. 100 c/m. Bel:
****06-9603****

Nieuw: plezier voor twee,
direct babbelen
met een meisje
06-9503 (75 cpm).

Vrouwtjes
zoeken overdag sexkontakt.
Bel 06-9681 (100 c/m)

Adressen
Ze vertellen wat over zichzelf, geven hun adres en telefoonnummer, wachten dat jij ze belt, 100 cpm.
06-96.74

Perverse sex met jonge vrouwen
06-340.340.90
ƒ 1,- p.m.

Erotel 06
Erotel
dat is 't wel
320.320.20
75 ct. p. min.

Sex-oproepen
snel en discreet, 100 cpm.
06-340.340.77

Nog geen 18?
Jammer dan! TABOE HOMO Zuid Nederland.
06-340.330.42 ƒ 1,- p.m.

(50cpm)"Kijk ik heb
geen slipje aan"
zei Tanja en ze deed haar benen wijd, toen kon Natasja zich niet meer beheersen
06-340.310.31

Griekse Sex
Lisa draait z. om. 100 cpm.
06-320.325.55

Tienervriendin
06-320.321.10 - 100 cpm.

Grieks Bizar!!! 100 cpm.
06-320.320.06

Nymf Annet!!! 100 cpm.
06-320.320.08

EROX! Heeft de lekkerste vrouwen en meisjes voor een livegesprek met jou. Wij helpen snel. 100 cpm.
06*95*06

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm
06*96*09

Sex'O'foon
De lekkerste sexcomputer. Toets of draai maar schatjes.
1. Tieners 18 jr./Rijp.
2. Sexdating
3. Gaysex en Dating
4. Sexjackpot...1 gpm.
06-96.06.

Sex"o"foonbox
Live sexen met een lekkere meid!
Bel voor Grieks of Frans!
1gpm. 06-320.329.50

Lesbische meisjes. Petraatje en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee, 75 cpm.
06-96.08.

Nymf Linda
Geniet van 2 kanten,
100 cpm
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 100 cpm
06-9618

Tienersex 18 jr
06-320.320.10
Of 06-9639 ...... 100 cpm

Van achter
06-320.320.50
of 06-320.325.30 .. 100 cpm

06-320*320*38
Rijpe, keurige geklede dame die live alles opneemt
Ik ben gek op jongens die op z'n Russisch tussen m'n Bolle willen 75 cpm.

06-320*320*62
Op z'n GRIEKS! Zij 18 jr. Naakt bukt ze voorover en jij staat achter haar! 75 cpm

Jouw MEESTERES!
'n Hemelse helleveeks voor haar dienaren. 75 cpm.
06-320*324*68

Je moet alles doen
-wat ik zeg
SM maniac
06-320.324.12 (ƒ 1,- p/m)

Lady SM 06-320.326.86
De vrouw sexdes
Zalig juf. 75 cpm.
06-320.332.06

Twee vrouwen doen het samen
Lesbi-live
06-320.323.12 (ƒ 1,- p/m)

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om!
S&M. 75 cpm.
06-320*332*32

Real live sex
75 cpm. 06-
320.330.62
Hete meisjes voor jou alleen! Met beeldtelefoon kun je haar zelfs zien. Heerlijk privé!

06-9586
Porno!
Echt Grieks Life-1 meisjes voor trio-2 Girls huisadr. en telef.-3. Meedoen met life-sex-4 ƒ 1,-p/m

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met telnr. (100 cpm)

Direkt een meisje.
Druk op de nul voor meer meisjes. (75 cpm).
06-320.322.05.

ALTIJD SUCCES.
Zoek jij een leuke vriend of vriendin? Bel dan de Afspreeklijn. (75 cpm).
06-320.320.33.

Nieuw: 35 plus sexdating.
Volop rijpe vrouwen zoeken snel sexkontakt. (100 cpm).
06-9616.

Nieuw: direct babbelen
met de vrouw
van je dromen
06-320.330.97 (100 cpm).

Gratis sexkontakt, meer dan 400 ondeugende hete meiden. (100 cpm).
06-320.330.45.

Nieuw: direct een kanjer
van een vrouw
aan de lijn.
06-9710 (100 cpm).

Zeker weten,
dat er ook op jou een meisje wacht!
06-320.330.67 (100 cpm).

Hete meisjes in buurt
Limburgkontakt
06-350.210.73 (100 cpm.

Lenie 25 jaar
Kom gratis bij me thuis. Je mag alles met me doen. Bel 06-320.324.94 (100 cpm)

Direkt apart.
Gay to Gay.
Op zoek naar 'n intieme afspraak in jouw regio?
Bel 06-9887. 0,75 cpm.

Homosex voor 2
(ƒ 1,- pm.) draai eerst 06-320 en dan
Regiobox Limburg 327.55
SM voor 2, 325.10
Gaysex Limburg 325.73
Jack off privé 321.16
Darkroom 324.16
Gay pervers 329.16
Bi-sex 323.36
Jongens-sex 18 jr. 325.19
Bondage 325.18.

Homo direkt
Live sex 06-9845
Jackoff direct 06-9785
Afspreeklijn 06-9718.
ƒ 1,- p/m.

Live-sex voor 2
Sex direkt 06-9694
Telefoonsex 06-9713
Top sexcontact 06-9635
ƒ 1,- p/m.

(50 cphm). Hij ritste zijn gulp open. "Nee, ik wil het niet met een man", riep hij. "Kom hier knul, doe je strakke broekje uit en laat je over me heen zakken."
06-340.320.32.

Twee vrouwen en dan 69... dieper met dat tongetje.
ƒ 1,- pm.
06-9778.

Donkere rijpe vrouw, helemaal gevuld. 100 cpm.
06-320.323.43

Live-Sex
06-9765
Direct apart! 100 cpm.

ATTENTIE *********** ATTENTIE

Privé Yvonne

De prijzen omlaag !!!!!

Week-end aanbieding, bel voor informatie. De mooiste en liefste meisjes zitten nog altijd op Kaalheide. Kapelweg 4, Kerkrade. ☎ 045-425100, 7 dgn. geop. Zond. v.a. 15 u.

CHARME, ELEGANTIE & NIVO

Bij H.H.S. een vanzelfsprekendheid!
* escortdames v. heren/dames * escortheren v. dames/heren * dinner-data's * striptease * ma. t/m zo. v.a. 14 uur.
☎ 04750-34272

Hij is gekomen bij Poky's Pretpark

12 TOP MEISJES MET SPECIALITEITEN
☎ 045-228481, zat. van 12-19 uur

Parenclub Legér

op 1000 m2 zijn wij de grootste en exclusiefste club in de Benelux. Wo. en vr. v.a. 20.00 uur voor paren en alleenstaanden. Zaterdags alleen voor paren, va. 20.00 uur dansmuziek met D.J. Dr. Poelsplein 33, Simpelveld.
☎ 045-442469.

Exclusieve Parenclub Venus

di en zat. uitsluitend paren, zond., maand., woe, dond. en vrijdags ook voor alleenstaanden. Open v.a. 20.00 uur.

Speciaal programma

vrij 1 okt. de mooie sexy Francaise met haar shows en.....! woe 13 okt. smullen geblazen van 'n sexy fruitmeisje. Zat. 16 okt. house-sex party met mooie prijzentombola o.a. WEEKEND PARIJS
22-23-24 okt. non stop Sex marathon met véél shows en sex. Heinsbergerweg 70 (a.d. Duitse grens) Posterholt,
☎ 04742-2977.

Let op! Let op! Let op! "Night Life Escorts"

Het bureau in Midden-Limburg voor het meisje of de boy van uw dromen. Bemiddeling in:
* Escortdames voor heren en echtparen.
* Escortheren voor heren en echtparen.
* Escortheren voor dames.
* Diner-date's.
☎ 06529-67054. Tevens dames gevraagd.

van 2-8 HAPPY HOUR LYDIA GIRLS

Iedere ZAT. 125,- p.u. Groenstr. 64, Geleen, 046-749862.

Club Mirabelle

* het bekendste TOP-TEAM van plm. 6 jonge meiden, die de beste service willen verlenen !!!
* BIJ ONS: NIET GOED-GELD TERUG-GARANTIE !!!
* NIET DUUR !!! Gezien wat u geboden wordt !!!
* Wij scheppen op en MAKEN HET WAAR !!!
Drempelvrees? Bel dan onze ESCORT-SERVICE !!!
Club MIRABELLE, Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade.
Bel gerust: 045-427120.

TOT VANAVOND DAN. KARIN !!!

Partyservice Michelle
Escort met veel mogelijkheden. Tev. vrouwen gevraagd. Van 20.00 t/m 08.00 uur. Tel. 045-417205.

Jongens Escort Limburg
(24 hours)
Telef. 043-25.21.31.

Iedere dag geopend
Club "La Belle"
met Regina, Tamara, Anja, Steffi, Britta, Walli en Cora. van 22.00-04.00 uur. Kerkrade-W., Graverstr. 13. Tel. 045-416143. American Express welkom.

Boys for men
Tel. 043-431646

St. Tropez-Bar
Iedere dag geopend van 21.00 tot 05.00 uur. Putstraat 40, Sittard.

Chantal
045-714707 v.a. 17.00 uur.

Lady Escort
Charmant en discreet.
☎ 045-275262.

EZN (sm) escort
☎ 045-273099.

Wild Boys
Escort. Tel. 045-[illegible]

(Delight) Escort
Tel. 045-22 [illegible]

Angelique
Af 10 uur, ook zat. en zond. 045-721759, meisje gevr.

Zaterdag & zondag
Escortservice all-in
045-326191
v.a. 20.00 uur

Luistersex
06-340.320.20

Heerlen privé
045-714707 v.a. 11.00 uur.

Lief en lekker
en altijd vijf studenten aanwezig bij MAASTRICHT PRIVÉ in de Jodenstr. 2. 043-254183. Ook weekends geopend v.a. 13.00 u. Kusjes en tot snel!

jongen/meisje.
Privé en escort 045-428556.

***** Jetaim *****
leuke dames verwachten U. Gezelligheid kent bij ons geen grenzen. Stationstr. 116, Hoensbroek. 045-224385. Geop. maand-vrijd. 18.00-02.00 uur, zat.-zond. 20.00-? Tev. meisjes gevr.

*** Jetaim escort ***
discreet bij u thuis.
☎ 045-224385.

ƒ 50,- all-in geen handmass.
Frans tot het einde 045 - 423808

Nieuw privé
Tel. 043-471917
Discreet uit

Dream boys
escort. Weekend spec. prijzen. ☎ 04750-26288.

Joyce's escort
Verwent mannen en vrouwen niets te dol. Nieuw Deborah. Meisjes / boy's altijd welkom.

Zorba The Buddha
Tantra-Escort voor dames
Tantra-massage
Dinner-Dating
Tel. 045 - 252362

Privé en Escort
ANGELIQUE PRIVÉ
Tel. 043-639419.

Voor Piccolo's zie verder pagina 48

DE groene GIDS

Met dank aan: Plant Publicity Holland
Hoveniers Informatie-centrum
Ver. Belangenbehartiging Tuinbranche.

Bessen en besheesters voor de tuin.

In herfst en winter geven bessen de tuin een vrolijke aanblik. Al in de nazomer zitten de takken van Callicarpa helemaal vol met lila besjes. Ze worden zelfs speciaal voor bloemwerk gekweekt, zo mooi zijn ze. Evenals de bladverliezende hulst met de vermiljoenrode bessen. De takken daarvan zijn, zonder blad, in december te koop.

Zulke besheesters fleuren de hele herfsttuin op. Ze zijn in de pot te koop en u kunt ze het hele jaar door planten. Lage besheesters zijn heel geschikt om in potten en bakken te zetten. Zo versieren ze maandenlang terras, balkon of dat hoekje bij de voordeur. Vaak dragen ze ook in de winter nog blad, wat ze extra mooi maakt. De Skimmia reeveseiana heeft helderrode bessen.

De Pernettya is geliefd om z'n pastelkleurige bessen: wit, rozerood of lila. En ook de winterheide is er in wit, roze, lila en purperrood. U heeft de hele winter plezier van deze planten, want de vroege bloeiers krijgen al vanaf november kleur, terwijl de late bloeiers in april nog bloemen dragen.

***TIP** Door struiken dicht bij elkaar te zetten, krijgt u dankzij kruisbestuiving veel meer bessen. Laat u eens adviseren door een erkende hovenier.*

Niet alleen bloemen versieren uw tuin in najaar en winter, bladeren zijn zeker zo mooi. In de winter geven groenblijvende planten structuur aan uw tuin, alleen daarom al zijn ze onmisbaar. Bamboe, bijvoorbeeld, heeft hier z'n populariteit aan te danken.

Deze planten zijn, samen met de struikklimop, goed voor de nodige hoogteaccenten. Ze laten zich prima combineren met een bodembedekker als de bontbladige Pleioblastus fortunei.

TIP *In 'n pot kunt u Buxus, bamboe of aan een draadvorm geleide klimop gebruiken.*

In najaar en winter bloeien tuin, terras of balkon wat minder uitbundig dan in andere delen van het jaar. Daarom is juist nu een decoratief element extra welkom. Een vrolijk gekleurd tuinpad valt nu pas echt goed op. En een fraaie schutting of een nieuw hek doet wonderen. Van haaks op elkaar staande sierlijke schuttingen, tegen noorden- en oostenwind geplaatst, maakt u een lekker beschut plekje. Met een zithoek erbij bent u klaar om tot ver in de winter en vroeg in het najaar te genieten van de zon.

Tuin en groen. Er is altijd wat moois te doen!